

*Ex Libris H. R. P.
Sebaldi Mindere j 788.*

<36631974630014

S

<36631974630014

Bayer. Staatsbibliothek

Liturg. 1076

PONTIFICALE
ROMANUM
CLEMENTIS VIII.

AC

URBANI VIII.

Jussu editum,

Nunc verò à Sanctissimo Domino Nostro

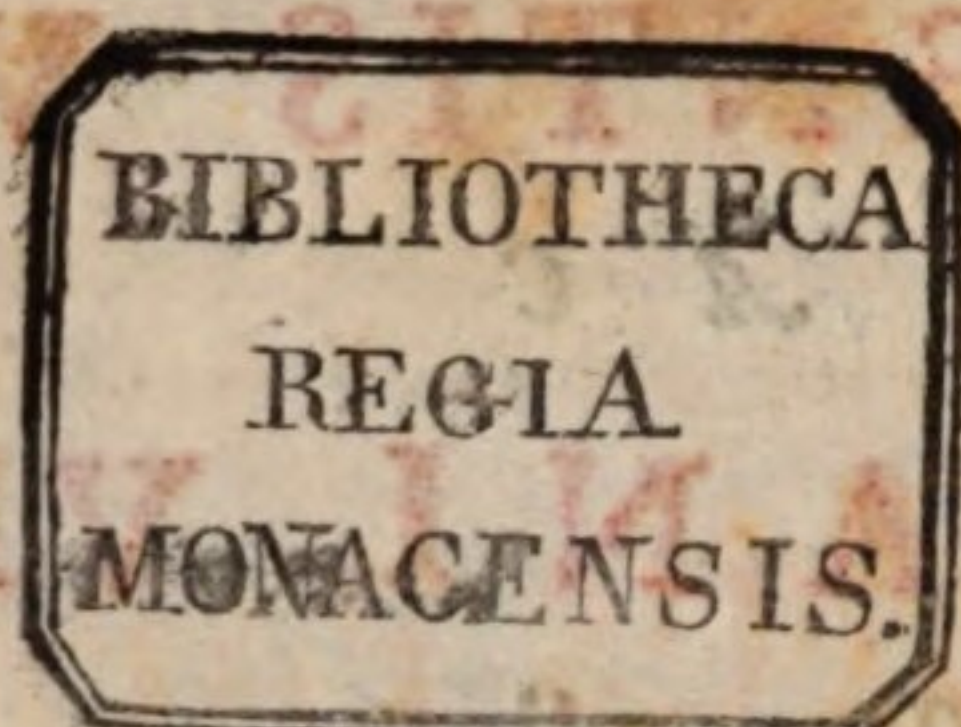
BENEDICTO XIV.

recognitum & castigatum,

Et ad plurium usum in commodiorem
formam redactum.

VENETIIS,
Ex TYPOGRAPHIA BALLEONIANA.
MDCCLXX.

SANCTISSIMI DOMINI NOSTRI BENEDICTI XIV.

Apostolicæ Litteræ in forma Brevis de nova RITUALIS, CÆREMONIALIS EPISCOPORUM, necnon & ROMANI PONTIFICALIS editione; ex quibus selegimus ea, quæ Pontificale Romanum tantummodo spectant.

BENEDICTUS PAPA XIV.

Ad perpetuam rei memoriam.

Uam ardenti studio, incredibili sollicitudine, assidua cura, & indifesso diuturnoque labore, adhibitis etiam accitisque undequaque viris in sacra Doctrina disciplinaque Ecclesiastica versatis, æque ac de rerum Liturgicarum peritia meritissimis, sedulam operam navaverint atque contenderint Prædecessores Nostri Romani Pontifices, ut Rituale Romanum, Cæremoniale Venerabilium Fratrum Episcoporum, & Pontificale Romanum, sive emendatis erroribus, sive correctis inordinationibus, sive ablati inutilibus, sive restitutis necessariis, ad eam tandem formam normamque, juxta quam de præsentis usui sunt, maximo cum omnium virorum Ecclesiasticorum commodo & utilitate redigerentur: præstat in primis intelligere ex ipsis præsertim Apostolicis in simili forma Brevis litteris eorundem Prædecessorum Nostrorum, qui post S. Pium Papam V. felicitis recordationis, Clemens VIII. Innocentius X. Paulus V. Urbanus VIII. & Benedictus XIII. ad gravissimum dignissimumque hujusmodi opus omnibus numeris absolvendum sese pro viribus addiderunt.

Tenores autem memoratarum litterarum sunt, qui sequuntur: *Ac primum quidem quæ pro Rituali Romano statuit Paulus Papa V. Bulla incipiente, Apostolicæ Sedi; Item quæ pro Cæremoniali Episc. Clemens Papa VIII. Bulla incipiente, Cum novissime; Innocentius Papa X. Bulla incipiente, Etsi alias; Quin etiam Benedictus XIII. Bulla incipiente, Licet alias; Brevitatis gratia hic omittuntur.*

Pro Pontificali verò Romano Clemens Papa VIII. *Ad perpetuam rei memoriam.* Ex quo in Ecclesia Dei multa, tum à sacris Conciliis, tum à Romanis Pontificibus Prædecessoribus Nostris, ad Dei gloriam augendam, &

ad Catholicæ fidei unitatem ubique retinendam, piè ac sapienter instituta sunt, nihil magis iidem Pontifices Prædecessores Nostri curandum sibi esse statuerunt, quam ut communes Ecclesiastici muneris rationes ad propriam normam, servata antiquitatis auctoritate, revocarent.

Hac sollicitudine impulsus fel. rec. Pius Papa V. Prædecessor Noster, formulam primùm psallendi Horas Canonicas & celebrandi Missas, variè prius constitutam, & à nonnullis Prædecessoribus Nostris restitui & instaurari cœptam, ad unam pariter formam, Romano Breviario ac Missali propterea summo studio ac diligentia edito, redigendam curavit. Atque hoc sane consilio alii Romani Pontifices, qui eundem Pium præcesserunt, Pontificales etiam cæremonias ac ritus, quibus ejusdem Catholicæ Ecclesiæ Præsules in suorum munerum functione uterentur, certis similiter forma & modo præfinitis, in Romanum Pontificale retulerunt.

Ceterùm, quia eadem Cæremoniarum ac Rituum formulæ ibi expressæ postea, sive diuturnitatis injuria, sive Typographorum negligentia, sive alia de causa, in ipso Pontificali partim immutata, partim corrupta, veteris instituti atque auctoritatis gratiam magna ex parte amiserant; idcirco necessaria res visa est, ut eadem formulæ in sacris Præsulum Ecclesiasticorum muneribus servandæ, recuperato prioris integritatis statu, omninò restituerentur, & ab omnibus præscripta forma aliqua ratione observarentur.

Nos igitur ad summum Apostolatus apicem, meritis licèt imparibus, evecti, prædictorum Romanorum Pontificum Prædecessorum Nostrorum vestigiis inhærentes, omni cura & sollicitudine adnitendum Nobis esse duximus, ut errores, qui quidem nec pauci, nec leves in idem Pontificale, depravatis passim locis, irrepsérant, quam accuratissimè tollerentur.

Idem enim Pontificale corrupti & mendosi voluminis speciem adeò præsefererat, ut (multis dictionibus, hinc inde partim in unam contractis, partim una in plures distincta, partim iisdem malè ac perperam collocatis & trajectis, partim denique ipso orationis sensu mutato) dubium esset, quibus tandem officiis, vel laudibus iidem Ecclesiæ Præsules divinum Numen prosequerentur; præterquamquod in rubricis etiam sparsim turbata ordinis serie dispositis, tanta erat varietas & obscuritas, ut multis in locis rectè se haberent, opinione magis, quam judicio esset statuendum.

Hanc ergo ad rem, tam cum Ecclesiæ cultu officioque Nostro conjunctam, tamque eorum, qui pro imposi-

ti oneris debito sacris Ecclesiæ muneribus vacare debent, concordia & unitati congruentem examinandam & absolvendam, piis quibusdam atque insignibus viris, diu multumque in Pontificalibus cæremoniis & ritibus versatis, negotium dedimus, dictum Pontificale undequaque corrigendi & restituendi, necnon quæcumque ad exactam illius editionem spectare viderentur, perquirendi & præstandi.

Cumque apud eos paterna hortatione ad hoc opus maturandum quotidie ferè uteremur, re tota tandem ad Nos perlata, & in hanc, quæ nunc editur, formam redacta, singulari Dei benignitate (neque enim aliter accipimus) Pontificale Romanum tandem restitutum & absolutum est, atque ita ex omni parte dispositum (quod ii etiam, qui negotio ac muneri huic præfuere, confirmarunt) ut nihil ab antiquis Pontificalium codicibus, qui tum in clarioribus Urbis Ecclesiis, tum in Nostra Vaticana Bibliotheca, ac denique in quibusdam aliis insignibus locis asservantur, alienum aut discrepans irrepperit.

Ad quam operam in vetustis libris inter se conferendis, strenuè ac fideliter navatam, id commodi quoque accessit, quòd ii, qui ea in re industriam collocarunt, ex gravissimis scriptoribus eos demum auctores, qui omnium probatissimi haberentur, secuti fuerint: quodque ambiguis omnibus ac dubiis rebus prætermiſſis, eas dumtaxat, quæ essent in veteris Pontificalis volumine comprehensæ, delegerint, iis tamen exceptis, quæ ad Romanum Pontificem attinebant, quòd nimirum in Cæremoniali Sanctæ Romanæ Ecclesiæ sunt expressæ.

Ex rubricis verò multis detractis, quæ exactiore methodo in librum Cæremoniarum Episcoporum sunt relata, plerisque etiam, uti necessitatis ratio postulabat, adjectis, & prætereà non paucis quibusdam in melius commutatis, clariusque expositis, ac denique cantu plano in aptiorem modulationis formam (permultis syllabis, pro temporum natura, ubi ratio eas produci & corripere postulabat, contra quam prius in antiquo Pontificali expressum erat, magis appositè extensis, vel contractis) à viris ejus rei peritis, ad hoc jussu Nostro delectis, diligenter redactò opus jam absolutum probavimus, & Romæ edi, editumque divulgari mandavimus.

Ut autem ipsius operis labor finem eum, ob quem est susceptus, sortiatur, utque posthac in omnibus & singulis Ecclesiis uno eodemque modo cæremoniæ & ritus Pontificales observentur; Motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine omnia & singula Pontificalia in hunc usque diem in quibuscum-

que terrarum orbis partibus impressa & approbata, & quibusvis privilegiis Apostolicis munita, & decretis ac clausulis roborata, per præsentem supprimimus & abolemus, eorumque usum in posterum universis Ecclesiis, Monasteriis, Conventibus, Militiis, Ordinibus, & locis, atque etiam omnibus Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, Abbatibus, & aliis Ecclesiarum Prælati, ceterisque omnibus, & singulis Personis Ecclesiasticis, sæcularibus & regularibus utriusque sexus interdiciamus & prohibemus, & hoc nostrum Pontificale sic restitutum & reformatum in omnibus universi terrarum orbis Ecclesiis, Monasteriis, Ordinibus, & locis etiam exemptis, si quæ sunt, recipi & observari præcipimus.

Statuentes, Pontificale prædictum nullo umquam tempore in toto, vel in parte mutandum, vel ei aliquid addendum, aut omnino detrahendum esse, ac quascunque personas, quæ Pontificalia munera exercere, vel alias, quæ in dicto Pontificali continentur, facere aut exequi debent, ad ea peragenda & præstanda, ex hujus Pontificalis præscripto & ratione, teneri, neminemque ex iis, quibus ea exercendi & faciendi munus impositum est, nisi formulis, quæ hoc ipso Pontificali continentur, servatis satisfacere posse.

Omnibus igitur & singulis Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, Abbatibus, & ceteris Ecclesiarum Prælati, necnon aliis quibuscunque Personis Ecclesiasticis, sæcularibus & regularibus utriusque sexus, ad quas id spectat, præcipimus ac mandamus, ut omissis, quæ sic suppressimus & abolevimus, ceteris omnibus Pontificalibus, hoc Nostrum in suis Ecclesiis, Monasteriis, Conventibus, Ordinibus, Militiis, Diocesium, & locis prædictis recipiant, illoque posthac perpetuò utantur. Ceterum ut præsentem litteræ omnibus plenius innotescant, mandamus illas ad Valvas Basilicæ Principis Apostolorum de Urbe, & Cancellariæ Apostolicæ, & in acie Campi Floræ publicari, earumque exemplar de more affigi.

Volumusque prætereà, & motu atque auctoritate similibus decernimus, ut qui in Romana Curia sunt præsentem, lapsis duobus mensibus; qui verò intra Montes, octo; & qui ultra ubique locorum degunt, duodecim integrè excursis, vel aliàs ubi venalium hujus Pontificalis voluminum notitiam & facultatem habuerint, sacras ceremonias & ritus in eodem Pontificali præscriptos, juxta illius modum & normam, in quibuscunque actibus exercere, & observare teneantur.

Ipfarum autem litterarum exempla, manu Notarii publici,

blici, & sigillo alicujus Personæ in Ecclesiastica Dignitate constitutæ, aut illius Curia obsignata, vel in ipsis voluminibus, absque prædicto, vel alio quopiam adminiculo Romæ impressa, eam ubique locorum & gentium fidem faciant, quàm præsentēs facerent, si essent exhibitæ, vel ostensæ.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, sub Annulo Piscatoris, die x. Februarii M.D.XCVI. Pontificatus Nostri Anno Quinto.

M. Vestrius Barbianus.

Ac laudatus URBANUS VIII. *ad perpetuam rei memoriam.* Quamvis aliàs fel. recor. Clemens Papa Octavus Prædecessor Noster, Pontificale Romanum tunc multis, & non levibus erroribus, scatens, piorum atque insignium virorum in Pontificalibus cæremoniis & ritibus versatorum opera undequaque corrigi & restitui curaverit; attamen successu temporis compertum est, plurimos errores denuò in Pontificale hujusmodi Typographorum inscitia, seu incuria, aliave de causa irreplisse.

Unde curæ Nostræ Pastoralis esse rati sumus ad novam ejusdem Pontificalis, quod Cæremoniarum & rituum, quibus Catholici Antistites in suorum munerum functione uti debent, norma existit, correctionem animum appellere. Idcirco, ut idem Pontificale denuò typis quàm emendatissimè auctoritate Nostra ederetur, emendationem errorum, qui in illud, ut præfertur, irrepsérunt, nonnullis Venerabilibus Fratribus Nostriis S.R.E. Cardinalibus, & aliis viris doctrina & pietate conspicuis, Pontificalium Cæremoniarum & rituum peritis, commisimus, quorum opera cum Pontificale prædictum ab omnibus, quibus scatebat, mendis & erroribus accuratissimè repurgatum fuerit, Nos, ne tam exacta Cardinalium, & aliorum prædictorum hac in re industria & diligentia optato frustretur effectu, mandavimus dilecto filio Andreæ Brogiotto, Typographiæ Nostræ Apostolicæ Præfecto, procurationem emendati Pontificalis hujusmodi elegantibus typis, & insigni forma in lucem edendi; quod exemplar, qui posthac Pontificale Romanum imprefferint, sequi omnes teneantur.

Extra Urbem verò nemini licere volumus idem Pontificale in posterum typis excudere, aut evulgare, nisi facultate in scriptis accepta ab Inquisitoribus hæreticæ pravitatis, siquidem inibi fuerint; sin minùs, ab locorum Ordinariis.

Quòd si qui quacumque forma contra præscriptum hoc Pontificale Romanum, aut Typographus imprefferit, aut noviter impressum Bibliopola vendiderit, extra ditionem

Nostram Ecclesiasticam excommunicationis latae sententiae poenae subiaceant, à qua, nisi à Romano Pontifice (praeterquam in mortis articulo constituti) absolvi nequeant; in alma verò Urbe, ac reliquo statu Ecclesiastico commorantes, quingentorum ducatorum auri de Camera, ac amissionis librorum & Typorum omnium eidem Camerae applicandorum poenas, absque alia declaratione, irremissibiliter incurrant; & nihilominus Pontificalia sine praedicta facultate impressa aut evulgata, eo ipso prohibita censeantur.

Inquisitores verò, locorumque Ordinarii facultatem hujusmodi non prius concedant, quam Pontificale tam ante, quam post impressionem cum hoc ipso exemplari auctoritate Nostra vulgato diligenter contulerint, & nihil in iis additum detractumque cognoverint; in ipsa autem facultate, cujus exemplum in fine, aut initio cujuscumque Pontificalis impressum semper addatur, mentionem manu propria faciant absolutae hujusmodi collationis, repertaeque inter utrumque Pontificale conformationis, sub poena Inquisitoribus privationis suorum officiorum, ac inhabilitatis ad illa & alia in posterum obtinenda; Ordinariis verò locorum, suspensionis à Divinis, ac interdicti ab ingressu Ecclesiae; eorum verò Vicariis privationis officiorum & beneficiorum suorum, & inhabilitatis ad illa & alia in posterum obtinenda, necnon excommunicationis absque alia declaratione incurrendae. Injungimus autem Nuntiis Nostris ubique locorum degentibus, ut huic negotio diligenter invigilent, cunctaque ad praescriptum hujus voluntatis Nostrae confici curent.

Non obstantibus licentiis, indultis, & privilegiis Pontificalia imprimendi quibuscumque Typographis per Nos, seu Romanos Pontifices Praedecessores Nostros hucusque concessis, quae per praesentes expresse revocamus, & revocata esse volumus; necnon constitutionibus, & ordinationibus generalibus, & specialibus in contrarium praemissorum quomodocumque editis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, etiamsi de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, & expressa mentio habenda esset, tenores hujusmodi praesentibus pro expressis habentes, hac vice dumtaxat specialiter & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Volumus autem, ut praesentium litterarum Nostrarum exemplaribus, etiam in ipsis Pontificalibus impressis, vel manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus personae in dignitate Ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quae
ipsis

ipsis præsentibus adhiberetur, si essent exhibitæ vel ostensæ.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, sub Annulo Piscatoris, die xvii. Junii MDCXLIV. Pontificatus Nostri Anno Vigesimo primo. *M. A. Maraldus.*

Quoniam autem Nos pro paterna charitate vehementer cupientes, ut Christifidelibus in articulo mortis constitutis, quoad fieri posset, universis Apostolica Benedictio Nostro nomine impertiretur, & Plenaria omnium peccatorum suorum Indulgentia elargiretur, per alias Nostras sub plumbo litteras anno Incarnationis Dominicæ MDCCXLVII. Nonis Aprilis Pontificatus Nostri anno Septimo datas omnibus Ecclesiarum Antistitibus hujusmodi facultatem sub certis modo & formam expressam tribuimus, atque insimul formulam Benedictionis & Indulgentiæ hujusmodi dandæ præscripsimus; quemadmodum Encyclicam etiam Nostram Epistolam die xix. mensis Martii anno MDCCXLIV. ad dilectos filios Generales Ordinum Regularium, quibus à Sancta Sede indulta, vel indulgenda erat facultas Pontificiam Benedictionem effundendi super Populum statis diebus, scripseramus super modo & ritu, quibus prædicta Benedictio danda est.

Præterea ad nonnullas lites & controversias exortas è medio tollendas itidem per alias Nostras in simili forma Brevis litteras confirmaveramus leges & instituta Cærimonialia jussu Nostro edita pro Provincialium Præsidibus, Gubernatoribus, Prælatiis, & Apostolicis Vicelegatis, quæ sunt tenoris sequentis.

Omittitur Bulla Benedicti XIV. incip. Quod Apostolus, de Cærimoniali differens. Sequitur præsens Bulla.

Insuper Formulam itidem Benedictionis, & Traditionis Pallii ac jurisjurandi à Procuratoribus absentium Archiepiscoporum, antequam à Dilecto Filio Nostro S. R. E. Cardinali Diacono idem Pallium accipiant, ipsorum Archiepiscoporum nomine præstandi per Nostram Constitutionem die xii. Mensis Augusti anno MDCCXLVIII. sub Plumbo expeditam statuimus.

Porro accedit ad hæc methodus quoque Scholæ Sacrorum Rituum in Gregoriano Collegio Romano hujus almæ Urbis Nostre Nobis approbantibus institutæ non sine uberi per hoc tempus in Sacris Ritibus addiscendis profectu, aliarumque ad instar ejusdem Scholæ, alibi jam erectarum, vel erigendarum; quæ methodus multis in libris, & præcipuè in decimo Operum Nostrorum Volumine Romanæ editionis reperitur inserta, plurimumque à Nobis commendatur, eamque plurimum studiosis Sacrorum Rituum prodesse compertum est.

Ea propter cum Nobis à quamplurimis supplicatum

fuert, ut Typis iterum reimprimendi Rituale Romanum, Cæremoniale Episcoporum, & Pontificale Romanum huiusmodi, & non solum in iisdem antedicta omnia a Nobis statuta addendi, verum etiam Nostro jussu in lucem emittendi, licentiam de Apostolica benignitate & auctoritate concedere & indulgere dignaremur: Nos itaque probè scientes, & experientia edocti quantum profuit, ut in uno volumine simul collecta ad manus sint ea omnia, quæ sparsim ac divisim impressa inveniuntur, & considerantes quantam huiusmodi collectio utilitatem memoratæ Scholæ Liturgicæ in Collegio Societatis Jesu ejusdem alme Urbis Nostræ à Nobis institutæ, aliisque ubique locorum erectis afferre possit, Apostolica auctoritate tenore præsentium communibus tot insignium Virorum ac Præsulorum votis & supplicationibus benignè annuentes, facultatem tribuimus & impartimur, ut Rituale Romanum, Cæremoniale Episcoporum, ac Pontificale Romanum sub iisdem modo & forma, quibus de præsentibus impressa reperiuntur, & usui sunt, unà simul cum omnibus & singulis, quæ, ut superius relatum est, à Nobis præscripta, ordinata, & publici etiam juris facta sunt, necnon cum sæpè dicta methodo Scholæ Sacerdotum Rituum in Operibus Nostris jam editis inserta jussu Nostro, non obstantibus quibuscumque in contrarium facientibus, Typis reimprimantur, & in lucem emittantur.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris, die xxv. Martii Anno MDCCLII. Pontificatus Nostri Anno Duodecimo.

Cajetanus Amatus.

AD LECTOREM.

DE RECUSO PONTIFICALI.

Vos ò Pontifices, vos ò sacra nomina *Mystæ*,
Atque Sacerdotes, vario quos ordine Divum
Mancipat obsequiis ultrò jurata voluntas:
Quos votum, extortisque ligat pia regula vitæ,
Huc animum, huc oculos. Vobis huic sancta laborat
Religio, & Latii sancit decreta Senatus:

Multa docens, & quos præscribit Romula ritus
Insula, & antiquum templorum insistere morem.

Vos decet, officii quoscumque sacrata professi
Secta vocat, sanctas animum informare per artes,
Atque vices Sacrorum, & debita munera templis,
Ac sibi præscriptam populis impendere curam;
Illic cuncta patent, seu vos præscribere munus,
Seu præstare juvat. Jam primo in limine libri
Rore sacro Puerum, & ligni sudantis olivo
Præsul, & inscriptam perducit Chrismate frontem,
Invictumque animum, obnixamque in prælia præstat
Cuncta fidem. Post hæc majores inserit annos
Ordinibus: tonsis illos ad prima capillis

Templa vovens: alios, si fani janua poscit
Excubias, sacrisve vocat pia cura legendis;
Sive truces Genios, & conjurata nocentum
Agmina possessis lustrali carmine membris
Exturbare opus est, cerave liquente coruscas
Ferre faces, & pendentes accendere lychnos.

Sunt & quos jam prima gradus ad munera poscunt
Magna ministeria & ritus præstare potentes;
Inter sacra Deum, circumque altaria stantes,
Dum sacros latices, & mystica liba Sacerdos
Immolat, atque suo sistit se victima Patri
Filius; Aligeris numquam ò concessa potestas
Cælitibus; nec quos gentis primæva Parentes
Sæcla tulere aliàs, quamvis de sanguine claro
Abramidum, & regnatoris simulacra futuri.

Jamque suum jus omne, potestatemque regendi
Conferet, unanimi si quem suffragia voto
Optavere sibi, populisque præesse tuendis
Pontificem; longum solemnes stabit ad aras
Multa precans, sacroque caput lustrabit olivo,
Et pastoralis gemma donabit & auro,

Connubio jungens stabili, sponsæque dicabit
Jam proprium. Seu cum Tarpejo à Præsule munus
Rarum, augustum, ingens, humerosque ac pectora circum

AD LECTOREM.

Pallia ritè dabit. Nunc quos exercita virtus
Canobii, tonsaque vocat custodia gentis,
Multa super votis, super officioque fidei
Multa monens, manibus capiti bene fausta precatur
Impositis, mitraque etiam facit esse potentem;
Seu quas virgineis Matres imponere septis
Est opus, optantique datur Antistita turba.

Inde novum molitur opus, solemnia Regum
Auspicia, & primos templis attollere fasces.
Ecce gravi Rex incessu procedit, & aras
Suppliciter venerans, regno sua jura pacisci,
Constantesque animos in religione Piorum
Annuat, atque humeros oleo dextramque perunctus
Accipit oblatum Mystis cingentibus ensen,
Et sceptri decus, & radiantia tempora circum,
Imperii specimen, gemmeo diademata textu.

Jam cum prima novo signant fundamina templo,
Attolluntque Crucem, sacrata in veste Sacerdos
Spargens rore levi, sacraque aspergine lymphæ
Lustrabitque locum, funderque precantia vota,
Ac Silecem inscriptum faustis pro more sequetur
Omnibus, stabilemque petet per sæcula sedem.
Sed cum delubri se jam fastigia cælo
Extulerint, & digna Deo domus auspice stabit,
Quid memorem rursus longo celebrata paratu
Prima loci auspicia, & solemnes ordine ritus,
Jejunasque preces, olei & libamina sacri,
Et super aurato lucentes stipite ceras,
Inpersosque solo cineres, inscriptaque signa,
Præsul ubi arcanas voces, tacitosque precatu
Fundit humi incumbens, ac verba potentia dicit?

Idem corporibus terram designat humanis,
Constituitque Cruces, triplicemque in vertice figit
Hinc atque inde facem: nebulam fumantis acerræ
Interea, Arabumque focis adolebit odorem.
At cum templa scelus, sævique licentia ferrè
Polluit impulsu cætro, furis que nefandæ
Tisiphones, cessitque animo reverentia Divum;
Concipit ille preces, offensaque numina terris
Conciliat, redditque sacra sua munia sedi,
Atque profanatos delubro instaurat honores.

Nunc aureos Calices, & gemmea vasa dicabit
Usus in Sacrorum, & nostris gestamina Mystis:
Et vestes auro rigidas, ac lineæ texta,
Puraque sternendis mantilia devovet aris;
Auratasque cruces, simulacraque sancta Deorum
Spargens rore super: nec non quæ pendula summis

AD LECTOREM.

Turribus æta sonant, quæis dat Campania nomen,
Nolaque Paulino quondam sub Præsule felix:
Telaque in infidos vibranda potentiùs hostes,
Et clypeum & lorica hamis auroque trilicem:
Sicubi vel gentes stimulis cælestibus actas
Isacidum tractus, Solymamque reposcere bello,
Atque Saracenam Syrio de limite pestem
Exturbare procul pelagi trans æquora suavit
Religionis amor; tunc aurea segmina textu
Quadrifido, insutamque humeros ac pectora circum
Multa crucem precibus, nec non lustralibus undis
Prosequitur, lætosque vovet post bella triumphos.
Elataque manu candentia signa coruscans
Mittit in infidos Superis præeuntibus hostes,
Et certam fausto jam concipit omine palmam.

Sed neque, qui superest, pigeat decurrere campum.
En tibi suggestu Præsul sublimis ab alto
Usque recurrentes fastos sacrosque quotannis
Evulgare dies, cætu auscultante Piorum,
Ingreditur; seu quo Jejunia tempore nobis
Esuriem indicunt, totasque adstare lucas
Impransos, donec pronos in cærua currus
Sol invergit, & emeritò nox ingruit orbi;
Seu qua luce redux ad vitæ lumina Christus
Mærentes socios, orbumque reviset ovile.
Quid cum justa reos damnante Antistite fontes
Pæna premit, clausique gemunt ad limina templi
Mæsta cohors; scelerum dum longa piacula solvunt,
Impositos Cilitum textus, setasque rigentes
Tergemino nexu, & nodosa cannabe cincti;
Dum rursus admissis sacra ad communia Præsul
Defletam exemit perfectò tempore labem
Supplicibus, cunctaque animos à sordè piavit.

Hinc disces quo more obeum mortalibus agris
Antè parat; seu fortè aliquis natalibus undis
Lustrandus primi sistit se ad limina templi;
Seu jam tinctus aquis, interque adscriptus amicos
Christiadum cætus firmari ad cuncta rogabit
Dura fidem, sacri ceromatis unguine frontem,
Et signo Crucis inscriptus. Post agmina Præsul
Longa Sacerdotum, magnis conventibus actis
Cogit, & officii cunctos præscripta tuendi.
Multa monens, iterumque iterumque hortantibus ambit,
Aut cessatores urgens ad pensa ministros,
Ignavosve docens. Sed jam quo crimina ritu,
Puniri reos leges sanxere sacrorum,
Perlege; sive malos sacris communibus arcent,

AD LECTOREM.

Officiiue vices certis cessare diebus
Præcipiunt, & Mysta gradu periturus ab alto
Dejicitur, sacrique gerens insignia cultus,
Paulatim ereptas vestes, ac tegmina membris
Exiit infelix, tota & traducitur urbe.

Cætera quid memorem, cum Præsul ovilia primum
Et populos (si cura recens commissa reposcet)
Letus adit, primos Cleri excepturus honores ;
Seu cum Romulea longè legatur ab urbe
Purpurea de gente aliquis, populosque remotos,
Quos procul innumeris circumerrat flexibus ingens
Sequana, Parisiasque subit solemnibus arces
Auspiciis ; vel quos diti Tagus ambit arena,
Vistulave, & longis tendit qua Sarmata campis ;
Aut ubi rex fluviorum haud uno nomine notus
Ister in Arctoum præceps evolvitur æquor
Regna per & Latio fidos sub Præsule fines,
Queis non religio fallax, promptumque novandi
Ingenium ritus animis excussit avorum.

Hinc & scire licet, Reges cum templa subibunt,
Imperiiue potens se magnam Augustus ad urbem
Sistet ovans, propè Theutonico comitante Senatu :
Aut Proceres, aut magnanimo de sanguine Regum
Femina pilentis Divorum in mollibus ædes
Accedet venerans, quantos sacer ordo paratus
Molitur, qualique præit solemnia pompa
Obvius Antistes cætu stipante suorum.

Vade liber, numquam simili procedere cultu
Antè datum : te cinnabari minioque rubentem
Lætius, & leges ornat Rubrica sacratas :
Exigua tu magnarum compendia rerum
Molle capis, quali numquam retrò antè vel usu,
Vel studio, supraque notis inscripta legendi
Præscribit vox quæque modum, quem longa tenorem
Exigit, utque brevis celeri se syllaba flatu
Proripit accelerans, se subducitque legenti.

At te quis meritum curis pro talibus ornet
Laudibus, aut dignos nam quæ tibi gratia plausus
Ritè ferat, cujus studiis ingentibus olim
Ordo Sacerdotum mores insistit avitos
Sanctius, & cunctis orandi pensa diebus
Noster inoffenso decurrit tramite Clerus ?
Nunc & Pontifices curis insignibus ipsos
Obstrinxisse juvat, quorum solemnia sacra,
Auspice te, retractat opus, propriosque Tiara,
Te curante, vices cultu meliore tuentur.

PONTIFICALIS

PARS PRIMA.

DE CONFIRMANDIS.

PONTIFEX, infantes, pueros, vel alios sacri baptismatis unda perfusos, confirmare volens, paratus supra rochetum, vel (si sit Regularis) supra superpelliceum, amictu, stola, pluviali albi coloris, & mitra, accedit ad faldistorium ante medium altaris, aut in alio convenienti loco sibi paratum; & in eo sedens, renibus altari, & facie populo versis, baculum Pastoralem in sinistra tenens, populum coram se stantem admonet, quòd nullus alius, nisi solus Episcopus, Confirmationis ordinarius minister est.

Nullus confirmatus debet reconfirmari.

Nullus, qui non sit confirmatus, potest esse in confirmatione patrinus, nec pater, aut mater, maritus, aut uxor.

Nullus excommunicatus, interdictus, vel gravioribus facinoribus alligatus, aut Christianæ fidei rudimentis non edoctus, ingerat se ad percipiendum hoc Sacramentum, vel ad tenendum confirmandum.

Adulti deberent prius peccata confiteri, & postea confirmari; vel saltem de mortalibus, si in ea inciderint, conterantur.

Hoc Sacramento contrahitur spiritualis cognatio, impediens matrimonium contrahendum, & dirimens jam contractum; quæ cognatio confirmantem & confirmatum, illiusque patrem & matrem, ac tenentem non egreditur.

Nullus præsentet nisi unum, aut duos, non plures, nisi aliter necessitas suadeat, arbitrio Episcopi.

Confirmandi deberent esse jejuni.

Confirmato debent ligari frons, & sic manere quousque Chrisma desiccetur, vel extergatur.

Pro

De Confirmandis.

Proinde unusquisque confirmandus portet lineam vittam mundam, cum qua ligetur caput.

Nullus confirmatus discedat, nisi benedictione accepta, quam Pontifex post omnium confirmationem dabit.

Infantes per patrones ante Pontificem confirmare volentem teneantur in brachiis dextris. Adulti verò, seu alii majores, ponant pedem suum super pedem dextrum patrini sui. Et ideò, neque masculi feminis patrini, neque feminae masculis matrinae esse deberent.

Quibus per ordinem ante Pontificem dispositis, Pontifex sedens lavat manus; deinde deposita mitra surgit, & stans versa facie ad confirmandos, junctis ante pectus manibus, confirmandis genua flectentibus, & manus ante pectus junctas tenentibus, dicit:

Spiritus sanctus superveniat in vos, & virtus Altissimi custodiat vos à peccatis.

R. Amen.

Deinde signans se manu dextra à fronte ad pectus signo Crucis dicit:

V. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit cælum & terram.

V. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Tunc extensis versus confirmandos manibus, dicit:

Oremus.

OMnipotens sempiternus Deus, qui regenerare dignatus es hos famulos tuos ex aqua & Spiritu sancto, quique dedisti eis remissionem omnium peccatorum: emitte in eos septiformem Spiritum tuum sanctum Paráclitum de cælis. **R.** Amen.

Spiritum sapientiæ & intellectus. **R.** Amen.

Spiritum consilii & fortitudinis. **R.** Amen.

Spiritum scientiæ & pietatis. **R.** Amen.

Adimple eos Spiritu timoris tui, & consigna eos signo Cru⁺ cis Christi, in vitam propitiatus æternam.

Per eundem Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate ejusdem Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum.

R. Amen.

Pon-

Pontifex sedens super faldistorium prædictum, vel etiam, si multitudo confirmandorum id exegerit, dispositis illis per ordinem super gradus presbyterii, vel alibi, Pontifex stans cum mitra, illos confirmat per ordinem genuflexos; & uno ordine confirmato, illi surgunt, & alii genuflectunt, & confirmantur; & sic usque in finem. Et Pontifex inquit sigillatim de nomine cujuslibet confirmandi, sibi per patrinum vel matrinam flexis genibus præsentati, & summitate pollicis dextræ manus Chrismate intincta, dicit:

N. Signo te signo Cru **✠**cis: quod dum dicit, producit pollice signum Crucis in frontem illius; deinde prosequitur:

Et confirmo te Chrismate salutis: In nomine Pa **✠**tris, & Fi **✠**lii, & Spíritus **✠**sancti.

R. Amen.

Deinde leviter eum in maxilla cædit, dicens: Pax tecum.

Omnibus confirmatis, Pontifex tergit cum mica panis, & lavat pollicem & manus super pelvim.

Deinde aqua lotionis cum pane fundatur in piscinam sacrarii. Interim dum lavat manus, cantatur sequens Antiphona, vel legitur à Ministris; quod etiam in similibus servari debet.

Confirma hoc Deus, quod operatus es in nobis à templo sancto tuo, quod est in Jerúsalem.

V. Glória Patri, &c.

R. Sicut erat, &c. Deinde repetitur Antiph. ton. 8. Confirma hoc Deus. Qua repetita, Pontifex deposita mitra surgit, & stans versus ad altare, junctis ante pectus manibus, dicit:

V. Ostende nobis Dómine misericórdiam tuam.

R. Et salutáre tuum da nobis.

V. Dómine exáudi oratióem meam.

R. Et clamor meus ad te véniat.

V. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spíritu tuo.

Deinde junctis adhuc ante pectus manibus, & omnibus confirmatis devotè genua flectentibus, dicit:

Oremus.

Deus, qui Apóstolis tuis sanctum dedísti Spíritum, & per eos, eorúmque successóres, céteris

De Ordinibus Conferendis.

teris fidelibus tradendum esse voluisti : respice propitius ad humilitatis nostrae famulatum ; & praesta , ut eorum corda , quorum frontes sacro Chrismate delinivimus , & signo sanctae Crucis signavimus , idem Spiritus sanctus in eis superveniens , templum gloriae suae dignanter inhabitando perficiat : Qui cum Patre & eodem Spiritu sancto vivis & regnas Deus , in saecula saeculorum . *R.* Amen .

Deinde dicit :

Ecce sic benedicetur omnis homo , qui timet Dominum .

Et vertens se ad confirmatos , faciens super eos signum Crucis , dicit :

Bene + dicat vos Dominus ex Sion , ut videatis bona Jerusalem omnibus diebus vitae vestrae , & habeatis vitam aeternam . *R.* Amen .

Expedita itaque Confirmatione , Pontifex sedens , accepta mitra , patrinis & matrinis annuntiat , quod instruant filios suos bonis moribus , quod fugiant mala , & faciant bona , & doceant eos , Credo in Deum , & Pater noster , & Ave Maria : quoniam ad hoc sunt obligati .

Hoc Sacramentum potest conferri minus solemniter quocumque die , hora , & loco , ex causa ad arbitrium Episcopi .

DE ORDINIBUS CONFERENDIS.

Quando Episcopus ordinationem facere disposuerit , omnes , qui ad sacrum ministerium accedere voluerint , feria quarta ante ipsam ordinationem , vel quando Episcopo videbitur , ad civitatem evocentur . Episcopus autem Sacerdotibus , & aliis prudentibus viris , peritis divinae legis , ac in Ecclesiasticis functionibus exercitatis , sibi ascitis , ordinandorum genus , personam , aetatem , institutionem , mores , doctrinam , & fidem diligenter investiget & examinet .

Nullus ad Subdiaconatus Ordinem ante vigesimum secundum , ad Diaconatus ante vigesimum tertium ,
ad

De Ordinibus conferendis.

ad Presbyteratus ante vigesimum quintum ætatis suæ annum promoveatur. Sciant tamen Episcopi, non singulos in ea ætate constitutos debere ab his Ordinibus assumi, sed dignos duntaxat, & quorum probata vita senectus sit. Regulares quoque, nec in minori ætate, nec sine diligenti Episcopi examine ordinentur.

Prima Tonsura non initientur, qui Sacramentum Confirmationis non susceperint, & fidei rudimenta edocti non fuerint; quique legere & scribere nesciant, & de quibus probabilis conjectura non sit, eos non sæcularis judicii fugiendi fraude, sed ut Deo fidelem cultum præstent, hoc vitæ genus elegisse.

Ad minores Ordines promovendi bonum à Parocho, & à magistro scholæ, in qua educantur, testimonium habeant. Hi verò, qui ad singulos majores erunt assumendi, per mensem ante ordinationem Episcopum adeant; qui Parocho, aut alteri, cui magis expedire videbitur, committat, ut nominibus ac desiderio eorum, qui volent promoveri, publicè in Ecclesia propositis, de ipsorum ordinandorum natalibus, ætate, moribus, & vita à fide dignis diligenter inquirat, & litteras testimoniales, ipsam inquisitionem factam continentes, ad ipsum Episcopum quamprimum transmittat.

Minores Ordines iis, qui saltem Latinam linguam intelligant, per temporum interstitia, nisi aliud Episcopo magis expedire videretur, conferantur: ut eò accuratiùs, quantum sit hujus disciplinæ pondus, possit edoceri: ac in unoquoque munere, juxta præscriptum Episcopi, se exercent; idque in ea, cui ascripti erunt, Ecclesia (nisi fortè ex causa studiorum absint) atque ita de gradu in gradum ascendant, ut in eis cum ætate vitæ meritum, & doctrina major accrescat. Quod, & bonorum morum exemplum, & assiduum in Ecclesia ministerium, atque major erga Presbyteros & superiores Ordines reverentia, & crebrior, quàm antea, Corporis Christi Communio, maximè comprobabunt. Cùmque hinc ad altiores gradus, & sacratissima mysteria sit ingressus, nemo iis initietur, quem non scientiæ spes majoribus Ordinibus dignum ostendat. Hi verò non nisi post annum

à su-

De Ordinibus conferendis.

à susceptione postremi gradus minorum Ordinum, ad sacros Ordines promoveantur: nisi necessitas, aut Ecclesiæ utilitas, iudicio Episcopi, aliud exposcat.

Subdiaconi & Diaconi ordinentur, habentes bonum testimonium, & in minoribus Ordinibus jam probati, ac litteris, & iis, quæ ad Ordinem exercendum pertinent, instructi. Qui sperent, Deo auctore, se continere posse; Ecclesiis, quibus ascribentur, inserviant; sciantque maximè decere, si saltem diebus Dominicis & solemnibus, cum altari ministraverint, sacram Communionem perceperint. Promoti ad sacrum Subdiaconatus Ordinem, si per annum saltem in eo non sint versati, ad altiore gradum (nisi aliud Episcopo videatur) ascendere non permittantur. Duo sacri Ordines non eodem die, etiam Regularibus, conferantur.

Qui piè & fideliter in ministeriis antea actis se gesserint, & ad Presbyteratus Ordinem assumuntur, bonum habeant testimonium: & hi sint, qui non modò in Diaconatu, ad minus annum integrum, nisi ob Ecclesiæ utilitatem ac necessitatem aliud Episcopo videretur, ministraverint; sed etiam ad populum docendum ea, quæ scire omnibus necessarium est ad salutem ac administranda Sacramenta, diligenti examine præcedente, idonei comprobentur; atque ita pietate, & castis moribus conspicui, ut præclarum bonorum operum exemplum, & vitæ monita ab eis possint expectari.

Illegitimi sine dispensatione Apostolica, ad sacros Ordines promoveri non possunt; ad minores tamen possunt ex dispensatione sui Episcopi ordinari: neque etiam furiosi, amentes, servi, homicidæ, irregulares, insigni corporis vitio deformes, aut manci ordinari possunt.

Examinentur de ordine, in quo sunt constituti, & quando, & à quo illum receperunt.

Clericus secularis, quamvis aliàs sit idoneus moribus, scientia, & ætate, ad sacros Ordines non promoveatur, nisi prius legitimè constet, eum beneficium Ecclesiasticum, quod sibi ad victum honestè sufficiat, pacificè possidere. Id verò beneficium resignare non possit, nisi facta mentione, quòd ad illius bene-

De Ordinibus conferendis:

7

beneficii titulum sit promotus; neque ea resignatio admittatur, nisi constituto, quòd aliundè vivere commodè possit, & aliter facta resignatio nulla sit. Patrimonium verò, vel pensionem obtinentes ordinari posthac non possint, nisi illi, quos Episcopus judicaverit assumendos pro necessitate vel commoditate Ecclesiarum suarum; eo quoque priùs perspecto, patrimonium illud, vel pensionem verè ab eis obtineri, taliaque esse, quæ eis ad vitam sustentandam satis sint: atque illa deinceps sine licentia Episcopi alienari, aut extinguì, vel remitti nullatenus possint, donec beneficium Ecclesiasticum sufficiens sint adepti, vel aliundè habeant, unde vivere possint.

Advertat diligenter Pontifex, cum Ordines confert, ne in expressione formarum, vel collatione instrumentorum ipsorum Ordinum deficiat; frequenter Pontificale respiciat, & maturè procedat. Moneat ordinandos, quòd instrumenta, quibus character imprimitur, tangant. Secretas morosè dicat, ut ordinati ad Sacerdotium possint illas cum eo dicere: debent enim ex consuetudine concelebrare, & etiam verba consecrationis proferre.

Tempora ordinationum sunt: Sabbata in omnibus Quatuor Temporibus, Sabbatum ante Dominicam de Passione, & Sabbatum sanctum.

Clericatus, seu prima Tonsura, quocumque die, hora, & loco conferri potest.

Minores verò Ordines possunt dari singulis Dominicis, & festivis diebus duplicibus, ubicumque, in manè tamen.

Ordinandi omnes debent in Ecclesia se presentare cum tonsura, habitu, & paramentis Ordini suo convenientibus, & candelis in manu accensis. Et cum à Notario Episcopi nominati fuerint, respondeant, **Adsum:** & accedant ad locum ordinationis, secundum ordinem descriptionis.

Advertat quoque Pontifex, quòd si unus tantum sit per eum ad quemcumque Ordinem promovendus, illum admoneat, & alloquatur, non in plurali, ut textus dicit, sed in singulari.

In Sabbatis Quatuor Temporum, in quibus fiunt ordinationes generales, Tonsuræ fieri debent post

Kyrie

Kyrie eléíson. Deinde, dicta prima lectione, ordinantur Ostiarii. Post secundam lectionem, Lectores. Post tertiam, Exorcistæ. Post quartam, Acolythi. Post quintam, Subdiaconi. Finita Epistola, Diaconi. Et demum ante ultimum versum Tractus, vel, infra Octavam Pentecostes, ante ultimum versum Sequentiæ, ordinantur Presbyteri.

Si ordinationes fiant in Sabbato ante Dominicam de Passione, quia unica tantum dicitur lectio, Tonsuræ debent fieri immediatè post Introitum. Omnes minores Ordines post **Kyrie eléíson**. Subdiaconi immediatè post Collectam. Diaconi post Epistolam. Presbyteri ante ultimum versum Tractus.

Idem fervetur, quandocumque dantur Ordines sacri extra Tempora, ex dispensatione Apostolica. Quòd si fiat inter Pascha & Pentecosten, Presbyteri ordinantur ante ultimum ψ . Si inter Pentecosten & Septuagesimam, ordinantur ante ψ . **Allelúja**. Et antequam ad collationem Ordinum procedatur, legitur mandatum Apostolicum, sive supplicatio, cujus vigore Pontifici facultas conceditur ordinandi: quibus lectis, dicit Pontifex, **Deo grátias**, & ad ordinationem procedit.

Si verò Sabbato sancto ordinationes fiant, Officium incipitur à prima prophetia, & continuatur, prout in ordinario, usque ad Litanias inclusivè: in quibus, dicto, **Ut omnibus fidelibus**, &c. surgit ab accubitu Pontifex, & conversus ad Ordinandos, eos benedicit, prout post Litanias infra ponitur. Deinde perficiuntur Litiæ, & Pontifex facit Confessionem, & dicto **Kyrie eléíson**, pro Missa, ordinat ad primam Tonsuram. Tum dicit, **Gloria in excélsis Deo**, &c. quo dicto, ordinat ad quatuor minores Ordines. Deinde dicit orationem ordinariam cum alia pro Ordinandis; quibus dictis, ordinat ad Subdiaconatum. Tum dicitur Epistola, & ea dicta; ordinat Diaconos. Dicitur deinde **Allelúja**, cum suo versu, & prima pars Tractus; quibus dictis, ordinat Presbyteros: post quorum ordinationem dicitur versus Tractus, Evangelium, & alia, prout in ordinario.

Quando autem Pontifex extra Missarum solemniam est promoturus aliquos ad primam Tonsuram, vel ad qua-

De Ordinibus conferendis.

quatuor minores Ordines, sufficit quòd habeat stoliā supra rochetum, vel supra superpelliceum (si sit Regularis) & mitram simplicem. Cùm autem est celebraturus pro sacris Ordinibus conferendis, habere debet sandalia, & omnia paramenta Pontificalia, & dicere Psalmum, **Quàm dilēcta, &c.**

Ordinationes sacrorum Ordinum, statutis à jure temporibus, ac in Cathedrali Ecclesia, vocatis, præsentibusque ad id Ecclesiæ Canonicis, publicè celebrentur : si autem in alio dioecesis loco, præsente Clero loci, dignior, quantum fieri poterit, Ecclesia semper adeatur.

Cùm igitur ordinationes faciendæ sunt, per Sacristam, seu alium, ad quem spectat, præparantur omnia, quæ necessaria sunt pro Missa Pontificali. Et demum, cùm tempus ordinationis instat, hora competenti, Pontifex cappa magna indutus, Capellano illam post eum deferente, venit ad Ecclesiam, ubi ordinationes fieri debent; & accedens ante altare, genuflexus ibidem aliquamdiu orat. Deinde, vadit ad sedem, ubi paramenta capere consuevit; vel, si non sit in Ecclesia sua, ad faldistorium, ad cornu Epistolæ sibi paratum, ubi sedens accipit omnia paramenta Pontificalia coloris tempori convenientis, & mitram simplicem, dicens Psalmum, **Quàm dilēcta, &c.**

Pontifex sic paratus, baculum Pastoralem in sinistra tenens, accedit ad gradus altaris, ubi depositis baculo & mitra, facta altari reverentia cum profunda capitis inclinatione, facit cum Ministris Confessionem. Interim cantatur à choro Introitus, & **K yrie eleison**. Finita Confessione, Pontifex ascendit ad altare, illud in medio osculatur, & textum Evangelii ad sinistram; incensat altare more solito, resumit mitram, & revertitur ad sedem, seu ad faldistorium, ad cornu Epistolæ; ubi deposita mitra, & versa facie ad altare, oblato sibi per Ministrum libro, ex eo legit Introitum, & **K yrie eleison**: quibus dictis, sedet cum mitra, donec perficiatur à choro ultimum **K yrie eleison**. Quo finito, surgit Pontifex, & cum mitra ad faldistorium, ante medium altaris sibi præparatum, accedit, & in illo sedet, renibus altari versis. Tum Archidiaconus vocat

vocat omnes Ordinandos, dicens: **A**ccédant omnes qui ordinandi sunt. Quibus ante altare coram Pontifice genuflexis, & in modum coronæ dispositis, Archidiaconus publicè interrogat omnes, si sint aliqui, qui fortè non sint confirmati: quia non debent ad ordinationem accedere, nisi priùs confirmentur. Et si aliqui confirmandi erunt, tunc depositis Pontifex annulis & chirothecis, lavat manus, reassumit annulos, & confirmat, prout habetur suprà solio primo; vel si non erunt aliqui confirmandi, palàm interdicat per unum ex suis, sub his verbis:

Reverendissimus in Christo Pater, & Dóminus, Dóminus **N.** Dei & Apostólicæ sedis grátia Epíscopus **N.** sub excommunicationis poena præcipit & mandat ómnibus & singulis, pro suscipiendis Ordínibus híc præsentibus, ne quis forsan eórum irregularis, aut áliàs à jure, vel ab hómine excommunicátus, interdictus, suspénsus, spúrius, infámis, aut áliàs à jure prohibitus, sive ex aliéna diocéssi oriúndus, sine licéntia sui Epíscopi, aut non descriptus, examinátus, approbátus, & nominátus, ullo pacto áudeat ad suscipiéndos Ordines accédere. Et quòd nullus ex ordinátis discédet, nisi Missa finíta, & benedictióne Pontíficis accépta.

Demum ad ordinationem procedat.

DE CLERICO FACIENDO.

Clericus fieri potest etiam extra Missarum solemnia quocumque die, hora, & loco.

Pro Clericis ordinandis parentur forfices pro incidendis capillis, & bacile pro illis imponendis. Et quilibet Ordinandorum habere debet suum superpelliceum super brachium sinistrum, & candelam in manu dextra. Et vocantur omnes tonsurandi nominatim & sigillatim per Notarium, & quilibet respondet, **Adsum.**

Quibus ante altare coram Pontifice in faldistorio cum mitra sedente genuflexis, Pontifex surgit cum mitra, & dicit:

Ÿ. Sit nomen Dómini benedíctum.

R. Ex hoc nunc, & usque in sæculum.

Ÿ. Adju-

V. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit cælum & terram.

O Remus, fratres charissimi, Dominum nostrum Jesum Christum pro his famulis suis, qui ad deponendum comas caput suorum pro ejus amore festinant, ut donet eis Spiritum sanctum, qui habitum religionis in eis in perpetuum conservet, & a mundi impedimento ac seculari desiderio corda eorum defendat: ut sicut immutantur in vultibus, ita dextera manus ejus virtutis tribuat eis incrementa, & ab omni cecitate spiritali & humana oculos eorum aperiat, & lumen eis æternæ gratiæ concedat: Qui vivit & regnat cum Deo Patre in unitate ejusdem Spiritus sancti Deus, per omnia secula seculorum.

Post hæc, sedente Pontifice, schola inchoat, & prosequitur Antiphonam, & Psalmum 8. ton.

Tu es Domine, qui restitues hereditatem meam mihi.

Psalmus 15.

Conserva me Domine, quoniam speravi in te. * Dixi Domino: Deus meus es tu, quoniam bonorum meorum non eges.

Sanctis, qui sunt in terra ejus, * mirificavit omnes voluntates meas in eis.

Multiplicatæ sunt infirmitates eorum: * postea acceleraverunt.

Non congregabo conventicula eorum de sanguinibus: * nec memor ero nominum eorum per labia mea.

Repetitur tota Antiphona.

Tu es Domine.

Incepto Psalmo, Pontifex cum forficibus incidit unicuique extremitates capillorum in quatuor locis, videlicet: in fronte, in occipitio, & ad utramque aurem, deinde in medio capitis aliquot crines capillorum, & in bacile deponit; & quilibet, cum tondetur, dicit:

Dominus pars hereditatis meæ, & calicis mei: tu es, qui restitues hereditatem meam mihi.

Omibus tonsis, mitra deposita, surgit Pontifex, & stans versus ad illos, dicit: **O** remus.

Presta quæsumus omnipotens Deus, ut hi famuli tui, quorum hodie comas caput pro amore Pontif. Rom. B di-

divino deposuimus, in tua dilectione perpetuo maneant: & eos sine macula in sempiternum custodias. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Tunc schola inchoat, & prosequitur Antiphonam sequentem. Qua incepta, Pontifex sedet cum mitra. Antiphona 7. ton.

Hi accipient benedictionem a Domino, & misericordiam a Deo salutari suo: quia hæc est generatio querentium Dominum.

Psalmus 23.

Domini est terra, & plenitudo ejus; * orbis terrarum, & universi qui habitant in eo.

Quia ipse super maria fundavit eum: * & super flumina preparavit eum.

Quis ascendet in montem Domini? * aut quis stabit in loco sancto ejus?

Innocens manibus & mundo corde: * qui non accipit in vano animam suam, nec juravit in dolo proximo suo.

Hic accipiet benedictionem a Domino, * & misericordiam a Deo salutari suo.

Hæc est generatio querentium eum, * querentium faciem Dei Jacob.

Attollite portas principes vestras, & elevamini portæ æternales: * & introibit Rex gloriæ.

Quis est iste Rex gloriæ? * Dominus fortis & potens, Dominus potens in prælio.

Attollite portas principes vestras, & elevamini portæ æternales: * & introibit Rex gloriæ.

Quis est iste Rex gloriæ? * Dominus virtutum ipse est Rex gloriæ.

Gloria Patri, & Filio, * & Spiritui sancto:

Sicut erat in principio, & nunc, & semper, * & in sæcula sæculorum, Amen.

Deinde repetitur tota Antiphona:

Hi accipient, &c.

Qua finita, surgit sine mitra Pontifex, & ad altare conversus, dicit:

Oremus. Et Ministri dicunt:

Flectamus genua.

R. Levate.

Et

Et mox ad tonsos genuflexos versus Pontifex, dicit:

Adesto, Domine, supplicationibus nostris, & hos famulos tuos bene + dicere dignare, quibus in tuo sancto nomine habitum sacre religionis imponimus: ut, te largiente, & devoti in Ecclesia tua persistere, & vitam percipere mereantur aeternam. Per Christum Dominum nostrum. *R.* Amen.

Tunc Pontifex sedet cum mitra, & accipiens in manu superpelliceum, dicit singulis:

Induat te Dominus novum hominem, qui secundum Deum creatus est, in iustitia & sanctitate veritatis.

Et mox imponit illud cuilibet, repetendo, Induat te, &c. immittens usque ad scapulas, & immediate trahens, si unum tantum sit superpelliceum; sicque facit usque ad ultimum, qui eo totaliter induitur: si vero quisque suum superpelliceum habeat, singuli totaliter induuntur. Quo expedito, sine mitra surgit Pontifex, & versus ad illos dicit:

Oremus.

Omnipotens sempiternus Deus, propitiare peccatis nostris, & ab omni servitute secularis habitus hos famulos tuos emunda: ut, dum ignominiam secularis habitus deponunt, tua semper in ævum gratia perfruantur; ut sicut similitudinem coronæ tuæ eos gestare facimus in capitibus, sic tua virtute hereditatem subsequi mereantur aeternam in cordibus: Qui cum Patre & Spiritu sancto vivis & regnas Deus, per omnia sæcula sæculorum.

R. Amen.

Deinde sedet cum mitra Pontifex, & alloquitur eos sub his verbis:

Filii charissimi, animadvertere debetis, quod hodie de foro Ecclesiæ facti estis, & privilegia Clericalia sortiti estis. Cavete igitur, ne propter culpas vestras illa perdatis; & habitu honesto, bonisque moribus atque operibus Deo placere studeatis: Quod ipse vobis concedat per Spiritum sanctum suum.

R. Amen.

Tum, suggerente Archidiacono, Ordinati redeunt ad loca sua.

DE MINORIBUS ORDINIBUS.

Quatuor minores Ordines dari possunt extra Missarum solennia, diebus Dominicis, & Festivis duplicibus; sed in manè tantum.

Ordinandi omnes ad quatuor minores Ordines esse debent superpelliceis induti, cum candela in manu dextera.

DE ORDINATIONE OSTIARIORUM.

Pro Ostiariis Ordinandis parentur claves Ecclesiæ. Pontifex, Clericis ordinatis, surgit, & cum mitra ad sedem, seu ad faldistorium ad cornu Epistolæ revertitur; ubi, deposita mitra, & ad altare conversus, oblato sibi libro, cantat primam Collectam; deinde sedet, reassumit mitram, & cantatur prima Lectio. Interim accedunt duo capellani, cum libro & candela ante Pontificem, qui sedens cum mitra, ex eo legit Lectionem ipsam. Quibus finitis, surgit Pontifex, & cum mitra ad faldistorium ante medium altaris sibi præparatum proficiscitur, & in illo sedet renibus altari versis. Archidiaconus vocat ordinandos, dicens:

Accédant qui Ordinandi sunt ad officium Ostiariorum.

Et mox Notarius singulos nominatim vocat, & quilibet respondet, *Amen*.

Omnibus in superpelliceis cum candelis in manibus coram Pontifice genuflexis, Pontifex admonet illos, dicens:

Suscepturi, filii charissimi, officium Ostiariorum; videte quæ in domo Dei agere debeatis. Ostiarium oportet percutere cymbalum & campānam, aperire Ecclesiā & sacrarium, & librum aperire ei, qui prædicat. Providete igitur, ne per negligentiam vestram, illarum rerum, quæ intra Ecclesiā sunt, aliquid depereat; certisque horis domum Dei aperiat

ritatis fidelibus, & semper claudatis infidelibus. Studete etiam, ut sicut materialibus clavibus Ecclesiam visibilem aperitis & clauditis, sic & invisibilem Dei domum, corda scilicet fidelium, dictis & exemplis vestris claudatis diabolo, & aperiatis Deo; ut divina verba, quae audierint, corde retineant, & opere compleant: Quod in vobis Dominus perficiat per misericordiam suam.

Hæ admonitiones non sunt Cardinalibus, neque electis Episcopis.

Deinde, Pontifex accipit & tradit omnibus claves Ecclesiae, quas successivè manu dextera singuli tangant, Pontifice dicente:

Sic agite, quasi reddituri Deo rationem pro iis rebus, quæ his clavibus recluduntur.

Post hæc Archidiaconus, sive alius Archidiaconi vice fungens, ducit eos ad ostium Ecclesiae, & facit illos claudere & aperire; tradit etiam eis funem campanarum, faciens eos campanas pulsare; deinde illos reducit ad Pontificem: quibus coram Pontifice genua flectentibus, stans cum mitra Pontifex versus ad ipsos ordinatos, dicit:

Deum Patrem omnipotentem, fratres charissimi, suppliciter deprecemur, ut hos famulos suos bene + dicere dignetur, quos in officium Ostiariorum eligere dignatus est: ut sit eis fidelissima cura in domo Dei diebus ac noctibus, ad distinctionem certarum horarum, ad invocandum nomen Domini: Adjuvante Domino nostro Jesu Christo, qui cum eo vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. *R.* Amen.

Tum, mitra deposita, stans Pontifex, & conversus ad altare, dicit:

Oremus. *Et Ministri subjungunt:*

Flectamus genua.

R. Levate.

Et statim versus ad illos genuflexos, stans sine mitra, dicit:

Domine sancte, Pater omnipotens, æterne Deus, bene + dicere dignare hos famulos tuos in officium Ostiariorum: ut inter Janitores Ecclesiae tuae pareant obsequio, & inter electos tuos partem tuæ

mereantur habere mercedis. Per Dóminum nostrum
Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit &
regnat in unitate Spíritus sancti Deus, per ómnia
sæcula sæculórum. *R.* Amen.

*Post hæc Ordinati, suggerente Archidiacono, re-
deunt ad loca sua.*

DE ORDINATIONE

LECTORUM.

*Pro Lectoribus ordinandi paretur liber
Lectionum.*

Ostiariis ordinatis, Pontifex reassumpta mitra
accedit ad sedem suam, vel ad faldistorium à
parte Epistolæ. Interim cantatur primum Gra-
duale, vel primum *Allelúja*, si sit infra Octavam Pen-
tecostes; & Pontifex sedens cum mitra, oblato sibi li-
bro & candela, legit dictum Graduale, vel *Allelúja*.
Quibus dictis, surgit, deposita mitra, & versus ad al-
tare cantat secundam Collectam. Tum sedet, reassum-
pta mitra, & cantatur secunda Lectio. Interim acce-
dunt duo capellani cum libro & candela ante Ponti-
ficem, qui sedens cum mitra ex eo legit Lectionem ip-
sam. Quibus dictis, Pontifex revertitur ad faldistorium
ante medium altaris positum, ubi sedet cum mitra, &
Lectores vocantur per Archidiaconum, hoc modo:
*A*ccédant qui Ordinandi sunt ad officium Le-
ctorum.

*Et mox nominantur per Notarium, ut suprà dictum
est. Quibus coram Pontifice cum candelis in manibus
genuflexis, Pontifex admonet eos, dicens:*

Electi filii charíssimi, ut sitis Lectóres in domo
Dei nostri, officium vestrum agnóscite, & implé-
te. Potens est enim Deus, ut augeat vobis grátiam
perfectiónis atérnæ. Lectórem síquidem oportet lé-
gere ea quæ (*vel* ei qui) prædicat, & lectiones can-
tare, & benedicere panem, & omnes fructus novos.
Studéte igitur verba Dei, videlicet lectiones sacras
distíctè & apértè, ad intelligéntiam & ædificatió-
nem

nem fidélium, absque omni mendacio falsitatis proferre; ne veritas divinárum lectionum incúria vestra ad instructiōnem audiéntium corrumpatur. Quod autem ore légitis, corde credátis, atque ópere compleátis; quátenus auditóres vestros, verbo páriter & exémplo vestro docére possitis. Ideoque, dum légitis, in alto loco Ecclesiæ stetis, ut ab ómnibus audiámini, & videámini figurantes positióne corporáli, vos in alto virtútum gradu debére conversári; quátenus cunctis, à quibus audímini & vidémini, caléstitis vitæ formam præbeátis: Quod in vobis Deus impleat per grátiam suam.

Deinde Pontifex accipit, & tradit omnibus codicem de quo lecturi sunt, quem manu dextera tangunt, dicens:

Accípite, & estóte verbi Dei relatóres, habitúri, si fidéliter & utiliter impleveritis officium vestrum, partem cum iis, qui verbum Dei benè administravérunt ab initio.

Quibus expeditis, & illis genuflexis, Pontifex stans cum mitra versus ad eos, dicit:

Oremus, fratres charíssimi, Deum Patrem omnipoténtem, ut super hos sámulos suos, quos in Ordinem Lectórum dignátus est assumere, bene & dictiōnem suam cleménter effúndat: quátenus distinctè legant quæ in Ecclesiá Dei legénda sunt, & eadem opéribus impleant. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium suum: Qui cum eo vivit & regnat in unitáte Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. **R.** Amen.

Tum Pontifex, mitra deposita, stans conversus ad altare, dicit:

Oremus. Et Ministri subjungunt:

Flectámus génua. R. Leváte.

Deinde conversus ad Ordinatos genuflexos, dicit, sine mitra:

Domine sancte, Pater omnipotens, atérne Deus, bene & dicere dignáre hos sámulos tuos in officium Lectórum, ut assiduitáte lectionum instrúcti sint atque ordináti, & agénda dicant, & dicta ópere impleant: ut in utróque sanctæ Ecclesiæ exémplo sanctitátis suæ cónsulant. Per Dóminum nostrum Jesum

Christum Filium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia secula seculorum. *R. Amen.*

Postea, suggerente Archidiacono, redeunt Ordinati ad loca sua.

DE ORDINATIONE EXORCISTARUM.

Pro Exorcistis Ordinandis paretur liber exorcismorum cuius loco dari potest Pontificale, vel Missale.

Lectoribus ordinatis, Pontifex reassumpta mitra accedit ad sedem suam, vel ad faldistorium, ad cornu Epistolæ, ubi sedens cum mitra, oblato sibi libro & candela, legit secundum Graduale, vel secundum Allelúja, si sit infra Octavam Pentecostes. Interim cantatur à choro ipsum Graduale, vel Allelúja. Quo finito, surgit Pontifex deposita mitra, & versus ad altare cantat tertiam Collectam. Tum sedet, reassumpta mitra, & cantatur tertia Lectio. Interim accedunt duo capellani cum libro & candela ante Pontificem, qui ex eo legit Lectionem ipsam. Quibus dictis, revertitur ad faldistorium ante altare, & sedet cum mitra. Exorcistæ verò vocantur per Archidiaconum modo consueto, dicens:

Accédant qui Ordinandi sunt ad officium Exorcistarum.

Et ipsi singulatim nominantur per Notarium, ut prius dictum est. Quibus coram Pontifice cum candelis in manibus genuflexis, Pontifex admonet eos, dicens:

Ordinandi, filii charissimi, in officium Exorcistarum, debétis nóscere quid suscipitis. Exorcistam etenim oportet abjicere dæmones, & dicere populo, ut, qui non communicat, det locum; & aquam in ministério fúndere. Accípitis itaque potestatem imponéndi manum super energúmenos, & per impositionem mánuum vestrarum, grátia Spiritus sancti & verbis exorcismi, pellúntur spíritus immúndi à corpóribus

ribus obséssis. Studéte igitur, ut sicut à corpóribus aliórum dæmones expéllitis, ita à méntibus & corpóribus vestris omnem immundítiam & nequítiam ejiciátis; ne illis succumbátis, quos ab áliis, vestro ministério, effugátis. Dísce per officium vestrum vítiis imperáre; ne in móribus vestris áliquíd sui juris inimícus váleat vindicáre. Tunc étenim rectè in áliis dæmónibus imperábitis, cùm prius in vobis eórum multímodam nequítiam superátis: Quod vobis Dóminus ágere concédát per Spíritum suum sanctum.

Post hæc Pontifex accipit, & tradit omnibus librum, in quo scripti sunt exorcismi, cujus loco tradi potest Pontificale, vel Missale, quem manu dextera tangunt, Pontifice dicente:

Accípíte, & commendáte memóriæ, & habéte potestátem imponéndi manus super energúmenos, sive baptizátos, sive catechúmenos.

Posteà verò, omnibus devotè genuflexis, Pontifex cum mitra stans, dicit:

Deum Patrem omnipoténtem, fratres charíssimi, súpplices deprecémur, ut hos fámulos suos bene + dicere dignétur in officium Exorcistarum: ut sint spirituáles imperatóres, ad abjiciéndos dæmones de corpóribus obséssis, cum omni nequítia eórum multifórmi. Per Unigénitum Fílium suum Dóminum nostrum Jesum Christum: Qui cum eo vivit & regnat in unitáte Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. **R. Amen.**

Tum conversus ad altare, deposita mitra, dicit:

Orémus. Et Ministri subjungunt:

Flectámus génua.

R. Leváte.

Et mox conversus ad Ordinatos genuflexos, dicit:

Domine sancte, Pater omnipotens, ætérne Deus, bene + dicere dignáre hos fámulos tuos in officium Exorcistarum: ut per impositionem mánuum & oris officium, potestátem & impérium hábeant spíritus immúndos coercéndi; ut probábiles sint médici Ecclésiæ tuæ, grátia curatiónum virtúteque cælésti confirmáti. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit & regnat

in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia secula
seculorum. *R.* Amen.

Post hæc, suggerente Archidiacono, redeunt ad
loca sua.

DE ORDINATIONE ACOLYTHORUM.

Pro Acolythis ordinandis parentur candelabrum
cum cereo extincto & urceolus vacuus
pro vino, pro Sacramento.

Exorcistis Ordinatis, Pontifex reassumpta mitra
accedit ad sedem suam, vel ad faldistorium,
ad cornu Epistolæ, ubi sedens cum mitra, ob-
lato sibi libro & candela, legit tertium Graduale,
vel tertium Allelúja, si sit infra Octavam Penteco-
stes. Interim à choro, cantatur ipsum Graduale, vel
Allelúja. Quo finito, surgit Pontifex, deposita mi-
tra, & versus ad altare cantat quartam Collectam.
Tum sedet, reassumpta mitra, & cantatur quarta Le-
ctio. Interim accedunt duo capellani cum libro &
candela ante Pontificem, qui ex eo legit Lectionem
ipsam. Quibus dictis, Pontifex revertitur ad faldisto-
rium ante altare, ubi sedet cum mitra. Acolythi ve-
rò vocantur per Archidiaconum.

Accédant qui Ordinandi sunt ad officium Acoly-
thorum.

Et mox nominantur per Notarium, ut supra. Qui-
bus coram Pontifice cum candelis in manibus genu-
flexis, Pontifex admonet eos, dicens:

Suscepturi, filii charissimi, officium Acolythorum,
pensate quod suscipitis. Acolythum etenim opor-
tet ceroferarium ferre; luminaria Ecclesiæ accende-
re; vinum & aquam ad Eucharistiam ministrare.
Studete igitur susceptum officium dignè implere.
Non enim Deo placere poteritis, si lucem Deo má-
nibus præferentes, opéribus tenebrarum inserviatis,
& per hoc aliis exempla perfidiæ præbeatis. Sed
sicut Veritas dicit: Luceat lux vestra coram homini-
bus, ut videant ópera vestra bona, & glorificent Pa-
trem vestrum, qui in cælis est. Et sicut Apóstolus
Pau-

Paulus ait: In médio nationis pravæ & perversæ, lucēte sicut luminária in mundo, verbum vitæ continētes. Sint ergo lumbi vestri præcincti, & lucernæ ardētes in manibus vestris, ut filii lucis sitis. Abjiciatis ópera tenebrarum, & induámini arma lucis. Erátis enim aliquādo tenebræ, nunc autem lux in Dómino. Ut filii lucis ambuláte. Quæ sit verò ista lux, quam tantóperè incúlcat Apóstolus, ipse demónstrat, subdens: Fructus enim lucis est in omni bonitáte, & justítia, & veritáte. Estóte igitur solíciti, in omni justítia, bonitáte, & veritáte, ut & vos, & álios, & Dei Ecclesiám illuminétis. Tunc étenim in Dei Sacrificio dignè vinum suggerétis & aquam, si vos ipsi Deo sacrificium, per castam vitam & bona ópera obláti fuéritis: Quod vobis Dóminus concédatur per misericórdiam suam.

Post hæc Pontifex accipit, & tradit omnibus candelabrum cum candela extincta, quod successivè manu dextera singuli tangant, Pontifice dicente:

Accípите ceroferárium cum céreo, & sciátis vos ad accendēda Ecclesiæ luminária mancipári, in nómine Dómini. *R.* Amen.

Tunc accipit, & tradit eis urceolum vacuum, quem similiter tangere debent, dicens communiter omnibus:

Accípите urcéolum, ad suggeréndum vinum & aquam in Eucharistíam Sánguinis Christi, in nómine Dómini. *R.* Amen.

Postea, eis genuflexis permanentibus, Pontifex stans cum mitra versus ad eos, dicit:

Deum Patrem omnipoténtem, fratres charíssimi, suppliciter deprecémur, ut hos fámulos suos bene + dicere dignétur in Ordine Acolythórum; quátenus lumen visíbile manibus præferētes, lumen quoque spirituále móribus præbeant: Adjuvāte Dómino nostro Jesu Christo: Qui cum eo & Spíritu sancto vivit & regnat Deus, per ómnia sæcula sæculórum. *R.* Amen.

Tum Pontifex ad altare se convertens, deposita mitra, stans, dicit:

O rémus. Et Ministri:

F'leétámus génuá.

R. Leváte.

Et mox Pontifex conversus ad eosdem genuflexos, dicit:

Domine sancte, Pater omnipotens, æterne Deus, qui per Jesum Christum Filium tuum Dominum nostrum, & Apóstolos ejus in hunc mundum lumen claritatis tuæ misisti; quique, ut mortis nostræ antiquum abolerēs chirógraphum, gloriosíssimæ illum Crucis vexillo affigi, ac sánguinem & aquam ex latere illius pro salúte géneris humáni effluere voluísti: bene + dicere dignáre hos fámulos tuos in officium Acolythórum; ut, ad accendéndum lumen Ecclesiæ tuæ, & ad suggeréndum vinum & aquam ad conficiéndum Sanguinem Christi Filii tui in offerénda Eucharistia, sanctis altáribus tuis fidéliter subministrent. Accénde, Dómine, mentes eórum & corda ad amórem grátiae tuæ, ut illumináti vultu splendóris tui, fidéliter tibi in sancta Ecclesiá deserviant. Per eúndem Christum Dóminum nostrum.

R. Amen.

*O*rémus.

Domine sancte, Pater omnipotens, æterne Deus, qui ad Móysen & Aaron locútus es, ut accenderéntur lucernæ in tabernáculo testimoníis: bene + dicere dignáre hos fámulos tuos, ut sint Acólythi in Ecclesiá tua. Per Christum Dóminum nostrum.

R. Amen.

*O*rémus.

Omnipotens sempitérne Deus, fons lucis, & orígo bonitátis, qui per Jesum Christum Filium tuum, lumen verum, mundum illuminásti, ejúsque passiónis mystério redemísti: bene + dicere dignáre hos fámulos tuos, quos in officium Acolythórum consecrámus, poscéntes cleméntiam tuam, ut eórum mentes, & lúmine sciéntiæ illústres, & pietátis tuæ rore irriges; ut ita accéptum ministérium, te auxiliánte, péragent, quáliter ad ætéram remuneratióem pervenire mereántur. Per eúndem Christum Dóminum nostrum. *R.* Amen.

Post hæc, suggerente Archidiacono, Ordinati redeunt ad loca sua.

DE SACRIS ORDINIBUS IN GENERE.

Sacri & majores Ordines sunt, Subdiaconatus, Diaconatus, & Presbyteratus: ad quos Ordinati omnes debent communicare, ideo parentur pro eorum numero Hostiæ parvæ consecrandæ.

DE ORDINATIONE SUBDIACONI.

Pro Ordinatione Subdiaconorum parentur Calix vacuus cum Patena superposita, Urceoli cum manutergio, & liber Epistolarum.

Acolythis ordinatis, Pontifex reassumpta mitra accedit ad sedem suam, vel ad faldistorium, ad cornu Epistolæ; ubi sedens cum mitra, oblato sibi libro & candela, legit quantum Graduale, vel quantum Allelúja: si sit infra Octavam Pentecostes, Interim à choro cantatur ipsum Graduale, vel Allelúja. Quo finito, surgit Pontifex, deposita mitra, & versus ad altare cantat quintam Collectam.

Tam sedet, reassumpta mitra, & cantatur quinta Lectio. Interim accedunt duo capellani cum libro, & candela ante Pontificem, qui ex eo legit Lectionem ipsam. Quibus dictis, Pontifex revertitur ad sedem suam, ante medium altaris; & Archidiaconus versus ad Ordinandos, dicit:

Accédant qui Ordinandi sunt Subdiáconi.

Et Notarius unumquemque illorum vocat, dicens:

N. ad titulum Ecclesiæ **N.**

N. ad titulum patrimonii sui.

Frater **N.** professus Ordinis **N.** ad titulum paupertatis.

Et sic de aliis; & quilibet vocatus, dicit, **A**dsum. & accedit versus Episcopum.

Debet autem quilibet Ordinandorum in Subdiaconum indutus esse amictu, non tamen super caput, alba, & cingulo, habere manipulum in manu sinistra, tuni-

unicellam super brachio sinistro, & candelam in manu dextera.

Omnibus autem in Subdiaconos Ordinandis competentis spatio coram Pontifice stantibus, Pontifex cum mitra sedens admonet eos, (nisi omnes sint religiosi, quia tunc ista admonitio omittitur) dicens:

F Illi dilectissimi, ad sacrum Subdiaconatus Ordinem promovendi, iterum atque iterum considerare debetis attentè, quod onus hodie ultrò appetitis. Hactenus enim liberi estis, licetque vobis pro arbitrio ad secularia vota transire; quod si hunc Ordinem suscepéritis, amplius non licebit à proposito resilire, sed Deo, cui servire regnare est, perpetuò famulari; & castitatem, illo adjuvante, servare oportebit; atque in Ecclesiæ ministerio semper esse mancipatos. Proinde, dum tempus est, cogitate, & si in sancto proposito perseverare placet, in nomine Domini huc accédite.

Illis tunc accedentibus, & coram Pontifice genuflexis, Archidiaconus vocat ceteros Ordinandos, dicens:

A ccédant qui Ordinandi sunt Diaconi & Presbyteri.

Quibus accedentibus, Archidiaconus ordinat eos, videlicet, Diaconandos paratos amictu, alba, cingulo, & manipulo, stolam in manu sinistra, dalmaticam super brachium sinistrum, & candelam in manu dextera tenentes, contra cornu Epistolæ altaris, faciebus altaris versis; & Presbyterandos paratos amictu, alba, cingulo, manipulo, stola in modum Diaconi, planetam super brachium sinistrum, mappulam albam manu sinistra, & candelam dextera tenentes contra faciem Pontificis, ac medium altaris, faciebus similiter altari versis. Quibus sic ordinatis, Pontifex mitram in capite tenens procumbit super faldistorium, in superiori gradu, sive plano altaris paratum, & omnes Ordinandi in locis super tapetia prosternunt se; Ministri verò, & alii stantes genuflectunt; & schola inchoat Litanias, choros respondente: vel si officium fiat sine cantu, Pontifex dicit, Ministris & capellanis respondentibus:

K Yrie eléison.
C hriste eléison.

K yrie

K yrie eléison.
C hriste audi nos. **C** hriste exaudi nos.
P ater de cælis Deus, Miserére nobis.
F ili Redemptor mundi Deus, Miserére nobis.
S píritus sancte Deus, Miserére nobis.
S ancta Trínitas unus Deus, Miserére nobis.
S ancta María, Ora pro nobis.
S ancta Dei Génitrix, ora.
S ancta Virgo Víginum, ora.
S ancte Míchael, ora.
S ancte Gábiel, ora.
S ancte Ráphael, ora.
O mnes sancti Angeli & Archángeli, Oráte pro nobis.
O mnes sancti beatórum spirítuum órdenes, oráte.
S ancte Joánnes Baptísta, ora.
S ancte Joséph, ora.
O mnes sancti Patriárchæ & Prophétæ, oráte.
S ancte Petre, ora.
S ancte Paule, ora.
S ancte Andréa, ora.
S ancte Jacóbe, ora.
S ancte Joánnes, ora.
S ancte Thoma, ora.
S ancte Jacóbe, ora.
S ancte Philíppe, ora.
S ancte Bartholomæ, ora.
S ancte Matthæ, ora.
S ancte Simon, ora.
S ancte Thaddæ, ora.
S ancte Mathía, ora.
S ancte Bárnaba, ora.
S ancte Luca, ora.
S ancte Marce, ora.
O mnes sancti Apóstoli & Evangelístæ, oráte.
O mnes sancti Discípuli Dómini, oráte.
O mnes sancti Innocéntes, oráte.
S ancte Stéphane, ora.
S ancte Laurenti, ora.
S ancte Vincénti, ora.
S ancti Fabiáne & Sebastíane, oráte.
S ancti Joánnes & Paule, oráte.
S ancti Cosma & Damiáne, oráte.
S an

Sancti Gervási & Protási, orát e.
Omnes sancti Mártýres, oráte.
Sancte Silvéster, ora.
Sancte Gregóri, ora.
Sancte Ambrósi, ora.
Sancte Augustíne, ora.
Sancte Hierónyme, ora.
Sancte Martíne, ora.
Sancte Nicoláe, ora.
Omnes sancti Pontífices & Confessóres, oráte.
Omnes sancti Doctóres, oráte.
Sancte Benedicte, ora.
Sancte Antóni, ora.
Sancte Bernárde, ora.
Sancte Domínice, ora.
Sancte Francísc, ora.
Omnes sancti Sacerdótes & Levítae, oráte.
Omnes sancti Mónachi & Eremítae, oráte.
Sancta María Magdaléna, ora.
Sancta Agatha, ora.
Sancta Lúcia, ora.
Sancta Agnes, ora.
Sancta Cæcilia, ora.
Sancta Catharina, ora.
Sancta Anastasia, ora.
Omnes sanctæ Virgines & Víduæ, oráte pro nobis.
Omnes Sancti & Sanctæ Dei, Intercédite pro nobis.
Propítius esto, Parce nobis Dómine.
Propítius esto, Exáudi nos Dómine.
Ab omni malo, Líbera nos Dómine.
Ab omni peccáto, Líbera nos Dómine.
Ab ira tua, Líbera nos Dómine.
Asubitánea & improvísá morte, Líbera nos Dómine.
Ab insídiis diaboli, Líbera nos Dómine.
Ab ira & ódio & omni mala voluntáte, Líbera nos Dómine.
Aspíritu fornicatiónis, Líbera nos Dómine.
Afúlgure & tempestáte, Líbera nos Dómine.
Amorte perpétua, Líbera nos Dómine.
Per mystérium sanctæ Incarnatiónis tuæ, Líbera nos Dómine.

Per

Per Advéntum tuum, Líbera nos Dómine.

Per Nativitátem tuam, Líbera nos Dómine.

Per Baptísmum & sanctum Jejúnium tuum, Líbera nos Dómine.

Per Crucem & Passiónem tuam, Líbera nos Dómine.

Per Mortem & Sepultúram tuam, Líbera nos Dómine.

Per sanctam Resurrecciónem tuam, Líbera nos Dómine.

Per admirábilem Ascensiónem tuam, Líbera nos Dómine.

Per Advéntum Spíritus sancti Parácliti, Líbera nos Dómine.

In die Judícii, Líbera nos Dómine.

Peccatóres, Te rogámus audi nos.

Ut nobis parcas, Te rogámus audi nos.

Ut nobis indúlgeas, Te rogámus audi nos.

Ut ad veram poeniténtiam nos perdúcere dignéris, Te rogámus audi nos.

Ut Ecclesiám tuam sanctam régere & conserváre dignéris, Te rogámus audi nos.

Ut domnum Apostólicum & omnes Ecclesiásticos órdenes in sancta religióne conserváre dignéris, Te rogámus audi nos.

Ut inimicos sanctæ Ecclesiæ humiliáre dignéris, Te rogámus audi nos.

Ut Régibus & Principibus Christiánis pacem & veram concórdiam donáre dignéris, Te rogámus audi nos.

Ut cuncto pópulo Christiáno pacem & unitátem largíri dignéris, Te rogámus audi nos.

Ut nosmetipsos in tuo sancto servítio confortáre & conserváre dignéris, Te rogámus audi nos.

Ut mentes nostras ad cæléstia desidéria érigas, Te rogámus audi nos.

Ut omnibus benefactoribus nostris sempitérna bona retríbuas, Te rogámus audi nos.

Ut ánimas nostras, fratrum, propinquórum & benefactorum nostrórum ab æténa damnatióne erípias, Te rogámus audi nos.

Ut fructus terræ dare & conserváre dignéris, Te rogámus audi nos.

Ut omnibus fidelibus defunctis requiem æternam donare digneris, Te rogamus audi nos.

Hic datur benedictio, sanctificatio, & consecratio per Pontificem rebus consecrandis, ut infra in locis propriis dicetur.

Ut nos exaudire digneris, Te rogamus.

Fili Dei, Te rogamus audi nos.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, Parce nobis Domine.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, Exaudi nos Dñe.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, Misere nobis.

Christe audi nos. **C**hriste exaudi nos.

Kyrie eleison. **C**hriste eleison. **K**yrie eleison.

Postquam autem dictum fuerit in Litiis,

Ut omnibus fidelibus defunctis, &c.

R. Te rogamus audi nos.

Surgit Pontifex cum mitra ab accubitu, & se ad Ordinandos vertens, & baculum pastorem in sinistra manu tenens, Ordinandis prostratis manentibus dicit:

Ut hos electos bene **✙** dicere digneris.

R. Te rogamus audi nos.

Secundo dicit:

Ut hos electos bene **✙** dicere & sancti **✙** ficare digneris. **R.** Te rogamus audi nos.

Tertio dicit:

Ut hos electos bene **✙** dicere, sancti **✙** ficare, & conse **✙** crare digneris. **R.** Te rogamus audi nos.

Tum iterum super faldistorium procumbit schola perficiente Litanias, Ut nos exaudire digneris, usque ad finem. Quibus finitis, Pontifex surgens cum mitra sedet super faldistorium ante medium altaris, & Archidiaconus dicit alta voce:

Recedant in partem qui Ordinandi sunt Diaconi & Presbyteri.

Quibus ad aliquem locum idoneum, unde Pontificem celebrantem videre possint, transeuntibus, ad Ordinationem Subdiaconorum proceditur. Illis itaque coram Pontifice, per ordinem, in modum coronæ, genuflexis, Pontifex admonet eos, dicens:

Adepturi, filii dilectissimi, officium Subdiaconatus sedulo attendite, quale ministerium vobis traditur. Subdiaconum enim oportet aquam ad ministerium

rium altaris præparare ; Diacono ministrare ; pallas altaris & corporalia abluerè ; Cálicem & Patenam in usum sacrificii eidem offerre . Oblationes , quæ veniunt in altare , panes propositionis vocantur . De ipsis oblationibus tantum debet in altare poni , quantum populo possit sufficere , ne aliquid pútridum in sacrário remaneat . Pallæ , quæ sunt in substratório altaris , in alio vase debent lavari , & in alio corporales pallæ . Ubi autem corporales pallæ lotæ fuerint , nullum aliud linteamen debet lavari , ipsaque lotiõnis aqua in baptistérium debet vergi . Studéte itaque , ut ista visibília ministéria , quæ diximus , nítidè & diligentíssimè complétes , invisibília horum exémplo perficiátis . Altare quidem sanctæ Ecclesiæ ipse est Christus , teste Joanne , qui in Apocalypsi sua altare áureum se vidísse pérhibet , stans ante thronum , in quo , & per quem oblationes fidélium Deo Patri consecrantur . Cujus altaris pallæ & corporalia sunt membra Christi , scilicet fidèles Dei , quibus Dóminus , quasi vestiméntis pretiósus circumdatur , ut ait Psalmísta : Dóminus regnávít , decórem indútus est . Beátus quoque Joánes in Apocalypsi vidit Fílium hóminis præcínctum zona áurea , id est , Sanctórum catérva . Si itaque humana fragilitáte contingat in aliquo fidèles maculári , præbénda est à vobis aqua cæléstis doctrínæ , qua purificáti , ad ornámentum altaris , & cultum divíni sacrificii rédeant . Estóte ergo tales , qui sacrificiis divínis & Ecclesiæ Dei , hoc est , Córpori Christi dignè servire valeátis , in vera & cathólica fide fundáti ; quóniam , ut ait Apóstolus , Omne quod non est ex fide , peccátum est , schismáticum est , & extra unitátem Ecclesiæ est . Et ideò , si usque nunc fuístis tardi ad Ecclesiám , ámodò debétis esse assídui . Si usque nunc somnolénti , ámodò vígiles . Si usque nunc ebriósi , ámodò sóbrii . Si usque nunc inhonéstí , ámodò casti : Quod ipse vobis præstare dignétur , qui vivit & regnat Deus in sæcula sæculórum . *Rz.* Amen .

Deinde Pontifex accipit , & tradit omnibus Calicem vacuum cum Patena vacua superposita , quem successivè manu dextera singuli tangunt , Pontifice dicente :

V idé

De Ordinatione Subdiaconi.

30
Videte cujus ministerium vobis traditur ; ideò vos admoneo , ut ita vos exhibeatis , ut Deo placere possitis .

Et Archidiaconus accipit , & tradit eis urceolos cum vino & aqua , ac bacile cum manutergio , quæ omnia similiter tangere debent .

Postea surgit Pontifex , & versus ad populum stans cum mitra , dicit :

Oremus Deum ac Dominum nostrum , fratres charissimi , ut super hos servos suos , quos ad Subdiaconatus officium vocare dignatus est , infundat bene ✠ dictionem suam & gratiam : ut in conspectu ejus fideliter servièntes , prædestinata sanctis præmia consequantur : Adjuvante Domino nostro Jesu Christo , qui cum eo vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus , per omnia sæcula sæculorum . **R.** Amen .

Tum depolita mitra , conversus ad altare Pontifex , dicit : **O**remus . Et Ministri :

Flectamus genua .

R. Levate .

Et mox Pontifex versus ad Ordinandos genuflexos , dicit sine mitra :

Domine sancte , Pater omnipotens , æternè Deus , bene ✠ dicere dignare hos famulos tuos , quos ad Subdiaconatus officium eligere dignatus es : ut eos in sacrario tuo sancto strenuos sollicitosque cælestis militiæ instituas excubitores , sanctisque altaribus tuis fideliter subministrent ; & requiescat super eos Spiritus sapientiæ & intellectus , Spiritus consilii & fortitudinis , Spiritus scientiæ & pietatis ; & repleas eos Spiritu timoris tui ; & eos in ministerio divino confirmes , ut obedièntes facto , ac dicto parentes , tuam gratiam consequantur . Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum : Qui tecum vivit & regnat in unitate ejusdem Spiritus sancti Deus , per omnia sæcula sæculorum . **R.** Amen .

Tum Pontifex sedens , accepta mitra , amictum , qui in collo Ordinandorum jacet , imponit super caput singulis , dicens :

Accipe amictum , per quem designatur castigatio vocis : In nomine Pa ✠ tris , & Fi ✠ lii , & Spiritus ✠ sancti . **R.** Amen .

Tum

Tum immittit manipulum in sinistrum brachium ; cuilibet dicens :

Accipe manipulum ; per quem designantur fructus bonorum operum : In nomine Pa + tris , & Fi + lii , & Spiritus + sancti . R. Amen .

Post hæc induit quemlibet tunica , & si tantum unica sit , immittit illam cuilibet solum usque ad scapulas , ac retrahens postremum totaliter induit , dicens cuilibet :

Tunica jucunditatis , & indumento lætitiæ induat te Dominus : In nomine Pa + tris , & Fi + lii , & Spiritus + sancti . R. Amen .

Postea accipit , & tradit omnibus librum Epistolarum , manu dextera ipsum simul tangentibus , dicens :

Accipite librum Epistolarum , & habete potestatem legendi eas in Ecclesia sancta Dei , tam pro vivis , quam pro defunctis : In nomine Pa + tris , & Fi + lii , & Spiritus + sancti . R. Amen .

Omnibus expeditis , suggerente Archidiacono , Ordinati redeunt ad loca sua ; unus tamen de noviter Ordinatis , tunica indutus , dicet Epistolam suo tempore .

DE ORDINATIONE

DIACONI

Subdiaconis ordinatis , Pontifex , reassumpta mitra , accedit ad sedem suam , vel ad faldistorium , ad cornu Epistolæ , ubi sedens cum mitra , oblato sibi libro & candela , legit Hymnum , Benedictus es ; vel Allelúja ; cum versu Benedictus es , si sit infra Octavam Pentecostes . Interim cantatur à choro dictus Hymnus , vel Allelúja ; cum suo versu , ut supra . Quo finito , surgit Pontifex , deposita mitra , & versus ad altare , dicit in competenti tono , Glória in excelsis Deo , si sit infra Octavam Pentecostes , quod dum à choro perficitur , sedet cum mitra . Quo finito , deposita mitra , surgit , & versus ad populum , dicit , Pax vobis , vel Dominus vobiscum , si Glória in excelsis , non sit dicen-

cendum, & conversus ad altare cantat Orationem Missæ diei, cum Oratione pro Ordinatis & Ordinandis, sub uno, Per Dóminum nostrum, videlicet:

Oratio.

EXáudi, quæsumus Dómine, supplicum preces, & devóto tibi pectore famulantes perpétua defensione custódi: ut nullis perturbatióibus impediti, liberam fervitútem tuis semper exhibeamus officiis. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit & regnat, &c.

Finita Oratione, sedet Pontifex, reassumpta mitra, & oblato sibi libro & candela, legit Epistolam. Interim per unum ex Subdiaconis noviter Ordinatis cantatur Epistola. Qua finita, surgit Pontifex, & accedit ad faldistorium ante altare cum mitra, & ibi sedet. Promovendi verò ad Ordinem Diaconatus per Archidiaconum vocantur, dicendo:

Accédant qui Ordinándi sunt ad Diaconátum.

Et mox singulatim nominantur per Notarium, nulla tamen facta mentione de titulo. Eis igitur amictu, alba, cingulo, & manipulo paratis, ac stolam in sinistra manu, & candelam in dextera, ac dalmaticam super brachium sinistrum tenentibus, & in modum coronæ coram Pontifice genuflexis, Archidiaconus offerens illos Pontifici, dicit:

Reverendíssime Pater, póstulat sancta mater Ecclesiæ Cathólica, ut hos præséntes Subdiáconos ad onus Diaconíi ordinétis.

Pontifex interrogat, dicens:

Scis illos dignos esse?

Respondet Archidiaconus.

Quántum humana fragilitas nosse finit, & scio, & testíficor ipsos dignos esse ad hujus onus officii.

Et Pontifex dicit: Deo grátias.

Et ad eorum Ordinationem procedit. In primis Pontifex cum mitra sedens, clero & populo annuntiet, dicens:

Auxiliánte Dómino Deo, & Salvatóre nostro Jesu Christo, elíginus hos præséntes Subdiáconos in ordinem Diaconíi. Si quis habet áliquid contra illos, pro Deo, & propter Deum cum fidúcia éxeat, & dicat; verúntamen memor sit conditionis suæ.

Et

Et facta aliquali mora, Pontifex convertens sermonem suum ad Ordinandos, admonet eos, dicens:

Provehendi, filii dilectissimi, ad Leviticum ordinem, cogitate magnopere ad quantum gradum Ecclesiae ascenditis. Diaconum enim oportet ministrare ad altare, baptizare, & predicare. Sanè in veteri lege ex duodecim una Tribus Levi electa est, quæ speciali devotione tabernaculo Dei, ejusque sacrificiis, ritu perpetuo deserviret. Tantaque dignitas ipsi concessa est, quod nullus, nisi ex ejus stirpe, ad divinum illum cultum atque officium ministraturus assurgeret; adeo, ut grandi quodam privilegio hereditatis, & Tribus Domini esse mereatur, & dici: quorum hodie, filii dilectissimi, & nomen & officium tenetis, quia in ministerium tabernaculi testimonii, id est, Ecclesiae Dei, eligimini in Levitico officio, quæ semper in procinctu posita, incessabili pugna contra inimicos dimicat, unde ait Apostolus: Non est nobis colluctatio adversus carnem & sanguinem, sed adversus principes & potestates, adversus mundi rectores tenebrarum harum, contra spiritualia nequitiæ, in cælestibus. Quam Ecclesiam Dei, veluti tabernaculum, portare & munire debetis ornatu sancto, predicatu divino, exemplo perfecto. Levi quippe interpretatur additus, sive assumptus. Et vos, filii dilectissimi, qui ab hereditate paterna nomen accipitis, estote assumpti à carnalibus desideriis, à terrenis concupiscentiis, quæ militant adversus animam; estote nitidi, mundi, puri, casti, sicut decet ministros Christi, & dispensatores mysteriorum Dei; ut dignè addamini ad numerum Ecclesiastici gradus, ut hereditas & Tribus amabilis Domini esse mereamini. Et quia comministri & cooperatores estis Corporis & Sanguinis Domini, estote ab omni illécebra carnis alieni, sicut ait Scriptura: Mundamini, qui fertis vasa Domini. Cogitate beatum Stephanum, merito præcipuæ castitatis ab Apostolis ad officium istud electum. Curate, ut, quibus Evangelium ore annuntiatis, vivis operibus exponatis, ut de vobis dicatur: Beati pedes evangelizantium pacem, evangelizantium bona. Habete pedes vestros calceatos Sanctorum exemplis,
in

in præparatione Evangelii pacis: Quod vobis Dóminus concédât per grátiam suam. *R.* Amen.

Deinde, si non sint Ordinati Subdiaconi, Ordinandi omnes prosternunt se, ubi genuflectebant; & Pontifice ante faldistorium suum genuflectente, dicuntur Litanix, & Ordinandi per Pontificem benedicuntur, prout suprà, pag. 24. in Ordinatione Subdiaconi dictum est. Post hæc Ordinandis ab accubitu surgentibus, genuflexis tamen manentibus, Pontifex, sedens in faldistorio cum mitra, intelligibili voce alloquitur clerum & populum, dicens:

Commune votum, communis oratio prosequatur: ut hi totius Ecclesiæ prece, qui ad Diaconatus ministerium præparantur, Leviticæ bene + dictionis ordine claréscant, & spirituáli conversatione præfulgéntes, grátia sanctificationis elúceant: Præstante Dómino nostro Jesu Christo, qui cum Patre & Spíritu sancto vivit & regnat Deus in sæcula sæculórum.

Deinde surgens cum mitra Pontifex, stans versus ad Ordinandos dicit, alta voce legendo:

ORémus, fratres charíssimi, Deum Patrem omnipotentem, ut super hos fámulos suos, quos ad officium Diaconatus dignatur assumere, benedictionis suæ grátiam cleménter effúndat, eisque consecrationis indúltæ propítius dona consérvet, & preces nostras cleménter exáudiat: ut, quæ nostro gerénda sunt ministerio, suo benígnus prosequatur auxílio; &, quos sacris mystériis exequéndis pro nostra intelligéntia crédimus offeréndos, sua bene + dictione sanctíficet & confirmet. Per unigénitum Fílium suum Dóminum nostrum Jesum Christum, qui cum eo & Spíritu sancto vivit & regnat Deus.

Deinde, deposita mitra, extensis manibus ante pectus, dicit:

Per ómnia sæcula sæculórum. *R.* Amen.

V. Dóminus vobíscum. *R.* Et cum spíritu tuo.

V. Sursum corda. *R.* Habémus ad Dóminum.

V. Grátias agámus Dómino Deo nostro.

R. Dignum & justum est.

Verè dignum & justum est, æquum & salutáre nos tibi semper, & ubique grátias ágere: Dómine san-

Sancte, Pater omnipotens, æternæ Deus, honorum dator, ordinumque distributor, atque officiorum dispositor; qui in te manens innovas omnia, & cuncta disponis, per verbum, virtutem, sapientiamque tuam Jesum Christum Filium tuum Dominum nostrum, sempiterna providentia præparas, & singulis quibuscumque temporibus aptanda dispensas. Cujus corpus, Ecclesiam videlicet tuam, cælestium gratiarum varietate distinctam, suorumque connexam distinctione membrorum, per legem mirabilem totius compaginis unitam, in augmentum templi tui crescere dilatarique largiris; sacri muneris servitutem trinis gradibus ministrorum nomini tuo militare constituens, electis ab initio Levi filiis, qui in mysticis operationibus domus tuæ fidelibus excubiis permanentes, hæreditatem benedictionis æternæ forte perpetua possiderent. Super hos quoque famulos tuos, quæsumus Domine, placatus intende, quos tuis sacris altaribus servituros in officium Diaconatus suppliciter dedicamus. Et nos quidem, tamquam homines divini sensus & summæ rationis ignari, horum vitam, quantum possumus, æstimamus. Tu autem, Domine, quæ nobis sunt ignota non transeunt, te occulta non fallunt. Tu cognitor es secretorum, tu scrutator es cordium. Tu horum vitam cælesti poteris examinare iudicio, quo semper pravales, & admissa purgare, & ea, quæ sunt agenda, concedere.

Hic solus Pontifex manum dexteram extendens, ponit super caput cuilibet Ordinando; & nullus alius, quia non ad Sacerdotium, sed ad ministerium consecrantur, dicens singulis:

Accipe Spiritum sanctum, ad robur, & ad resistendum diabolo, & tentationibus ejus: In nomine Domini.

Postea prosequitur in primo tono, extensam tenens manum dexteram, usque in finem Præfationis.

Emitte in eos, quæsumus Domine, Spiritum sanctum, quos in opus ministerii tui fideliter exequendi septiformis gratiæ tuæ munere roborentur. Abundet in eis totius forma virtutis, auctoritas modesta, pudor constans, innocentiae puritas, & spiritalis observantia disciplinæ. In moribus eorum præcepta tua ful-

Pontif. Rom.

C

geant,

geant, ut suæ castitatis exemplo imitationem sanctam plebs acquirat; & bonum conscientiae testimonium præferentes, in Christo firmi & stables perseverent, dignisque successibus de inferiori gradu per gratiam tuam capere potiora mereantur.

Quod sequitur, dicit submissa voce legendo, ita tamen quod à circumstantibus possit audiri:

Per eundem Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia secula seculorum.

R. Amen.

Post hæc Pontifex sedens cum mitra cuilibet Ordinando ante se genuflexo stolam, quam singuli in manu habent, imponit successivè super humerum sinistrum, dicens singulis:

Accipe stolam ✙ candidam de manu Dei: adimple ministerium tuum; potens enim est Deus, ut augeat tibi gratiam suam: Qui vivit & regnat in secula seculorum. *R. Amen.*

Faciens supra quemlibet eorum signum Crucis; & Ministri reflectent capita stolæ, & alligent sub brachio dextro.

Post hæc Pontifex accipiens dalmaticam, induit ea quemlibet successivè, usque ad humeros; & sic fit usque ad ultimum, quem ea totaliter induit; & hoc, si una tantum sit dalmatica: si verò quilibet suam habet, tunc singulos sua totaliter induit, dicens cuilibet:

Induat te Dominus indumento salutis, & vestimento lætitiæ, & dalmatica justitiæ circumdet te semper: In nomine Domini. *R. Amen.*

Postremò Pontifex accipit, & tradit omnibus librum Evangeliorum, quem manu dextera tangunt, dicens:

Accipe potestatem legendi Evangelium in Ecclesia Dei, tam pro vivis, quam pro defunctis: In nomine Domini. *R. Amen.*

Quo facto, Pontifex stans ad altare conversus dicit, sine mitra:

Oremus. Et ministri:

Flectamus genua.

R. Levate.

Et vertens se ad Ordinatos, dicit:

Exaudi, Domine, preces nostras, & super hos famulos tuos Spiritum tuæ bene **✠** dictionis emitte: ut cælesti mûnere ditati, & tuæ majestatis grâtiâ possint acquirere, & benè vivendi aliis exemplum præbere. Per Dôminum nostrum Jesum Christum Fîlium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate ejûsdem Spîritus sancti Deus, per ômnia sæcula sæculôrum. **R.** Amen. **O** remus.

Domine sancte, Pater fidei, spei, & grâtiæ, & profectuum remunerator, qui in cælestibus & terrénis Angelorum ministériis ubique dispôsitis, per ômnia eleménta voluntatis tuæ diffûndis effectum, hos quoque famulos tuos spirituáli dignâre illustrâre affectu: ut tuis obséquiiis expediti, sanctis altâribus tuis ministri puri accréscant; & indulgéntia tua puriores, eôrum gradu, quos Apóstoli tui in septenârium nûmerum, beâto Stéphanô duce ac prævio, Spîritu sancto auctóre, elegérunt, digni existant; & virtûtibz univérfis, quibus tibi servîre oportet instrûcti, tibi compláceant. Per Dôminum nostrum Jesum Christum Fîlium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate ejûsdem Spîritus sancti Deus, per ômnia sæcula sæculôrum. **R.** Amen.

Deinde, cûm tempus fuerit, aliquis de noviter Ordinatis dalmatica indutus Evangelium dicit. Ordinati autem statim, suggerente Archidiacono, redeunt ad loca sua.

DE ORDINATIONE PRESBYTERI.

Pro Ordinatione Presbyterorum parentur oleum Catechumenorum, Calix cum vino & aqua, Patena & Hostia desuper posita, medulla panis, & bacile cum buccali pro manibus abluendis, quas singuli ad suas mappulas extergunt.

Diaconis ordinatis, Pontifex ad sedendum in sede sua, vel in faldistorio, in plano juxta cornu Epistolæ accedit, & cantatur Tractus, usque ad ultimum versus exclusivè; vel si sit infra Octavam

vam Pentecostes, Tractus & Sequentia, usque ad ultimum versum exclusivè. Interim accedunt duo capellani cum libro & candela ante Pontificem, qui ex eo legit ipsum Tractum & Sequentiam, usque ad ultimum versum exclusivè. Deinde Pontifex cum mitra revertitur ante altare, ubi sedet super faldistorium.

Tunc Archidiaconus vocat Ordinandos voce intelligibili, dicens: **Accédant qui Ordinandi sunt ad Ordinem Presbyteratus.**

Et mox nominatim leguntur per Notarium, prout suprà dictum est, nulla tamen de titulo facta mentione. Tunc illi more Diaconorum parati, amictu, alba, cingulo, stola, & manipulo, tenentes planetas super brachium sinistrum complicatas, & in manu dextera candelas ac mappulas alba pro ligandis & lavandis manibus, ad Pontificem accedunt, & coram eo in modum coronæ se disponunt. Tunc Archidiaconus præsentat Ordinandos Pontifici, dicens:

Reverendissime Pater, postulat sancta mater Ecclesia Catholica, ut hos præsentés Diaconos ad onus Presbyterii ordinétis.

Et Pontifex interrogat, dicens: Scis illos esse dignos?

Respondet Archidiaconus: Quantum humana fragilitas nosse finit, & scio & testificor ipsos dignos esse ad hujus onus officii. Pontifex dicit: Deo grátias.

Et annuntiat clero, & populo, dicens:

Quoniam, fratres charíssimi, rectóri navis & navigio deferendis eadem est vel securitátis ratio, vel communis timóris; par eórum debet esse senténtia, quorum causa communis exístit. Neque enim fuit frustra à Pátribus institútum, ut de electióne illórum, qui ad régimen altáris adhibéndi sunt, consulátur étiam pópulus: quia de vita & conversatióne præsentánda, quod nonnunquam ignorátur à plúribus, scitur à paucis; & necesse est, ut facilius ei, quis obediéntiam exhibeat Ordináto, cui assénsus præbúerit Ordinádo. Horum síquidem Diaconórum in Presbyteros, auxiliánte Dómino, Ordinandórum conversátio (quantum mihi vidétur) probáta & Deo plácita exístit, & digna (ut árbitor) Ecclesiástici honóris augménto. Sed ne unum fortásse, vel paucos, aut decípiat assénsio, vel fallat afféctio, senténtia est expeténdá multórum. Itaque quid

quid de eorum actibus aut moribus novéritis, quid de mérito sentiátis, líbera voce pandátis; & his testimonium Sacerdotii magis pro mérito, quam affectione aliqua, tribuátis. Si quis igitur habet aliquid contra illos, pro Deo, & propter Deum, cum fiducia éxeat, & dicat; verúntamen memor sit conditionis suæ.

Posteà Pontifex, facta aliqua mora, convertens sermonem suum ad Ordinandos admonet eos, dicens:

Consecrándi, filii dilectíssimi, in Prebyterátus officium, illud dignè suscipere, ac susceptum laudabiliter éxequi studeátis. Sacerdotem etenim oportet offerre, benedicere, præesse, prædicare, & baptizare. Cum magno quippe timóre ad tantum gradum ascendendum est, ac providendum, ut cælestis sapiéntia, probi mores, & diutúrna justitiæ observatio ad id eléctos comméndet. Unde Dóminus præcípíens Móysi, ut septuaginta viros de univérso Israel in adiutorium suum elígeret, quibus Spíritus sancti dona divideret, suggéssit: Quos tu nosti, quòd senes pópuli sunt. Vos síquidem in septuaginta viris & senibus signáti estis, si per Spíritum septiformem, Decalogum legis custodiétes, probi & matúri in sciéntia similiter & ópere éritis. Sub eódem quoque mysterio & eadém figúra in novo Testaménto Dóminus septuaginta duos elégit, ac binos ante se in prædicationem misit; ut docéret verbo simul & facto, ministros Ecclesiæ suæ, fide & ópere debére esse perfectos, seu géminæ dilectionis, Dei scílicet & próximi virtúte fundátos. Tales itaque esse studeátis, ut in adiutorium Móysi, & duódecim Apostolorum, Episcopórum videlicet catholicórum, qui per Móysen & Apóstolos figurántur, dignè, per grátiam Dei, éligi valeátis. Hac certè mira varietáte Ecclesiá sancta circúmdatur, ornátur, & régitur; cùm alii in ea Pontífices, alii minóris ordinis Sacerdótes, Diáconi, & Subdiáconi, diversórum ordinum viri, consecrántur; & ex multis, & alternæ dignitátis membris unum Corpus Christi efficitur. Itaque, filii dilectíssimi, quos ad nostrum adiutorium fratrum nostrórum arbitrium consecrándos elégit, serváte in moribus vestris castæ & sanctæ vitæ integritátem. Agnóscite quod

agitis. Imitamini quod tractatis; quatenus mortis Domine mysterium celebrantes, mortificare membra vestra a vitiis & concupiscentiis omnibus procuratis. Sit doctrina vestra spiritualis medicina populo Dei. Sit odor vite vestre delectamentum Ecclesie Christi, ut predicatione atque exemplo edificetis domum, id est, familiam Dei; quatenus nec nos de vestra promotione, nec vos de tanti officii susceptione damnari a Domino, sed remunerari potius mereamur: Quod ipse nobis concedat per gratiam suam.

R. Amen.

Si non sint factae ordinationes Subdiaconorum, vel Diaconorum, dicuntur Litanie, ut supra in Ordinatione Subdiaconorum dictum est, pag. 24.

Post hac surgunt omnes, & Ordinandis coram Pontifice binis & binis successively genuflectentibus, Pontifex stans ante faldistorium suum cum mitra, & nulla oratione nulloque cantu premissis, imponit simul utramque manum super caput cujuslibet Ordinandi successively, nihil dicens. Idemque faciunt post eum omnes Sacerdotes, qui adsunt, quorum tres, aut plures planetis, vel saltem cum stolis parati, si commodè fieri potest, esse deberent. Quo facto, tam Pontifex, quam Sacerdotes, tenent manus dexterarum extensas super illos. Et Pontifex stans cum mitra dicit:

O Remus, fratres charissimi, Deum Patrem omnipotentem, ut super hos famulos suos, quos ad Presbyterii munus elegit, celestia dona multiplicet: & quod ejus dignatione suscipiunt, ipsius consequantur auxilio. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Pontifex, deposita mitra, conversus ad altare, dicit:

Oremus. Et ministri:

Flectamus genua. R. Levate.

Et mox conversus ad Ordinandos, dicit:

Exaudi nos, quaesumus Domine Deus noster, & super hos famulos tuos bene + dictionem sancti Spiritus, & gratiae Sacerdotalis infunde virtutem: ut quos tuae pietatis aspectibus offerimus consecrandos, perpetua muneri tui largitate prosequaris. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum:

Qui

Qui tecum vivit & regnat in unitate ejusdem Spiritus sancti Deus.

Tum, extensis manibus ante pectus, dicit:

Per omnia secula seculorum. R. Amen.

V. Dominus vobiscum. R. Et cum spiritu tuo.

V. Sursum corda. R. Habemus ad Dominum.

V. Grátias agámus Dómino Deo nostro.

R. Dignum & justum est.

*V*erè dignum & justum est, æquum & salutáre, nos tibi semper, & ubique grátias ágere: Dómine sancte, Pater omnipotens, ætérne Deus, honórum auctor, & distribútor ómnium dignitátum, per quem proficiunt univérsa, per quem cuncta firmántur, amplificátis semper in mélius natúræ rationalis incrementis, per órđinem cóngrua ratióne dispósitum. Unde & Sacerdotáles gradus, atque officia Levítarum, Sacraméntis mysticis institúta crevérent; ut cùm Pontífices summos regéndis pópulis præfecisses, ad eórum societátis & óperis adjuméntum, sequéntis órđinis viros, & secúndæ dignitátis elígeres. Sic in eréno per septuagínta virórum prudentium mentes Móysi spíritum propagásti, quibus ille adjutóribus usus, in pópulo innúmeras multitudines fácilè gubernávit. Sit & in Eleázarum & Ithamárum filios Aaron patérnæ plenitúdinis abundantiam transfudísti, ut ad hóstias salutáres, & frequentióris officii Sacraménta ministérium sufficeret Sacerdótum. Hac providéntia, Dómine, Apóstolis Fílii tui Doctóres fidei cómites addidísti, quibus illi orbem totum secúndis prædicatióibus implevérunt. Quaprópter infirmitáti quoque nostræ, Dómine quæsumus, hæc adjuménta largíre; qui quantò fragilióres sumus, tantò his plúribus indigémus. Da, quæsumus, omnipotens Pater, in hos fámulos tuos Presbytérii dignitátem; innova in viscéribus eórum Spíritum sanctitátis; ut accéptum à te, Deus, secúndi mériti munus obtíneant, censurámque morum exémplo suæ conversatiónis insínuent. Sint próvidi cooperatóres órđinis nostri; elúceat in eis totius forma justítiæ, ut bonam ratiónem dispensatiónis sibi crédito reddiúri, ætérnæ beatitúdinis præmia consequántur.

Quod sequitur, legat submissa voce; ita tamen quod à circumstantibus audiri possit.

Per eundem Dñm nostrum Jesum Christum Fñlium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate ejusdem Spñitus sancti Deus, per òmnia sæculòrum. *R.* Amen.

Pontifex sedet, accepta mitra, & reflectit orarium, five stolam ab humero sinistro cujuslibet, capiens partem, quæ retrò pendet, & imponens super dexterum humerum, aptat eam ante pectus in modum crucis, singulis dicens:

Accipe jugum Dñni; jugum enim ejus suave est, & onus ejus leve.

Postea imponit cuilibet successivè casulam usque ad scapulas, quam quilibet teneat super humeros complicatam, à parte anteriori deorsum dependentem, singulis dicens:

Accipe vestem Sacerdotalem, per quam charitas intelligitur; potens est enim Deus, ut augeat tibi charitatem & opus perfectum. *R.* Deo grátias.

Surgit Pontifex sine mitra, & omnibus genua flectentibus, dicit:

Deus sanctificationum òmnium auctor, cujus vera consecratio plènaque benedictio est: tu Dñmine super hos famulos tuos, quos ad Presbyterii honorem dedicamus, munus tuæ bene dictiònis infunde; ut gravitate actuum & censura vivendi probent se seniores, his instituti disciplinis, quas Tito & Timòtheo Paulus expòsuit; ut in lege tua die ac nocte meditantes, quod légerint, credant; quod crediderint, doceant; quod docuerint, imitentur; justiciam, constantiam, misericórdiam, fortitudinem, ceterasque virtutes in se ostendant; exemplo præeant, admonitióne confirmant, ac purum & immaculatum ministèrii sui donum custodiant; & in obsequium plebis tuæ panem & vinum in Corpus & Sanguinem Fñlii tui immaculata benedictiòne transformant; & inviolabili charitate in virum perfectum, in mensuram ætatis plenitudinis Christi, in die justì & æterni judicii Dei, conscientia pura, fide vera, Spñitu sancto pleni resurgant. Per eundem Dñm nostrum Jesum Christum Fñlium tuum:

Qui

Qui tecum vivit & regnat in unitate ejusdem Spiritus
sancti Deus, per omnia secula seculorum.

R. Amen.

Tunc Pontifex sine mitra ante altare conversus,
flexis genibus incipit alta voce, schola prosequente,
Hymnum:

Veni, Creator Spiritus,
Mentes tuorum visita,
Imple superna gratia,
Quæ tu creasti, pectora.

Surgit Pontifex, & facit ut in fine Hymni habetur:
interim schola prosequitur Hymnum; qui, si propter
Ordinandorum multitudinem necesse fuerit, repetatur,
omisso primo versu.

Qui diceris Paráclitus,
Altissimi donum Dei,
Fons vivus, ignis, charitas,
Et spiritalis unctio.

Tu septiformis munere,
Dígitus Paternæ Dexterae,
Tu ritè promissum Patris,
Sermonè ditans guttura.

Accende lumen sensibus,
Infunde amorem cordibus,
Infirma nostri corporis
Virtute firmans perpeti.

Hostem repellas longius,
Pacemque dones protinus,
Ductore sic te prævio
Vitamus omne noxium.

Per te sciámus da Patrem,
Noscámus atque Fílium,
Teque utriusque Spiritum
Credámus omni tempore.

Deo Patri sit glória,
Et Fílio, qui à mortuis
Surrexit, ac Paráclito,

In seculorum secula. R. Amen.

Dicto primo versu, surgit Pontifex, & sedet in
saldistorio cum mitra; & depositis chirothecis, & an-
nulo Pontificali reassumpto, ponitur ei gremiale,
sive mappula super gremium, & singuli Ordinandi

successivè coram eo genua flectunt & Pontifex cum Oleo Catechumenorum inungit unicuique ambas manus simul junctas, in modum crucis, producendo cum pollice suo dextero in dictum oleum intincto duas lineas, videlicet, à pollice dexteræ manus usque ad indicem sinistræ, & à pollice sinistræ usque ad indicem dexteræ, ungendo mox totaliter palmas, dicens, dum quemlibet inungit:

Consecrâre, & sanctificâre digneris, Dómine; manus istas per istam unctiõnem, & nostram bene ✠ dictiõnem. *R.* Amen.

Pontifex producit manu dextera signum crucis super manus illius quem Ordinât, & prosequitur:

Ut quacúmque benedíxerint, benedicéntur; & quacúmque consecráverint, consecréntur & sanctificéntur. In nómini Dómini nostri Jesu Christi.

Et quilibet Ordinandus respondet, Amen.

Tum Pontifex claudit, seu jungit manus cuilibet successivè: quas sic consecratas aliquis ministrorum Pontificis albo panniculo lineo simul, videlicet, dexteram super sinistram alligat; & mox unusquisque ad ordinem suum redit, & sic clausas & alligata manus tenet. Omnium manibus unctis & consecratis, Pontifex pollicem mica panis tergit; tum tradit cuilibet successivè Calicem cum vino & aqua, & Patenam superpositam cum Hostia, & ipsi illam accipiunt inter indices & medios digitos, & cuppam Calicis & Patenam simul tangunt Pontifice singulis dicente:

Accipe potestâtem offerre sacrificium Deo, Missâque celebrâre, tam pro vivis, quàm pro defunctis. In nómine Dómini. *R.* Amen.

His peractis, Pontifex lavat manus cum medulla panis, & aqua lotionis hujusmodi projicitur in sacrarium. Deinde cum mitra revertitur ad sedem suam, vel ad faldistorium in cornu Epistolæ, in plano sibi paratum, ubi sedet cum mitra. Et chorus cantat ultimum versum Tractus, vel Sequentiæ, sive Allelúja. Interim accedunt duo capellani ante Pontificem cum libro & candela, qui ex eo legit dictum ultimum versum Tractus, vel Sequentiæ, sive Allelúja, legit etiam secrete, Munda cor meum, atque Evangelium.

Interea unus ex Diaconis noviter ordinatis accedit ad altare cum textu Evangelii ante pectus, & dicit, **Munda cor meum, &c.** & cantat Evangelium. Interim parantur per ministros Hostiæ super altare, pro numero Ordinatorum in Ordinibus sacris, qui omnes communicare debent, & proceditur in Missa ordine solito. Interea dum Offertorium cantatur, vel etiam prius, Ordinati Sacerdotes poterunt lavare manus suas cum medulla panis, & aqua benè mundare, atque extergere mappulis illis, quibus ligatæ erant; & aqua ablutionis hujusmodi projiciatur in sacrarium.

Pontifex verò, Offertorio lecto, accepta mitra, vadit ad faldistorium ante medium altaris, & ibi sedens accipit Offertorium ab omnibus Ordinatis, qui omnes accedunt bini & bini ad Pontificem, coram quo genuflexi offerunt illi singulas candelas accensas, & osculantur ejus manum; primò Presbyteri, tum Diaconi successivè, & alii suo ordine.

Accepto singulorum Offertorio, Pontifex lavat manus, & surgit sine mitra, ac tollitur faldistorium, & prosequitur Missam.

Presbyteri verò Ordinati, post Pontificem, vel hinc & inde ubi magis commodum erit, in terra genuflexi habeant libros coram se, dicentes:

Suscipe sancte Pater, &c. & omnia alia de Missa, prout dicit Pontifex: qui tamen benè advertat, quòd secretas morosè dicat, & aliquantulum altè, ita ut Ordinati Sacerdotes possint secum omnia dicere, & præsertim verba consecrationis, quæ dici debent eodem momento per Ordinatos, quo dicuntur per Pontificem.

Secreta pro Ordinatis, quæ dicitur cum Secreta Missæ diei sub uno, **Per Dóminum; &c.**

Tuis, quæsumus Dómine, operáre mystériis: ut hæc tibi múnera dignis méntibus offerámus. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum.

R. Amen.

Cum Pontifex dixerit Orationem, **Dómine Jesu Christe, qui, &c.** osculatur altare, & dat prius ex

De Ordinatione Presbyteri.

Singulis Ordinatis cujuslibet Ordinis sacri ad eum successivè accedenti, & altare prius ad dexteram Pontificis deosculanti, pacem, dicens: Pax tecum.

Cui ille respondet: Et cum spiritu tuo.

Et quilibet illorum dat sequenti sui Ordinis secum Ordinato, & ille alteri, & sic usque ad ultimum continuatur. Si autem Ordinatorum parvus sit numerus, Pontifex poterit dare pacem singulis.

Postquam verò Pontifex se communicaverit, & totum Sanguinem sumpserit, priusquam digitos abluat, accedunt ante altare Presbyteri, deinde Diaconi, tandem Subdiaconi: quibus ordinatè dispositis & genuflexis, Pontifex facta reverentia Sacramento, & aliquantulum versus cornu Evangelii se retrahens, ad eos se convertit, & singuli ex Diaconis & Subdiaconis tantum dicunt submissa voce:

Confiteor Deo, &c.

Et si officium fiat in cantu, unus de noviter Ordinatis illud cantat.

Et Pontifex stans capite detecto, versus ad eos dicit intelligibili voce, nisi officium fiat in cantu:

Misereatur vestri omnipotens Deus, & dimissis peccatis vestris, perducat vos ad vitam æternam. *Re. Amen.*

Indulgentiam, absolutionem, & remissionem peccatorum vestrorum, tribuat vobis omnipotens & misericors Dominus.

Re. Amen.

Et manu dextera signum Crucis super eos communiter producit. Presbyteri ante communionem non dicunt confessionem, nec datur eis absolutio, quia concelebrant Pontifici: propterea si non sunt alii Ordinati, Confessio & Absolutio prædictæ omituntur.

Tum accedunt Ordinati ad supremum gradum altaris bini & bini. Pontifex verò ponit plures Hostias consecratas super Patenam, quam ori cujuslibet communicandi supponit, & singulos communicat, cuilibet dicens:

Corpus Domini nostri Jesu Christi custodiat te in vitam æternam.

Quilibet responderet: Amen.

De Ordinatione Presbyteri.

Et priusquam communionem sumat, manum Pontificis Hostiam tenentem osculatur.

Unus ministrorum Pontificis stat juxta cornu Epistolæ altaris Calicem habens, non illum cum quo Pontifex celebravit, sed alium cum vino & mappulam mundam in manibus, ad quem singuli communicati accedunt, & se purificant, os extergunt, & ad partem se locant.

Omnibus communicatis, Pontifex extergit Patenam super Calicem suum, super eum digitos abluir, sumit ablutionem, accipit mitram, & lavat manus.

Pontifex, lotis manibus, mitra deposita, stans in cornu Epistolæ altaris, versus ad illud inchoat in cantu, schola prosequente, Responsorium, 8. ton. quod à Septuagesima usque ad Pascha dicitur sine Allelúja.

Jam non dicam vos fervos, sed amicos meos, quia omnia cognovistis quæ operatus sum in medio vestri, allelúja. * Accipite Spiritum sanctum in vobis Paráclitum, * Ille est, quem Pater mittet vobis, allelúja. *ψ.* Vos amici mei estis, si feceritis quæ ego præcipio vobis. * Accipite. *ψ.* Glória Patri, & Filio, & Spiritui sancto. * Ille est quem.

Incepto Responso, Pontifex, accepta mitra, vertit se ad Presbyteros Ordinatos, qui ante altare coram ipso stantes profitentur fidem quam prædicaturi sunt, dicentes:

Credo in Deum, Patrem omnipotentem, Creatorem cæli & terræ. Et in Jesum Christum, Filium ejus unicum, Dominum nostrum. Qui conceptus est de Spiritu sancto, natus ex Maria Virgine. Passus sub Póntio Piláto, crucifixus, mortuus, & sepultus. Descendit ad inferos, tertia die resurrexit à mortuis. Ascendit ad cælos, sedet ad dexteram Dei Patris omnipotentis. Inde venturus est judicare vivos, & mortuos. Credo in Spiritum sanctum. Sanctam Ecclesiam Catholicam. Sanctorum Communiónem. Remissionem peccatorum. Carnis resurrectionem. Vitam æternam, Amen.

Quo finito, Pontifex cum mitra sedens super faldistorium, ante medium altaris, imponit ambas manus
super

super capita singulorum coram eo genuflectentium,
dicens cuilibet:

Accipe Spíritum sanctum, quorum remis-
eris peccata, remittuntur eis; & quorum retinueris,
retenta sunt.

Deinde explicans casulam, quam unusquisque ha-
bet super humeros complicatam, induit illa quemli-
bet, singulis dicens:

Sola innocentiae induat te Dóminus.

Et mox unusquisque iterum ad Pontificem ac-
cedit; & genuflexus ponit manus suas junctas in-
ter manus Pontificis dicentis cuilibet, si suus est Or-
dinarius:

Promittis mihi, & successoribus meis reveren-
tiam, & obediéntiam?

Et ille respondet: **P**romitto.

Si verò Pontifex non est suus Ordinarius, cum ma-
nus eorum inter suas tenet, ut praefertur, dicit singu-
lis Presbyteris saecularibus:

Promittis Pontífici Ordinário tuo, &c.

Singulis verò Regularibus:

Promittis Prælato Ordinário tuo, &c.

Promittis Pontífici, vel Prælato, Ordinário tuo,
pro témpore existénti reveréntiam, & obe-
diéntiam?

Et ille respondet: **P**romitto.

Tunc Pontifex, tenens manus illius inter suas, of-
culatur unumquemque, dicens:

Pax Dómini sit semper tecum.

Et ille respondet: Amen.

His expletis, & eis ad ordinem suum reversis,
Pontifex, sedens cum mitra & baculo, admonet
eos, dicens:

Quia res, quam tractatúri estis, satis periculosa
est, filii dilectíssimi, moneo vos, ut diligénter
totius Missæ ordinem, atque Hóstiae consecratióem,
ac fractiόem, & communionem, ab áliis jam do-
ctis Sacerdótibus discátis, priúsqvam ad celebrán-
dum Missam accedátis.

Pontifex surgit cum mitra & baculo, & Presby-
teris coram eo adhuc genuflexis benedicit, dicens
voce competenti:

Benedictio Dei omnipotentis Pa- tris, & Fi- lii, & Spiritus sancti descendat super vos, ut sitis benedicti in ordine Sacerdotali, & offeratis placabiles Hostias pro peccatis atque offensionibus populi omnipotenti Deo: cui est honor & gloria per omnia secula seculorum. *R. Amen.*

Post hæc Pontifex, deposita mitra, & amoto faldistorio, convertitur ad altare, prosequitur Missam, & cantatur Communio; & dicitur hæc Postcommunio pro Ordinatis sub uno Per Dominum, cum Postcommunionem Missæ diei.

Postcommunio.

Quos tuus, Domine, reficis Sacramentis, continuis attolle benignus auxiliis: ut tuæ redemptionis effectum, & mysteriis capiamus, & moribus. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia secula seculorum.

R. Amen.

Deinde dicitur, Benedicamus Domino, vel, Ite Missa est, prout tempus requirit, & per Pontificem, Placeat tibi sancta, &c.

Quo dicto, Pontifex, accepta mitra & baculo pastoralis, dat benedictionem solitam, dicens: Sit nomen Domini benedictum, &c.

Tum sedet, & alloquitur Ordinatos sub his verbis:

Filii dilectissimi, diligenter considerate Ordinem per vos susceptum, ac onus humeris vestris impositum: studete sanctè & religiôsè vivere, atque omnipotenti Deo placere, ut gratiam suam possitis acquirere, quam ipse vobis per suam misericordiam concedere dignetur.

Singuli ad primam Tonsuram, vel ad quatuor minores Ordines promoti dicite semel septem Psalmos Poenitentiales, cum Litanis, Versiculis, & Orationibus. Ad Subdiaconatum vel Diaconatum, Nocturnum talis diei. Ad Presbyteratum verò Ordinati, post primam vestram Missam, tres alias Missas, videlicet, unam de Spiritu sancto, aliam de beata Maria semper Virgine, tertiam pro fidelibus defunctis dicite, & omnipotentem Deum etiam pro me orate.

Quod

De Consecr. Electi in Episcopum.
Quod illi devotè suscipiunt, & respondent se
facturos.

Tum Pontifex convertit se ad altare, & dicit sub-
missa voce: Dóminus vobiscum.

Inítium sancti Evangelii secúndum Joánnem. In
principio, &c.

Signat altare, & se; & revertitur ad sedem, vel
ad faldistorium, ubi exuitur sacris vestibus. Ordinati
etiam ad Presbyteratum dicunt idem Evangelium,
& in loco convenienti sacras vestes deponunt, &
cum eis alii Ordinati.

DE CONSECRATIONE ELECTI IN EPISCOPUM.

Nemo consecrari debet, nisi prius constet
Consecratori, de commissione consecrandi,
sive per litteras Apostolicas, si sit extra cu-
riam, sive per commissionem vivæ vocis oraculo,
à summo Pontifice Consecratori factam, si Con-
secrator ipse sit Cardinalis.

Statuta die Consecrationis, quæ debet esse Domi-
nica, vel natalitium Apostolorum, vel etiam festiva,
si summus Pontifex hoc specialiter indulserit; & tam
Consecrator, quam Electus conveniens est, ut præ-
cedenti die jejurent.

Consecratio, si extra curiam Romanam fiat, in
Ecclesia, ad quam promoti fuerint, aut in provincia,
si commodè fieri poterit, celebretur.

In Ecclesia, ubi fiet Consecratio, ornantur duæ
capellæ, major pro Consecrante, & minor pro
Electo. Et in majori quidem, super altari parato, ut
est moris, erit Crux in medio, & ad minus quatuor
candelabra. In terra ad gradus altaris erunt tapetia
strata, super quibus procumbit Electus; sed Con-
secrator, & alii genuflectent.

Paratur etiam in loco propinquo & congruo
credentia pro Consecratore, super quam erit mappa
munda, duo candelabra, vasa ad abluendum ma-
nus, cum suis mantilibus, vas cum aqua benedicta,
& aspersorio, thuribulum cum navicella, cochleari, &
incen-

De Consecr. Electi in Episcopum.

incenso, si officium fit in cantu, aliàs non; ampullæ cum vino & aqua pro sacrificio, Calix, Hostiaria cum Hostis, medulla panis pro abstergendis manibus, sanctum Chrisma.

Item paramenta omnia Pontificalia, coloris temporis & officio Missæ convenientis, videlicet, sandalia, amictus, alba, cingulum, Crux pectoralis, stola, tunicella, dalmatica, chirothecæ, planeta, mitra auriphrygiata, annulus Pontificalis, baculus pastoralis, manipulus, & Gremiale.

Item paratur faldistorium ornatum pro Consecratore, & tres sedes pro Electo & duobus Episcopis Assistentibus, Missale, & Pontificale. Consecrator habeat tres capellanos ad minus, cum superpelliceis, & duos scutiferos ad credentiam.

In capella verò minore pro Electo, quæ à majore debet esse distincta, paratur altare cum Cruce, & duobus candelabris, & super illud Missale, & Pontificale; ac paramenta omnia Pontificalia albi coloris, ut suprâ pro Consecratore numerata sunt; & ultra illa, pluviale album, & prope altare credentia minor cum mappa munda, & vasis ad ablundum manus, & medulla panis ad extergendum manus & caput.

Ponuntur etiam octo mappulæ ex duabus cannis panni linei subtilis, per medium scissis in longitudinem; quarum duæ sint longitudinis sex palmorum quolibet, aliæ verò sex, æqualis sit quantitatis. Et candelæ saltem octo, unius libræ quolibet; quarum quatuor super altare Consecrantis, duæ super ejus credentiam, & duæ super altare Electi ponuntur.

Annulus cum gemma benedicendus, & Electo tradendus, pecten eburneus. Et pro offertorio intortitia duo, quatuor librarum quodlibet, duo panes magni, & duo barilia vini. Panes & barilia ornentur; duo, videlicet, videantur argentea, & duo aurea, hinc & inde insignia Consecratoris & Electi habentia, cum capello, vel cruce, vel mitra, pro cuiusque gradu & dignitate.

Adsint duo ad minus Episcopi Assistentes, qui induuntur rochetto, & si sint Regulares, superpelliceo, amictu, stola, pluviali (quæ cum reliquis paramen-

mentis sint coloris temporis & officio Missæ congruentis,) & mitra simplici alba; & quisque habeat suum Pontificale.

Hora igitur competenti Consecrator, Electus, Assistentes Episcopi, & alii, qui Consecrationi interesse debent, ad Ecclesiam conveniunt; & Consecrator, facta oratione ante altare, ascendit ad sedem, si sit in Ecclesia sua; vel accedit ad faldistorium in capella sua, juxta cornu Epistolæ præparatum, & ibi de more paratur. Electus verò cum Assistentibus Episcopis vadit ad capellam suam, & ibi capit paramenta opportuna, videlicet, si Missa cantatur, amictum, albam, cingulum, stolam in modum Sacerdotis, & pluviale. Si verò officium legitur, poterit, antequam dicta paramenta accipiat, capere sandalia, & legere Psalmum, *Quam dilecta, &c.* Assistentes etiam Episcopi interim sua paramenta prædicta capiunt.

Omniis itaque paratis, Consecrator accedit ante altare, & ibi in medio sedet super faldistorium, vertens renes altari. Electus verò cum suo bireto ducitur sic paratus, medius inter Assistentes sibi Episcopos paratos, & mitratos; & cum ante Consecratorem pervenerit, nudato capite, illud profundè inclinando, ei reverentiam facit: Assistentes verò Episcopi eidem cum mitra caput aliquantulum inclinant.

Tum sedent in sedibus suis, ante Consecratorem, hoc modo: Electus contra faciem Consecratoris, ita ut inter eos sit competens distantia. Antiquior Episcopus Assistens ad dexteram Electi, junior ad sinistram; ita tamen, quod ipsi Assistentes ad alterutrum facies vertant. Cum sic locati fuerint, & aliquantulum quieverint, surgunt, Electus sine bireto, & Assistentes Episcopi sine mitris, & senior Assistentium versus ad Consecratorem, dicit:

Reverendissime Pater, postulat sancta mater Ecclesia Catholica, ut hunc præsentem Presbyterum ad onus Episcopatus sublevetis.

Consecrator dicit:

Habétis mandatum Apostolicum?

Respondet Episcopus senior Assistentium:

Habémus.

Con-

Consecrator dicit:

Legatur.

Tum Notarius Consecratoris accipiens mandatum de manu Episcopi Assistentis, legit à principio ad finem. Interim sedent omnes, tectis capitibus. Mandato per Notarium perfecto, Consecrator dicit:

Deo grátias; Vel, si Consecratio fit vigore litterarum Apostolicarum, per quas etiam juramenti per Electum præstandi receptio Consecratori committitur; litteris ipsis lectis, antequam Consecrator aliud dicat, Electus de sede sua veniens coram Consecratore genuflectit, & legit juramentum de verbo ad verbum, juxta tenorem commissionis prædictæ præstandum, in hunc modum videlicet:

FORMA JURAMENTI.

EGO **N.** Electus Ecclesiæ **N.** ab hac hora in antea fidei & obediens ero beato Petro Apostolo, sanctæque Romanæ Ecclesiæ, & Domino nostro, Domino **N.** Papæ **N.** suisque successoribus canonicè intrantibus. Non ero in consilio, aut consensu, vel facto, ut vitam perdant aut membrum, seu capiántur mala captione, aut in eos violenter manus quomodolibet ingerántur, vel injuriæ aliquæ inferántur, quovis quæsito colore. Consilium verò, quod mihi credituri sunt, per se, aut Nuntios suos, seu litteras, ad eorum damnum, me sciénte, némini pandam. Papatum Romanum, & Regalia sancti Petri adjutor eis ero ad retinéndum & defendéndum, salvo meo ordine, contra omnem hominem. Legatum Apostolicæ sedis in eundo & redeundo honorificè tractábo, & in suis necessitatibus adjuvábó. Jura, honóres, privilégia, & auctoritatem sanctæ Romanæ Ecclesiæ, Domini nostri Papæ & successorum prædictorum, conserváre, defendere, augére, & promovére curábo. Neque ero in consilio, vel facto, seu tractátu, in quibus contra ipsum Dominum nostrum, vel eandem Romanam Ecclesiam aliqua sinistra vel præjudicialia personarum, juris, honóris, status, & potestatis eorum machinéntur. Et, si talia à quibuscúmque tra-

tractári vel procurári nóvero, impédiam hoc pro
posse; & quantò citiùs pótero, significábo eidem
Dómino nostro, vel álteri, per quem possit ad ipsius
notítiam perveníre. Régulas sanctórum Patrum, de-
créta, ordinationés, seu dispositionés, reservatió-
nes, provisiónes, & mandáta Apostólica, totis ví-
ribus observábo, & fáciam ab álíis observári. Haré-
ticos, schismáticos, & rebélles eidem Dómino no-
stro vel succésóribus prædictis pro posse persequar
& impugnábo. Vocátus ad synodum, véniam, nisi
præpeditus fúero canónica præpeditiône. Aposto-
lórum límina singulis triénniis personáliter per
me ipsum visitábo; & Dómino nostro ac succes-
sóribus præfátis ratiónem reddam de toto meo pa-
storáli officio, ac de rebus ómnibus ad meæ Eccle-
siæ statum, ad cleri & pópuli disciplínam, animá-
rum dénique, quæ meæ fidei tráditæ sunt, salútem
quovis modo pertinentibus, & vicíssim mandáta
Apostólica humíliter recípiam, & quàm diligentís-
simè éxequar. Quòd si legítimo impediménto de-
téntus fúero, præfata ómnia adimplébo per certum
Núntium ad hoc speciále mandátum habéntem, de
grémio mei Capítuli, aut álíum in dignitatè Eccle-
siástica constitútum, seu álíàs personátum habéntem;
aut, his mihi deficientibus, per diócesánum Sacer-
dótem; & clero deficiente omnínò, per álíquem
álíum Presbyterum sæculárem vel regulárem, spe-
ciátæ probitátis & religiónis, de supradíctis ómni-
bus plenè instrúctum. De hujúsmodi autem impedi-
ménto docébo per legítimas probatiónes ad sanctæ
Románæ Ecclesiæ Cardinálem Proponéntem in Con-
gregatióne sacri Concílii, per supradíctum Núntium
transmitténdas.

Possessiónes verò ad mensam meam pertinentes non
vendam, nec donábo, neque impignorábo, nec de
novo infeudábo, vel álíquo modo alienábo, étiam
cum consénsu Capítuli Ecclesiæ meæ, inconsúlto Ro-
máno Pontífice. Et si ad álíquam alienatiónem devé-
nero, poenas in quadam super hoc édita constitutió-
ne conténtas eo ipso incúrrere volo.

Consecrator in gremio suo librum Evangeliorum
ambabus manibus apertum tenens, inferiore parte
libri

libri Electo versa, ab eo præstationem hujusmodi juramenti recipit, Electo adhuc coram eo genuflexo dicente:

Sic me Deus adjuvet; & hæc sancta Dei Evangelia.

Et ipsum textum Evangeliorum ambabus manibus tangente, tum, non prius, dicit Consecrator: **Deo grâcias.**

Ad hoc tempus singulorum triennorum tenentur omnes Patriarchæ, Primates, Archiepiscopi, atque Episcopi Itali, videlicet, vel ex Italicis insulis, unde in Italiam commodius trajici potest; veluti Siculi, Sardi, Corsi, & alii adjacentium provinciarum Italiæ, atque etiam Dalmatiæ & Græcarum, quæ è regione ipsis Italiæ & Siciliæ oris sunt.

Ad tempus singulorum quadrienniorum, Germani, Galli, Hispani, Belgæ, Boemi, Hungari, Poloni, Angli, Scoti, Hiberni, & cæteri omnes, qui in Europa sunt citra mare Germanicum & Balticum, atque omnium insularum maris Mediterranei.

Ad tempus singulorum quinquenniorum, qui intra Europæ fines sunt his ab provinciis remotiores, atque etiam Africani littoribus nostris aduersi, atque insularum maris Oceani, Septentrionalis & Occidentalis Europæ, atque Africæ, citra continentem Novi orbis, tam qui nunc sunt, quàm qui ad Catholicam fidem per misericordiam Dei aliquando redierint.

Ad tempus singulorum decenniorum Asiatici, & qui extra Asiam, & in aliis novis terris Orientalibus, Meridionalibus, Occidentalibus, & Septentrionalibus, tam in insulis, quàm in continentibus, & denique in quibuslibet mundi partibus existentes.

Deinde Electo & Assistentibus, in locis suis (ut dictum est) sedentibus, Consecrator intelligibili voce legit sequentem examinationem, quæ legi debet semper, sicut jacet, in singulari, etiam si plures simul examinentur. Assistentes verò Episcopi submissa voce dicunt, quæcumque dixerit Consecrator, & omnes debent tunc mitras tenere, & sedere.

E X A M E N.

Antiqua sanctorum Patrum institutio docet & præcipit, ut is, qui ad Episcopatus Ordinem eligitur, antea diligentissime examinetur cum omni charitate de fide sanctæ Trinitatis; & interrogetur de diversis causis & moribus, quæ huic regimini congruunt, ac necessaria sunt retineri secundum Apostoli dictum: Manus nemini citò imposueris. Et ut etiam is, qui Ordinandus est, erudiatur, qualiter sub hoc regimine constitutum oporteat conversari in Ecclesia Dei; & ut irreprehensibiles sint qui ei manus Ordinationis imponunt. Eadem itaque auctoritate & præcepto interrogamus te, dilectissime frater, charitate sincera, si omnem prudentiam tuam, quantum tua capax est natura, divinæ Scripturæ sensibus accomodare volueris?

Tum Electus aliquantulum assurgens, detecto capite, respondet:

Ita ex toto corde volo in omnibus consentire & obedire.

Et hoc servabit ad omnes alias responsiones sequentes. Et si plures Electi fuerint, successivè quisque sic respondet.

Interrogat Consecrator:

Vis ea, quæ ex divinis Scripturis intelligis, plebem, cui Ordinandus es, & verbis docere & exemplis? **R.** Volo.

Interrogatio.

Vis traditiones Orthodoxorum Patrum, ac Decretales sanctæ & Apostolicæ Sedis Constitutiones veneranter suscipere, docere, ac servare? **R.** Volo.

Interrogatio.

Vis beato Petro Apostolo, cui à Deo data est potestas ligandi ac solvendi, ejusque Vicario Domino nostro, Domino **N.** Papæ **N.** suisque successoribus, Romanis Pontificibus, fidem, subjectionem, & obedientiam, secundum canonicam auctoritatem, per omnia exhibere? **R.** Volo.

Interrogatio.

Vis mores tuos ab omni malo temperare, & quantum pote-

póteris ; Dómino adjuvante ; ad omne bonum commutare ? *R.* Volo.

Interrogatio.

*V*is castitatem & sobrietatem cum Dei auxilio custodire & docere ? *R.* Volo.

Interrogatio.

*V*is semper in divinis esse negotiis mancipatus, & à terrenis negotiis vel lucris turpibus alienus, quantum te humana fragilitas consenserit posse ? *R.* Volo.

Interrogatio.

*V*is humilitatem & patientiam in teipso custodire ; & alios similiter docere ? *R.* Volo.

Interrogatio.

*V*is pauperibus, & peregrinis, omnibusque indigentibus esse propter nomen Dómini affabilis & misericors ? *R.* Volo.

Tunc dicit ei Consecrator :

HÆc omnia, & cetera bona tribuat tibi Dóminus, & custodiat te atque corroboret in omni bonitate.

Et respondent omnes : Amen.

Interrogatio.

Credis, secundum intelligentiam & capacitatem sensus tui, sanctam Trinitatem, Patrem, & Filium, & Spiritum sanctum, unum Deum omnipotentem, totamque in sancta Trinitate Deitatem, coessentialem, consubstantialem, coeternam & coomnipotentem, unius voluntatis, potestatis, & maiestatis, creatorem omnium creaturarum, à quo omnia, per quem omnia, & in quo omnia, quæ sunt in cælo & in terra, visibilia & invisibilia, corporalia & spiritalia ?

R. Assentio, & ita credo.

Interrogatio.

Credis singulam quamque in sancta Trinitate personam unum Deum, verum, plenum, & perfectum ?

R. Credo.

Interrogatio.

Credis ipsum Filium Dei, verbum Dei æternaliter natum de Patre, consubstantialem, coomnipotentem, & coæqualem per omnia Patri in divinitate, temporaliter natum de Spiritu sancto ex María semper

per Virgine cum ánima rationáli, duas habéntem nativitatés, unam ex Patre ætérnam, áltérám ex matre temporálem, Deum verum & hóminem verum, próprium in utrâque natúra atque perféctum, non adoptívum nec phantasmáticum, sed únicum & unum Fílium Dei in duábus & ex duábus natúris, sed in uníus persónæ singularitaté, impafsíblem & immortalém divinitaté, sed in humanitaté pro nobis & pro salúte nostrá passum vera carnis passióne, & sepúltum, ac tértia die resurgéntem à mórtuis vera carnis resurrectione; die quadragésimo post resurrectionem cum carne, qua resurrexit, & ánima ascendísse ad cælum, & sedére ad dexteram Patris; inde ventúrum judicáre vivos & mórtuos; & redditúrum unicuíque secúndum ópera sua, sive bona fúerint, sive mala? *R.* Asséntio, & ita per ómnia credo.

Interrogatio.

*C*redis étiam Spíritum sanctum, plenum, & perféctum, verúmque Deum, à Patre & Fílio procedén-tem, coæquálem & coessentiálem, coomnipoténtem & coætérnum per ómnia Patri & Fílio?

R. Credo.

Interrogatio.

*C*redis hanc sanctam Trinitátem, non tres Deos, sed unum Deum omnipoténtem, ætérnum, invisíblem, & incommutábilem? *R.* Credo.

Interrogatio.

*C*redis sanctam, Cathólicam, & Apostólicam, unam esse veram Ecclésiám, in qua unum datur verum baptísma, & vera ómnium remíssio peccatórum?

R. Credo.

Interrogatio.

*A*nathematizas étiam omnem hæresim, extolléntem se advérsus hanc sanctam Ecclésiám Cathólicam?

R. Anathematízo.

Interrogatio.

*C*redis étiam veram resurrectionem ejúsdem carnis, quam nunc gestas, & vitam ætérnam? *R.* Credo.

Interrogatio.

*C*redis étiam novi & vétëris Testaménti, legis, & Prophetárum, & Apostolórum, unum esse auctórem Deum ac Dóminum omnipoténtem? *R.* Credo.

Postea

Postea Consecrator dicit:

Hæc tibi fides augeatur à Dómino, ad veram
& aternam beatitudinem, dilectissime frater in
Christo.

Et respondent omnes, Amen.

Expleto itaque examine, præfati Assistentes Episcopi ducunt Electum ad Consecratorem, coram quo genuflexus, ejus manum reverenter osculatur. Tunc Consecrator, deposita mitra, cum ministris ad altare conversus, facit solito more Confessionem, Electo à sinistris ejus manente; & omnes Episcopi ante sedes suas stantes faciunt similiter Confessionem cum Capellanis suis. Facta itaque Confessione, Consecrator ascendit ad altare, & osculatur illud, & Evangelium in Missa dicendum; & incensat altare, more solito. Deinde vadit ad sedem suam, vel faldistorium, & procedit in Missa usque ad Allelúja, sive ultimum versum Tractus, vel Sequentiæ, exclusivè.

Si verò Missa legitur, osculato altari & Evangelio, omissa incensatione, omnia prædicta legit in altari; & illis dictis, sive Missa legatur sive canetur, redit cum mitra ad sedendum in faldistorio, quod ante medium altaris sibi reponitur.

Episcopi verò Assistentes ducunt Electum ad Capellam suam: & ibi, deposito pluviali, Acolythes induunt illum sandalia, ipso Psalmos & orationes consuetas legente, si prius illa non accepit. Tunc accipit Crucem pectoralem, & stola ei aptatur, ut ab humeris dependeat. Deinde tunicella, dalmatica, casula, & manipulo induitur; quibus indutus accedit ad suum altare, ubi stans in medio, medius inter Episcopos Assistentes, detecto capite legit totum officium Missæ, usque ad Allelúja, sive ultimum versum Tractus, vel Sequentiæ, exclusivè; nec vertit se ad populum cum dicit: **Dóminus vobiscum**, ut in aliis Missis fieri solet.

Propter Ordinationem Episcoporum nunquam mutatur officium diei; dicitur tamen, post Collectam diei, pro officio Consecrationis Collecta pro Electo, sub uno. **Per Dóminum nostrum, &c. Oratio.**

Ad esto supplicationibus nostris, omnipotens Deus: ut quod humilitatis nostræ gerendum est ministerio
Pontif. Rom. **D** stério

stério, tuæ virtutis impleatur effectus. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. *R.* Amen.

Finito Graduali, si *Allelúja* dicitur, alioquin dicto Tractu vel Sequentia, usque ad ultimum versum, exclusivè, Consecrator accedit ad faldistorium ante medium altaris, & ibi sedet cum mitra: Assistentes verò Episcopi iterum ducunt Electum ad Consecratorem, cui Electus, deposito bireto, caput profundè inclinans humilem reverentiam facit: Assistentes verò cum mitris se aliquantulum inclinantes etiam Consecratorem venerantur. Tum sedent omnes, ut prius; & Consecrator sedens cum mitra, versus ad illum, dicit:

E Píscopum oportet judicare, interpretari, consecrare, ordinare, offerre, baptizare, & confirmare.

Deinde omnibus surgentibus, Consecrator stans cum mitra, dicit ad circumstantes:

O Rémus, fratres charíssimi, ut huic Elécto, utilitati Ecclésiæ providens, benígnitas omnipoténtis Dei grátia suæ tríbuat largitatem. Per Christum Dóminum nostrum. *R.* Amen.

Et mox Consecrator ante faldistorium suum, & Assistentes Episcopi ante sedes suas cum mitris procumbunt: Electus verò prosternit se à sinistris Consecratoris; ministri etiam atque alii omnes genuflectunt.

Tum cantor, vel, si Officium fit legendo, Consecrator incipit Litanias, dicens, *K yrie eléison, &c.* prosequendo totas, prout suprà in Ordinatione Subdiaconi dictum est, pag. 24.

Postquam autem dictum fuerit, *U t ómnibus fídelibus defúnctis, &c.*

R. Te rogámus audi nos.

Consecrator ab accubitu surgens, ad Electum conversus, baculum Pastoralem cum sinistra tenens, dicit sub voce Litaniarum, Primò:

U t hunc præsentem Eléctum bene + dicere dignéris.

R. Te rogámus audi nos.

Secundò dicit:

U t hunc præsentem Eléctum bene + dicere, & sancti + ficare dignéris.

R. Te rogámus audi nos.

Ter-

Tertiò dicit:

Ut hunc præsentem Electum bene **+** dicere, & sancti **+** ficare, & conse **+** crare digneris.

R. Te rogamus audi nos.

Producendo semper signum Crucis super illum, idemque faciunt & dicunt Assistentes Episcopi, genuflexi tamen permanentes.

Deinde iterum procumbit Consecrator, & cantor, seu ipse qui prius dixit, eas prosequitur usque ad finem:

Ut nos exaudire digneris, &c.

Quibus finitis, surgunt omnes, & Consecratore ante faldistorium suum cum mitra stante, Electus coram eo genuflectit.

Tum Consecrator, accepto libro Evangeliorum, illum apertum, adjuvantibus Episcopis Assistentibus, nihil dicens imponit super cervicem & scapulas Electi; ita quod inferior pars libri cervicem capitis Electi tangat, littera ex parte inferiori manente: quem unus ex Capellanis Electi, post ipsum genuflexus, quousque liber ipse eidem Electo in manus tradendus sit, continuè sustinet.

Deinde Consecrator & Assistentes Episcopi ambabus manibus caput Consecrandi tangunt, dicentes:

Accepe Spiritum sanctum.

A Quo facto, Consecrator stans, deposita mitra, dicit:

Proptiare, Domine, supplicationibus nostris: & inclinato super hunc famulum tuum cornu gratiæ Sacerdotalis, bene **+** dictionis tuæ in eum effunde virtutem. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus.

Deinde, extensis manibus ante pectus, dicit:

Per omnia sæcula sæculorum. **R.** Amen.

V. Dominus vobiscum. **R.** Et cum spiritu tuo.

V. Sursum corda. **R.** Habemus ad Dominum.

V. Grátias agamus Domino Deo nostro.

R. Dignum & justum est.

Verè dignum & justum est, æquum & salutare, nos tibi semper, & ubique grátias ágere: Domine sancte, Pater omnipotens, æterne Deus, honor

Omnia dignitatum, quæ gloriæ tuæ sacris famulantur ordinibus. Deus, qui Moysen famulum tuum secreti familiaris affatu inter cetera cælestis documenta culturæ, de habitu quoque indumenti Sacerdotalis instituens, electum Aaron mystico amictu vestiri inter sacra iussisti; ut intelligentiæ sensum de exemplis priorum caperet secutura posteritas, ne eruditio doctrinæ tuæ ulli deesset ætati. Cum & apud veteres reverentiam ipsa significationum species obtineret, & apud nos certiora essent experimenta rerum, quam ænigmata figurarum. Illius namque Sacerdotii anterioris habitu nostræ mentis ornatus est; & Pontificalem gloriæ non jam nobis honor commendat vestium, sed splendor animarum. Quia & illa, quæ tunc carnalibus blandiebantur obtutibus, ea potius, quæ in ipsis erant, intelligenda poscebant. Et idcirco huic famulo tuo, quem ad summi Sacerdotii ministerium elegisti, hanc quæsumus, Domine, gratiam largiaris: ut quidquid illa velamina in fulgore auri, in nitore gemmarum, & in multimodi operis varietate signabant, hoc in ejus moribus actibusque clarescat. Comple in Sacerdote tuo ministerii tui summam, & ornamentis totius glorificationis instructum, cælesti unguenti rore sanctifica.

Si in Romana curia fit Consecratio, Subdiaconus Apostolicus, vel unus ex Capellanis Pontificis, ligat caput Electi cum una ex longioribus mappulis, de octo superioribus dictis; & Consecrator, flexis genibus, versus ad altare incipit, ceteris prosequentibus, Hymnum: Veni, Creator Spiritus, &c.

Et dicitur usque ad finem, prout habetur supra in Ordinatione Presbyteri. pag. 43.

Finis primo versu, surgit Pontifex, & sedet in faldistorio ante medium altaris; capit mitram, deponit annulum & chirothecas; resumit annulum, & imponitur ei gremiale à ministris. Tum pollicem suum dextrum intingit in sanctum Chrisma, & caput Electi coram se genuflexi inungit, formans primò signum Crucis per totam coronam, deinde reliquum coronæ liniendo, interim dicens:

Ungatur, & consecratur caput tuum, cælesti benedictione, in ordine Pontificali.

Et

Et producens manu dextera tertio signum Crucis super caput Electi, dicit:

In nomine Pa^{tr}is, & Fi^{li}i, & Spiritus^s sancti. *R.* Amen. *V.* Pax tibi. *R.* Et cum spiritu tuo.

Et si plures sint Consecrandi, hoc in persona cuiuslibet singulariter repetit.

Expleta unctione, Pontifex pollicem cum medulla panis paululum abstergit: & finito Hymno predicto, deposita mitra, surgit; & in pristina voce prosequitur, dicens:

Hoc, Domine, copiose in caput ejus influat; hoc in oris subiecta decurrat; hoc in totius corporis extrema descendat: ut tui spiritus virtus & interiora ejus repleat, & exteriora circumtegat. Abundet in eo constantia fidei, puritas dilectionis, sinceritas pacis. Sint speciosi munere tuo pedes ejus ad evangelizandum pacem, ad evangelizandum bona tua. Da ei, Domine, ministerium reconciliationis in verbo & in factis, in virtute signorum & prodigiorum. Sit sermo ejus & predicatio, non in persuasibilibus humane sapientie verbis, sed in ostensione spiritus & virtutis. Da ei, Domine, claves regni celorum, ut utatur, non glorietur, potestate, quam tribuis in aedificationem, non in destructionem. Quodcumque ligaverit super terram, sit ligatum & in caelis; & quodcumque solverit super terram, sit solutum & in caelis. Quorum retinuerit peccata, retenta sint; & quorum remiserit, tu remittas. Qui maledixerit ei, sit ille maledictus; & qui benedixerit ei, benedictionibus repleatur. Sit fidelis servus & prudens, quem constituas tu, Domine, super familiam tuam; ut det illis cibum in tempore opportuno, & exhibeat omnem hominem perfectum. Sit sollicitudine impiger, sit spiritu fervens; oderit superbiam, humilitatem ac veritatem diligat, neque eam unquam deserat, aut laudibus aut timore superatus. Non ponat lucem tenebras, nec tenebras lucem; non dicat malum bonum, nec bonum malum. Sit sapientibus & insipientibus debitor; ut fructum de profectu omnium consequatur. Tribuas ei, Domine, cathedram Episcopalem, ad regendum Ecclesiam tuam, & plebem sibi commissam. Sis ei auctoritas, sis ei potestas, sis ei firmitas. Multiplica

De Consecratione Hostie in Episcopatum.

Antequam consecraretur. *Et* ostendit eam super hunc ar-
bitrium in quocunque loco consecrante fidei signo infi-
gimus. *Et* in vultu ecclesie defensionis ad
secundum vultum sui ponitur. *De* Christum Dominum
secundum. *Et* Amen.

Item Consecratur annulum apud hereticos: sedet
cum vultu. *Et* ostendit annulum in digitum annularem
consecrante. *Consecratur* invenitur, dicens:

Ancipit annulum, fidei scilicet signaculum:
omnis potentia Dei, sanctam videlicet
ecclesiam, inmensa fide omnis illibate cu-
stodiat. *Et* Amen.

Item Consecratur accipit librum Evangeliorum de
Episcopo Consecrato: *Et*, assistentibus ipsam Episcopum
Assistentibus, tradit eum clausum Consecrato, tan-
quam illum sine apertura manuum, dicens:

Ancipit Evangelium, *Et* vultu, predica populo
vultu commisso: potens est enim Deus, ut a
vultu vultu gratiam suam: qui vivit *Et* regnat in se-
culum. *Et* Amen.

Item Consecratur accipit Consecrationem ad osten-
dendum patris: similiter *Et* Assistentibus Episcopum singulis
ostendit ipsam Consecrationem: *P* ad vultu.

Et ipse respondit singulis: *E* *et* cum spiritu suo.

Item Consecratur, modis inter Assistentibus Episcopum
per vultu ad Capellam suam, vultu distinguitur ei
vultu vultu cum vultu patris, *Et* cum patris
vultu: vultu cum vultu manibus *Et* complanatur
vultu, vultu vultu manus. Consecratur vultu in
vultu vultu manus vultu. Deinde procedit in
vultu ad Consecrationem inclusive. *Item* facit Co-
secrationem in Capella sua.

Item Consecratur. Consecratur fide cum vultu
vultu, vultu vultu vultu. *Et* Consecratur
vultu in vultu Capella, vultu Assistentibus Episcopum
vultu, vultu Consecrationem vultu, *Et* vultu
vultu vultu, vultu vultu: *Et* vultu vultu
vultu, *Et* Consecrationem vultu vultu vultu
vultu vultu.

Deinde Consecratur vultu vultu, *Et* vultu
vultu: Consecrationem vultu ad vultu vultu
vultu vultu vultu: *Et* vultu vultu vultu

De Consecr. Electi in Episcopum.

Episcopos Assistentes, ante se habens Missale suum, simul cum Consecratore dicit, & facit omnia, prout in Missalis. Et ponatur una Hostia consecranda, pro Consecrante & Consecrato, & vinum consecrandum, in Calice, sufficiens pro utroque.

Secreta sequens dicitur cum Secreta Missæ diei sub uno, Per Dóminum, per Consecratorem.

Secreta.

Suscipe, Dómine, múnera, quæ tibi offérimus pro hoc fámulo tuo: & propítius in eo tua dona custódi. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. **R.** Amen.

Consecratus dicit:

Secreta.

Suscipe, Dómine, múnera, quæ tibi offérimus pro me fámulo tuo: & propítius in me tua dona custódias. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum.

R. Amen.

Infra actionem dicit Consecrator.

HAnc igitur oblatiónem servitútis nostræ, sed & cunctæ familiæ tuæ, quam tibi offérimus, étiam pro hoc fámulo tuo, quem ad Episcopátus órđinem promovére dignátus es, quæsumus Dómine, ut placátus accípias, & propítius in eo tua dona custódias: ut, quod divíno múnere consecútus est, divínis efféctibus exequátur; diésque nostros in tua pace dispónas, atque ab æténa damnatióne nos éripi, & in electórum tuórum júbeas grege numerári. Per Christum Dóminum nostrum. **R.** Amen.

Consecratus dicit:

HAnc igitur oblatiónem servitútis nostræ, sed & cunctæ familiæ tuæ, quam tibi offérimus, étiam pro me fámulo tuo, quem ad Episcopátus órđinem promovére dignátus es, quæsumus Dómine, ut placátus accípias, & propítius in me tua dona custódias: ut, quod divíno múnere consecútus sum, divínis afféctibus éxequar; diésque nostros in tua pace dispónas, atque ab æténa damnatióne nos éripi, & in electórum tuórum júbeas grege numerári. Per Christum Dóminum nostrum. **R.** Amen.

super eum bene **†** dictionem & gratiam tuam; ut ad exorandam semper misericordiam tuam tuo munere idoneus, & tua gratia possit esse devotus.

Deinde submissa voce dicit legendo, ita quod à circumstantibus audiri possit:

Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum :
Qui tecum vivit & regnat in unitate Spíritus sancti
Deus, per ómnia sæcula sæculórum.

R. Amen.

Post hæc Consecrator inchoat, schola prosequente, Antiphonam ton. 2.

Unguéntum in cápite, quod descéndit in barbam, barbam Aaron, quod descéndit in oram vestiménti ejus: mandávit Dóminus benedictionem in sæculum.

Psalmus 132.

ECce quàm bonum, & quàm jucúndum * habitáre fratres in unum:

Sicut unguéntum in cápite, * quod descéndit in barbam, barbam Aaron,

Quod descéndit in oram vestiménti ejus: * sicut ros Hermon, qui descéndit in montem Sion.

Quóniam illic mandávit Dóminus benedictionem, * & vitam usque in sæculum.

Gloria Patri, &c. Sicut erat in princípio, &c.

Deinde repetitur tota Antiphona.

Unguéntum in cápite, &c.

Incepta Antiphona ante Psalmum, imponitur ad collum Electi alia ex longioribus mappulis, de octo supradictis. Consecrator sedet, accipit mitram, & Electro ante ipsum genuflexo inungit ambas manus simul junctas cum Chrismate in modum crucis producendo cum pollice suo dextero intincto duas lineas: videlicet à pollice dexteræ manus usque ad indicem sinistræ, & à pollice sinistræ usque ad indicem dexteræ; & mox inungat totaliter palmas Electi, dicens:

Ungántur manus istæ de óleo sanctificató, & Chrismate sanctificationis: sicut unxit Sámuel David Regem & Prophétam, ita ungántur & consecréntur.

Et producus manu dextera ter signum crucis super manus Electi, dicit:

In nómine Dei Pa **†** tris, & Fi **†** lii, & Spíritus **†** san-

sancti, facientes imaginem sanctæ Crucis Salvatoris nostri Jesu Christi, qui nos à morte redemit, & ad regna calorum perduxit. Exaudi nos pie Pater omnipotens, æternæ Deus; & præsta, ut, quod te rogamus, exoremus. Per eundem Christum Dominum nostrum. *Rz. Amen.*

Et prosequitur sedens:

Deus, & Pater Domini nostri Jesu Christi, qui te ad Pontificatus sublimari voluit dignitatem, ipse te Chrismate & mysticæ delibutionis liquore perfundat, & spiritalis bene *✠* dictionis ubertate foecundet: quidquid bene *✠* dixeris, benedicatur; & quidquid sanctificaveris, sanctificetur; & consecratæ manus istius vel pollicis impositio cunctis proficiat ad salutem. *Rz. Amen.*

Præmissis itaque expeditis, Consecratus jungit ambas manus, & dexteram super sinistram tenet, & eas imponit mappulæ à collo dependenti. Consecrator verò abstergit paululum cum medulla panis pollicem: & , deposita mitra, surgit; & benedicit baculum pastorem, si non sit benedictus, dicens:

O remus.

Sustentator imbecillitatis humanæ Deus, bene *✠* dic baculum istum: & quod in eo exteriùs designatur, interiùs in moribus hujus famuli tui, tuæ propitiationis clementia, operetur. Per Christum Dominum nostrum. *Rz. Amen.*

Deinde illum aspergit aqua benedicta.

Tum sedens, accepta mitra, solus tradit illum Consecrato coram eo genuflexo, capienti ipsum inter indices & medios digitos, manibus non disjunctis, Consecratore dicente:

Accepe baculum pastoralis officii: ut sis in corrigendis vitiis pie sæviens, iudicium sine ira tenens, in fovendis virtutibus auditorum animos demulcens, in tranquillitate severitatis censuram non deferens. *Rz. Amen.*

Quo facto, deposita mitra, surgit Consecrator, & benedicit anulum, si non sit prius benedictus, dicens:

O remus.

Creator & conservator humani generis, dator gratiæ spiritalis, largitor æternæ salutis, tu, Domine,

mine, emitte bene **+** dictiōem tuam super hunc annulum: ut quicumque hoc sacrosanctæ fidei signo insignitus incēsserit, in virtute cælestis defensionis ad æternam vitam sibi proficiat. Per Christum Dōminum nostrum. **R.** Amen.

Tum aspergit ipsum annulum aqua benedicta: sedet cum mitra, & solus annulum in digitum annularem dexteræ manus Consecrati immittit, dicens:

Accipe annulum, fidei scilicet signaculum: quatenus sponfam Dei, sanctam videlicet Ecclesiā, intemerata fide ornatus illibate custodias. **R.** Amen.

Tum Consecrator accipit librum Evangeliorum de scapulis Consecrati; &, adjuvantibus ipsum Episcopis Assistentibus, tradit eum clausum Consecrato, tangenti illum sine apertione manuum, dicens:

Accipe Evangelium, & vade, prædica populo tibi commisso; potens est enim Deus, ut augeat tibi grātiā suā: qui vivit & regnat in sæcula sæculōrum. **R.** Amen.

Demum Consecrator recipit Consecratum ad osculum pacis; similiter & Assistentes Episcopi singuli, dicentes ipsi Consecrato: Pax tibi.

Et ipse respondet singulis: **E t cum spiritu tuo.**

Tum Consecratus, medius inter Assistentes Episcopus, redit ad Capellam suam, ubi abstergitur ei sedenti caput cum medulla panis, & cum panno mundo: deinde cum pectine mundantur & complanantur capilli, postea lavat manus. Consecrator verò in suo faldistorio manus lavat. Deinde procedit in Missa usque ad Offertorium inclusivè. Idem facit Consecratus in Capella sua.

Dicto Offertorio, Consecrator sedet cum mitra in faldistorio, ante medium altaris. Et Consecratus veniens ex sua capella, inter Assistentes Episcopos medius, coram Consecratore genuflectit; & illi offert duo intortitia accensa, duos panes; & duo barilia vino plena; & Consecratoris prædicta recipientis manum reverenter osculatur.

Deinde Consecrator lavat manus, & accedit ad altare; Consecratus etiam ad posterius cornu Epistolæ altaris ejusdem accedit: & ibi stans medius inter
Epi-

De Consecr. Electi in Episcopum.

Episcopos Assistentes, ante se habens Missale suum; simul cum Consecratore dicit, & facit omnia, prout in Missalis. Et ponatur una Hostia consecranda, pro Consecrante & Consecrato, & vinum consecrandum, in Calice, sufficiens pro utroque.

Secreta sequens dicitur cum Secreta Missæ diei sub uno, Per Dóminum, per Consecratorem.

Secreta.

Suscipe, Dómine, múnera, quæ tibi offérimus pro hoc fámulo tuo: & propítius in eo tua dona custódi. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. **R.** Amen.

Consecratus dicit:

Secreta.

Suscipe, Dómine, múnera, quæ tibi offérimus pro me fámulo tuo: & propítius in me tua dona custódias. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum:

R. Amen.

Infra actionem dicit Consecrator.

HAnc ígitur oblatiónem servitútis nostræ, sed & cunctæ familiæ tuæ, quam tibi offérimus, étiam pro hoc fámulo tuo, quem ad Episcopátus órđinem promovére dignátus es, quæsumus Dómine, ut placátus accípias, & propítius in eo tua dona custódias: ut, quod divíno múnere consecútus est, divínis efféctibus exequátur; diésque nostros in tua pace dispónas, atque ab æténa damnatióne nos éripi, & in electórum tuórum júbeas grege numerári. Per Christum Dóminum nostrum. **R.** Amen.

Consecratus dicit:

HAnc ígitur oblatiónem servitútis nostræ, sed & cunctæ familiæ tuæ, quam tibi offérimus, étiam pro me fámulo tuo, quem ad Episcopátus órđinem promovére dignátus es, quæsumus Dómine, ut placátus accípias, & propítius in me tua dona custódias: ut, quod divíno múnere consecútus sum, divínis afféctibus éxequar; diésque nostros in tua pace dispónas, atque ab æténa damnatióne nos éripi, & in electórum tuórum júbeas grege numerári. Per Christum Dóminum nostrum. **R.** Amen.

Dicta Oratione, **Dómine Jesu Christe, qui &c.** per Consecrationem & Consecratum, Consecratus accedit ad dexteram Consecratoris, & ambo osculantur altare: tum Consecrator dat pacem Consecrato, dicens: **Pax tecum.**

Cui respondet Consecratus: **Et cum spiritu tuo.**

Et cum spiritu tuo. Et dat eam Assistentibus suis, seniori primò, tum alteri, singulis dicens, **Pax tibi.**

Et illi sibi respondent, **Et cum spiritu tuo.**

Deinde, postquam Consecrator Corpus Domini sumpserit, non totum Sanguinem sumit, sed solum partem ejus cum particula Hostiæ in Calicem missa. Et priusquam se purificet, communicat Consecratum ante se in eodem cornu capite inclinato stantem, & non genuflectentem, prius de Corpore, tum de Sanguine: deinde purificat se, postea Consecratum. Tum abluit digitos super Calicem, & sumit etiam ablutionem; & assumpta mitra, lavat manus.

Interim Consecratus cum Assistentibus Episcopis accedit ad posteriorem partem alterius cornu altaris, videlicet Evangelii, & ibi prosequitur Missam, sicut Consecrator in cornu Epistolæ.

Postcommunio, quæ dici debet cum Postcommunionem diei sub uno, **Per Dóminum.**

Plenum, quæsumus Dómine, in nobis remedium tuæ miserationis operare: ac tales nos esse perficere propitius, & sic fove, ut tibi in omnibus placere valeamus. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium suum: Qui cum eo vivit & regnat in unitate Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. **R. Amen.**

Deinde dicto, **Ite Missa est, vel, Benedicamus Dómino,** prout tempus requirit, Consecrator dicto in medio altaris, **Pláceat, &c.** accepta ibidem mitra, si non sit Archiepiscopus, & in sua provincia, stans versus ad altare populo solemniter benedicit, dicens: **Sit nomen Dómini benedictum, &c.**

Data benedictione, reponitur faldistorium ante medium altaris, & Consecrator cum mitra in eo sedet: Consecratus verò, parvum biretum in capite tenens

tenens, coram eo genuflectit. Tunc Consecrator, deposita mitra, surgit, & benedicit mitram, si non sit benedicta, dicens: *O remus.*

Domine Deus, Pater omnipotens, cujus præclara bonitas est, & virtus immensa, à qua omne datum optimum, & omne donum perfectum, totiusque decòris ornaméntum: bene ✠ dicere, & sancti ✠ ficare dignare hanc mitram hujus famuli tui Antistitis capiti imponendam. Per Christum Dóminum nostrum. *R. Amen.*

Et mox eam aspergit aqua benedicta: deinde sedens cum mitra, adjuvantibus ipsum Assistentibus Episcopis imponit eam capiti Consecrati, dicens:

Imponimus, Dómine, capiti hujus Antistitis & agonistæ tui gáleam munitiónis & salutis, quatenus decorata fácie & armato capite, cornibus utriusque Testaménti terribilis appareat adversariis veritátis; &, te ei largiente grátiam, impugnátor eórum robustus existat; qui Móysi famuli tui fáciem, ex tui sermonis consórtio decoratam, lucidíssimis tuæ claritátis ac veritátis cornibus insignisti, & capiti Aaron Pontíficis tui tiáram imponi iussisti. Per Christum Dóminum nostrum. *R. Amen.*

Deinde, si chirothecæ non sint benedictæ, surgit Consecrator, mitra deposita, & eas benedicit dicens:

O remus.

Omnípotens Créator, qui hómini ad imáginem tuam cóndito manus discretiónis insignitas, tamquam órganum intelligentiæ, ad rectè operandum, dedisti, quas servári mundas præcepisti, ut in eis ánima dignè portarétur, & tua in eis dignè consecrarentur mystéria: bene ✠ dicere & sancti ✠ ficare dignare mánuum hæc teguménta; ut quicumque ministrórum tuórum sacrórum Pontíficum his veláre manus suas cum humilitáte volúerit, tam cordis quam operis ei munditiám tua misericórdia subministret. Per Christum Dóminum nostrum. *R. Amen.*

Et aspergit eas aqua benedicta. Tunc extrahitur Consecrato annulus Pontificalis, deinde sedet Consecrator, &, accepta mitra, adjuvantibus Assistentibus Episcopis, imponit illas manibus Consecrati, dicens:

Circúmda, Dómine, manus huius Minístri tui mundítia novi hóminis, qui de cælo descéndit: ut quemádmódum Jacob diléctus tuus, pelliculis hoedórum opértis mánibus, patérnam benedictiónem, obláto patri cibo potúque gratíssimo, impetrávit; sic & iste, obláta per manus suas hóstia salutári, grátia tua benedictiónem impetráre mereátur. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui in similitúdinem carnis peccáti tibi pro nobis obtulit semetípsum. *R. Amen.*

Et statim imponit ei annulum Pontificalem. Tum surgit Consecrator, & accipit Consecratum per manum dexteram, & primus ex Assistentibus Episcopis per sinistram, & inthronizant eum, ponendo ipsum ad sedendum in faldistorio, de quo surrexit Consecrator: vel, si id fiat in Ecclesia propria Consecrati, inthronizant eum in sede Episcopali consueta; & Consecrator tradit ei baculum pastorem in sinistra.

*Deinde versus ad altare Consecrator, depósita mitra, stans incipit, ceteris usque ad finem prosequen-
tibus, Hymnum:*

TE Deum laudámus, * te Dóminum confitémur.

Te atérnum Patrem * omnis terra venerátur.

Tibi omnes Angeli, * tibi cæli, & univérse potestates:

Tibi Chérubim & Séraphim * incessábili voce proclamant:

Sanctus, **S**anctus, **S**anctus, * Dóminus Deus Sábaoth.

Pleni sunt cæli & terra * majestátis glóriæ tuæ.

Te gloriósus * Apostolórum chorus,

Te Prophetárum * laudábilis númerus,

Te Mártyrum candidátus * laudat exércitus.

Te per orbem terrárum * sancta confitétur Ecclesiá,

Patrem * inménsæ majestátis,

Venerándum tuum verum, * & únicum Fílium,

Sanctum quoque * Paráclitum Spíritum.

Tu Rex * glóriæ Chríste.

Tu Patris * sempitérnus es Fílius.

Tu ad liberándum susceptúrus hóminem, * non horruísti Virginis úterum.

Tu devicto mortis aculeo ; * aperuisti credentibus regna celorum.

Tu ad dexteram Dei sedes * in gloria Patris.

Judex crederis * esse venturus.

Te ergo quaesumus , tuis famulis subveni , * quos pretioso Sanguine redemisti.

Aterna fac * cum Sanctis tuis in gloria numerari.

Salvum fac populum tuum Domine : * & benedic hereditati tuae.

Et rege eos , * & extolle illos usque in aeternum.

Per singulos dies * benedicimus te.

Et laudamus nomen tuum in saeculum , * & in saeculum saeculi.

Dignare Domine die isto * sine peccato nos custodire.

Miserere nostri Domine , * miserere nostri.

Fiat misericordia tua Domine super nos , * quemadmodum speravimus in te.

In te Domine speravi , * non confundar in aeternum.

Incepto Hymno , Consecratus ducitur ab Assistentibus Episcopis cum mitris per Ecclesiam , & omnibus benedicit ; Consecratore interim apud altare sine mitra stante in eodem loco . Cum vero Consecratus reversus fuerit ad sedem suam , seu faldistorium , iterum sedet , quousque finiatur Hymnus praedictus : Assistentes deponunt mitras , & stant apud Consecratorem .

Finito Hymno , Consecrator stans sine mitra apud sedem , seu faldistorium a parte dextra Consecrati , dicit ; vel si Officium cantatur , incipit , schola prosequente , Antiphonam ton. 6.

Firmetur manus tua , & exaltetur dextera tua : justitia & judicium preparatio sedis tuae . Gloria Patri , & Filio , & Spiritui sancto : Sicut erat in principio , & nunc , & semper , & in saecula saeculorum . Amen.

Et repetitur tota Antiphona ; qua unita , Consecrator dicit :

V. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Orémus.

Deus, omnium fidélium pastor & rector, hunc famulum tuum, quem Ecclesiæ tuæ præesse voluisti, propitius respice: da ei, quæsumus, verbo & exemplo, quibus præest, proficere; ut ad vitam, unâ cum grege sibi crédito, perveniat sempiternam. Per Christum Dñm nostrum. **R. Amen.**

His dictis, Consecrator, detecto capite, manet ad cornu Evangelii altaris, apud quem Assistentes stant sine mitris.

Consecratus verò surgit, & accedens cum mitra, & baculo pastoralis ante medium altaris, versus ad illud, signans se cum pollice dexteræ manus ante pectus, dicit:

Sit nomen Dñi benedictum. **R. Ex hoc nunc & usque in sæculum.**

Deinde faciens signum crucis à fronte ad pectus, dicit:

Adjutórium nostrum in nómine Dñi.

R. Qui fecit cælum & terram.

Tum elevans, ac jungens manus, & caput inclinans, dicit:

Benedicat vos omnipotens Deus:

Et cum dixerit Deus, vertit se ad populum, & tertio super eum signans benedicit, dicens:

Pa-ter, & Fi-lius, & Spíritus sanctus;
R. Amen.

Tum Consecrator accipit mitram, stans in cornu Evangelii, versa facie ad cornu Epistolæ; apud quem etiam stant Assistentes cum mitris: Consecratus verò accedit ad cornu Epistolæ altaris, & ibidem cum mitra & baculo genuflexus, versus ad Consecratorem, dicit cantando: **A d multos annos.**

Deinde accedens ante medium altaris, ubi iterum ut prius genuflexus, dicit altius cantando: **A d multos annos.**

Posteà accedit ad pedes Consecratoris, ubi tertio genuflexus, ut suprà, iterum altius cantando dicit: **A d multos annos.**

Tum Consecrator recipit eum surgentem ad osculum pacis; & similiter faciunt Assistentes Episcopi, qui Consecratum cum mitra & baculo pastoralis inceden-

cedentem & Evangelium sancti Joannis, **In principio erat Verbum, &c.** dicentem, post reverentiam Cruci super altare factam, inter se medium ducentes, ad suam capellam revertuntur, ad se exuendum sacris vestibus, & interim dicit Antiph. **Trium puerorum** & Canticum. **Benedicite, &c.** Consecrator vero, pacis osculo, ut præmittitur, Consecrato dato, dicit submissa voce: **Dominus vobiscum.**

Initium sancti Evangelii secundum Joannem.

In principio erat Verbum, &c.

Signat altare, & se, & facta similiter Cruci reverentia, apud sedem vel faldistorium deponit sacras vestes, interim etiam dicens Antiphonam.

Trium puerorum, & Canticum. Benedicite, &c. quibus depositis, Consecratus Consecratori & Assistentibus suis, pro more, gratias agit, & vadunt in pace omnes.

Quando Electus in Patriarcham vel Archiepiscopum Consecratur, forma præmissa in omnibus observatur: sed per hujusmodi Consecrationem non assumit sibi nomen Patriarchæ, vel Archiepiscopi, quod per traditionem Pallii dumtaxat sibi attribuitur, usque ad quam dicitur Electus, etiam post Consecrationem prædictam; prout infra dicetur, Electus vero in Episcopum, cum primum Consecratus est, Episcopus vocatur, non Electus.

In anniversario Consecrationis Episcopi dicitur Missa ut in Missali Romano.

DE PALLIO.

Cum Pallium à Sede Apostolica mittitur, Pontifex, cui res ipsa committitur, statuta die cum Electro convenit in Ecclesia sua, si commodè fieri potest, vel alia Ecclesia suæ diocesis vel Provinciæ magis commoda, in qua Missarum solemnias peragantur. Et, facta communione per celebrantem, Pallium reponitur supra medium altaris extensum, & serico, in quo involutum portatum fuit, coopertum. Deinde peractis Missarum solemnias Pontifex indutus amictu, stola, pluviali, & mitra, sedens ante altare, super faldistorio capit juramen-

tum

rum fidelitatis, nomine Sedis Apostolicæ, ab ipso Electo, omnibus Pontificalibus paramentis, ac si celebraturus esset, mitra tamen & chirothecis demptis, induto, ante se genuflexo, juxta formam per litteras Apostolicas traditam.

FORMA JURAMENTI.

EGO **N.** Electus Ecclesiæ **N.** ab hac hora in antea fidelis, &c. prout habetur in Consecratione Electi in Episcopum, pag. 53.

Expleto Juramento ab Electo, dictus Pontifex in gremio suo librum Evangeliorum ambabus manibus apertum tenens, inferiore parte libri Electo versa, ab eo præstationem hujusmodi juramenti recipit, & Electo, adhuc coram eo genuflexo, dicente:

Sic me Deus adjuvet, & hæc sancta Dei Evangelia.

Tum Pontifex respondet: **Deo gratias.**

Juramento præstito, Pontifex surgit cum mitra, & Pallium de altari accipit, & illud super humeros Electi adhuc ante se genuflexi imponit, dicens:

AD honorem omnipotentis Dei, & beatæ Mariæ semper Virginis, ac beatorum Apostolorum Petri & Pauli, Domini nostri **N.** Papæ **N.** & sanctæ Romanæ Ecclesiæ, necnon Ecclesiæ **N.** tibi commissa, tradimus tibi Pallium de corpore beati Petri sumptum: in quo est plenitudo Pontificalis officii, cum Patriarchalis vel Archiepiscopalis nominis appellatione; ut utaris eo intra Ecclesiam tuam certis diebus, qui exprimuntur in privilegiis ab Apostolica sede concessis: In nomine Pa **+** tris, & Fi **+** lii, & Spiritus **+** sancti. **R.** Amen.

Quo dato, Pontifex, detecto capite, vadit ad cornu Evangelii altaris; & Patriarcha vel Archiepiscopus surgit cum Pallio, & ascendens ad altare, Crucem suam ante se habens, si sit in Ecclesia sua, vel alia suæ diocesis vel provinciæ, detecto capite benedicit populo solemniter, dicens: **Sit nomen, &c.**

Qua Benedictione data, dimissis in Ecclesia paramentis, omnes ad sua revertuntur.

Et, quia Pontificalis officii plenitudo confertur per

per Pallium, antequam obtinuerit quis Pallium, licet sit consecratus, non sortitur nomen Patriarchæ, Primatis, aut Archiepiscopi; & non licet ei Episcopos consecrare, nec convocare Concilium, nec Chrisma conficere, neque Ecclesias dedicare, nec Clericos ordinare, etiam si Pallium in alia Ecclesia habuisset, cum oporteat petere novum Pallium.

Potest tamen, quando vult, Missam sine Pallio & sandaliis celebrare.

Potest etiam hujusmodi Consecrationes ante Pallii receptionem alteri committere, dummodò non sit in mora petendi Pallium.

Neque ante habitum Pallium potest Electus ante se Crucem deferre, sed tantum postea.

Nec potest Patriarcha vel Archiepiscopus uti Pallio extra suum Patriarchatum vel provinciam; & non omni tempore, sed tantum in Ecclesiis, in Missarum solemniis, in Festis præcipuis, non in processionibus, neque in Missis pro defunctis. Et quia Pallium est personale, ideò accommodari non potest, neque in morte alicui relinqui; sed Patriarcha vel Archiepiscopus cum eo sepeliri debet.

DIES, QUIBUS PALLIO

uti potest Patriarcha sive Archiepiscopus, sunt hi:

- Nativitas Domini nostri Jesu Christi.
- Sancti Stephani Protomartyris.
- Sancti Joannis Apostoli & Evangelistæ.
- Circumcisio Domini.
- Epiphania Domini.
- Dominica in Palmis.
- Feria quinta in Coena Domini.
- Sabbatum sanctum.
- Dominica Resurrectionis cum duobus diebus sequentibus.
- Dominica in Albis.
- Ascensio Domini.
- Dominica Pentecostes.
- Festum Corporis Christi.

Festivitates quatuor beatæ Mariæ semper Virginis ,
Purificationis , Annuntiationis , Assumptionis , &
Nativitatis .

Nativitas sancti Joannis Baptistæ .

Festum Omnium Sanctorum .

Festivitates Omnium Apostolorum .

Dedicationes Ecclesiarum .

Principales festivitates Ecclesiæ suæ .

Ordinationes Clericorum .

Consecrationes Episcoporum & Virginum .

Dies anniversarius Dedicationis Ecclesiæ .

Et Consecrationis suæ .

DE BENEDICTIONE

ABBATIS

IN primis Benedicendus provideat de mandato
Apostolico , benedictionem sibi impendendam
Pontifici committente .

Deinde statuta die Benedictionis , quæ debet esse
Dominica , vel festiva , tam ipse Pontifex , quam Ele-
ctus convenit , quòd die præcedenti jejunent .

In Ecclesia , ubi Benedictio fiet , ornantur duæ ca-
pellæ , major pro Pontifice , minor pro Electo . In ma-
jori quidem super altari parato , ut est moris , erit Crux
in medio , & ad minùs quatuor candelabra . In terra
ad gradus altaris erunt tapetia strata .

Paratur etiam in loco congruo credentia pro Pon-
tifice , super quam erit mappa munda , duo cande-
labra , vasa ad abluendum manus cum suis manti-
libus , vas cum aqua benedicta & aspersorio , thu-
ribulum cum navicella , cochleari & incenso , am-
pullæ pro vino & aqua pro sacrificio , Calix , Hostia-
ria cum Hostiis .

Item paramenta omnia Pontificalia , coloris tem-
pori & officio Missæ convenientis , videlicet , sanda-
lia , amictus , alba , cingulum , crux pectoralis , sto-
la , tunicella , dalmatica , chirothecæ , planeta , mi-
tra auriphrygiata , annulus Pontificalis , baculus pa-
storalis , & manipulus .

Item paratur faldistorium ornatum pro Pontifice ,
& tria

& tria scabella, pro Electo & duobus Abbatibus Assistentibus, Missale, & Pontificale, Pontifex habeat tres Capellanos ad minus, cum superpelliceis, & duos scutiferos ad credentiam. In Capella verò minore pro Electo, quæ à majori debeat esse distincta, paratur altare cum Cruce & duobus candelabris, & super illud Missale, & Pontificale, ac paramenta omnia Pontificalia albi coloris, ut supra pro Pontifice numerata sunt. Et hoc, si Abbas benedicendus sit de mitra: si verò non sit de mitra, parantur tantum paramenta Sacerdotalia, & ultra illa, pluviale album; prope altare sit credentia minor cum mappa munda & vasis ad abluendum manus. Ponuntur etiam quinque mappulæ æqualis mensuræ, factæ ex una canna cum dimidia panni linei subtilis; & candelæ octo unius libræ qualibet, quarum quatuor super altare Pontificis, duæ super ejus credentiam, & duæ super altare Electi ponuntur. Annulus cum gemma benedicendus & Electo tradendus, vestes monasticæ seu regulares, & pro offertorio intortitia duo, quatuor librarum quodlibet, duo panes magni, & duo barilia vini: panes & barilia ornentur, duo videlicet videantur argentea, & duo aurea, hinc & inde insignia Pontificis & Monasterii, seu electi, habentia, cum capello, vel cruce, vel mitra pro cuiusque gradu & dignitate.

Adsint duo Abbates Assistentes, qui sint induti superpelliceo, stola, pluviali, & mitra simplici alba.

Hora igitur competenti Pontifex, Electus, Assistentes, & alii, qui benedictioni interesse debent, ad Ecclesiam conveniunt: & Pontifex, facta oratione ante altare, ascendit ad sedem, si sit in Ecclesia sua, vel accedit ad faldistorium in Capella sua, juxta cornu altaris Epistolæ præparatum, & ibi de more paratur. Interim etiam Abbates Assistentes sua paramenta prædicta capiunt. Quibus sic paratis, Pontifex sedet cum mitra super faldistorium, ante medium altaris sibi paratum. Electus verò in habitu suo quotidiano, medius inter Abbates Assistentes paratos & mitratos, Pontifici cum debitis reverentiis præsentatur, atque eidem mandatum Apostolicum traditur. Quo publicè lecto per Pontificis

Nota-

Notarium, Electus genuflectit ante Pontificem, qui surgit, deposita mitra, & super eum dicit Orationes sequentes, nisi jam sit Professus:

℣. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

℞. Qui fecit cælum & terram.

℣. Dominus vobiscum.

℞. Et cum spiritu tuo.

O remus.

DEus indulgentiæ Pater, qui severitatem tuæ distributionis temperans, indulxisti ne filius portet iniquitatem patris; & qui mira dispensatione, etiam malis benè utens, tuæ dignationis gratiam per eos frequenter operaris: quæsumus clementiam tuam, ut huic famulo tuo non obsistat, quod habitum religionis per nos, tanta ac tali re indignos, accipit; sed ministerium, quod exterius per nos exhibetur, tu interius per donum Spiritus sancti exequaris. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate ejusdem Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. ℞. Amen.

O remus.

DEus, qui per coeternum Filium tuum cuncta creasti, quique mundum peccatis inveteratum per mysterium sanctæ Incarnationis ejus renovare dignatus es: te suppliciter exoramus, ut ejusdem Domini nostri gratia super hunc famulum tuum, abrenuntiationem sæculi profitentem, clementer respicere digneris, per quam in spiritu suæ mentis renovatus, veterem hominem cum actibus suis exuat; & novum, qui secundum Deum creatus est, induere mereatur. Per eundem Christum Dominum nostrum. ℞. Amen.

O remus.

Domine Jesu Christe, qui es via, sine qua nemo venit ad Patrem, quæsumus clementiam tuam, ut hunc famulum tuum, à carnalibus desideriis abstractum, per iter disciplinæ regularis deducas; & qui peccatores vocare dignatus es, dicens, Venite ad me omnes, qui laboratis, & onerati estis, & ego vos reficiam: præsta, ut hæc vox invitationis tuæ ita in eo convaléscat, quatenus peccatorum onera depónens, & quàm dulcis es gustans, tua refectiōe sustentari mereatur. Et sicut attestari de ovibus tuis dignatus es, agnó-

agnosce eum inter oves tuas, ut ipse te agnoscat, & aliénium non sequatur, sed te; neque audiat vocem aliórum, sed tuam, qua dicis, Quis mihi ministrat, me sequatur: Qui vivis & regnas Deus, per ómnia sæcula sæculórum. *R.* Amen.

*O*rémus.

SAncte Spíritus, qui te Deum ac Dóminum mortalibus reveláre dignátus es, imménsam tuæ pietatis grátiam postulámus: ut, sicut ubi vis, spiras, sic & huic famulo tuo afféctum devotiónis indulgeas. Et quóniam tua sapiéntia est cónditus, tua quoque providéntia gubernétur. Quem juxta tibi consuétam grátiam únctio tua de ómnibus dóceat; & per intercessiόνem sancti N. quem præcípuum hujus sanctæ institutiónis legislatórem dedísti, necnon & aliórum Sanctórum, ad quorum nómina professiόνem facit, eum à vanitate sæculi veráciter converte. Et sicut es ómnium peccatórum remissio, ita depriméntes impietátis colligatiónes in eo dissólve; & ad observántiam hujus sancti propósi fac eum ita certátim fervére, ut in tribulatió nibus & angúst iis, tua indeficienti consolatió ne váleat respiráre; ut justè & piè, per veram humilitátem atque obediéntiam in fraterná charitáte fundátus, quod, te donánte, hódie promíttit, felíci perseverántia cómpleat: Quod ipse præstáre dignéris, qui cum Deo Patre, sanctoque unigénito Fílio ejus Dómino nostro Jesu Christo, vivis & gloriáris Deus, per infinita sæcula sæculórum,

R. Amen.

Deinde benedicuntur vestes, quæ novæ afferuntur, & tenentur per unum ex ministris Electi coram Pontifice, qui stans sine mitra, dicit:

Ps. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spíritu tuo.

*O*rémus.

Domine Jesu Christe, qui tégumen nostræ mortalitátis indúere dignátus es, obsecrámus imménsam tuæ largitátis abundántiam: ut hoc genus vestiménti, quod sancti Patres ad innocéntiæ vel humilitátis indícium abrenuntiántes sæculo ferre sanxérunt, tu ita bene *+* dicere dignéris, ut hic famulus tuus, qui hoc indútus fúerit vestiménto,

te

te quoque induere mereatur : Qui vivis & regnas Deus, per omnia secula seculorum. *R.* Amen.

Et aspergit vestes cum aqua benedicta. Post hæc Pontifex sedet cum mitra, & exuit Electum veste seculari, dicens :

EXuat te Dominus veterem hominem, cum actibus suis.

Et mox induit illum habitum Monasticum, dicens :

Induat te Dominus novum hominem, qui secundum Deum creatus est, in iustitia & sanctitate veritatis.

Tunc deposita mitra, surgit Pontifex, & dicit :

*O*remus.

Deus misericors, Deus clemens, cui cuncta bona placent, sine quo nihil boni inchoatur, nihilque boni perficitur, adsint nostris humillimis precibus tuæ pietatis aures : & hunc famulum tuum, cui in tuo sancto nomine habitum sacre religionis imponimus, à mundi impedimento, vel seculari desiderio defende ; & concede ei, ut in hoc sancto proposito devotus persistere, & remissione peccatorum percépta, ad electorum tuorum valeat pervenire consórtium. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum : Qui tecum vivit & regnat in unitate Spíritus sancti Deus, per omnia secula seculorum.

R. Amen.

Quibus dictis, sedet Pontifex, & imponitur sibi mitra ; & Electus, Professionem emissurus, junctis ante pectus manibus, coram eo genuflexus dicit :

Suscipe me Domine secundum elóquium tuum, & vivam : & non confundas me ab expectatione mea.

Circumstantibus, vel Monachis, si sit in suo Monasterio, respondentibus :

Suscépinus, Deus, misericórdiam tuam, in medio templi tui.

V. Glória Patri, & Fílio, & Spíritui sancto.

R. Sicut erat in principio, & nunc, & semper, & in secula seculorum. Amen.

Et hoc ter, tam per Electum, quàm per circumstantes, repetitur. Deinde Electus ante altare & Pontifi-

tificem se prosternit in terram : & dicuntur sequentem
Psalmi per Pontificem sedentem cum mitra , circum-
stantibus respondentibus .

Psalmus 47.

Magnus Dóminus , & laudábilis nimis * in ci-
vitáte Dei nostri , in monte sancto ejus .

Fundátur exultatióne univérse terræ mons Sion , *
látera Aquilónis , civitas Regis magni .

Deus in dómibus ejus cognoscétur , * cùm fuscípiet
eam .

Quóniam ecce reges terræ congregáti sunt : * con-
venérunt in unum .

Ipsi vidéntes sic admiráti sunt , conturbáti sunt ,
commóti sunt : * tremor apprehéndit eos .

Ibi dolóres ut parturiéntis , * in spíritu veheménti
cónteres naves Tharsis .

Sicut audívimus , sic vídimus in civitáte Dómini vir-
tutum , in civitáte Dei nostri : * Deus fundávit eam
in ætérnum .

Suscépinus Deus misericórdiam tuam , * in médio
templi tui .

Secúndum nomen tuum Deus , sic & laus tua in fi-
nes terræ : * justitia plena est dextera tua .

Lætétur mons Sion , & exúltent filiæ Judæ , * propter
judícia tua Dómine .

Circúmdate Sion , & complectímmini eam : * narráte
in túrribus ejus .

Pónite corda vestra in virtúte ejus : * & distribúite
domos ejus , ut enarrétis in progénie áltera .

Quóniam hic est Deus , Deus noster in ætérnum , & in
sæculum sæculi : * ipse reget nos in sæcula .

Gloria Patri . **S**icut erat , &c .

Psalinus 50. **M**iserére mei Deus * secúndum magnam
misericórdiam tuam , &c . **Et totus dicitur cum**

Gloria Patri , **ut infra habetur . pag. 91.**

Psalmus 132.

Ecce quàm bonum , & quàm jucúndum * habi-
táre fratres in unum :

Sicut unguéntum in cápite , * quod descéndit in
barbam , barbam Aaron ,

Quod descéndit in oram vestiménti ejus : * sicut ros
Hermon , qui descéndit in montem Sion .

Quó-

Quoniam illic mandavit Dominus benedictionem,
& vitam usque in seculum.

Glória Patri. Sicut erat, &c.

Quibus finitis, Pontifex deposita mitra, surgit,
& dicit: Pater noster.

V. Et ne nos inducas in tentationem.

R. Sed libera nos à malo.

V. Salvum fac servum tuum Domine.

R. Deus meus sperantem in te.

V. Mitte ei Domine auxilium de sancto.

R. Et de Sion tuere eum.

V. Nihil proficiat inimicus in eo.

R. Et filius iniquitatis non apponat nocere ei.

V. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Orémus.

DEus, qui non vis mortem peccatoris, sed per poenitentiam & emendationem, vitam semper inquiris: te suppliciter deprecamur, ut huic famulo tuo, secularibus actibus renuntianti; largè tuæ pietatis gratiam infundere digneris; quatenus castris tuis insertus, ita tibi militando statum vitæ præsentis percurrere valeat, ut bravium æternæ remunerationis, te donante, percipiat. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

His dictis, sedet Pontifex, & mitram accipit; ac coram eo genuflexus Electus emittens professionem, ex præscripto cujusque Congregationis, in charta scriptam, quam in manibus tenet, & legit.

Qua lecta, ponit chartam ipsam super altare; & iterum, ut prius, genuflectit coram Pontifice incipiente, & schola prosequente, Antiphonam.

Confirma hoc Deus, quod operatus es in nobis, à templo sancto tuo, quod est in Jerúsalem. ton. 8.

Qua dicta, Pontifex adhuc cum mitra sedens accipit eum in Congregationem & Societatem aliorum Monachorum sui Ordinis, dicens:

OMnes quamvis per gratiam baptismi fratres sumus in Christo, & unum Patrem habemus in cælo, si ejus præceptis, prout possumus, obse-

obsequimur, proculdubio tunc maxime unimur, quando orationibus & beneficiis invicem nos copulamus: quemadmodum in primitiva Ecclesia sancti Patres, quibus cor unum & anima una erat, fecisse leguntur, quorum plures Christi amore mente accensi, possessiones & facultates rerum vendentes, congregatis in unum pretiis, ad Apostolos ferebant gaudentes. Quae Apostoli accipientes, tribuebant omnibus, prout opus erat. Sicque iste nihilominus, Deo inspirante, eorum exemplo communitus, religiosorum Ordinis sancti **N.** optat conjungi consortiis. Idcirco damus ei communem societatem vivendi cum illis, quantum a Domino possumus promereri, & nostrum est largiri; quatenus cum electis a remuneratore omnium bonorum valeat praemia repromissa percipere: Praestante Domino nostro Jesu Christo, qui cum Patre & Spiritu sancto vivit & regnat Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Qua dicta, Pontifex & omnes Monachi praesentes recipiunt eum ad osculum pacis.

Deinde Electus vadit ad Capellam suam, in qua paratur amictu, alba, cingulo, & stola in modum Presbyteri, ac pluviali; & associatus medius inter duos Abbates indutos superpelliceo, stola, pluviali, & mitra simplici, si Benedicendus sit de mitra; alias inter priorem & seniore, aut duos seniores religiosos, sui, si adsunt, aut alterius Monasterii, indutos superpelliceo & pluviali, ducitur ad Pontificem in faldistorio ante altare sedentem, cui, deposito bireto, se humiliter inclinans facit reverentiam: Assistentes etiam, detectis capitibus, illa inclinantes Pontificem venerantur. Tum sedent omnes eo ordine, prout in Consecratione Episcopi supra dictum est. Et, postquam parum quieverint, surgunt omnes, capitibus detectis: & senior Assistentium, stans detecto capite versus ad Pontificem dicit: Adest, &c. ut infra.

DE BENEDICTIONE

Abbatis Auctoritate Apostolica.

Adest, Reverendissime Pater, Eléctus Monastérii **N.** Ordinis sancti **N.** diocesis **N.** quem ad vestram Reverendissimam Paternitatem, ex parte convéntus ejúsdem Monastérii dúximus præsentandum: humíliter postulánte à Vobis, ut ipsum in Abbátem dicti Monastérii, auctoritaté Apostólica vobis commissa, dignémini ordináre.

Pontifex interrogat eos, dicens: Habétis mandatum Apostolicum? Respondet ille: Habémus.

Pontifex dicit: Legátur.

Tunc Notarius Pontificis, accipiens mandatum à præsentante, illud legit à principio usque ad finem. Interim omnes sedent, tectis capitibus. Quo totaliter perlecto, Pontifex dicit: Deo grátias.

Vel si benedictio sit vigore litterarum Apostolicarum, per quas etiam juramenti receptio committitur, litteris lectis, antequam Pontifex aliquid dicat, Eléctus de scabello suo veniens, coram Pontifice genuflectit, & legit juramentum de verbo ad verbum, juxta formam juramenti prout infra.

EGo **N.** Eléctus Monastérii **N.** Ordinis sancti **N.** diocesis **N.** ab hac hora in ántea fidélis & obédiens ero beáto Petro Apóstolo, sanctæque Románæ Ecclesiæ, & Dómino nostro, Dómino **N.** Papæ **N.** suísque succésoribus canónicè intrántibus. Non ero in consílio, aut consénsu, vel factó, ut vitam perdant aut membrum, seu capiántur mala captióne, aut in eos violénte manus quomodólibet ingerántur, vel injúriæ áliquæ inferántur, quovis quæsito colóre. Consílium verò, quod mihi creditúri sũnt, per se, aut Núntios suos, seu litteras, ad eórum damnum, me sciénte, némini pandam. Papátum Románum, & Regália sancti Petri adjútor eis ero ad retinéndum & defendéndum, salvo meo órdine, contra omnem hóminem. Legátum Apostolicæ Sedis in eúndo & redeúndo honoríficè tractábo, & in suis necessitatibus adjuvábó. Jura, honóres, privilégia, & auctoritátem

tem sanctæ Romænæ Ecclesiæ Dómini nostri Papæ & successórum prædictórum, conserváre, defendere, augére, & promovére curábo. Neque ero in consilio, vel facto, seu tractátu, in quibus contra ipsum Dóminum nostrum, vel eámdem Románam Ecclesiám aliqua sinístra vel præjudiciália personárum, juris, honóris, status, & potestátis eórum machinentur. Et, si tália à quibuscúmque tractári vel procurári nóvero, impédiám hoc pro posse; & quantò citiùs pótero, significábo eídem Dómino nostro, vel álteri, per quem possit ad ipsíus notítiam perveníre. Régulas sanctórum Patrum, decreta, ordinationes, seu dispositiões, reservatiões, provisiões, & mandáta Apostólica, totis víribus observábo, & fáciám ab aliis observári. Hæreticos, schismáticos, & rebélles eídem Dómino nostro vel successóribus prædictis pro posse persequar & impugnábo. Vocátus ad Synodum, véniam, nisi præpeditus fúero canónica præpeditiõe. Possessiões verò ad Monastérium meum pertinentes non vendam, nec donábo, neque impignorábo, nec de novo infeudábo, vel aliquo modo alienábo, étiam cum consénsu Convéntus Monastérii mei, inconsulto Románo Pontífice. Et si ad aliquam alienatiõnem devénero, poenas in quadam super hoc édita constitutione conténtas eo ipso incúrrere volo.

Quod per eum lecto, Pontifex supra gremium suum libro Evangeliorum apertum tenens, inferiori parte libri Electo versa, ab eo præstationem hujusmodi juramenti recepit, Electo dicente:

Sic me Deus ádjuvet, & hæc sancta Dei Evangelia.

Et textum Evangeliorum ambabus manibus tangente, tum, non priùs, dicit Pontifex:

Deo grátias.

Deinde, Electo & Assistentibus sedentibus, Pontifex intelligibili voce legit sequens examen.

Antíqua sanctórum Patrum institutio docet & præcipit, ut is, qui ad régimen animárum eligitur, examinári & interrogári debeat de diversis causis & móribus, quæ huic regímini congruunt ac necessária sunt. Eádem igitur auctoritate, te, frater charíssime, interrogámus.

Interrogatio.

Vis tuum sanctum propositum, & sancti **N.** regulam observare, tibi que subiectos, ut idipsum faciant, diligenter instruere?

R. Respondet Electus, Volo.

Assurgens, detecto capite ad istam, & ad omnes alias responsiones sequentes respondet, Volo.

Interrogatio.

Vis mores tuos ab omni malo temperare, & quantum, adjuvante Domino, poteris, ad omne bonum commutare? **R.** Volo.

Interrogatio.

Vis castitatem, sobrietatem, humilitatem, & patientiam, cum Dei adiutorio, in te ipso custodire, subditosque tuos talia docere? **R.** Volo.

Interrogatio.

Vis res Monasterii tibi commissi fideliter custodire, & in usus Ecclesiae, fratrum, pauperum, & peregrinorum distribuere? **R.** Volo.

Interrogatio.

Vis sanctae matri Ecclesiae Romanae, ac Sanctissimo Domino nostro **N.** summo Pontifici ejusque successoribus fidem, subjectionem, obedientiam, & reverentiam devotè & fideliter per omnia perpetuò exhibere? **R.** Volo.

Si verò **Benedicendus** exemptus non est, neque auctoritate Apostolica, sed ab Ordinario suo Pontifice benedicatur, post praedictas omnes interrogationes subjungitur etiam sequens; quae alias omittitur, quando **Benedicendus** est ab ordinaria jurisdictione exemptus.

Interrogatio.

Vis sanctae Ecclesiae **N.** nominando Ecclesiam Patriarchalem, Metropolitanam, seu Cathedralem, cujus Praelati jurisdictioni Electus Abbas seu ejus Monasterium subiecti existunt.

Mihi que ejusdem Patriarchae, vel Archiepiscopo, vel Episcopo, & meis successoribus fidem, subjectionem, obedientiam, & reverentiam devotè & fideliter perpetuò exhibere? **R.** Volo.

Si autem **Benedicendus** Abbas, non exemptus auctoritate Apostolica, ab alio, quam Ordinario suo, Pon,

Pontifice benedicitur; Pontifex benedictionem ei impensurus, loco interrogationis proximè positæ, & illa omiſſa, ſequentem ſubjungit, dicens:

Vis ſanctæ Eccleſiæ N. nominando Eccleſiam Patriarchalem, Metropolitanam, ſeu Cathedralē, cujus Pontificis juridiſtioni Electus Abbas ſeu ejus Monasterium ſubjecti exiſtunt; illiúſque Patriarchæ, aut Archiepiſcopo, vel Epíſcopo, ac ſuis ſucceſſoribus fidem, ſubjectionem, obediētiā, & reverētiā devotè & fideliter perpetuò exhibere?

R. Volo.

Subjungit Pontifex:

Hæc omnia & cetera bona tribuat tibi Dóminus, & custódiat te, atque corróboret in omni bonitáte.

R. Amen.

Tunc Electus ante Pontificem genuflexus osculatur ejus manum. Deinde deposita mitra, surgit Pontifex, & ſtans verſus ad altare facit Confessionem, Electo à ſiniſtris ſibi reſpondente. Qua finita, Pontifex aſcendens ad altare, osculatur illud, & Evangelium in Miſſa dicendum; atque incenſat altare more ſolito: deinde accedit ad ſedem ſuam, & procedit in Miſſa uſque ad **Allelúja**, ſive ultimum verſum Tractus vel Sequentiæ, excluſivè. Si verò Miſſa legitur, osculato altari & Evangelio, omiſſa incenſatione, omnia prædicta leguntur in Altari. Electus verò vadit cum Aſſiſtentibus ad Capellam ſuam, ubi deſiſto pluſiali, accipit ſandalia, dicens **Psalmos** conſuetos ante Miſſam. Tum accipit crucem pectoralem, & aptatur ei ſtola, ut ab humeris dependeat; deinde ſumit tunicellam, dalmaticam, planetam, & manipulum: & hoc, ſi ex privilegio mitra uti poſſit; qua ſi uti ſibi licet, & prius ſit Profeſſus, ac Miſſa legatur, poteſt accipere ſandalia, & dicere **Psalmum**, **Quam dilecta**, &c. ac paramenta omnia Sacerdotalia capere, dempta planeta, cujus loco accipit pluſiale; ante inchoationem officii, eo tempore, quo Pontifex eum benedicturus eſt, Pontificalia paramenta recipit. Si verò non ſit de mitra, deſiſto pluſiali, & retenta ſtola in modum Presbyteri, accipit planetam tantum. Qua indutus, ſtans in Altari ſuo medius inter Aſſiſtentes,

prosequitur Missam usque ad Allelúja; si dicitur, sive ultimum versum Tractus vel Sequentiæ, exclusivè. Et cum dicit, Dóminus vobiscum, non se debet ad populum vertere. Missa dicitur de die cum Collecta pro Electo sub uno Per Dóminum, cum Collecta diei per Pontificem. Oratio.

Concède, quæsumus Dómine, huic fámulo tuo, ut prædicando & exercendo quæ recta sunt, per exemplum bonorum óperum ánimos suorum instruat subiectórum: & æternæ remunerationis mercédem à te piíssimo Pastóre percípiat. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. *R.* Amen.

Electus verò, dicit Orationem:

Concède, quæsumus Dómine, mihi fámulo tuo, ut prædicando & exercendo quæ recta sunt, per exemplum bonorum óperum ánimos meórum instruam subiectórum: & æternæ remunerationis mercédem à te piíssimo Pastóre percípiam. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. *R.* Amen.

Dicto Graduali, si Allelúja est dicendum, alioquin dicto etiam Tractu vel Sequentia usque ad ultimum versum exclusivè, Pontifex sedet cum mitra in faldistorio suo ante altare, & ante eum reducitur Electus per Assistentes; & facta Pontifici reverentia, ut prius, surgit Pontifex, & genuflexus cum mitra procumbit in faldistorio suo. Assistentes genuflectunt ante scabella. Electus verò ad sinistram Pontificis proster nit se. Tunc cantores incipiunt, choro respondente; vel, si non sint cantores & chorus, dicit Pontifex, ceteris sibi respondentibus, Antiphonam ton. 4.

Ne reminiscáris, Dómine, delicta nostra, vel parentum nostrórum; neque vindictam sumas de peccátis nostris, Dómine Deus noster.

Psalmus 6.

Dómine, ne in furóre tuo árguas me, * neque in ira tua corrípias me.

Miserére mei Dómine, quóniam infirmus sum: * sana me Dómine, quóniam conturbáta sunt ossa mea.

E t

Et ánima mea turbáta est valde : * sed tu Dómine úsquequò?

Convértete Dómine, & éripe ánimam meam : * sal-
vum me fac propter misericórdiam tuam.

Quóniam non est in morte qui memor sit tui : * in
inférno autem quis confitébitur tibi?

Laborávi in gémitu meo, lavábo per síngulas noctes
lectum meum : * lácrymis meis stratum meum rigábo.

Turbátus est à furóre óculus meus : * inveterávi in-
ter omnes inimícos meos.

Discédite à me omnes qui operámini iniquitátem : *
quóniam exaudívit Dóminus vocem fletus mei.

Exaudívit Dóminus deprecationem meam, * Dóminus
orationem meam suscepit.

Erubéscant & conturbéntur veheménter omnes ini-
míci mei : * convertántur & erubéscant valde veló-
citer.

Gloria Patri. **S**icut erat, &c.

Psalmus 31.

Beatí, quorum remíssæ sunt iniquitátes : * & quo-
rum tecta sunt peccáta.

Beátus vir, cui non imputávit Dóminus peccátum, *
nec est in spíritu ejus dolus.

Quóniam tácuí, inveteravérunt ossa mea, * dum cla-
márem tota die.

Quóniam die ac nocte graváta est super me manus
tua : * convérsus sum in ærúmna mea, dum confi-
gitur spina.

Delíctum meum cógnitum tibi feci : * & injustítiam
mea non abscondi :

Dixi : Confitébor advérsum me injustítiam me-
am Dómino : * & tu remisísti impietátem peccáti
mei.

Pro hac orábit ad te omnis sanctus, * in témpore
opportúno.

Verúntamen in dilúvio aquárum multárum * ad eum
non approximábunt.

Tu es refúgium meum à tribulatione, quæ circúm-
dedit me : * exultátio mea érue me à circumdánti-
bus me.

Inteléctum tibi dabo, & ínstruam te in via hac, qua
gradiéris : * firmábo super te óculos meos.

Nolite fieri sicut equus & mulus, * quibus non est intellectus.

In camo & freno maxillas eorum constringe, * qui non appropinquamus ad te.

Multa flagella peccatoris, * sperantem autem in Domino misericordia circumdabit.

Lætamini in Domino, & exultate iusti, * & gloriamini omnes recti corde.

Gloria Patri. **S**icut erat, &c. **Psalmus 37.**

Domine ne in furore tuo arguas me, * neque in ira tua corripas me.

Quoniam sagittæ tuæ infixæ sunt mihi : * & confirmasti super me manum tuam.

Non est sanitas in carne mea à facie iræ tuæ : * non est pax ossibus meis à facie peccatorum meorum.

Quoniam iniquitates meæ supergressæ sunt caput meum : * & sicut onus grave gravatæ sunt super me.

Putruerunt, & corruptæ sunt cicatrices meæ, * à facie insipientiæ meæ.

Miser factus sum, & curvatus sum usque in finem : * tota die contristatus ingrediebar.

Quoniam lumbi mei implèti sunt illusionibus : * & non est sanitas in carne mea.

Afflictus sum, & humiliatus sum nimis : * rugiebam à gemitu cordis mei.

Domine, ante te omne desiderium meum : * & gemitus meus à te non est absconditus.

Cor meum conturbatum est, dereliquit me virtus mea : * & lumen oculorum meorum, & ipsum non est mecum.

Amici mei & proximi mei * adversum me appropinquaverunt, & steterunt.

Et qui juxta me erant, de longè steterunt : * & vim faciebant qui querebant animam meam.

Et qui inquirebant mala mihi, locuti sunt vanitates : * & dolos tota die meditabantur.

Ego autem tamquam surdus non audiebam : * & sicut mutus non aperiens os suum.

Et factus sum sicut homo non audiens : * & non habens in ore suo redargutiones.

Quoniam in te Domine speravi : * tu exaudies me Domine Deus meus.

Quia

Quia dixi : Nequándo supergáudeant mihi inimíci mei : * & dum commovéntur pedes mei , super me magna locúti sunt.

Quóniam ego in flagélla parátus sum : * & dolor meus in conspéctu meo semper.

Quóniam iniquitátem meam annuntiábo , * & cogitábo pro peccáto meo.

Inimíci autem mei vivunt , & confirmáti sunt super me : * & multiplicáti sunt qui odérunt me iníquè.

Qui retríbunt mala pro bonis , detrahébant mihi : * quóniam sequébar bonitátem.

Ne derelínquas me Dómine Deus meus : * ne discésseris à me.

Inténde in adjutórium meum , * Dómine Deus salutis meæ.

Gloria Patri. **S**icut erat, &c.

Psalmus 50.

Miserere mei Deus , * secúndum magnam misericórdiam tuam.

Et secúndum multitudinem miserationum tuarum , * dele iniquitátem meam.

Amplius lava me ab iniquitáte mea : * & à peccáto meo munda me.

Quóniam iniquitátem meam ego cognósco : * & peccátum meum contra me est semper.

Tibi soli peccávi , & malum coram te feci : * ut justificéris in fermónibus tuis , & vincas cum iudicáris.

Ecce enim in iniquitatibus concéptus sum : * & in peccátis concépit me mater mea.

Ecce enim veritátem dilexísti : * incérta & occúlta sapiéntiæ tuæ manifestásti mihi.

Aspérges me hyssópo , & mundábor : * lavábis me , & super nivem dealbábor.

Auditui meo dabis gáudium & lætítiam : * & exultábunt ossa humiliáta.

Avéte faciém tuam à peccátis meis : * & omnes iniquitátes meas dele.

Cor mundum crea in me Deus : * & spíritum rectum innova in viscéribus meis.

Ne projícias me à faciè tua : * & spíritum sanctum tuum ne áuferas à me.

Redde mihi lætitiā salutāris tui : * & spīritu prīncipāli confirma me.

Docēbo inīquos vias tuas : * & impīi ad te convertēntur.

Libera me de sanguinibus Deus, Deus salutis meæ : * & exultābit lingua mea iustitiam tuam.

Domine lābia mea apéries : * & os meum annuntiābit laudem tuam,

Quoniam si voluisses sacrificium, dedissem utique : * holocāustis non delectāberis.

Sacrificium Deo spīritus contribulātus : * cor contritum & humiliātum Deus non despīcies.

Benignè fac Domine in bona voluntāte tua Sion : * ut ædificēntur muri Jerúsalem.

Tunc acceptābis sacrificium iustitiæ, oblatiōnes, & holocāusta : * tunc impōnent super altāre tuum vitulos. **G**loria Patri. **S**icut erat, &c.

Psalmus 101.

Domine exāudi oratiōnem meam : * & clamor meus ad te veniat.

Non avērtas faciē tuā à me : * in quacūque die tribulor, inclīna ad me aurem tuam.

In quacūque die invocāvero te, * velóciter exāudi me :

Quia defecerunt sicut fumus dies mei : * & ossa mea sicut crēmīum aruerunt.

Percūssus sum ut foenum, & aruit cor meum : * quia oblītus sum comēdere panem meum.

A voce gemitus mei * adhæsit os meum carni meæ.

Similis factus sum pellicāno solitudinis : * factus sum sicut nyctīcorax in domicīlio.

Vigilāvi, * & factus sum sicut passer solitārius in tecto.

Tota die exprobrābant mihi inimīci mei : * & qui laudābant me, advērsus me iurābant.

Quia cinerem tamquam panem manducābam, * & potum meum cum fletu miscēbam,

A faciē iræ & indignatiōnis tuæ : * quia elevans allisisti me.

Dies mei sicut umbra declinavērunt : * & ego sicut foenum arui.

Tu autem Domine in æternum permanes : * & memoriale tuum in generationem & generationem.

Tu exurgens miserere Sion : * quia tempus miserendi ejus, quia venit tempus.

Quoniam placuerunt servis tuis lapides ejus, * & terræ ejus miserebuntur.

Et timebunt Gentes nomen tuum Domine, * & omnes reges terræ gloriā tuam.

Quia ædificavit Dominus Sion : * & videbitur in gloria sua.

Respexit in orationem humilium : * & non sprevit precem eorum.

Scribantur hæc in generatione altera : * & populus, qui creabitur, laudabit Dominum :

Quia prospexit de excelsis sancto suo : * Dominus de cælo in terram aspexit :

Ut audiret gemitus compeditorum : * ut solveret filios interemptorum :

Ut annuntient in Sion nomen Domini : * & laudem ejus in Jerusalem.

In conveniendo populos in unum, * & reges ut serviant Domino.

Respondit ei in via virtutis suæ : * Paucitatem dierum meorum nuntia mihi.

Ne revoces me in dimidio dierum meorum : * in generationem & generationem anni tui.

Initio tu Domine terram fundasti : * & opera manuum tuarum sunt cæli.

Ipsi peribunt, ut autem permanes : * & omnes sicut vestimentum veterascent.

Et sicut opertorium mutabis eos, & mutabuntur : * tu autem idem ipse es, & anni tui non deficient.

Filii servorum tuorum habitabunt : * & semen eorum in sæculum dirigetur.

Gloria Patri. Sicut erat, &c.

Psalmus 129.

Dē profundis clamavi ad te Domine : * Domine exaudi vocem meam.

Fiant aures tuæ intendentes, * in vocem deprecationis meæ.

Si iniquitates observáveris Dómine: * Dómine quis sustinébit?

Quia apud te propitiatio est: * & propter legem tuam sustínui te Dómine.

Sustínuit ánima mea in verbo ejus: * sperávit ánima mea in Dómino.

A custódia matutína usque ad noctem: * speret Israel in Dómino.

Quia apud Dóminum misericórdia: * & copiósá apud eum redemptio.

Et ipse redimet Israel, * ex ómnibus iniquitatibus ejus.

Gloria Patri. **S**icut erat, &c.

Psalmus 142.

Domine exáudi orationem meam, áuribus pécipe obsecrationem meam in veritate tua: * exáudi me in tua justitia.

Et non intres in iudícium cum servo tuo: * quia non justificábitur in conspéctu tuo omnis vivens.

Quia persecútus est inimícus animam meam: * humiliávit in terra vitam meam.

Collocávit me in obsúris sicut mórtuos sæculi: * & anxiátus est super me spíritus meus, in me turbátum est cor meum.

Memor fui diérum antiquórum, meditátus sum in ómnibus opéribus tuis: * in factis mánuum tuárum meditábar.

Expándi manus meas ad te: * ánima mea sicut terra sine aqua tibi.

Velóciter exáudi me Dómine: * defécit spíritus meus.

Non avértas fáciem tuam á me: * & similis ero descendéntibus in lacum.

Auditam fac mihi mané misericórdiam tuam: * quia in te sperávi.

Notam fac mihi viam, in qua ámbulem: * quia ad te levávi animam meam.

Eripe me de inimícis meis Dómine, ad te confúgi: * doce me fácere voluntátem tuam, quia Deus meus es tu.

Spíritus tuus bonus dedúcet me in terram rectam: * propter nomen tuum Dómine vivificábis me, in æquitáte tua.

Edú.

E dúces de tribulatióne ánimam meam: * & in miseri-
córdia tua dispérdes inimícos meos.

Et perdes omnes, qui tribulant ánimam meam: *
quóniam ego servus tuus sum.

Glória Patri. **S**icut erat, &c.

Deinde repetitur Antiphona. Ne reminiscáris
Dómine, &c. **suprà ante Psalmos posita.** Et sub-
junguntur **immediatè Litaníæ**, quæ habentur in Or-
dinatione Subdiaconi. pag. 24. **Cùmque in iis dictum**
fuerit.

Ut ómnibus fidélibus, &c.

R. Te rogámus audi nos.

Surgit ab accubitu Pontifex, & in manum fini-
stram accipit baculum pastorem, & conversus ad
Electum, dicit:

Ut hunc præséntem Eléctum bene ✠ dicere dignéris.

R. Te rogámus audi nos.

Deinde dicit:

Ut hunc præséntem Eléctum bene ✠ dicere, &
sancti ✠ ficáre dignéris.

R. Te rogámus audi nos.

Producendo singulis vicibus super Electum manu
dextera signum Crucis; & mox redit ad accubitum, &
perficiuntur Litaníæ: quibus finitis, Pontifex, deposi-
ta mitra, surgit, & stans versus ad Electum prostra-
tum manentem, dicit: Pater noster.

V. Et ne nos indúcas in tentatióne.

R. Sed líbera nos à malo.

V. Salvum fac servum tuum Dómine.

R. Deus meus sperántem in te.

V. Mitte ei Dómine auxílium de sancto.

R. Et de Sion tuére eum.

V. Hic accípiet benedictiόnem à Dómino.

R. Et misericórdiam à Deo salutári suo.

V. Memor esto congregatiόnis tuæ.

R. Quam possedísti ab inítió.

V. Dóminus custódiat introítum tuum, & éxitum
tuum.

R. Ex hoc nunc, & usque in sæculum.

V. Dóminus custódiat te ab omni malo.

R. Custódiat ánimam tuam Dóminus.

V. Dómine Deus virtútum, convérte nos.

R. Et

R. Et ostende faciem tuam, & salvi erimus.

V. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Concède, quæsumus omnipotens Deus, affectui nostro tuæ miserationis effectum: & hunc famulum tuum, quem ad regimen animarum eligimus, gratiæ tuæ dono proséquere; ut, te largiente, cum ipsa tibi nostra electione placeamus. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Oremus.

Cunctorum bonorum institutor Deus, qui per Moysen famulum tuum ad gubernandas Ecclesias præpositos instituisti: tibi supplices fundimus preces, teque devotis mentibus exoramus; ut hunc famulum tuum, quem communis electio famulorum tuorum Abbatem ovium tuarum esse constituit, protectionis tuæ gratia munire digneris; sicque regere subditas commendatasque oves concedas, ut cum illis omnibus regna celorum adipiscatur, quatenus te, Domine, opitulante, Apostolicis jūgiter fultus doctrinis, centesimo cum fructu lætus introeat portas paradisi; atque à te, Domine, collaudante audire mereatur, Euge serve bone & fidelis, qui super pauca fuisti fidelis, super multa te constituam, intra in gaudium Domini tui: Quod ipse præstare digneris, qui vivis & regnas Deus.

Tum surgit Electus, & ante Pontificem genuflectit, & Pontifex, extensis manibus ante pectus, dicit:
Per omnia sæcula sæculorum. R. Amen.

V. Dominus vobiscum. **R.** Et cum spiritu tuo.

V. Sursum corda. **R.** Habemus ad Dominum.

V. Grátias agamus Domino Deo nostro.

R. Dignum & justum est.

Verè dignum & justum est, æquum & salutäre, nos tibi semper, & ubique grátias agere: Domine sancte, Pater omnipotens, æterne Deus, affluentem spiritum tuæ bene + dictiõnis super hunc famulum tuum, nobis orantibus, propitius infunde.

Hic Pontifex imponit ambas manus extensas, digitis

is non disjunctis, super caput Electi, & eas sic tenet, dicens:

Ut qui per nostræ manus impositionem hodie Abbas constituitur, sancti + ficatione tua dignus, à te electus permaneat, & numquam postmodum à tua gratia separetur indignus.

Hic Pontifex amovet manus de capite Electi, ac eas ante pectus extensas tenens, dicit:

Suscipiat te, Domine largiente, hodie in bono opere perseverantiam, in adversis constantiam, in tribulationibus tolerantiam, in jejuniis desiderium, in impietatibus misericordiam, in humilitate principatum, in superbia odium, in fide dilectionem, in doctrina pervigilantiam, in castitate continentiam, in luxuria abstinentiam, in varietatibus moderationem, in moribus doctrinam: te tribuente, Domine, talis in hoc ministerio perseveret, qualis Levita electus ab Apostolis sanctus Stephanus meruit perdurare; totam ab hac die mundanam conversationem despiciat; tua Domine bene + dictione largiente, contemnat presentia, diligat caelestia, desideret sempiterna: sit exemplum & forma justitiae, ad gubernandam regendamque Ecclesiam tuam fideliter; ut speculator idoneus inter suos collegas semper efficiatur. Sit magni consilii, industria censura, & efficacia disciplina: ita, te Domine tribuente, in omnibus mandatis tuis sine reprehensione tibi mundo corde serviens, ut ad bravium supernae vocationis, multiplicato foenore, cum centesimo fructu coronaque justitiae ad caelestium thesaurorum dona tua perveniat.

Quod sequitur, dicit submissa voce legendo, ita tamen, quod à circumstantibus intelligi possit.

Præstante Domino nostro Jesu Christo, qui cum Patre & Spiritu sancto vivit & regnat Deus, per omnia secula seculorum.

R. Amen.

Deinde dicit:

Oremus.

Deus, cui omnis potestas & dignitas famulatur: da huic famulo tuo prosperum suae dignitatis effectum, in qua semper te timeat, tibi que jūgiter placere contendat. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Ore-

Oremus.

OMnium ; Dómine , fons bonórum justórumque provéctuum munerátor , tríbe quæsumus huic fámulo tuo , adéptam benè gérere dignitatem : & à te sibi præstitam bonis opéribus comprobáre . Per Christum Dóminum nostrum . *R.* Amen.

Oremus.

EXáudi Dómine , preces nostras , quas in conspéctu tuæ majestátis super hunc fámulum tuum fúndimus , qui vice tui nóminis ad gubernationem óvium tuárum statúitur , ut eum respícere , & interveniénte beáto *N.* bene *+* dicere dignéris : & qui ad redemptionem & protectionem nostram de cælo descendísti , & mundo te verum & summum Pastórem exhibuísti , dicens , Ego sum Pastor bonus ; te invocámus , te suppliciter deprecámur , ut huic fámulo tuo , quem pastorális officii culmen subíre voluísti , tua bónitas adsit & bene *+* dictio ómnibus diébus vitæ suæ . Prótege eum , Dómine , & defénde ab ómnibus visibílium & invisibílium adversitatibus inimicórum , dirige gressus ejus in viam pacis & justitiæ , & largíre tuárum doná virtútum ; justítiam , temperántiam , fortitúdinem , prudéntiam , charitátem , sobrietátem , patiéntiam , longanimitátem , constántiam insuperábilem , fidem non fictam , spem inconcússam , mentem devótam , humilitátem perféctam , intelligéntiam rectam , benignitátem , modéstiam , unanimitétem , pacem , concórdiam , castitátem , abstinentiam , vigilántiam , discretiónem , rectitúdinem , sciéntiam , pietátem , consílium , & in cunctis áctibus bonis inviolátam perseverántiam . Aufer , Dómine Jesu Christe , ab eo quidquid pravum & distortum est , quidquid salúti contrárium , quidquid animæ nocívum ; superbiam , jactántiam , vanam glóriam , elationem , & quidquid ad últimum tibi displicens esse potest . Circúmda eum intérius & extérius tuæ protectionis auxilio , ut , te defensóre , sit tutus ; te protegén-te , secúrus ; te docénte , sciús . Osténde ei viam , per quam ámbulet ; tríbe ei thesáurum sapiéntiæ , ut sciat & hábeat unde nova & vétera próferat . Fac eum in ómnibus tua sequi vestigia , & de sua

mi-

ministratiōe gāudium bonum adipisci; ut post hujus
sæculi excūrsū, cū ante tribūnal tuū vēnerit,
cum multiplici fructu animārum, illud ei præmium
largiāris cum omnibus, quos tibi præsentābit, quod
fidēlibus dispensatōribus tuis, pro tuo nōmine labo-
rāntibus in terris, te promisisti datūrum esse in cælis:
Qui cum Patre & Spīritu sancto vivis & regnas Deus
in sæcula sæculōrum. *R. Amen.*

*Postea sedens Pontifex, accepta mitra, dat ei
ambabus manibus tangenti & recipienti Regulam,
dicens:*

Accipe Regulam à sanctis Patribus traditam ad re-
gendum custodiendūque Gregem tibi à Deo
crēditum, quantum Deus ipse te confortāverit, &
fragilitas humana permiserit. Accipe Gregis Domīnici
paternam providentiā, & animārum procuratiō-
nem: & per divinæ legis incedēdo præcepta, sis ei
dux ad cælestis hæreditatis pascua: Adjuvante Dōmi-
no nostro Jesu Christo, qui cum Patre & Spīritu san-
cto vivit & regnat Deus in sæcula sæculōrum.

R. Amen.

*Deinde, deposita mitra, surgit Pontifex, & stans
benedicit baculum pastorem, si non sit benedictus,
dicens:*

O rémus.

Sustentator imbecillitatis humanæ, Deus, bé-
ne *†* dic báculum istum: & quod in eo exteriùs
designatur, interiùs in mōribus hujus famuli tui
propitiatiōis tuæ clemētia operetur. Per Christum
Dōminum nostrum. *R. Amen.*

*Deinde aspergit illum aqua benedicta. Tum se-
dens accipit mitram, & stans tradit baculum Abba-
ti coram se genaflexo ambabus manibus illum ca-
pienti, dicens:*

Accipe báculum pastorális officii, quem præfe-
ras catervæ tibi commissæ: ut sis in corrigēdis
vitiis piè saviens; & cū iratus fueris, misericōr-
diæ memor eris.

*Deinde, deposita mitra, surgit Pontifex, & bene-
dicit annulum, si non sit benedictus, dicens:*

O rémus.

Creātor & conservator humani generis, dator
gratiæ spirituālis, largitor æternæ salutis, tu
Dó-

Dómine, emítte benedi + ctiónem tuam super hunc ánnulum ; ut quicumque hoc sacrosáncæ fidei signo insignítus incésserit , in virtúte caléstis defensiónis ad ætérnam sibi proficiat salútem . Per Christum Dóminum nostrum. *R.* Amen.

Post hæc aspergit annulum aqua benedicta ; sedet cum mitra & annulum in digitum annularem dexteræ manus Abbatis immittit, dicens:

Accipe ánnulum, fidei scílicet signáculum ; quátenuis sponsam Dei , sanctam videlicet Ecclésiám , intemeráta fide ornátus illibátè custódias .

Tum , deposita mitra , surgit Pontifex , & stans versus ad illum coram se genuflexum, dicit :

O rémus .

TE, omnípotens & piíssime Dómine, deprecámur, hunc fámulum tuum propítius intuére : ut, grátia tua auxiliánte , in sua subjectórumque conversatióne præcépta sanctæ Régulæ efficaciter stúdeat adimplére ; ut uná cum commisso sibi grege perpétua potiátur beatitúdine . Per Christum Dóminum nostrum .

R. Amen .

His expeditis , Pontifex accipit Abbatem ad osculum pacis . Idem faciunt Assistentes . Tum surgens Pontifex accedit ad altare , si Missa legitur ; si verò cantatur , accedit ad sedem suam , vel ad faldistorium , & ibi prosequitur Missam usque ad Offertorium inclusivè .

Abbas autem redit cum Assistentibus ad capellam suam , & ibi in altari suo similiter Missam prosequitur usque ad Offertorium inclusivè : quo dicto , Pontifex sedet ante altare in faldistorio cum mitra , & Abbas ante eum medius inter Assistentes reducitur , & coram eo genuflexus offert ei duo intorticia accensa , duos panes , & duo barilia vini plena , & Pontificis prædicta recipientis manum reverenter osculatur , deinde surgit Abbas : Pontifex verò lavat manus , & accedit ad altare , ac prosequitur Missam ; Abbas verò ante scabellum , super quod coram se habeat Missale in loco convenienti , medius inter Assistentes suos genuflexus , legit totam Missam , exceptis verbis consecrationis , quæ non proferet .

**Pro Abbate benedicto , cum Secreta diei sub uno
Per Dóminum; per Pontificem dicitur:**
Secreta.

M Unera nostra ; quæsumus Dómine ; súscipe placátus : & hunc fámulum tuum semper & ubique misericórditer prótege . Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum : Qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritus sancti Deus , per ómnia sæcula sæculórum. **R.** Amen.

Per Abbatem dicitur: Secreta.

M Unera , quæsumus Dómine , súscipe placátus : & me fámulum tuum semper & ubique misericórditer prótege . Per Dominum nostrum Jesum Christum Fílium tuum : Qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritus sancti Deus , per ómnia sæcula sæculórum. **R.** Amen.

**Dicta Oratione , Dómine Jesu Christe , qui , &c.
per Pontificem & Abbatem , Abbas accedit ad altare , ad dexteram Pontificis , & ambo osculantur altare . Tum Pontifex dat pacem Abbati , dicens :
Pax tecum.**

Cui Abbas respondet : E t cum spírítu tuo .

Et redit ad suum scabellum , & dat pacem Assistentibus suis ; primùm seniori , tum alteri , singulis dicens : P^aax tecum .

Et illi respondent : E t cum spírítu tuo ;

Deinde postquam Pontifex se de Corpore & Sanguine , (quem totum sumere debet) communicaverit , & antequam se purificet , communicat Abbatem genuflexum de Corpore tantum . Tum Pontifex , accepta mitra , lavat manus & prosequitur Missam usque ad finem . Abbas etiam in scabello suo Missam perficit .

**Postcommunio , quæ dicitur sub uno Per Dóminum; cum Postcommunionem diei per Pontificem :
Postcommunio .**

HÆc nos commúnio , Dómine , purget à crímine : & hunc fámulum tuum benígna pietáte consérvet . Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum : Qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritus sancti Deus , per ómnia sæcula sæculórum. **R.** Amen.

Per

HÆc nos commūnio; Dómine; purget à crimī-
ne: & me fámulum tuum benígna pietáte con-
sérvet. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fí-
lium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitáte
Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum.

R. Amen.

*Pontifex in fine dat Benedictionem solemnem: qua
data, si Abbas est de mitra, reponitur faldistorium an-
te medium Altaris, & Pontifex cum mitra in eo sedet.
Abbas verò biretum in capite tenens coram eo genu-
flectit. Tunc Pontifex, deposita mitra, surgit, & be-
nedicit mitram, si non sit benedicta, dicens:*

O rémus.

Domine Deus; Pater omnípotens; cujus præ-
clára bónitas est, & virtus imménfa, à qua
omne datum óptimum, & omne donum perféctum,
totiúsque decóris ornáméntum: bene + dicere, &
sancti + ficáre dignáre hanc mitram hujus fámuli
tui Abbátis cápiti imponéndam. Per Christum Dó-
minum nostrum. *R.* Amen.

*Et mox eam aspergit aqua benedicta, deinde
sedens cum mitra, imponit eam capiti Abbatis,
dicens:*

Impónimus, Dómine; cápiti hujus fámuli tui Ab-
bátis gáleam munitiónis & salútis, quátenus de-
coráta fácie & armáto cápite córnibus utriúsque Te-
staménti terríbilis appáreat adversáriis veritátis; &
te ei largiénte grátiam, impugnátor eórum robústus
exístat: qui Móysi fámuli tui fáciem ex tui sermónis
consórtio decorátam, lucidíssimis tuæ claritátis ac
veritátis córnibus insignísti, & cápiti Aaron Ponti-
ficis tui tiáram impóni jusísti. Per Christum Dómi-
num nostrum. *R.* Amen.

*Deinde, si chirothecæ non sint benedictæ, surgit
Pontifex, mitra deposita, & eas benedicit, dicens:*

O rémus.

Omnípotens creátor, qui hómini ad imáginem
tuam cóndito, manus discretiónē insignítas,
tamquam órganum intelligéntiæ ad rectè operán-
dum dedísti, quas fervári mundas præcepísti, ut in
eis ánima dignè portarétur, & tua in eis dignè
con-

consecrarentur mysteria : bene + dicere ; & sancti + ficare dignare manuum hæc tegumenta ; ut quicumque ministrorum tuorum sacrorum Pontificum his velare manus suas cum humilitate voluerit , tam cordis quam operis ei munditiam tua misericordia subministret . Per Christum Dominum nostrum . *R.* Amen .

Et aspergit eas aqua benedicta . Deinde , accepta mitra , sedet , & imponit illas manibus Abbatis , extracto prius illi annulo Pontificali , dicens :

Circumda , Domine , manus hujus Ministri tui munditia novi hominis , qui de cælo descendit : ut quemadmodum Jacob dilectus tuus , pelliculis hoedorum operitis manibus , paternam benedictionem , oblato patri cibo potuque gratissimo , impetravit ; sic & iste , oblata per manus suas hostia salutari , gratiæ tuæ benedictionem impetrare mereatur . Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum , qui in similitudinem carnis peccati tibi pro nobis obtulit semetipsum . *R.* Amen .

Et statim imponit ei annulum . Si Abbas non sit de mitra , omnia , quæ post benedictionem , finita Missa , per Pontificem datam , posita sunt , præmittuntur . Tum Pontifex mitram in capite tenens , campanis pulsantibus , si sit in monasterio Abbatis , ducit illum etiam mitram in capite tenentem , si sit de mitra , ad chorum ; & statuens eum in sede prædecessoris sui , & dans ei baculum pastorem in manu sinistra , dicit :

Accepe plenam & liberam potestatem regendi hoc Monasterium & Congregationem ejus , & omnia quæ ad illius regimen interius & exterius spiritaliter & temporaliter pertinere noscuntur .

Si verò Benedictio sit extra Monasterium iuum , Pontifex statuit illum in baldistorio , quo ipse usus est , ante medium altaris posito , dicens :

Sta in iustitia & sanctitate , & tene locum à Deo tibi delegatum ; potens est enim Deus , ut augeat tibi gratiam suam .

Et Abbas , si non sit de mitra , biretum sibi ipsi reponit . Deinde Pontifex stans à dexteris Abbatis ,
ver-

versus ad altare, mitra deposita, incipit Hymnum, schola vel clericis prosequentibus.

Te Deum laudamus, ut supra. pag. 70.

Et manet sine mitra apud sedem usque ad finem Hymni.

Dicto primo versu, surgit Abbas, si sit de mitra, & circueus per Ecclesiam, associatus à suis Assistentibus cum mitris, benedicit populo, rediens ad sedem seu faldistorium, in quo sedet: & si sit in suo Monasterio, recipit omnes Monachos suos ad manus & oris osculum, qui tamen omnes prius ei reverentiam exhibeant. Si verò non sit de mitra, manet sedens in sede, seu faldistorio, cooperto capite à principio Hymni prædicti usque ad illius finem, & recipit omnes Monachos suos ad osculum, ut supra. Finito Hymno, Pontifex stans sine mitra, à dextris Abbatis cum mitra (si sit de mitra, alioquin cum bireto) sedentis, dicit super eum: **Ps. Confirma hoc Deus, quod operatus es in nobis.**

R. A templo sancto tuo, quod est in Ierusalem.

Ps. Salvum fac servum tuum Domine.

R. Deus meus sperantem in te.

Ps. Esto ei Domine turris fortitudinis.

R. A facie inimici.

Ps. Nihil proficiat inimicus in eo.

R. Et filius iniquitatis non apponat nocere ei.

Ps. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

Ps. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

EXaudi, Domine, preces nostras, & super hunc famulum tuum spiritum tuæ bene + dictionis emitte: ut cælesti munere ditatus, & tuæ majestatis gratiam possit acquirere, & benè vivendi aliis exemplum præbere. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate ejusdem Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. **R. Amen.**

His dictis, Pontifex accepta mitra, vadit ad cornu Evangelii altaris, apud quem stant Assistentes cum

cum mitris. Abbas verò, si sit de mitra, surgit cum mitra & baculo pastorali, & accedens ante medium altaris, populo solemniter benedicit, dicens: **Sit nomen, &c.**

Posteà accedit ad cornu Epistolæ altaris, & ibidem cum mitra & baculo genuflexus, versus ad Pontificem, dicit cantando: **Ad multos annos.**

Si verò non sit de mitra, omiſſa benedictione, dicit:

Ad multos annos, ut suprà dictum est: quo dicto, Pontifex recipit eum surgentem ad osculum pacis. Idem faciunt Assistentes, qui deinde Abbatem Evangelium sancti Joannis, **In principio erat Verbum, &c.** dicentem, inter se medium ad ejus Capellam reducunt, cum mitra, si ea utitur, & baculo pastorali incedentem. Pontifex verò pacis osculo, ut præmittitur, Abbati dato, dicit submissa voce:

Dóminus vobíscum.

Inítium sancti Euangélíi secúndum Joánnem.

Signat altare & se, & apud sedem vel faldistorium deponit sacras vestes. Quibus depositis, Abbas Pontifici & Assistentibus, pro more, gratias agit; & vadunt in pace omnes.

DE BENEDICTIONE

Abbatis auctoritate Ordinarii.

Benedicendus Abbas, si non sit províſus à Sede Apostolica, sed per Ordinarium suum, aut ejus auctoritate benedicitur, die statuto pro ejus benedictione ordinantur omnia, quæ suprà, in benedictione Abbatis auctoritate Apostolica, posita sunt. Deinde Pontifex accipit omnia Pontificalia paramenta, & sedet cum mitra in faldistorio ante medium altaris præparato. Electus verò in sua capella indutus amictu, alba, cingulo, stola, pluviali, ac sandaliis, si illis ex privilegio uti possit, & Missa legenda sit, ducitur medius inter duos Abbates Assistentes, superpelliceo, stola, pluviali, & mitra indutos, si sint ad hoc privilegiati, coram Pontifice: cui facta reverentia debita, Electus pro-

prosternit se in terram, ante medium altaris; & Pontifex, deposita mitra, surgit, & incipit, schola prosequente, Antiphonam ton. 8.

Confirma hoc Deus, quod operatus es in nobis, à templo sancto tuo, quod est in Jerúsalem.

Qua finita, incipit, & dicit cum Assistentibus usque ad finem Psalmum sequentem: quo incepto, sedet cum mitra.

Psalmus 67.

Exúrgat Deus, & dissipéntur inimíci ejus: * & fúgiant qui odérunt eum à fácie ejus.

Sicut déficit fumus, deficient: * sicut fluit cera à fácie ignis, sic péreant peccatóres à fácie Dei.

Et justí epuléntur, & exúltent in conspéctu Dei: * & delecténtur in lætítia.

Cantáte Deo, psalmum dícite nómini ejus: * iter fácite ei, qui ascéndit super occásus: Dóminus nomen illi.

Exultáte in conspéctu ejus, * turbabúntur à fácie ejus, patris orphanórum, & júdicis viduárum.

Deus in loco sancto suo: * Deus qui inhabitáre facit uníus moris in domo:

Qui edúcit vinctos in fortitúdine, * simíliter eos qui exásperant, qui hábitant in sepúlchris.

Deus cùm egrederéris in conspéctu pópuli tui, * cùm pertransíres in desérto;

Terra mota est, étenim cæli distillavérunt à fácie Dei Sínai, * à fácie Dei Israel.

Plúviam voluntáriam segregábis Deus hæreditáti tuæ: * & infirmáta est, tu verò perfecísti eam.

Animália tua habitábunt in ea: * parásti in dulcédine tua páuperi Deus.

Dóminus dabit verbum evangelizántibus, * virtúte multa.

Rex virtútum dilécti dilécti: * & speciéi domus dividere spólia.

Si dormiátis inter médios cleros, pennæ colúmbæ deargentatæ, * & posterióra dorsi ejus in pallóre auri.

Dum discérnit cæléstis reges super eam, nive dealbábuntur in Selmon: * mons Dei, mons pinguis.

Mons coagulátus, mons pinguis: * ut quid suspicámini montes coagulátos?

Mons, in quo beneplacitum est Deo habitare in eo: *
etenim Dominus habitabit in finem.

Currus Dei decem millibus multiplex, millia latantium: * Dominus in eis in Sina in sancto.

Ascendisti in altum, cepisti captivitatem: * accepisti dona in hominibus.

Etenim non credentes, * inhabitare Dominum Deum.

Benedictus Dominus die quotidie: * prosperum iter faciet nobis Deus salutarium nostrorum.

Deus noster, Deus salvos faciendi: * & Domini Domini exitus mortis.

Verumtamen Deus confringet capita inimicorum suorum: * verticem capilli perambulantium in delictis suis.

Dixit Dominus: Ex Basan convertam, * convertam in profundum maris:

Ut intingat pes tuus in sanguine: * lingua canum tuorum ex inimicis ab ipso.

Viderunt ingressus tuos Deus, * ingressus Dei mei, regis mei, qui est in sancto.

Praevenerunt principes conjuncti psallentibus, * in medio juvenularum tympanistriarum.

In Ecclesiis benedicite Deo Domino, * de fontibus Israel.

Ibi Benjamin adolescentulus, * in mentis excessu.

Principes Juda, duces eorum, * principes Zabulon, principes Nephtali.

Manda Deus virtuti tuae: * confirma hoc Deus, quod operatus es in nobis.

A templo tuo in Jerusalem, * tibi offerent reges munera.

Increpa feras arundinis, congregatio taurorum in vaccis populorum: * ut excludant eos, qui probati sunt argento.

Dissipa Gentes, quae bella volunt, venient legati ex Aegypto: * Aethiopia praeveniet manus ejus Deo.

Regna terrae cantate Deo: * psallite Domino.

Psallite Deo, qui ascendit super caelum caeli, * ad Orientem.

Ecce dabit voci suæ vocem virtutis, date glóriam Deo super Israel, * magnificéntia ejus & virtus ejus in núbibus.

Mirábilis Deus in sanctis suis, Deus Israel ipse dabit virtútem & fortitúdinem plebi suæ: * benedíctus Deus.

Glória Patri. **S**icut erat, &c.

Deinde repetitur Antiphona. **Tum, deposita mitra, surgit Pontifex, & stans versus ad Electum, dicit:**

Y. Salvum fac servum tuum Dómine.

R. Deus meus sperántem in te.

Y. Mitte ei, Dómine, auxílium de sancto.

R. Et de Sion tuére eum.

Y. Memor esto congregatiónis tuæ.

R. Quam possedísti ab initio.

Y. Dómine exáudi oratióem meam.

R. Et clamor meus ad te véniat.

Y. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spíritu tuo.

O rémus.

O Mnípotens sempitérne Deus, qui facis mirabilia magna solus, præénde super hunc fámulum tuum, & super congregatiónes illi commíssas spíritum grátiae salutáris: &, ut in veritate tibi pláceat perpétuum ei rorem benedictiόνis infúnde. Per Christum Dóminum nostrum. **R.** Amen.

O rémus.

Actiões nostras, quæsumus Dómine, aspirándo præveni, & adjuvándó proséquere: ut cuncta nostra oratio & operatio à te semper incípiat, & per te cœpta finiátur. Per Christum Dóminum nostrum.

R. Amen.

Deinde surgit Electus, & unà cum Assistentibus coram Pontifice genuflectit; & prior Assistentium dicit Pontifici:

Adest, Reverendíssime Pater, Eléctus Monastérii **N.** quem ad vestram Reverendíssimam Paternitátem ex parte Convéntus ejúsdem Monastérii dúximus præsentándum; humíliter postulánte à Vobis, ut ipsum in Abbátem dicti Monastérii dignémini ordináre.

Tunc

Tunc Pontifex interrogat eos, dicens:

Scitis illum esse dignum?

R. Scimus & testificamur ipsum dignum esse.

Interrogatio.

Fuit ejus electio canonicè & concorditer celebrata?

R. Fuit.

Pontifex dicit: Deo gratias.

Quo dicto, surgunt omnes, & sedent in suis scabellis, & Pontifex prosequitur examen, dicens: Antiqua sanctorum Patrum, &c. & omnia alia sunt, prout supra, pag. 85. in benedictione Abbatis auctoritate Apostolica posita sunt.

Finito examine & manu Pontificis per Electum osculata, idem Electus ante Pontificem genuflexus, coram se tenens schedulam scriptam, & suo pendenti sigillo sigillatam, debitæ fidelitatis juramentum Pontifici, Ordinario suo, præstat in hunc modum:

Ego N. Monasterii N. ordinandus Abbas promitto coram Deo & Sanctis ejus, & hac solènni fratrum congregatione, fidelitatem, dignamque subjectionem, obedientiam, & reverentiam, matri meæ Ecclesiæ N. nominando Ecclesiam cujus jurisdictioni ordinariæ subiectus existit.

Tibique N. Domino meo, ejusdem Ecclesiæ Patriarchæ, vel Archiepiscopo, aut Episcopo, & successoribus tuis, secundum sacrorum Canonum instituta, & prout præcipit inviolabilis auctoritas Pontificum Romanorum.

Deinde librum Evangeliorum, quem Pontifex super genua sua tenet apertum, inferiori parte ejusdem libri Electo versa, quem ipse Electus, ambabus manibus supra scripturam positus, tangit, dicit:

Sic me Deus adjuvet, & hæc sancta Dei Evangelia.

Tum schedulam ipsam Pontifici tradit: qui illa recepta & mitra deposita, surgit, & facit Confessionem, & proceditur in omnibus & per omnia, prout supra ordinatum est. pag. 85.

116
DE BENEDICTIONE

Abbatissæ.

Electa in Abbatissam & confirmata benedici debet in die Dominico, vel aliis, quibus consecrantur Virgines, si non est prius consecrata & velata; alioquin fieri potest qualibet die hoc modo. Pontifex paratus omnibus Pontificalibus ornamentis, apud altare majus paratum, cum sua credentia & rebus consuetis, procedit in Missa usque ad Alleluja; si dicitur, sive ultimum versum Tractus vel Sequentiæ, exclusivè. Interim Electa in veste sua audiat Missam in choro, quæ dici debet de die, cum Collecta pro Electa, sub uno **Per Dóminum**, ut infra, Pontifice celebrante.

Oratio.

DA, quæsumus Dómine, huic famulæ tuæ, quam virginitatis honore dignatus es decorare, inchoati operis consummatum effectum: & ut perfectam tibi offerat plenitudinem, initia sua perducere mereatur ad finem. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. **R. Amen.**

Dicto Graduali, seu Tractu, vel Sequentia, usque ad ultimum versum exclusivè, Pontifex accedit ad fastiditorium ante medium altaris, & ibi sedet cum mitra. Electa verò è Monasterio egressa, associata à duabus Matronibus senioribus, ac velo ante faciem demisso, Pontifici præsentata, coram eo genuflexa, in manibus habens schedulam scriptam, & suo pendenti sigillo sigillatam, debitæ fidelitatis juramentum præstat Pontifici, suo Ordinario, in hunc modum:

EGO N. Monasterii N. ordinanda Abbatissa, promitto coram Deo & Sanctis ejus, & hac solèmní sorórum congregatióne, fidelitatem, dignámque subjectionem, obediéntiam, & reveréntiam, matri meæ Ecclesiæ N. nominando Ecclesiam, cujus jurisdictioni ordinariæ subiecta existit, Tibique N. Dómino meo ejúsdem Ecclesiæ Patriarchæ, **vel Archiepíscopo, aut**
Epi-

Epíſcopo, & ſucceſſóribus tuis, ſecúndum ſacrórum Cánónum inſtitúta, & prout præcipit inviolábilis auctóritas Pontíficum Romanórum.

Si verò fuerit exempta, ita præſtabit juramentum.

Ego *N.* Monaſtéríi *N.* Ordinis ſancti *N.* diocéſis *N.* ab hac hora in ántea fidélis & obédiens ero beáto Petro Apóſtolo, ſanctæque Románæ Eccléſiæ, & Dómino noſtro, Dómino *N.* ſuíſque ſucceſſóribus canónicè intrántibus, & Tibi, vel pro tém-pore exiſténti meæ religiónis Superióri, ſecúndum Régulam ſancti Patris noſtri *N.* & prædicti Ordinis conſtitutiónes.

Deinde librum Evangeliorum, quem Pontifex ſuper genua ſua tenet apertum, inferiori parte ejúſdem libri Electæ verſa, quem ipſa Electa, ambabus manibus ſupra ſcripturam poſitiſ, tangit, dicens:

Sic me Deus ádjuvet, & hæc ſancta Dei Evangelia.

Tum ſchedulam ipſam Pontifici tradit, qui ſurgit cum mitra, & ſuper ſaldistorium procumbit. Electa verò proſternit ſe ſuper tapete ad ejus ſiniſtram; & chorus dicat Litanias, prout ſuprà, pag. 24. in quibus cùm dictum fuerit,

Ut ómnibus fidélibus, &c.

R. Te rogámus audi nos.

Pontifex ſurgit cum mitra, & baculum paſtorales in ſiniſtra tenens, verſus ad Electam dicit:

Ut hanc præſentem Eléctam bene + dicere dignéris R. Te rogámus audi nos.

Deinde dicit:

Ut hanc præſentem Eléctam bene + dicere, & ſancti + ficare dignéris.

R. Te rogámus audi nos.

Tum iterum procumbit, & proficiuntur Litiariæ: quibus finitis, ſurgit Pontifex, Electa adhuc proſtrata manente; & ſtans verſus ad illam, depoſita mitra, dicit: Pater noſter, &c.

V. Et ne nos indúcas in tentatiónem.

R. Sed líbera nos à malo.

V. Salvam fac ancillam tuam Dómine.

R. Deus meus ſperántem in te.

- V.** Mitte ei, Dómine, auxiliúm de sancto.
R. Et de Sion tuere eam.
V. Hæc accipiet benedictionem à Dómino.
R. Et misericórdiam à Deo salutári suo.
V. Memor esto congregatiónis tuæ.
R. Quam possedisti ab initio.
V. Dóminus custódiat introítum tuum, & éxitum
 tuum.
R. Ex hoc nunc, & usque in sæculum.
V. Dóminus custódiat te ab omni malo.
R. Custódiat ánimam tuam Dóminus.
V. Dómine Deus virtútum convérte nos.
R. Et osténde fáciem tuam, & salvi érimus.
V. Dómine exáudi oratióem meam.
R. Et clamor meus ad te véniat.
V. Dóminus vobíscum.
R. Et cum spíritu tuo.

Oremus.

Concède, quæsumus omnipotens Deus, affectu nostro tuæ miserationis effectum: & hanc famulam tuam, quam ad régimen animarum elíginus, grátia tuæ dono proséquere; ut, te largiente, cum ipsa tibi nostra electiône placeámus. Per Christum Dóminum nostrum.

R. Amen.

Oremus.

Cunctórum bonórum institutor Deus, qui per Móysen famulum tuum ad gubernándas Ecclesias præpósitos instituísti, tibi supplices fúndimus preces, teque devótis méntibus exorámus: ut hanc famulam tuam, quam comúnis electio famularum tuarum Abbatíssam óvium tuarum esse constituit, protectionis tuæ grátia munire dignéris; sicque régere súbditas commendatásque oves concédas, ut cum illis ómnibus regna calórum adipiscátur, quatenus, te, Dómine, opitulánte, Apostólicis júgiter fulta doctrínis, centésimo cum fructu læta intróeat portas paradísi; atque à te, Dómine, collaudánte audire mereátur, Euge serve bone & fidélis, quia in pauca fuísti fidélis, supra multa te constitúam, intra in gáudium Dómini tui: Quod ipse præstare dignéris, qui vivis & regnas Deus.

His

His dictis, Electa surgit, & ante Pontificem genu-
flectit, qui proſequitur, manus ante pectus extenſas
tenens, dicens:

Per omnia ſæcula ſæculorum. *R.* Amen.

V. Dóminus vobíſcum. *R.* Et cum ſpíritu tuo.

V. Surſum corda. *R.* Habémus ad Dóminum.

V. Grátias agámus Dómino Deo noſtro.

R. Dignum & juſtum eſt.

V erè dignum & juſtum eſt, æquum & ſalutáre,
nos tibi ſemper, & ubique grátias ágere: Dómine
ſancte, Pater omnipotens, æterne Deus, affluén-
tem ſpíritum tuæ bene *+* dictiónis ſuper hac fámu-
lam tuam, nobis orántibus, propítius infúnde.

Pontifex imponit ambas manus extenſas, digitis ta-
men non diſjunctis, ſuper caput Electæ, & eas ſic
tenet, proſequendo:

U t quæ per noſtræ manus impoſitiónem hódie Abba-
tiſſa conſtitúitur, ſancti *+* ficatióne tua digna, à te
elécta permáneat, & nunquam póſtmodum à tua grá-
tia ſeparétur indigna.

Pontifex amovet manus de capite Electæ, proſe-
quens, ante pectus eas extenſas tenens:

S uſcípiat, te, Dómine, largiēte, hódie in bono ópe-
re perfeverántiam, in advérſis conſtántiam, in tribula-
tiónibus tolerántiam, in jejúniis deſidérium, in impie-
tátibus miſericórdiam, in humilitáte principátum, in
ſupérbia ódium, in fide dilectiόnem, in doctrína per-
vigilántiam, in caſtitáte continéntiam, in luxúria ab-
ſtinéntiam, in varietátibus moderatiόnem, in móri-
bus doctrínam: te auxiliāte, Dómine, talis in hoc
miniſtério perfevéret, qualis Levíta eléctus ab Apó-
ſtolis ſanctus Stéphanus méruit perduráre; totam ab
hac die mundánam converſatiόnem deſpiciat; tua,
Dómine, bene *+* dictiόne largiēte, contémnat præ-
ſéntia, diligat cæléſtia, deſíderet ſempitérna: ſit
exémplum & forma juſtitiæ, ad gubernándam regen-
dámque Ecoléſiam tuam fidéliter, ut ſpeculátrix idó-
nea inter ſuas collégas ſemper efficiátur; ſit magni
conſílii, indúſtria cenſuræ, & efficácia diſciplinæ: ita,
te, Dómine, tribuēte, in ómnibus mandátis tuis ſine
reprehenſiόne tibi mundo corde ſérviens, ut ad bra-
vium ſupérnæ vocatiόnis, multiplicáto ſcenore, cum

centésimo fructu coronæque justitiæ, ad caléstium thesaurorum dona tua perveniat.

Quod sequitur, dicit submissa voce, ita tamen, quod à circumstantibus audiat.

Præstante Dómino nostro Jesu Christo: Qui cum Patre & Spíritu sancto vivit & regnat in sæcula sæculorum. **R.** Amen.

Tum Pontifex adhuc sine mitra, ut suprà, stans dicit:

O rémus.

Deus, cui omnis potestas & dignitas famulatur: da huic famulæ tuæ prósperum suæ dignitátis efféctum, in qua semper te timeat, tibi que júgiter placére conténdat. Per Christum Dóminum nostrum.

R. Amen.

O rémus.

Omnium, Dómine, fons bonorum justorumque provéctuum munerátor, tribue quæsumus huic famulæ tuæ, adéptam benè gérere dignitatem: & à te sibi præstitam bonis opéribus comprobare. Per Christum Dóminum nostrum. **R.** Amen.

O rémus.

Concède, quæsumus omnipotens Deus, famulæ tuæ, ut ostendéndo & exercéndo quæ recta sunt, per exéplum bonorum opérum ánimas suarum instruat subjectarum: & æternæ remuneratióis mercédem à te piíssimo Pastóre percípiat. Per Christum Dóminum nostrum. **R.** Amen.

O rémus.

Domine Deus omnipotens, qui sorórem Móysi Mariam, præéuntem cum céteris mulieribus inter aquóreas undas cum tympanis & choris, lætam ad littus maris venire fecísti: te súpplices deprecámur, pro hac fidéli famula tua, quæ hódie super univérsas sibi súbditas Abbatisa constitúitur; ut ita monástica vel canónica norma tueatur cunctas famulas tuas sibi commissas, quátenus ad æternam glóriam, te auxiliante, cum omnibus illis intróeat læta, ibique exúltans cum Angelis, canens cántica nova, sequatur Agnum quocúmque ierit, Jesum Christum Dóminum nostrum: Qui tecum vivit & regnat in unitate Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculorum.

R. Amen.

Tum

Tum ſedet Pontifex, accepta mitra, & tradit Abbatisſæ coram ſe genuflexæ in manibus Regulam, dicens:

Accipe Régulam à ſanctis Pâtribus tráditam, ad regéndum custodiendúmque Gregem tibi à Deo commiſſum, quantum Deus ipſe te confortáverit, & fragilitas humana permíſerit. Accipe Gregis Domínici matérnam providéntiam, & animárum procuratió-nem; & per divínæ legis incedéndo præcépta, ſis ei dux ad cæléſtis hæreditátis páſcua: Adjuvânte Dó-mino noſtro Jeſu Chriſto, qui cum Patre & Spíritu ſancto vivit & regnat Deus in ſæcula ſæculórum.

R. Amen.

Deinde, ſi prius, dum erat Monialis, non fuit vela-ta, Pontifex, depoſita mitra, ſurgit, & benedicit velum, quod per unum ex miniſtris coram eo tenetur, dicens:

O rémus.

Supplíciter te, Dómine, rogámus, ut ſuper hanc veſtem ancillæ tuæ cápiti imponéndam, bene-díctio tua benígna deſcéndat: & ſit veſtis hæc bene-dícta, conſecráta, immaculáta, & ſancta. Per Chri-ſtum Dóminum noſtrum. R. Amen.

O rémus.

CAput ómnium fidélium, Deus, & totíus córporis ſalvátor, hoc operiméntum veláminis, quod fá-mula tua propter tuum tuæque Genitrícis beatíſſimæ Vírginis Mariæ amórem ſuo cápiti eſt impoſitúra, dèx-tera tua ſancti + fica: & hoc, quod per illud myſticè datur intélligi, tua ſemper cuſtódia, córpore páriter & ánimo incontamináto, cuſtódia; ut, quando ad perpétuam Sanctórum remuneratió-nem vénerit, cum prudéntibus & ipſa virgínibus præparáta, te perdu-cénte, ad ſempitérnæ felicitátis núptias introíre me-reá-tur: Qui vivis & regnas Deus, per ómnia ſæcu-la ſæculórum. R. Amen.

Deinde aſpergit velum ipſum aqua benedícta. Tum ſedens, accepta mitra, imponit illud ſuper caput Abbatisſæ, ita ut dependeat ſuper ſcapulas, & ante-pectus, & uſque ad ocul os, ſic dicens:

Accipe velámen ſacrum, quo cognofcáris mun-dum contempſiſſe, & te Chriſto Jeſu veráciter humilitérque, toto cordis anníſu, ſponſam perpe-tuá-

qualiter subdidisse, qui te ab omni malo defendat, & ad vitam perducat æternam. *R. Amen.*

Si verò Abbatisa prius velata fuit, omittuntur prædicta. His finitis, surgunt omnes, & Pontifex procedit in Missa, quam Abbatisa in loco ad partem audit. Incepto à choro Offertorio, & per Pontificem lecto, sedet Pontifex in faldistorio ante medium altaris, accepta mitra; & Abbatisa, præcedentibus eam duobus famulis duo intortitia accensa portantibus, venit de loco suo, associata à duabus Matronis, & coram Pontifice genuflectit, ac ei successivè dicta duo intortitia offert, & Pontificis ea recipientis manus osculatur; tum ad locum suum revertitur.

Pontifex verò manus lavat, surgit deposita mitra, & Missam profequitur. *Secreta.*

Oblatis hostiis, quæsumus Dómine, præsentí famulæ tuæ perseverántiam perpétuæ virginitátis accommoda: ut apértis jánuis, summi Regis advéntu, regnum cæléste cum lætítia mereátur intráre. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. *R. Amen.*

Postquam Pontifex se communicaverit, Abbatisam communicet. Tum, accepta mitra, lavet manus, deinde profequitur Missam usque ad benedictionem exclusivè.

Postcommunio.

Respice, Dómine, famulæ tuæ tibi débitam servitútem: ut inter humanæ fragilitátis incérta nullis adversitatibus opprimátur, quæ de tua protectióne confidit. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. *R. Amen.*

Dicto, *Ite Missa est, vel Benedicámus Dómino, & Pláceat, &c.*

Pontifex cum mitra inthronizat Abbatisam in sede, & si sit in proprio Monasterio, dicit:

Accipe plenam & liberam potestátem regéndi hoc Monastérium & Congregatióem ejus, & ómnia quæ ad illius régimen intérius & extérius, spiritúaliter & temporáliter pertinére noscúntur.

Si

Si verò benedictio fit extra Monasterium ſuum, Pontifex dicit:

S Ta in juſtitia & ſanctitate, & tene locum à Deo tibi delegatum; potens eſt enim Deus, ut augeat tibi grátiam ſuam.

Tunc Pontifex ſtans à dextris Abbatisſæ, verſus ad altare, mitra deſcripta, incipit cantando, ſchola proſequente, Hymnum:

T e Deum laudamus, ut ſuprà. pag. 70.

Et dicitur totus, & Pontifex manet ſine mitra apud ſedem uſque ad finem Hymni. Interim dum cantatur Hymnus, Abbatisſa revertitur ad Monasterium, associata, ut ſuprà, & à Monialibus ſenioribus excipitur intra portam, atque ad chorum perducitur; ubi Moniales omnes faciunt ei reverentiam, ſingulariter genuflexæ ante illam, & recipiuntur ab ea benignè ad oſculum. Finito Hymno, Pontifex ſtans ſine mitra, ſedente Abbatisſa in ſede ſua in choro ſuper eam dicit:

Ÿ. Confirma hoc Deus, quod operatus es in nobis.

R. A templo ſancto tuo, quod eſt in Jeruſalem.

Ÿ. Salvam fac ancillam tuam Dómine.

R. Deus meus ſperántem in te.

Ÿ. Eſto ei, Dómine, turris fortitudinis.

R. A fácie inimici.

Ÿ. Nihil proficiat inimicus in ea.

R. Et filius iniquitatis non appónat nocére ei.

Ÿ. Dómine exáudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te véniat.

Ÿ. Dóminus vobíſcum.

R. Et cum ſpíritu tuo.

O rémus.

F Amulam tuam, Dómine, cuſtódia múniat pietatis: ut virginitatis ſanctæ propóſitum, quod, te inſpiránte, ſuſcépit, te protegente illæſum cuſtódias. Per Chriſtum Dóminum noſtrum.

R. Amen.

Deinde Pontifex aſſumpta mitra, benedicit ſolemniter populo, dicens:

S it nomen Dómini, &c.

Et benedictione data, vadunt omnes in pace.

118
D E B E N E D I C T I O N E

& Consecratione Virginum.

Benedictio & Consecratio Virginum fieri debet in Epiphania Domini, vel in Albis Paschali-
bus, aut in Natalitiis Apostolorum, seu in
Dominicis diebus. Die verò præcedenti, hora ves-
pertina, vel etiam manè, antequam Pontifex ad
Missam se paret, in loco convenienti præsentantur
ei Virgines benedicendæ, qui de earum ætate &
proposito singulariter singulas, videlicet, an annum
vigesimalum quintum compleverint, si voluntatem &
propositum servandæ virginitatis habeant, diligenter
inquirat, & insuper seorsum cum qualibet de vita,
& conscientia, & carnis integritate. Quo facto su-
per altari in cornu Epistolæ locantur pro Virginibus
benedicendis vestes, vela, annuli, & torques, sive
coronæ, tempore suo Virginibus tradenda. Depu-
tantur paranymphe Matronæ seniores, & propinquæ
earum, quæ Virgines associant & præcedunt, collo-
cant & deducunt ad Pontificem, & reducunt. Ordina-
tur etiam in Ecclesia papilio, aut alius locus con-
veniens paratur, in quo Virgines ipsæ conveniunt,
& suo tempore se vestiunt benedictis vestibus. Post
hæc, hora congrua Pontifex, paratus omnibus Pon-
tificialibus paramentis, procedit more consueto ad
Missam, & in ea usque ad **Allelûja**, sive ultimum
versum Tractus, vel Sequentiæ, exclusivè.

Missâ dicitur de die, cum Collecta pro Virgini-
bus, sub uno **Per Dóminum**.

Oremus.
DA, quæsumus Dómine, his famulâbus tuis,
quas virginitatis honóre dignâtus es decorâre,
inchoâti óperis consummâtum efféctum: &, ut per-
féctam tibi ófferant plenitudinem, inítia sua per-
dúcere mereántur ad finem. Per Dóminum nostrum
Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit &
regnat in unitáte Spíritus sancti Deus, per ómnia sæ-
cula sæculórum.

Amen.

Disco

Dicto Graduali, Tractu, vel Sequentia, uique ad ultimum versum exclusivè, Pontifex sedet cum mitra super faldistorium, ante medium altaris præparatum. Virgines verò in vestibulis, quibus in Monasterio usæ sunt, sine velis, sine mantellis, & sine cucullis è Monasterio egressæ, associatæ singulæ à duabus Matronis senioribus & propinquis, ac velis ante faciem demissis, Ecclesiam ingrediuntur; & Archipresbyter superpelliceo & pluviali indutus cantat, competenti voce, hanc Antiphonam ton. 4.

Prudentes Virgines aptate vestras lampades: ecce sponsus venit, exite obviam ei.

Virgines verò audientes vocem Archipresbyteri, & accendentes cereos suos progrediuntur binæ & binæ. Archipresbyter verò præcedens statuit eas extra chorum, ut facies ad altare majus vertant, & Pontificem coram altari sedentem possint videre, & ipse eas. Tunc idem Archipresbyter, in parte Virginum stans, dicit competenti voce, in tono lectionis, ad Pontificem, Virginibus genuflectentibus:

Reverendissime Pater, postulat sancta mater Ecclesia Catholica, ut has præsentēs Virgines dignemini benedicere, & consecrare, ac Domino nostro Jesu Christo, summi Dei Filio, desponsare.

Pontifex interrogat, dicens: **S**cis illas dignas esse?

Respondet Archipresbyter:

Quantum humana fragilitas nosse finit, credo, & testificor illas dignas esse.

Tunc Pontifex adhuc sedens cum mitra, dicit ad circumstantes:

Auxiliante Domino Deo, & Salvatore nostro Jesu Christo, eligimus has præsentēs Virgines benedicere, & consecrare, ac Domino nostro Jesu Christo, summi Dei Filio, desponsare.

Deinde Pontifex vocat Virgines in cantu, dicens:

Venite.

Virgines respondent: **E**t nunc sequimur.

Surgentes mox seriatim veniunt usque ad introitum chori, exterius tamen genua flectentes.

Tunc Pontifex eas secundo altius vocat in cantu, dicens: **V**enite.

Virgines surgentes respondent similiter in cantu, dicentes: **E**t nunc séquimur in toto corde.

Deinde usque ad medium chori procedunt, & ibi genua flectunt. Tunc Pontifex tertio altiùs vocat eas in cantu, dicens: **V**enite filiae, audite me: timorem Dómini docébo vos.

Virgines verò surgentes respondent cantantes Antiphonam:

Et nunc séquimur in toto corde, timémus te, & quærimus faciém tuam vidére: Dómine, ne confúndas nos, sed fac nobis juxta mansuetúdinem tuam, & secúndum multitudinem misericórdiæ tuæ.

Et præmissa cantantes Virgines, magis appropinquantes, ascendunt in Presbyterium: ubi omnes coram Pontifice genuflectunt, & capita profundè, quasi usque ad terram, inclinant. Deinde singulae successivè caput aliquantulum erigentes, cantant etiam hunc versum:

Suscipe me, Dómine, secúndum elóquium tuum; ut non dominétur mei omnis injustítia.

Quo per singulas dicto, surgunt omnes, & à Maronis prædictis seriatim ordinantur; stantes ibidem in modum coronæ coram Pontifice, congruo tamen spatio distantes ab eo. Tunc Pontifex hortatur illas publicè ad amplectendum & servandum sanctæ Virginitatis propositum; & mox interrogat eas palàm, & communiter dicens: **V**ultis in sanctæ Virginitátis proposito perseveráre?

Et singulae respondent: **V**olumus.

Tunc unaquæque sigillatim genuflectit coram eo, & immissis manibus junctis inter ambas manus Pontificis, Pontifex interrogat quamlibet dicens: **P**romittis te Virginitátem perpétuò serváre?

Respondet illa: **P**romitto.

Et Pontifex dicit: **D**eo grátias.

Illa verò osculatur manus Pontificis, surgitque, & ad suum locum revertitur, & genuflectit. Omnibus autem sic per ordinem expeditis, & ad sua loca reversis, & genuflexis, Pontifex communiter omnes interrogat, dicens:

Vultis benedíci, & consecrári, ac Dómino nostro Jesu Christo, summi Dei Fílio, desponsári?

Respondent omnes: V *olumus.*

Post hæc Pontifex ante altare super faldistorium procumbit cum mitra, & ministri hinc & inde genuflectunt; Virgines verò post Pontificem super tapetia, in modum coronæ, se prosternunt; & cantores incipiunt & prosequuntur Litanias ut suprà, pag. 24. Et postquam dictum fuerit, & à choro responsum:

U t omnibus fidelibus, &c.

R. Te rogamus audi nos.

Pontifex surgit cum mitra, & vertens se ad Virgines prostratas, tenens baculum pastorem in sinistra, in pristino tono dicit, primò:

U T præsentes ancillas tuas bene + dicere digneris.

R. Te rogamus audi nos.

U t præsentes ancillas tuas bene + dicere & sancti + ficare digneris.

R. Te rogamus audi nos.

Quibus dictis, Pontifex redit ad accubitus, cantoribus Litanias, ubi dimiserant, reassumentibus & perficientibus. Quibus finitis, surgunt omnes, & dicitur Hymnus: Veni, Creator Spiritus, &c. ut suprà. pag. 43.

Pontifice, sine mitra ante altare genuflexo, incipiente, & choro illum prosequente usque ad finem: primo versu dicto, Pontifice surgente & usque ad finem ejusdem Hymni sine mitra stante. Hymno dicto, Virgines ad papilionem, seu ad alium locum idoneum proximiorum, ad hoc ordinatum, revertuntur. Pontifex verò coram altari stans, deposita mitra, benedicit Virginum vestes, dicens:

W. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

O remus.

DEus, æternorum bonorum fidelissime promissor, certissime persolutor, qui vestimentum salutis & indumentum æternæ jucunditatis tuis fidelibus promisisti: clementiam tuam suppliciter exoramus, ut hæc indumenta, humilitatem cordis & contemptum mundi significántia, quibus famulæ tuæ sancto visibíliter sunt informándæ propósito, propi-

tius

tius bene ✠ dicas : ut beatae castitatis habitum , quem , te inspirante suscipiunt , te protegente custodiant ; & quas venerandae vestibus promissionis induis temporaliter , beata facias immortalitate vestiri . Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum : Qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus , per omnia saecula saeculorum .

R. Amen .

O remus .

Domine Deus , bonarum virtutum dator , & omnium benedictionum largus infusor , te obnixis precibus deprecamur : ut has vestes bene ✠ dicere , & sancti ✠ ficare digneris , quas famulae tuae pro indicio cognoscendae religionis induere se volunt ; ut inter reliquas feminas tibi cognoscantur dicatae . Per Christum Dominum nostrum . R. Amen .

O remus .

Exaudi , omnipotens Deus , preces nostras : & has vestes , quas famulae tuae ad seipsas operiendas exposcunt , uberrimae benedictionis imbre perfunde , sicut perfudisti oram vestimentorum Aaron benedictione unguenti , profluentis a capite in barbam ; & sicut benedixisti vestes omnium religiosorum tibi per omnia placentium , ita eas bene ✠ dicere & sancti ✠ ficare digneris : ac praesta , clementissime Pater , ut supradictis famulabus tuis sint haec vestes salutis protectio , haec cognitio religionis , haec initium sanctitatis , haec contra omnia tela inimici robusta defensio , ut centesimi muneris opulentia , perseverante continentia , ditentur . Per Christum Dominum nostrum . R. Amen .

Et vestes aqua benedicta aspergit , quae portantur Virginibus ad locum , ad quem divertunt : ubi dimissis quotidianis vestibus , induunt benedictas . Pontifex autem stans , ut supra , benedicit vela Virginum , dicens :

O remus .

Suppliciter te , Domine , rogamus , ut super has vestes ancillarum tuarum capitibus imponendas , bene ✠ dictio tua benigna descendat : & sint haec vestes benedictae , consecratae , immacolatae , & sanctae . Per Christum Dominum nostrum . R. Amen .

O re-

O rémus.

C Apud ómnium fidélium Deus , & totíus córporis salvátor, hæc operiménta veláminum , quæ fámulæ tuæ propter tuum tuæque Genitrícis beatíssimæ Vírginis Mariæ amórem suis capítibus sunt imposíturæ , délixtera tua sanctí **†** fica : & hoc , quod per illa mysticè datur intélligi , tua semper custódia , corpore páriter & ánimo incontamináto custódiant ; ut , quando ad perpétuam Sanctorum remunerationem vénerint , cum prudéntibus & ipsæ Virgínibus præparátæ , te perducénte , ad sempitérnæ felicitátis nuptias introíre mereántur : Qui vivis & regnas Deus , per ómnia sæcula sæculórum. **R.** Amen.

Et vela ipsa aqua benedicta aspergit. Post hæc stans adhuc , ut suprà , Pontifex benedicit annulos , dicens :

O rémus.

C Reátor & conservátor humáni géneris , dator grátie spirituális , & largítor humánæ salutis : tu , Dómine , emítte bene **†** dictiónem tuam super hos annulos ; ut quæ eos gestáverint , cælésti virtúte munitæ , fidem íntegram fidelitatémque sincéram téneant ; sicut sponsæ Christi virginitátis propósitum custódiant , & in castitatē perpétua perseverént. Per Christum Dóminum nostrum. **R.** Amen.

Et aqua benedicta eos aspergit. Tum stans adhuc sine mitra Pontifex , benedicit torques , sive coronas , dicens :

O rémus.

B ene **†** dic , Dómine , ornáménta ista : & præsta , per invocatióem tui nóminis , ut quæcúmque ea portáverint , si tibi fidéliter servíerint , coronam , quam illa désignant , in cælo percípere mereántur : Qui in Trinitáte perfécta vivis & regnas Deus , per ómnia sæcula sæculórum. **R.** Amen.

Deinde eas aqua benedicta aspergit. His expletis, Virgines , benedictis vestibibus , exceptis velis , indutæ , binæ & binæ seriatim redeunt ad Pontificem , cantantes Responsorium , ton. 5.

R egnum mundi , & omnem ornátum sæculi contémpsi propter amórem Dómini nostri Jesu Christi :
† Quem vidi , quem amávi , in quem crédidi , quem diléxi. **✠** Eructávit cor meum verbum bonum : dico ego ópera mea Regi. **†** Quem vidi.

Tuitt

Tum disponuntur à paranympis ante altare genuflexæ coram Pontifice, in modum coronæ, vultibus demissis. Pontifex verò surgit, mitra deposita, & versus ad eas, dicit:

O rémus.

Respice, Dómine, propítius super has fámulas tuas: ut sanctæ Virginitátis propósitum, quod, te inspirante, suscepérunt, te gubernante, custódiant. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate Spíritus sancti Deus.

Deinde dicit competenti voce, extensis manibus ante pectus, Præfationem.

Per ómnia sæcula sæculórum. *R.* Amen.

V. Dóminus vobíscum. *R.* Et cum spíritu tuo.

V. Sursum corda. *R.* Habémus ad Dóminum.

V. Grátias agámus Dómino Deo nostro.

R. Dignum & justum est.

V erè dignum & justum est, æquum & salutáre, nos tibi semper, & ubique grátias ágere: Dómine sancte, Pater omnipotens, ætérne Deus, castórum córporum benígnus habitátor, & incorruptárum Deus amátor animárum: qui humánam substántiam, in primis homínibus diabólica fraude vitiátam, ita in Verbo tuo, per quod ómnia facta sunt, réparas, ut eam non solùm ad primæ originis innocentiam révoces, sed étiam ad experiéntiam æternórum bonórum, quæ novo in sæculo sunt habénda, perdúcas; & obstríctos adhuc conditióne mortálium, jam ad similitúdinem próvehas Angelórum. Réspice, Dómine, super has fámulas tuas, quæ in manu tua, continéntiæ suæ propósitum collocántes, tibi devotiónem suam ófferunt, à quo & ipsæ vota assumpsérunt. Quómodo enim ánimus mortáli carne circúmdatus, legem natúræ, libertátem licéntiæ, vim consuetúdinis, & stímulos ætátis evínceret, nisi tu, Deus, per líberum arbitrium hunc in eis amórem Virginitátis cleménter accénderes, tu hanc cupiditátem in eárum córdibus benignus áleres, tu fortitúdinem ministráres? Effúsa namque in omnes Gentes grátia tua ex omni natióne, quæ sub calo est, in stellárum innumerábilem númerum, novi Testamén-

tū hærédibus adoptátis , inter céteras virtútes , quas filiis tuis non ex sanguínibus , neque ex voluntáte carnis , sed de Spíritu sancto tuo génitis indidísti , étiam hoc donum in quasdam mentes de largitátis tuæ fonte deflúxit ; ut cūm honórem nuptiárum nulla interdícta minuísset , ac super sanctum conjúgium nuptiális benedíctio permanéret , existerent tamen sublimiôres ánimæ , quæ in viri ac mulieris cópula fastidírent connúbium , concupíscerent Sacraméntum , nec imitaréntur quod núptiis ágitur , sed diligerent quod núptiis prænotátur . Agnóvit auctórem suum beáta Virgíntas , & æmula integritátis Angélicæ , illíusthálamo , illíus cubículo se devóvit , qui sic perpétuæ Virginitátis est sponsus , quemadmodum perpétuæ Virginitátis est filius . Implorántibus ergo auxiliū tuum Dómine , & confirmári se benedictiónis tuæ consecratione cupiéntibus , da protectiónis tuæ munímen & régimen , ne hostis antíquus , qui excellentiôra stúdia subtiliôribus infestat insidiis , ad obscurándam perfectæ continéntiæ palmam , per aliquam mentis serpat incúriam , & rápiat de proposito Virgínum , quod étiam móribus decet inesse nuptiárum . Sit in eis , Dómine , per donum Spíritus tui prudens modéstia , sápiens benígnitas , gravis lenitas , casta libértas . In charitáte ferveant , & nihil extra te díligant . Laudabíliter vivant , laudarique non appetant . Te in sanctitáte córporis , te in ánimæ suæ puritáte gloríficent . Amóre te tímeant , amóre tibi sérviant . Tu eis sis honor , tu gáudium , tu volúntas ; tu in mœróre solátium ; tu in ambiguitate consílium ; tu in injúria defénsio ; in tribulatione patiéntia ; in paupertáte abundántia ; in jejúnio cibus ; in infirmitáte medicína . In te hábeant ómnia , quem dilígere appetant super ómnia ; per te , quod sunt proféssæ , custódiant . Scrutatóri pectorum non córpore placitúra , sed mente , tránseant in numerum puellárum sapiéntum , ut cæléstem sponsum , virtútum accénsis lampádibus , cum óleo præparatiónis expéctent , nec turbátæ improvísó Regis advéntu , sed secúra , cum lúmine , & præcedéntium Virgínum choro junctæ , jucundánte occúrrant . Et ne excludántur cum stultis , sed regálem jánuam cum sapiéntibus

tibus Virgínibus licénte intróeant, & in Agni tui perpétuo comitatu probábiles mansúra castitate permáneant. Quáténus centésimi fructus, dono Virginitátis decorári, te donánte, mereántur.

Quod sequitur, dicit submissa voce legendo, ita tamen quòd à circumstantibus audiat.

Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum.

R. Amen.

Tum Pontifex, accepta mitra, incipit, schola prosequente, Responsorium ton. 2.

Veni, Elécta mea, & ponam in te thronum meum:

*** Quia concupívit rex spéciem tuam. V. Audi, filia, & vide, & inclína aurem tuam. * Quia.**

Incepto Responso, sedet Pontifex cum mitra, & eo finito, surgunt Virgines; & duæ primæ ex eis præsentantur à paranympis Pontifici, coram quo humiliter genua flectunt, cantant simul Antiphonam ton. 2.

Ancilla Christi sum, ideò me osténdo servílem habére persónam.

Qua dicta, Pontifex interrogat illas palàm, dicens:

Vultis persístere in sancta Virginitáte, quam proféssa estis?

Et illa simul respondent: V ólumus.

Tum Pontifex imponit velum super caput cujuslibet, quod dependeat super scapulas, & super pectus, & usque ad oculos singulis, dicens:

Accepe velámen sacrum, quo cognoscáris mundum contempsísse, & te Christo Jesu veráciter humilitérque, toto cordis annísu, sponsam perpetuáliter subdidísse, qui te ab omni malo deféndat, & ad vitam perdúcat atérnam. **R. Amen.**

Ambabus velatis, ambæ simul genuflexæ, ut erant, cantant hanc Antiphonam ton. 7.

Posuit signum in fáciem meam, ut nullum præter eum amatórem admittam.

Quo factò, reducuntur à Matronis prædictis ad loca ordinis sui, ubi prius erant, & aliæ duæ, quæ post illas in ordine sequuntur, præsentantur Pontifici, coram quo simili modo genua flectunt, cantant, & ve-
lan-

lantur, ut primæ. Omnibus autem sic velatis, deposita mitra, surgit Pontifex, & stans versus ad illas, dicit: *Ÿ. Dóminus vobíscum.*

R. Et cum spíritu tuo. Orémus.

FAmulas tuas, Dómine, tuæ custódia múníat pietátis: ut virginitátis sanctæ propósitum, quod te inspiránte suscepérunt, te protegéntē illæsum custódiant: Qui vivis & regnas cum Deo Patre in unitáte Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum.

R. Amen.

Tum Pontifex accepta mitra, vocat Virgines, incipiens Antiphonam, schola prosequente ton. 7.

Desponsári, dilécta, veni, hiems tránsiit, turtur capit, vineæ floréntes rédolent.

Qua incepta, sedet Pontifex cum mitra; & ea finita, illæ, quæ primæ venerant ad recipiendum velum, præsentantur Pontifici à Matronis prædictis, eo modo & ordine, sicut prius. Tunc Pontifex accipiens anulum cum dextera sua, & dexteram manum Virginis cum sinistra manu sua, & mittens anulum ipsum digito annulari dexteræ manus Virginis, desponsat illis Jesu Christo, dicens singulis:

DEsponso te Jesu Christo, Fílio summi Patris; qui te illæsam custódiat. Accipe ergo ánnulum fidei, signáculum Spíritus sancti, ut sponsa Dei vocéris; & si ei fidéliter servieris, in perpétuum coronéris: In nómine Pa + tris, & Fí + lii, & Spíritus + sancti. *R. Amen.*

Quo factó, ambæ simul genuflexæ, decantant Antiphonam ton. 7.

Ipsi sum desponsáta, cui Angeli sérvíunt, cujus pulchritúdinem sol & luna mirántur.

Qua cantata, reducuntur à Matronis prædictis ad loca sua; & aliæ duæ, quæ illas sequuntur in ordine, præsentantur Pontifici, coram quo genuflectunt, cantant, & desponsantur, modo præmissó. Omnibus ergo sic seriatim desponsatis, & ad loca sua reductis, omnes genuflexæ simul levant in altum, & ostendunt dexteras manus, cantantes hanc Antiphonam ton. 7.

A nnulo suo subarrhávít me Dóminus meus Jesus Christus, & tamquam sponsám decorávit me coróná.

De-

Deinde Pontifex cum mitra surgit, & stans versus ad illas, dicit:

Bene + dicat vos conditor cali & terræ, Deus Pater omnipotens, qui vos eligere dignatus est ad beatæ Mariæ matris Dómini nostri Iesu Christi consórtium: ut íntegram & immaculatam Virginitátem, quam professæ estis, coram Deo & Angelis ejus conservétis, propósitum teneátis, castitatem diligátis, patiéntiam custodiátis, ut coronam virginitátis accipere mereámini. Per eúndem Christum Dóminum nostrum. *R.* Amen.

Post hæc Pontifex cum mitra stans, iterum vocat illas in cantu, inchoans, schola prosequente, hanc Antiphonam ton. 7.

Veni sponsa Christi, áccipe coronam, quam tibi Dóminus præparávit in ætérnum.

Incepta Antiphona, sedet Pontifex cum mitra; & ea finita præsentantur ei à paranympis duæ primæ Virgines, ut prius, coram eo genuflexæ. Ipse autem torquem sive coronam accipiens, imponit capiti cujuslibet Virginis, seriatim singulis dicens:

Accipe coronam Virgínalis excelléntiæ: ut sicut per manus nostras coronáris in terris, ita à Christo glória & honóre coronári mereáris in calis. Per eúndem Christum Dóminum nostrum. *R.* Amen.

Et mox ambæ simul decantant hanc Antiphonam ton. 7.

Induit me Dóminus cyclade auro texta, & imménsis monilibus ornávit me.

Qua cantata, reducuntur à Matronis prædictis ad loca sua, & aliæ præsentantur, quæ simili modo genuflectunt, cantant, & coronantur. Omnibus coronatis, & ad loca sua reductis & stantibus, Pontifex, deposita mitra, surgit, & stans versus ad illas, dicit:

V. Dóminus vobiscum.

R. Et cum spíritu tuo.

O rémus.

DA, quæsumus omnipotens Deus, ut hæ famulæ tuæ, quæ pro spe retributiónis atérnæ tibi Dómino Deo desiderant consecrári, plena fide animoque in sancto propósito permáneant. Tríbue eis, Dómine, humilitátem, castitátem, obediéntiam, charitá-

ritatem ; & omnium bonorum operum quantitatem ; ut ad meritum æternæ gloriæ possint pervenire . Per Christum Dominum nostrum. *R.* Amen.

Deinde omnibus simul genua flectentibus, Pontifex stans, ut prius, sine mitta, dicit hanc Orationem:

Oremus.

TE invocamus, Domine sancte, Pater omnipotens, æterne Deus, super has famulas tuas, quæ tibi voverunt pura mente mundoque corde fervire : ut eas sociare digneris inter illos centum quadraginta quatuor millia, qui Virgines permanserunt, & se cum mulieribus non coinquinaverunt, in quorum ore dolus non est inventus : ita & has famulas tuas facias permanere immaculatas usque in finem. Per immaculatum Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum : Qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. *R.* Amen.

Qua finita, Virgines surgentes, simul cantant Antiphonam ton. i.

Ecce quod concupivi, jam video ; quod speravi, jam teneo : illi sum juncta in cælis, quem in terris posita, tota devotione dilexi.

Post hæc Pontifex, junctis ante pectus manibus, dicit super illas stantes, humiliter inclinatas, Benedictionem.

Deus plasmator corporum, afflator animarum ; qui nullam spernis ætatem, nullum sexum reprobas, nullam conditionem gratia tua ducis indignam, sed omnium æqualis creator es & redemptor : tu has famulas tuas, quas ex omni numero gregis, ut bonus pastor, ad conservandam coronam perpætuæ Virginitatis & castimoniam animæ eligere dignatus es, tuæ protectionis scuto circumtege, & ad omne opus virtutis & gloriæ, magistrante sapientia, præpara ; ut vincentes carnis illecebras, & illicita connubia recusantes, insolubilem Filii tui Domini nostri Jesu Christi copulam mereantur. His petimus, Domine, arma suggeras, non carnalia, sed spiritus virtute potentia, ut, te muniēte earum sensus & membra, in earum corporibus & animabus non possit dominari peccatum ; ac sub tua gratia vivere

cupiéntibus, nihil sibi defénfor malórum; & inimicus bonórum de his vasis nómini tuo consecrátis prævá-
 leat vindicáre. Omnem étiam nocívum calórem imber grátiae tuæ caléstis extinguat, lumen verò perpétuae castitátis accéndat; fácies pudíca scánda-
 lis non páteat, neque incáutis occasiόνem tríbuat negligéntia delinquéndi. Sitque in eis casta Virgíni-
 tas: sint ornatae páriter & armatae fide íntegra, spe certa, charitáte sincéra; ut, præparáto ánimo ad continéntiam, virtus tanta præstétur, quæ súperet diaboli univérfa figménta: & contemnendo præsen-
 tia, futúra secténtur: jejúnia épulis carnalibus præfe-
 rant: lectiões sacras & oratiões convíviiis & pota-
 tióribus antepónant: ut oratióribus pastæ, & erudi-
 tióribus expléat, illuminatae vigíliis, opus grátiae virginális exerceant. His igitur virtútum armis has tuas fámulas intérius exteriúsque commúniens, præsta, inoffénsam cursum Virginitátis implére. Per Chri-
 stum Dóminum nostrum. *R.* Amen.

Tum Pontifex, accepta mitra, stans dicit sequentem benedictionem super illas genuflexas:

Benedicat vos Deus Pa-*ter*, & Fi-*lius*, & Spíritus *sanctus* omni benedictiõe spirituáli: ut manéntes semper incorruptæ, inviolatæ, & imma-
 culatæ, sub vestiménto sanctæ Mariæ matris Dómini nostri Jesu Christi, requiescat super vos Spíritus se-
 ptiformis grátiae, spíritus sapiéntiae & intelléctus, spíritus consílii & fortitúdinis, spíritus sciéntiae & pietátis; & répleat vos spíritus timóris Dómini, frá-
 giles sólidet, invalidásque confirmet, pietáte ál-
 levet, & mentes regat, vias dírigat, cogitatiões sanctas instítuat, actus probet, ópera perficiat, cha-
 ritáte ædíficet, sapiéntia illúminet, castitáte múníat, sciéntia ínstruat, fide firmet, in virtúte multiplicet, in sanctitáte sublímet, ad patiéntiam præparet, ad obe-
 diéntiam subdat, sóbrias prótegat, & pudícas in in-
 firmitáte vísitet, in dolóre rélevet, in tentatiõe cu-
 stódiat, in prosperitáte témperet, in iracúndia míti-
 get, in iniquitáte emúndet, infúndat grátiam, re-
 míttat offénsam, tríbuat disciplinam. Ut his & si-
 milibus virtútibus fultæ, & sanctis opéribus illustrá-
 tæ, illa semper studeátis ágere, quæ digna fiant remu-
 nera-

neratione. Illum habeatis testem, quem habitura estis iudicem; & vos aptetis, ut praefulgentem gestetis in manu lampadem: intratura sponsi thalamum, occurratis cum gaudio, & nihil in vobis reperiat foetidum, nihil sordidum, nihil occultum, nihil corruptum, nihil inhonestum, sed niveas & candidas animas, corporaque lucida atque splendida; ut cum ille dies tremendus remunerationis justorum, retributionisque malorum advenerit, non inveniat in vobis ultrix flamma quod urat, sed divina pietas quod coronet; quas jam in hoc saeculo conversatio religiosa mundavit, ut ad tribunal aeterni Regis ascensurae, celsaque palatia, cum iisdem mereamini habere protectionem, qui sequuntur Agnum, & cantant canticum novum sine cessatione, illic percepturae praemium post laborem, semperque maneatis in viventium regione. Atque ipse benedicat vos de caelis, qui per Crucis passionem humanum genus est dignatus venire in terris redimere, Jesus Christus Dominus noster: Qui cum aeterno Patre & Spiritu sancto in unitate perfecta vivit & regnat Deus, in saecula saeculorum.

R. Amen.

Deinde Pontifex, sedens cum mitra, publica voce anathema ponit, ne quis eas a divino servitio, quae vexillo castitatis subiectae sunt, abducatur, nullus earum bona furripiat, sed ea cum quiete possideant, in hanc formam:

Auctoritate omnipotentis Dei, & beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus, firmiter & sub interminatione anathematis inhibemus, ne quis praesentes Virgines seu sanctimoniiales a divino servitio, cui sub vexillo castitatis subiectae sunt, abducatur, nullus earum bona furripiat, sed ea cum quiete possideant. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, maledictus sit in domo & extra domum, maledictus in civitate & in agro, maledictus vigilando & dormiendo, maledictus manducando & bibendo, maledictus ambulando & sedendo, maledicta sint caro ejus & ossa, a planta pedis usque ad verticem non habeat sanitatem. Veniat super illum maledictio hominis, quam per Moysen in lege filiis iniquitatis Dominus permisit. Deleatur nomen ejus

de libro viventium, & cum justis non scribatur. Fiat pars & hereditas ejus cum Cain fratricida, cum Dathan & Abiron, cum Anania & Saphira, cum Simone mago & Juda proditore, & cum eis, qui dixerunt Deo: Recede à nobis, semitam viarum tuarum nolumus. Pereat in die judicii, devoret eum ignis perpetuus cum diabolo & angelis ejus, nisi restituerit, & ad emendationem venerit. Fiat, Fiat.

Tum dicitur, Allelúja, five ultimus versus Tractus vel Sequentiæ, & cetera usque ad Offertorium inclusivè, Virginibus in ordine suo manentibus.

Offertorio dicto, singulæ Virgines consecratæ, velatis capitibus, ad manus Pontificis, in faldistorio ante medium altaris cum mitra sedentis, offerunt, coram eo genuflexæ, quælibet candelam accensam.

Interim parantur pro eis tot Hostiæ consecrandæ, quot sunt ipsæ numero. Facta oblatione, Pontifex cum mitra sedens lavat manus; deinde, deposita mitra, surgit, & prosequitur Missam, more consueto.

Secreta.

O Blatis hostiis; quæsumus Domine, præsentibus famulabus tuis perseverantiam perpetuæ Virginitatis accommoda: ut apertis januis, summi Regis adventu, regnum cæleste cum lætitia mereantur intrare. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum.

R. Amen.

Postquam Pontifex se de Corpore & Sanguine communicaverit, tum accedunt ad supremum gradum altaris Virgines ipsæ binæ & binæ, & ibidem genuflectunt: Pontifex verò singulas communicat, & omnibus communicatis ipsæ Virgines ante altare, ut in Missa fuerunt genuflexæ, simul cantant Antiphonam ton. 1.

Mel & lac ex ejus ore suscepisti, & sanguis ejus ornabit genas meas.

Interim Pontifex ablutionem sumit: tum, accepta mitra, stans lavat manus, deinde perficit Missam.

Postcommunio.

Deus, qui habitaculum tuum in corde pudico fundasti: respice super has famulas tuas, & quæ casti-

gationibus assidue postulant, tua consolatione percipiant. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia secula seculorum.

R. Amen.

Missa finita, Pontifex dat benedictionem solemnem.

Et, quia in nonnullis Monasteriis est consuetudo, quod, loco Diaconatus, Virginibus consecratis datur facultas incipiendi Horas Canonicas, & legendi Officium in Ecclesia; Pontifex stans ante altare sine mitra, Virginibus consecratis coram eo genuflexis, dicit:

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

EXaudi, Domine, preces nostras, & super has famulas tuas spiritum tuum bene + dictionis emitte: ut celesti munere ditatae, & tuae majestatis gratiam possint acquirere, & bene vivendi aliis exemplum praebere. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Tum sedet Pontifex, accepta mitra, & tradit Breviarium illis, ambabus manibus ipsum tangentibus, dicens:

Accipite librum, ut incipiatis Horas canonicas, & legatis Officium in Ecclesia. In nomine Pa + tris, & Fi + lii, & Spiritus + sancti. *R.* Amen.

Surgit Pontifex, mitra deposita, & conversus ad altare incipit Hymnum, Te Deum laudamus. quem chorus prosequitur usque ad finem, ut supra, pag. 76. & eo finito, duae ex choro dicunt:

V. Confirma hoc Deus, quod operatus es in nobis.

Respondet chorus:

A templo sancto tuo, quod est in Jerusalem.

Et Pontifex stans in cornu Epistolae altaris, conversus ad altare, ex libro ibidem super altari posito, dicit:

Actiones nostras; quaesumus Domine, aspirando praeveni, & adjuvando prosequere: ut cuncta nostra oratio & operatio a te semper incipiat, & per te coepta finiatur. Per Christum Dominum nostrum. *R.* Amen.

Post hæc Virgines consecratæ revertuntur ad portam Monasterii, ubi Pontifex eas coram se genuflexas præsentat Abbatißæ similiter genuflexæ, dicens:

Vide, quomodo istas consecratas Deo serves; & repræsentes immaculatas; redditura pro eis rationem, ante tribunal sponsi earum, venturi iudicis.

Tum Pontifex redit ad Ecclesiam, dicens:

Dominus vobiscum:

Initium sancti Evangelii secundum Joannem:

In principio, &c.

Et sacris vestibus depositis, vadit in pace.

DE BENEDICTIONE & Coronatione Regis.

Cum Rex est Coronandus, Episcopi regni ad civitatem, ubi Coronatio fieri debet convocantur. Rex triduanum jejunium devotè peragit per hebdomadam præcedentem, videlicet quarta, & sexta feria, & sabbato. Dominica verò proxima sequenti coronatur, qua ipse Rex se ad Communionem parat. Ecclesia verò ipsa Metropolitana, sive Cathedralis, ubi solemnitas celebrabitur, paretur & ornatur, quo melius fieri poterit. Ad altare majus parantur ea, quæ consueta sunt parari, Pontifice celebrante, & credentia juxta altare cum rebus opportunis. Super altare ponitur gladius, corona, & sceptrum Regi danda, & oleum Catechumenorum, bombyx ad lingendum & extergendum brachium Regis, & inter scapulas post unctionem, fascia ad ligandum bombycem in brachio. Paratur in Ecclesia in loco competenti thalamus, sive suggestum pro Rege, in quo sit regalis sedes ornata, & thalamus ipse sit ornatus pannis sericeis & aulæis. Sed advertendum est, quòd altitudo thalami non sit major quàm gradus supremus altaris. Paratur etiam in loco convenienti tentorium, sive papilio, sub quo Rex vestes regales, pro regni consuetudine, quæ ibidem pro eo parantur, suo tempore recipit. Et si Regina etiam simul est coronanda, paratur pro ea alius thalamus, non

non longè à regio, sed illo aliquantulum humilior; & ita sunt situandi thalami, ut inde possint videri altare, & Pontifex celebrans. Parantur etiam ante altare hinc & inde sedes, pro numero Episcoporum Coronationi interessentium.

Die autem Dominica, qua Rex benedicendus & coronandus est, omnes Episcopi conveniunt manè in Ecclesia, in qua hoc fieri debet; & Metropolitanus, sive Pontifex, ad quem spectat, parat se solemner cum ministris, Missam celebraturus, paramentis temporì convenientibus. Episcopi verò induuntur supra rochetum (vel supra superpelliceum, si sint Religiosi) amictu, stola, pluviali albo, & mitra simplici. Quibus omnibus paratis, Metropolitanus in faldistorio ante medium altaris posito fedet cum mitra, & Episcopi parati hinc & inde super sedibus pro eis paratis, quasi in modum coronæ sedentes, sibi assistunt. Interim Rex, vestibus militaribus indutus, cum suis Prælatiis domesticis non paratis, ac Baronibus, Nobilibus, & aliis venit ad Ecclesiam: & cum fuerit prope presbyterium, duo priores Episcopi ex paratis veniunt ei obviam, & cum mitris capita illi aliquantulum inclinantes, ipsum inter se medium, bireto deposito, usque ante Metropolitanum deducunt, cui Rex caput inclinans, humilem reverentiam exhibet; qua facta, prior Episcoporum deducentium stans, detecto capite, versus ad Metropolitanum, dicit intelligibili voce:

Reverendissime Pater, postulat sancta mater Ecclesia Catholica, ut præsentem egregium militem ad dignitatem Régiam sublevetis.

Interrogat Metropolitanus:

Scitis illum esse dignum, & utilem ad hanc dignitatem?

Ille respondet:

Et novimus, & credimus eum esse dignum, & utilem Ecclesiæ Dei, & ad régimen hujus Regni.

Metropolitanus dicit:

Deo grátias.

Tunc sedet Rex medius inter duos Episcopos deducentes, congruenti spatio à Metropolitanò, ita ut illi faciem vertat, ipsi etiam deducentes Epi-

scopi, senior ad dexteram, alius ad sinistram Regis se collocant, ita ut & ipsi ad alterutrum facies vertant. Quibus sic sedentibus, postquam aliquantulum quieverint, Metropolitanus coronandum Regem admonet, dicens :

Cum hodie per manus nostras, optime Princeps, qui Christi Salvatoris nostri vice in hac re fungimur (quamvis indigni) sacram unctionem & Regni insignia sis suscepturus ; benè est, ut te prius de onere, ad quod destinaris, moneamus. Régiam hodie suscipis dignitatem, & regendi fideles populos tibi commissos curam sumis. Præclarum sanè inter mortales locum, sed discriminis, laboris, atque anxietatis plenum. Verùm, si consideraveris, quod omnis potestas à Dómino Deo est, per quem Reges regnant, & legum conditores justa decernunt ; tu quoque de Grege tibi commissio ipsi Deo rationem es redditurus. Primum, pietatem fervabis, Dóminum Deum tuum tota mente ac puro corde coles, Christianam religionem ac fidem Catholicam, quam ab incunabulis professus es, ad finem usque inviolatam retinebis, eamque contra omnes adversantes pro viribus defendes. Ecclesiarum Prælati, ac reliquis Sacerdotibus condignam reverentiam exhibebis. Ecclesiasticam libertatem non conculcabis. Justitiam, sine qua nulla societas diu consistere potest, erga omnes inconcussè administrabis, bonis præmia, noxiis debitas poenas retribuendo. Viduas, pupillos, pauperes, ac debiles, ab omni oppressione defendes. Omnibus te adjuvantibus benignum, mansuetum, atque affabilem, pro Régia tua dignitate, te præbebis. Et ita te geres, ut non ad tuam, sed totius populi utilitatem regnare, præmiúmque benefactorum tuorum, non in terris, sed in cælo expectare videaris : Quod ipse præstare dignetur, qui vivit & regnat Deus in sæcula sæculorum.

R. Amen.

Rex Electus accedit ad Metropolitanum, & cum eo, detecto capite, genuflexus, facit hanc promissionem, dicens :

N. Deo annuente, futurus Rex **N.** profiteor & promitto coram Deo & Angelis ejus, deinceps

deinceps legem, iustitiam & pacem Ecclesiæ Dei, populoque mihi subiecto, pro posse & nosse, facere ac servare, salvo condigno misericordiæ Dei respectu, sicut in consilio fidelium meorum melius poterò invenire. Pontificibus quoque Ecclesiarum Dei condignum & canonicum honorem exhibere; atque ea, quæ ab Imperatoribus & Regibus Ecclesiis collata & redita sunt, inviolabiliter observare. Abbatibus, Comitibus, & vassallis meis congruum honorem, secundum consilium fidelium meorum, præstare.

Deinde ambabus manibus tangit librum Evangeliorum, quem Metropolitanus ante se apertum tenet, dicens:

Sic me Deus adjuvet, & hæc sancta Dei Evangelia.

Postea Rex electus Metropolitanam manum reverenter osculatur.

His expeditis, illo genuflexo manente, Metropolitanus, deposita mitra, surgit, & stans versus ad ipsum Coronandum, dicit competenti voce sequentem Orationem, quam etiam dicunt omnes Pontifices parati, similiter sine mitris stantes: dicunt etiam omnia alia, Benedictionem & Coronationem ipsam concernentia, voce submissa, Metropolitanum tamen in omnibus observantes & imitantes.

Oremus.

Omnipotens sempiternus Deus, Creator omnium, Imperator Angelorum, Rex regum, & Dominus dominantium, qui Abraham fidelem servum tuum de hostibus triumphare fecisti, Moyse & Josue populo tuo prælatis multiplicem victoriam tribuisti, humilemque David puerum tuum regni fastigio sublimasti, & Salomonem sapientiæ pacisque ineffabili munere ditasti: respice, quæsumus Domine, ad preces humilitatis nostræ; & super hunc famulum tuum **N.** quem supplici devotione in Regem eligimus, bene ✠ dictorum tuarum dona multiplica, eumque dexteræ tuæ potentia semper & ubique circumda; quatenus prædicti Abraham fidelitate firmatus, Moyse mansuetudine fretus, Josue fortitudine munitus, David humilitate exaltatus, Salomonis sapientiæ decoratus, tibi in omnibus compláceat, &

per trāmitem iustitiæ inoffēso gressu semper incēdat ;
 tuæ quoque protectiōnis gālea munitus, & scuto in-
 superābili jūgiter protēctus, armisq̃ cælēstibus cir-
 cūdatum, optābilis de hōstibus sanctæ Crucis Christi
 victoriæ triūphum feliciter cāpiat, terrorēque suæ
 potētiæ illis inferat, & pacem tibi militātibz læ-
 tānter repōrtet. Per Christum Dōminum nostrum,
 qui virtūte sanctæ Crucis tārtara destrūxit, regnō-
 que diaboli superāto, ad cælos victor ascēdit, in
 quo potestas omnis, regniq̃ consistit victōria, qui
 est glōria humīlium, & vita salūsque populōrum :
 Qui tecum vivit & regnat in unitate Spīritus sancti
 Deus, per ōmnia sæcula sæculōrum.

R. Amen.

Post hæc Metropolitanus cum mitra procumbit su-
 pra faldistorium. Rex verò ad ejus sinistram in ter-
 ram se prosternit, aliis Prælati paratis ante sedes suas
 similiter procumbentibus. Tunc cantores incipiunt &
 prosequuntur Litanias, ut suprā, pag. 24. choro re-
 spondente. Cū dictum fuerit,

Ut ōmnibus fidēlibz, &c.

R. Te rogāmus audi nos.

Metropolitanus surgit, & accepto baculo pastorali
 in sinistram manum, super electum Regem prostra-
 tum, dicit:

Ut hunc electum in Regem coronāndum bene ✝ dīce-
 re dignēris. **R.** Te rogāmus audi nos.

Secundò dicit:

Ut hunc electum in Regem coronāndum bene ✝ dī-
 cere & conse ✝ crare dignēris.

R. Te rogāmus audi nos.

Producendo semper super eum signum Crucis.
 Idem dicunt, & faciunt Episcopi parati, genuflexi
 tamen permanentes. Quo dicto, Metropolitanus re-
 dit ad accubitus, cantoribus resumentibus & perfī-
 cientibus Litanias. Quibus finitis, Metropolitanus,
 deposita mitra, surgit, illo prostrato, atque Episcopis
 deposita mitra genuflexis manentibus, versus ad Co-
 ronandum, dicit: Pater noster.

ψ. Et ne nos indūcas in tentatiōnem.

R. Sed libera nos à malo.

ψ. Salvum fac servum tuum Dōmine.

R. Deus

R. Deus meus sperantem in te.

V. Esto ei Domine turris fortitudinis.

R. A facie inimici.

V. Nihil proficiat inimicus in eo.

R. Et filius iniquitatis non apponat nocere ei.

V. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

O remus.

Pratende, Domine, huic famulo tuo dexteram
caelestis auxilii: ut te toto corde perquirat, & quae
dignè postulat, consequi mereatur.

Actiones nostras, quaesumus Domine, aspirando
praeveni, & adjuvando proséquere: ut cuncta
nostro oratio & operatio à te semper incipiat, &
per te coepta finiatur. Per Christum Dominum no-
strum. **R.** Amen.

Post hæc Metropolitanus sedet, accipit mitram,
& electus Rex coram eo genuflectit; & circumstan-
tibus Prælati paratis, cum suis mitris, in modum
coronæ, Metropolitanus intingit pollicem dexteræ
manus in oleum Catechumenorum, & inungit in mo-
dum Crucis illius brachium dexterum, inter junctu-
ram manus, & juncturam cubiti, atque inter scapu-
las, dicens hanc Orationem:

Deus, Dei Filius, Jesus Christus Dominus noster,
qui à Patre oleo exultationis unctus est præ par-
ticipibus suis, ipse per præsentem sanctæ unctionis
infusionem Spiritus Parácliti super caput tuum be-
ne† dictionem infundat, eandemque usque ad inte-
riora cordis tui penetrare faciat: quatenus hoc visi-
bili & tractabili oleo, dona invisibilia percipere, &
temporali regno justis moderationibus peracto, æter-
nallyter cum eo regnare merearis, qui solus sine pec-
cato Rex regum vivit & gloriatur cum Deo Patre
in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia secula
seculorum. **R.** Amen.

O remus.

Omnipotens sempiternus Deus, qui Házael super
Syriam, & Jehu super Israel per Eliam, David
quoque & Saulem per Samuelem Prophétam in Re-

ges inungi fecisti: tribue, quæsumus, manibus nostris opem tuæ benedictionis, & huic famulo tuo **N.** quem hodie, licet indigni, in Regem sacra unctione delinimus, dignam delibutionis hujus efficaciam & virtutem concede: constitue Domine principatum super humerum ejus, ut sit fortis, justus, fidelis, providus, & indefessus regni hujus & populi tui gubernator, infidelium expugnator, justitiæ cultor, meritorum & demeritorum remunerator, Ecclesiæ tuæ sanctæ & fidei Christianæ defensor, ad decus & laudem tui nominis gloriosi. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. **R.** Amen.

Quo facto, Metropolitanus mica panis abstergit pollicem, & lavat manus, surgit cum mitra, descendit ante altare; ubi, deposita mitra, stans, cum suis ministris facit Confessionem. Rex verò electus ad partem se retrahit, & genuflexus cum suis Prælatiis domesticis idem facit. Similiter & Episcopi parati sine miris stantes, bini & bini Confessionem dicunt. Finita Confessione, Metropolitanus ascendit ad altare, & procedit in Missa more solito usque ad **Allelûja**, sive ultimum versus Tractus, vel Sequentiæ, exclusivè, Prælati parati juxta suas sedes stantibus, vel sedentibus, prout tempus requirit. Interim schola inchoat Introitum, & prosequitur in Missa; & Rex à suis ducitur in Sacristiam, vel sub papilione ad hoc parato, ubi inter scapulas & brachium inunctum bombyces benè abstergitur, & induitur regalibus indumentis: ex more regni. Paratus itaque Rex & ornatus, procedit cum suis Prælatiis. Baronibus, & aliis ad eminentem & ornatum thalamum, in Ecclesia sibi præparatum, & ibi super aliquo faldistorio ornato genuflexus incumbens, audit Missam, quam Prælati sui non parati circumstantes etiam genuflexi legunt usque ad **Allelûja**, sive ultimum versum Tractus vel Sequentiæ exclusivè. Missa dicitur de die, & cum Oratione diei dicitur pro ipso electo Rege, sub uno **Per Dominum**, hæc Oratio.

Quæsumus omnipotens Deus, ut famulus tuus **N.** Rex noster, qui tua miseratione suscepit regni

gni gubernacula, virtutum etiam omnium percipiat incrementa: quibus decenter ornatus, & vitiolorum monstra devitare, & ad te qui via, veritas, & vitas, gloriosus valeat pervenire. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia secula seculorum.

R. Amen.

Graduali cantato, Metropolitanus sedet ante altare cum mitra in faldistorio, & Rex a suis associatus medius inter priores Prælatos paratos ad Metropolitanum reducitur; cui facta reverentia, ut prius, genuflectit coram eo. Tunc Metropolitanus accipit gladium, quem unus ministrorum sibi porrigit de altari, & illum evaginatum tradit in manus Regis, dicens:

Accipe gladium de altari sumptum per nostras manus, licet indignas, vice tamen & auctoritate sanctorum Apostolorum consecratus, tibi regaliter concessum, nostræque bene *†* dictionis officio in defensionem sanctæ Dei Ecclesiæ divinitus ordinatum; & memor esto ejus, de quo Psalmista prophetavit, dicens: Accingere gladio tuo super femur tuum potentissime; ut in hoc per eundem vim æquitatis exerceas, molem iniquitatis potenter destruas, & sanctam Dei Ecclesiam ejusque fideles propugnes ac protegas; nec minus sub fide falsos, quam Christiani nominis hostes execreris ac dispergas, viduas & pupillos clementer adjuves ac defendas, desolata restaures, restaurata conserves, ulciscaris injusta, confirmes bene disposita; quatenus hæc agendo, virtutum triumpho gloriosus, justitiæque cultor egregius, cum mundi Salvatore sine fine regnare merearis: Qui cum Deo Patre & Spiritu sancto vivit & regnat Deus, per omnia secula seculorum. *R. Amen.*

His expeditis, ensis a ministris in vaginam reponitur, & Metropolitanus accingit ense Regem, dicens:

Accingere gladio tuo super femur tuum potentissime; & attende, quod Sancti non in gladio, sed per fidem vicerunt regna.

Et mox Rex accinctus surgit, & eximit ensen de vagi-

vagina, illumque viriliter vibrat; deinde super brachium sinistrum tergit, & in vaginam reponit; ac iterum coram Metropolitano genuflectit. Tunc ei Corona imponitur, quam omnes Prælati parati, qui adfunt, de altari per Metropolitanum sumptam manibus tenent, ipso Metropolitano illam regente, capiti illius imponente, ac dicente:

Accipe coronam regni, quæ, licet ab indignis; Episcoporum tamen manibus capiti tuo imponitur: In nomine Patris, & Filii, & Spiritus sancti; quam sanctitatis gloriam, & honorem, & opus fortitudinis significare intelligas, & per hanc te participem ministerii nostri non ignores. Ita ut sicut nos in interioribus pastores rectoresque animarum intelligimur, ita & tu in exterioribus verus Dei cultor, strenuusque contra omnes adversitates Ecclesiæ Christi defensor assistas, regni que tibi à Deo dati, & per officium nostræ benedictionis in vice Apostolorum, omniumque Sanctorum, regimini tuo commissi utilis executor, proficiusque regnator semper appareas, ut inter gloriosos athletas, virtutum gemmis ornatus, & præmio sempiternæ felicitatis coronatus cum Redemptore ac Salvatore nostro Jesu Christo, cujus nomen vicemque gestare crederis, sine fine gloriéris: Qui vivit & imperat Deus cum Patre & Spiritu sancto in sæcula sæculorum.

R. Amen.

Postea Metropolitanus dat ei adhuc genuflexo sceptrum. dicens:

Accipe virgam virtutis ac veritatis, qua intelligas te obnoxium mulcere pios, terrere reprobos, errantes viam docere, lapsis manum porrigere, disperdere superbos, & relevare humiles; & aperiat tibi ostium Jesus Christus Dominus noster, qui de semetipso ait, Ego sum ostium, per me, si quis introierit, salvabitur; qui est clavis David, & sceptrum domus Israel; qui aperit, & nemo claudit; claudit, & nemo aperit. Sitque tibi ductor, qui educit vincitum de domo carceris, sedentem in tenebris & umbra mortis; & in omnibus sequi merearis eum, de quo David Propheta cecinit, Sedes tua, Deus, in sæculum sæculi: virga directionis,

vir-

virga regni tui; & imitándo ipsum, díligas justítiam, & ódio hábeas iniquitátem, quia propterea unxit te Deus, Deus tuus, ad exéplum illius, quem ante sæcula únixerat óleo exultatiónis, præ participibus suis, Jesum Christum Dóminum nostrum: Qui cum eo vivit & regnat Deus, per ómnia sæcula sæculórum.

R. Amen.

Tunc Regi surgenti discinditur ensis, & in vagina datur alicui, qui eum ante Regem immediatè portat. Et Metropolitanus cum aliis Prælatiis paratis deducit Regem, sceptrum in manu & Coronam in capite ferentem, medium inter se à dextris, & digniorem Prælatus paratum à sinistris Regis, incedentem ad solium supra thalamum; &, adjuvante eum digniore Prælato prædicto, inthronizat Regem in solio, dicens:

STa, & rétine ámodò locum tibi à Deo delegátum, per auctoritátem omnipoténtis Dei, & per præsentem traditióem nostram, ómnium scilicet Episcopórum, ceterorúmque Dei servórum: & quantò Clerum sacris altáribus propinquiórem perspicias, tantò ei potiórem in locis congruis honórem impéndere memíneris; quátenus mediátor Dei & hóminum, te mediatórem Cleri & plebis permanére fáciat.

Deinde Metropolitanus, depósita mitra, stans versus ad altare inchoat, schola prosequente, Hymnum: Te Deum laudámus, ut suprà. pag. 70.

Qui totus dicitur: quo incepto, Metropolitanus accedit ad dexteram Regis, ibi continuò manens usque ad finem Hymni; & eo finito, Metropolitanus stans ut prius ad dexteram Regis, sine mitra, dicit super illum versum:

Firmétur manus tua, & exaltétur dextera tua.

R. Justítia & judícium præparatio sedis tuæ.

V. Dómine exáudi oratióem meam.

R. Et clamor meus ad te véniat.

V. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spíritu tuo.

Oremus.

DEus, qui victrices Móysi manus in oratióne firmásti, qui quamvis ætáte languésceret, infati-

fatigabili sanctitate pugnabat ; ut dum Amalec iniquus vincitur , dum profanus nationum populus subjugatur , exterminatis alienigenis , hereditati tuæ possessio copiosa serviret , opus manuum tuarum pia nostræ orationis exauditione confirma : habemus & nos apud te , sancte Pater , Dominum Salvatorem , qui pro nobis manus suas extendit in cruce , per quem etiam precamur , Altissime , ut , tua potentia suffragante , universorum hostium frangatur impietas , populusque tuus , cessante formidine , te solum timere condiscat . Per eundem Christum Dominum nostrum. *R.* Amen.

O remus.

Deus inenarrabilis auctor mundi , conditor generis humani , confirmator regni , qui ex utero fidelis amici tui Patriarchæ nostri Abrahamæ prælegisti Regem sæculis profuturum , tu præsentem insignem Regem hunc cum exercitu suo , per intercessionem beatæ Mariæ semper Virginis , & omnium Sanctorum , uberi bene *+* dictione locupleta , & in solium regni firma stabilitate connecte : visita eum , sicut visitasti Moysen in rubo , Josue in prælio , Gedeonem in agro , Samuellem in templo , & illa eum fiderea bene *+* dictione ac sapientiæ tuæ rore perfunde , quam beatus David in psalterio & Salomon filius ejus , te remunerante , percipit de cælo . Sis ei contra acies inimicorum lorica , in adversis galea , in prosperis sapientia , in protectione clypeus sempiternus . Et præsta , ut Gentes illi teneant fidem , Proceres sui habeant pacem , diligant charitatem , abstineat se à cupiditate , loquantur justitiam , custodiant veritatem ; & ita populus iste sub ejus imperio pullulet , coalitus benedictione æternitatis , ut semper tripudiantes maneant in pace , ac victores : Quod ipse præstare dignetur , qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus , per omnia sæcula sæculorum. *R.* Amen.

Quibus finitis , Metropolitanus cum Prælati paratis redit ad sedem suam , vel faldistorium , prope altare , & (nisi sit coronanda Regina) dicitur Allelúja , sive ultimus versus Tractus vel Sequentiæ , Evangelium , & alia usque ad Offertorium , inclusivè. Quo dicto ,

dicto, Metropolitanus residet in faldistorio suo ante medium altaris cum mitra, & Rex à suis Prælatiſ & Baronibus associatus venit ante Metropolitanum, coram quo genuflexus, detecto capite, offert ei aurum, quantum sibi placet, & manum Metropolitani recipientis osculatur.

Deinde ad folium suum revertitur. Metropolitanus lavat manus, surgensque accedit ad altare, & prosequitur Missam usque ad Communionem. Cum Secreta diei dicitur pro Rege, sub uno Per Dñm nostrum.

Secreta.

MUnera, quæsumus Dñm ne, oblata sanctifica: ut & nobis unigeniti tui Corpus & Sanguis fiant, & Regi nostro ad obtinendam animæ corporisque salutem, & ad peragendum injunctum officium, te largiente, usquequaque proficiant. Per eundem Dñm nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. *R.* Amen.

Pax datur Regi per primum ex Prælatiſ paratis, cum instrumento ad hoc ordinato. Postquam Metropolitanus se de Corpore & Sanguine, quem totum sumere debet, communicaverit, Rex, detecto capite, de thalamo suo accedit ad altare, coram quo, in supremo gradu genuflectit, & Metropolitanus conversus ad Regem, ipsum communicat, Rex, priusquam communionem sumat, osculatur manum dexteram Metropolitani, & sumpta communione, ex calice de manu Metropolitani se purificat, & purificatus ad thalamum suum revertitur. Metropolitanus verò ablutionem sumit, & accepta mitra, lavat manus, & perficit Missam.

Cum Postcommunionem diei dicitur pro Rege, sub uno Per Dñm nostrum.

Postcommunio.

HÆc, Dñm ne, oblatio salutaris famulum tuum *N.* Regem nostrum ab omnibus tueatur adversis: quatenus Ecclesiasticæ pacis obtineat tranquillitatem, & post istius temporis decursum ad æternam perveniat hereditatem. Per Dñm nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. *R.* Amen.

In fine Metropolitanus dat benedictionem solemnem, ut suprâ; qua data, singuli ad sua revertuntur.

DE BENEDICTIONE

& Coronatione Reginæ.

SI verò tunc Regina benedicenda sit & Coronanda, quàm primùm, ipso Rege inthronizato, & orationibus expletis, Metropolitanus cum Prælati paratis ad altare reversus in faldistorio sedet. Rex de folio suo surgens, cum comitiva sua, Coronam in capite, & sceptrum in manu gestans, ante altare ad Metropolitanum proficiscitur, & facta ei reverentia, stans, detecto capite, petit Reginam benedici & coronari, sub his verbis:

Reverendissime Pater, postulamus, ut Consor tem nostram, Nobis à Deo conjunctam, benedicere, & coróna Reginali decorare dignemini, ad laudem & glóriam Salvatoris nostri Jesu Christi.

Deinde ad solium suum revertitur.

Tunc Regina, quæ in aliquo loco ad partem in Ecclesia à principio steterat, à duobus Episcopis paratis, non his, qui Regem deduxerunt, sed primis post eos, crine soluto, & capite velato, in vestibus suis communibus ad Metropolitanum ante altare deducitur; & facta Metropolitanano reverentia, coram illo genuflectit, & ejus manum osculatur.

Tunc surgit Metropolitanus cum mitra, & in faldistorio procumbit. Regina verò ad ejus sinistram in terram se prosternit, & inchoantur ac perficiuntur Litanie, ut suprâ, pag. 24. quibus finitis, Metropolitanus, deposita mitra, surgit, & stans versus ad illam ante se genuflexam, dicit sequentem Orationem intelligibili voce: quam etiam, & alia sequentia astantes Prælati parati submissa voce dicunt:

Oremus.

OMnipotens sempiternè Deus, hanc famulam tuam **N.** cælesti bene + dictione sanctifica, quam in adiutorium regni Reginam eligimus: tui ubique sapientia eam doceat & confortet, atque Ecclesia tua fidèlem famulam semper agnoscant. Per eundem
dem

dem Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum : Qui tecum vivit & regnat in unitate Spíritus sancti Deus.

Deinde, *extensis manibus ante pectus, dicit:*

Per ómnia sæcula sæculórum. *R.* Amen.

Ps. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spíritu tuo.

Ps. Sursum corda.

R. Habémus ad Dóminum.

Ps. Grátias agámus Dómino Deo nostro.

R. Dignum & justum est.

Verè dignum & justum est, æquum & salutáre, nos tibi semper, & ubique grátias ágere: Dómine sancte, Pater omnipotens, ætérne Deus, honórum cunctórum auctor ac distributor, benedictiónumque ómnium largus infúsor, tríbe super hanc fámulam tuam Regínam bene *+* dictiónis tuæ cópiam; & quam humana eléctio sibi præesse gaudet, tua supérnæ electiónis & benedictiónis infúso accúmulet. Concéde ei, Dómine, auctoritátem regíminis, consílii magnitudinem, sapiéntiæ, prudéntiæ, & intelléctus abundántiam, religiónis ac pietátis custódiam; quátenus mereátur benedíci & augmentári in nómine, ut Sara; visitári & foecundári, ut Rebécca; contra ómnium muníri vitiórum monstra, ut Judith; in regímine regni éligi, ut Esther; ut quam humana nítitur fragilitas benedícere, cæléstis pótiùs íntimi roris répleat infúso. Et quæ à nobis elígitur & bene *+* dicitur in Regínam, à te mereátur obtinére præmium æternitátis perpétuæ. Et sicut ab homínibus sublimá-tur in nómine, ita à te sublimétur fide & operatióne. Illo étiam sapiéntiæ tuæ eam rore perfúnde, quem beátus David in repromissióne, & filius ejus Sálomon percépit in locupletatióne. Sis ei, Dómine, contra cunctórum ictus inimicórum loríca; in advérsis gálea; in prósperis sapiéntia; in protectiόne clypeus sempitérnus. Sequátur pacem, díligat charitátem, abstíneat se ab omni impietáte, loquátur justítiam, custódiat veritátem, sit cultrix justítiae & pietátis, amátrix religiónis. Vigeátque præsénti bene *+* dictiόne in hoc ævo annis plúrimis, & in sempitérno sine fine ætérnis.

Quod

*Quod sequitur, dicit submissa voce legendo, ita
ramen, quod à circumstantibus audiat.*

Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum :
Qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritus sancti
Deus, per ómnia sæcula sæculórum. *R.* Amen.

*Qua Præfatione expleta, sedet Metropolitanus, &
accepta mitra, inungit in modum crucis cum oleo
Catechumenorum illius brachium dexterum, inter
juncturam manus, & juncturam cubiti, atque inter
scapulas, dicens:*

Deus Pater æternæ glóriæ sit tibi adjutor, & o-
mnípotens benedícat tibi; preces tuas exáudiat;
vitam tuam longitudine diérum adimpleat; benedi-
ctiónem tuam júgiter confirmet; te cum omni pó-
pulo in ætérnum consérvet; inimícos tuos confusió-
ne induat; & super te Christi sanctificátio, atque
hujus ólei infúsis flóreat: ut qui tibi in terris tri-
buit benedictiónem, ipse in cælis cónferat méritum
Angelórum; ac benedícat te & custódiat in vitam
æternam Jesus Christus Dóminus noster: qui vivit &
regnat Deus, in sæcula sæculórum. *R.* Amen.

*Quo facto, surgit Regina, & à suis ducitur ad sacri-
stiam, seu papilionem, ubi Rex regales vestes indu-
tus est, ibi & ipsa induitur vestibus reginalibus, quibus
induta reducitur ad Metropolitanum adhuc cum mi-
tra in faldistorio sedentem, qui imponit illi ante se
genuflexæ coronam, dicens:*

Accipe coronam glóriæ, ut scias te esse consór-
tem Regni, populóque Dei semper prósperò
cónsulas: & quantò plus exaltáris, tantò ámplius
humilitátem diligas & custódias, in Christo Jesu
Dómino nostro.

Et mox dat ei sceptrum, dicens:

Accipe virgam virtútis ac veritátis, & esto pau-
péribus miséricors & affábilis; víduis, pupíl-
lis, & órphanis, diligentíssimam curam exhibeas: ut
omnípotens Deus áugeat tibi grátiam suam, qui vivit
& regnat, in sæcula sæculórum. *R.* Amen.

*Quo facto surgit Regina, & Episcopi parati,
qui ipsam ad altare deduxerunt, eam associant usque
ad suum thalamum, ubi sedet in folio suo, Ma-
tronis ejus ipsam comitantibus; deinde dicitur*

Alle-

Allelúja, sive ultimus versus Tractus, vel Sequentiae, Evangelium, & Offertorium. Quo dicto, Regina cum Rege, à suis tantum associati, vadunt ad offerendum Metropolitano in faldistorio ante medium altaris sedenti, de auro quantum volunt, & manum Metropolitanus recipientis osculantur; deinde revertuntur ambo ad thalamum suum, & proceditur in Missa usque ad Communionem. Data pace Regi & Reginae per primum ex Prælati paratis, cum instrumento ad hoc ordinato, Rex & Regina à suis tantum associati descendunt de thalamis, & veniunt ad altare, ubi in supremo gradu genuflectunt; & percepta communione Metropolitanus ponit ambas Hostias consecratas super patenam, & conversus ad Regem & Reginam, eos communicat.

Rex, priusquam communionem sumat, osculatur manum dexteram Metropolitanus, tum simili modo communicat Reginam, quæ similiter ejus manum osculatur, & successivè ambos ex calice suo purificat, qui purificati ad thalamos suos revertuntur, eo ordine, quo venerunt. Metropolitanus verò ablutionem sumit; & accepta mitra, lavat manus, perficitque Missam, & in fine dat benedictionem solemnem. Qua data, Rex & Regina vadunt ad palatium suum, & Metropolitanus atque alii Prælati omnes deponunt vestes sacras, & ad propria quisque revertitur.

SI autem, Rege jam pridem coronato, Regina sola, ut conjux illius, coronanda sit, parantur duo thalami, & alius locus, in quo Regina à principio officii usque ad tempus Coronationis expectat. Vocantur omnes Prælati regni, atque omnia alia fiunt, quæ suprà pro Coronatione Regis ordinata sunt.

Die autem statuto, Metropolitano & Prælati in Ecclesia constitutis, & se vestientibus, Rex vestibus regalibus indutus cum Corona in capite, & sceptro in manu, ense præcedente, à suis associatus venit ad Ecclesiam, & ascendit thalamum suum; & Metropolitano ac Prælati omnibus paratis incipitur Missa, more solito, & continuatur usque ad **Allelúja**, sive ultimum versum Tractus, vel Sequentiae, exclusivè. Tum Rex coronam & sceptrum ferens

rens descendit de thalamo suo, & Metropolitano in
faldistorio ante altare cum mitra sedente, stans, dete-
cto capite, petit ab eo Reginam benedici, & coro-
nari, sub his verbis:

Reverendissime Pater, postulamus, ut Consortem
nostram, Nobis à Deo conjunctam, benedicere,
& coróna Reginali decorare dignemini, ad laudem
& glóriam Salvatoris nostri Jesu Christi.

Deinde ad thalamum suum revertitur, & Regina,
quæ usque tunc in aliquo loco ad partem in Ecclesia
steterat, à duobus prioribus Prælati paratis, crine solu-
to, & capite velato, ducitur ad Metropolitanum ante
altare sedentem; & facta ei reverentia, coram eo genu-
flectit, & ejus manum osculatur. Tunc surgit Metro-
politanus, & cum mitra procumbit supra faldistorium.
Regina verò ad ejus sinistram se in terram prosternit,
& inchoantur Litanie prout supra, pag. 24. & perficiuntur,
atque omnia alia fiunt, quæ supra in Corona-
tione Reginæ dicta sunt, usque ad Offertorium, ad
quod poterit Rex cum Regina procedere, vel Regina
sola prout Regi placebit.

Facta communione per Metropolitanum, com-
municatur Regina. Deinde perficitur Missa, & in
fine Metropolitanus dat Benedictionem solem-
nem, &c.

SI verò Regina coronanda est, ut Regni Domina,
& absque Rege, tunc paratur thalamus unus
in Ecclesia, vocantur Prælati Regni, & omnia
alia similiter fiunt, quæ supra pro Coronatione Regis
ordinata sunt. Die statuto conveniunt in Ecclesia, in
qua Coronatio fieri debet; ubi Metropolitanus, aut
alius, ad quem spectat, cum Episcopis aliis parat se, &
sedent ante altare, ut supra dictum est. Interim Regina
consuetis vestibus induta, cum suis Prælati, Baroni-
bus, & Matronis, atque aliis domesticis venit ad Eccle-
siam, & cum fuerit prope presbyterium, duo priores
Episcopi parati, veniunt ei obviam, & cum mitris ca-
pita illi aliquantulum inclinantes, ipsam inter se me-
diam usque ad Metropolitanum deducitur, cui Regina
caput inclinans, humilem reverentiam exhibet; qua
facta, prior ipsorum deducentium, detecto capite,
versus ad Metropolitanum, dicit:

R eve-

Reverendissime Pater ; postulat sancta Mater Ecclesia Catholica , ut præsentem circumspèctam Mulierem ad dignitatem Reginalem sublevétis.

Tunc interrogat Metropolitanus :

Scitis illam esse dignam & útilem ad hanc dignitatem ?

Ille respondet :

Et nóvimus , & crédimus eam esse dignam & útilem Ecclesiæ Dei , & ad régimen hujus Regni .

Metropolitanus dicit :

Deo grátias ;

Tunc sedet Regina média inter ipsos Episcopos deducentes , congruenti spatio à Metropolitano , ita ut illi faciem vertat ; ipsi etiam deducentes Episcopi , senior ad dexteram , alius ad sinistram Reginæ se collocant , ut & ipsi ad alterutrum facies vertant , ipsis sic sedentibus , postquam aliquantulum , quieverint , Metropolitanus coronandam Reginam admonet , dicens :

CUm hódie per manus nostras ; circumspècta Mulier , qui Christi Salvatoris nostri vice in hac re fungimur (quamvis indigni) sacram unctiónem , & Regni insígnia sis susceptúra ; benè est , ut te priùs de ónere , ad quod destináris , moneámus . Régiam hódie súscipis dignitatem , & regéndi fidéles pópulos tibi commíssos curam sumis . Præclárum fanè inter mortáles locum , sed discrímínis , labóris atque anxietátis plenum . Verùm , si consideráveris , quòd omnis potéstas à Dómino Deo est , per quem Reges regnant , & legum conditóres justa decernunt ; tu quoque de Grege tibi commisso ipsi Deo ratió nem es redditúra . Primùm pietátem servábis , & Dóminum Deum tuum tota mente ac puro corde coles . Christiánam religió nem , ac fidem Cathólicam , quam ab incunábulis proféssa es , ad finem usque inviolátam retinébis , eámque contra omnes adversántes pro víribus deféndes . Ecclesiárum Præláti s , ac réliquis Sacerdótibus condígnam reveréntiam exhibébis . Ecclesiásticam libertátem non conculcábis . Justítiam , sine qua nulla societas diu consístere potest , erga omnes inconcússè administrábis , bonis præmia , nóxiis débitas poenas retribuendo .

Víduas , pupíllos , páuperes , ac débiles ab omni oppreſſione deféndes . Omnibus te adeúntibus benígnam , manſuétam , atque affábilem , pro Régia tua dignitate , te præbébis . Et ita te geres , ut non ad tuam , ſed totius pópuli utilitatem regnâre , præmiúm-que benefactorum tuorum , non in terris , ſed in calo expectâre videâris : Quod ipſe præſtâre dignétur , qui vivit & regnat Deus , in ſæcula ſæculórum .

R. Amen .

Regina electa accedit ad Metropolitanum , & genuflexa facit hanc profeſſionem , dicens :

E Go N. Deo annuente , futúra Regina N. profiteor & promitto coram Deo & Angelis ejus , deinceps legem , juſtitiam & pacem Eccleſiæ Dei , populoque mihi ſubjecto , pro poſſe & noſſe , facere ac ſervâre , ſalvo condigno miſericordiæ Dei reſpectu , ſicut in conſilio fidélium meórum mélius pótero invenire . Pontificibus quoque Eccleſiarum Dei condignum & canónicum honórem exhibére ; atque ea , quæ ab Imperatóribus & Régibus Eccleſiis collata & réddita ſunt , inviolabiliter obſervâre . Abbátibus , Comítibus , & vaſsállis meis congruum honórem , ſecúndum conſilium fidélium meórum , præſtâre .

Deinde ambabus manibus tangit librum Evangeliorum , quem Metropolitanus coram ea ſuper genibus apertum tenet inferiori parte libri Regine verſa , dicens :

Sic me Deus ádjuvet , & hæc ſancta Dei Evangelia .

Et poſt Regina electa Metropolitaní manum reverenter oſculatur . Quo facto , Metropolitanus ſurgit , & cum mitra procumbit in ſalditorio . Regina verò ad ejus ſiniſtram in terram ſe proſternit .

Et cantores incipiunt , ſchola proſequente , Litanias , ut ſuprà , pag. 24. in quibus cùm dictum fuerit : Ut ómnibus fidélibus , &c.

R. Te rogámus audi nos .

Metropolitanus ſurgit , & accepto baculo paſtorali in ſiniſtra , ſuper illam dicit :

Ut hanc electam in Reginam coronándam benè + dicere dignéris . R. Te rogámus audi nos .

Se-

Secundò dicit:

Ut hanc electam in Reginam coronandam bene + dicere & conse + crare digneris.

R. Te rogamus audi nos.

Producendo semper super Reginam signum Crucis. Idem dicunt & faciunt Episcopi parati, genuflexi tamen permanentes. Quo dicto, Metropolitanus redit ad accubitu, cantoribus Litanias resumentibus, & perficientibus. Quibus finitis, Metropolitanus, deposita mitra surgit, Regina prostrata manente, & dicit super eam intelligibili voce Orationem sequentem, quam astantes Episcopi, etiam sine mitris in locis suis stantes, submissa voce pronuntiant.

O remus.

OMnipotens sempiternè Deus; hanc famulam tuam cælesti bene + dictiōe sanctifica, quam in gubernationem regni Reginam eligimus: tua ubique sapiëntia eam doceat & confortet, atque Ecclesia tua fidèlem famulam semper agnoscant. Per eundem Dòminum nostrum Jesum Christum Fìlium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate Spìritus sancti Deus.

Tum surgit Regina, & coram Pontifice genuflectit. Deinde Pontifex mediocri voce, extensis manibus ante pectus, dicit Præfationem quæ habetur suprà pag. 147. Qua Præfationes cum sua conclusione expleta, sedet Metropolitanus, & accepta mitra, intingit pollicem dexteræ manus in oleum Catechumenorum, & inungit in modum crucis brachium dexterum Reginæ, inter juncturam manus & juncturam cubiti, atque inter scapulas, dicens:

DEus Pater æternæ glóriæ sit tibi adjutor; & Omnipotens benedícat tibi; preces tuas exáudiat; vitam tuam longitudine diérum adimpleat; benedictiōnem tuam júgiter confirmet; te cum omni pópulo in ætérnum consérvet; inimícos tuos confusiōe induat; & super te Christi sanctificatio, atque hujus ólei infusio flóreat, ut qui tibi in terris tribuit benedictiōnem, ipse in cælis cónferat méritum Angelórum; ac benedícat te & custódiat in vitam ætérnam Jesus Christus Dóminus noster: Qui vivit & regnat Deus, in sæcula sæculórum. R. Amen.

Quo

Quo facto, surgit Regina, & ad partem se retrahit, ubi Prælati sui domestici ei assistunt. Metropolitanus verò mica panis abstergit pollicem, & lavat manus, deinde accedit ante altare, & deposita mitra, cum suis ministris facit Confessionem. Idem faciunt Episcopi parati juxta sedes suas sine mitris stantes. Facta Confessione, Metropolitanus ascendit ad altare, osculatur, incensat, & procedit in Missa usque ad **Allelúja** exclusivè, sive ultimum versum Tractus, vel Sequentiæ, si dicitur, more consueto. Regina verò ducitur à suis ad sacristiam, vel papilionem, ubi accipit vestes reginales. Deinde redit cum illis ad thalamum, ubi manet usque ad dictum Graduale: non tamen sedet in folio, sed super aliquod scabellum sibi paratum genuflexa procumbit audiens Missam. Missa dicitur de die, & cum Oratione diei dicitur pro ipsa electa Regina sub uno **Per Dóminum:**

Oratio.

Quæsumus omnipotens Deus, ut famula tua **N.** Regina nostra, quæ tua miseratione suscepit regni gubernacula, virtutum etiam omnium percipiat incrementa: quibus decenter ornata, & vitiórum monstra devitare, & ad te, qui via, veritas & vita es, gratiosa valeat pervenire. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate Spíritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculórum.

R. Amen.

Graduali cantato Metropolitanus sedet ante altare in faldistorio cum mitra, & Regina à suis associata, media inter priores duos Prælatos paratos ad Metropolitanum reducitur, cui facta reverentia, ut prius, genuflectit coram eo. Tunc imponitur ei corona, quam omnes Episcopi parati, qui adsunt, de altari per Metropolitanum sumptam manibus tenent, ipso Metropolitano illam regente, & capiti illius impone, ac dicente:

Accepe Coronam regni, quæ, licet ab indignis, Episcopórum tamen manibus capiti tuo imponitur: In nómine Pa **+** tris, & Fí **+** lii, & Spíritus **+** sancti; quam sanctitátis glóriam, & honórem, & opus fortitúdinis significare intélligas, & per hanc te partícipem ministérii nostri non ignóres.

res. Ita ut sicut nos in interioribus pastores rectorés-
que animarum intelligimur, ita & tu in exterioribus
vera Dei cultrix, strenuaque contra omnes adversita-
tes Ecclesiæ Christi defensatrix assistas, regni que tibi
à Deo dati, & per officium nostræ benedictionis in
vice Apostolorum, omniumque Sanctorum, regimini
tuo commissi, utilis executrix, proficuaque regnatrice
semper appareas; ut inter gloriosos athletas, virtú-
tum gemmis ornata, & præmio sempiternæ felicitá-
tis coronata, cum Redemptore ac Salvatore nostro
Jesu Christo, cujus nomen vicemque gestare créde-
ris, sine fine gloriéris: Qui vivit & imperat Deus
cum Patre & Spiritu sancto in sæcula sæculorum.

R. Amen.

Et mox dat ei sceptrum in manum, dicens:

Accipe virgam virtutis ac veritatis, & esto pau-
peribus misericors & affabilis; viduis, pupil-
lis, & orphanis diligentissimam curam exhibeas; ut
omnipotens Deus augeat tibi gratiam suam: Qui
vivit & regnat in sæcula sæculorum.

R. Amen.

*Tum surgunt omnes, & Metropolitanus cum omni-
bus Episcopis paratis deducit Reginam, Coronam in
capite & sceptrum in manu ferentem, mediam inter
se & digniorem Episcopum paratum, supra solium,
ubi stans cum mitra, unà cum eodem digniore Epi-
scopo inthronizat eam in solio, dicens:*

Sta, & rétime ámodò locum tibi à Deo delegá-
tum, per auctoritatem omnipotentis Dei, & per
præsentem traditionem nostram, omnium scilicet
Episcoporum, ceterorumque Dei fervorum: & quan-
tò Clerum sacris altaribus propinquiorem perspicias,
tantò ei potiorem in locis congruis honorem im-
pendere memineris; quatenus mediátor Dei & hó-
minum, te mediatricem Cleri & plebis permanere
faciat.

*Deinde Metropolitanus, deposita mitra, inchoat,
schola sequente; Hymnum:*

T e Deum laudamus, ut supra. pag. 70.

*Qui totus dicitur; quo incepto, Metropolitanus
accedit ad dexteram Reginæ, ibi continuò manens
usque ad finem Hymni. Finito Hymno, Metropo-*

156 De Benedictione & Coronatione
litanus stans, ut prius, juxta Reginam sine mitra,
dicit super illam:

V. Firmetur manus tua, & exaltetur dextera tua.

R. Justitia & judicium preparatio sedis tue.

V. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

O remus.

DEus, qui victrices Moyfi manus in oratione firmasti, qui quamvis ætate languesceret, infatigabili sanctitate pugnabat; ut dum Amalech iniquus vincitur, dum prophanus nationum populus subjugatur, exterminatis alienigenis, hereditati tue possessio copiosa serviret; opus manuum tuarum pia nostræ orationis exauditione confirma: habemus & nos apud te, sancte Pater, Dominum Salvatorem, qui pro nobis manus suas extendit in cruce, per quem etiam precamur, Altissime, ut tua potentia suffragante, universorum hostium frangatur impietas, populisque tuus, cessante formidine, te solum timere condiscat. Per eundem Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Quibus finitis, Metropolitanus cum Episcopis paratis revertitur ad sedem suam, vel ad faldistorium prope altare; & dicitur Allelúja, sive ultimus versus Tractus vel Sequentiæ, Evangelium, & alia usque ad Offertorium, inclusive. Quo dicto Metropolitanus sedet in faldistorio ante medium altaris cum mitra, & Regina à suis Prælatiis, Magnatibus, & aliis associata venit ante Metropolitanum, coram quo genuflexa, offert ei aurum, quantum sibi placet, & manum Metropolitani recipientis osculatur. Deinde ad solium suum revertitur. Metropolitanus lavat manus surgit, & accedit ad altare, & prosequitur Missam usque ad Communionem.

Cum Secreta dici dicitur pro Regina, sub uno
Per Dominum. Secreta.

MUnera, quæsumus Domine, oblata sanctifica: ut & nobis Unigeniti tui Corpus & Sanguis fiant, & Reginæ nostræ ad obtinendam animæ corporisque salutem, & ad peragendum injunctum officium, te
lar-

largiente, usquequaque proficiant. Per eundem Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia secula seculorum.

R. Amen.

Pax datur Reginae per primum ex Prælati paratis cum instrumento ad hoc ordinato. Postquam Metropolitanus se communicaverit de Corpore & Sanguine; Regina sine corona & sine sceptro, de thalamo suo à suis dumtaxat associata accedit ad altare; genuflectit in supremo gradu altaris, & Metropolitanus conversus ad Reginam, eam communicat. Regina, antequam sumat Sacramentum, osculatur manum dextram Metropolitanam, & sumpta Communionem, ex Calice de manu Metropolitanam se purificat, & purificata ad thalamum suum revertitur cum suis, ut venit. Metropolitanus verò ablutionem sumit, & accepta mitra, lavat manus, & perficit Missam.

Cum Postcommunionem diei dicitur pro Regina sub uno Per Dominum.

Postcommunio.

HÆc, Domine, oblatio salutaris famulam tuam *N.* Reginam nostram ab omnibus tueatur adversis: quatenus Ecclesiasticæ pacis obtineat tranquillitatem, & post istius temporis decursum ad æternam perveniat hereditatem. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia secula seculorum.

R. Amen.

In fine Metropolitanus dat benedictionem solemnem; qua data, omnes vadunt in pace.

DE BENEDICTIONE

& Coronatione Regis in consortem electi.

CUm autem Regina jam pridem, ut Regni domina, Benedicta & Coronata, deinde consortem sibi elegerit, quem postea statuerit coronari, ad diem ordinatam vocantur omnes Præ-

lati Regni; parantur duo thalami, atque omnia alia ordinantur, prout suprà in Coronatione Regis posita sunt. Die autem statuto, Metropolitano & Prælati in Ecclesia constitutis, & se vestientibus, Regina reginalibus vestibus induta cum Corona in capite & scepro in manu, à suis associata venit ad Ecclesiam, & ascendit thalamum suum. Illis autem paratis, & suo ordine sedentibus, ut suprà in Coronatione Regis ordinatum est, Regina de thalamo suo descendens cum Corona in capite & scepro in manu, venit coram Metropolitano, à quo, facta ei reverentia, petit Regem consortem suum benedici & coronari, sub his verbis:

Reverendissime Pater, postulamus; ut consortem nostrum, à Deo Nobis conjunctum, benedicere, & coróna Regáli decorare dignemini, ad laudem & glóriam Salvatoris nostri Jesu Christi.

Deinde ad thalamum suum revertitur. Interim Rex vestibus militaribus indutus venit ad Ecclesiam, à suis Prælati domesticis non paratis, & Comitibus, Magnatibus regni, & aliis associatus. Qui cum venerit prope presbyterium, duo priores Episcopi ex paratis ei obviam veniunt, & cum mitris capita illi aliquantulum inclinantes, ipsum, bireto deposito, usque ante Metropolitanum deducunt; coram quo Rex caput inclinans, humilem ei reverentiam exhibet. Qua facta prior Episcoporum deducentium stans, detecto capite, versus ad Metropolitanum, voce intelligibili dicit:

Reverendissime Pater, postulat sancta Mater Ecclesia Catholica, ut præsentem egregium Militem ad dignitatem Régiam sublevetis.

Et omnia alia suo ordine sunt, prout habetur suprà sub prima Rubrica de Benedictione & Coronatione Regis, pag. 155. usque ad aliam Rubricam, de Coronatione Reginae, quæ hæc omittitur, cum sit prius coronata.

DE BENEDICTIONE

novi Militis.

Miles creari & benedici potest quacumque die, loco, & hora; sed si inter Missarum solemnities creandus est, Pontifex in eo habitu, in quo Missam celebravit, aut illi interfuit, in faldistorio ante medium altaris stans, vel sedens, prout convenit, finita Missa id peragit. Si autem extra Divina, in stola supra rochetum, vel si sit Regularis, supra superpelliceum, id facit. Et primò ensen, quem aliquis coram eo genuflexus evaginatum tenet, stans, detecto capite, benedicit si non sit benedictus, dicens:

Ps. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit cælum & terram.

Ps. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

Ps. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Exaudi, quæsumus Domine, preces nostras: & hunc ensen, quo hic famulus tuus circumcingi desiderat, majestatis tuæ dextera dignare bene dicere, quatenus esse possit defensor Ecclesiarum, viduarum, orphanorum, omniumque Deo serviëntium, contra sævitiam paganorum atque hæreticorum, aliisque sibi insidiantibus sit terror & formido. Per Christum Dominum nostrum. *R.* Amen.

Oremus.

Bene dic, Domine sancte, Pater omnipotens, æternæ Deus, per invocationem sancti nominis tui, & per adventum Jesu Christi Filii tui Domini nostri, & per donum sancti Spiritus Parácliti, hunc ensen: ut famulus tuus, qui hodierna die eo tua pietate præcingitur, visibiles inimicos conculcet, victoriæque per omnia potitus semper maneat illæsus. Per Christum Dominum nostrum. *R.* Amen.

Deinde dicit, stans ut prius:

Benedictus Dominus Deus meus, qui docet manus meas ad prælium, & digitos meos ad bellum.

Misericórdia mea & refúgium meum; * suscep-
tor meus & liberátor meus.

Protéctor meus, & in ipso sperávi: * qui subdit
pópulum meum sub me.

Glória Patri. **S**icut erat, &c.

V. Salvum fac servum tuum Dómine.

R. Deus meus sperántem in te.

V. Esto ei, Dómine, turris fortitudinis.

R. A fácie inimíci.

V. Dómine exáudi oratióem meam.

R. Et clamor meus ad te véniat.

V. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spíritu tuo.

Oremus.

Dómine sancte, Pater omnipoténs; ætérne Deus;
qui cuncta solus órduas & rectè dispónis, qui ad
coercéndam malítiam reprobórum, & tuéndam justí-
tiam, usum gládii in terris homínibus tua salúbri dispo-
sitióne permisisti, & militárem órduem ad pópuli pro-
tectiόnem instítui voluísti, quique per beátum Joán-
nem militibus ad se in desérto veniéntibus, ut nemi-
nem concúterent, sed própriis conténti essent stipén-
diis, dici fecísti: cleméntiam tuam Dómine supplí-
citer exorámus, ut sicut David púero tuo Góliam su-
perándi largítus es facultátem, & Judam Machabæum
de feritáte Géntium nomen tuum non invocántium
triumpháre fecísti; ita & huic fámulo tuo, qui nó-
viter iugo militiæ colla supponit, pietáte cælésti vires
& audáciam ad fidei & justitiæ defensiόnem tríbuas,
& præstes ei fidei, spei, & charitátis augméntum: &
da tui timórem páriter & amórem, humilitátem, per-
severántiam, obediéntiam, & paciéntiam bonam, &
cuncta in eo rectè dispónas, ut néminem cum gládio
istó, vel álio, injústè lædat, & ómnia cum eo justa &
recta deféndat: & sicut ipse de minóri gradu ad no-
vum militiæ promovétur honórem, ita vétorem hómi-
nem depónens cum áctibus suis, novum induat hómi-
nem; ut te timeat & rectè colat, perfidórum con-
sórta vitet, & suam in próximum charitátem ex-
téndat, præpósito suo in ómnibus rectè obédiat, &
suum in cunctis justè officiū exequátur. Per Chri-
stum Dóminum nostrum. **R.** Amen.

Tum

Tum ensen aqua benedicta aspergit.

Si autem ensis sit prius benedictus, omnia prædicta omittuntur. Post hæc Pontifex sedens, accepta mitra, dat ensen nudum novo Militi ante se genuflexo in manum dexteram, dicens:

Accipe gladium istum, in nomine Pa-
tris, & Filii, & Spiritus sancti: & utaris eo ad defensionem tuam, ac sanctæ Dei Ecclesiæ, & ad confusionem inimicorum Crucis Christi ac fidei Christianæ; & quantum humana fragilitas permiserit, cum eo neminem iniuste lædas: Quod ipse præstare dignetur, qui cum Patre & Spiritu sancto vivit & regnat Deus, per omnia sæcula sæculorum. *R.* Amen.

Deinde ensis in vaginam reponitur, & Pontifex cingit Militem novum ensen, dicens:

Accingere gladio tuo super femur tuum potentissime; & attende, quod Sancti non in gladio, sed per fidem vicerunt regna.

Ense igitur accinctus Miles novus surgit, & ensen de vagina educit, & evaginatum ter viriliter vibrat, & super brachium sinistrum tergit, & in vaginam reponitur.

Tum Pontifex dat novo Militi osculum pacis, dicens: Pax tecum.

Et iterum ensen evaginatum in dexteram accipiens, Militem novum ante se genuflexum cum ipso ense evaginato ter super scapulas leviter percutit, interim semel tantum dicens:

Esto Miles pacificus, strenuus, fidelis, & Deo devotus.

Deinde reposito ense in vaginam, Pontifex manu dextera dat novo Militi leviter alapam, dicens:

Excitèris à somno malitiæ, & vigila in fide Christi, & fama laudabili.

Et Milites astantes imponunt novi Militi calcaria; & Pontifex sedens, dicit Antiphonam:

Speciòsus forma præ filiis hominum, accingere gladio tuo super femur tuum potentissime.

Surgit Pontifex, & versus ad novum Militem stans, & detecto capite, dicit:

Ps. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Orémus.

OMnipotens sempitérne Deus, super hunc famulum tuum, qui hoc eminenti mucrone circumcingi desiderat, grátiam tuæ bene **†** dictiónis infunde: & eum dexteræ tuæ virtute fretum fac contra cuncta adversántia cæléstibus armári præsídiis, quo nullis in hoc sæculo tempestátibus bellórum turbétur. Per Christum Dóminum nostrum. **R.** Amen.

His dictis, novus Miles osculatur manum Pontificis; & depositis ense, & calcaribus, vadit in pace.

DE CREATIONE

Militis Regularis.

CUm summus Pontifex committit aliquem creari in Militem Ordinis militaris, Pontifex, cui creatio hujusmodi commissa est, in primis imponit ei habitum illum, quo Milites illius Ordinis, quem intendit profiteri, ut consueverunt. Deinde recipit ab eo adhuc genuflexo professionem, per tales emitti solitam, votorum, secundum illius Ordinis instituta.

Finis Primæ Partis.

PON-

PONTIFICALIS

PARS SECUNDA.

DE BENEDICTIONE

& impositione primarii lapidis pro
Ecclesia ædificanda.

Nemo Ecclesiam ædificet priusquam Pontificis iudicio locus & artium designentur, & quid ad luminaria, quid ad Rectoris ministrorumque stipendia sufficiat, quidque ad Ecclesiæ dotem pertineat, definiatur; & per eum, vel ejus auctoritate, per Sacerdotem Crux in loco figatur, & lapis primarius in fundamento ponatur. Pridie igitur lignea Crux in loco, ubi debet esse altare, figatur. Sequenti verò die, lapis in Ecclesiæ fundatione ponendus, qui debet esse quadratus & angularis, benedicendum debet hoc modo, Pontifex paratus supra rochetum, vel, si sit Regularis, supra superpelliceum, amictu, alba, cingulo, stola, & pluviali albi coloris, & mitra simplici, & baculum pastorem in sinistra tenens, stans cum mitra, in loco ubi Ecclesia est fundanda, benedicit sal & aquam, dicens:

V. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit cælum & terram.

Exorcizo te, creatura salis, per Deum ✠ vivum, per Deum ✠ verum, per Deum ✠ sanctum, per Deum, qui te per Elisæum prophetam in aquam mitti jussit, ut sanaretur sterilitas aquæ; ut efficiaris sal exorcizatum in salutem credentium; & sis omnibus summentibus te sanitas animæ & corporis; & effugiat atque discedat à loco, in quo aspersum fueris, omnis phantasia & nequitia vel versutia diabolicæ fraudis, omnisque spiritus immundus adjuratus, per eum, qui venturus est judicare vivos & mortuos, & sæculum per ignem. *R.* Amen.

Deinde, depositis baculo pastorali & mitra, junctis manibus dicit:

V. Dómine exáudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te véniat.

V. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spíritu tuo.

O rémus.

Imménsam cleméntiam tuam, omnípotens ætérne Deus, humíliter implorámus, ut hanc creatúram fális, quam in usum géneris humáni tribuísti, bene & dícere & sancti & ficáre tua pietáte dignéris: ut sit ómnibus suméntibus salus mentis & córporis; & quidquid ex eo tactum vel respérsum fúerit, cáreat omni immundítia omníque impugnatióne spirituális nequítie. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum.

R. Amen.

Tum, acceptis mitra & baculo pastorali, super aquam absolutè dicit:

Exorcízo te, creatúra aquæ, in nómine Dei Patris omnipoténtis, & in nómine Jesu Christi Fílii ejus Dómini nostri, & in virtúte sancti Spíritus: ut fias aqua exorcizáta ad effugándam omnem potestátem inimíci, & ipsum inimícum eradicáre & explantáre váleas, cum ángelis suis apostáticis, per virtútem ejúsdem Dómini nostri Jesu Christi: Qui veniúrus est judicáre vivos & mórtuos, & sæculum per ignem. **R.** Amen.

Deinde, depositis baculo pastorali & mitra, junctis manibus dicit:

V. Dómine exáudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te véniat.

V. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spíritu tuo.

O rémus.

Deus, qui ad salútem humáni géneris máxima quæque Sacraménta in aquárum substantia condidísti: adésto propítius invocatióibus nostris, & cleménto huic multímodis purificatióibus præparáto, virtútem tuæ bene & dictiόνis infúnde; ut creatúra tua mystériis tuis sérvíens, ad abjiciéndos dæmones,

morbosque pellendos, divinæ gratiæ sumat effectum; ut quidquid in domibus vel in locis fidelium hæc unda resperserit, careat omni immuditia, liberetur à noxa: non illic resideat spiritus pestilens, non aura corrumpens; discédant omnes insidiæ laténtis inimici, & si quid est quod aut incolumitati habitantium invidet aut quiéti, aspersione hujus aquæ effugiat; ut salubritas per invocationem sancti tui nominis expetita, ab omnibus sit impugnationibus defensa. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. *R.* Amen.

Pontifex mittit sal in aquam, in modum crucis, dicendo semel:

Commixtio salis & aquæ páriter fiat: In nómine Pa *+* tris, & Fí *+* lii, & Spíritus *+* sancti.

R. Amen.

V. Dóminus vobíscum. *R.* Et cum spírítu tuo.

O rémus.

Deus invictæ virtútis auctor, & insuperabilis impérii Rex, ac semper magníficus triumphátor, qui adversæ dominationis vires réprimis; qui inimici rugientis sævitiam súperas; qui hostíles nequítias potenter expúgnas: te, Dómine, treméntes & súpplices deprecámur ac pétimus, ut hanc creatúram salis & aquæ dignanter aspicias, benígnus illústres, pietátis tuæ rore sanctífices; ut ubicúmque fúerit aspérta, per invocationem sancti tui nominis, omnis infestatio inmúndi spíritus abigátur, terrórque venenósi serpéntis procul pellátur, & præsentia sancti Spíritus nobis misericórdiam tuam poscéntibus ubique adesse dignétur. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate ejúsdem Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum.

R. Amen.

Tum Pontifex accipit mitram, & schola cantat Antiphonam & Psalmum sequentes. Interim dum ea cantantur. Pontifex cum mitra aspergit locum, ubi Crux posita est, cum aqua per eum benedicta. Antiphona 1. ton.

Signum salutis pone Dómine Jesu Christe in loco isto, & non permittas introire ángelum percutiéntem.

QUam dilecta tabernacula tua Dómine virtutum! * concupiscit & deficit ánima mea in átria Dómini.

Cor meum & caro mea * exultavérunt in Deum vivum.

Etenim passer invénit sibi domum: * & turtur nidum sibi, ubi ponat pullos suos.

Altaria tua Dómine virtutum, * Rex meus, & Deus meus.

Beati, qui hábitant in domo tua Dómine, * in sæcula sæculórum laudábunt te.

Beátus vir, cujus est auxílium abs te: * ascensiónes in corde suo dispósuit, in valle lacrymarum, in loco quem pósuit.

Etenim benedictiónem dabit legislátor, ibunt de virtúte in virtutem: * vidébitur Deus deórum in Sion.

Dómine Deus virtutum exáudi oratióem meam: * áuribus pécipe Deus Jacob.

Protéctor noster áspice Deus: * & réspice in faciém Christi tui:

Quia mélior est dies una in átriis tuis * super millia.

Elégi abjéctus esse in domo Dei mei, * magis quam habitáre in tabernáculis peccatórum.

Quia misericórdiam & veritátem diligit Deus: * grátiam & glóriam dabit Dóminus.

Non privábit bonis eos qui ámbulant in innocéntia: * Dómine virtutum, beátus homo qui sperat in te.

Gloria Patri. Sicut erat, &c.

Finitis Antiphona & Psalmo prædictis, Pontifex stans versus ad locum per eum aspersum, deposita mitra, dicit:

Oremus.

Domine Deus, qui licet cælo & terra non ex-
piáris, domum tamen dignáris habére in terris,
ubi nomen tuum júgiter invocétur: locum hunc,
quæsumus, beátæ Mariæ semper Virgínis, & beati **N.**
nominando Sanctum, vel Sanctam, in cujus honorem
ac nomen fundabitur Ecclesia, omniumque Sanctó-
rum intercedéntibus méritis, feréno pietátis tuæ
intúitu vísita, & per infusióem grátia tuæ ab omni
in-

inquinamento purifica, purificatumque conserva;
& qui dilecti tui David devotionem in filii sui Sa-
lomónis opere complevisti, in hoc opere desideria
nostra perficere digneris, effugiantque omnes hinc
nequitiae spirituales. Per Dóminum nostrum Jesum
Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit & regnat in
unitate Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæ-
culórum. *R.* Amen.

*Post hæc stans adhuc sine mitra Pontifex, bene-
dicit primarium lapidem, dicens:*

V. Adjutórium nostrum in nómine Dóminæ.

R. Qui fecit cælum & terram.

V. Sit nomen Dómini benedíctum.

R. Ex hoc nunc & usque in sæculum.

V. Lápídem quem reprobavérunt ædificántes.

R. Hic factus est in caput ánguli.

V. Tu es Petrus.

R. Et super hanc petram ædificábo Ecclesiám meam.

V. Glória Patri, & Fílio, & Spíritui sancto.

R. Sicut erat in princípío, & nunc, & semper, & in
sæcula sæculórum. Amen. *O remus.*

Domine Jesu Christe Fili Dei vivi, qui es verus
omnípotens Deus, splendor & imágo ætérni Pa-
tris, & vita ætérna, qui es lapis anguláris, de monte
sine mánibus abscíssus, & immutábile fundaméntum:
hunc lápídem collocándum in tuo nómine confirma;
& tu, qui es princípium & finis, in quo princípío
Deus Pater ab initio cuncta creávit, sis, quæsumus,
princípium, & increméntum, & consummatio ipsius
óperis, quod debet ad laudem & glóriam tui nómi-
nis inchoári: Qui cum Patre & Spíritui sancto vivis &
regnas Deus, per ómnia sæcula sæculórum.

R. Amen.

O remus.

Domine sancte, Pater omnípotens, ætérne
Deus, bene *+* dicere dignáre hunc lápídem in
fundaméntum Ecclesiæ, in honórem sancti *N.* Per
Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, lá-
pidem probátum, angulárem, pretiósus, in funda-
ménto fundátum, de quo dicit Apóstolus, Petra
autem erat Christus: Qui tecum & cum Spíritui sancto
vivit & regnat Deus, per ómnia sæcula sæculórum.

R. Amen.

Tunc

Tunc aspergit lapidem ipsum aqua benedicta, & accepto cultro, per singulas partes sculpsit in eo signum Crucis, dicens: **I**n nómine Pa-⁺tris, & Fi-⁺lii, & Spíritus ⁺sancti. **R.** Amen.

Quo facto, dicit: **O** rémus.

Benedic, Dómine, creatúram istam lápidis: & præsta per invocationem sancti nóminis tui; ut quicúmque ad hanc Ecclesiám ædificándam pura mente auxili-
lium déderint, córporis sanitátem & ánimæ medélam percípiant. Per Christum Dóminum nostrum.
R. Amen.

Deinde ponitur in terram aliquod tapete, & desuper faldistorium, super quod Pontifex accepta mitra accumbit. Tum dicuntur Litanix usque ad finem, ut suprà pag. 24. quibus finitis, Pontifex deposita mitra surgit, & stans versus ad primarium lapidem, dicit:

O rémus.

Actiões nostras, quæsumus Dómine, aspiránde præveni, & adjuvánde proséquere: ut cuncta nostra orátio & operátio à te semper incípiat, & per te cœpta finiátur. Per Christum Dóminum nostrum.
R. Amen.

Deinde parato cæmento, & cæmentario assistente, Pontifex cum mitra inchoat, schola prosequente, Antiphonam 1. ton.

Manè surgens Jacob erigebat lápidem in título, fundens óleum desuper, votum vovit Dómino: verè locus iste sanctus est, & ego nesciébam. **Psalmus 126.**

Nisi Dóminus ædificáverit domum, * in vanum laboravérunt qui ædificant eam.

Nisi Dóminus custodierit civitátem, * frustra vigilat, qui custódit eam.

Vanum est vobis ante lucem súrgere: * súrgite postquam sedéritis, qui mandúcatis panem dolóris.

Cum déderit diléctis suis somnum: * ecce hæreditas Dómini, filii; merces, fructus ventris.

Sicut sagittæ in manu poténtis: * ita filii excussórum.

Beátus vir qui implévit desidérium suum ex ipsis: * non confundétur cum loquétur inimicis suis in porta.

Gloria Patri. **S**icut erat, &c.

Quo

Quo dicto, Pontifex stans cum mitra tangit, & ponit ipsum primarium lapidem in fundamento, dicens:

IN fide Jesu Christi collocamus lapidem istum primarium in hoc fundamento, In nomine Pa⁺tris, & Fi⁺lii, & Sp⁺iritus sancti, ut vigeat vera fides hic, & timor Dei, fraternaque dilectio: & sit hic locus destinatus orationi, & ad invocandum & laudandum nomen ejusdem Domini nostri Jesu Christi: Qui cum Patre & Sp⁺iritu sancto vivit & regnat Deus, per omnia sæcula sæculorum.

R. Amen.

Interim cæmentarius locat ipsum lapidem cum cemento; postea Pontifex spargit super lapidem aquam benedictam, dicens:

Aspérge me Dómine hyssópo, & mundábor: lavábis me, & super nivem dealbábor.

Psalms. Miferere mei Deus * secúndum. Et dicitur totus cum G lória Patri, & Sicut erat, ut suprà, pag. 91.

Quo dicto, Pontifex spargit aquam benedictam per omnia fundamenta, si sunt aperta; si non sunt aperta, circuit aspergendo fundamenta Ecclesiæ designata, hoc modo. Incipiens aspergere, & circuire, inchoat, schola prosequente, Antiphonam 6. ton.

O quàm metuendus est locus iste: verè non est hic aliud, nisi domus Dei, & porta cæli.

Psalms 86.

Fundaménta ejus in móntibus sanctis: * diligit Dóminus portas Sion super omnia tabernacula Jacob.

Gloriósá dicta sunt de te, * civitas Dei.

Memor ero Rahab & Babylónis * sciéntium me.

Ecce alienígenæ, & Tyrus, & pópulus Æthiopum, * hi fuérunt illic.

Nunquid Sion dicet: Homo, & homo natus est in ea: * & ipse fundávit eam Altíssimus?

Dóminus narrábit in scriptúris populórum & príncipum; * horum qui fuérunt in ea.

Sicut lætántium ómnium * habitátio est in te.

G lória Patri. Sicut erat, &c.

Et

170 De bened. & impof. primarii lapidis ;

Et repetitur Antiphona . Interim afpergendo procedit ufque ad tertiam partem fundamentorum apertorum , feu designatorum , ubi fubfiftit ; & repetita Antiphona , Pontifex ftans ibidem , depofita mitra , dicit : O rémus .

Et miniſtri : Hec tām us gēna .

R. Leváte .

OMnipotens & miſericors Deus , qui Sacerdotibus tuis tantam præ ceteris grátiam contulíſti , ut quidquid in tuo nómine dignè perfectéque ab eis ágitur , à te fieri credátur : quæſumus imménſam cleméntiam tuam ; ut quidquid modò viſitatúri ſumus , víſites ; & quidquid benedictúri ſumus , benedicas ; fitque ad noſtræ humilitátis intróitum , Sanctorum tuorum méritis , fuga demonum , Angeli pacis ingréſſus . Per Chriſtum Dóminum noſtrum .

R. Amen .

Deinde inchoat , ſchola proſequente , Antiphonam ton. 5.

Pax ætérna ab ætérno huic dómui . Pax perénis , Verbum Patris , ſit pax huic dómui : pacem pius conſolátor huic præſtet dómui .

Interim Pontifex , accepta mitra , afpergendo procedit ufque ad aliam tertiam partem fundamentorum apertorum , feu designatorum , ibidem ſubſiſtens ; & finita Antiphona ftans cum mitra , dicit :

OMnipoténtem Deum , fratres charíſſimí , in cuius domo multæ ſunt manſiónes , ſúpplices deprecémur : ut locum iſtum nómini ſuo ædificándum per ſereníſſimam pietátem ſuam bene + dicere , ſancti + ficáre , & conſe + cráre dignétur . Per Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum , qui cum Patre & Spíritu ſancto vivit & regnat Deus , per ómnia ſæcula ſæculórum . R. Amen .

Deinde inchoat , ſchola proſequente , Antiphonam ton. 8.

Enè fundáta eſt domus Dómini ſupra firmam petram .

Psalmus 121.

Lætátus ſum in his quæ dicta ſunt mihi : * in domum Dómini ibimus .

S an-

stantes erant pedes nostri , * in atriis tuis Jerúsalem .

Jerúsalem , quæ ædificatur ut civitas : * cujus participatio ejus in idipsum .

Illuc enim ascenderunt tribus , tribus Domini : * testimonium Israel , ad confitendum nomini Domini .

Quia illic sederunt sedes in iudicio , * sedes super domum David .

Rogate quæ ad pacem sunt Jerúsalem : * & abundantia diligentibus te .

Fiat pax in virtute tua : * & abundantia in turribus tuis .

Propter fratres meos , & proximos meos , * loquebar pacem de te .

Propter domum Domini Dei nostri , * quæsi vi bona tibi .

Gloria Patri. Sicut erat, &c.

Et repetitur Antiphona, Interim Pontifex aspergendo procedit per ultimam tertiam partem fundamentorum apertorum , seu designatorum , revertens ad locum , in quo lapidem imposuit ; ubi repetita Antiphona , stans , deposita mitra , dicit :

Oremus.

Et Ministri : Flectamus genua .

R. Levate .

Deus , qui ex omnium cohabitatione Sanctorum , æternum Majestati tuæ condis habitaculum : da ædificationi tuæ incrementa cælestia ; ut quod te jubente fundatur , te largiente perficiatur . Per Christum Dominum nostrum . R. Amen .

Subsequenter Pontifex ibidem stans sine mitra , inchoat , schola prosequente , Hymnum :

Veni , Creator Spiritus .

Et dicitur totus , prout habetur supra , pag. 43. quo inchoato , Pontifex genuflectit usque ad finem primi versus . Tunc surgit stans , detecto capite , usque ad finem Hymni ; quo finito , dicit :

Descendat , quæsumus Domine Deus noster , Spiritus tuus sanctus super hanc domum ædificandam : qui & dona nostra & populi tui in ea sanctificet , & ipsius corda dignanter emundet . Per Christum Dominum nostrum . R. Amen .

Ore-

DEus, qui in omni loco dominationis tuæ clemens ac benignus dedicātor asistis: exaudi nos quæsumus, & concede; ut inviolabilis hujus loci permāneat constructio, & beneficia tui muneris universitas fidelium, quæ tibi supplicat, percipere mereatur. Per Dōminum nostrum Jesum Christum Fīlium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate Spīritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculōrum. *R. Amen.*

Hoc factō, accepta mitra, Pontifex, si placet, sedens ibidem in faldistorio, exhortatur populum ad contribuendum pro structura Ecclesiæ novæ, & aliis opportunis. Deinde dat benedictionem solemnem, dicens: Sit nomen Dōmini benedictum, &c.

Et in fine concedit Indulgentias. His expletis, si velit, parat se ad celebrandum Missam in dicto loco, de Sancto in cujus nomine Ecclesia fundatur.

DE ECCLESIAE

Dedicatione, seu Consecratione.

Ecclēsiarum Consecranti quamvis omni die de jure fieri possit, decentius tamen in Dominicis diebus, vel Sanctorum solemnitatibus fit.

Quando autem Ecclesia fuerit Dedicaanda, debet Archidiaconus prænuntiare Clero & populo, quibus est Ecclesia consecranda; ut priusquam consecratur, jejunent. Nam Pontifex consecrans, & qui petunt sibi Ecclesiam consecrari, præcedenti die jejunare debent. Sanè ferò ante diem Dedicationis Pontifex parat Reliquias in altari consecrando includendas, ponens eas in decenti & mundo vasculo, cum tribus granis thuris; ponit etiam in eo chartulam de pergameno, scriptam sub hac forma.

M.DCLXIII. die N. Mensis N. Ego N. Episcopus N. consecravi Ecclesiam & altare hoc, in honorem Sancti N. & Reliquias Sanctorum Martyrum N. & N. in eo inclusi, & singulis Christi fidelibus hodie unum annum, & in die anniversario Consecrationis hujusmodi ipsam visitantibus

ribus quadraginta dies de vera indulgentia, in forma Ecclesiæ consueta, concessi.

Sigillans ipsum vasculum diligenter, & illud in honesto & mundo loco, vel sub tentorio ante fores Ecclesiæ consecrandæ parato ponens, & super ornatum feretrum decenter collocans, cum duobus candelabris & luminaribus ardentibus.

Celebrandæque sunt vigiliæ ante Reliquias ipsas, & canendi Nocturni & Matutinæ Laudes, in honorem Sanctorum, quorum Reliquiæ sunt recondendæ; imagines verò, cruces, & alia ipsa nocte remaneant in Ecclesia consecranda.

Parantur etiam in Ecclesia, quæ ad Dedicacionem ipsius Ecclesiæ & altaris sunt necessaria, videlicet sanctum Chrisma in vasculo & ampulla, Oleum sanctum Catechumenorum, etiam in vasculo & ampulla, duæ libræ thuris, cujus medietas sit in granis; thuribulum cum navicula & cochleari; vas cum prunis ardentibus; vas cum cineribus, pro quantitate Ecclesiæ; vas cum sale; vas vini; aspersorium factum de herba hyssopi; mantilia ex tela grossa, ad extergendam mensam altaris; quoties expedierit; coopertura linea cerata, ad mensuram altaris, pro qualibet altari consecrando; quinque cruces parvæ etiam pro quolibet altari consecrando, factæ de candelis ceræ subtilibus; aliquæ spatulæ ligneæ parvæ, ad abradendum de altari combustiones candelarum & thuris; vas in quo ipsæ rasuræ deponantur; calx, arena, sive tegula arida ad faciendum cæmentum, pro liniendo sepulchro Reliquiarum & junctura mensæ altaris cum stipite; cæmentarius, qui hoc agat; duo intortitia accensa, quæ semper præcedant Pontificem, quocumque ierit; vasa cum aqua, ad abluendas manus Pontificis; & medulla panis ac mantilia, pro extergendis manibus; duæ libræ bombycis pro extergendis crucibus unctis, quæ sunt in parietibus Ecclesiæ, & in stipite altaris; duo vasa cum aqua benedicenda, unum extra Ecclesiam, & aliud intus in presbyterio; tobaleæ novæ mundæ, & vasa atque ornamenta ad cultum Dei, & Ecclesiæ, & altaris, postquam consecrata fuerint, pertinentia, benedicenda. Item, de-

depingantur in parietibus Ecclesiæ intrinsecus per circuitum duodecim cruces, circa decem palmos super terram, videlicet tres pro quolibet, ex quatuor parietibus. Et ad caput cujuslibet crucis figatur unus clavus, cui affigatur una candela unius unciae. Scala, super quam ascendens Pontifex possit attingere ipsas duodecim cruces. Fontes Ecclesiæ, in quibus conservatur aqua benedicta, vacui sint, & benè mundi. Et provideatur, quòd Ecclesia possit exterius liberè circumiri.

Pontifex manè in suo habitu quotidiano venit ad Ecclesiam: ordinat in Ecclesia consecranda, quæ ordinanda sunt; & ejus jussu accenduntur præmissæ duodecim candelæ & faldistorium ornatum ponitur supra tapete in medio Ecclesiæ; & mox Pontifex exit Ecclesiam, cunctis inde exire jussis, uno tantum Diacono amictu, alba, cingulo, & stola albi coloris parato intus remanente; & Ecclesiæ fores clauduntur.

Tunc Pontifex cum Clero & populo accedit ad locum, ubi pridie Reliquiæ positæ fuerunt, & ibi incipit, & dicit voce submissa cum Clericis septem Psalmos cum Antiphona, **Ne reminiscaris, &c.** ut suprà, pag. 88. sine Litaniis, induens interim amictum, albam, cingulum, stolam, & pluviale albi coloris, accipiens mitram simplicem in capite, & baculum pastorem in manu sinistra. Alter quoque Diaconus paratus similiter amictu, alba, cingulo, & stola albi coloris; Subdiaconus etiam amictum, albam, & cingulum indutus; Acolythi & alii ministri superpelliceis parati adsint. Septem Psalmis expletis redit Pontifex cum ministris ante fores Ecclesiæ consecrandæ, & parato ibi alio super tapete faldistorio, Pontifex deposito baculo pastoralis, & stans sine mitra inchoat, & schola prosequitur Antiphonam tou. i.

Adésto Deus unus omnipotens, Pater, & Fílius, & Spíritus sanctus.

Deinde dicit, stans eodem modo:

Orémus.

Actiões nostras, quæsumus Dómine, aspirádo præveni, & adjuvándó proséquere: ut cuncta nostra

stra oratio & operatio à te semper incipiat, & per te coepta finiatur. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Qua dicta, Pontifex, accepta mitra, procumbit supra faldistorium ibidem prae paratum, & cantores incipiunt Litanias, ut supra, pag. 24. & eas prosequuntur usque ibi, Ab omni malo, Libera nos Domine, exclusivè. Tunc surgens Pontifex ab accubitu, & stans cum mitra, benedicit ibidem aquam & sal, prout supra habetur, pag. 163. Expleta aquae benedictione, Pontifex stans sine mitra, aspergit se & circumstantes cum illa, inchoans, schola prosequente, Antiphonam ton. 7.

A spèrges me Domine hyssopo, & mundabor: lavabis me, & super nivem dealbabor.

Qua incoepta, imposita sibi mitra, stans ante fores Ecclesiae, praecedentibus ipsum duobus Acolythis cum candelis accensis, incipit circuire ad manum dexteram, procedens cum Clero & populo, & aspergens cum ipsa aqua forinsecus parietes Ecclesiae, in superiori parte eorum & coemeterium, dicens semper:

In nomine Pa tris, & Fi lii, & Spiritus sancti.

Interim finita dicta Antiphona, schola cantat Responsorium ton. 2.

F undata est domus Domini super verticem montium, & exaltata est super omnes colles, & venient ad eam omnes Gentes, Et dicent: Gloria tibi Domine.

Venièntes autem venient cum exultatione, portantes manipulos suos. Et dicent.

Expleto circuitu, Pontifex perveniens ante ostium, stans ibidem versus ad ostium, depositis aspersorio & mitra, dicit: O remus.

Et Ministri, seu Diaconus: F lectamus genua.

Subdiaconus: R. Levate.

O Mnipotens sempitèrne Deus, qui in omni loco dominationis tuae totus astitis, totus operaris: adesto supplicationibus nostris; & hujus domus, cujus es fundator, esto protector: nulla hìc nequitia contrariae potestatis obsistat, sed virtute Spiritus sancti operante, fiat hìc tibi semper purum servitium & devota libertas. Per Christum Dominum nostrum, R. Amen.

Quo

Quo dicto, Pontifex, acceptis mitra & baculo pastorali ad ostium Ecclesiæ appropinquans, percutit illud semel cum inferiori parte ejusdem baculi pastoralis, super liminare, dicens intelligibili voce:

Atollite portas principes vestras, & elevamini portæ æternales: & introibit Rex gloriæ.

Diaconus intus existens dicit alta voce:

Quis est iste Rex gloriæ?

Pontifex respondet:

Dominus fortis & potens, Dominus potens in prælio.

Deinde Pontifex deposito baculo pastorali, & accepto aspersorio iterum circuit Ecclesiam cum Clero & populo, incipiens ad eandem manum dexteram, aspergendo parietes juxta fundamentum ipsorum & coemeterium, dicens semper:

In nomine Pa[†] tris, & Fi[†] lii, & Sp[†] ritus[†] sancti.

Interim schola cantat Responsorium ton. 8.

Benedic, Domine, domum istam, quam ædificavi nomini tuo. Venientium in loco isto, * Exaudi preces in excelsis solio gloriæ tuæ. †. Domine, si conversus fuerit populus tuus, & egerit poenitentiam, venientque oraverit in loco isto. * Exaudi.

Expleto circuitu, Pontifex perveniens ante ostium, stans ibidem versus ad illud, depositis aspersorio & mitra, dicit:

Oremus.

Et Ministri: **F**lectamus genua.

R., Levate.

OMnipotens sempiternus Deus, qui per Filium tuum, angularem scilicet lapidem, duos ex diverso venientes, ex circumcissione & præputio parietes, duosque greges ovium sub uno eodemque pastore unisti: da famulis tuis per hæc nostræ devotionis officia indissolubile vinculum charitatis, ut nulla divisione mentium, nullaque perversitatis varietate sequestrantur, quos sub unius regimine pastoris unus grex continet, uniusque te custode ovilis septa concludunt. Per eundem Christum Dominum nostrum.

R., Amen.

Tum, acceptis mitra, & baculo pastorali, appropinquans

trans iterum ad ostium, percutit secundo cum eodem baculo pastorali, super liminare, dicens simili voce ut prius:

Atollite portas principes vestras; & elevamini portæ æternales: & introibit Rex gloriæ.

Diaconus intus existens, dicit:

Quis est iste Rex gloriæ?

Pontifex respondet:

Dominus fortis & potens, Dominus potens in prælio.

Deinde deposito baculo pastorali & accepto aspersorio circuit tertio Ecclesiam cum Clero & populo, incipiens ad sinistram manum, proceditque aspergens exterius cum eadem aqua parietes in media parte eorum, id est, circa altitudinem faciei suæ & coemeterium, dicens semper:

In nómine Pa **†** tris, & Fi **†** lii, & Spíritus **†** sancti.

Interim schola cantat Responsorium tom. 2.

Tu Dómine universórum, qui nullam habes indigentiam, voluisti templum tuum fieri in nobis.

*** Consérva domum istam immaculatam in ætérnum Dómine. V.** Tu elegisti Dómine domum istam ad invocándum nomen tuum in ea, ut esset domus orationis & obsecrationis pópulo tuo.

*** Consérva.**

Expleto cantu & circuitu, cum Pontifex pervenerit ante ostium, stans ibidem versus ad illud, depositis aspersorio & mitra, dicit:

O rémus.

Et Ministri:

Flectámus génuâ.

R. Leváte.

OMnipotens & miséricors Deus, qui Sacerdótibus tuis tantam præ ceteris grátiam contulisti, ut quidquid in tuo nómine dignè perfectéque ab eis ágitur, à te fieri credátur: quæsumus imménsam cleméntiam tuam, ut quidquid modò visitatúri sumus, visites; & quidquid benedictúri sumus, benedícas; sitque ad nostræ humilitátis intróitum, Sanctórum tuórum méritis, fuga dæmonum, Angeli pacis ingrèssus. Per Christum Dóminum nostrum. **R.** Amen.

Tum

Tum, acceptis mitra & baculo pastorali, appropinquans tertio ad ostium Ecclesiæ percutit iterum superliminare cum eodem baculo pastorali, dicens:

Atróllite portas príncipes vestras, & elevámini portæ æternáles: & introíbit Rex glóriæ.

Diaconus intus existens, dicit:

Quis est iste Rex glóriæ?

Pontifex, & universus Clerus respondet:

Dóminus virtútum ipse est Rex glóriæ.

Adjicientes:

Aperíte. **A**períte. **A**períte.

Pontifex facit crucem super liminare in ostio cum inferiore parte baculi pastoralis, dicens:

Ecce Cru ✠ cis signum, fúgiant phantásmata cuncta.

Et aperto ostio, intrat Ecclesiam solus cum ministris clericis, & choro, & cæmentariis, qui collocare & linire debent lapidem super sepulchrum Reliquiarum, & mensam altaris, si est remota, aut separata à stipite, dimisso ab extra Clero & populo, & clauso Ecclesiæ ostio post eos. Ingressus autem Pontifex Ecclesiam, dicit intelligibili voce:

Pax huic dómui.

Et Diaconus, qui est intus, respondet:

In intróitu vestro.

Et omnes dicunt:

Amen.

Tum schola, sive cantores cantant Antiphonam ton. 5.

Pax atérna ab ætérno huic dómui. Pax perénis, Verbum Patris, sit pax huic dómui: pacem pius consolátor huic præstet dómui.

Qua dicta, cantant etiam sequentem Antiphonam ton. 8.

Zachæe, festinans descénde, quia hódie in domo tua opórtet me manére. At ille festínans descéndit, & suscepit illum gaudens in domum suam. Hódie huic dómui salus à Deo facta est, allelúja.

Hæc dum cantantur, Pontifex procedit usque ad medium Ecclesiæ, ubi faldistorium paratum est; & expletis prædictis Antiphonis, depositis baculo & mitra,

trà ; flexis ibi genibus , versus ad altare majus inchoat, schola prosequente, Hymnum:

Veni, Creátor Spíritus,
Mentes tuórum vísita,
Imple supérna grátia,
Quæ tu creásti, péctora.

Finito primo versu, surgit Pontifex, & stans usque ad finem, sine mitra.

Qui díceris Paráclitus,
Altíssimi donum Dei,
Fons vivus, ignis, cháritas,
Et spiritalis únctio.

Tu septifórmis múnere,
Dígitus Patérnæ Déxteræ,
Tu ritè promíssum Patris,
Sermóne ditans gúttura.

Accénde lumen sénsibus,
Infúnde amórem córdibus,
Infirma nostri córporis
Virtúte firmans pérpeti.

Hostem repéllas lóngius,
Pacémque dones prótinus,
Ductóre sic te prævio
Vitémus omne nóxium.

Per te sciámus da Patrem,
Noscámus atque Fílium,
Teque utriúsque Spíritum
Credámus omni témpore.

Deo Patri sit glória,
Et Fílio qui à mórtuis
Surréxit, ac Paráclito,
In sæculórum sæcula. Amen.

Interim unus ex Ministris spargit cinerem per pavimentum Ecclesiæ, in modum Crucis, faciendo ex eo lineas duas, quamlibet latitudinis ferè unius palmi; unam ab angulo Ecclesiæ ad sinistram manum per principalem portam intrantis, ad angulum transversum illius, id est, dexteram intrantis, ad caput Ecclesiæ, & aliam ab angulo Ecclesiæ ad dexteram manum intrantis, ad angulum transversum illius, id est sinistrum ipsius, ad caput Ecclesiæ; vel si Ecclesia sit magna, fieri possunt loco primæ lineæ viginti qua-

tuor Areolæ æquali spatio distantes, ex cinere; & loco secundæ, viginti tres.

Finito Hymno, Pontifex accepta mitra, accumbit super faldistorium, & schola iterum incipit & profectur Litánias, ut suprâ, pag. 24. in quibus suo loco nominetur bis Sanctus ille, in cuius honore & nomine Ecclesia vel altare dedicatur, & illi, quorum Reliquiæ in eo includuntur. Postquam autem dictum fuerit,

Ut ómnibus fidélibus, &c.

R. Te rogámus audi nos,

Pontifex ab accubitu surgit, & baculum pastorem in sinistra tenens, dicit in eodem tono:

UT locum istum visitáre dignéris.

R. Te rogámus audi nos.

Secundò dicit:

Ut in eo Angelórum custódiam deputáre dignéris.

R. Te rogámus audi nos.

Deinde dexteram in altum extendens, producit communiter super Ecclesiam & altare consecrandum ter successivè signum crucis, dicens primò:

UT Ecclesiám & altáre hoc, ad honórem tuum & nomen Sancti **N.** consecránda, bene **✙** dicere dignéris.

R. Te rogámus audi nos.

Secundò dicit:

Ut Ecclesiám & altáre hoc, ad honórem tuum & nomen Sancti **N.** consecránda, bene **✙** dicere, & sancti **✙** ficáre dignéris.

R. Te rogámus audi nos.

Tertiò dicit:

Ut Ecclesiám & altáre hoc, ad honórem tuum & nomen Sancti **N.** consecránda, bene **✙** dicere, sancti **✙** ficáre, & conse **✙** cráre dignéris.

R. Te rogámus audi nos.

Quo factò, deposito baculo pastoralis iterum accumbit super faldistorium, schola Litánias resumente, & perficiente: quibus finitis, ab accubitu surgit, deposita mitra, & stans ibidem versus ad altare majus, dicit intelligibili voce:

Oremus.

Et Ministri: **Flectámus génua.**

R. Leváte.

Prae-

Praeveniat nos, quæsumus Dómine, misericórdia tua : & , intercedéntibus ómnibus Sanctis tuis , voces nostras cleméntia tuæ propitiatiónis anticipet . Per Christum Dóminum nostrum .

R. Amen.

Alia Oratio .

O remus .

Magnificáre Dómine Deus noster in Sanctis tuis , & hoc in templo tibi edificáto appáre : ut qui cuncta in filiis adoptiόνis operáris , ipse semper in tua hæreditáte laudéris . Per Christum Dóminum nostrum . *R.* Amen.

Finitis Orationibus , schola incipit & profequitur Antiphonam ron. 6.

O quàm metuéndus est locus iste : verè non est hic aliud , nisi domus Dei , & porta cæli .

Canticum Zachariæ , Luc. 1.

Benedíctus Dóminus Deus Israel , * quia visitávit , & fecit redemptionem plebis suæ :

Repetitur tota Antiphona .

Et eréxit cornu salutis nobis : * in domo David púeri sui .

Repetitur Antiphona , ut prius .

Sicut locútus est per os Sanctórum , * qui à sæculo sunt , Prophetárum ejus :

Repetitur iterum Antiphona , ut prius .

Salútem ex inimícis nostris , & de manu ómnium qui odérunt nos :

Iterum repetitur Antiphona .

Ad faciéndam misericórdiam cum pátribus nostris : * & memorári testaménti sui sancti .

Repetitur Antiphona .

Jusjurándum quòd jurávit ad Abraham patrem nostrum , * datúrum se nobis :

Repetitur iterum Antiphona .

Ut sine timóre , de manu inimicórum nostrórum liberáti , * serviámus illi ,

Iterum repetitur Antiphona .

In sanctitáte & justítia coram ipso , * ómnibus diébus nostris .

Repetitur , ut prius , Antiphona .

Et tu puer , Prophéta Altíssimi vocáberis : * præibis enim ante faciém Dómini paráre vias ejus :

Antiphona repetitur, ut prius.

Ad dandam scientiam salutis plebi ejus, * in remissionem peccatorum eorum:

Repetitur, ut prius, Antiphona.

Per viscera misericordiae Dei nostri: * in quibus visitavit nos oriens ex alto;

Repetitur, ut prius, Antiphona.

Illuminare his qui in tenebris & in umbra mortis sedent: * ad dirigendos pedes nostros in viam pacis.

Antiphona repetitur, ut prius.

Gloria Patri, & Filio, & Spiritui sancto..

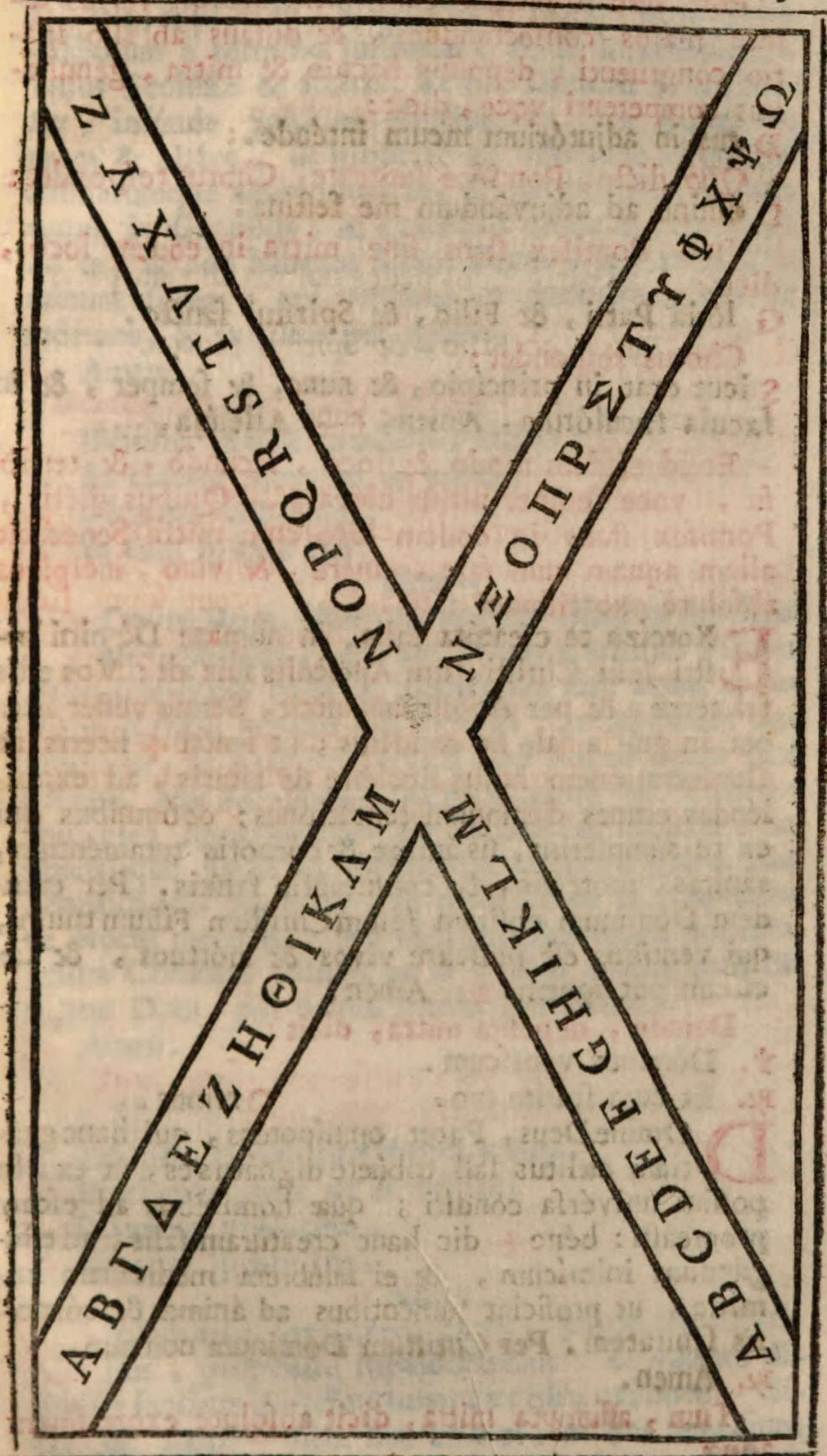
Ut prius, Antiphona repetitur.

Sicut erat in principio, & nunc, & semper, * & in saecula saeculorum. Amen.

Tandem iterum Antiphona repetitur.

Interim, dum praemissa cantantur, Pontifex, acceptis mitra & baculo pastorali, incipiens ab angulo Ecclesiae ad sinistram intrantis, prout supra lineae factae sunt, cum extremitate baculi pastoralis scribit super cineres alphabetum Graecum, ita distinctis litteris, ut totum spatium occupent, his videlicet.

Deinde simili modo incipiens ab angulo Ecclesiae ad dexteram intrantis, scribit alphabetum Latinum, super cineres distinctis litteris, his videlicet.

Post hæc Pontifex cum mitra accedit versus altare majus consecrandum, & distans ab illo spatio congruenti, depositis baculo & mitra, genuflexus competenti voce, dicit:

Deus in adiutorium meum intende.

Quo dicto, Pontifice surgente, Chorus respondet:
Domine ad adjuvandum me festina.

Tum Pontifex stans sine mitra in eodem loco, dicit:

Gloria Patri, & Filio, & Spiritui sancto.

Chorus respondet:

Sicut erat in principio, & nunc, & semper, & in sæcula sæculorum, Amen, sine Allelúja.

Et id eisdem modo & loco, secundo, & tertio fit, voce semper altius elevata. Quibus dictis, Pontifex stans in eodem loco cum mitra benedicit aliam aquam cum sale, cinere, & vino, incipiens absolutè exorcismum salis.

Exorcizo te creatúra salis, in nómine Dómini nostri Jesu Christi, qui Apóstolis suis ait: Vos estis sal terræ; & per Apóstolum dicit, Sermo vester semper in grátia sale sit conditus; ut sancti + ficéris ad Consecrationem hujus Ecclesiæ & altáris, ad expelléndas omnes dæmonum tentationes; & omnibus qui ex te sumpserint, sis animæ & corpóris tutaméntum, sánitas, protéctio, & confirmátio salutis. Per eúndem Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui ventúrus est judicáre vivos & mórtuos, & sæculum per ignem. **R.** Amen.

Deinde, deposita mitra, dicit:

Ps. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spíritu tuo.

Oremus.

Domine Deus, Pater omnípotens, qui hanc grátiam cælitus salí tribúere dignátus es, ut ex illo possint univérfa condíri; quæ homínibus ad escam procreásti: béne + dic hanc creatúram salis, ad effugándum inimicum, & ei salúbrem medicínam immitte, ut proficiat suméntibus ad animæ & corpóris sanítatem. Per Christum Dóminum nostrum.

R. Amen.

Tum, assumpta mitra, dicit absolutè exorcismum aquæ.

Exorcizo te creatura aquæ, in nōmine Dei Pa-
tris, & Fílii, & Spíritus sancti, ut repéllas
diábolum à térmīno justórum, ne sit in umbráculis
hujus Ecclésiæ & altáris. Et tu, Dómine Jesu Chri-
ste, infúnde Spíritum sanctum in hanc Ecclésiā
tuā & altáre, ut proficiat ad sanitátem córporum
animarúmque adorántium te, & magnificétur nomen
tuum in Géntibus; & incréduli corde convertántur
ad te, & non hábeant álium Deum, præter te Dó-
minum solum: qui ventúrus es judicáre vivos &
mórtuos, & sæculum per ignem.

R. Amen.

Deinde deposita mitra, dicit:

V. Dómine exáudi oratióem meam.

R. Et clamor meus ad te véniat.

V. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spíritu tuo.

O rémus.

Domine Deus, Pater omnipotens, statutor ómnium
elementórum, qui per Jesum Christum Fílium
tuum Dóminum nostrum eleméntum hoc aquæ in sa-
lútem humáni géneris esse voluísti: te súplices de-
precámur, ut exaudítis oratióibus nostris, eam tuæ
pietátis aspéctu sancti fices; atque ita ómnium
spírituum immundórum ab ea recédāt incúrso, ut
ubicúmque fúerit in nōmine tuo aspérso, grátia tuæ
benedictiónis advéniat, & mala ómnia te propitián-
te procul recédant. Per eúndem Dóminum nostrum
Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit &
regnat Deus, per ómnia sæcula sæculórum.

R. Amen.

Tum, stans sine mitra, dicit super cineres.

Benedictio cinerum.

V. Dómine exáudi oratióem meam.

R. Et clamor meus ad te véniat.

V. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spíritu tuo.

O rémus.

Omnipotens sempitérne Deus, parce poenitenti-
bus, propitiáre supplicántibus: & mittere di-
gnéris sanctum Angelum tuum de cælis, qui bene dí-
cat & sancti fícet hos cineres, ut sint remédium
salú-

salubre ómnibus nomen sanctum tuum humíliter im-
plorántibus, ac semetip̃s pro consciéntia delictó-
rum suórum accusántibus, ante conspéctum divínæ
cleméntiæ tuæ facínora sua deplorántibus, vel sere-
níssimam pietátem tuam suppliciter obnixéque fla-
gitántibus; & præsta, per invocatióem sanctíssimi
nóminis tui, ut quicúmque eos super se aspérferint,
pro redemptiône peccatórum suórum, córporis sa-
nitátem & ánimæ tutelam percípiant. Per Christum
Dóminum nostrum. *R.* Amen.

*Tum Pontifex accipit sal, & miscet cineri in mo-
dum crucis, dicens:*

Commixtio salis & cineris páriter fiat: In nómine
Pa ✠ tris, & Fí ✠ lii, & Spíritus ✠ sancti.

R. Amen.

*Deinde accipiens pugillum de mistura salis &
cinerum in modum crucis, ter emittit in aquam,
qualibet vice dicens:*

Commixtio salis, cineris, & aquæ páriter fiat: In
nómine Pa ✠ tris, & Fí ✠ lii, & Spíritus ✠ sancti.

R. Amen.

*Deinde; stans sine mitra, dicit super vinum:
Benedictio vini.*

V. Dómine exáudi oratióem meam.

R. Et clamor meus ad te véniat.

V. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spíritu tuo.

O rémus.

Domine Jesu Chríste, qui in Cana Galilææ ex
aqua vinum fecísti, quique es vitis vera: multí-
plica super nos misericórdiam tuam; & bene ✠ díce-
re & sancti ✠ ficáre dignéris hanc creatúram vini,
ut ubicúmque fúsum fúerit vel aspérsum, divínæ id
benedictiónis tuæ opuléntia repleátur & sanctificé-
tur: Qui cum Patre & Spíritu sancto vivis & regnas,
per ómnia sæcula sæculórum. *R.* Amen.

*Deinde mittit, in modum crucis, vinum in aquam
ipsam, dicens:*

Commixtio vini salis, cineris & aquæ pári-
ter fiat: In nómine Pa ✠ tris, & Fí ✠ lii,
& Spíritus ✠ sancti. *R.* Amen.

V. Dómine exáudi oratióem meam.

R. Et

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

*O*remus.

OMnipotens sempiternus Deus, creator & conservator humani generis, & dator gratiæ spirituales, ac largitor æternæ salutis, emitte Spiritum sanctum tuum super hoc vinum cum aqua, sale, & cinere mixtum: ut armatum cælestis defensione virtutis, ad consecrationem hujus Ecclesiæ & altaris tui proficiat. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate ejusdem Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum.

R. Amen.

Tum Pontifex, assumpta mitra, dicit absolute super aquam prædictam.

Sancti ✠ ficare per verbum Dei unda cælestis, sancti ✠ ficare aqua calcata Christi vestigiis, quæ montibus pressa non clauderis; quæ scopulis illisa non frangeris; quæ terris diffusa non deficiis. Tu sustines aridam, tu portas montium pondera, nec demergeris; tu cælorum vertice contineris; tu circumfusa per totum lavas omnia, nec lavaris. Tu fugientibus populis Hebræorum in molem durata constricta es; tu rursus falsis resoluta vorticibus Nili accolæ perdis, & hostilem globum freto sæviēte perséqueris: una eadēque es salus fidelibus, & ultio criminosis. Te per Mōysen percussa rupes evomit, neque abdita cautibus latere potuisti, cū majestatis império jussa prodires: tu gestata nubi- bus imbre jucundo arva foecundas. Per te, aridis æstu corporibus, dulcis ad gratiam, salutaris ad vitam potus infunditur: tu intimis scatūriens venis, aut spiritum inclūsa vitalem, aut succum fertilem præstas, ne siccatis exinanita visceribus solēmnēs neget terra provētus: per te initium, per te finis exultat; vel potius ex Deo est, tuum ut terminum nesciamus: aut tuorum, omnipotens Deus, cujus virtutum non nescii, dum aquarum mérita prōminimus, operum insignia prædicāmus. Tu benedictionis auctor, tu salutis origo: te suppliciter deprecāmur ac quæsumus, ut imbrem gratiæ tuæ super hanc domum

cum abundantia tuæ bene + dictionis infundas; bona omnia largiaris; prospera tribuas; adversa repellas; malorum facinorum dæmonem destruas; Angelum lucis amicum, bonorum provisorem defensorēque constituas. Domum in tuo nomine coeptam, te adiutore perfectam, bene + dictio tua in longum mansuram confirmet. Tuum hæc fundamenta præsidium, cùlmina tegumentum, ostia introitum, penetràlia mereantur accessum. Sit per illustrationem vultus tui utilitas hominum, stabilitas parietum.

Tum Pontifex accedit ad ostium Ecclesiæ, & cum extremitate baculi pastoralis facit crucem in parte superiori, & aliam in parte inferiori intrinsecus.

Quo facto, deposito baculo, stans ibidem profectur, dicens:

Sit pòsitis Crux invicta liminibus; utrique postes gratiæ tuæ inscriptione signentur; ac per multitudinem propitiationis tuæ visitatoribus domus sit pax cum abundantia, sobrietas cum modèstia, redundantiæ cum misericordia. Inquietudo omnis & calamitas longè recédant. Inopia, pestis, morbus, languor, incursusque malorum spirituum tua semper visitatione discédant; ut tua fusa in hoc loco visitationis gratia extensos ejus terminos & atria circumacta percùrrat; fitque per cunctos ejus angulos ac recessus hujus gurgitis purificatio per lavacrum, ut semper hìc lætitiæ quiétis, gratia hospitalitatis, abundantia frugis, reverentia religionis, copiamque sit salutis. Et, ubi invocatur sanctum nomen tuum, bonorum omnium succedat còpia; malorum tentamenta procul effùgiant, & mereamur habere nobiscum Angelum pacis, castitatis, charitatis, ac veritatis, qui semper ab omnibus malis nos custodiat, pròtegat, & deféndat. Per Dòminum nostrum Jesum Christum Fìlium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate Spìritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculòrum.

R. Amen.

Deinde redit ad dictum locum, ubi aquam benedixit, & stans ibidem versus ad altare majus, mitram in capite tenens, dicit:

Deuem Patrem omnipotentem, fratres charissimi, in cujus domo mansiones multæ sunt, supplices depre-

deprecemur: ut habitaculum istud bene + dicere, & custodire dignetur, per asperionem hujus aquæ cum vino, sale, & cinere mistæ. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium suum: Qui cum eo vivit & regnat in unitate Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. *Rz. Amen.*

Post hæc Pontifex procedit ad altare cum mitra, & ibidem inchoat, schola prosequente, Antiphonam sequentem ton. 4.

CONSECRATIO ALTARIS.

Advertendum, quòd si plura altaria in eadem Ecclesia tunc fuerint consecranda, Pontifex eisdem actus & cæremonias facit, sub eisdem verbis, in singulis altaribus successivè, sicut facit in primo altari. Introibo ad altare Dei: ad Deum qui lætíficat juventutem meam.

Psalmus 42.

Judica me Deus; & discérne causam meam de gente non sancta: * ab hómine iníquo & dolóso érue me.

Repetitur tota Antiphona prædicta, si necesse fuerit.

Quia tu es Deus fortitúdo mea: * quare me repulisti, & quare tristis incédo, dum affligit me inimicus?

Iterum repetitur Antiphona.

E mitte lucem tuam, & veritatem tuam: * ipsa me deduxérunt, & adduxérunt in montem sanctum tuum, & in tabernacula tua.

Antiphona tota repetitur.

Et introibo ad altare Dei: * ad Deum qui lætíficat juventutem meam.

Iterum Antiphona repetitur.

Confitebor tibi in cithara Deus Deus meus: * quare tristis es ánima mea, & quare contúrbas me?

Repetitur, ut prius, Antiphona.

Spera in Deo, quóniam adhuc confitebor illi: * salutare vultus mei, & Deus meus.

Et non dicitur G lória Patri, sed Antiphona prædicta repetitur.

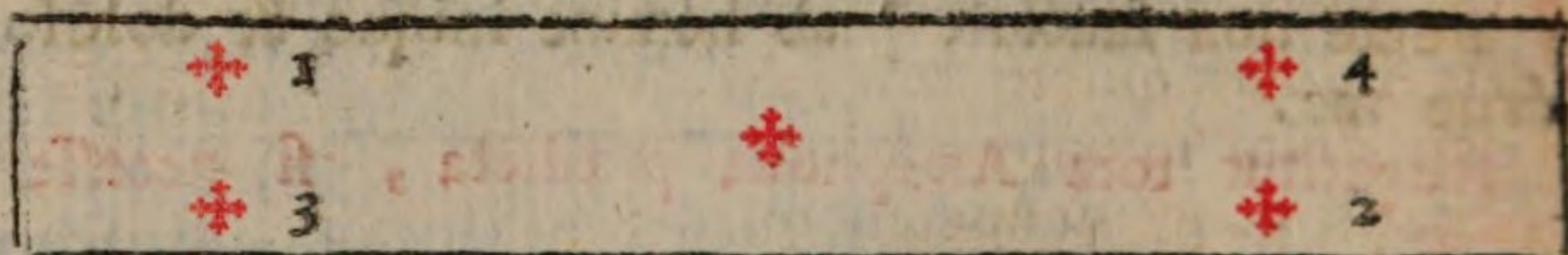
Incepta prima Antiphona, Pontifex, retenta mitra, stans ante altare intingit pollicem dexteræ manus

in aqua prædicta, ultimò per eum benedicta, & cum eo & aqua huiusmodi facit crucem in medio tabulæ altaris, dicens:

Sancti ✠ ficetur hoc altare, in honorem Dei omnipotentis, & gloriôsæ Virginis Mariæ, atque omnium Sanctorum, & ad nomen ac memoriam Sancti **N.** In nomine Pa ✠ tris, & Fi ✠ lii, & Spiritus ✠ sancti. Pax tibi.

Deinde facit ex eadem aqua cum eodem pollice quatuor cruces in quatuor cornibus altaris, repetens in qualibet cruce verba præmissa.

Sancti ✠ ficetur hoc altare, &c. Facit autem primam crucem in dextera parte posterioris altaris, id est, ubi legitur Evangelium, secundam in sinistra parte anteriori transversa primæ, tertiam in dextera anteriori, quartam in sinistra posteriori tertiæ transversa in hunc modum:

Quo facto, & finitis Antiphona & Psalmo prædictis, Pontifex stans ibidem, deposita mitra, dicit:

Oremus.

Et Ministri: Flectamus genua.

R. Levate.

Singulære illud propitiatorium in altari Crucis pro nobis redimendis oblatum, in cuius præfiguratione Patriarcha Jacob lapidem erexit in titulum, quo fieret sacrificium, & portæ cæli desuper aperirétur oraculum: supplices tibi, Dómine, preces fundimus, ut lapidis huius expolitam materiam, supérnis sacrificiis imbuendam, ipse tuæ ditari sanctificationis ubertate præcipias, qui quondam lapídeis legem scripsisti in tabulis. **Per Christum Dóminum nostrum. R. Amen.**

Oratione expleta, Pontifex circuit septies tabulam altaris, aspergens eam & stipitem de aqua prædicta, ultimò per eum benedicta, cum aspersorio de herba hyssopi facto, hoc modo: Stans enim ante medium altaris inchoat Antiphonam ton. 7. & schola prosequitur,
I. Aspér-

I. **A**spérge me Dómine hyssópo, & mundabor: lavabis me, & super nivem dealbabor. **Psalmus 50.**

Miserere mei Deus, * secúndum magnam misericórdiam tuam.

Et secúndum multitudinem miserationum tuarum, * dele iniquitatem meam.

Amplius lava me ab iniquitate mea: * & à peccato meo munda me.

Interim Pontifex accepta mitra circuit altare, illudque aspergit, & redit ad locum ante medium altaris, unde discesserat.

Finitis dictis versibus, Pontifex ibidem stans cum mitra inchoat secúndò, ut prius, Antiphonam.

II. **A**spérge me, & schola prosequitur, Dómine hyssópo, & mundabor: lavabis me, & super nivem dealbabor.

Quóniam iniquitatem meam ego cognosco: * & peccatum meum contra me est semper.

Tibi soli peccavi, & malum coram te feci: * ut iustificeris in fermónibus tuis, & vincas cum iudicaris.

Ecce enim in iniquitatibus concéptus sum: * & in peccatis concépit me mater mea.

Interim Pontifex circuit secúndò, aspergitque & redit, ut prius: & finitis versibus, stans ut suprà Pontifex cum mitra, inchoat tertio Antiphonam.

III. **A**spérge me, & schola prosequitur, Dómine hyssópo, & mundabor: lavabis me, & super nivem dealbabor.

Ecce enim veritatem dilexisti: * incerta & occulta sapientiæ tuæ manifestasti mihi.

Aspérge me hyssópo, & mundabor: * lavabis me, & super nivem dealbabor.

Auditui meo dabis gáudium & lætítiam: * & exultabunt ossa humiliata.

Interim Pontifex circuit tertio, aspergitque & redit, ut prius: & finitis versibus prædictis, stans cum mitra ut suprà, inchoat quartò Antiphonam.

IV. **A**spérge me, & schola prosequitur, Dómine hyssópo, & mundabor: lavabis me, & super nivem dealbabor.

Averte faciém tuam à peccatis meis: * & omnes iniquitates meas dele.

Cor mundum crea in me Deus: * & spiritum rectum innova in visceribus meis.

Ne projicias me à facie tua: * & spiritum sanctum tuum ne auferas à me.

Et interim Pontifex circuit quartò, aspergitque & redit, ut priùs: & finitis versibus prædictis, stans cum mitra in capite, inchoat quintò, stans ut suprà, Antiphonam.

V. A spérge me, & schola prosequitur, Dómine hyssópo, & mundabor: lavábis me, & super nivem dealbabor.

Redde mihi lætítiam salutáris tui: * & spiritu principalí confirma me.

Docebo iníquos vias tuas: * & impii ad te converténtur.

Libera me de sanguínibus Deus, Deus salutis meæ: * & exultábit lingua mea justítiam tuam.

Interim Pontifex circuit quintò, aspergitque & redit, ut priùs: & finitis versibus prædictis, stans cum mitra ut suprà, inchoat sextò Antiphonam.

VI. A spérge me, & schola prosequitur, Dómine hyssópo, & mundabor: lavábis me, & super nivem dealbabor.

Dómine lábia mea apéries: * & os meum annuntiábit laudem tuam.

Quóniam si voluisses sacrificium, dedissem útique: * holocáustis non delectáberis.

Sacrificium Deo spiritus contribulátus: * cor contrítum & humiliátum Deus non despícies.

Interim Pontifex circuit sextò, aspergitque & redit, ut priùs: & finitis dictis versibus, stans cum mitra ut suprà, inchoat septimò Antiphonam.

VII. A spérge me, & schola prosequitur, Dómine hyssópo, & mundabor: lavábis me, & super nivem dealbabor.

Benigné fac Dómine in bona voluntáte tua Sion: * ut ædificéntur muri Jerúsalem.

Tunc acceptábis sacrificium justítiæ, oblatiónes, & holocáusta: * tunc impónent super altáre tuum vítulos.

Et non dicitur G lória Patri. Interim Pontifex circuit septimò, aspergitque & redit, ut suprà.

Sub-

Subsequenter circuit ter Ecclesiam interiùs, tantùm aspergendo parietes ejus cum prædicta aqua benedicta, hoc modo: Finitis dictis versibus, & septimo circuitu per Pontificem ut suprà facto, schola cantat Antiphonam ton. 1.

Hæc est domus Dómini firmiter ædificata: benè fundata est supra firmam petram.

Psalmus. Lætatus sum in his quæ dicta sunt mihi: * in domum Dómini ibimus. Et dicitur totus prout suprà in Benedictione primarii lapidis, pag. 170. sed in fine non dicitur Glória Patri.

Interim incoepa Antiphona prædicta, Pontifex cum mitra incipiens retrò altare majus procedit ad dexteram partem, circuiens intrinsecùs Ecclesiam & parietes illius; aspergit eam à parte inferiori, juxta terram, rediens usque ad locum retrò altare, unde discessit: quo facto, ac finitis Antiphona & Psalmo prædictis, schola cantat Antiphonam ton. 7.

Exurgat Deus, & dissipéntur inimici ejus: & fúgiant qui odérunt eum, à fácie ejus.

Psalmus 67.

In Ecclesiis benedicite Deo Dómino, * de fónibus Israel.

Ibi Bénjamin adolefcéntulus, * in mentis excéssu.

Príncipes Juda duces eórum: * príncipes Zábulon, príncipes Néphthali.

Manda Deus virtúti tuæ: * confirma hoc Deus, quod operátus es in nobis.

A templo sancto tuo in Jerúsalem, * tibi ófferent reges múnera.

Ancrepa feras arúndinis congregátio taurórum in vaccis populórum: * ut exclúdent eos qui probáti sunt argénto.

Dissipa Gentes, quæ bella volunt, vénient legáti ex Ægypto: * Æthiopia præveniet manus ejus Deo.

Regna terræ cantáte Deo: * psállite Dómino.

Psállite Deo, qui ascéndit super cælum cæli, * ad Oriéntem.

Ecce dabit voci suæ vocem virtútis, date glóriam Deo super Israel, * magnificéntia ejus, & virtus ejus in núbibus.

Mirabilis Deus in sanctis suis, Deus Israel ipse dabit virtutem & fortitudinem plebi suæ: * benedictus Deus.

Et non dicitur Gloria Patri. Interim Pontifex secundò per eandem viam circuiens aspergit parietes Ecclesiæ in medio, id est, circa altitudinem faciei suæ, rediens usque ad locum unde discessit: quo facto, ac finitis Antiphona & Psalmo prædictis, schola cantat Antiphonam ton. 8.

Qui habitat in adiutorio Altissimi, in protectione Dei celi commorabitur. **Psalmus 90.**

Dicet Domino: Susceptor meus es tu, & refugium meum: * Deus meus sperabo in eum.

Quoniam ipse liberavit me de laqueo venantium, * & à verbo aspero.

Scápolis suis obumbrabit tibi: * & sub pennis ejus sperabis.

Scuto circumdabit te veritas ejus: * non timebis à timore nocturno,

A sagitta volante in die, à negotio perambulante in tenebris: * ab incursu & dæmonio meridiáno.

Cadent à latere tuo mille, & decem millia à dextris tuis: * ad te autem non appropinquabit.

Verumtamen oculis tuis considerabis: * & retributionem peccatorum videbis.

Quoniam tu es Domine spes mea: * altissimum posuisti refugium tuum.

Non accedet ad te malum: * & flagellum non appropinquabit tabernáculo tuo.

Quoniam Angelis suis mandavit de te: * ut custodiant te in omnibus viis tuis.

In manibus portabunt te: * ne fortè offendas ad lapidem pedem tuum.

Super aspidem & basiliscum ambulabis: * & conculcabis leonem & draconem.

Quoniam in me speravit, liberabo eum: * protegam eum, quoniam cognovit nomen meum.

Clamabit ad me, & ego exaudiam eum: * cum ipso sum in tribulatione: eripiam eum, & glorificabo eum.

Longitudine dierum replebo eum: * & ostendam illi salutare meum.

Et non dicitur **G lória Patri**. Interim Pontifex tertio circuit Ecclesiam, incipiens à sinistra parte; & aspergit parietes illius, altius quàm secundò, rediens ad locum, unde discessit. Quo facto, adhuc mitram in capite tenens aspergit cum prædicta aqua pavementum Ecclesiæ per medium, incipiens ante altare, usque ad portam principalem, deinde per transversum, de uno pariete ad alium. Interim schola cantat tres sequentes Antiphonas cum suis versiculis.

Domus mea domus orationis vocabitur.

Ps. Narrabo nomen tuum fratribus meis, in medio Ecclesiæ laudabo te. **ton. 6.**

sine G lória. Alia Antiphona.

Domine dilexi decorem domus tuæ.

Ps. Et locum habitationis gloriæ tuæ. **ton. 5.**

sine G lória. Alia Antiphona.

Non est hic aliud nisi domus Dei, & porta cæli. **ton. 7.**

Dictis Antiphonis prædictis, & aspersione, ut præmittitur, facta, Pontifex stans cum mitra in medio Ecclesiæ versus ad altare majus inchoat, & schola prosequitur Antiphonam **ton. 7.**

Vidit Jacob scalam, summitas ejus cælos tangébat, & descendentes Angelos, & dixit: Verè locus iste sanctus est.

Dum cantatur Antiphona prædicta, Pontifex stans cum mitra in medio Ecclesiæ aspergit aquam per pavementum, versus Orientem, Occidentem, Aquilonem, & Austrum.

Finita Antiphona, Pontifex, deposita mitra, stans ibidem in medio Ecclesiæ conversus ad portam principalem, dicit competenti voce:

Oremus.

Et Ministri:

Flectamus gènu.

R. Levate.

Deus, qui loca nómini tuo dicanda sanctificas, effunde super hanc orationis domum grátiam tuam: ut ab ómnibus hic nomen tuum invocántibus, auxilium tuæ misericórdiæ sentiátur. Per Christum Dóminum nostrum. **R.** Amen.

Tum

Tum ibidem stans, adhuc conversus, ut prius, dicit :

O remus.

Et Ministri: Flectamus genua.

R. Levate.

Deus sanctificationum, omnipotens dominator, cujus pietas sine fine sentitur; Deus, qui cælestia simul & terræna complècteris, servans misericordiam tuam populo tuo ambulanti ante conspectum gloriæ tuæ: exaudi preces servorum tuorum, ut sint oculi tui aperti super domum istam die ac nocte: hanc tuoque Basilicam in honorem sanctæ & victoriosissimæ Crucis, & memoriam Sancti tui **N.** sacris mysteriis institutam clementissimus dedit **†** ca, miseratus illu **†** stra, proprio splendore clari **†** fica, omnemque hominem venientem adorare te in hoc loco placatus admitte, propitius respicere dignare, & propter nomen tuum magnum, & manum tuam fortem, & brachium tuum excelsum, in hoc tabernaculo tuo supplicantes libens protege, dignanter exaudi, æterna defensione conserva; ut semper felices, semperque in tua religione latantes, constanter in sanctæ Trinitatis confessione, fide Catholica perseverent. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus.

Deinde stans adhuc conversus, ut prius, ibidem extensis manibus ante pectus, dicit Præfationem:

Per omnia sæcula sæculorum. **R.** Amen.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

V. Sursum corda.

R. Habemus ad Dominum.

V. Grátias agamus Dómino Deo nostro.

R. Dignum & justum est.

V.erè dignum & justum est, æquum & salutare; nos tibi semper, & ubique grátias agere: Dómine sancte, Pater omnipotens, æterne Deus, adesto precibus nostris, adesto Sacramentis, adesto étiam piis famulorum tuorum laboribus, nobisque misericordiam tuam poscentibus. Descendat quoque in hanc Ecclesiám tuam, quam sub invocatione sancti nominis tui, in honorem sanctæ Crucis, in qua coæ-

térnus

térnus tibi Fílius tuus Dóminus noster Jesus Christus pro redemptione mundi pati dignátus est, & memóriam Sancti tui **N.** nos indigni consecrámus, Spíritus sanctus tuus, septifórmis grátiae ubertáte redúndans; ut quotiescúmque in hac domo tua sanctum nomen tuum fúerit invocátum, eórum qui te invocáverint, à te pio Dómino preces exaudiántur. O beáta & sancta Trínitas, quæ ómnia puríficas, ómnia mundas, & ómnia perórnas. O beáta majéstas Dei, quæ cuncta imples, cuncta cóntines, cuncta dispónis. O beáta & sancta manus Dei, quæ ómnia sanctíficas, ómnia benedícis, ómnia locuplétras. O Sancte Sanctórum Deus, tuam cleméntiam humíllima devotióne depóscimus, ut hanc Ecclésiám tuam, per nostræ humili-tátis famulátum, in honórem sanctæ & victoriosíssi-mæ Crucis, & memóriam Sancti tui **N.** puri-**+** ficáre, bene-**+** dícere, & conse-**+** cráre perpétua sanctifica-tiónis tuæ ubertáte dignéris. Híc quoque Sacerdó-tes sacrificia tibi laudis ófferant. Híc fidéles pópuli vota persólvant. Híc peccatórum ónera solvántur, fidelésque lapsi reparéntur. In hac ergo, quæsumus Dómine, domo tua Spíritus sancti grátia ægróti sa-néntur, infirmi recuperéntur, claudi curéntur, le-prósi mundéntur, cæci illuminéntur, dæmónia eji-ciántur. Cunctórum hác debílium incómmoda, te Dómine annuente, pellántur, omniúmque víncula peccatórum absolvántur, ut omnes, qui hoc tem-plum beneficia justè deprecáturi ingrediúntur, cun-cta se impetrásse laténtur; ut concéssa misericórdia, quam precántur, perpétuo miserationis tuæ múnere gloriéntur.

Quod sequitur, dicit submissa voce legendo, ita tamen, quòd à circumstantibus audiri possit:

Per eúndem Dóminum nostrum Jesum Christum Fí-lium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitáte ejúsdem Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæ-culórum. **R.** Amen.

Præfatione finita, Pontifex, accepra mitra, proce-dit ante altare, & ibi cum præmissa aqua benedicta facit maltam seu cæmentum, quod mox depósita snitra, stans ibidem benedicit, dicens:

✠. Dóminus vobíscum. R. Et cum spírítu tuo.

O remus.

Summe Deus, qui summa, & média, imaque custodis, qui omnem creaturam intrinsecus ambiendo concludis: sancti + fica & bene + dic has creaturas calcis & sabulis. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Camentum benedictum reservatur, sed residuum aquæ benedictæ funditur ad basim, sive pedem stipitis altaris per circuitum.

Pontifex deinde procedit processionaliter cum Cruce & Clero ad locum, in quo Reliquiæ nocte præterita conservatæ fuerunt; & defertur Chrisma usque ad fores Ecclesiæ; sed priusquam locum ipsum ingrediatur, stans ab extra, deposita mitra, dicit:

O remus.

Et Ministri: Flectamus genua.

R. Levate.

Aufer à nobis, quæsumus Domine, cunctas iniquitates nostras: ut ad Sancta Sanctorum puris mereamur mentibus introire. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Deinde, Pontifice accepta mitra locum ipsum cum Presbyteris & Clero ingrediente, schola cantat Antiphonas sequentes:

O quam gloriosum est regnum, in quo cum Christo gaudent omnes Sancti amicti stolis albis, sequuntur Agnum quocumque ierit, ton. 6.

Alia Antiphona, ton. 8.

Movete vos Sancti Dei de mansionibus vestris, ad loca festinate, quæ vobis parata sunt.

Alia Antiphona, ton. 3.

Ecce populus custodiens iudicium, & faciens veritatem, in te speraverunt Domine usque in æternum.

Alia Antiphona, ton. 8.

Via Sanctorum facta est recta, & iter eorum præparatum est.

Psalmus 94.

Venite, exultemus Domino, * jubilemus Deo salutari nostro.

Præoccupemus faciem ejus in confessione, * & in psalmis jubilemus ei.

Quo-

Quóniam Deus magnus Dóminus, * & Rex magnus super omnes deos.

Quóniam non repellet Dóminus plebem suam, * quia in manu ejus sunt omnes fines terræ, & altitudines móntium ipse cónspicit.

Quóniam ipsíus est mare, & ipse fecit illud, * & áridam fundavérunt manus ejus:

Veníte adorémus, & procidámus ante Deum; * plorémus coram Dómino qui fecit nos, quia ipse est Dóminus Deus noster:

Nos autem pópulus ejus, * & oves páscuæ ejus.

Hódie si vocem ejus audiéritis, * nolíte obduráre corda vestra,

Sicut in exacerbatióne * secúndum diem tentatiónis in desérto:

Ubi tentavérunt me patres vestri, * probavérunt, & vidérunt ópera mea.

Quadráginta annis próximus fui generatióni huic: * & dixi, Semper hi errant corde:

Ipsi verò non cognovérunt vias meas, quibus jurávi in ira mea, * si introíbunt in réquiem meam.

Et non dicitur G lória Patri. Vel, si magis placet, omíssis omnibus præmissis Antiphonis cum Psalmo, schola cantat Responsorium de illo Sancto, cujus sunt ipsæ Reliquiæ. Interim Pontifex manet stans juxta Reliquias. Finitis autem Antiphonis cum Psalmo vel Responso prædictis, Pontifex stans ibidem coram Reliquiis, detecto capite, dicit:

O rémus.

Et Ministri: Flectámus génuá.

R. Leváte.

F Ac nos, quæsumus Dómine, Sanctórum tuórum tibi speciáliter dedicáta membra dignè contingere, quorum patrocínia cúpimus incessánte habére. Per Christum Dóminum nostrum. **R.** Amen.

Tum Pontifex, accepta mitra, imponit incensum in thuribulo, & fit Processio, hoc ordine: Procedunt duo ceroferarii cum luminaribus, deinde Crux, tum Clerus cantans Antiphonas subsequentes; post hos, Sacerdotes portantes feretrum cum Reliquiis, & juxta eos thuriferarius continuò Reliquias ipsas incensans, & immediatè ante Reliquias

quias ipsas præcedant aliqua intortitia, deinde Pontifex paratus cum suis Ministris. Processione igitur locum ipsum exeunte, Pontifex inchoat primam Antiphonam, schola ipsam & omnes alias sequentes prosequente ton. 8.

Cum jucunditate exhibitis, & cum gaudio deducemini: nam & montes & colles exilient, expectantes vos cum gaudio, allelúja.

Alia Antiphona, ton. 7.

Surgite Sancti Dei de mansionibus vestris, loca sanctificate, plebem benedicite, & nos homines peccatores in pace custodite.

Alia Antiphona, ton. 8.

Ambulate Sancti Dei, ingredimini in civitatem Domini; ædificata est enim vobis Ecclesia nova, ubi populus adorare debet majestatem Domini.

Alia Antiphona, ton. 8.

Istorum est enim regnum celorum, qui contempserunt vitam mundi, & pervenerunt ad præmia regni, & laverunt stolas suas in sanguine Agni.

Eis igitur ad Ecclesiæ consecrandæ fores pervenientibus, priusquam ingrediantur, dimissa ante fores Ecclesiæ schola, Antiphonas prædictas cantante, Pontifex, præcedentibus ipsum duobus ceroferrariis, Cruce, thuriferario, & Sacerdotibus fere-trum Reliquiarum portantibus, circuit Ecclesiam cum ipsis Reliquiis, populo sequente, & clamante: **K yrie eléison.**

Quo facto, Pontifex sedens cum mitra in faldistorio, ante fores Ecclesiæ ad id parato, brevi sermone populum alloquitur.

Quanta, fratres charissimi; Ecclesiis & Deo dicatis locis habenda sit reverentia, cánones, & leges, & universális religiósus fidélium cultus declárat. Nullibi enim, quàm in sacris Basílicis, Dómino offerri sacrificium debet. Præcipiente síquidem Dómino per Móysen tabernáculum cum mensa atque altári, & æreis vasis utensilibúisque consecrátum est ad divinum cultum expléndum; ipsum quoque tabernáculum non solùm sacrásse, sed óleo quoque linivisse légimus. In ipso autem tabernáculo non álii, quàm sancti sacerdotes & Levítæ vésti-

véstibus sacris ornati Sacraménta tractábant, & pro pópulo oblationes offerébant. Póstmódum tam Reges Hebræorum suum templum, quàm Románi Christiáni Príncipes Basílicas à se constrúctas summa in veneratióne habuérunt, immunésque ab omni vulgári strépitu & negótio esse voluérunt; ut domus oratiónis ad áliud nullum commercium atque usum accommodarétur. Eámque privilégii & immunitátis prærogatívam habére voluérunt; ut si quis temeráriè sacrílegas manus apposuisset, gravíssimis suppliciis afficerétur. Non enim justum visum est, domum Dei Altíssimi temeráriis præsumptiόνibus expósitam esse, nec latrónum (juxta Verbum Veritátis) spelúncam esse. Locus est salutis, portus naufragántibus, ad quem de tempestátibus ánchora jácitur. Hanc beneficia petitúri ádeunt, & justæ eórum preces exaudiúntur. Capitálium criminum rei ad hanc fugiéntes, impunitátem facti, implorántibus Sacerdótibus, accípiunt. Magna ergo veneratióne sacrátas Dómino Basílicas adeátis, fratres charíssimi, múnique facinóribus Dómino oblationes cordis vestri offerátis. De quibus Basílicis hæc una est, cui **N. & N.** summi Pontífices privilégia concessérunt, quam vos ædificári fecístis, (**vel N.** ædificári fecit,) & Nobis humíliter supplicástis, (**vel** supplicávit,) ut eam consecráre dignarémur. Nos autem vestris, (**vel suis**) honéstis supplicatió nibus inclináti, eam in honórem omnipoténtis Dei, beátæ Mariæ semper Virginis, & ómnium Sanctórum, ac memóriam Sancti **N.** dedicámus; & in ejus altári Relíquias Sanctórum **N. & N.** Deo propítio, poni decrevimus, & in altári **N.** vel in loco **N.** sunt córpora vel Relíquie Sanctórum **N. & N.** quæ, (**vel** quas) qui devótè visitáverit, indulgéntiam **N.** per **N.** concessam obtinébit. Vos insuper moneo, fratres charíssimi, ut decimas, quæ sunt divína tribúta, integrè Ecclésiis & Sacerdótibus persolvátis. Has sibi Dóminus ad universális domínii signum reservávit. Audíte sanctum Augustínus: Décimæ tribúta sunt egéntium animárum: Quòd si decimas déderis, non solum abundántiam frúctuum recípies, sed étiam sanitátem córporis & ánimæ consequéris. Non igitur Dó-

Dóminus Deus præmium póstulat, sed honórem. Deus enim noster, qui dignátus est totum dare, decimam à nobis dignátus est recípere, non sibi, sed nobis sine dúbio profutúram. Sed si tárdius dare peccátum est, quantò pejus est non dedísse? De milítia, de negótio, de artificio redde decimas. Cùm enim decimas dando, & terréna & cæléstia possis præmia promeréri, quare pro avarítia dúplici benedictióne fraudáris? Hæc est enim Dei justíssima consuetúdo, ut si tu illi decimam non déderis, tu ad decimam revoceris. Dabis ímpio míliti, quod non vis dare Sacerdóti; & hoc tollit fiscus, quod non áccipit Christus. Revertímini ad me, inquit Dóminus apud Prophétam, & revértar ad vos. Et dixístis: In quo revertémur? Si affiget homo Deum, quia vos configitis me? Et dixístis: In quo configimus te? In decimis & in primítiis. Et in penúria vos maledícti estis, & me vos configitis gens tota. Inférte omnem decimam in hórreum, & sit cibus in domo mea, & probáte me super hoc, dicit Dóminus: si non aperúero vobis cataráctas cæli, & effúdero vobis benedictiónem usque ad abundantiam, & increpábo pro vobis devorántem, & non corrúmpet fructum terræ vestræ; nec erit stérilis vínea in agro, dicit Dóminus exercítuum. Et beátos vos dicent omnes Gentes: éritis enim vos terra desiderábilis, dicit Dóminus exercítuum. Evitánda est itaque Dómini indignátio, solvéndæ decimæ & tribúta divína persolvéndæ, nec pro temporáli cómmodo amitténdæ sunt secutúra bona, quæ expectántur. Mémoires ergo hæc accípите, fratres charíssimi, & intellécta pro desidério compléte, ut æténa pro temporálibus accípere beneficia mereámini.

Archidiaconus legat sequentia duo Decreta Sacrosancti Concilii Tridentini, Sess. xxii. cap. xi. de Reformat.

SI quem Clericórum vel laicórum, quacúmque is dignitáte, étiam Imperiáli aut Regáli præfulgeat, in tantum malórum ómnium radix cupiditas occupáverit, ut alicújus Ecclesiæ, seu cujúsvis sæcularis, vel reguláris beneficii, Móntium pietátis, aliorúmque piórum locórum jurisdicciónes, bona, census, ac jura étiam feudália & emphytéutica, fructus, emó-

emolumenta, seu quascúmque obventiones, quæ in ministrorum & pauperum necessitates converti debent, per se, vel per alios, vi vel timóre incússó, seu étiam per suppositas persónas Clericórum aut laicórum, seu quacúmque arte, aut quocúmque quæsitó colóre, in próprios usus convertere, illósq; usurpare præsumpserit seu impedire, ne ab iis, ad quos jure pèrtinent, percipiántur; is anathématis tándiu subjaceat, quámdiu jurisdictiones, bona, res, jura, fructus, & rédditus, quos occupáverit, vel qui ad eum quomodocúmque étiam ex donatióne suppositæ persónæ pervenerint, Ecclesiæ, ejúsque administratóri, sive beneficiáto intégrè restitúerit, ac deinde à Románo Pontífice absolutiónem obtinúerit. Quòd si ejúsdem Ecclesiæ Patrónus fúerit, étiam jure patronátus, ultra prædictas poenas, eo ipso privátus exístat; Cléricus verò, qui nefándæ fraudis & usurpationis hujúsmodi fabricátor seu conséntiens fúerit, eisdem poenis subjaceat, necnon quibuscúmque beneficiis privátus sit, & ad quacúmque ália beneficia inhábilis efficiátur, & à suórum Ordinum executione, étiam post intégram satisfactiónem & absolutiónem, sui Ordinárii arbitrio suspendátur.

Conc. Trident. Sessione xxv. Cap. xii. de Reformatione.

Non sunt feréndi, qui váriis ártibus decimas Ecclesiis obveniéntes, subtráhere moliúntur, aut qui ab aliis solvéndas témerè occupant, & in rem suam vertunt, cùm decimarum solútio débita sit Deo; & qui eas dare nolúerint, aut dantes impédiunt, res aliénas invádunt. Præcipit igitur sancta Synodus ómnibus cujuscúmque gradus & conditionis sint, ad quos decimarum solútio spectat, ut eas, ad quas de jure tenéntur, in pósterum Cathedrali, aut quibuscúmque aliis Ecclesiis, vel persónis, quibus legítimè debéntur, intégrè persolvant. Qui verò eas aut súbtrahunt, aut impédiunt, excommunicéntur, nec ab hoc crimine, nisi plena restitutione secúta, absolvántur. Hortátur dehinc omnes & singulos pro Christiána charitáte, debitóque erga Pastóres suos múnere, ut de bonis sibi à Deo

collátis, Episcopis & Párochis, qui tenuióribus præfunt Ecclesiis, largè subvenire ad Dei laudem, atque ad Pastórum suórum, qui pro eis invigilant, dignitatem tuéndam non gravéntur.

Posteà Pontifex ad fundatorem dicat:

Scias, frater charíssime, quóniam non permittunt jura, Ecclesias sine ministris ac dote consecrari. Quemádmódum enim dos matrimónium conséquitur, sic & ad sustentationem ministrórum facultates necessariæ sunt. Ea itaque ratione, frater charíssime, scire vólumus, quot Sacerdotes & Cléricos, & qualem eis honórem vis exhibére, & de quo Ecclesiam dotare propónis. Et ut intélligas qualem tibi atque hæredibus tuis honórem & commoditatem exhibet Ecclesia, scias, ut gratitudinem ipsam ad fundatores osténdat, quòd à sanctis Pátribus statútum est, in diéi Dedicationis anniversário solémni fundatores & eórum hæredes in processiónibus primos esse debére; & si casu ad egestatem pervenerint, grata recordatione Ecclesia fundatóris piam liberalitatem recognóscit.

Qui ad interrogata, prout sibi placuerit, respondet; de quo fiat publicum instrumentum, si numerus Clericorum, honor, & dos sufficiens fuerit. Tunc fundator ipse, & plebs, profitentur se iussa Pontificis impleturos. Deinde Pontifex jubet Deum deprecari pro eo, qui Ecclesiam construxit & dotavit, & pro eo qui eam consecrari petiit; & concedit illis partem in omnibus bonis, quæ ibi fieri contingeret. Quo facto, Pontifice sic sedente, antequam quis Ecclesiam ingrediatur, schola cantat Responsorium ton. 2.

Erit mihi Dóminus in Deum, & lapis iste, quem eréxi, in titulum: & vocábitur domus Dei, & de univérsis, quæ déderis mihi, * Décimas & hóstias pacíficas offeram tibi. *Ps.* Si revérsus fúero ad domum patris mei. * Décimas.

Tum Pontifex, deposita mitra, surgit, & versus ad ostium Ecclesiæ, ibidem stans dicit:

O rémus.

Et Ministri: Flectámus génua.

Ps. Leváte.

Domum

Domum tuam, quæsumus Dómine, cleménter ingrédere, & in tuórum córdibus fidélium perpétuam tibi cónstrue mansiónem: & præsta, ut domus hæc, quæ tua subsistit dedicatióne solémnis, tua fiat habitatióne sublimis. Per Christum Dóminum nostrum. *R.* Amen.

Qua oratione finita, Pontifex accepta mitra, priusquam ingrediatur, intingit pollicem dexteræ manus in sanctum Chrísma, & cum eo, in modum crucis, signat ostium Ecclesiæ exteriùs, dicens:

In nómine Pa *✠* tris, & Fí *✠* lii, & Spíritus *✠* sancti. Porta sis benedícta, sanctificáta, consecráta, consignáta, & Dómino Deo commendáta; porta sis intróitus salutis & pacis, porta sis óstium pacíficum, per eum, qui se óstium appellávit, Jesum Christum Dóminum nostrum: Qui cum Patre & Spíritu sancto vivit & regnat Deus in sæcula sæculórum.

R. Amen.

Quo dicto, Presbyteri elevant feretrum Reliquiarum, & ingrediendo Ecclesiam cum Clero & populo processionaliter, Pontifex cum mitra incipit, & schola prosequitur Antiphonam ton. 4.

Ingredimini Sancti Dei, præparáta est enim à Dómino habitatio sedis vestræ: sed & pópulus fidélis cum gáudio inséquitur iter vestrum, ut orétis pro nobis majestátem Dómini. Allelúja,

Alia Antiphona ton. 6.

Gaudent in cælis ánimæ Sanctórum, qui Christi vestigia sunt secúti: & quia pro ejus amore sanguinem suum fuderunt, ideò cum Christo exúltant sine fine.

Interim processionaliter vadunt per Ecclesiam. Cùm pervenerint ad altare, in quo Reliquiæ sunt condendæ, Reliquiis ípsis cum feretro prope altare positis, & luminaribus juxta illas ardentibus, Pontifex stans cum mitra ante altare, inchoat, schola prosequente, Antiphonam ton. 4.

Exultábunt Sancti in glória, & lætabúntur in cubilibus suis.

Psalmus 149.

Cantáte Dómino cánticum novum: * laus ejus in Ecclésia Sanctórum.

Lætetur Israel in eo, qui fecit eum: * & filii Sion exultent in rege suo.

Laudent nomen ejus in choro: * in tympano & psalterio psallant ei.

Quia beneplacitum est Domino in populo suo: * & exaltabit mansuetos in salutem.

Exultabunt Sancti in gloria: * lætabuntur in cubilibus suis.

Exaltationes Dei in gutture eorum, * & gladii accipites in manibus eorum:

Ad faciendam vindictam in nationibus, * increpationes in populis.

Ad alligandos reges eorum in compedibus: * & nobiles eorum in manicis ferreis:

Ut faciant in eis iudicium conscriptum: * gloria hæc est omnibus sanctis ejus.

Psalmus 150.

Laudate Dominum in sanctis ejus: * laudate eum in firmamento virtutis ejus.

Laudate eum in virtutibus ejus: * laudate eum secundum multitudinem magnitudinis ejus.

Laudate eum in sono tubæ: * laudate eum in psalterio, & cithara.

Laudate eum in tympano, & choro: * laudate eum in chordis, & organo.

Laudate eum in cymbalis benesonantibus: laudate eum in cymbalis jubilationis: * omnis spiritus laudet Dominum.

Et non dicitur Gloria Patri, sed repetitur Antiphona. Qua dicta, Pontifex, deposita mitra, versus ad altare dicit:

Oremus.

Deus, qui in omni loco dominationis tuæ clemens ac benignus dedicator assistis: exaudi nos, quaesumus, & concede, ut inviolabilis permaneat hujus loci consecratio; & beneficia tui muneris universitas fidelium, quæ tibi supplicat, percipere mereatur, Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Tum Pontifex, accepta mitra, intingit pollicem dexteræ manus in sanctum Chrisma, & cum eo signat confessionem, id est, sepulchrum altaris, in quo

Re-

Reliquiæ sunt reponendæ , in quatuor angulis faciens in singulis signum crucis, & dicens:

Conse ✠ crétur & sancti ✠ ficetur hoc sepulchrum: In nómine Pa ✠ tris, & Fi ✠ lii, & Spíritus ✠ sancti. Pax huic dómui.

Deinde deposita mitra , recondit veneranter vasculum ipsum cum Reliquiis , & aliis , prout hesternæ die per eum fuit sigillatum, in sepulchro altaris, quibus reconditis Pontifex inchoat, schola prosequente, Antiphonam ton. 6.

Sub altáre Dei sedes accepístis Sancti Dei , intercédite pro nobis ad Dóminum Jesum Christum.

✠. Exultábunt Sancti in glória.

R. Et lætabúntur in cubilibus suis.

Et non dicitur **G**lória Patri, sed Antiphona repetitur. Interim dum præmissa cantantur , Pontifex sine mitra thurificat Reliquias inclusas.

Quo facto, imposita sibi mitra , accipit tabulam seu lapidem , cum quo debet claudi sepulchrum, in manum sinistram , & pollicem dexteræ manus intingit in sanctum Chrisma , & cum eo facit in medio dictæ tabulæ sive lapidis, de subtus, signum crucis, dicens:

Conse ✠ crétur & sancti ✠ ficetur hæc tabula, (**vel** hic lapis,) per istam unctiónem, & Dei benedictiónem: In nómine Pa ✠ tris, & Fi ✠ lii, & Spíritus ✠ sancti. Pax tibi.

Et mox linit cum cemento , ponit & coaptat tabulam seu lapidem super sepulchrum, claudens illud, & inchoans schola prosequente, Antiphonam ton. 8.

Sub altáre Dei audívi voces occisórum dicéntium: Quare non deféndis sánguinem nostrum? & accépérunt divínium respónsum: Adhuc sustinéte módicum tempus , donec impleátur númerus fratrum vestrórum.

Alia Antiphona ton. 8.
Córpore Sanctórum in pace sepúlta sunt : & vivent nómina eórum in ætérnum.

✠. Glória Patri, & Fílio, & Spíritui sancto.

Sicut erat in princípío , & nunc , & semper, & in sæcula sæculórum. Amen.

Post hæc Pontifex, deposita mitra, dicit:

Oremus.

DEus, qui ex omnium cohabitatione Sanctorum æternum maiestati tuæ condis habitaculum: da ædificationi tuæ incrementa cælestia, & præsta; ut quorum hic Reliquias pio amore complēctimur, eorum semper meritis adjuvémur. Per Christum Dóminum nostrum. *R.* Amen.

Tunc accepta mitra, Pontifice prius incipiente, cæmentarii cum cæmento benedicto firmant ipsam tabulam seu lapidem super sepulchrum: deinde Pontifex intingit iterum pollicem dexteræ manus in sanctum Chrisma, & cum eo format signum crucis per eandem tabulam, sive lapidem, dicens:

Signé ✠ tur, & sancti ✠ ficetur hoc altare: In nómine Pa ✠ tris, & Fí ✠ lii, & Spíritus ✠ sancti. Pax tibi.

Tum imponit incensum in thuribulum, dicens:

AB illo benedicáris, in cuius honóre cremáberis: In nómine Pa ✠ tris, & Fí ✠ lii, & Spíritus ✠ sancti. *R.* Amen.

Et dextera manu producit desuper signum crucis, & deposita mitra, inchoat, schola prosequente, cantum ton. 1.

Stetit Angelus juxta aram templi, habens thuribulum aureum in manu sua, & data sunt ei incensa multa: & ascéndit fumus arómatum in conspéctu Dei. Allelúja.

Interim cum mitra thurificat altare undique ad dexterum & finistrum latus, ante & desuper, donec præmissus cantus finiatur, quo finito, stans coram altari sine mitra, dicit:

Oremus.

Dirigátur oratio nostra, quæsumus Dómine, sicut incensum in conspéctu tuo, & copiósa beneficia Christiánus pópulus assequátur: ut quicumque tibi in hoc altári sacránda libámina devótus obtúlerit vel sacráta suscéperit, & vitæ subsidia præsentis accípiat, & remissionem omnium peccatorum páriter consequátur, & grátiam sempitérnæ redemptionis percípiat. Per Christum Dóminum nostrum.

R. Amen.

Post

Post hæc Pontifex, accepta mitra, sedet, & ministri extergunt mensam altaris cum linteo mundo, & mox Pontifex thurificat super illam in modum crucis, in medio, & in quatuor ejus cornibus: quo facto Pontifex ponit iterum incensum in thuribulo, & illud benedicit, ut supra, videlicet, **Ab illo benedicaris, &c.** ac tradit uni Sacerdoti superpelliceo induto, qui continuè altare circuit incensando, donec Consecratio perficiatur, excepto eo tempore, quo Pontifex illud incensat: tunc enim Pontifici thuribulum præsentat, & per Pontificem thurificato, illud iterum accipit, & ut prius, incensat.

Tum Pontifex adhuc cum mitra stans inchoat, schola prosequente, **Responsorium ton. 7.**

Dirigatur oratio mea sicut incensum in conspectu tuo, Dómine.

✠. Elevatio manuum mearum sacrificium vespertinum.

Quod dum cantatur, Pontifex circuit ter altare ad dexteram continuè thurificando. Finita incensatione Pontifex inchoat, schola prosequente, Antiphonam ton. 7.

Exiit Jacob lapidem in titulum, fundens oleum desuper: votum vovit Deo Jacob.

Psalms. Quam dilecta tabernacula tua Dómine virtutum! * concupiscit & deficit anima mea in atria Dómini. Et dicitur totus, prout habetur supra, pag. 166. Sed in fine non dicitur Glória Patri.

Dum Antiphona, & Psalmus prædicti cantantur, Pontifex stans cum mitra, intingit pollicem dexteræ manus in oleum Catechumenorum, & cum eo facit quinque cruces, videlicet in medio altaris & quatuor ejus cornibus, in locis, in quibus fecerat cruces de aqua benedicta, videlicet, primam in medio altaris, secundam in dextero posteriori, id est, Evangelii, tertiam in sinistro anteriori, quartam in dextero anteriori, quintam in sinistro posteriori. hoc ordine:

✠ 2	✠ 5
✠ 1	
✠ 4	✠ 3

Dicens dum singulas cruces facit:

Sancti ✠ ficetur & conse ✠ cratur lapis iste: In
nómine Pa ✠ tris, & Fi ✠ lii, & Spíritus ✠ san-
cti, in honórem Dei & gloriósæ Vírginis Mariæ, at-
que ómnium Sanctórum, ad nomen & memóriam
sancti N. Pax tibi.

Deinde Pontifex, accepto thuribulo à Sacerdote
altare incensante, imposito & benedicto, ut prius in-
censo, stans cum mitra inchoat, schola prosequente,
Responsorium ton. 7.

Dirigatur oratio mea sicut incensum in conspectu
tuo Dómine. **✠** Elevatio mánuum meárum sacri-
cium vespertinum.

Quo incepto, Pontifex circuit semel altare ad dex-
teram, thurificando illud; deinde restituto thuribulo
Sacerdoti, & Responso finito, deposita mitra, dicit:

Oremus.

Et Ministri: Flectamus gēnua.

R. Levate.

Adsit, Dómine, misericórdiæ tuæ ineffábilis pie-
tas: & super hunc lápidem opem tuæ bene ✠ di-
ctiónis, & virtútem tuæ unctiónis infunde; ut, te lar-
giēte, réferat præmium quisque intúlerit votum.
Per Christum Dóminum nostrum.

R. Amen.

Oratione finita, Pontifex inchoat, schola prose-
quente, Antiphonam ton. 1.

Manè surgens Jacob erigebat lápidem in título, fun-
dens óleum desuper, votum vovit Dómino: verè lo-
cus iste sanctus est, & ego nesciébam.

Psalmus 91.

Bonum est confiteri Dómino, * & psállere nómini
tuo Altíssime;

Ad annuntiándum manè misericórdiam tuam, * &
veritatem tuam per noctem;

In decachódo, psaltério; * cum cántico in cithara.

Quia

Quia delectasti me Domine in factura tua: * & in operibus manuum tuarum exultabo.

Quam magnificata sunt opera tua Domine! * nimis profunda factae sunt cogitationes tuae.

Vir insipiens non cognoscet: * & stultus non intelliget haec.

Cum exorti fuerint peccatores sicut foenum: * & apparuerint omnes qui operantur iniquitatem:

Ut intereant in saeculum saeculi: * tu autem Altissimus in aeternum Domine.

Quoniam ecce inimici tui Domine, quoniam ecce inimici tui peribunt: * & dispergentur omnes qui operantur iniquitatem.

Et exaltabitur sicut unicornis cornu meum: * & senectus mea in misericordia uberi.

Et de spexit oculus meus inimicos meos: * & ab insurgentibus in me malignantibus audiet auris mea.

Justus ut palma florebit: * sicut cedrus Libani multiplicabitur.

Plantati in domo Domini, * in atriis domus Dei nostri florebut.

Adhuc multiplicabuntur in senecta uberi: * & bene patientes erunt, ut annuntient:

Quoniam rectus Dominus Deus noster: * & non est iniquitas in eo.

Et non dicitur Gloria Patri. Incepta Antiphona, Pontifex accepta mitra, facit iterum quinque cruces cum pollice, de eodem oleo Catechumenorum, in eisdem locis altaris, & eo ordine, prout prius fecit, dicens, dum singulas cruces facit:

Sancti * ficetur & conse * cretur lapis iste: In nomine Pa * tris, & Fi * lii, & Spiritus * sancti, in honorem Dei & gloriosae Virginis Mariae, atque omnium Sanctorum, ad nomen & memoriam Sancti N. Pax tibi.

Deinde Pontifex, accepto thuribulo a Sacerdote altare incensante, imposito & benedicto, ut prius, incenso, stans cum mitra inchoat iterum, schola prosequente, Responsorium ton. 7.

Dirigatur oratio mea sicut incensum in conspectu tuo Domine.

V. Elevatio manuum mearum sacrificium vespertinum.

Quo incepto, circuit iterum semel altare ad dexteram, illud incensando: quo facto, restituto thuribulo Sacerdoti, & Responsorio finito, Pontifex deposita mitra, dicit:

Orémus.
Et Ministri: Flectamus genua.

R. Levate.

Adesto, Domine, dedicationi hujus mensæ tuæ: & in eam, quæ à nobis indignis sancto lin̄ta est oleo, bene **+** dictionis & sancti **+** ficationis tuæ virtutem & consecrationem infunde: Qui vivis & regnas Deus, per omnia sæcula sæculorum.

R. Amen.

Alia Oratio. **Orémus.**

OMnipotens sempiternè Deus, altare hoc quod in honorem tuum, & in memoriam Sancti tui **N.** nos indigni consecramus, virtute tuæ bene **+** dictionis sanctifica: & omnibus te hic invocantibus atque in te sperantibus auxiliū tui munus ostende; ut huic altari impōita mūnera semper accepta fieri digneris, & in eo Sacramentorum virtus & votorum semper obtineatur effectus. Per Christum Dōminum nostrum.

R. Amen.

Qua finita, Pontifex incipit schola prosequente,
Antiphonam ton. 7.

Unxit te Deus Deus tuus oleo lætitiæ præ consorciis tuis.

Psalmus 44.

ERuctavit cor meum verbum bonum: * dico ego opera mea Regi.

Lingua mea calamus scribæ, * velociter scribentis.

Speciōsus forma præ filiis hominum, diffusa est gr̄a in labiis tuis: * propterea bene dixit te Deus in æternum.

Accingere gladio tuo super femur tuum, * potentissime,

Spécie tua & pulchritudine tua * intēde, prospere procēde, & regna.

Propter veritatem, & mansuetudinem, & justitiam: * & deducet te mirabiliter dextera tua.

S agit-

S agittæ tuæ acutæ, pópuli sub te cadent, * in corda inimicórum regis.

S edes tua Deus in sæculum sæculi : * virga directi-
nis virga regni tui.

D ilexísti iustítiam, & odísti iniquitátem : * propterea
unxit te Deus Deus tuus óleo lætitiæ præ consórti-
bus tuis.

M yrrha, & gutta, & cássia à vestiméntis tuis, à dó-
mibus ebúrneis : * ex quibus delectavérunt te filia
regum in honóre tuo.

A stitit regína à dextris tuis in vestítu deauráto, *
circúmdata varietáte.

A udi filia, & vide, & inclína aurem tuam : * &
oblivíscere pópulum tuum, & domum patris tui.

E t concupíscet Rex decórem tuum : * quóniam ipse
est Dóminus Deus tuus, & adorábunt eum.

E t filia Tyri in munéribus * vultum tuum depreca-
búntur, omnes dívites plebis.

O mnis glória ejus filia Regis ab intus, * in fim-
briis áureis circumamícta varietátibus.

A dducéntur Regi vírgines post eam : * próximæ ejus
afferéntur tibi.

A fferéntur in lætítia & exultatióne : * adducéntur in
templum Regis.

P ro pátribus tuis nati sunt tibi filii : * constitues eos
príncipes super omnem terram.

M émoires erunt nóminis tui : * in omni generatióne
& generatióne.

P ropterea pópuli confitebúntur tibi in ætérnum, *
& in sæculum sæculi.

Et non dicitur Glória Patri. Incepta Antiphona,
Pontifex, accepta mitra, iterum facit quinque cru-
ces de sancto Chrismate cum pollice dexteræ ma-
nus in medio tabulæ altaris, & in quatuor ejus an-
gulis, ordine suprà posito, ad quamlibet crucem,
dicens :

S ancti ✠ ficétur & conse ✠ crétur lapis iste : In
nómine Pa ✠ tris, & Fí ✠ lii, & Spíritus ✠ fan-
cti, in honórem Dei & gloriósæ Vírginis Mariæ, at-
que ómnium Sanctórum, ad nomen & memóriam
Sancti **N.** Pax tibi.

Deinde Pontifex, accepto thuribulo à Sacerdo-

De Ecclesiæ Dedicatione,
 te incensante, imposito, & benedicto, ut prius; in-
 censo, stans cum mitra inchoat, schola prosequente,
Responsorium ton. 7.

Dirigatur oratio mea sicut incensum in conspectu
 tuo Domine.

Y. Elevatio manuum mearum sacrificium vesperti-
 num.

**Quo incepto Pontifex circuit semel altare ad si-
 nistram, illud incensans, ut prius; quo incensato,
 restituto thuribulo Sacerdoti, & Antiphona finita,
 Pontifex deposita mitra, dicit:**

Oremus.

Et Ministri: Flectamus genua.

R. Levate.

Descendat, quæsumus Domine Deus noster, Spiri-
 tus tuus sanctus super hoc altare: qui & dona
 nostra & populi tui in eo sanctificet, & summentium
 corda dignanter emundet. Per Christum Dominum
 nostrum. **R.** Amen.

**Qua dicta, Pontifex inchoat, & schola prosequitur,
 Antiphonam ton. 1.**

Sanctificavit Dominus tabernaculum suum: quia hæc
 est domus Dei, in qua invocabitur nomen ejus, de quo
 scriptum est: Et erit nomen meum ibi, dicit Dominus.

Psalmus 45.

Deus noster refugium, & virtus; * adjutor in
 tribulationibus, quæ invenerunt nos nimis.

Propterea non timebimus dum turbabitur terra: *
 & transferentur montes in cor maris.

Sonuerunt, & turbatae sunt aquae eorum: * conturba-
 ti sunt montes in fortitudine ejus.

Fluminis impetus lætificat civitatem Dei: * sanctifi-
 cavit tabernaculum suum Altissimus.

Deus in medio ejus, non commovebitur: * adjuvab-
 it eam Deus manè diluculo.

Conturbatae sunt Gentes, & inclinata sunt regna: *
 dedit vocem suam, mota est terra.

Dominus virtutum nobiscum: * susceptor noster
 Deus Jacob.

Venite, & videte opera Domini, quæ posuit pro-
 digia super terram: * auferens bella usque ad finem
 terræ.

Arcum

Arcum conteret, & confringet arma: * & scuta comburent igni.

Vacate, & videte quoniam ego sum Deus: * exaltabor in Gentibus, & exaltabor in terra.

Dominus virtutum nobiscum: * susceptor noster Deus Jacob.

Et non dicitur Gloria Patri. Interim dum Antiphona & Psalmus praedicti dicuntur, Pontifex, accepta mitra, fundit & spargit de Oleo Catechumenorum & Chrismate pariter super altare, illud manu dextera conficans, liniens, & perungens. Quo facto, incipit, schola prosequente, Antiphonam ton. 1.

Ecce odor filii mei, sicut odor agri pleni, cui benedixit Dominus: crescere te faciat Deus meus sicut arenam maris, & donet tibi de rore caeli benedictionem.

Psalmus 86.

Fundamenta ejus in montibus sanctis: * diligit Dominus portas Sion super omnia tabernacula Jacob.

Gloriosa dicta sunt de te, * civitas Dei.

Memor ero Rahab & Babylonis * scientium me.

Ecce alienigenae, & Tyrus, & populus Aethiopum, * hi fuerunt illic.

Numquid Sion dicet: Homo, & homo natus est in ea: * & ipse fundavit eam Altissimus?

Dominus narrabit in scripturis populorum & principum; * horum qui fuerunt in ea.

Sicut latantium omnium * habitatio est in te.

Et dicitur Gloria Patri.

Finis Psalmo, Pontifex, stans cum mitra, dicit:

Lapidem hunc, fratres charissimi, in quo unguentum sacrae unctionis effunditur, ad suscipienda populi sui vota & sacrificia, oremus ut Dominus noster benedicat & consecret: & quod est unctum a nobis, sit unctum in nomine ejus; ut plebis vota suscipiat, & altari per sacram unctionem perfecto, dum propitiationem Sacrorum imponimus, ipsi propitiatores Dei esse mereamur. Per Jesum Christum Dominum nostrum, qui cum eo & Spiritu sancto vivit & regnat Deus in saecula saeculorum.

R. Amen.

Quo

Quo dicto, inchoat Antiphonam, schola ipsam
& Psalmum ac sequentia Responsorialia prosequente.

Antiphona ton. 2.

Lápides pretiosi omnes muri tui, & turres Jerúsalem
gemmis ædificabúntur.

Psalmus 147.

Lauda Jerúsalem Dóminum: * lauda Deum tuum
Sion.

Quóniam confortávit feras portárum tuárum: * be-
nedíxit filiis tuis in te.

Qui pósuit fines tuos pacem: * & ádipe fruménti
sátiat te.

Qui emíttit elóquium suum terræ: * velóriter currit
sermo ejus.

Qui dat nivem sicut lanam, * nébulam sicut cíne-
rem spargit.

Míttit crystállum suam sicut buccéllas: * ante fáciem
frígoris ejus quis sustinébit?

E-míttet verbum suum, & liquefáciat ea: * flabit
spíritus ejus, & fluent aquæ.

Qui annúntiat verbum suum Jacob: * justítias &
judícia sua Israel.

N on fecit táliter omni natióni: * & judícia sua non
manifestávit eis.

G lória Patri. S icut erat, &c.

Deinde dicitur Responsorium ton. 8.

H æc est Jerúsalem civitas illa magna cæléstis, ornáta
tamquam sponsa Agni: * Quóniam tabernáculum Dei
facta est, Allelúja. *Ps.* Portæ ejus non claudéntur per
diem; nox enim non erit in ea. * Quóniam.

Aliud Responsorium ton. 8.

P latææ tuæ Jerúsalem sternéntur auro mundo, Alle-
lúja: & cantábitur in te cánticum lætitiæ, Allelúja:
* Et per omnes vicos tuos dicétur ab univérfis, Alle-
lúja, allelúja. *Ps.* Luce spléndida fulgébis, & omnes
fines terræ adorábunt te. * Et per omnes.

Incoepta Antiphona, interim dum ipsa & Psal-
mus ac Responsorialia prædicta cantantur, Pontifex
cum mitra incipiens retrò altare, & procedens ad
ejus dexteram inungit Chrismate cum pollice dextero
singulas duodecim cruces in parietibus Ecclesiæ depi-
cta, ad unamquamque crucem dicens:

Sancti ✠ ficetur & conse ✠ cratur hoc templum :
In nomine Pa ✠ tris , & Fi ✠ lii , & Spíritus ✠ san-
cti , in honorem Dei & gloriósæ Virginis Mariæ , at-
que ómnium Sanctórum , ad nomen & memóriam
Sancti N. Pax tibi .

Et peruncta qualibet cruce, mox accepto thuribulo,
illam incensat triplici ductu.

His peractis, Pontifex ad altare revertitur, ac stans
cum mitra, & thurificans super illud, inchoat, schola
prosequente, Antiphonam ton. 2.

Ædificávit Móyses altáre Dómino Deo , ófferens su-
per illud holocáusta : & immolans víctimas fecit
sacrificium vespertínium in odórem suavitátis Dómino
Deo, in conspéctu filiórum Israel.

Qua finita, stans adhuc cum mitra, dicit:

DEi Patris omnipoténtis misericórdiam súpplīces
implorémus , fratres charíssimi : ut altáre hoc
sacrificiis spirituálibus imbuéndum, nostræ vocis exo-
ratus officio , præsentī bene ✠ dictiōne sanctīficet ,
atque in eo semper oblatiōnes famulórum suórum
stúdio sanctæ devotiōnis impósitas bene ✠ dicere ,
& sancti ✠ ficáre dignetur ; & spirituáli placátus in-
cénso, précibus famíliæ suæ promptus exauditor assi-
stat. Per Christum Dóminum nostrum.

R. Amen.

Deinde benedicit incensum super altare cremandum,
stans ibidem, deposita mitra, dicens:

Y. Dómine exáudi oratiōnem meam.

R. Et clamor meus ad te véniat.

Y. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spírītu tuo.

Oremus.

Domine Deus omnípotens , cui assístit exércitus
Angelórum cum tremóre, quorum servítium spi-
rituále & ígneum esse cognóscitur : dignáre respíce-
re, bene ✠ dicere , & sancti ✠ ficáre hanc creatú-
ram incénso , ut omnes languóres , omnéque infirmi-
tates , atque insídiæ inimíci odórem ejus sentiéntes
effúgiant , & separéntur à plásmate tuo , quod pretiósó
Fílii tui sánguine redemísti, ut numquam lædátur à
morsu iníqui serpéntis . Per eúndem Christum Dó-
minum nostrum. R. Amen.

Dein-

Deinde aspergit ipsum aqua benedicta, & accepta mitra, format propria manu ex ipso incenso quinque cruces, quamlibet de quinque granis, super illa quinque loca altaris, in quibus cruces de aqua, & oleo, ac Chrismate factæ prius fuerunt; & super quamlibet crucem thuris ponit unam crucem factam de subtili candela, ad mensuram crucis de granis incensi factæ; & cujuslibet crucis capita accenduntur, ut cum ipsis thus comburatur, & cremetur. Omnibus autem crucibus accensis, Pontifex, depozita mitra, flexis coram altari genibus, inchoat, schola prosequente, ton. 1.

Allelúja. Veni sancte Spíritus reple tuorum corda fidélium, & tui amoris in eis ignem accende.

Nisi consecratio fiat inter Dominicam Septuagesimæ & festum Paschæ Resurrectionis Domini nostri Jesu Christi: quia tunc, omisso Allelúja, dicitur versus tantum. Quo dicto, surgit Pontifex stans ibidem versus ad altare sine mitra, & schola cantat Antiphonas duas sequentes:

Antiphona ton. 4.

Ascéndit fumus arómatum in conspéctu Dómini de manu Angeli.

Alia Antiphona ton. 1.

Stetit Angelus juxta aram templi, habens thuríbulum áureum in manu sua, & data sunt ei incensa multa: & ascéndit fumus arómatum in conspéctu Dei.

Sine Allelúja. Quibus finitis, Potifex adhuc stans ante altare sine mitra, dicit:

O rémus.

Et Ministri: Flectámus génua.

R. Leváte.

Domine sancte, Pater omnipotens, æterne Deus, clemens & propítius preces nostræ humilitátis exáudi: & réspice ad hujus altáris tui holocáustum, quod non igne visibili probétur, sed infúsum sancti Spíritus tui grátia in odórem suavitátis ascéndat, & legitimè se suméntibus Eucharistía medicábilis fiat, ad vitámque proficiat sempitérnam. Per Christum Dóminum nostrum. **R.** Amen.

Post hæc, combustis candelis & thure, cineres illius

illius combustionis per unum ex Ministris cum spatulis ligneis abraduntur, & collecti in aliquo vase, projiciuntur in sacrario. Interim Pontifex sine mitra stans ante gradus altaris, versus ad altare dicit:

O rémus.

Et Ministri : Flectámus génua.

R. Leváte.

Deus omnipotens, in cujus honorem, ac beatíssimæ Virginis Mariæ & ómnium Sanctórum, ac nomen & memóriam Sancti tui **N.** nos indigni altare hoc consecrámus, clemens & propítius preces nostræ humilitátis exáudi, & præsta: ut in hac mensa sint libámina tibi accépta, sint grata, sint pínquia, & sancti Spíritus tui semper rore perfúsa; ut omni témpore hoc in loco supplicántis tibi familiæ tuæ anxietates réleves, ægritúdes cures, preces exáudias, vota suscipias, desideráta confirmes, postuláta concédas. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitáte ejúsdem Spíritus sancti Deus.

Deinde eodem modo stans dicit mediocri voce, extensis manibus ante pectus, Præfationem hanc:

Per ómnia sæcula sæculórum. R. Amen.

V. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spíritu tuo.

V. Sursum corda.

R. Habémus ad Dóminum.

V. Grátias agámus Dómino Deo nostro.

R. Dignum & justum est.

Verè dignum & justum est, æquum & salutáre, nos tibi semper, & ubique grátias ágere: Dómine sancte, Pater omnipotens, ætérne Deus: Et ut propensióri cura & attentióri famulátu tibi servitútis officia deferámus, hoc præsertim témpore, quo religiosárum méntium hábitum ultra parietum ornátum delegísti, templum istud, in quo sancti tui **N.** méntio habétur, bene ✠ dicere, & sancti ✠ ficáre dignéris: per cujus sacram reveréntiam & honórem, sacratíssimo nómini tuo hoc altare dedicámus. Hujus igitur Dómine efflagitátus précibus, dignáre hoc altare cælésti sancti ✠ ficatió-

ne

ne perfundere, & bene ✠ dicere. Afsistant Angeli claritatis, & sancti Spiritus illustratione perfulgeat. Sit illius quoque apud te gratiæ, cujus fuit illud, quod Abraham pater fidei, in nostræ figuram redemptionis, filium immolaturus extruxit; quod Isaac in conspectu tuæ majestatis instituit; quod Jacob Dominum magna videns visione erexit: ut hic orantes exaudias, hic oblata sancti ✠ fices, hincque superposita bene ✠ dicas, hic quoque benedicta distribuas. Sit ergo Ecclesiæ tuæ titulus sempiternus, sit mensa cælesti spiritualique convivio præparata. Tu igitur, Domine, proprio ore tuo hostias super eam impositas bene ✠ dicito, & benedictas suscipito, ac nobis omnibus tribue, ut participatione earum vitam acquiramus sempiternam.

Quod sequitur, dicit submissa voce legendo, ita tamen, quod à circumstantibus audiat:

Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate ejusdem Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum.

R. Amen.

Præfatione finita, Pontifex inchoat, schola prosequente, Antiphonam ton. 8.

Confirma hoc Deus, quod operatus es in nobis, à templo sancto tuo, quod est in Jerúsalem, allelúja.

*Psalms. Exurgat Deus, & dissipentur inimici ejus; * & fugiant qui oderunt eum, à facie ejus.*

Et totus dicitur prout habetur in benedictione Abbatum auctoritate Ordinarii, pag. 106.

Incepta Antiphona, Pontifex, accepta mitra, cum pollice dexteræ manus Chrismate intincto facit crucem in fronte altaris, nihil dicens. Quo facto, ac prædictis Antiphona & Psalmo finitis, deposita mitra, dicit:

Oremus.

MAjestatem tuam, Domine, humiliter imploramus, ut altare hoc sacræ unctionis libamine ad suscipienda populi tui múnera inunctum potenter bene ✠ dicere & sancti ✠ ficare digneris: ut quod nunc à nobis indignis, sub tui nominis invocatione, in honorem beatissimæ Virginis Mariæ & omnium

mnium Sanctorum, atque in memoriam Sancti tui **N.** sacrosancti Chrismatis unctione delibutum est, placeat tibi, atque altare maneat perpetuum; ut quidquid deinceps super illud oblatum sacratumve fuerit, dignum tibi fiat holocaustum; atque omnium hic offerentium sacrificia a te pio Domino benigne suscipiantur, & per ea vincula peccatorum nostrorum absolvantur; maculae deleantur; veniae impetrentur; gratiae acquirantur; quatenus una cum Sanctis & Electis tuis vitam percipere mereamur aeternam. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Tum Pontifex, accepta mitra, cum pollice dexterae manus Chrismate intincto inungit in modum crucis conjunctiones mensae seu tabulae altaris, & tituli sive stipitis, quatuor angulis, quasi illa coniungens, ad singulas cruces dicens:

In nomine Pa tris, & Fi lii, & Spiritus sancti.

Deinde deposita mitra, dicit:

Oremus.

Supplices te deprecamur, omnipotens aeternae Deus, per unigenitum Filium tuum Dominum nostrum Jesum Christum, ut altare hoc sanctis usibus praeparatum, caelesti bene dictione sanctifices: & sicut Melchisedech Sacerdotis praecipui oblationem dignatione mirabili suscepisti, ita impoſita huic novo altari munera semper accepta ferre digneris; ut populus, qui in hanc Ecclesiae domum sanctam conveniet, per haec libamina caelesti sanctificatione salvatus, animarum quoque suarum salutem perpetuam consequatur. Per eundem Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Post haec Subdiaconi abstergunt diligenter cum mantilibus telae grossae mensam altaris; & Pontifex accedit ad sedem suam juxta altare, in qua cum mitra sedens fricat bene manus cum medulla panis, ac lavat, & extergit. Quo facto, Subdiaconis seu Acolythis praesentantibus ipsi Pontifici tobaleas novas & mundas, vasa & ornamenta ad cultum Dei & Ecclesiae ac altaris consecratorum pertinentia, Pontifex, deposita mitra, surgit, & stans illa benedicit, dicens:

BENE-

B E N E D I C T I O

**Tobalearum, vasorum, & ornamento-
rum Ecclesiæ & Altaris con-
secratorum.**

V. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit cælum & terram.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo. **O** remus.

O Mnípotens & miséricors Deus, qui ab initio
utília & necessária homínibus creásti, témpla-
que manu hóminum facta nómini tuo sancto dicá-
ri, tuæque habitatiónis loca vocári voluísti; quique
per fámulum tuum Móysen vestiménta Pontificália
& Sacerdotália, seu Levítica, & ália quæque di-
vérsi géneris ornaménta ad cultum & decórem ta-
bernáculi & altáris tui fieri decrevísti: exáudi pro-
pítius preces nostras, & ómnia hæc diversárum spe-
ciérum ornaménta in usum hujus Ecclesiæ tuæ & al-
táris ad honórem & glóriam tuam præparáta purifi-
cáre, bene **+** dicere, sancti **+** ficáre, & conse **+** crá-
re per nostræ humilitátis servítium dignéris; ut diví-
nis cúltribus & sacris mystériis apta exístant, hisque
confectióri córporis & sánguinis Jesu Christi Fílii
tui Domini nostri dignis pareátur famulátibus: Qui
tecum vivit & regnat in unitáte Spíritus sancti Deus,
per ómnia sæcula sæculórum.

R. Amen.

**Deinde aspergit illa aqua benedicta: tum Mini-
stri ponunt super altare Chrismale, five pannum
lineum ceratum, ad mensuram altaris factum; dein-
de vestiunt altare tobaleis & ornamentis benedi-
ctis, ponentes desuper crucem, & alia ornamenta.
Interim Pontifex stans ibidem inchoat Antiphonam
primam, schola ipsam ac alias Antiphonas sequen-
tes, & Responsorialia cum suis versibus & Psalmis
prosequente.**

Antiphona ton. 8.

Circúmdate Levitæ altáre Domini Dei, vestíte ve-
stiméntis albis: estóte & vos canétes hymnum no-
vum

vum dicentes, Allelúja. *ψ.* Mirabilis Deus in Sanctis suis, & sanctus in omnibus operibus suis.

ψ. Glória Patri, & Fílio, & Spirítui sancto. *℞.* Sicut erat in princípio, & nunc, & semper, & in sæcula sæculórum. Amen.

Alia Antiphona ton. 8.

Circúndate Sion, & complectimini eam, narráte in túrribus ejus. *ψ.* Magnus Dóminus & laudábilis nimis, in civitáte Dei nostri, in monte sancto ejus.

Deinde dicitur Responsum ton. 2.

Induit te Dóminus túnica jucunditátis, & impósuit tibi corónam: * Et ornávit te ornámentis sanctis.

ψ. Luce spléndida fulgébis, & omnes fines terræ adorábunt coram te. * Et ornávit te.

ψ. Natiónes ex longínquo ad te vénient, & múnera deferéntes adorábunt Dóminum; & terram tuam in sanctificatióne habébunt, & nomen magnum tuum invocábunt. * Et ornávit te. *ψ.* Benedícti erunt, qui te ædificavérunt: tu autem lætáberis in filiis tuis, quóniam omnes benedicéntur, & congregabúntur ad Dóminum. * Et ornávit te.

Et non dicitur Glória, sed sequens Antiphona cantatur ton. 6.

In velaménto alárum tuárum prótege nos Dómine, & in laude tua gloriémur.

Psalms 62.

Deus Deus meus, * ad te de luce vígilo.

Sitívit in te ánima mea, * quàm multipliciter tibi caro mea.

In terra desérta, & ínvia, & inaquósa: * sic in sancto apparui tibi, ut vidérem virtútem tuam, & glóriam tuam.

Quóniam mélior est misericórdia tua super vitas: * lábia mea laudábunt te.

Sic benedícam te in vita mea: * & in nómine tuo levábo manus meas.

Sicut ádipe & pinguédine repleátur ánima mea: * & lábiis exultatiónis laudábit os meum.

Si memor fui tui super stratum meum, in matutínis meditábor in te: * quia fuísti adjútor meus.

Et in velaménto alárum tuárum exultábo, adhæsit ánima mea post te: * me suscepit dextera tua.

Ipsi verò in vanum quæsièrunt ànimam meam, introibunt in inferiòra terræ: * tradéntur in manus gládi, partes vùlpium erunt.

Rex verò lætábitur in Deo, laudabúntur omnes qui jurant in eo: * quia obstrúctum est os loquéntium iníqua.

Glória Patri, &c. Sicut erat, &c.

Finito **P**salmò **P**ontifex, deposita mitra, ascendit ad altare, & facta cruci super altari positæ reverentia, incipit, schola prosequente, Antiphonam ton. 8.

Omnis terra adóret te Deus, & psallat tibi: psalmum dicat nómini tuo Dómine.

Interim, dum Antiphona cantatur, Pontifex incensat super altare in modum crucis: & Antiphona finita, Pontifex eam reincipit, & schola prosequitur, & interim iterum ipse Pontifex super altare in modum crucis incensat, quod & tertio facit; quo facto, stans ante medium altaris, dicit:

O rémus.

Descéndat, quæsumus Dómine Deus noster, Spíritus tuus sanctus super hoc altáre: qui & dona nostra & pópuli tui in eo sanctíficet, & suméntium corda dignánte emúndet. Per Christum Dóminum nostrum. **R.** Amen.

O rémus.

OMnípotens sempitérne Deus, altáre hoc nómini tuo dedicátum caléstis virtútis benedictióne sancti ✙ fica: & ómnibus in te sperántibus auxilií rui munus osténde; ut híc Sacramentórum virtus & votórum obtineátur efféctus. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculorum. **R.** Amen.

V. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spíritu tuo.

V. Benedicámus Dómino.

R. Deo grátias.

Quo dicto Pontifex accedit ad sacristiam, si-
ve sacrarium: ubi deposito pluviali, si celebrare
voluerit, quod conveniens est, accipit sandalia; di-
cens **P**salmum, **Q**uàm dilécta, cum aliis; deinde,
lotis

lotis manibus, accipit omnia paramenta Pontificalia albi coloris. Interim ornatur Ecclesia, & luminaria super altari & credentia, atque alibi, ubi placuerit, accenduntur. Tunc exit Pontifex Missam celebraturus. Si verò fatigatus nimis celebrare noluerit, facit Missam solemniter per aliquem Sacerdotem celebrari.

Missa dicitur prout in Missali, in ipsa die Dedicationis Ecclesiæ.

In fine Pontifex dat Benedictionem solemnem, dicens:

Sit nomen Dómini benedíctum, &c.

Et Indulgentias suprà declaratas. Quibus publicatis revertitur ad sacristiam, ubi depositis sacris vestibus, vadit in pace.

Deinde cineres per Ecclesiam aspersi, in quibus litteræ Græcæ & Latinæ scriptæ sunt, per ministros Ecclesiæ tolluntur, & Ecclesiæ totaliter mundatur.

DE ALTARIS

Consecratione, quæ fit sine Ecclesiæ
Dedicatione.

Altaris Consecratio, quamvis omni die de jure fieri possit, decentius tamen in Dominicis diebus, vel Sanctorum solemnitatibus fit. Sanè terò ante diem Consecrationis Pontifex parat Reliquias in altari Consecrando includendas, ponens eas in decenti & mundo vasculo cum tribus granis thuris; ponit etiam in eo chartulam de pergameno, scriptam sub hac forma:

M. DC. LXIII. die N. Mensis N. Ego N. Episcopus N. consecravi altare hoc, in honorem Sancti N. & Reliquias Sanctorum Martyrum N. & N. in eo inclusi; & singulis Christi fidelibus hodie unum annum, & in die anniversario consecrationis hujusmodi ipsam visitantibus quadraginta dies de vera Indulgentia, in forma Ecclesiæ consueta, concessi.

Sigillans ipsum vasculum diligenter, & in honesto & mundo loco ponens, cum duobus candelabris & luminaribus ardentibus. Celebrandæque sunt Vigiliæ
ante

ante Reliquias ipsas , & canendi Nocturni & Matutinæ Laudes , in honorem Sanctorum , quorum Reliquiæ sunt recondendæ .

Parantur etiam in Ecclesia , quæ ad altaris Consecrationem sunt necessaria , videlicet sanctum Chrisma in vasculo & ampulla , Oleum sanctum Catechumenorum , etiam in vasculo & ampulla ; una libra thuris , cujus medietas sit in granis ; thuribulum cum navicula & cochleari ; vas cum prunis ardentibus ; vas aqua plenum , quod in presbyterio ponitur ; vas cum cineribus ; vas cum sale ; vas vini ; asperforium factum de herba hyssopi ; mantilia ex tela grossa , ad extergendum mensam altaris consecrandi , quoties expedierit ; coopertura linea cerata ad mensuram ipsius altaris Consecrandi , quinque cruce parvæ factæ de candelis ceræ subtilibus ; aliquæ spatulæ ligneæ parvæ , ad abradendum de altari combustiones candelarum & thuris ; vas , in quo ipsæ rasuræ deponantur ; calx , arena , sive tegula trita ad faciendum cæmentum , pro liniendo sepulchro Reliquiarum & junctura mensæ altaris cum stipite ; cæmentarius , qui hoc agat ; duo intortitia accensa , quæ semper præcedant Pontificem , quocumque ierit ; vas cum aqua , ad abluendas manus Pontificis ; & medulla panis , ac mantilia pro extergendis manibus ; bombyx pro extergenda cruce , quæ sit in stipite altaris ; tobaleæ novæ mundæ ; & vasa atque ornamenta , ad cultum Dei & altaris postquam consecratum fuerit pertinentia , benedicenda .

Pontifex manè in suo habitu quotidiano venit ad Ecclesiam , & sedens in sede ad dexteram , vel in faldistorio ad sinistram altaris Consecrandi , incipit & dicit voce submissa cum Clericis Septem Psalmos cum Antiphona , *Ne reminiscaris , &c.* ut suprâ pag. 88. sine Litiis . Induens interim amictum , albam , cingulum , stolam , & pluviale albi coloris , accipiens mitram simplicem in capite , & baculum pastorem in manu sinistra . Sicque paratus , septem Psalmis expletis , Pontifex cum ministris accedit coram altari Consecrando ; ubi deposito baculo pastorali & stans sine mitra inchoat , & schola prosequitur sequentem Antiphonam .

Adesto Deus unus omnipotens, Pater, & Filius,
& Spiritus sanctus.

Deinde dicit, stans eodem modo. **O**remus.

Actiones nostras, quæsumus Domine, aspirando
præveni, & adjuvando proséquere: ut cuncta
nostra oratio & operatio à te semper incipiat, &
per te coepta finiatur. Per Christum Dominum no-
strum. **R.** Amen.

Qua dicta, Pontifex accepta mitra, procumbit su-
per faldistorium ibidem præparatum, & cantores inci-
piunt Litanias, ut supra, pag. 24. vel, cantoribus de-
ficientibus, Pontifex eas legit, in quibus suo loco no-
minetur bis Sanctus ille, in cuius honore & nomine
dedicatur ipsum altare, & illi, quorum Reliquiæ in
eo includuntur. Postquam autem dictum fuerit,

Ut omnibus fidelibus, &c.

R. Te rogamus audi nos.

Pontifex ab accubitu surgit, & baculum pastora-
lem in sinistra tenens, dexteram in altum extendens,
producit communiter super aram & stipitem alta-
ris Consecrandi ter successivè signum crucis dicens,
primò:

Ut altare hoc ad honorem tuum, & nomen
Sancti N. consecrandum bene **+** dicere di-
gnèris. **R.** Te rogamus audi nos.

Secundò dicit:

Ut altare hoc ad honorem tuum, & nomen Sancti N.
consecrandum bene **+** dicere & sancti **+** ficare
dignèris. **R.** Te rogamus audi nos.

Tertiò dicit:

Ut altare hoc ad honorem tuum, & nomen Sancti N.
consecrandum bene **+** dicere, sancti **+** ficare, &
consecrare dignèris.

R. Te rogamus audi nos.

Quo dicto, & deposito baculo pastorali, iterum
accumbit super faldistorium, & perficiuntur Litanie.
Quibus finitis, ab accubitu surgit, & cum mitra ac-
cedit versus altare Consecrandum, & distans ab illo
spatio congruenti, deposita mitra, genuflexus dicit
cantando, si in cantu sit officium, alioquin compe-
renti voce dicit sine notis, quod etiam in omnibus
aliis sequentibus observatur.

Deus in adiutorium meum intende.

Quo dicto, Pontifice surgente, chorus seu Ministri respondent:

Domine ad adjuvandum me festina.

Tunc Pontifex stans sine mitra in eodem loco, dicit:

Gloria Patri, & Filio, & Spiritui sancto.

Chorus, seu Ministri respondent:

Sicut erat in principio, & nunc, & semper, * & in saecula saeculorum. Amen.

Sine Alleluja. Et id eisdem modo & loco secundo, & tertio fit, voce semper altius elevata. Quibus dictis, Pontifex stans in eodem loco cum mitra benedicit aquam cum sale, cinere, & vino, incipiens absolute exorcismum salis, & faciens, prout habetur supra sub Ecclesiae Dedicatione, pag. 184. usque ad Orationem.

Omnipotens sempiternus Deus, creator & conservator humani generis, &c. inclusive.

Post hac Pontifex procedit ad Altare cum mitra, & ibidem inchoat, schola prosequente, Antiphoniam sequentem.

Introibo ad altare Dei: ad Deum qui laetificat juventutem meam. *Psalmus 42.*

Judica me Deus, & discerne causam meam de Gente non sancta, * ab homine iniquo & doloso erue me.

Repetitur tota Antiphona praedicta, si necesse fuerit.

Quia tu es Deus fortitudo mea: * quare me repulisti? & quare tristis incedo, dum affligit me inimicus?

Iterum repetitur Antiphona.

Emitte lucem tuam & veritatem tuam: * ipsa me deduxerunt, & adduxerunt in montem sanctum tuum, & in tabernacula tua.

Antiphona tota repetitur.

Et introibo ad altare Dei: * ad Deum, qui laetificat juventutem meam.

Iterum repetitur Antiphona.

Confitebor tibi in cithara Deus Deus meus: * quare tristis es anima mea, & quare conturbas me?

Re-

Repetitur ut prius Antiphona.

Spera in Deo, quóniam adhuc confitébor illi: * salutáre vultus mei, & Deus meus.

Et non dicitur **G**loria Patri, sed Antiphona prædicta repetitur.

Incepta prima Antiphona, Pontifex retenta mitra, stans ante altare inungit pollicem dexteræ manus in aqua prædicta per eum benedicta, & cum eo & aqua huiusmodi facit crucem in medio tabulæ altaris, dicens:

Sancti + ficetur hoc altáre, in honórem Dei omnipoténtis & gloriósæ Virgínis Mariæ, atque ómnium Sanctórum, & ad nomen ac memóriam Sancti **N.** In nómine Pa + tris, & Fi + lii, & Spíri + tus + sancti. Pax tibi,

Deinde facit ex eadem aqua cum eodem pollice quatuor cruces in quatuor cornibus altaris, repetens in qualibet cruce verba præmissa.

Sancti + ficetur hoc altáre, &c.

Facit autem primam crucem in dextera parte posteriori altaris, id est, ubi legitur Evangelium, secundam in sinistra parte anteriori transversa primæ, tertiam in dextera anteriori, quartam in sinistra posteriori tertiæ transversa in hunc modum:

Quo facto, & finitis Antiphona & Psalmo prædictis, Pontifex stans ibidem, deposita mitra, dicit:

O rémus.

Et Ministri: Flectámus génua.

R. Leváte.

Singuláre illud propitiatórium in altári Crucis pro nobis rediméndis oblátum, in cuius præfiguratióne Patriárcha Jacob lápidem eréxit in título, quo fieret sacrificium, & portæ cæli désuper aperirétur oráculum, súpplíces tibi, Dómine, preces fúndimus: ut lápidis huius expolítam matériam, supérnis sacrificiis

imbuendam, ipse tuæ ditari sanctificationis ubertate præcipias, qui quondam lapideis legem scripsisti in tabulis. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Oratione expleta, Pontifex circuit septies tabulam altaris, aspergens eam & stipitem de aqua prædicta cum cinere & vino benedicta, cum aspersorio de herba hyssopi facto, hoc modo: Stans enim ante medium altaris inchoat Antiphonam, & schola prosequitur: **Asperges me Domine.** Quæ tota dicitur, & repetitur cum **Psalmo, Miserere,** eo modo, prout supra, pag. 191, de Consecratione altaris in Ecclesiæ Dedicatione ordinatum est. Quo facto, Pontifex stans sine mitra ante medium altaris, dicit:

V. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Deus, qui es visibilibus rerum omnium & invisibilibus conditor, & cunctarum sanctificationum consecrator, ad dedicationem hujus Domini mensæ adesse dignare: & quæ sacramento Oleo & Chrismate à nobis indignis est linienda & benedicenda, tuæ sanctificationis in eam infunde virtutem & consecrationem; ut omnes, qui ad eam te deprecaturi accesserint, tuæ propitiationis auxilium sentiant. Per Christum Dominum nostrum. *R.* Amen.

Deinde ibidem cum præmissa aqua benedicta facit maltam seu camentum, quod mox deposita mitra benedicit, dicens:

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Summe Deus, qui summa, & media, imaque custodis, qui omnem creaturam intrinsecus ambiendo concludis: sanctifica & benedic has creaturas calcis & sabuli. Per Christum Dominum nostrum. *R.* Amen.

Camentum benedictum reservatur, sed residuum aquæ benedictæ funditur ad basim sive pedem stipitis altaris per circuitum: Pontifex deinde procedit

processionaliter cum Cruce & Clero ad locum, in quo nocte præterita conservatæ Reliquiæ fuerunt; sed priusquam locum ipsum ingrediatur stans ab extra, deposita mitra, dicit:

Oremus.

Et Ministri: Flectamus genua.

R. Levate.

Aufer à nobis, quæsumus Dómine, cunctas iniquitates nostras: ut ad Sancta Sanctorum puris mereámur mentibus introire. Per Christum Dóminum nostrum. *R. Amen.*

Ingressus verò sine mitra, stans juxta & versus ad Reliquias, dicit:

Oremus.

Fac nos, quæsumus Dómine, Sanctorum tuorum tibi specialiter dedicata membra dignè contingere: quorum patrocinia cupimus incessanter habere. Per Christum Dóminum nostrum. *R. Amen.*

Qua dicta, Pontifex sine mitra accipit reverenter vasculum Reliquiarum: tum accepta mitra, portat eas solemniter & processionaliter ad altare consecrandum, vel si sint super feretrum, per Sacerdotes ferri facit, inchoans, schola prosequente, Antiphonam:

Cum jucunditate exhibitis, & cum gaudio deducemini: nam & montes & colles exilient, expectantes vos cum gaudio, Allelúja.

Poterit deinde etiam dici, si expedierit, sequens Responsorium:

Surgite Sancti Dei de mansionibus vestris, loca sanctificate, plebem benedicite, * Et nos homines peccatores in pace custodite. V. Ambulate Sancti Dei ad locum prædestinatum, qui vobis præparatus est. * Et nos homines peccatores in pace custodite.

Cumque pervenerit prope ipsum altare, deponit eas reverenter cum luminaribus super feretrum, vel aliquam tabulam honestè ibidem paratam, luminaribus juxta illas ardentibus; & mox Pontifex cum mitra stans prope altare inchoat, schola seu Ministris prosequentibus, Antiphonam:

Exultabunt Sancti in glória: latabuntur in cubilibus suis.

235 De Altaris Consecratione.

Psalmus. Cantate Dómino canticum novum : laus ejus, ut suprà. 205.

Deinde Psalmus. Laudate Dóminum in Sanctis ejus, laudate eum, ut suprà, pag. 206. **sine Glória Patri,** in fine utriusque, sed his Psalmis dictis, **Antiphona** repetitur. Qua finita, Pontifex deposita, mitra, stans versus ad altare dicit:

Oremus.
Deus, qui in omni loco dominationis tuæ clemens ac benignus dedicátor assístis, exáudi nos, quæsumus, & concède : ut inviolábilis permáneat hujus loci consecrátió ; & beneficia tui múnemis univérstas fidélium, quæ tibi súpplicat, percípere mereátur. Per Christum Dóminum nostrum. **R. Amen.**

Et mox Pontifex, accepta mitra, signat cum pollice dexteræ manus de Chrismate confessionem, id est, sepulchrum altaris, in quo Reliquiæ sunt reponendæ, in quatuor angulis, faciens in singulis signum crucis, & dicens, dum unamquamque crucem facit:

Conse + erétur, & sancti + ficétur hoc sepulchrum: In nómine Pa + tris, & Fi + lii, & Spiritus + sancti. Pax huic dómui.

Deinde deposita mitra, recondit ibi vasculum cum Reliquiis, & aliis in eo inclusis veneranter, inchoans, schola seu Ministris prosequentibus, **Antiphonam:**

Sub altáre Dei sedes accepístis Sancti Dei, intercedite pro nobis ad Dóminum Jesum Christum.

V. Exultábunt Sancti in glória.

R. Et lætabúntur in cubilibus suis.

Et non dicitur Glória Patri, sed reperitur **Antiphona.** Interim dum præmissa dicuntur, Pontifex stans sine mitra, imposito & benedicto incenso in thuribulo, & illo à Diacono accepto, thurificat Reliquias inclusas; quo factó, imposita sibi mitra, accipiens lapidem seu tabulam, cum quo debet claudi sepulchrum, facit cum pollice crucem de Chrismate in medio ejus de subtus, dicens:

Conse + erétur & sancti + ficétur hæc tabula, (**vel** hic lapis,) per istam unctiónem, & Dei benedictiónem: In nómine Pa + tris, & Fi + lii, & Spíritus + sancti. Pax tibi.

Et

Et mox ponit & coaptat tabulam, seu lapidem super sepulchrum, claudens illud, & inchoans, schola seu Ministris prosequentibus, Antiphonam:

Sub altäre Dei audívi voces occisórum dicéntium: Quare non deféndis sánguinem nostrum? & acceperunt divinum respónsum: Adhuc sustinéte módicum tempus, donec impleátur númerus fratrum vestrórum.

Alia Antiphona.

Córpóra Sanctórum in pace sepúlta sunt: & vivent nómina eórum in ætérnum.

V. Glória Patri, & Fílio, & Spirítui sancto.

R. Sicut erat in princípío, & nunc, & semper, & in sæcula sæculórum. Amen.

Post hæc Pontifex, depolita mitra, dicit:

O rémus.

DEus, qui ex ómnium cohabitatióne Sanctórum ætérnum Majestáti tuæ condís habitáculum: da ædificatióni tuæ incrementa cæléstia, & præsta; ut quorum híc Relíquias pio amóre compléctimur, eórum semper méritis adjuvémur. Per Christum Dóminum nostrum. *R. Amen.*

Tunc accepta mitra, Pontifice prius incipiente, camentarii cum camento benedicto firmant ipsam tabulam seu lapidem super sepulchrum: deinde Pontifex facit crucem desuper ex Chrismate cum pollice dexteræ manus, dicens:

Signé ✠ tur, & sancti ✠ ficétur hoc altäre: In nómine Pa ✠ tris, & Fí ✠ lii, & Spirítus ✠ sancti. Pax tibi.

Tum depolita mitra inchoat, schola seu Ministris prosequentibus, Antiphonam:

Stetit Angelus juxta aram templi, habens thuríbulum áureum in manu sua, & data sunt ei incénsa multa: & ascéndit fumus arómatum in conspéctu Dei.

Allelúja.

Interim cum mitra thurificat altare undique ad dexterum & sinistrum latus, ante & desuper, donec præmissus cantus finiatur; quo finito, stans coram altari sine mitra, dicit:

O rémus.

Dirigátur orátio nostra, quæsumus Dómine, sicut incénsam in conspéctu tuo, & copiósa beneficia

Christiānus pópulus assequatur : ut quicumque tibi in hoc altári sacránda libámina devótus obtúlerit vel sacrata suscepit , & vitæ subsidia præséntis accipiat , & remissionem ómnium peccatórum páriter consequatur , & grátiam sempitérnæ redemptionis percipiat. Per Christum Dóminum nostrum . R. Amen.

Post hæc Pontifex , accepta mitra , sedet , & Ministri extergunt mensam altaris cum linteo mundo , & mox Pontifex thurificat super illam in modum crucis in medio , & in quatuor ejus cornibus : quo facto , Pontifex ponit iterum incensum in thuribulo , & illud benedicit , ut suprà , videlicet , Ab illo benedicaris , &c. ac tradit uni Sacerdoti superpelliceo induto qui continuè altare circuit incensando , donec Consecratio perficiatur , excepto eo tempore , quo Pontifex illud incensat : tunc enim Pontifici thuribulum præséntat ; & per Pontificem thurificato , illud iterum accipit , & , ut prius , incensat . Tum Pontifex adhuc cum mitra stans inchoat , schola seu Ministris prosequentibus , Responsorium :

Dirigatur oratio mea sicut incensum in conspectu tuo Dómine . V. Elevatio mánuum meárum sacrificium vespertinum.

Quod dum cantatur , Pontifex circuit ter altare ad dexteram continuè thurificando . Finita incensatione , Pontifex inchoat , schola sive Ministris prosequentibus , Antiphonam :

Erexit Jacob lapidem in titulum , fundens óleum desuper : votum vovit Deo Jacob .

Psalmus 83.

Quam dilécta tabernácula tua Dómine virtutum ! * concupiscit & déficit ánima mea in átria Dómini .

Repetitur Antiphona .

Cor meum & caro mea * exultavérunt in Deum vivum .

Repetitur Antiphona .

Etenim passer invénit sibi domum : * & turtur nidum sibi , ubi ponat pullos suos .

Repetitur Antiphona .

Altária tua Dómine virtutum , * Rex meus , & Deus meus .

Re-

Repetitur Antiphona.

Beati, qui habitant in domo tua Domine, * in secula seculorum laudabunt te.

Repetitur Antiphona.

Beatus vir, cujus est auxilium abs te: * ascensiones in corde suo disposuit, in valle lacrymarum, in loco quem posuit.

Repetitur Antiphona.

Etenim benedictionem dabit legislator, ibunt de virtute in virtutem: * videbitur Deus deorum in Sion.

Repetitur Antiphona.

Domine Deus virtutum exaudi orationem meam: * auribus percipe Deus Jacob.

Repetitur Antiphona.

Protector noster aspice Deus: * & respice in faciem Christi tui.

Repetitur Antiphona.

Quia melior est dies una in atriis tuis * super milia.

Repetitur Antiphona.

Elegi abjectus esse in domo Dei mei, * magis quam habitare in tabernaculis peccatorum.

Repetitur Antiphona.

Quia misericordiam & veritatem diligit Deus: * gratiam & gloriam dabit Dominus.

Repetitur Antiphona.

Non privabit bonis eos qui ambulant in innocentia: * Domine virtutum, beatus homo qui sperat in te.

Et non dicitur Gloria Patri, sed Antiphona repetitur. Dum Antiphona & Psalmus predicti dicuntur, Pontifex stans cum mitra, intingit pollicem dexteræ manus in Oleum Catechumenorum, & cum eo facit quinque cruces, videlicet in medio altaris, & in quatuor ejus cornibus, in locis, in quibus fecerat cruces de aqua benedicta; videlicet, primam in medio altaris, secundam in dextero posteriori, id est, Evangelii, tertiam in sinistro anteriori, quartam in dextero anteriori, quintam in sinistro posteriori hoc ordine:

Dicens dum singulas cruces facit :

Sancti **+** ficetur & conse **+** cratur lapis iste : In
nómine Pa **+** tris , & Fi **+** lii , & Spíritus **+** san-
cti , in honórem Dei & gloriósæ Virgini Mariæ , at-
que ómnium Sanctórum , ad nomen & memóriam
Sancti **N.** Pax tibi.

Deinde Pontifex , accepto thuribulo à Sacerdote
altare incensante , imposito & benedicto , ut prius , in-
censo , stans cum mitra inchoat , schola seu Ministris
prosequantibus , Responsorium :

Dirigatur oratio mea sicut incensum in conspectu
tuo Dómine. **✠.** Elevatio mánuum meárum sacri-
ficium vespertinum.

Quo incepto , Pontifex circuit semel ad dexteram ,
thurificando illud ; deinde restituto thuribulo Sacer-
doti , & Responso finito , sine mitra , dicit :

Oremus.

Et Ministri : Flectamus gēna .

R. Leváte .

Adsit , Dómine , misericórdiæ tuæ ineffábilis pre-
tas : & super hunc lápidem opem tuæ bene **+** di-
ctiónis & virtutem tuæ unctiónis infunde ; ut , te lar-
giēte , réferat præmium quisque intúlerit votum ,
Per Christum Dóminum nostrum .

R. Amen .

Oratione finita , Pontifex inchoat , & schola seu
Ministri prosequuntur , Antiphonam :

Manè surgens Jacob erigebat lápidem in títulum ;
fundens óleum desuper , votum vovit Dómino :
verè locus iste sanctus est , & ego nesciēbam .

Psalmus 91.

Bonum est confitēri Dómino , * & psállere nómini
tuo Altíssime ;

Repetitur Antiphona.

Ad annuntiándum manè misericórdiam tuam , * &
veritatem tuam per noctem ;

Re-

Repetitur Antiphona.

In decachódo, psalterio; * cum cántico in cíthara.

Repetitur Antiphona.

Quia delectásti me Dómine in factúra tua: * & in opéribus mánuum tuárum exultábo.

Repetitur Antiphona.

Quàm magnificáta sunt ópera tua Dómine! * nimis profúndæ factæ sunt cogitatióes tuæ.

Repetitur Antiphona.

Vir insípiens non cognóscet: * & stultus non intél-
liget hæc.

Repetitur Antiphona.

Cum exórti fúerint peccatóres sicut foenum: * & ap-
parúerint omnes qui operántur iniquitátem:

Repetitur Antiphona.

Ut intéreant in sæculum sæculi: * tu autem Altíssi-
mus in ætérnum Dómine.

Repetitur Antiphona.

Quóniam ecce inimíci tui Dómine, quóniam ecce
inimíci tui períbunt: * & dispergéntur omnes qui
operántur iniquitátem.

Repetitur Antiphona.

Et exaltábitur sicut unicórnis cornu meum: * & se-
néctus mea in misericórdia úberi.

Repetitur Antiphona.

Et despéxit óculus meus inimícos meos: * & in
insurgéntibus in me malignántibus áudiet auris
mea.

Repetitur Antiphona.

Iustus ut palma florébit: * sicut cedrus Líbani mul-
tiplicábitur.

Repetitur Antiphona.

Plantáti in domo Dómini, * in átriis domus Dei
nostri florébunt.

Repetitur Antiphona.

Adhuc multiplicabúntur in senécta úberi: * & benè
patientes erunt, ut annúntient:

Repetitur Antiphona.

Quóniam rectus Dóminus Deus noster: * & non
est iníquitas in eo.**Et non dicitur G lória Patri. sed Antiphona repe-**
titur. Interim Pontifex, accepta mitra, facit iterum

quinque cruces cum pollice de eodem Oleo Catechumenorum, in eisdem locis altaris, & eo ordine, prout prius fecit, dicens, dum singulas cruces facit:

Sancti + ficetur & conse + cretur lapis iste: In nomine Pa + tris, & Fi + lii, & Spiritus + sancti, in honorem Dei & gloriosæ Virginis Mariæ, atque omnium Sanctorum, ad nomen & memoriam Sancti N. Pax tibi.

Deinde Pontifex, accepto thuribulo à Sacerdote altare incensante, imposito & benedicto, ut prius, incenso, stans cum mitra inchoat iterum, schola seu Ministris prosequentibus, Responsorium:

Dirigatur oratio mea sicut incensum in conspectu tuo Domine. **V.** Elevatio manuum mearum sacrificium vespertinum.

Quo incepto, Pontifex circuit iterum semel altare ad dexteram, illud incensando; quo facto, restituto thuribulo Sacerdoti, & Responso finito, Pontifex, deposita mitra, dicitur:

Oremus:

Et Ministri: **F**lectamus genua.

R. Levate.

Adesto, Domine, dedicationi hujus mensæ tuæ: & in eam, quæ à nobis indignis sancto linita est oleo, bene + dictionis & sancti + ficationis tuæ virtutem & consecrationem infunde: Qui vivis & regnas Deus, per omnia secula seculorum.

R. Amen.

Oremus:

Omnipotens sempiternus Deus, altare hoc quod in honorem tuum, & in memoriam Sancti tui N. nos indigni consecramus, virtute tuæ bene + dictionis sanctifica: & omnibus te hic invocantibus atque in te sperantibus auxilii tui munus ostende; ut huic altari imposita munera semper accepta fieri digneris, & in eo Sacramentorum virtus & votorum semper obtineatur effectus. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Quo finita, Pontifex incipit, schola seu Ministris prosequentibus, Antiphonam:

Unxit te Deus Deus tuus oleo lætitiæ præ consorciis tuis.

Psal-

Eruclāvit cor meum verbum bonum: * dico ego
opera mea Regi.

Repetitur Antiphona.

Lingua mea calamus scribæ, * velóriter scribén-
tis.

Repetitur Antiphona.

Speciósus forma præ filiis hóminum, diffúsa est grá-
tia in lábiis tuis: * propterea benedíxit te Deus in
æternum.

Repetitur Antiphona.

Accingere gládio tuo super femur tuum, * poten-
tissime,

Repetitur Antiphona.

Spécie tua & pulchritúdine tua * inténde, prospere
procéde, & regna,

Repetitur Antiphona.

Propter veritatem, & mansuetúdinem, & justitiam: *
& dedúcet te mirabiliter dextera tua.

Repetitur Antiphona.

Sagittæ tuæ acutæ, pópuli sub te cadent, * in cor-
da inimicórum regis.

Repetitur Antiphona.

Sedes tua Deus in sæculum sæculi: * virga directi-
onis virga regni tui.

Repetitur Antiphona.

Dilexisti justitiam, & odisti iniquitatem: * propterea
unxit te Deus Deus tuus óleo lætitiæ præ consórti-
bus tuis.

Repetitur Antiphona.

Myrtha, & gutta, & cássia à vestiméntis tuis, à dó-
mibus ebúrneis: * ex quibus delectaverunt te filia
regum in honóre tuo.

Repetitur Antiphona.

Astitit regína à dextris tuis in vestitu deaurato, *
circúmdatæ varietate.

Repetitur Antiphona.

Audi filia, & vide, & inclína aurem tuam: * &
oblivíscere pópulum tuum, & domum patris tui.

Repetitur Antiphona.

Et concupíscet Rex decórem tuum: * quóniam ipse
est Dóminus Deus tuus, & adorábunt eum.

Re-

Repetitur Antiphona.

Et filia Tyri in munéribus * vultum tuum deprecabuntur, omnes divites plebis.

Repetitur Antiphona.

Omnis gloria ejus filia Regis ab intus, * in fimbriis aureis circumamicta varietatibus.

Repetitur Antiphona.

Adducéntur Regi vírgines post eam: * próxima ejus afferéntur tibi.

Repetitur Antiphona.

Afferéntur in lætítia & exultatione: * adducéntur in templum Regis.

Repetitur Antiphona.

Pro pátribus tuis nati sunt tibi filii: * constitues eos principes super omnem terram.

Repetitur Antiphona.

Mémores erunt nóminis tui * in omni generatione & generationem.

Repetitur Antiphona.

Propterea pópuli confitebúntur tibi in ætérnum, * & in sæculum sæculi.

Et non dicitur **G**loria Patri. **I**ncoepa Antiphona, Pontifex accepta mitra, iterum facit quinque cruces de sancto Chrismate cum pollice dexteræ manus in medio tabulæ altaris, & in quatuor ejus angulis, ordine supraposito, ad quamlibet crucem dicens:

Sancti + ficétur & conse + crétur lapis iste: In nómine Pa + tris, & Fi + lii, & Spíritus + sancti, in honórem Dei & gloriósæ Vírginis Mariæ, atque ómnium Sanctórum, ad nomen & memóriam Sancti N. Pax tibi.

Deinde Pontifex, accepto thuribulo à Sacerdote incensante, imposito & benedicto ut prius incenso, stans cum mitra inchoat, schola seu Ministris prosequentibus, **R**esponsorium:

Dirigátur orátio mea sicut incénsum in conspéctu tuo Dómine. **V.** Elevátio mánuum meárum sacrificium vespertínium.

Quo incoepo, Pontifex circuit semel altare ad sinistram, illud incensans ut prius; quo incensato, restituto thuribulo Sacerdoti, & Antiphona finita, Pontifex deposta mitra dicit:

O ré

O rémus.

Et Ministri : Flectámus gēua.

R. Leváte.

DEscéndat , quæsumus Dómine Deus noster , Spí-
ritus tuus sanctus super hoc altáre : qui & dona
nostra & pópuli tui in eo sanctíficet , & suméntium
corda dignánte emúndet . Per Christum Dóminum
nostrum . R. Amen .

Qua dicta , Pontifex inchoat , & schola seu Mi-
nistri prosequuntur , Antiphonam :

Sanctificávit Dóminus tabernáculum suum : quia hæc
est domus Dei , in qua invocábitur nomen ejus , de
quo scriptum est : Et erit nomen meum ibi , dicit
Dóminus .

Psalmus 45.

Deus noster refúgium , & virtus ; * adjutor in
tribulatióibus , quæ invenérunt nos nimis .

Repetitur Antiphona .

Propterea non timébimus dum turbábitur terra : *
& transferéntur montes in cor maris .

Repetitur Antiphona .

Sonuérunt , & turbatæ sunt aquæ eórum : * conturbá-
ti sunt montes in fortitúdine ejus .

Repetitur Antiphona .

Fluminis ímpetus lætíficat civitátem Dei : * sanctifi-
cávit tabernáculum suum Altíssimus .

Repetitur Antiphona .

Deus in médio ejus , non commovébitur : * adjuváb-
it eam Deus manè dilúculo .

Repetitur Antiphona .

Conturbatæ sunt Gentes , & inclináta sunt regna : *
dedit vocem suam , mota est terra .

Repetitur Antiphona .

Dóminus virtutum nobíscum : * súsceptor noster
Deus Jacob .

Repetitur Antiphona .

Veníte , & vidéte ópera Dómini , quæ pósuit prodí-
gia super terram : * áuferens bella usque ad finem
terræ .

Repetitur Antiphona .

Arcum cónteret , & confrínges arma : * & scuta
combúret igni .

Re-

Vacate, & videre quoniam ego sum Deus: * exaltabor in Gentibus, & exaltabor in terra.

Repetitur Antiphona.

Dominus virtutum nobiscum: * susceptor noster Deus Jacob.

Et non dicitur Gloria Patri, sed Antiphona repetitur. Interim dum Antiphona & Psalmus predicti dicuntur, Pontifex accepta mitra, fundit & spargit Oleum Catechumenorum & Chrisma pariter desuper altare, illud manu dextera confricans, liniens, & perungens. Quo facto, incipit, schola seu Ministris prosequentibus, Antiphonam:

Ecce odor filii mei, sicut odor agri pleni, cui benedixit Dominus: crescere te faciat Deus meus, sicut arenam maris, & donet tibi de rore caeli benedictionem.

Psalmus: Fundamenta ejus in montibus sanctis: * diligit. Et totus dicitur prout habetur supra, 215. sine Gloria Patri.

Finito Psalmo, Pontifex stans cum mitra, dicit:

Lapidem hunc, fratres charissimi, in quo unguentum sacrae unctionis effunditur, ad suscipienda populi sui vota & sacrificia oremus ut Dominus noster bene + dicat & conse + cret: & quod est unctum a nobis, sit unctum in nomine ejus; ut plebis vota suscipiat, & altari per sacram unctionem perfecto, dum propitiationem Sacrorum imponimus, ipsi propitiatores Dei esse mereamur. Per Jesum Christum Dominum nostrum: Qui cum eo & Spiritu sancto vivit & regnat Deus in saecula saeculorum.

℟. Amen.

Quo dicto, inchoat, schola seu Ministris prosequentibus, Antiphonam:

Edificavit Moyses altare Domino Deo, offerens super illud holocausta: & immolans victimas fecit sacrificium vespertinum in odorem suavitatis Domino Deo, in conspectu filiorum Israel.

Qua finita, stans adhuc cum mitra, dicit:

Per Patris omnipotentis misericordiam supplices imploramus, fratres charissimi, ut altare hoc sacrificiis spiritualibus imbuendum, nostrae vocis

cis exoratus officio, præsenti bene + dictione sanctificet : atque in eo semper oblationes famulorum suorum studio suæ devotionis impõsitas bene + dicere & sancti + ficare dignetur ; & spirituáli placatus incenso, precibus familiæ suæ promptus exauditor assistat. Per Christum Dóminum nostrum.

R. Amen.

Deinde benedicit incensum super altare cremandum stans ibidem, deposita mitra, & dicens :

V. Dómine exáudi orationem meam ;

R. Et clamor meus ad te véniat.

V. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spíritu tuo.

O rémus.

Domine Deus omnipotens, cui assistit exercitus Angelorum cum tremóre, quorum servitium spirituale & igneum esse cognóscitur : dignare respicere, bene + dicere, & sancti + ficare hanc creaturam incensi, ut omnes languóres, omnesque infirmitates, atque insidia inimici odórem ejus sentientes effúgiant, & separéntur à plásmate tuo, quod pretioso Fílii tui sángine redemísti ; ut numquam lædátur à morfu iníqui serpéntis. Per eúndem Christum Dóminum nostrum.

R. Amen.

Deinde aspergit ipsum aqua benedicta, & accepta mitra, format propria manu ex ipso incenso quinque cruces, quamlibet de quinque granis, super illa quinque loca altaris, in quibus cruces de aqua, & Oleo, ac Chrismate factæ prius fuerunt ; & super quamlibet crucem thuris ponit unam crucem factam de subtili candela, ad mensuram crucis de granis incensi factæ ; & cujuslibet crucis capita accendantur, ut cum ipsis thus comburatur & cremetur. Omnibus autem crucibus accensis, Pontifex, deposita mitra, flexis coram altari genibus, inchoat, schola seu Ministris prosequentibus :

A Illelúja. V. Veni sancte Spíritus, reple tuórum corda fidélium, & tui amoris in eis ignem accénde.

Nisi consecratio hujusmodi fieret inter Dominicam Septuagesimæ & Festum Paschæ Resurrectionis Domini nostri Jesu Christi : quia tunc, omisso

Alle

Allelúja ; dicitur versus tantum . Quo dicto , surgit Pontifex stans ibidem versus ad altare sine mitra , & schola seu Ministri cantant Antiphonas duas sequentes :

Ascéndit fumus arómatum in conspéctu Dómini de manu Angeli.

Alia Antiphona.

Stetit Angelus juxta aram templi , habens thuríbulum áureum in manu sua , & data sunt ei incénsa multa : & ascéndit fumus arómatum in conspéctu Dei .

Quibus finitis , Pontifex adhuc stans ante altare Sine mitra , dicit :

O rémus.

Et Ministri : Flectámus génua.

R. Leváte.

Domine sancte , Pater omnipotens , ætérne Deus , clemens & propítius preces nostræ humilitátis exáudi : & réspice ad hujus altáris tui holocáustum , quod non igne visíbili probétur , sed infúsum sancti Spíritus tui grátia in odórem suavitátis ascéndat , & legítimè se suméntibus Eucharistía medicábilis fiat , ad vitámque proficiat sempitérnam . **Per Christum Dóminum nostrum . R.** Amen .

Post hæc , combustis candelis & thure , cineres illius combustionis per unum ex Ministris cum spatulis ligneis abraduntur , & collecti in aliquo vase ; projiciuntur in sacrarium . Interim Pontifex sine mitra stans ante gradus altaris , versus ad altare dicit :

O rémus.

Et Ministri : Flectámus génua.

R. Leváte.

Deus omnipotens , in cujus honórem ac beatíssimæ Vírginis Mariæ , & ómnium Sanctórum , ac nomen & memóriam Sancti tui **N.** nos indigni altáre hoc consecrámus , clemens & propítius preces nostræ humilitátis exáudi , & præsta : ut in hac mensa sint libámina tibi accépta , sint grata , sint pínquia , & sancti Spíritus tui semper rore perfúsa ; ut omni témpore hoc in loco supplicántis tibi familiæ tuæ anxietátes réleves , ægritúdines cures , preces exáudias , vota suscípias , desideráta confirmes , postuláta concédas . **Per Dóminum**

nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate ejusdem Spiritus sancti Deus.

Deinde eodem modo stans dicit mediocri voce, extensis manibus ante pectus, hanc Præfationem:

Per omnia sæcula sæculorum. *R.* Amen.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

V. Sursum corda.

R. Habemus ad Dominum.

V. Grátias agámus Dómino Deo nostro.

R. Dignum & justum est.

Verè dignum & justum est, æquum & salutáre, nos tibi semper, & ubique grátias ágere: Dómine sancte, Pater omnípotens, ætérne Deus & clemens: cujus nec initium nec finis advértitur, qui quantus es, tantus esse voluísti, sanctus scílicet ac mirábilis Deus, cujus majestátem eleménta non capiunt. Te benedicimus, te súpplices deprecámur, ut tibi sit altáre hoc, sicut illud quod Abel salutáris mystérii in passióne præcúrsoꝝ, jugulátus à fratre, novo sáanguine imbuit & sacrávit. Sit tibi Dómine altáre hoc, sicut illud quod Abraham pater noster, qui vidére te méruit, fabricávit, & invocáto tuo nómine consecrávit, in quo Sacérdos Melchísedech sacrificii formam triumphális expréssit. Sit tibi Dómine altáre hoc, sicut illud, super quod Abraham seminárium fidei nostræ Isaac filium suum, dum tibi toto corde crédidit, toto corde impósuit; in quo salutáris mystérii Sacraméntum Domínicæ Passiónis osténsus est, dum offértur Fílius, Agnus occíditur. Sit tibi Dómine altáre hoc, sicut illud quod Isaac, púteum profúndæ puritátis invéniens, abundántiæ ei nomen impónens, tuæ majestáti dicávit. Sit tibi Dómine altáre hoc, sicut ille lapis, quem Jacob supponens cápiti suo, ascendéntes & descendéntes Angelos per scalæ mystérium somno revelánte cognóvit. Sit tibi Dómine altáre hoc, sicut illud quod Móyses, fuscéptis mandátis, in præfiguratióne Apostólica, duódecim lápidum constructióne firmávit. Sit tibi Dómine altáre hoc, sicut illud quod Móyses septem diérum purificatióne mundávit, & calésti tuo collóquio Sancto Sanctórum

tum vocávit, sicut locútus es ad Móysen, dicens: Si quis tetígerit altáre hoc, sanctificátus habeátur. Sit in hoc ergo altári innocéntiæ cultus; immolétur supérbia, iracúndia jugulétur, luxúria omnisque libído feriátur, offerátur pro turtúribus sacrificium castitátis, & pro pullis columbárum innocéntiæ sacrificium.

Quod sequitur, dicit submissa voce legendo, ita tamen, quòd à circumstantibus audiri possit:

Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum.

R. Amen.

Præfatione finita, Pontifex accepta mitra, inungit cum pollice dexteræ manus Chrismate inuncto frontem altaris in modum crucis, inchoans, schola seu Ministris prosequentibus, Antiphonam:

Confirma hoc Deus; quod operátus es in nobis, & templo sancto tuo, quod est in Jerúsalem, Allelúja.

Psalmus: Exúrgat Deus, & dissipéntur inimici ejus: & fúgiant qui odérunt eum, à fácie ejus.

Et totus dicitur prout suprà habetur in Benedictione Abbatis, pag. 106.

Quo dicto, Pontifex, deposita mitra, dicit:

Orémus.

MAjestátem tuam, Dómine, humíliter implorá-
mus, ut altáre hoc sacrae unctiónis libámine ad
suscipiéndam pópuli tui múnera inunctum poténter
bene & dicere & sancti & ficare dignéris: ut quod
nunc à nobis indignis, sub tui nóminis invocatió-
ne, in honórem beatíssimæ Vírginis Mariæ & ó-
mnium Sanctórum, atque in memóriam Sancti tui **N.**
sacrosáncti Chrísmatis unctióne delibútum est, plá-
ceat tibi, atque altáre máneat perpétuum; ut quid-
quid deinceps super illud oblátum sacratúmve fúe-
rit, dignum tibi fiat holocáustum; atque ómnium
híc offeréntium sacrificia à te pio Dómino benígnè
suscipiántur, & per ea víncula peccatórum nostró-
rum absolvántur; máculæ deleántur; vénia impe-
tréntur; & grátia acquirántur; quátenus uná cum San-
ctis & Eléctis tuis vitam percípere mereámur atér-
nam. Per Christum Dóminum nostrum. R. Amen.

Tum

Tum Pontifex, accepta mitra, cum pollice dexterae manus Chrismate intincto inungit in modum crucis conjunctiones mensae seu tabulae altaris & tituli, five stipitis, in quatuor angulis, quasi illa conjungens, ad singulas cruces dicens:

In nomine Pa + tris, & Fi + lii, & Spiritus + sancti.

Deinde deposita mitra, dicit:

Orémus.

Supplices te deprecámur, omnipotens aetérne Deus, per unigénitum Fílium tuum Dóminum nostrum Jesum Christum, ut altáre hoc sanctis úsibus præparátum, cælésti bene + dictióne sanctífices: & sicut Melchisedech Sacerdotis præcipui oblationem dignatione mirábili suscepísti, ita impósita huic novo altári múnera semper accépta ferre dignéris; ut pópulus, qui in hanc Ecclesiæ domum sanctam convéniet, per hæc libámina cælésti sanctificatione salvátus, animárum quoque suárum salútem perpétuam consequátur. Per eúndem Christum Dóminum nostrum. *R.* Amen.

Post hæc Subdiaconi abstergunt diligenter cum mantilibus telæ grossæ mensam altaris; & Pontifex accedit ad sedem suam juxta altare, in qua cum mitra sedens fricat benè manus cum medulla panis, ac lavat & extergit. Quo factó, Subdiaconis seu Acolythis præsentantibus ipsi Pontifici tobaleas novas & mundas, ac vasa & ornamenta ad cultum Dei & altaris consecrati pertinentia, Pontifex, deposita mitra, surgit, & stans benedicit illa, dicens:

B E N E D I C T I O

Tobalearum, vasorum, & ornamentorum Altaris consecrati.

Adjutórium nostrum in nómine Dómini.
R. Qui fecit cælum & terram,
V. Dóminus vobíscum.
R. Et cum spírítu tuo.

Ose

Oremus.

OMnípotens & miséricors Deus ; qui ab initio
 utilia & necessaria hominibus creasti , quique
 per famulum tuum Moysen vestimenta Pontificalia
 & Sacerdotalia , seu Levitica Sacerdotibus & Levi-
 tis , atque ornamenta & linteamina facere famu-
 lum tuum Moysen per quadraginta dies docuisti , at-
 que etiam quæ Maria texuit & fecit in usum ministerii
 tabernaculi foederis ordinasti : purificare , bene + di-
 cere , sancti + ficare , & conse + crare per nostræ hu-
 militatis servitium digneris hæc ornamenta & linteá-
 mina in usum altaris tui , ut divinis cultibus & sacris
 mysteriis apta existant , hisque consecrationi Corporis
 & Sanguinis Jesu Christi Filii tui Domini nostri di-
 gnis pareatur famulatibus : Qui tecum vivit & regnat
 in unitate Spiritus sancti Deus , per omnia secula
 seculorum . *R.* Amen.

*Deinde aspergit illa aqua benedicta ; tum Mini-
 stri ponunt super altare Chrismale , sive pannum
 lineum ceratum , ad mensuram altaris factum ; dein-
 de vestiunt altare tobaleis & ornamentis benedi-
 ctis , ponentes desuper crucem , & alia ornamenta .
 Interim Pontifex stans ibidem inchoat Antiphonam
 primam , schola seu Ministris prosequentibus ipsam , &
 alias Antiphonas sequentes & Responsoria cum suis
 versibus & Psalmis .*

Antiphona.

Circúmdate Levitæ altare Domini Dei , vestite
 vestimentis albis : estote & vos canentes hy-
 mnium novum dicentes , Allelúja .

ψ. Mirabilis Deus in Sanctis suis , & sanctus in ó-
 mnibus opéribus suis .

*G*loria Patri , & Filio , & Spiritui sancto .

*S*icut erat in principio , & nunc , & semper , & in
 secula seculorum . Amen .

Alia Antiphona.

Circúmdate Sion , & complectimini eam , nar-
 rate in turribus ejus . *ψ.* Magnus Dominus & lau-
 dabilis nimis , in civitate Dei nostri in monte san-
 cto ejus .

Deinde dicitur Responsorium.

Induit te Dominus túnica jucunditatis , & impósuit
 tibi coronam : * Et ornávit te ornamentis sanctis .

ψ. Lu-

☩. Luce splendida fulgēbis , & omnes fines terræ adorābunt coram te. * Et ornāvit te.

☩. Natiōes ex longīnquo ad te venient , & mūnera deferētes adorābunt Dōminum : & terram tuam in sanctificatiōe habēbunt , & nomen magnum tuum invocābunt. * Et ornāvit te. ☩. Benedīcti erunt qui te ædificavērunt : tu autem lætāberis in filiis tuis , quōniam omnes benedicētur , & congregabūntur ad Dōminum. * Et ornāvit te.

Et non dicitur G lōria Patri , sed sequens Antiphona dicitur :

In velamēto alārū tuārum protége nos Dōmine , & in laude tua gloriémur.

Psalmus . Deus Deus meus * ad te de luce vigilo.

Et dicitur totus prout habetur supra , pag. 223. cum G lōria Patri , in fine.

Finito Psalmo , Pontifex , deposita mitra , ascendit ad altare , & facta cruci super altari positæ reverentia , incipit , schola seu Ministris prosequenti- bus , Antiphonam :

Omnis terra adoret te Deus , & psallat tibi ; psal- mum dicat nōmini tuo Dōmine.

Interim , dum Antiphona cantatur , Pontifex incensat super altare in modum crucis : & Antiphona finita , Pontifex eam reincipit , & schola prosequitur ; & interim iterū ipse Pontifex super altare in modum crucis incensat , quod & tertio facit ; quo facto , stans ante medium altaris , dicit : O rēmus.

Descēdat , quæsumus Dōmine Deus noster , Spi- ritus tuus sanctus super hoc altāre : qui & dona nostra & pōpuli tui in eo sanctificet , & sumēntium corda dignāter emūdet . Per Christum Dōminum nostrum. R. Amen.

O rēmus .

OMnīpotens sempitērne Deus , altāre hoc nōmi- ni tuo dedicātum cælēstis virtūtis bene * di- ctiōne sanctifica : & omnibus in te sperāntibus auxili- tui munus ostēde ; ut hic Sacramentōrum virtus & votōrum obtineātur effēctus . Per Dōminum nostrum Jesum Christum Fīlium tuum : Qui tecum vivit & re- gnat in unitate Spīritus sancti Deus , per omnia sæcula sæculōrum. R. Amen.

☩. Dó-

℣. Dóminus vobíscum.

℟. Et cum spírítu tuo.

℣. Benedicámus Dómino.

℟. Deo grátias.

Quo dicto, Pontifex accedit ad sacristiam, sive sacrum, ubi deposito pluviali, parat se ad celebrandum Missam, si voluerit, vel facit per aliquem Sacerdotem in dicto altari consecrato solemniter celebrari. Missa dicitur ut in Missali, in ipsa die Dedicationis Ecclesiæ.

Finita Missa, Pontifex dat Benedictionem solemnem & Indulgentias, exiit se sacris vestibus, & vadit in pace.

DE CONSECRATIONE

Altaris, cujus sepulchrum Reliquiarum est in medio summitatis stipitis.

O Rdo prædictus Consecrandi altare semper servatur, quando sepulchrum Reliquiarum est in medio tabulæ altaris, à parte superiori, vel in stipite à parte anteriori, aut posteriori. Si verò sepulchrum est in medio summitatis stipitis, supra autem sit ponenda ipsa tabula, sive mensa altaris; finita aquæ Benedictione, cum vino & cinere, ut supra, pag. 184. atque Oratione.

O Mnipotens sempitérne Deus, créator & conservator húmáni géneris, &c. pag. 187.

Pontifex stans cum mitra & aqua benedicta huiusmodi, vino & cinere mista, facit maltam sive cæmentum ex calce & sabulo, seu tegula trita ad hoc paratis, quod deinde, deposita mitra, benedicit, dicens:

℣. Dóminus vobíscum.

℟. Et cum spírítu tuo.

Oremus.

S Umme Deus, qui summa, & média, imaque custodis, qui omnem creaturam intrínsecus ambiendo concludis: sancti ✠ fica & béne ✠ dic has creaturas calcis & sabuli. Per Christum Dóminum nostrum.

℟. Amen.

Quo

Quo facto, tabula ipsa altaris à stipite separata jacente, debet fieri Reliquiarum deportatio & inclusio, Pontifice processionaliter accedente ad locum ubi Reliquiæ sunt depositæ, in quo Pontifex stans ad extrâ sine mitra, dicit:

O rémus.

Et Ministri: **F** lectámus génua. **R.** Leváte.

A ufer à nobis, &c. ut suprà, pag. 231. & continuans per omnia usque ad, **C** onse **+** crétur & sanctifi **+** cétur hæc tabula, inclusivè, prout suprà ordinatum est, pag. 232. Quibus dictis, Sacerdotes & Levitæ elevant aram sive tabulam, seu mensam altaris, & collocant eam super stipitem; & cæmentarii cum dicto cæmento benedicto ipsam liniunt & firman, schola interim cantante, seu Ministris dicentibus Responsorium ton. 1.

V os Sacerdótes & Levitæ sanctificámini: * Et afférte aram Dómini Dei Israel ad locum, qui ei parátus est.

V. Vos sancti Dómini vocabímini, ministri Dei nostri: dicétur vobis, sit timor Dei vobíscum, & cum diligéntia cuncta fácite. * Et afférte.

Levata itaque ara, & collocata, ac cum cæmento prædicto benè firmata, Pontifex inchoat Antiphonam, **S** ub altáre Dei, ut suprà, pag. 232. & continuat usque ad Orationem, **D** irigátur, inclusivè: qua dicta, prosequitur altaris Consecrationem, accedens ad altare cum mitra; & stans ante illud, deposita mitra, incipit, schola seu Ministris prosequentibus, Antiphonam: **I** ntroibo ad altáre Dei, ut suprà, pag. 228. cum omnibus sequentibus, usque ad Orationem.

D eus, qui es visibílium rerum ómnium, &c. inclusivè.

Qua dicta Pontifex accepta mitra sedet, & Ministri extergunt mensam altaris cum linteo mundo; & mox Pontifex thurificat super illam in modum crucis in medio, & in quatuor ejus angulis, inchoans, schola seu Ministris prosequentibus, Responsorium:

D irigátur orátio meá sicut incénsus in conspéctu tuo Dómine.

V. Elevátio mánuum meárum sacrificium vespertínum.

Et omnia alia deinde fiunt, prout suprà ordinata sunt, usque ad finem.

D E A L T A R I S

portatilis Consecratione.

Altaris portatilis Consecratio potest fieri quocumque die & loco, jejuno tamen stomacho.

Mat. Parantur in loco, ubi Consecratio hujusmodi fieri debet, in primis aliqua Reliquia cum tribus granis incensi in altari recludenda; sanctum Chrisma in vasculo & ampulla; Oleum sanctum Catechumenorum, etiam in vasculo & ampulla; media libra thuris, cujus medietas sit in granis; thuribulum cum navicula & cochleari; vas cum prunis ardentibus; vas aquae mundae, vas cum cineribus; vas cum sale, vas vini; aspersorium factum de herba hyssopi; mantilia ex tela grossa ad extergendum altare consecrandum, quoties expedierit; quinque cruces parvae factae de candelis cerae subtilibus; aliqua spatula lignea parvae, ad abradendum de altari combustiones candelarum & thuris; vas, in quo ipsae rasurae deponantur; duo candelabra cum duobus cereis continuo ardentibus prope Reliquias; vas cum aqua ad ablundas manus Pontificis, & medulla panis, ac mantilia pro extergendis manibus.

Pontifex igitur paratus amictu, alba, cingulo, stola, pluviali albi coloris, & mitra simplici, si Consecrationem hujusmodi publice facere velit, vel si in camera sua, aut alio loco secretè, Stolam habeat supra Rochetum, vel supra superpelliceum, si sit Regularis ab humeris dependentem, & mitram simplicem, stans ante tabulam ipsam, sive altare Consecrandum positum super aliquam mensam, vel altare, mitra in capite tenens absolute dicit:

Deum omnipotentem, fratres charissimi, votis exultantibus deprecemur: ut qui per omnem mundum fidem sparsit & Ecclesiam congregavit, qui est lapis de monte sine manibus abscissus, qui angularem compagem solidavit, hanc petram serenus illustret, eamque aeterno lumine irrigatam ita multiplicibus & di-

diversis charismatibus locupletet; ut super illam administrandam sui Corporis hostiam bene + dicat, & suscipiat consecratam: Qui cum Deo Patre vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia secula seculorum. R. Amen.

Deinde detecto capite, genuflexus ante Altare consecrandum, dicit:

Deus in adiutorium meum intende.

Quo dicto, Pontifice surgente, chorus respondet: Domine ad adjuvandum me festina.

Tum Pontifex stans sine mitra, in eodem loco, dicit:

Gloria Patri, & Filio, & Spiritui sancto.

Chorus respondet:

Sicut erat in principio, & nunc, & semper, & in secula seculorum. Amen.

Sine Allelúja, Et id eisdem modo & loco secundo & tertio fit, voce semper altius elevata:

Quibus dictis, Pontifex stans in eodem loco cum mitra, benedicit aquam cum sale, cinere, & vino, incipiens absolute exorcismum salis, prout habetur supra sub Ecclesie Dedicatione, pag. 184. usque ad Orationem.

Omnipotens sempiternus Deus, creator, & conservator humani generis, &c. inclusive; hoc salvo, quod ubicumque fit mentio de Ecclesie Consecratione, dicit solum de altaris, vel tabula, pag. 187.

Aqua igitur benedicta, Pontifex, retenta mitra, stans ante altare intingit pollicem dexteræ manus in aqua prædicta per eum benedicta, & cum eo & aqua huiusmodi facit crucem in medio tabulae vel altaris, dicens:

Sancti + ficetur & conse + cretur hæc tabula: In nomine Pa + tris, & Fi + lii, & Spiritus + sancti. Pax tibi.

Deinde facit ex eadem aqua cum eodem pollice quatuor cruces in quatuor cornibus altaris, repetens in qualibet cruce verba præmissa:

Sancti + ficetur & conse + cretur hæc tabula, &c.

Facit autem primam crucem in dextera parte posteriori lapidis, id est, Evangelii, secundam in sinistra parte anteriori transversa primæ, tertiam in

dextera anteriori, quartam in sinistra posteriori tertia transversa in hunc modum.

Quo facto inchoat, Ministris prosequentibus, Antiphonam:

A Spérge me, Dómine, hyssópo, & mundábor: lavábis me, & super nivem dealbábor.

Psalmus 50.

Miserere mei Deus, * secúndum magnam misericórdiam tuam.

Et totus dicitur ut suprà, pag. 91. fine C lória Patri. Sed in fine repetitur ipsa Antiphona, & interim dum dicuntur Antiphona & Psalmus prædicti, Pontifex cum mitra aspergit cum aspersorio de herba hyssopi facto de ipsa aqua tabulam, per ejus circuitum tribus vicibus. Quo facto, tabula abstergitur cum mundo panno lineo, deinde Pontifex, deposita mitra, dicit:

V. Dómine exáudi oratióem meam.

R. Et clamor meus ad te véniat.

V. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spíritu tuo.

O rémus.

Deus, qui es visibílium ómnium rerum & invisibílium cónditor, & cunctárum sanctificatiónum consecrátor, ad dedicatióem hujus Domínicæ mensæ adesse dignáre: & quæ sacráto óleo & Chrísmate à nobis indignis est liniénda & benedicénda, tuæ sancti + ficatiónis in eam infúnde virtútem & consecratióem; ut omnes, qui ad eam te deprecáturi accésserint, tuæ propitiatiónis auxílium séntiant. Per Christum Dóminum nostrum.

R. Amen.

Tam

Tum inchoat, Ministris prosequantibus, Antiphonam:

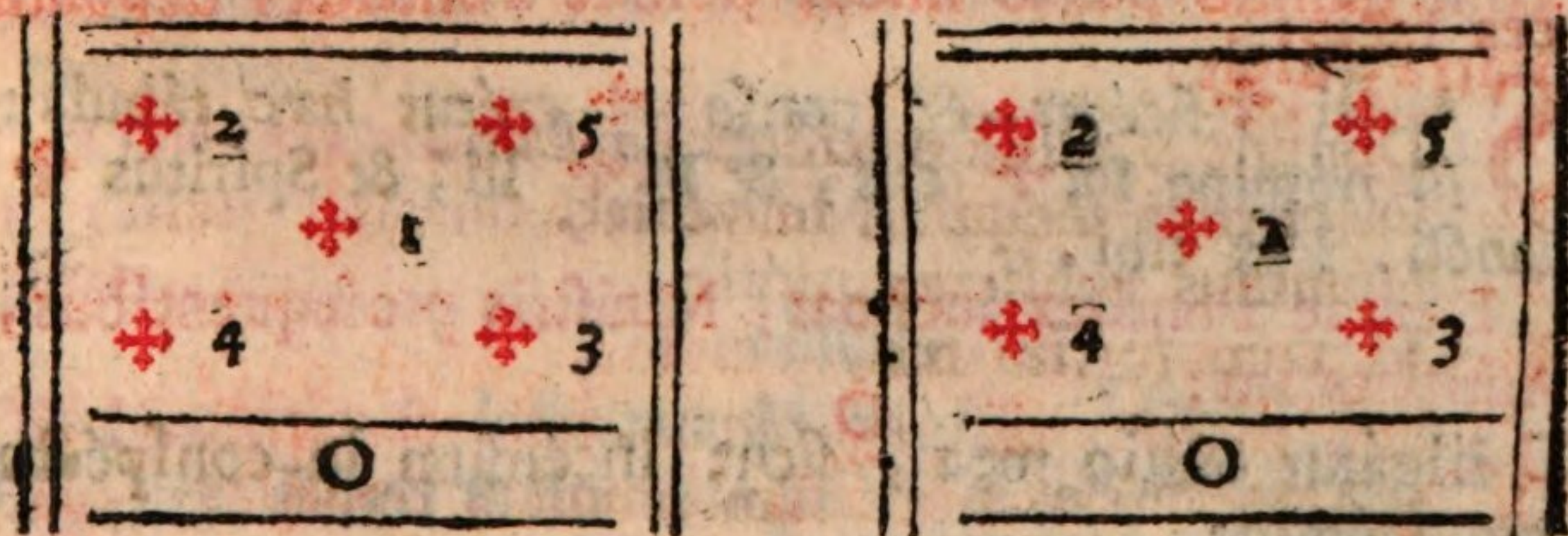
Dirigatur oratio mea sicut incensum in conspectu tuo Domine.

Qua incoepit, Pontifex, accepta mitra, thurificat tertio tabulam per circuitum ejus. Finita incensatione, Pontifex inchoat Ministris prosequantibus, Antiphonam:

Erexit Jacob lapidem in titulum, fundens oleum de super.

Psalmus. Quam dilecta tabernacula tua Domine virtutum! * concupiscis & deficit anima mea in atria Domini. Et totus dicitur prout supra habetur in benedictione & impositione primarii lapidis, pag. 166. sed in fine non dicitur, Gloria Patri.

Dum Antiphona & Psalmus dicuntur, Pontifex stans cum mitra, intingit pollicem dexteræ manus in Oleum Catechumenorum, & cum eo facit quinque cruces, videlicet, in medio altaris, & quatuor ejus cornibus, in locis, in quibus fecerat cruces de aqua benedicta, videlicet, primam in medio altaris, secundam in dextro cornu posteriori, id est, Evangelii, tertiam in sinistro anteriori, quartam in dextero anteriori, quintam in sinistro posteriori hoc ordine:

Dicens, dum singulas cruces facit:

Sancti * ficetur & conse * cretur hæc tabula: In nomine Pa * tris, & Fi * lii, & Spiritus * Sancti. Pax tibi.

Deinde Pontifex inchoat, Ministris prosequantibus, Antiphonam:

Dirigatur oratio mea, sicut incensum in conspectu tuo Domine.

276 De Altaris portatilis Consecratione.

Et dum Antiphona dicitur, Pontifex thurificat semel tabulam per circuitum; deinde restituto thuribulo, & Antiphona finita, deposita mitra, dicit:

O rēmus.

Et Ministri: Flectāmus gēnua. R. Levāte.

Adsit Dōmine misericōrdia tua ineffābilis pietas: & super hanc tábulam opem tuā bene + dictiōnis, & virtutem tuā unctiōnis infunde; ut te largiente referat prēmium quisquis intulerit votum. Per Christum Dōminum nostrum. R. Amen.

Oratione finita, Pontifex inchoat, Ministris prosequentibus, Antiphonam:

Manē surgens Jacob erigēbat lāpidem in tītulum, fundens ōleum dēsuper votum vovit Dōmino: verē locus iste sanctus est, & ego nesciēbam.

3 **Psalmus.** Bonum est confitēri Dōmino, * & psallere nōmini tuo Altissime.

Et totus dicitur, prout suprà habetur sub Dedicatione Ecclesiæ, pag. 210. Et in fine non dicitur, Gloria Patri.

Incepta Antiphona, Pontifex accepta mitra, facit iterum quinque cruces cum pollice de eodem Oleo Catechumenorum in eisdem locis altaris, & eo ordine, prout prius fecit, dicens, dum singulas cruces facit:

Sancti + ficetur & conse + cratur hæc tábula: In nōmine Pa + tris, & Fi + lii, & Spīritus + sancti. Pax tibi.

Deinde Pontifex inchoat, Ministris prosequentibus, Antiphonam:

Dirigatur oratio mea, sicut incensum in conspectu tuo Dōmine.

Interim dum Antiphona dicitur, Pontifex retenta mitra, thurificat iterum semel tabulam per circuitum. Quo facto Pontifex, deposita mitra, dicit:

O rēmus.

Et Ministri: Flectāmus gēnua.

R. Levāte.

Adesto Dōmine Dedicatōni hujus mensæ tuæ, & in eam quæ à nobis indignis sancto linīta est ōleo, bene + dictiōnis & sancti + ficatōnis tuæ virtutem

&

& consecrationem infunde: Qui vivis & regnas Deus,
per omnia secula seculorum.

R. Amen.

Qua finita, Pontifex incipit, schola seu Ministri
prosequentibus, Antiphonam:

Unxit te Deus, Deus tuus, oleo lætitiæ præ con-
sортibus tuis.

Psalmus. Deus noster refugium, & virtus; * ad-
jutor in tribulationibus, quæ invenerunt nos ni-
mis.

Et totus dicitur prout habetur supra sub Dedi-
catione Ecclesiæ, pag. 214. nec in fine dicitur,
Gloria Patri.

Incepta Antiphona, Pontifex accepta mitra, ite-
rùm facit quinque cruces de sancto Chrismate cum
pollice dexteræ manus in medio tabulæ altaris, & in
quatuor ejus angulis, ordine supra posito, ad quam-
libet crucem dicens:

Sancti ✠ scietur & conse ✠ cratur hæc tabula:
In nomine Pa ✠ tris, & Fi ✠ lii, & Spiritus ✠
Sancti. Pax tibi.

Deinde Pontifex, accepto thuribulo à Sacerdote
incensante, imposito & benedicto, incenso stans cum
mitra inchoat, & schola seu Ministri prosequuntur,
Antiphonam:

Dirigatur oratio mea, sicut incensum in conspectu
tuo Domine.

Qua incepta, Pontifex retenta mitra, iterùm semel
thurificat tabulam per circuitum, deinde, deposita
mitra, dicit:

Oremus.

Et Ministri: Flectamus genua. *R.* Levate.

Exaudi nos Deus noster, & precum nostrarum li-
bénter accipe vota, & altare hoc ad celebranda
divina mystéria præparatum cælestis unguenti odore
aspérge, & aromata divinx sanctificationis illi infun-
de: & sicut lapidem Jacob Patriarchæ erectum un-
guenti perfusione dicásti, & Angélicis visionibus per
scalam gradus Ecclesiæ figurásti, sic quoque super
hunc lapidem altári coaptandum cælestis grátiam
sancti ✠ ficationis immitte; ut dum tibi super eum
sacri Corporis & Sanguinis unigéniti Filii tui mystéria

consecrāntur, petēntibus peccāta dimittāntur, & mē-
rēntibus instruas grātiā sempitērnā. Per Christum
Dōminum nostrum. *R.* Amen.

Oratione dicta, Pontifex accepta mitra, intingit pollicem dexteræ manus in sanctum Chrisma, & cum eo signat confessionem, id est sepulchrum, in quo Reliquiæ sunt reponendæ, in medio formando signum dicens:

Conse *✠* crétur & sancti *✠* ficétur hoc sepúl-
chrum: In nómīne Pa *✠* tris, & Fi *✠* lii, &
Spíritus *✠* sancti. Pax huic dómui.

*Deinde deposita mitra, recondit veneranter Reli-
quias cum tribus granis thuris in tabula, sive altari,
& sepulchrum Reliquiarum hujusmodi claudit. Quo
facto, adhuc stans sine mitra, dicit:*

Oremus.

Deus, qui ex ómnium cohabitatióne Sanctórum
atérnum majestāti tuæ condis habitáculum: da
ædificatióni tuæ incrementa caléstitia; & præsta, ut
quorum hīc Reliquias pio amóre compléctimur, eó-
rum semper méritis adjuvémur. Per Christum Dómi-
num nostrum. *R.* Amen.

*Tum inchoat Pontifex, schola seu Ministris prose-
quentibus, Antiphonam:*

Ecce odor filii mei, sicut odor agri pleni, cui benedíxit
Dóminus: créscere te fáciat Deus meus sicut arénam
maris, & donet tibi de rore calí benedictiόνem.

Psalmus 86.

Fundaménta ejus in móntibus sanctis: * díligit
Dóminus portas Sion super ómnia tabernácula
Jacob.

Gloriósā dicta sunt de te, * civitas Dei.

Memor ero Rahab & Babylónis * sciéntium me.

Ecce alienígenæ, & Tyrus, & pópulus Æhiópum, *
hi fuérunt illic.

Numquid Sion dicet, Homo, & homo natus est in
ea: * & ipse fundávit eam Altíssimus?

Dóminus narrábit in scriptúris populórum & prín-
cipum; * horum qui fuérunt in ea.

Sicut latántium ómnium * habitatio est in te.

Et non dicitur G lória Patri.

*Dum Antiphona & Psalmus prædicti dicuntur,
Pon-*

Pontifex accepta mitra, fundit & spargit Oleum Catechumenorum & sanctum Chrisma, manu dextera confricans, liniens, & perungens totum lapidem.

Finito Psalmo, Pontifex stans cum mitra, dicit:

Lapidem hunc, fratres charissimi, in quo unguentum sacrae unctionis effunditur, ad suscipienda populi sui vota & sacrificia, orémus ut Dominus noster bene + dicat & con + secret: & quod est unctum à nobis, sit unctum in nomine ejus; ut plebis vota suscipiat, & altari per sacram unctionem perfecto, dum propitiationem Sacrorum imponimus, ipsi propitiatores Dei esse mereamur. Per Jesum Christum Dominum nostrum: Qui cum eo & Spiritu sancto vivit & regnat Deus, in sæcula sæculorum.

R. Amen.

Quo dicto inchoat, schola seu Ministris prosequentibus, Antiphonam:

Adificavit Moyses altare Domino Deo, offerens super illud holocausta: & immolans victimas fecit sacrificium vespertinum in odorem suavitatis Domino Deo, in conspectu filiorum Israel.

Qua finita, stans adhuc cum mitra Pontifex, dicit:

DEi Patris omnipotentis misericordiam supplices implorémus, fratres charissimi, ut altare hoc sacrificiis spiritalibus imbuendum, nostræ vocis exoratus officio præsentis bene + dictionis sanctificet: atque in eo semper oblationes famulorum suorum studio sanctæ devotionis impositas bene + dicere, & sancti + ficare dignetur; & spiritali placatus incenso, precibus familiæ suæ promptus exauditor assistat. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Deinde benedicit incensum super altare cremandum, & stans ibidem, deposita mitra, dicit:

Y. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

Y. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Orémus.

Domine Deus omnipotens, cui assistit exercitus Angelorum cum tremore, quorum servitium

rium spirituále & igneum esse cognoscitur: dignare respicere, bene ✠ dicere, & sancti ✠ ficare hanc creaturam incensi, ut omnes languores omnesque infirmitates, atque insidiæ inimici, odorem ejus sentientes, effugiant & separentur à plásmate tuo, ut numquam lædatur à morfu antiqui serpéntis, quod pretioso Filii tui Sanguine redemisti. Per eundem Christum Dóminum nostrum. *R. Amen.*

Deinde aspergit ipsum aqua benedicta. Et accepta mitra, format propria manu ex ipso quinque cruces, quamlibet de quinque granis, super illa quinque loca altaris, in quibus cruces de aqua, Oleo, & Chrismate factæ prius fuerunt, & super quamlibet crucem thuris ponit unam crucem factam de subtili candela ad mensuram crucis de granis incensi factæ, & cujuslibet crucis capita accenduntur, ut cum ipsis thus comburatur, & cremetur. Omnibus autem crucibus accensis, Pontifex deposita mitra, flexis coram altari genibus, inchoat, & schola seu Ministri prosequuntur:

A. Allelúja. V. Veni sancte Spíritus, reple tuorum corda fidélium, & tui amoris in eis ignem accende.

Nisi Consecratio fiat inter Dominicam Septuagesimæ, & Festum Paschæ Resurrectionis Domini nostri Jesu Christi, quia tunc omisso Allelúja, dicitur Versus tantum. Quo dicto, surgit Pontifex stans ibidem versus ad altare sine mitra, & schola seu Ministri dicunt Antiphonas duas sequentes:

A. Ascendit fumus aromatum in conspectu Dómini de manu Angeli. *Alia Antiphona.*

Stetit Angelus juxta aram templi, habens thuribulum áureum in manu sua, & data sunt ei incensa multa: & ascendit fumus aromatum in conspectu Dei. Sine Allelúja.

Quibus finitis, Pontifex adhuc stans ante altare sine mitra, dicit:

O remus.

Et Ministri: Flectamus gēnua.

R. Levate.

Hujus altaris Dómine holocaustum sancti Spíritus tui grátia infusum in odorem tuæ suavitatis ascendat. Per Christum Dóminum nostrum.

R. Amen.

Post

Post hæc, combustis candelis & thure, cineres illius combustionis per unum ex Ministris cum spatulis ligneis abraduntur, & collecti in aliquo vase projiciuntur in sacrarium. Interim Pontifex sine mitra stans ante gradus altaris versus ad altare, dicit:

Oremus.

Supplices tibi, Dómine Deus Pater omnipotens, preces effúndimus: ut metáli hujus expolítam matériam supérnis sacrificiis imbuéndam ipse tuæ ditáre sancti **+** ficationis ubertáte dignéris, qui quondam legem in tábulis scripsísti lapídeis. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritus sancti Deus.

Deinde eodem modo stans, mediocri voce extensis manibus ante pectus, dicit Præfationem hanc:

Per ómnia sæcula sæculórum. **R.** Amen.

V. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spíritu tuo.

V. Sursum corda.

R. Habémus ad Dóminum.

V. Grátias agámus Dómino Deo nostro.

R. Dignum & justum est.

Verè dignum & justum est, æquum & salutáre, nos tibi semper & ubique grátias ágere: Dómine sancte, Pater omnipotens, ætérne Deus. Qui post offendícula lapsus primi hóminis, instituísti tibi offérri propitiatórii delibaménta libáminis; ut culpa quæ præcésserat supérbiam, futúris tempóribus expiarétur per múnera, quibus honoraréntur altária, honorificaréntur & templa. Quod tibi primus Noe præparávit officio, rursus Abraham immolatúrus filium, dehinc Jacob érigens & ungens lápidem in título. Te Redemptor mundi exorámus, ut lápidem istum seu mensam in honórem tuum, gloriosæque Vírginis Mariæ, & ómnium Sanctórum, conse **+** cráre & sancti **+** ficáre dignéris benedictiónis tuæ illápsu, máni-bus nostris opem tuæ benedictiónis infúndens; & sacri hujus mystérii sicut institútor, ita étiam & sanctificátor appáre, qui te angulárem lápidem & saxum sine mánibus abscíssum nominári voluísti. Inhæreas hic plácido ætérnæ majestátis obtútu, ut quidquid

sacro ritu super hoc immolabitur, sicut Melchisedech oblatum tibi placeat holocaustum. Adsit misericordiae tuae ineffabilis pietas, ut te largiente referat prae-
mium quisquis intulerit votum.

Quod sequitur dicit submissa voce legendo, ita tamen, quod à circumstantibus audiat:

Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. R. Amen.

Præfatione finita, Pontifex inchoat, & schola seu Ministri prosequuntur, Antiphonam:

Confirma hoc Deus, quod operatus es in nobis, à templo sancto tuo, quod est in Jerúsalem.

V. Glória Patri, & Filio, & Spiritui sancto.

R. Sicut erat in principio, & nunc, & semper, & in saecula saeculorum. Amen.

Deinde repetitur Antiphona. Qua dicta, Pontifex sine mitra, dicit:

Oremus.

Quæsumus omnipotens Deus, universarum rerum rationabilis artifex, qui inter ceteras creaturarum formas lapideum metallum ad obsequium tui sacrificii condidisti, ut legitimæ libationi præparetur altare: annue dignanter, ut quidquid hic oblatum sacratumve fuerit, nomini tuo assurgat, religioni proficiat, spei innitatur, & fidei sit honori. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

*Postea inchoat, schola seu Ministri prosequenti-
bus, Antiphonam:*

*Omnis terra adoret te Deus, & psallat tibi: psal-
mum dicat nomini tuo Domine.*

*Qua incepta, Pontifex accepta mitra, thurificat
super tabulam in modum crucis, deinde deponit mi-
tra, dicit:*

Descendat, quæsumus Domine Deus noster, Spiri-
tus tuus sanctus super hoc altare: qui & dona
nostra & populi tui in eo sanctificet, & summentium
corda dignanter emundet. Per Christum Dominum
nostrum. R. Amen.

*Postremo extergitur tabula per Ministros cum pan-
no lineo. Tum Pontifex parat se ad celebrandum si
volue.*

voluerit, vel facit per aliquem Sacerdotem super dictam tabulam consecratam Missam celebrari.

Missa dicitur ut in Missali, in ipsa die dedicationis altaris.

DE COEMETERII

Benedictione.

Die precedenti ponantur in coemeterio benedicendo quinque lignee cruces, videlicet una altior in medio, & quatuor aliae, quaelibet ad staturam hominis, quarum una in extremitate coemeterii ante crucem mediam, alia in alia extremitate coemeterii retrò crucem mediam, tertia in tertia extremitate à dextris, & quarta in quarta extremitate coemeterii à sinistris crucis mediae; & ante quamlibet ex dictis quinque crucibus ponitur seu figitur in terram aliquod lignum in ejus summitate aptum ad affigendum illi tres candelas, trium anciarum qualibet, vel circa; scala super quam ascendens Pontifex possit attingere summitates ipsarum crucum; vas magnum aqua plenum Benedicenda; & vas cum sale.

Manè verò Pontifex in sacristia paratus amictu, alba, cingulo, stola, pluviali albi coloris, mitra simplici, & baculo pastoralis, accedit cum Ministris ad coemeterium Benedicendum, ubi faldistorium ante crucem in medio positam sibi paratur, super quo residens facit populo brevem sermonem de sanctitate & libertate coemeterii.

Quo facto affiguntur & accenduntur quindecim candelae, tres ante quamlibet crucem super ligna, ut suprà ordinata, quibus ardentibus, Pontifex ante mediam crucem & candelas stans, deposita mitra, dicit:

Oremus.

OMnipotens Deus, qui es custos animarum, & tutela salutis, & fides credentium, respice propitius ad nostrae servitutis officium: ut ad introi-
tum

tum nostrum purgétur, bene ✙ dicatur, sancti ✙ fí-
cétur, & conse ✙ crétur hoc coemeterium; ut hu-
mana corpora híc post vitæ cursum quiescéntia, in
magno iudicii die simul cum felíeibus animábus me-
reántur adipísci vitæ perénis gáudia. Per Christum
Dóminum nostrum. R. Amen.

Et mox ante ipsam crucem super faldistorio Pon-
tifex accepta mitra accumbit; & cantor incipit &
prosequitur Litanias, ut suprà, pag. 24.

Cùmque dictum fuerit,

U t ómnibus fidélibus, &c.

R. Te rogámus audi nos.

Pontifex surgit ab accubitu, & baculum pastora-
lem in sinistra tenens, producit signum crucis super
coemeterium, dicens primò:

U t hoc coemeterium purgáre & bene ✙ dícere
dignéris.

R. Te rogámus audi nos.

Secundò dicit:

U t hoc coemeterium purgáre, bene ✙ dícere, &
sancti ✙ ficáreignéris.

R. Te rogámus audi nos.

Tertiò dicit:

U t hoc coemeterium purgáre, bene ✙ dícere,
sancti ✙ ficáre, & conse ✙ cráreignéris.

R. Te rogámus audi nos.

Quo tacto, redit ad accubitum, cantore Litanias
perficiente.

Quibus finitis, surgit cum mitra ab accubitu Pon-
tifex, & stans juxta aquam ibidem in vase paratam,
benedicit eam, & sal simpliciter, prout suprà sub Be-
nedictione & impositione primarii lapidis pro Eccle-
sia ædificanda, pag. 163. Aqua igitur taliter Benedi-
cta, Pontifex accedens ad crucem ante mediam posi-
tam, mitra ibidem deposita, inchoat, schola profe-
quente, Antiphonam ton. 7.

A spérge me Dómine hyssópo, & mundábor: lavá-
bis me, & super nivem dealbábor.

Psalmus. M íserére mei Deus, * secúndum. Et to-
tus dicitur, ut suprà, pag. 191. cum G lória Patri-
in fine. Quo dicto, Antiphona repetitur. Dum Anti-
phona & Psalmus dicuntur, Pontifex accepta mitra cir-

circuit & perambulat totum locum coemeterii, incipiens circuire ad ejus dexteram, aspergens aquam benedictam ubique. Expleto autem circuitu, rediens ante crucem, quæ est ante mediam, deposita mitra, respiciens ad ipsam crucem, dicit:

Oremus.

Deus, qui es totius orbis conditor, & humani generis Redemptor, cunctarumque creaturarum visibilium & invisibilium perfectus dispositor, te supplici voce ac puro corde exposcimus: ut hoc coemeterium five polyandrum, in quo famulorum famularumque tuarum corpora quiescere debent post curricula hujus vite labentia, purgare, bene dicere, & sancti ficare digneris; quique remissionem omnium peccatorum per tuam magnam misericordiam in te confidentibus prestitisti, corporibus quoque eorum in hoc coemeterio quiescentibus, & tubam primi Archangeli hic expectantibus, consolationem perpetuam largiter impartire. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Deinde thurificat ipsam crucem, & figit in summitate ipsius unam ex tribus candelis ardentibus, & alias duas similiter ardentes in duobus brachiis ejusdem crucis. Quo facto, accepta mitra, accedit ad crucem retrò mediam positam, aspergendo semper aquam benedictam per coemeterium, interim dicens cum Ministris sequentes Psalmos:

Psalmus. Domine ne in furore tuo arguas me: neque in ira tua, &c. ut supra sub Benedictione Abbatum, pag. 88. fine Gloria Patri. in fine.

Deinde **Psalmus.** Beati quorum remissæ sunt, &c. ut supra, pag. 89. fine Gloria Patri. in fine.

Quibus expletis, Pontifex stans ante ipsam crucem, deposita mitra, dicit:

Oremus.

Domine sancte, Pater omnipotens, æternè Deus, Trina Majestas, & Una Deitas, Pater, & Filius, & Spiritus sanctus, justitiæ auctor, veniæ largitor, bonorum dator, sanctitatis origo, charismatum distributor, omniumque ad te venientium pius receptor: presta propitius, ut hoc

coemeterium in honorem nominis tui compositum bene + dici & sancti + ficari concedas: qui beato Abraham Patriarchae famulo tuo terram à filiis Hebron comparatam in sepulturam benedixisti, & qui populo Israelitico promissionis tellurem in ævo durantem concessisti, famulorum famularumque tuarum corporibus in hoc coemeterium intrantibus quietis sedem, & ab omni incurfione malorum spirituum tutelam benignus largitor tribuas; ut post animarum corporumque resurrectionem coadunatam, te donante atque concedente, beatitudinem sempiternam percipere mereantur: Qui in Trinitate perfecta vivis & regnas Deus, per omnia sæcula sæculorum.

R. Amen.

Tum thurificat ipsam crucem, & figit in summitate ejus unam ex tribus candelis ardentibus, & alias duas in duobus brachiis ejusdem crucis, & accepta mitra vadit ad crucem ad dextram mediam positam, aspergendo aquam benedictam per coemeterium, & dicendo cum Ministris sequentem Psalmum: Domine ne in furore tuo arguas me: * neque in ira tua corripas me.

Quoniam sagittæ tuæ infixæ sunt. Et totus dicitur, ut suprâ sub Benedictione Abbatis, pag. 90. sine Gloria Patri. in fine.

Quo dicto, Pontifex stans ante ipsam crucem, deposita mitra dicit:

O remus.

Domine Deus, pastor æternæ gloriæ, lux & honor sapientiæ, custos & vigor prudentiæ, salus ægrotantium, valetudo potentium, moestorum solamen, vita justorum, gloria humilium: te supplices flagitamus, ut hoc servorum tuorum coemeterium ab omni spurcitiæ inquinamento & immundorum spirituum insidiis custodire, mundare, & bene + dicere digneris, atque corporibus humanis in hunc locum advenientibus sinceritatem perpetuam tribuere non desinas; ut quicumque Baptismi Sacramentum perciperint, & in fide Catholica usque ad vitæ terminum perseverantes fuerint, atque decurso hujus ævi termino corpora sua in hoc coemeterio requiei commendaverint, Angélicis
tubis

tubis concrepantibus, animæ simul cum corporibus præmia cælestium gaudiorum percipiant sempiterna. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Deinde thurificat ipsam crucem, figit in summitate ejus unam ex tribus candelis ardentibus, & alias duas in duobus brachiis ipsius crucis. Tum accepta mitra, vadit ad crucem, quæ est ad sinistram mediæ crucis posita, aspergendo semper aquam benedictam per coemeterium, dicendo cum Ministris sequentem Psalmum: **D**omine exaudi orationem meam: * & clamor meus ad te veniat.

Non avertas faciem tuam à me. Et totus dicitur ut *suprà sub Benedictione Abbatis, pag. 92.* sed in fine non dicitur, **G**loria Patri.

Quo dicto, stans ante ipsam crucem, deposita mitra, dicit: *Orémus.*

Domine Jesu Christe, qui corpus humanum de terra pro Angélica reparatione formasti, & in te pro redemptione assumpsisti, in terram pro conditione carnis resolvisti, & de terra pro immortalitate resuscitabis: hanc terram, quæsumus, ad usum sepulturæ de benedictione tui sepulti corporis con + secrare dignare; & in Baptismate tibi conscriptos, in natura carnis hic consepeliendos, sub spe tuæ resurrectionis in tuæ redemptionis misericordia requiescere concede: Qui venturus es judicare vivos, & mortuos, & sæculum per ignem.

R. Amen.

Tum thurificat ipsam crucem, & figit in ejus summitate unam de tribus candelis ardentibus, & alias duas in duobus brachiis ejusdem crucis; & accepta mitra, revertitur ad crucem mediam, aspergendo semper per coemeterium aquam benedictam, dicendo cum Ministris sequentes Psalmos:

Psalmus. De profundis clamavi ad te Domine: * Domine exaudi vocem meam, *ut suprà sub Benedictione Abbatis, pag. 93.*

Deinde Psalm. Domine exaudi orationem meam: auribus percipe obsecrationem meam in veritate tua, *ut suprà, pag. 94.* sed in fine utriusque Psalmi non dicitur, **G**loria Patri.

Qui-

Quibus finitis, Pontifex stans ante ipsam crucem
mediam, deposita mitra, dicit: *Orémus.*

A Désto, quæsumus Dómine Deus, obséquiiis no-
stris, in nómine tuo hunc locum visitántibus,
& nostræ fragilitátis ministério: & sicut benedixísti
per manus fervórum tuórum Abrahæ, Isaac & Ja-
cob terram sepultúræ suæ peregrinatiónis, ita, quæ-
sumus Dómine, bene + dicere, sancti + ficare,
& conse + crare dignéris hoc coemeterium pretio
unigéniti Fílii tui Dómini nostri Jesu Christi Sán-
guinis typicè comparátum ad nostræ peregrinatiónis
córpora quiescenda, donec per eúndem Dóminum
nostrum Jesum Christum de púlvere ad glóriam do-
nes resurgenda: Qui tecum vivit & regnat in uni-
tate Spíritus sancti Deus.

Deinde mediocri voce, extensis manibus ante pe-
ctus, dicit Præfationem:

Per ómnia sæcula sæculórum. *R.* Amen.

V. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spíritu tuo.

V. Sursum corda.

R. Habémus ad Dóminum.

V. Grátias agámus Dómino Deo nostro.

R. Dignum & justum est.

Verè dignum & justum est, æquum & salutáre,
nos tibi semper, & ubique grátias ágere: Dómine
sancte, Pater omnipotens, ætérne Deus, per
Christum Dóminum nostrum. Qui est dies ætérnus,
lux indeficiens, cláritas sempitérna. Qui sic sequáces
suos in lucem præcipit ambuláre, ut noctis ætérnæ
váleant caliginem evádere, & ad lucis pátriam fe-
líciter pervenire. Qui per humanitátem assúptam
Lázarus flevit, per divinitátis poténtiam vitæ red-
didit, atque humánun genus quadrífida peccató-
rum mole óbrutum ad vitam redúxit. Per quem te
Dómine suppliciter deprecámur, ut qui in hoc se-
peliéntur polyándro, in novíssimo, cùm tubæ per-
strepúerint Angelórum, à peccatórum néxibus ab-
solúti, & ætérnæ felicitáti rédditi, & Sanctórum
coetibus connumeráti, te, qui es vita ætérna, bení-
gnum & misericórdem invéniant, ut te auctórem
vitæ exultántes cum ómnibus Sanctis colláudent.

Quod

*Quod sequitur, dicit submissa voce legendo, ita
tamen, quod à circumstantibus audiat:*

*Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum:
Qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritus sancti
Deus, per ómnia sæcula sæculórum.*

R. Amen.

*Tum thurificat crucem ipsam, & figit in summitate
ejus unam de tribus candelis ardentibus, & alias
duas in duobus brachiis ejusdem crucis. Quo facto,
stans versus ad ipsam crucem, dicit:*

O rémus.

Et Ministri: Flectámus génua.

R. Leváte.

Domine sancte, Pater omnipotens, ætérne Deus,
locórum ómnium sanctificátor, & in mélius re-
formátor, à quo & per quem omnis benedíctio de
cælis descéndit in terris: bene dicere dignáre lo-
cum istum, ut sit polyándrum seu coemetérium, dul-
cis réquies & pausátio mortuórum, quorum ánimæ,
quarum córpora híc sepúlta, vel sepeliénda sunt, ju-
cunditátis tuæ dulcédine potiántur; sintque ínterim
in supérna Jerúsalem gaudéntes & latántes, donec in
magno judícii die de sepúlchris própria córpora reci-
píant, & sic veniénti Dómino ad judicándum, óbviám
cum fructu bonæ operatiónis occúrrant. Per Dómi-
num nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui te-
cum vivit & regnat in unitáte Spíritus sancti Deus,
per ómnia sæcula sæculórum. *R. Amen.*

*His peractis, Pontifex solemniter benedicit popu-
lo, dicens:*

Sit nomen Dómini benedíctum, &c.

*Deinde intrat Ecclesiam, & si velit, parat se ad
Missam: si verò celebrare noluerit, facit per aliquem
Sacerdotem solemniter celebrari.*

*Missá dicitur de die, & cum Oratione diei, di-
citur sub uno Per Dóminum nostrum, sequens
Oratio.*

Deus, cujus miseratione ánimæ fidélium requi-
escunt, huic coemetério, quæsumus Dómine,
Angelum tuum sanctum députa custódem: & quo-
rum quarúmque córpora híc sepeliúntur, ánimas
eórum ab ómnibus absólve vínculis delictórum; ut

in

in te semper cum Sanctis tuis sine fine laténtur :
Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tu-
um : Qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritus
sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum.

R. Amen.

*Cum Secreta diei dicitur sub uno Per Dóminum,
sequens Secreta.*

MUnera Dómine oblata sanctífica, & qui te ipsum
in sepúlchro poni voluísti, & exémpulum resur-
géndi fidélibus tuis largiri dignátus es: da quæsumus
fidélium tuórum animábus híc in te quiescéntibus,
véniám peccatórum; ut hæc salutáris hóstia sit remé-
dium & réquies animárum eórum & córporum: Qui
vivis & regnas cum Deo Patre in unitáte Spíritus san-
cti Deus, in sæcula sæculórum.

R. Amen.

*Cum Postcommunione diei dicitur sub uno Per
Dóminum nostrum sequens Postcommunio.*

MUnéribus sacris satiáti, quæsumus Dómine Deus
noster: ut plebs tua, quæ in futúro à morte
cóporis resurrectúra créditur, te miseránte à mor-
te ánimæ resúrgere mereátur. Per Dóminum no-
strum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vi-
vit & regnat in unitáte Spíritus sancti Deus, per
ómnia sæcula sæculórum. *R.* Amen.

DE ECCLESIA

& Coemeterii Reconciliatione.

Ecclésiæ & coemeterii reconciliatio omni die
fieri potest.

*In primis in manè diei qua reconciliatio fie-
ri debet, paratur faldistorium super tapete in medio
coemeterii, & altare Ecclesiæ omnino nudatur. Pa-
rantur etiam duo vasa cum aqua, unum in coemete-
rio, & aliud in Ecclesia in Presbyterio, & ibidem
unum vas vini; vas cum sale; vas cum cineribus;
& asperforium de herba hyssopi factum. Providetur
etiam quòd Ecclesia possit liberè circui. Si verò
Ecclesia tantum sit reconcilianda, paratur faldisto-
rium super tapetem ante portam principalem Eccle-
siæ,*

fiæ, & ibidem vas cum aqua, & aspersorium de herba hyssopi factum, ac alia in Ecclesiâ, quæ suprà sunt ordinata.

Quibus omnibus sic paratis, Pontifex in sacristia, vel alio condecienti loco, ornatus amictu, alba, cingulo, stola, pluviali albo, mitra simplici, & baculo pastoralis, procedit ad cœmeterium, si est reconciliandum, aliàs ante portam principalem Ecclesiæ; ubi stans juxta faldistorium sibi paratum, benedicit aquam ibidem in vase positam simpliciter cum sale, prout habetur suprà in Benedictione & impositione primarii lapidis pro Ecclesiâ edificanda, pag. 163.

Aqua igitur benedicta, Pontifex sine mitra inchoat, schola prosequente, Antiphonam Ion. 7.

A spérge me Dómine hyssópo, & mundábor: lavábis me, & super nivem dealbábor.

Psalmus. Misérére mei Deus, * secúndum magnam misericórdiam tuam, &c. ut suprà, sub Benedictione Abbatis, pag. 91. Totus dicitur cum G lória Patri, & Sicut erat.

Quo finito, Antiphona repetitur. Interim dum Antiphona & Psalmus dicuntur, Pontifex accepta mitra, aspergit cum ipsa aqua in circuitu de foris Ecclesiâ & cœmeterium simul, aspergendo aquam alternatim nunc ad murum Ecclesiæ, nunc ad terram cœmeterii, & specialiter loca contaminata. Quo facto, rediens ad locum ubi aquam benedixit, stans deposita mitra, dicit: **O rémus.**

O Mnípotens & miséricors Deus, qui Sacerdótibus tuis tantam præ céteris grátiam contulísti, ut quidquid in tuo nómine dignè perfectéque ab eis ágitur, à te fieri credátur: quæsumus imménsam cleméntiam tuam, ut quod modò visitatúri sumus, vísites; & quidquid benedictúri sumus, bene + dicas, sitque ad nostræ humilitátis intróitum, Sanctórum tuórum méritis, fuga dæmonum, Angeli pacis ingrèssus. Per Christum Dóminum nostrum.

R. Amen.

Deinde iterum dicit:

O rémus.

Et Ministri: **F**lectámus génuá,

R. Leváte,

A. ufer

A Ufer à nobis, quæsumus Dómine, cunctas iniquitates nostras: ut ad loca tuo sancto nómini purificánda puris mereámur méntibus introíre. Per Christum Dóminum nostrum. *R.* Amen.

Et si Ecclesia reconciliatur sine coemeterio, omititur sequens Oratio. Si verò Ecclesia simul cum coemeterio reconciliatur, Pontifex finita præcedente, mox dicit:

Orémus.

Et Ministri: Flectámus génua.

R. Leváte.

Domine pie, qui agrum figuli pretio Sanguinis tui in sepulturam peregrinórum comparári voluísti, quæsumus, dignánte remíniscere clementíssimi hujus mystérii tui. Tu es enim Dómine figulus noster, tu quíetis noster ager, tu agri hujus es pretium, tu dedísti étiam & suscepísti, tu de pretio & in pretio tui vivífici Sanguinis nos requiércere donásti: tu ergo Dómine, qui es offénsionis nostræ clementíssimus indúltor, expectantíssimus judicátor, judícii tui superabundantíssimus miserátor, judícium tuæ justæ severitátis abscondens, post miserationem tuæ piæ redemptionis adésto exaudítor & efféctor nostræ reconciliationis; hocque coemeterium, mausóleum peregrinórum tuórum caléstis pátriæ incolátum expectántium benígnus purífica & reconcília; & hic tumulatórum & tumulandórum córpora, de poténtia & pietáte tuæ resurrectionis ad glóriam incorruptionis non damnans, sed gloríficans resúscita: Qui ventúrus es judicáre vivos, & mórtuos, & sæculum per ignem. *R.* Amen.

Postea cantor incipit Litanias, ut suprà, pag. 24. & Pontifex accepta mitra ingreditur Ecclesiam cum Clero, cantando eas; acceditque ante altare majus, coram quo paratur ei faldistorium, super quod Pontifex cum mitra procumbit. Cúmque dictum fuerit,

Ut omnibus fidélibus, &c.

R. Te rogámus audi nos.

Pontifex surgit de accubitu, & baculum pastorem in sinistra tenens, producit signum crucis super Altare, Ecclesiam, & Coemeterium, dicens:

U

UT hanc Ecclesiã & altãre hoc, ac coemeterium purgare, & recon + ciliare digneris.

R. Te rogãmus audi nos.

Secundò dicit:

Ut hanc Ecclesiã & altãre hoc, ac coemeterium purgare, recon + ciliare, & sancti + ficare digneris.

R. Te rogãmus audi nos.

Tertiò dicit:

Ut hanc Ecclesiã & altãre hoc, ac coemeterium purgare, recon + ciliare, sancti + ficare, & conse + crare digneris.

R. Te rogãmus audi nos.

Si autem coemeterium non sit pollutum, & sic neque reconciliandum, non fit de coemeterio mentio. Quibus dictis, iterum super faldistorio accumbit, cantore Litanias resumente & perficiente. Quibus finitis, Pontifex surgit, & deposita mitra, stans versus ad dictum altare, dicit:

Orémus.

Et Ministri: Flectãmus gènuã.

R. Levãte.

DEus, qui peccati veteris hæreditariam mortem, in qua posteritatis genus omne succèsserat, Christi Filii tui Dòmini nostri passione solvisti: da propitius, ut conformes eidem effecti, sicut imaginem terreni parentis naturæ necessitate portavimus, ita imaginem cælèstis gratiæ sanctificatione portemus, per virtutem ejusdem Christi Filii tui Dòmini nostri: Qui tecum vivit & regnat in unitate Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum.

R. Amen.

Deinde Pontifex genuflectit ante faldistorium prædictum, & sine mitra cantando dicit, prout etiam habetur suprà in Ecclesiæ Dedicatione. pag. 284.

DEus in adiutorium meum intènde.

Tunc surgit Pontifex, & Chorus respondet:

Dómine ad adjuvandum me festína.

Tunc Pontifex stans sine mitra, dicit:

Gloria Patri, & Filio, & Spíritui sancto.

Chorus respondet:

Sicut erat in principio, & nunc, & semper, & in sæcula sæculórum, Amen, abique Alleluja. Idem

fit

fit eisdem modo & loco secundò, & tertio, voce semper altius elevata. Quibus dictis, Pontifex stans in eodem loco, accepta mitra, benedicit aliam aquam ibidem in Presbyterio in aliquo vase paratam cum sale, cinere, & vino, incipiens absolute:

Exorcizo te creatura salis; prout habetur supra in Dedicatione Ecclesie in secunda aquae benedictione, pag. 184. continuans usque ad Orationem.

Omnipotens sempiternus Deus; creator & conservator humani generis, &c. inclusive.

Qua dicta, Pontifex inchoat, schola prosequente, Antiphonam ton. 7.

Exurgat Deus, & dissipentur inimici ejus: & fugiant qui oderunt eum, a facie ejus.

Incepta Antiphona, Pontifex facit, ut in fine Psalmi habetur.

Psalmus 67.

IN Ecclesiis benedicite Deo Domino, * de fontibus Israel.

Repetitur Antiphona.

Ibi Benjamin adolescentulus, * in mentis excessu.

Repetitur Antiphona.

Principes Juda, duces eorum: * principes Zabulon; principes Nephtali.

Repetitur Antiphona.

Manda Deus virtuti tuae: * confirma hoc Deus, quod operatus es in nobis.

Repetitur Antiphona.

A templo sancto tuo in Jerusalem, * tibi offerent reges munera.

Repetitur Antiphona.

Increpa feras arundinis, congregatio taurorum in vaccis populorum: * ut excludant eos, qui probati sunt argento.

Repetitur Antiphona.

Dissipa Gentes quae bella volunt, venient legati ex Aegypto: * Aethiopia praeveniet manus ejus Deo.

Repetitur Antiphona.

Regna terrae cantate Deo: * psallite Domino.

Repetitur Antiphona.

Psallite Deo, qui ascendit super caelum cali: * ad Orientem.

Repe-

Repetitur Antiphona.

Ecce dabit voci suæ vocem virtutis ; date glóriam Deo super Israel, * magnificéntia ejus, & virtus ejus in núbibus.

Repetitur Antiphona.

Mirábilis Deus in Sanctis suis, Deus Israel ipse dabit virtútem & fortitúdinem plebi suæ: * benedíctus Deus.

Es non dicitur Glória Patri, sed Antiphona repetitur. Interim dum Antiphona & Psalmus prædicti dicuntur, Pontifex accepta mitra, circuit ter Ecclesiam intrinsecus, aspergendo in primo circuitu parietes in superiori parte ; in secundo autem in inferiori parte eorum ; in tertio verò pavimentum Ecclesiæ : aspergit etiam specialiter loca contaminata, quando Ecclesia principaliter est polluta, vel violata. Quo facto, Pontifex stans in Presbyterio cum mitra versus ad altare, dicit:

Deum indultórem criminum, Deum sórdium mundatórem, Deum qui corrúptum peccátis originálibus mundum advéntus sui nitóre purificávit, fratres charíssimi, súpplíces deprecémur: ut contra diaboli furéntis insídias fortis nobis propugnátor afsístat ; ut si quid ejus virósa calliditáte quotidíanis insectatiónibus maculátum in isto loco corruptúmque fúerat, efficiátur cælésti miseratione purgátum, quia sicut illíus est sólídum perfectúmque quassáre, ita auctóris est nostri lapsa restitúere, nutántia stabilíre, & corrúpta purgáre: Qui cum Deo Patre & Spíritu sancto vivit & regnat Deus.

Deinde deposita mitra, mediocri voce, extensis manibus ante pectus, dicit Præfationem.

Per ómnia sæcula sæculórum. *R.* Amen.

V. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spíritu tuo.

V. Sursum corda.

R. Habémus ad Dóminum.

V. Grátias agámus Dómino Deo nostro.

R. Dignum & justum est.

Verè dignum & justum est, æquum & salutáre, nos tibi semper, & ubique grátias ágere: Dómine sancte, Pater omnípotens, ætérne Deus. Cujus im-

ménſa bónitas, ut non hábuit principium; ita nec términum habébit. Qui divína naturalíque pietáte plenus, éligis in nobis magis reſtitúere pérđita, quàm percútere peritúra. Et ſi quid aut negligéntia pólluit, aut ira commíttit, aut ſtímulat ebrietas, aut libído ſubvértit, hoc Dómine cleménti patiéntia sústines; ut antè per grátiam puríſces, quàm percútias per furórem. Et óperis tui próvidus plasmátor éligis pótiùs erigere jacéntia, quàm punire damnánda. Te Dómine súpplices deprecámur; ut hujus tabernáculi receptáculum placátus aspícias, & altáre tuum, quod infectántis eſt inimíci fraude pollútum, per infuſiónem grátiae caléſtis puríſces, purificátum poſſideas, poſſeſſúmque, ne deinceps álíqua labe ſordéſcat, cuſtódias. Abſint in póſterum omnes nequítiae ſpirituáles & eliminéntur, extingúatur antíqui ſerpéntis invídia, & cum ómnibus fráudibus ſuis diáboli turma propellátur. Efferat ſecum máculam, quam ingéſſit, & perénnibus quandóque ſupplíciis deputándus óperum ſuórum sémina ſecum cólligat peritúra. Nihil híc in póſterum nóceat præteriti culpa contágii; nihil ſit quod remáneat inimíci fraude pollútum, quandóquidem ſpíritus tui eſt infuſíone purgátum. Reſúrgat Eccléſiae tuæ pura ſimplicitas, & candor innocentiae háctenus maculátus, dum recéperit grátiam, reſúrgat ad glóriam; ut populórum fidélium híc turba convéniens dum petitiónis ingerit vota, votórum ſéntiat ſe obtinuíſſe ſuffrágia.

Quod ſequitur dicit ſubmiſſa voce legendo, ita tamen quòd à circumſtantibus audiri poſſit:

Per Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum Fílium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritus ſancti Deus, per ómnia ſaecula ſaeculórum. *R.* Amen.

Post hæc Pontifex, accepta mirra, aſcendit ad altare, & ibi inchoat ſchola proſequentem, Antiphonam ton. 4.
Introibo ad altáre Deí: ad Deum qui lætificat juventútem meam.

Psalmus 42.

Judica me Deus, & diſcerne cauſam meam de Gente non ſancta: * ab hómine iníquo & dolóſo érue me.

Quia tu es Deus fortitúdo mea: * quare me repulíſti,

Isti, & quare tristis incedo, dum affligit me inimicus.

E mitte lucem tuam & veritatem tuam: * ipsa me deduxerunt, & adduxerunt in montem sanctum tuum, & in tabernacula tua.

Et introibo ad altare Dei: * ad Deum qui latificat juventutem meam.

Confitebor tibi in cithara Deus Deus meus: * quare tristis es anima mea, & quare conturbas me?

Spera in Deo, quoniam adhuc confitebor illi: * salutare vultus mei, & Deus meus.

Et non dicitur Gloria Patri, sed Antiphona repetitur. Qua repetita, Pontifex deposita mitra, dicit:
O remus.

Et ministri: Flectamus genua.

R. Levate.

Deus, qui in omni loco dominationis tuæ clemens ac benignus dedicator assis: exaudi nos, quæsumus, & concede; ut in posterum inviolabilis huius loci permaneat consecratio, & tui muneris beneficia universitas fidelium, quæ supplicat, percipere mereatur. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Deinde stans ibidem inchoat, schola prosequente, Antiphonam:

Confirma hoc Deus quod operatus es in nobis: a templo sancto tuo, quod est in Ierusalem.

Psalmus. Exurgat Deus, & dissipentur inimici ejus, &c.

Et dicitur totus cum Gloria Patri, & Sicut erat, prout habetur supra, pag. 106. **cum Antiphona predicta in fine benedictionis Abbatis. Incepta Antiphona, Pontifex accipit mitram, stans cum ea in dicto loco, usque ad finem Psalmi. Quo dicto, Pontifex deposita mitra, stans adhuc ibidem dicit:**
O remus.

Deus, qui Ecclesiam tuam sanctam, de omnibus mundi finibus congregatam, per tui lateris admirabile sacramentum cunctarum Gentium matrem esse dixisti, quam etiam populorum varietate depictam, sanctorum Martyrum tuorum meritis decorasti: bene dic, Domine quæsumus, Sanctorum tuorum

opitulante suffragio; tam altare, quod eorum exornatur, te juvante, Reliquiis, quam Ecclesiam, ac fidelium tuorum tibi pie offerentium vota in illa sanctifica: Qui cum Deo Patre & Spiritu sancto vivis & regnas Deus, in secula seculorum.

R. Amen.

Tum Pontifex benedicit populo solemniter, dicens:

Sit nomen Domini benedictum, &c.

Deinde, si velit, parat se ad celebrandum Missam. Sed si celebrare noluerit, facit per aliquem Sacerdotem solemniter Missam celebrari.

Missam dicitur de die, & cum Oratione diei dicitur sequens Collecta sub uno Per Dominum.

Oratio.

DEus, qui dixisti, Domus mea domus orationis vocabitur, domum istam infidelium spurcitiis contaminatam mundare & sanctificare digneris: & omnium preces & vota hoc in loco ad te clamantium clementer exaudias, & benignus suscipias. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia secula seculorum.

R. Amen.

Secreta.

HÆc hostia, quæsumus Domine, & locum istum ab omnibus immunditiis expurget: & supplicationes nostras semper & ubique reddat tibi acceptas. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia secula seculorum.

R. Amen.

Postcommunio.

Percipientes Domine munera salutis æternæ supplices exoramus: ut templum hoc & coemeterium ab infidelium inquinamenti emundatum benedictione tua maneat sanctificatum, & pectora nostra ab omni sorde vitiorum alienata, tibi devota semper existant. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit & regnat Deus, per omnia secula seculorum.

R. Amen.

DE RECONCILIATIONE ²⁷⁹

Coemeterii, sine Ecclesie Reconciliatione.

QUando Coemeterium benedictum violatum seu pollutum, separatim est ab Ecclesia, & propterea ipsa non habetur pro violata vel polluta, Reconciliatio Coemeterii fieri poterit quocumque die, hoc ordine.

In mane diei, qua Reconciliatio fieri debet, parantur in medio Coemeterii faldistorium pro Pontifice, & vas aquæ mundæ benedicendæ, & vas salis; deinde hora convenienti Pontifex indutus in sacristia, aut alio convenienti loco, amictu, alba, cingulo, stola, pluviali albi coloris, & mitra simplici, baculum pastorem in manu tenens, accedit ad medium Coemeterii, ubi supra faldistorium ornatum procumbit; & cantores ibidem incipiunt, & prosequuntur Litanias, ut supra, pag. 24. in Ordinatione Subdiaconi, in quibus cum dictum fuerit,

Ut omnibus fidelibus, &c.

R. Te rogamus audi nos.

Pontifex surgit cum mitra, & baculum pastorem in manu sinistra tenens producit signum crucis super Coemeterium, dicens:

Ut hoc Coemetèrium reconci-
lis.

R. Te rogamus audi nos.

Secundò dicit:

Ut hoc Coemetèrium recon-
ficare digneris.

R. Te rogamus audi nos.

Tertiò dicit:

Ut hoc Coemetèrium recon-
re, & conse-
ficare, & conse-
crare digneris.

R. Te rogamus audi nos.

Quibus dictis, Pontifex iterum super faldistorium procumbit, cantoribus Litanias perficientibus. Quibus finitis, surgit Pontifex ab accubitu, & benedicit

De Reconciliatione Coemeterii:

²⁸⁰
ibi sal & aquam simpliciter, prout habetur supra,
pag. 163. in benedictione & impositione primarii lapi-
dis pro Ecclesia ædificanda. Quo facto, Pontifex in
eodem loco stans sine mitra inchoat, schola profe-
quente, Antiphonam ton. 7.

Aspérges me Dómine hyssópo, & mundábor: lavá-
bis me, & super nivem dealbábor.

Psalmus. Misérére mei Deus, * secúndum magnam
misericórdiam tuam. **ut supra.** pag. 91.

Et dicitur totus sine Glória Patri. Incepta Anti-
phona, Pontifex mitram accipit, & dum Antipho-
na & Psalmus prædicti dicuntur, circuit totum Cœ-
meterium, incipiens ad ejus dexteram, aspergens
semper & ubique aquam benedictam cum asperso-
rio, & potissimè in loco, ubi pollutio vel violatio
commissa est. Quo peracto, redit ad locum, ubi
Litaniæ dictæ fuerunt. Finito Psalmo prædicto, &
Coemeterio undique asperso, Pontifex stans ante
saldistorium suum, deposita mitra, dicit:

Oremus.

Et ministri: Flectámus gènuá.

R. Leváte.

Domine pie, qui agrum figuli prætio sánguínis tui
in sèpultúram peregrinórum comparári voluísti,
quæsumus dignánte remíniscere clementíssimi hujus
mystérii tui: tu es enim Dómine figulus noster; tu quíe-
tis nostræ ager; tu agri hujus es prætium; tu dedísti
etiam & suscepísti; tu de prætio & in prætio tui vivífi-
cá sánguínis nos requiészere donásti. Tu ergo Dómine,
qui es offensiónis nostræ clementíssimus indúltor, ex-
pectantíssimus judicátor, judícii tui superabundan-
tíssimus miserátor, judícium tuæ justæ severitátis ab-
scóndens post miseratióem tuæ piæ redemptionis,
adéstó exaudítor & efféctor nostræ reconciliatióis:
hocque Coemetérium, mausóleum peregrinórum tuó-
rum cæléstis pátriæ incolátum expectántium benígnus
purífica, & reconcília; & híc tumultatórum & tumu-
landórum córpora de poténtia & pietáte tuæ resur-
rectiós ad glóriam incorruptiós non damnans,
sed gloríficans resúscita: Qui ventúrus es judicáre
vivos & mórtuos, & sæculum per ignem.

R. Amen.

His

His dictis, Pontifex stans in loco prædicto dat benedictionem solemnem populo, dicens:

Sit nomen Dómini benedictum, &c.

Tum redit ad Sacristiam, aut alium locum, in quo paramenta accepit, ubi depositis sacris vestibus vadit in pace.

DE PATENÆ

& Calicis Consecratione.

Pontifex ad Consecrationem Calicis, vel cuiuslibet indumenti, seu ornamenti Ecclesiastici procedere volens, debet semper stolam circa collum habere, & mitram tenere poterit ubi convenit. Quodcumque enim Episcopalia agit, Episcopalibus, non sacerdotalibus, debet esse paramentis ornatus. Omnium quoque mobilium benedictiones huiusmodi possunt fieri, ubi Pontifici placuerit, & omni die.

In Patenæ igitur Consecratione, pro qua parandum est sanctum Chrisma, & vas aquæ benedictæ cum aspersorio, Pontifex stans cum mitra, dicit:

℣. Adjutorium nostrum in nómine Dómini.

℟. Qui fecit cælum & terram.

Oremus, fratres charissimi, ut divínæ grátiae benedictio cónsecret & sanctíficet hanc Paténam, ad confringéndum in ea corpus Dómini nostri Jesu Christi, qui crucis passionem sustinuit pro nostrum ómnium salúte.

Tum deposita mitra, dicit:

℣. Dóminus vobíscum.

℟. Et cum spíritu tuo.

Oremus.

Omnípotens sempitérne Deus, qui legál ium institutor es hostiarum, quique inter eas conspérsum simíláginem deférri in Paténis áureis & argénteis ad altáre tuum iussísti: bene ✠ dicere, sancti ✠ ficáre, & conse ✠ cráre dignéris hanc Paténam, in administratióne Eucharistiæ Jesu Christi Fílii tui, qui pro nostra omniúmque salúte seípsum tibi Deo

Patri in patibulo crucis elégit immolari, ac tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. *R.* Amen.

Tum Pontifex accepta mitra, facit cum pollice dexteræ manus Chrismate intincto crucem super Patenam, ab ora in oram, & mox linit & perungit totam ejus superficiem cum ipso pollice, dicens:

Conse-+crare & sanctifi+care digneris Domine Deus Patenam hanc per istam unctionem, & nostram bene+ditionem in Christo Jesu Domino nostro: Qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum.

R. Amen.

Deinde stans adhuc cum mitra procedit ad benedictionem Calicis, dicens:

Oremus, fratres charissimi, ut Deus & Dominus noster Calicem istum in usum ministerii sui consecrandum cælestis gratiæ inspiratione sanctificet; & ad humanam consecrationem, plenitudinem divini favoris accommodet. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Tum deposita mitra dicit:

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

*O*remus.

Dignare, Domine Deus noster, Calicem hunc bene+dicere, in usum ministerii tui pia famulatus devotione formatum: & ea sancti+ficatiōe perfundere, qua Melchisedech famuli tui sacratum Calicem perfudisti; & quod arte vel metalli natura effici non potest altaribus tuis dignum, fiat tua bene+ditione sanctificatum. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Deinde accepta mitra, facit crucem cum pollice dexteræ manus de Chrismate intra ipsum Calicem à labio ejus in labium, & mox linit & perungit interiorius ipsum totum, dicens:

Conse-+crare & sancti+ficare digneris Domine Deus Calicem hunc per istam unctionem, & nostram bene+ditionem in Christo Jesu Domino nostro: Qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. *R.* Amen.

Tum

Tum deposita mitra, dicit super Calicem & Patenam:

✠. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spírítu tuo.

Orémus.

OMnípotens sempitérne Deus, máníbus nostris quæsumus opem tuæ benedictiónis infúnde: ut per nostram bene dictiónem hoc Vásculum & Paténa sanctificéntur, & Córporis & Sánguinis Dómini nostri Jesu Christi novum sepúlchrum sancti Spíritus grátia efficiántur. Per eúndem Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitáte ejúsdem Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum.

R. Amen.

Demum aspergit Calicem & Patenam cum aqua benedicta, quod fieri debet in omnibus quarumlibet benedictionibus rerum. Quo factó, abstergi facit per aliquem Sacerdotem Patenam & Calicem cum mica panis, & benè mundari, deinde extersiones projiciuntur in ignem, vel sacrarium.

DE BENEDICTIONE

Sacerdotalium indumentorum in genere.

Pontifex Sacerdotalia indumenta benedicere volens, stans sine mitra, dicit:

✠. Adjutórium nostrum in nómine Dómini.

R. Qui fecit cælum & terram.

✠. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spírítu tuo.

Orémus.

OMnípotens sempitérne Deus, qui per Móysen sámulum tuum Pontificália & Sacerdotalia, seu Levítica vestiménta, ad expléndum in conspéctu tuo ministérium eórum, ad honórem & decórem nóminis tui fieri decrevísti: adésto propítius invocationibus nostris, & hac indumenta Sacerdotalia, desuper irrigante grátia tua,

ingenti benedictione per nostræ humilitatis servitium
puri ✠ ficare, bene ✠ dicere, & conse ✠ crare di-
gnéris; ut divinis cultibus & sacris mysteriis apta
& benedicta existant: his quoque sacris vestibus Pon-
tífices & Sacerdotes, seu Levitæ tui induti, ab omni-
bus impulsiónibus seu tentationibus malignorum spiri-
tuum muniti & defénsi esse mereántur, tuisque my-
steriis aptè & condigné servire & intrare, atque in
his tibi placidè & devotè perseverare tribue. Per
Christum Dóminum nostrum. **R.** Amen.

Oremus.

DEus invictæ virtutis triumphátor, & ómnium
rerum creátor ac sanctificátor, inténde preces no-
stras: & hæc indumenta Levítica, Sacerdotális, &
Pontificális glóriæ ministris tuis fruenda tuo ore pró-
prio bene ✠ dicere, sancti ✠ ficare, & conse ✠ crare
dignéris; omnesque eis uténtes, tuis mysteriis
aptos, & tibi in eis devotè & laudabíliter serviéntes,
gratos efficere dignéris. Per Dóminum nostrum Je-
sum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit & re-
gnat in unitate Spíritus sancti Deus, per ómnia sæ-
cula sæculórum. **R.** Amen.

Deinde aspergit ipsa indumenta aqua benedicta.

S P E C I A L I S

Benedictio cujuslibet indumenti.

✠. Adjutorium nostrum in nómine Dómini.

R. Qui fecit cælum & terram.

✠. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spirítu tuo.

Oremus.

DEus omnipotens, bonarum virtutum dator, &
ómnium benedictionum largus infúsor, suppli-
ces te rogámus, ut manibus nostris opem tuæ bene-
dictionis infúndas, & has cáligas & sandália, **vel**
amíctum, **vel** albam, **vel** cingulum, **vel** stolam,
vel manipulum, **vel** tunicellam, **vel** dalmaticam,
vel planetam divíno cultui præparátam virtute san-
cti Spíritus bene ✠ dicere, sancti ✠ ficare, &

consecrare digneris: & omnibus ea, vel eo, vel
eis utentibus gratiam sanctificationis sacri mysterii
tui benignus concede; ut in conspectu tuo sancti &
immaculati atque irreprehensibiles appareant, & au-
xilium misericordiae tuae acquirant. Per Dominum
nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum
vivit & regnat in unitate ejusdem Spiritus sancti
Deus, per omnia secula seculorum. *R.* Amen.

Deinde aspergit ea aqua benedicta.

DE BENEDICTIONE

Mapparum seu Lintheaminum sacri Altaris.

Pontifex Mappas seu Lintheamina sacri Altaris
benedicturus, stans sine mitra, dicit:

V. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit caelum & terram.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

O. remus.

Exaudi Domine preces nostras: & haec lintheamina
sacri altaris usus praeparata bene *+* dicere &
sancti *+* ficare digneris. Per Christum Dominum
nostrum. *R.* Amen.

O. remus.

Domine Deus omnipotens, qui ornamenta &
lintheamina facere Moysen famulum tuum per
quadraginta dies docuisti, quae etiam Maria texuit
& fecit in usum ministerii tabernaculi foederis: be-
ne *+* dicere, sancti *+* ficare, & conse-*+* crare digneris
haec lintheamina ad tegendum involvendumque al-
tare gloriosissimi Filii tui Domini nostri Jesu Chri-
sti: Qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus
sancti Deus, per omnia secula seculorum.

R. Amen.

Deinde aspergit ea aqua benedicta,

DE BENEDICTIONE

Corporalium.

Pontifex Corporalia benedicere volens, stans
 sine mitra, dicit:

℣. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

℟. Qui fecit cælum & terram.

℣. Dominus vobiscum.

℟. Et cum spiritu tuo.

Orémus.

Clementissime Domine, cujus inenarrabilis est
 virtus, cujus mysteria arcánis mirabilibus cele-
 brantur: tribue quaesumus, ut hoc lintheamen tuæ
 propitiatiónis bene & dictiône sanctificetur, ad con-
 secrandum super illud Corpus & Sanguinem Dei &
 Domini nostri Jesu Christi Filii tui: Qui tecum vivit &
 regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia
 sæcula sæculorum. ℟. Amen.

Alia Oratio.

Orémus.

OMnipotens sempiternæ Deus, bene & dicere
 sancti & ficare, & conse & crare digneris linthea-
 men istud ad tegendum involvendumque Corpus &
 Sanguinem Domini nostri Jesu Christi Filii tui: Qui
 tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus,
 per omnia sæcula sæculorum.

℟. Amen.

Alia Oratio.

Orémus.

OMnipotens Deus, manibus nostris opem tuæ be-
 nedictiōnis infunde: ut per nostram bene & di-
 ctiōnem hoc lintheamen sanctificetur, & Corporis ac
 Sanguinis Redemptoris nostri novum sudarium Spiri-
 tus sancti grátia efficiatur. Per eundem Dominum
 nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vi-
 vit & regnat in unitate ejusdem Spiritus sancti Deus,
 per omnia sæcula sæculorum.

℟. Amen.

Deinde aspergit aqua benedicta.

DE BENEDICTIONE

novæ Crucis.

NOva Crux seu tabula, in qua Crucifixus est depictus, hoc modo benedicitur. Paratis thurethuribuloque cum igne & aqua benedicta, Pontifex paratus supra rochetum, amictu, stola, pluviali rubri coloris, & mitra simplici, stans sine mitra, dicit:

℣. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

℞. Qui fecit cælum & terram.

℣. Dominus vobiscum.

℞. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Bene ✠ dic, Domine Jesu Christe, hanc Crucem tuam, per quam eripuisti mundum à potestate demonum, & superasti Passione tua suggestorem peccati, qui gaudébat in prævaricatione primi hominis per ligni vetiti sumptionem: Qui cum Deo Patre & Spiritu sancto vivis & regnas in sæcula sæculorum. ℞. Amen.

Alia Oratio.

Oremus.

Rogamus te, Domine sancte, Pater omnipotens, sempiternus Deus, ut digneris bene ✠ dicere hoc lignum Crucis tuæ, ut sit remedium salutare generi humano: sit soliditas fidei; profectus bonorum operum; redemptio animarum; sit solamen & protectio ac tutela contra sæva jacula inimicorum. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus.

Deinde dicit mediocri voce, extensis manibus ante pectus, Præfationem:

Per omnia sæcula sæculorum. ℞. Amen.

℣. Dominus vobiscum.

℞. Et cum spiritu tuo.

℣. Sursum corda.

℞. Habemus ad Dominum.

℣. Grátias agamus Domino Deo nostro.

℞. Dignum & justum est.

Verè

Verè dignum & justum est, æquum & salutàre, nos tibi semper, & ubique grátias ágere: Dómine sancte, Pater omnipotens, ætérne Deus, cujus sanctum ac terríbile nomen inter céteras visíbles creatúras, ligna quoque fructífera laudàre ac benedícere non cessant: Qui in figúram unigénitæ sapiéntiæ tuæ ligno vitæ à princípíio paradísium voluptátis ornásti, ut ejúsdem fructus sacro mystério protoparéntes nostri géneris mortem cavére, & vitam admonéres obtinére perpétuam: Quique nos vétitæ arboris attáctu justæ morti addíctos, ejúsdem coætérnæ tibi sapiéntiæ Dei & Dómini nostri Jesu Christi innóxia morte ad vitam misericórditer revocàre dignátus es: Te súpplices exorámus, ut hoc singulàre signum, quod ad exémplum primi illíus sacratíssimi vexílli, quo pretiósó Fílii tui ságuine triumphásti, fidélium tuórum devotióne compáctum erectúmque est, calésti tua bene **+** dictiône sanctificàre dignéris; ut ómnibus híc gènuâ flecténtibus ac tuæ Majestáti supplicántibus largior & cordis compúnctio, & admíssórum indulgéntia concedátur; atque intercedénte ipsa victoriosíssima unigéniti Fílii tui Passiône, & tibi plácita postulàre, & citiùs váleant postuláta percípere. Da, quæsumus clementíssime Pater, in quo vívimus, movémur, & sumus, ut quóties triúmphum divínæ humilitátis, quæ supérbiam nostri hostis dejécit, óculis intuémur, quotiéfque mente recólimus, & contra hostem ipsum fidúciam fortitúdinis, & majórem tibi devótæ humilitátis grátiam consequámur. Quárenus in illo treméndo tuæ Majestátis exámine, cùm, pavéntibus eleméntis, calorúmque commóti virtutibus, signum istud gloríficum Redemptionis nostræ apparúerit in calo, ipsi de morte ad vitam transíre, ac perpétua beátæ resurrectionis vidére gáudia mereámur.

Quod sequitur dicit submissa voce legendo, in ramén quòd à circumstantibus audiri possit:

Per eúndem Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum.
A. Amen.

Orémus.

DEus, qui beátæ Crucis patibulum; quod prius erat sceléſtis ad poenam, convertiſti redemptis ad vitam: concéde plebi tuæ ejus vallâri præſidio, cujus eſt armâta vexillo. Sit ei Crux fidei fundaméntum, ſpei ſuſtrágium, in advérſis defénſio, in prósperis adjuvámen; ſit ei in hoſtes victória, in civitatē cuſtódia, in campis protéctio, in domo fultúra; ut per eam paſtor in futuro gregem conſérvet incólumem, quæ nobis, Agno + vincénte, convérſa eſt in ſalútem. Per eúndem Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum Fílium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitátē Spíritus ſancti Deus, per ómnia ſæcula ſæculórum. Amen.

Alia Oratio. Orémus.

Sancti + ſica, Dómine Jeſu Chriſte, ſignáculum iſtud Paſſiónis tuæ, ut ſit inimícis tuis obſtáculum, & credéntibus in te perpétuum efficiátur victóriæ vexillum: Qui cum Deo Patre vivis & regnas in unitátē Spíritus ſancti Deus, per ómnia ſæcula ſæculórum. Amen.

Tum offertur Pontifici thus in navicula, aut alio vaſe, quod Pontifex ſans ſine mitra benedicit, dicens:

Orémus.

Domine Deus omnipotens, cui aſſiſtit exercitus Angelórum cum tremóre, quorum ſervítium ſpirituále & igneum eſſe cognóſcitur, dignâre reſpícere, bene + dicere, & ſancti + ſicare hanc creatúram incení: ut omnes languóres, omnéſque infirmitátes atque inſídiæ inimíci odórem ejus ſentiéntes effúgiant, & ſeparéntur à pláſmate tuo; ut numquam lædátur à morſu antiqui ſerpéntis, quod pretióſo Fílii tui ſanguine redemiſti. Per eúndem Chriſtum Dóminum noſtrum. Amen.

Quo factó, Pontifex imponit thus in thuribulum. Deinde aſpergit Crucem aqua benedicta, & mox eam incenſat. Tum dicit adhuc ſans ſine mitra:

Sanctificétur lignum iſtud, In nómine Pa + tris, & Fí + lii, & Spíritus + ſancti: & benedíctio illius ligni, in quo membra ſancta Salvatóris ſuſpénſa ſunt, ſit in iſto ligno; ut orántes inclinántéſque ſe pro-

propter Deum ante istam Crucem, invéniant corpóris & ánimæ fanitátem. Per eúndem Dóminum nostrum Jesum Christum. *R.* Amen.

Tum Pontifex flexis ante Crucem genibus, ipsam devotè adorat, & osculatur. Idem faciunt quicumque alii voluerint. Si verò Crux est ex metallo, vel lapide, loco præcedentis Orationis, videlicet, sanctificétur, &c.

Pontifex stans sine mitra, dicit sequentem Orationem.

Deus glóriæ, Deus excélsæ Sábaoth, fortíssime Emmánuel, Deus Pater veritátis, Pater sapiéntiæ, Pater beatitudinis, Pater illuminatiónis ac vigiliatiónis nostræ, qui mundum regis, qui cuncta regna dispónis, qui es bonórum collátor múnierum, & bonórum ómnium attribútor; cui omnes gentes, pópuli, tribus, & linguæ sérvunt; cui assístit omnis Angelórum légio; qui largiris fámulis tuis fidem & laudem tui nóminis, ut débita tibi obláta persólvant, cui prius fides offeréntium complácet, deinde sacrificátur oblátio: quæsumus exorábilem misericórdiæ tuæ pietátem, ut sancti *✝* fices tibi hoc signum Crucis & cónse *✝* cres, quod tota mentis devotióne famulórum tuórum religiósá fides constrúxit, trophæum scílicet victóriæ tuæ ac redemptionis nostræ, quod in amórem Christi triumphális glória consecrávit. Aspice hoc signum Crucis insuperábile, per quod diaboli est exinaníta potéstas, mortálium restitúta libertas: quæ licèt fúerit aliquándo in poenam, sed nunc versa est in honórem per grátiam; & quæ reos quondam puniébat supplício, nunc & nóxios absolvit à débito. Et tibi quid per hoc placére pótuit, nisi id per quod tibi plácuit nos redímere? Et nullum tibi debitum ámplius munus est, quàm quod tibi tunc corpóris dedicávit affixio; nec tibi est magis familiáris oblátio, quàm quæ familiári mánuum tuárum extensióne sacráta est. Illis ergo mánibus hanc Crucem áccipe, quibus illam amplexus es, & de sanctitáte illius hanc sancti *✝* fica; & sicuti per illam mundus expiátus est à reátu, ita offeréntium famulórum tuórum ánimæ devotíssimæ hujus Crucis mérito, omni careant perpetráto peccáto; & tuæ veræ Crucis oblectu,

tectu, enitescant successibus assiduus triumphatores. Radiet hic unigeniti Filii tui Domini nostri splendor divinitatis in auro; emicet gloria passionis ejus in ligno; in Cruce rutillet nostrae mortis redemptio; in cristalli splendore vitae nostrae purificatio. Sit suorum protectio; spei certa fiducia; eos simul cum gente & plebe, fide confirmet; spe & pace consociet; augeat triumphis; amplifcet in secundis; proficiat eis ad perpetuitatem temporis, ad vitam aeternitatis; ut eos temporali florentes gloria muniat, & ad perpetuam redemptos coronam, ad regna caelestia potenti virtute perducat. Praesta, per propitiationem Sanguinis ejus, per ipsum datorem, qui seipsum dedit redemptionem pro multis, qui se hostiam pro delictis offerre dignatus est, qui exaltatus in ligno Crucis suae, principatus & potestates humiliavit: qui tecum sidereo considet throno, indissolubili connexione Spiritus sancti, per infinita saeculorum saecula. *R. Amen.*

Tum Pontifex flexis ante Crucem genibus, cum devotè adorat, & osculatur; idem faciunt quicumque alii voluerint.

DE BENEDICTIONE

Crucis pectoralis.

AD Benedicendam Crucem pectoralem, Pontifex potest uti forma assignata pro Benedictione Crucis proficiscentium in subsidium Terrae sanctae, ut infra, pag. 310.

DE BENEDICTIONE

Imaginis B. Mariæ Virginis.

Pontifex benedicturus imaginem beatæ Mariæ Virginis, paratus supra rochetum, amictu, stola, pluviali albi coloris, & mitra simplici, stans sine mitra, dicit:

V. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit cælum & terram.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

*O*remus.

Deus, qui de beatæ Mariæ Virginis útero Verbum tuum, Angelo nuntiante, carnem suscipere voluisti: præsta supplicibus tuis; ut qui verè eam Genitricem Dei esse credimus, ejus apud te intercessionibus adjuvémur. Per eundem Christum Dominum nostrum. *R.* Amen.

Quo facto, aspergit figuram aqua benedicta. Deinde inchoat, schola prosequente, Antiphonam:

Sub tuum præsidium.

Qua incepta, & dum ea cantatur, thurificat imaginem ipsam ter ducens thuribulum. Deinde sedet, reassumpta mitra, donec compleantur Antiphonæ & Psalmi sequentes.

Antiphona ton. 2.

Sub tuum præsidium confúgimus sancta Dei Genitrix, nostras deprecationes ne despicias in necessitatibus: sed à periculis cunctis libera nos semper, Virgo gloriósa & benedicta.

Tempore Paschali, Antiphona.

Allelúja, allelúja. *Psalmus. Fundaménta ejus. ut suprà, pag. 258.*

Dicitur totus cum Glória Patri.

Deinde dicitur Antiphona ton. 1.

Ave María, grátia plena: Dominus tecum: Benedicta tu in mulieribus. Allelúja.

Psalmus 122.

Ad te levávi óculos meos, * qui hábitas in cælis.

Ecce

Ecce sicut óculi fervórum , * in mánibus dominórum suórum ;

Sicut óculi ancillæ in mánibus dómine suæ : * ita óculi nostri ad Dóminum Deum nostrum , donec misereátur nostri .

Miserére nostri Dómine , miserére nostri : * quia multum repleti sumus despectiône :

Quia multum repleta est ánima nostra : * opprobrium abundantibus , & despéctio supérbis .

Gloria Patri. Sicut erat, &c.

Finitis Antiphonis & Psalmis prædictis , Pontifex surgit, deposita mitra, & dicit :

Orémus .

DEus, qui virginálem aulam beátæ Mariæ Virgínis, in qua habitáres, eligere dignátus es : da quæsumus , ut sua nos defensiône munitos , jucúndos fácias suæ interéssé commemoratióni : Qui vivis & regnas cum Deo Patre in unitáte Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum .

R. Amen.

Deinde Pontifex incipit Antiphonam, schola prosequente. Qua incepta, sedet cum mitra, donec perficiatur Antiphona ton. 4.

O gloriósa Dei Génitrix virgo semper María , quæ Dóminum ómnium meruísti portáre , & Regem Angelórum sola virgo lactáre : nostri , quæsumus , pia memoráre , & pro nobis Jesum Christum deprecáre ; ut tuis fulti patrocíniis ad cæléstia regna mereámur pervenire .

Canticum B. Mariæ Virginis. Lucæ i.

Magnificat * ánima mea Dóminum :

Et exultávit spíritus meus * in Deo salutári meo .

Quia respéxit humilitátem ancillæ suæ : * ecce enim ex hoc beátam me dicent omnes generatiónes .

Quia fecit mihi magna qui potens est , * & sanctum nomen ejus .

Et misericórdia ejus à progénie in progénies * tíméntibus eum .

Fecit poténtiam in bráchio suo : * dispérsit supérbos mente cordis sui .

Depósuit poténtes de sede , * & exaltávit húmiles .

Esu-

Esurientes implevit bonis : * & divites dimisit inanes.

Suscipit Israel puerum suum , * recordatus misericordiae suae.

Sicut locutus est ad patres nostros , * Abraham , & semini ejus in saecula.

Gloria Patri. **S**icut erat, &c.

Finis Antiphona , surgit Pontifex , sine mitra stans usque ad finem Cantici. Quo finito , dicit :

O remus.

Deus , qui de beatae Mariæ Virginis utero Verbum tuum , Angelo nuntiante , carnem suscipere voluisti : presta supplicibus tuis ; ut qui verè eam Genitricem Dei esse credimus , ejus apud te intercessionibus adjuvemur . Per eundem Christum Dominum nostrum . *R.* Amen.

O remus.

Omnipotens sempiternè Deus , clementissima cujus dispensatione cuncta creantur ex nihilo , hanc imaginem in honorem piissimæ Genitricis Filii tui Domini nostri Jesu Christi venerabiliter adaptatam bene dicere & sanctificare digneris : & presta , misericordissime Pater , per invocationem nominis tui , atque ejusdem unigeniti Filii tui Domini nostri Jesu Christi , quem pro salute generis humani integritate Virginis Mariæ servata incarnari voluisti , quatenus precibus ejusdem sacratissimæ Virginis , quicumque eandem misericordiae Reginam & gratiosissimam Dominam nostram coram hac effigie suppliciter honorare studuerint , & de instantibus periculis eruantur , & in conspectu divinæ majestatis tuæ de commissis veniam impetrent ; ac mereantur in presenti gratiam quam desiderant adipisci ; & in futuro perpétua salvatione cum electis tuis valeant gratulari . Per eundem Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum : Qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus , per omnia saecula saeculorum .

R. Amen.

Ultimò aspergat imaginem aqua benedicta.

DE BENEDICTIONE

Imaginum aliorum Sanctorum.

Pontifex stans sine mitra, dicit:

Y. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit cælum & terram.

Y. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

Y. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

OMnipotens sempiternus Deus, qui Sanctorum tuorum imagines seu effigies sculpi aut pingi non reprobas, ut quoties illas oculis corporeis intuemur, toties eorum actus & sanctitatem ad imitandum memoria oculis meditetur: hanc, quaesumus, imaginem, *scu*, sculpturam in honorem ac memoriam beati *N.* Apostoli tui, *vel* Martyris, *vel* Confessoris, *aut* Pontificis, *vel* Virginis adaptatam bene *+* dicere ac sancti *+* ficare digneris; & presta, ut quicumque coram illa ipsum gloriosissimum Apostolum tuum, *vel* Martyrem, *vel* Confessorem, *aut* Pontificem, *vel* Virginem suppliciter honorare studuerit, illius precibus ac obtentu a te gratiam in praesenti, & aeternam gloriam obtineat in futuro. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. *R.* Amen.

Ultimò aspergat eas aqua benedicta.

DE BENEDICTIONE

Sacrorum Vasorum, & aliorum Ornamentorum in genere.

Pontifex Sacra Vasa, vel alia Ornamenta benedicere volens, stans sine mitra, dicit:

Y. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit cælum & terram.

Y. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Ore-

O rēmus.

Exaudi Dómine, Pater clementíssime, preces nostras: & hæc purificánda vasa & ornámēta, sacri altáris atque Ecclésiæ tuæ sacri ministérii úsui præparáta, bene ✠ dicere & sancti ✠ ficare digneris. Per Christum Dóminum nostrum. *R.* Amen.

O rēmus.

Omnipotens sempitérne Deus, à quo ómnia immúnda purgántur, & in quo ómnia purgáta claréscunt, súpplices omnipoténtiam tuam invocámus: ut ab his vasís & ornámētis, quæ tibi offerunt fámuli tui, omnis spíritus immúndus confúsus longè discédāt, & per tuam bene ✠ dictiónem ad usum & ministérium sancti altáris & Ecclésiæ tuæ sanctificáta permáneant. Per Christum Dóminum nostrum, *R.* Amen.

Deinde aspergit ea aqua benedicta.

DE BENEDICTIONE

*Tabernaculi five Vasculi pro sacrosancta
Eucharistia conservanda.*

Pontifex tabernaculum five vasculum pro conservanda sacrosancta Eucharistia benedicere volens, stans sine mitra, dicit:

V. Adjutórium nostrum in nómine Dómini.*R.* Qui fecit cælum & terram.*V.* Dóminus vobíscum.*R.* Et cum spíritu tuo.*O* rēmus.

Omnipotens sempitérne Deus, majestátem tuam súpplices deprecámur: ut vasculum hoc, pro Corpore Fílii tui Dómini nostri Jesu Christi in eo condéndo fabricátum, bene ✠ dictiónis tuæ grátia dicare digneris. Per eúndem Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. *R.* Amen.

Tum aspergit illud aqua benedicta.

DE BENEDICTIONE

*Capsarum pro Reliquiis, & aliis
Sanctuariis includendis.*

Pontifex capsas pro Reliquiis, & aliis sanctuariis includendis, benedicere volens, stans cum mitra, dicit:

℣. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

℟. Qui fecit cælum & terram.

O Remus, dilectissimi nobis, Deum Patrem omnipotentem: ut qui omnia per unigenitum Filium suum in virtute Spiritus sancti valde bona creavit, ipse nobis indignis ad consecrationem harum capsarum Reliquiis Sanctorum suorum condendis paratarum, rorem gratiæ suæ clementer infundere dignetur. Per eundem Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus.

Deinde deposita mitra, extensis manibus ante pectus, dicit Præfationem:

Per omnia sæcula sæculorum. ℟. Amen.

℣. Dominus vobiscum.

℟. Et cum spiritu tuo.

℣. Sursum corda.

℟. Habemus ad Dominum.

℣. Grátias agamus Domino Deo nostro.

℟. Dignum & justum est.

Verè dignum & justum est, æquum & salutare, nos tibi semper, & ubique grátias ágere: Domine sancte, Pater omnipotens, æterne Deus inestimabilis, Deus ineffabilis, Deus misericordiæ, & totius consolationis. Qui Móysi famulo tuo præcepisti, ut juxta exemplar quod ei in monte demonstrasti, arcam de lignis imputribilibus construeret, & eam auro mundissimo circumdaret, in qua urna aurea manna cælesti plena, cum tabulis testamenti digito Majestatis tuæ conscriptis, in testimonium futuris generationibus servari deberet: Quique nostris sæculis eadem sacratius intelligenda manifestasti, dum Corpus unici Filii tui, opere Spiritus sancti de incorrupta

rupta Virgine conceptum, & anima rationali vivificatum, omni plenitudine divinitatis replesti; te suppliciter imploramus omnipotens Deus, Pater Domini nostri Jesu Christi, ex quo omnis paternitas in celo & in terra nominatur, ut hæc vascula Sanctorum tuorum pignoribus preparata, eisdem Sanctis tuis intercedentibus, cælesti bene ✠ dictione perfundere digneris: quatenus qui horum patrocinia requirunt, ipsis intercedentibus cuncta sibi adversantia te adjuvante superare, & omnia commodè profutura, abundantia largitatis tuæ mereantur invenire. Et sicut illi te Domine inspirante, spiritualium nequitiarum versutias cavere, & humanitùs exquisita tormenta non solum contemnere, sed etiam penitus evincere, Christo Domino confortante, potuerunt; ita ipsorum mèrita venerantibus, & Reliquias humiliter amplectentibus, contra diabolum & angelos ejus, contra fùlmina & tempestates, contra grândines & varias pestes, contra corruptum aërem & mortes hominum, vel animalium, contra fures & latrones, sive gentium incursiones, contra malas bestias, & serpentium ac reptantium diversissimas formas, contra malorum hominum adinventiones pessimas, eorundem Sanctorum tuorum precibus complacatus, dexteram invictæ potèntiæ tuæ ad depulsionem nocivorum & largitatem proficuum semper & ubique propitius extende.

Quod sequitur dicit submissa voce legendo, ita tamen, quòd à circumstantibus possit audiri:

Per eundem Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum.

✠. Amen.

Tum adhuc sine mitra stans dicit:

✠. Dominus vobiscum.

✠. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Domine Deus omnipotens, qui ut murmur insani populi compesceres, & sacerdotium Aaron tibi placitum comprobares, virgam ejus aridam germinare, & flores fructiferos producere fecisti, eandemque in arca testamenti pro signo virtutis tuæ poni

poni iussisti, sed & nobis eodem præsagio Christum in ara crucis arefactum, tertia die resurrectione reflorescere, & in Ecclesia novissimo tempore resuscitanda, per mortem suam die ac nocte fructificare demonstrasti: te, quæsumus, indulgentissime generis humani provisor, ut hæc vâscula Sanctorum tuorum receptaculo præparata, ita gratuita grâtia sanctifices, ut ubicumque in tuo nomine perlata fuerit, intercedentibus habitatorum ipsorum meritis, cuncta adversa repellas & nullifies, & omnia utilia multiplices atque custodias; quatenus fideles tui magnitudine, sive universitate beneficiorum tuorum, in parte modica Reliquiarum, integra Sanctorum corpora se percepisse gratulentur; & per temporalia loca ipsorum precibus impensa, & æterna cum eis gaudia possidenda fiducialius animentur. Per eundem Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum.

R. Amen.

Tunc aspergat eas aqua benedicta.

DE BENEDICTIONE

Signi vel Campanæ.

Signum vel Campana debet benedici, antequam ponatur in campanili, hoc ordine. In primis debet Campana ipsa ita suspendi & signari, ut commodè possit intus & extra tangi, tractari, & circumiri; deinde prope ipsam Campanam benedicendam paratur Pontifici faldistorium; vas aquæ benedicendæ; aspersorium; vas cum sale; linthea munda ad extergendum Campanam, quando opus erit; vas Olei sancti infirmorum; sanctum Chrisma; thymiana; thus; myrrha, & thuribulum cum igne. Diaconus etiam accipit amictum, albam, cingulum, manipulum, stolam, & dalmaticam albi coloris. Quibus ordinatis, Pontifex in Sacristia, aut alio convenienti loco paratus amictu, alba, cingulo, stola, pluviali albi coloris, & mitra simplici, baculum pastorem manu gestans,

venit propter campanam, ubi sedens super faldistorium ibidem sibi paratum, dicit cum Ministris Psalmos sequentes, videlicet Psalmus. Misere mei Deus, * secundum magnam misericordiam tuam.

Totus dicitur cum Glória Patri, & Sicut erat, prout suprà habetur, pag. 91.

Psalmus 53.

Deus in nómine tuo saluum me fac : * & in virtúte tua júdica me.

Deus exáudi orationem meam : * áuribus pécipe verba oris mei.

Quóniam aliéni insurrexérunt advérsus me, & fortes quæsiérunt ánimam meam : * & non proposuerunt Deum ante conspéctum suum.

Ecce enim Deus ádjuvat me : * & Dóminus suscéptor est ánimæ meæ.

Avérte mala inimícis meis : * & in veritáte tua dispérde illos.

Voluntáriè sacrificábo tibi, * & confitébor nómini tuo Dómine : quóniam bonum est.

Quóniam ex omni tribulatione eripuísti me : * & super inimícos meos despéxit óculus meus.

Glória Patri, & Sicut erat, &c.

Psalmus 56.

Misere mei Deus, misere mei : * quóniam in te confidit ánima mea.

Et in umbra alárum tuárum sperábo, * donec tránseat iniquitas.

Clamábo ad Deum altíssimum, * Deum, qui benefécit mihi.

Misit de cælo, & liberávit me : * dedit in opprobrium conculcántes me.

Misit Deus misericórdiam suam, & veritátem suam, * & eripuit ánimam meam de médio catulórum leónum : dormívi conturbátus.

Fílii hóminum dentes eórum arma & sagíttæ : * & lingua eórum gládus acútus.

Exaltáre super cælos Deus, * & in omnem terram glória tua.

Láqueum paravérunt pédibus meis : * & incurvavérunt ánimam meam.

Fodé-

Foderunt ante faciem meam foveam : * & incidérunt in eam.

Paratum cor meum Deus , paratum cor meum : * cantabo , & psalmum dicam.

Exúrge glória mea , exúrge psalterium & cithara : * exúrgam dilúculò.

Confitebor tibi in pópulis Dómine : * & psalmum dicam tibi in Géntibus.

Quóniam magnificáta est usque ad cælos misericórdia tua , * & usque ad nubes véritas tua .

Exaltáre super cælos Deus , * & super omnem terram glória tua.

Glória Patri , & Sicut erat , &c.

Psalmus 66.

Deus misereátur nostri , & benedícat nobis : * Illúminet vultum suum super nos , & misereátur nostri.

Ut cognoscámus in terra viam tuam : * in ómnibus Géntibus salutáre tuum .

Confiteántur tibi pópuli Deus : * confiteántur tibi pópuli omnes .

Laténtur & exúltent Gentes : * quóniam júdicas pópulos in æquitáte , & Gentes in terra dirigis .

Confiteántur tibi pópuli Deus , confiteántur tibi pópuli omnes , * terra dedit fructum suum .

Benedícat nos Deus , Deus noster , benedícat nos Deus : * & métuant eum omnes fines terræ .

Glória Patri , & Sicut erat , &c.

Psalmus 69.

Deus in adiutorium meum inténde : * Dómine ad adjuvándum me festína .

Confundántur & revereántur , * qui quærunt ánimam meam .

Avertántur retrórsum , & erubéscant , * qui volunt mihi mala .

Avertántur statim erubescéntes , * qui dicunt mihi : Euge , euge .

Exúltent & laténtur in te omnes , qui quærunt te , * & dicant semper : Magnificétur Dóminus , qui dilígunt salutáre tuum .

Ego vero egénus & pauper sum : * Deus adjuva me .

Adjutor meus & liberator meus es tu : * Domine ne moreris.

Gloria Patri, & Filio, & Spiritui sancto.

Sicut erat in principio, & nunc, & semper, &c.

Psalmus 86.

Inclina Domine aurem tuam, & exaudi me : * quoniam inops, & pauper sum ego.

Custodi animam meam, quoniam sanctus sum : * saluum fac servum tuum, Deus meus, sperantem in te.

Miserere mei Domine, quoniam ad te clamavi tota die : * lætifica animam servi tui, quoniam ad te Domine animam meam levavi.

Quoniam tu Domine suavis, & mitis, * & multæ misericordiæ omnibus invocantibus te.

Auribus percipe Domine orationem meam : * & intende voci deprecationis meæ.

In die tribulationis meæ clamavi ad te : * quia exaudisti me.

Non est similis tui in diis Domine : * & non est secundum opera tua.

Omnes Gentes quascumque fecisti, venient, & adorabunt coram te Domine : * & glorificabunt nomen tuum.

Quoniam magnus es tu, & faciens mirabilia : * tu es Deus solus.

Deduc me Domine in via tua, & ingrediar in veritate tua : * lætetur cor meum, ut timeat nomen tuum.

Confitebor tibi Domine Deus meus in toto corde meo, * & glorificabo nomen tuum in æternum.

Quia misericordia tua magna est super me : * & eruisti animam meam ex inferno inferiori.

Deus, iniqui insurrexerunt super me, & synagoga potentium quasi erunt animam meam : * & non proposuerunt te in conspectu suo.

Et tu Domine Deus miserator, & misericors, * patiens, & multæ misericordiæ, & verax,

Respice in me, & miserere mei, * da imperium tuum puero tuo : & saluum fac filium ancillæ tuæ.

Fac mecum signum in bonum, ut videant qui oderunt

tunt me, & confundantur: * quoniam tu Domine adjuvisti me, & consolatus es me.

Gloria Patri, & **S**icut erat, &c.

Postremò dicitur Psalmus, De profundis clamavi ad te Domine, prout habetur suprà in Benedictione Abbatis, pag. 93.

Expletis Psalmis, surgit Pontifex, & stans cum mitra benedicit sal & aquam, dicens:

℣. Adjutorium nostrum, &c. prout habetur suprà in Benedictione & impositione primarii lapidis, pag. 163. & continuans usque ad Orationem, Deus, qui ad salutem humani generis, &c. inclusivè.

Qua dicta, Pontifex adhuc sine mitra stans, dicit absolutè sequentem Orationem:

Bene + dic Domine hanc aquam benedictione cælesti, & assistat super eam virtus Spiritus sancti: ut cum hoc vâculum ad invitâdos filios sanctæ Ecclesiæ præparatum, in ea fuerit tinctum, ubicumque sonuerit hoc tintinnâbulum, procul recedat virtus insidiantium, umbra phantasmatum, incursio turbinum, percussio fulminum, læsio tonitruorum, calamitas tempestatum, omnisque spiritus procellarum; & cum clangorem illius audierint filii Christianorum, crescat in eis devotionis augmentum, ut festinantes ad piæ matris Ecclesiæ gremium, cantent tibi in Ecclesia Sanctorum canticum novum, deferentes in sono præconium tubæ, modulationem psalterii, suavitatem organi, exultationem tympani, jucunditatem cymbali; quatenus in templo sancto gloriæ tuæ suis obsèquiis & precibus invitare valeant multitudinem exercitus Angelorum. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate ejusdem Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum.

R. Amen.

Post hæc Pontifex mittit sal in aquam, in modum crucis, dicendo semel:

Commixtio salis & aquæ pariter fiat: In nomine Pa + tris, & Fi + lii, & Spiritus + sancti.

R. Amen.

℣. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Orémus.

Deus invictæ virtutis auctor, & insuperabilis imperii rex, ac semper magnificus triumphator, qui adversæ dominationis vires reprimis, qui inimici rugientis sævitiam superas, qui hostiles nequicias potenter expungas: te, Domine, treméntes & supplices deprecámur ac pétimus, ut hanc creaturam salis & aquæ dignanter aspicias, benígnus illústres, pietatis tuæ rore sanctífices; ut ubicúmque fúerit aspérfa, per invocatióem sancti tui nóminis, omnis infestatio immúndi spíritus abigátur, terrórque venenósi serpéntis procul pellátur; & præsentia sancti Spíritus nobis misericórdiam tuam poscéntibus ubique adesse dignétur. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum.

R. Amen.

His peractis, Pontifex accepta mitra, incipit lavare campanam cum dicta aqua; & Ministri prosequuntur lotionem, lavantes eam totaliter intus & extra, deinde cum linceo mundo extergunt. Pontifice interim cum mitra sedente, & cum aliis Ministris dicente Psalmum, cum aliis sequentibus.

Psalmus 145.

Lauda ánima mea Dóminum; laudábo Dóminum in vita mea: * psallam Deo meo quám diu fúero.

Nolíte confidere in princípibus; * in filiis hóminum, in quibus non est salus.

Exíbit spíritus ejus, & revertétur in terram suam: * in illa die peribunt omnes cogitatióes eórum.

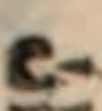
Beátus, cujus Deus Jacob adjutor ejus, spes ejus in Dómino Deo ipsíus: * qui fecit cælum & terram, mare, & ómnia quæ in eis sunt.

Qui custódit veritatem in sæculum, facit judícium injúriam patiéntibus: * dat escam esuriéntibus.

Dóminus solvit compeditos: * Dóminus illúminat cæcos.

Dóminus érigit elífos, * Dóminus díligit justos.

Dóminus custódit advenas, pupillum & víduam suscípiet, * & vias peccatórum dispérdet.

R

Regnabit Dóminus in sæcula, Deus tuus Sion : *
in generatióne & generatióne.

Gloria Patri, & **S**icut erat, &c.

Psalmus 146.

Laudáte Dóminum, quóniam bonus est psalmus : *
Deo nostro fit jucúnda decóraque laudatio.

Adificans Jerúsalem Dóminus : * dispersiões Israélis
congregabit.

Qui sanat contritos corde : * & álligat contritiões
eórum.

Qui númerat multitudínem stellárum : * & ómnibus
eis nómina vocat.

Magnus Dóminus noster, & magna virtus ejus : *
& sapiéntiæ ejus non est númerus.

Suscípiens mansuétos Dóminus : * humílians autem
peccatóres usque ad terram.

Præcínite Dómino in confessiõe : * psállite Deo
nostro in cíthara.

Qui óperit cælum núbibus : * & parat terræ plú-
viam.

Qui producit in móntibus foenum, * & herbam
fervitúti hóminum.

Qui dat juméntis escam ipsórum, * & pullis cor-
vórum invocántibus eum.

Non in fortitúdine equi voluntátem habébit : * nec
in tibiis viri beneplácitum erit ei.

Beneplácitum est Dómino super timéntes eum : *
& in eis qui sperant super misericórdia ejus.

Gloria Patri, & **S**icut erat, &c.

Deinde Psalmus. **L**auda Jerúsalem Dóminum,
prout habetur suprà in **Dedicatione Ecclesiæ**, pag. 216.
cum **G**loria Patri.

Psalmus 148.

Laudáte Dóminum de cælis : * laudáte eum in
excélsis.

Laudáte eum omnes Angeli ejus : * laudáte eum o-
mnes virtútes ejus.

Laudáte eum sol & luna : * laudáte eum omnes
stellæ, & lumen.

Laudáte eum cæli cælórum : & aquæ omnes, quæ
super cælos sunt, * laudent nomen Dómini.

Quia ipse dixit, & facta sunt : * ipse mandávit,
& creáta sunt.

Statuuit eā in ætérnum, & in sæculum sæculi: * præceptum pòsuit, & non præteribit.

Laudáte Dóminum de terra: * dracones, & omnes abyssi:

Ignis, grando, nix, glacies, spíritus pocellárum: * quæ faciunt verbum ejus.

Montes, & omnes colles: * ligna fructífera, & omnes cedri.

Béstia, & univérſa pécora: * serpéntes, & volucres pennátæ:

Reges terræ, & omnes pópuli: * príncipes, & omnes júdices terræ.

Júvenes, & vírgines: senes cum junióribus laudent nomen Dómini: * quia exaltátum est nomen ejus solius.

Confessio ejus super cælum & terram: * & exaltávit cornu pópuli sui.

Hymnus ómnibus Sanctis ejus; * filiis Israel, pópulo appropinquánti sibi.

Sine Glória Patri.

Deinde Psalmus: Cantáte Dómino cánticum novum: * laus ejus, prout habetur suprà in **Dedicatione Ecclesiæ**, pag. 205.

Postremò Psalmus: Laudáte Dóminum in sanctis ejus. **subsequenter**, pag. 206. **sed in fine dicitur;** Glória Patri, & Sicut erat, &c.

Quibus finitis, surgit Pontifex cum mitra, & cum pollice dexteræ manus facit ab extra supra Campanam de Oleo sancto infirmorum signum crucis; quo facto, deposita mitra, dicit:

Oremus.

Deus, qui beátum Móysen legíferum fámulum tuum tubas argénteas fieri præcepisti, quibus dum Sacerdótes témpore sacrificii clángerent, sónitu dulcédinis pópulus mónitus ad te adorándum fieret præparátus, & ad celebrándum sacrificia conveníret, quarum clangóre hortátus ad bellum, molímina prostérneret adversántium: præsta quæsumus, ut hoc vásculum sanctæ tuæ Ecclesiæ præparátum sancti **+**ficétur à Spíritu sancto, ut per illius tactum fidéles inviténtur ad præmium. Et cum melódia illius áuribus insonúerit populórum, crescat in eis devótio **fidei;**

fidei ; procul pellantur omnes insidiæ inimici , fragor grândinum , procëlla tûrbinum , impetus tempestatum ; temperentur infesta tonitrua , ventorum flabra fiant salûbriter ac moderatè suspensa ; prosternat aëreas potestates dextera tuæ virtutis ; ut hoc audiētes tintinnabulum contremiscant , & fugiant ante sanctæ Crucis Filii tui in eo depictum vexillum , cui flectitur omne genu , cælëstium , terrëstrium , & infernorum , & omnis lingua confitetur , quod ipse Dominus noster Jesus Christus absorpta morte per patibulum Crucis regnat in glória Dei Patris , cum eodem Patre , & Spiritu sancto , per omnia sæcula sæculorum .

R. Amen.

Pontifex accepta mitra , extergit cum linteo mundo crucem à se factam . Deinde inchoat , schola prosequente , Antiphonam ton. 8.

Vox Domini super aquas multas , Deus majestatis intónuit : Dominus super aquas multas .

Psalmus 28.

Afferre Domino filii Dei : * afferre Domino filios arietum .

Afferre Domino glóriam & honórem , afferre Domino glóriam nómini ejus : * adoráte Dominum in átrio sancto ejus .

Vox Domini super aquas , Deus majestatis intónuit : * Dominus super aquas multas .

Vox Domini in virtute : * vox Domini in magnificentia .

Vox Domini confringentis cedros : * & confringet Dominus cedros Líbani .

Et comminuet eas tamquam vitulum Líbani : * & diléctus quemádmódum filius unicórnium .

Vox Domini intercidéntis flammam ignis : * vox Domini concutiéntis désertum : & commovébit Dominus désertum Cades .

Vox Domini præparántis cervos , & revelábit condensa : * & in templo ejus omnes dicent glóriam .

Dominus dilúvium inhabitáre facit : * & fedébit Dominus rex in ætérnum .

Dominus virtutem pópulo suo dabit : * Dominus benedicet pópulo suo in pace .

Glória Patri , & **S**icut erat , &c.

Deinde repetitur Antiphona. Interim Pontifex cum mitra stans facit cum pollice dexteræ manus de Oleo sancto infirmorum septem cruces exteriùs super Campanam, & deintus cum Chrismate quatuor pari distantia, dicens, dum quamlibet crucem facit:

Sancti ✠ ficetur & conse ✠ cratur; Dómine; signum istud: In nómine Pa ✠ tris, & Fi ✠ lii, & Spíritus ✠ sancti. In honórem sancti **N.** Pax tibi.

Deinde finitis Antiphona & Psalmo, ac factis crucibus prædictis, Pontifex stans, deposita mitra dicit:

O rémus.

OMnipotens sempitérne Deus, qui ante arcam fœderis per clangórem tubárum muros lapídeos, quibus adversántium cingebátur exercitus, cádere fecísti: tu hoc tintinnábulum cælésti benedictióne perfúnde; ut ante sónitum ejus longiùs effugéntur ignita jácula inimíci, percússio fúlminum, impetus lápidum, læsio tempestátum; ut ad interrogatiónem prophéticam, Quid est tibi mare, quod fugísti? suis mótibus cum Jordánico retroáctis fluénto respóndean: A fácie Dómini mota est terra, à fácie Dei Jacob, qui convértit petram in stagna aquárum, & rupem in fontes aquárum. Non ergo nobis Dómine, non nobis, sed nómini tuo da glóriam, super misericórdia tua; ut cùm præsens vásculum, sicut réliqua altáris vasa, sacro Chrismate tángitur, Oleo sancto úngitur; quicúmque ad sónitum ejus convenerint, ab ómnibus inimíci tentatiónibus líberi, semper fidei Cathólicæ documénta secténtur. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum.

R. Amen.

Tum sedet Pontifex, & accepta mitra, imponit in thuribulo thymiama, thus, & myrrham, si haberi possunt, alioquin, quæ ex ipsis habentur: quibus impositis, thuribulum ipsum supponitur Campanæ, seu signo, ut totum fumum recipiat, schola interim cantante Antiphonam ton. 8.

Deus in sancto via tua: quis Deus magnus, sicut Deus noster?

Psalmus.

Vidérunt te aquæ Deus, vidérunt te aquæ: * & timuérunt, & turbatæ sunt abyssi.

Multitúdo sónitus aquarum: * vocem dedérunt nubes.

Etenim sagittæ tuæ transeunt: * vox tonitrui tui in rota.

Illuxérunt coruscationes tuæ orbi terræ: * commóta est & contrémuit terra.

In mari via tua, & sémitæ tuæ in aquis multis: * & vestigia tua non cognoscéntur.

Deduxísti sicut oves pópulum tuum, * in manu Móysi & Aaron. **G**loria Patri, & **S**icut erat, &c.

Quibus dictis, deposita mitra, surgit Pontifex, & dicit:

Orémus.

OMnipotens dominátor Christe, quo secúndum carnis assumptionem dormiente in navi, dum obórta tempésta mare conturbáset, te prótinus excitáto & imperánte dissiluit, tu necessitatibus pópuli tui benígnus succúrre; tu hoc tintinnábulum sancti Spíritus rore perfúnde, ut ante sónitum illius semper fúgiat bonórum inimicus; invitétur ad fidem pópulus Christiánus; hostílis terreáture exercitus; confortétur in Dómino per illud pópulus tuus convocátus: ac sicut Davídica cíthara delectátus desuper descéndat Spíritus sanctus; atque ut Samuэле agnùm lacténtem maclántem in holocáustum regis ætérni impérii, fragor aurarum turbam répulit adversántium; ita dum hujus vásculi sónitus transit per núbila, Ecclésiæ tuæ convéntum manus consérvet Angélica; fruges credéntium, mentes & córpora salvet protéctio sempitérna. Per te Christe Jesu, qui cum Deo Patre vivis & regnas in unitáte ejúsdem Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. **R.** Amen.

Demum Diaconus sacris vestibus albi coloris paratus, dicit:

ψ. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spíritu tuo.

Sequéntia sancti Evangélii secúndum

✠ Lucam. **Cap. 10.**

IN illo témpore: Intrávit Jesus in quoddam castéllum: & múlter quædam, Martha nómine, excépit

illum in domum suam, & huic erat soror nomine Maria, quæ etiam sedens secus pedes Domini, audiebat verbum illius. Martha autem fatagebat circa frequens ministerium: quæ stetit, & ait: Domine, non est tibi curæ quod soror mea reliquit me solam ministrare? Dic ergo illi, ut me adjuvet. Et respondens dixit illi Dominus: Martha, Martha, sollicita es, & turbaris erga plura. Porro unum est necessarium. Maria optimam partem elegit, quæ non auferetur ab ea.

Finito Evangelio, Pontifex osculatur librum Evangeliorum per unum ex Ministris sibi porrectum. Tum producit super Campanam benedictam signum crucis, & reassumpta mitra, discedens revertitur ad locum, ubi paramenta accepit, in quo dimissis sacris vestibus, vadit in pace.

DE BENEDICTIONE

& impositione Crucis proficiscentibus in subsidium & defensionem fidei Christianæ, seu recuperatione Terræ sanctæ.

Profecturus in subsidium & defensionem fidei Christianæ, seu recuperationem Terræ sanctæ, genuflectit ante Pontificem, coram quo unus Ministrorum tenet crucem benedicendam illi imponendam. Tum Pontifex stans sine mitra, dicit super Crucem:

Ps. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit cælum & terram.

Ps. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Orémus.

OMnipotens Deus, qui Crucis signum pretioso Filii tui Sanguine dedicasti, quique per eandem Crucem Filii tui Domini nostri Jesu Christi mundum redimere voluisti, & per virtutem ejusdem venerabilis Crucis humanum genus ab antiqui hostis chirographo liberasti: te suppliciter exoramus, ut digneris hanc Crucem paterna pietate bene + dicere, & cælestem ei virtutem & gratiam impartire; ut quicumque eam

eam in passionis & Crucis Unigeniti tui signum ad tutelam corporis & animæ super se gestaverit, cælestis gratiæ plenitudinem in ea & munimen valeat tuæ benedictionis accipere. Quemadmodum virgam Aaron ad rebellium perfidiam repellendam benedixisti, ita & hoc signum tua dextera bene **+** dic; & contra omnes diabólicas fraudes virtutem ei tuæ defensionis impendas: ut portantibus illud animæ pariter & corporis prosperitatem conferat salutarem, & spiritua- lia in eis dona multiplicet. Per eundem Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Deinde Pontifex aspergit Crucem ipsam aqua benedicta, & super recepturum ipsam dicit:

Oremus.

Domine Jesu Christe Fili Dei vivi, qui es verus & omnipotens Deus, splendor & imago Patris, & vita æterna, qui tuis discipulis asseruisti, ut quicumque vult post te venire, semetipsum abneget, & suam Crucem tollens te sequatur: quæsumus immensam clementiam tuam, ut hunc famulum tuum, qui juxta verbum tuum seipsum abnegare, suamque crucem tollere, & te sequi, ac contra inimicos nostros pro salute populi tui electi properare & pugnare desiderat, semper & ubique protegas, ac à periculis omnibus eruas, & à vinculo peccatorum absolvas, acceptumque votum ad effectum deducas optatum. Tu, Domine, qui es via, veritas, & vita, & in te sperantium fortitudo, ejus iter bene disponas, & prospera cuncta concedas; ut inter præsentis sæculi angustias, tuo semper auxilio gubernetur. Mitte ei, Domine, Angelum tuum Raphaëlem, qui Tobię comes fuit in itinere suo, ejusque patrem à corporis cæcitæte liberavit; in eundo & redeundo sit ei defensor contra omnes visibiles & invisibiles hostis insidias, & omnem mentis & corporis ab eo cæcitatem repellat: Qui cum Deo Patre & Spiritu sancto vivis & regnas Deus, per omnia sæcula sæculorum. **R.** Amen.

Tum Pontifex sedens accepta mitra, imponit illi Crucem, dicens:

Accipe signum Crucis, In nomine Pa- **+** tris, & Fi- **+** lii, & Spiritus **+** sancti, in figuram Crucis,

Crucis, passionis, & mortis Christi, ad tui corporis & animæ defensionem; ut divinæ bonitatis grátia post iter explétum, salvus & emendátus ad tuos váleas remeáre. Per Christum Dóminum nostrum.

R. Amen.

Demum Pontifex aspergit Crucesignatum aqua benedicta, qui genuflexus osculatur manum Pontificis, & discedit.

DE BENEDICTIONE

Armorum.

Pontifex benedicturus arma, quæ aliquis Ministrorum coram eo tenet, aut supra altare, vel aliquam mensam ponuntur, stans sine mitra, dicit:

Ps. Adjutórium nostrum in nómine Dómini.

R. Qui fecit cælum & terram.

Ps. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spíritu tuo.

O rémus.

Benedictio Dei omnipoténtis Pa⁺tris, & Fi⁺lii, & Spíritus⁺ sancti, descéndat super hæc arma, & super induéntem ea, quibus ad tuéndam justítiam induátur. Rogámus te Dómine Deus, ut illum prótegas & deféndas: Qui vivis & regnas Deus, per ómnia sæcula sæculórum. R. Amen.

Alia Oratio.

O rémus.

Deus omnípotens, in cujus manu victória plena consistit, quique étiam David ad expugnándum rebéllem Góliam vires mirábiles tribuísti, cleméntiam tuam húmili prece depóscimus: ut hæc arma almífica pietáte bene⁺ dicere dignéris; & concéde famulo tuo **N.** eádem gestáre cupiénti, ut ad munímen ac defensionem sanctæ matris Ecclesiæ, pupillórum, & viduárum, contra invisibílium & visibílium hóstium impugnationem, ipsis libere & victoriosè utátur. Per Christum Dóminum nostrum. R. Amen.

Deinde aspergit ea aqua benedicta.

DE BENEDICTIONE

Ensis.

Pontifex ensē benedicere volens, illo cui tradendus est coram eo genuflectente, quem unus ex Ministris coram eo tenet, stans sine mitra, dicit:

℣. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

℟. Qui fecit cælum & terram.

℣. Dominus vobiscum.

℟. Et cum spiritu tuo.

O remus.

Bene + dicere digneris, quæsumus Domine, ensē istum: & hunc famulum tuum, qui eum, te inspirante, suscipere desiderat, pietatis tuæ custodia munias, & illæsum custodias. Per Christum Dominum nostrum. *℟.* Amen.

Deinde aspergat ensē aqua benedicta. Tum sedens, accepta mitra, tradit eum illi, cui tradendus est, genuflexo coram eo permanente, dicens:

Accepe ensē istum, In nomine Pa + tris, & Fi + lii, & Spiritus + sancti, & utaris eo ad defensionem tuam ac sanctæ Dei Ecclesiæ, & ad confusionem inimicorum Crucis Christi ac fidei Christianæ: & quantum humana fragilitas permiserit, cum eo neminem injustè lædas: Quod ipse tibi præstare dignetur, qui cum Patre & Spiritu sancto vivit & regnat Deus in sæcula sæculorum. *℟.* Amen.

DE BENEDICTIONE

& traditione Vexilli bellici.

Pontifex Vexillum bellicum, quod unus ex Ministris coram eo tenet, benedicere volens, stans sine mitra, dicit:

℣. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

℟. Qui fecit cælum & terram.

℣. Dó-

V. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spírítu tuo.

*O*rémus.

OMnípotens sempitérne Deus, qui es cunctórum benedíctio, & triumphántium fortitúdo, réspice propítius ad preces humilitátis nostræ: & hoc Vexillum, quod béllico úfui præparátum est, cælésti bene *+* dictione sanctífica; ut contra adversárias & rebelles nátiónes sit válidum, tuóque munímine circumséptum, sitque inimícis Christiáni pópuli terríbile, atque in te confidéntibus solidaméntum, & certa fidúcia victóriæ. Tu enim es Deus, qui cón-teris bella, & cæléstis præsidii sperántibus in te præstas auxílium. Per únicum Fílium tuum, Christum Dóminum nostrum, qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. *R.* Amen.

Deinde aspergit Vexillum aqua benedicta. Tum sedens, accepta mitra, genuflexo coram eo illo, cui Vexillum tradendum est, consignat ei ipsum Vexillum, dicens:

ACcipe Vexillum cælésti benedictione sanctificátum: sitque inimícis pópuli Christiáni terríbile, & det tibi Dóminus grátiam, ut ad ipsíus nomen & honórem cum illo hóstium cúneos poténter péné-tres incólumis & secúrus.

Deinde dat ei osculum pacis, dicens:

Pax tibi.

Qui accepto Vexillo osculatur manus Pontificis, surgit, & discedit.

Finis secundæ partis Pontificalis
Romani.

PONTIFICALIS³¹⁵

PARS TERTIA.

DE PUBLICATIONE

Festorum mobilium in Epiphania Domini.

IN Epiphania Domini, cantato Evangelio, Archidiaconus sive aliquis Canonicus, vel Beneficiatus, aut alius juxta consuetudinem loci, pluviali paratus ascendet ambonem, vel pulpitum, & ibidem, vel in alio loco ubi cantari solet Evangelium, è vetusto Ecclesiæ sanctæ instituto publicabit Festa mobilia anni currentis juxta infra scriptam formulam, & diem Synodi dioecesanæ suo loco promulgabit, licet in formula infra scripta Dominica secunda post Pascha notata sit.

NOveritis, fratres charissimi, quod annuente Dei misericordia, sicut de Nativitate Domini nostri Jesu Christi gavisi sumus, ita & de Resurrectione ejusdem Salvatoris nostri gaudium vobis annuntiamus. Die decima Februarii erit Dominica in Septuagesima. Vigesima septima Februarii dies Cinerum, & initium jejunii sacratissimæ Quadragesimæ. Decima tertia Aprilis sanctum Pascha Domini nostri Jesu Christi cum gaudio celebrabimus. Dominica secunda post Pascha Dioecesana Synodus habebitur. Vigesima secunda Maji erit Ascensio Domini nostri Jesu Christi. Prima Junii Festum Pentecostes. Duodecima ejusdem Festum sacratissimi Corporis Christi. Trigesima Novembris Dominica prima Adventus Domini nostri Jesu Christi, cui est honor & gloria in sæcula sæculorum. Amen.

316
DE EXPULSIONE

publicè poenitentium ab Ecclesia, in
Feria quarta Cinerum.

IN capite Quadragesimæ solemniter poenitentes
de Ecclesia ejiciuntur, hoc modo.

Poenitentes, quibus secundum jus vel consuetudinem, pro gravioribus criminibus sollemnis poenitentia est imponenda, hac die hora quasi tertia conveniunt ad Ecclesiam Cathedralē, in vilibus vestimentis, nudis pedibus, & vultibus ad terram demissis, quorum nomina scribi debent; accipientes poenitentiam juxta modum culpæ ab Episcopi Poenitentiario, vel ab aliis, quibus hoc officium commissum est; & postea omnes emittuntur, & manent ante fores Ecclesiæ. Pontifex interim, dicta Sexta, si non sit celebraturus, paratur supra rochetum vel (si sit Regularis) supra superpelliceum, amictu, alba, cingulo, stola, pluviali violaceis, mitra simplici, & baculo pastoralis. Si autem Pontifex est celebraturus, dum dicitur Nona, more solito accipit sandalia, & cætera paramenta Pontificalia, usque ad Dalmaticam inclusivè, & desuper pluviale coloris violacei, & mitram simplicem; & benedicit cineres, atque imponit. Quibus peractis, Pontifex cum Ministris, scholâ, & toto Clero, Cruce, aqua benedicta, & duobus cereis præcedentibus, egreditur chorum circa medium Ecclesiæ, ubi parata sit sedes. Tunc Clerus dividitur per duos choros, hinc inde, versus valvas Ecclesiæ. Poenitentes verò omnes ingressi prosternunt se cum lacrymis in Ecclesiæ pavimento coram Pontifice inter utrumque chorum. Tunc Pontifex sedens cum mitra, vel Archipresbyter stans imponit cineres super capita singulorum dicens:

Memento homo, quia pulvis es; & in pulverem revertéris: age poenitentiam, ut hábeas vitam æternam.

Et unus ex Canonicis aspergit eos aqua benedicta. Postea Pontifex stans, deposita mitra, benedicit cilicia, in hunc modum:

℣. Adju-

℣. Adjutōrium nostrum in nōmine Dōmini.

℟. Qui fecit cælum & terram.

℣. Dōmine exāudi oratiōnem meam.

℟. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dōminus vobiscum.

℟. Et cum spīritu tuo.

O rēmus.

O Mnípotens & miséricors Deus, qui peccatōribus pietātis tuæ misericórdiam quæréntibus hoc indumēto vestitis, misericórdiam tuam & véniam tribuísti: obsecrāmus cleméntiam tuam, ut hoc indumētum, quod vocátur cilícium, bene + dicere & sanctifi + cāre dignéris; ut quicúmque eo pro peccātis suis indútus fúerit, & misericórdiam tuam implo-ráverit, véniam & indulgéntiam tuæ sanctæ misericórdiæ consequátur. Per Christum Dōminum nostrum.

℟. Amen.

Aspergantur aqua benedicta. Benedictis ciliciis, Pontifex capita eorum cooperit cum eis, dicens:

A pud Dōminum misericórdia est, & apud Deum redemptio: ita enim lapsis homínibus subvenit, non solúm per Baptísmini & Confirmatiōnis grátiam, sed étiam per Poenitentiæ medicínam, ut spīritus humanus vita reparétur æterna. ℟. Deo grátias.

Quo factō, Pontifex incipit Antiphonam, **N e re-miniscāris**, & super faldistorium accumbit, & Ministri, & totus populus, & poenitentes proster-nunt se in terram, & pro ipsorum poenitentium absol-utione dicunt septem Psalmos Poenitentiales alter-natim, prout suprā habentur, pag. 88. deinde dicitur Antiphona, **N e reminiscāris**.

Posteà dicuntur Litaníæ, ut suprā, pag. 24. quibus finitis, Pontifex dicit super ipsos poenitentes:

Pater noster, & reliqua secretò.

℣. Et ne nos indúcas in tentatiōnem.

℟. Sed libera nos à malo.

℣. Salvos fac servos tuos, & ancíllas tuas.

℟. Deus meus sperántes in te.

℣. Mitte eis Dōmine auxílium de sancto.

℟. Et de Sion tuére eos.

℣. Nihil proficiat inimicus in eis.

℟. Et filius iniquitátis non appónat nocére eis.

℣. Esto

V. Esto eis Dómine turris fortitudinis.

R. A fácie inimíci.

V. Dómine Deus virtútum convérte nos.

R. Et osténde fáciem tuam, & salvi érimus.

V. Dómine exáudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te véniat.

V. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spíritu tuo.

O rémus.

EXáudi Dómine preces nostras, & confiténtium tibi parce peccátis: ut quos consciéntiæ reátus accúsat, indulgéntia tuæ miserationis absólvat. Per Christum Dóminum nostrum. **R.** Amen.

O rémus.

PRævéniat hos fámulos tuos, **vel** has fámulas tuas, quæsumus Dómine, misericórdia tua: ut omnes iniquitátes eórum céleri indulgéntia deleántur. Per Christum Dóminum nostrum.

R. Amen.

O rémus:

ADesto Dómine supplicationibus nostris, nec sit ab his fámulis, **vel** famulábus tuis cleméntiæ tuæ longínqua miserátio: sana vúlnera, eorúmque dimítte peccáta; ut ab ómnibus iniquitatibus expiáti, tibi Dómine semper váleant adhærere. Per Christum Dóminum nostrum. **R.** Amen.

O rémus.

Domine Deus noster, qui offensióne nostra non vínceris, sed satisfactióne placáris: réspice, quæsumus, ad hos fámulos tuos, **vel** has fámulas tuas, qui **vel** quæ se tibi peccásse gráviter confiténtur; tuum est enim absolutionem criminum dare, & véniam præstare peccántibus, qui dixísti, te poeniténtiam malle peccatórum, quàm mortem: concéde ergo, Dómine, ut tibi poeniténtiæ excúbias célebrent, & corréctis áctibus suis, conférri sibi à te sempitérna gáudia gratuléntur. Per Christum Dóminum nostrum. **R.** Amen.

His peractis, surgunt poenitentes, & facite eis Pontifex sermonem, ostendens qualiter Adam propter peccatum ejectus est de paradiso, & multa maledicta in eum congesta sunt; & qualiter ejus exemplo ipsi de Eccle-

Ecclesia ad tempus ejiciendi sunt. Quo facto, accipiat unum ex eis per dexteram manum; & omnes alii similiter se manibus tenentes, candelas accensas in manibus habentes subsequantur eum; & ita eos ejiciat de Ecclesia, cum lacrymis dicens:

Eccē ejicimini vos hodie à liminibus sanctæ matris Ecclesiæ propter peccata & scélera vestra, sicut Adam primus homo ejéctus est de paradíso propter transgressiónem suam.

Et interim schola cantat Responsorium ton. 7.

In sudóre vultus tui vescéris pane tuo, dicit Dóminus ad Adam: cū operátus fúeris terram, non dabit fructus suos, * Sed spinas & tríbulos germinábit tibi. V. Pro eo, quòd audísti vocem uxóris tuæ plus, quàm me: maledícta terra in ópere tuo, non dabit fructus suos. * Sed spinas.

Aliud Responsorium ton. 8.

Ecce Adam quasi unus ex nobis factus est, sciens bonum & malum. * Vidéte, ne fortè sumat de ligno vitæ, & vivat in ætérnum. V. Fecítque Dóminus Adæ túnica pelliceam, & induit eum, & ait. * Vidéte. G lória Patri, & Fílio, & Spíritui sancto. * Vidéte.

Et sic eis extra ejectis, & ante valvas Ecclesiæ genibus flexis gemendo manentibus, Pontifex in limine ostii stans moneat eos, quòd de Domini misericordia non desperent, sed jejuniis, orationibus, peregrinationibus, eleemosynis, & aliis bonis operibus invigilent; ut Dominus ad dignum fructum veræ poenitentiae eos perducatur; quòdque feria quinta in Coena Domini redeant, quoniam tunc in sanctam Ecclesiam reducentur, quam usque tunc ingredi non præsumant. Et mox Pontifice cum processione ad chorum redeunte, valvæ Ecclesiæ ante oculos eorum clauduntur; & incipitur Missa, & proceditur ordine suo.

DE RECONCILIATIONE

Pœnitentium , quæ fit in quinta Feria
Coenæ Domini.

Feria quinta Coenæ Domini reconciliantur pœn-
tentes , quibus ab Ecclesia solemnem agere pœ-
nitentiam injunctum est , qui in capite Quadra-
gesimæ de ipsa ejecti fuerunt.

Pontifex paratus amictu, alba, stola, pluviali colo-
ris violacei, mitra simplici, & baculo pastorali, Mi-
nistris etiam paratis, & insuper quatuor Subdiaconis
paratis, & uno Diacono de antiquioribus induto sole-
mniter, atque Archidiacono cum amictu, alba, & stola
sine dalmatica, prosternit se super faldistorium coram
altari dicens cum præfatis Ministris, & Clero septem
Psalmos Pœnitentiales, ut supra, pag. 88. & Litanias,
ut supra, pag. 24. Pœnitentes verò tunc ante fores
Ecclesiæ nudis pedibus ad terram prostrati manent,
tenentes in manibus cereos extinctos. Cùmque in
Litaniis dictum fuerit,

Omnes sancti Patriarchæ, & Prophætæ.

R. Orate pro nobis,

& idem à Choro fuerit responsum, paulisper subsisti-
tur: & tunc Pontifex mittit ad pœnitentes duos Sub-
diaconos candelas accensas in manibus ferentes. Qui
cùm ad portam pervenerint, stantes in limine ostii, ele-
vatis manibus, ostendunt illis candelas accensas, di-
centes Antiphonam ton. 3.

Vivo ego, dicit Dóminus: nolo mortem peccatoris,
sed ut magis convertatur, & vivat.

Qua finita, extinguunt mox ipsas candelas coram
illis, & revertuntur ad locum suum. Et proceditur in
Litaniis. Cùmque dictum fuerit,

Omnes sancti Mártyres.

R. Orate pro nobis,

& idem à Choro responsum fuerit, tunc etiam subsisti-
tur à Litaniis, & Pontifex mittit ad illos, duos alios Sub-
diaconos, simili modo, cum candelis accensis, qui in li-
mine ostii constituti cantant Antiphonam ton. 5.

Dicit

Dicit Dóminus : Poenitentiam ágite ; appropinquávit enim regnum cælórum.

Et mox extinctis candelis , ut prius , revertuntur ad locum suum . Et proceditur in Litiis usque ad **Agnus Dei** exclusivè.

Tunc Pontifex mittit ad illos unum senem Diaconum indutum , ut suprà , cum magno cereo illuminato . Ille igitur in limine ostii constitutus cantat Antiphonam ton. 2.

Leváte cápita vestra ; ecce appropinquábit redemptio vestra .

Et tunc accenduntur candelæ poenitentium ex illo cereo . Cereus autem ille non extinguitur , sed Diaconus cum eo accenso revertitur . Et tunc dicitur in Litiis,

Agnus Dei qui tollis peccáta mundi.

& Parce nobis Dómine.

& alia usque in finem . Quo dicto , Pontifex ab acubitu surgens cum Ministris & Clero , Cruce , thuribulo , cereis , & omni paratu præcedentibus , egreditur extra Chorum Ecclesiæ . Et parato sibi quasi in medio Ecclesiæ faldistorio , sedet respiciens ad ostium Ecclesiæ , Clero per Choros versus ipsum ostium ab utroque latere disposito seriatim . Tunc Archidiaconus paratus , ut præmissum est , stans in limine ostii excelsa voce in tono Lectionis dicit ad illos ante ostium foris stantes :

State in siléntio : audiéntes audíte .

Indicto itaque silentio , vertens se ad Pontificem , dicit similiter in tono Lectionis :

Adest ; ó venerábilis Póntifex ; tempus accéptum , dies propitiatiónis divínæ , & salutis humanæ , quo mors intéritum , & vita accépit æterna principium , quando in vinea Dómini Sábaoth , sic novórum pálmítum plantátio sarcíenda est , ut purgétur execrátió vetustátis . Quamvis enim à divítiis bonitátis & pietátis Dei , nihil témporis vacet ; nunc tamen & lárgior est per indulgéntiam remissio peccatórum , & copiórior per grátiam assúptio renascéntium . Augémur regenerándis ; créscimus revérsis . Lavant aquæ ; lavant lácrymæ . Indé est gáudium de assumptione

vocatorum ; hinc lætitia de absolutiōe poenitentium . Inde est , quod supplices famuli tui post-eāquam in varias formas criminum , neglectu mandatorum cælestium , & morum probatorum transgressiōe ceciderunt , humiliati ac prostrati Prophætica ad Dōminum voce clamant dicentes : Peccāvimus , injūstè egimus , iniquitatem fecimus ; miserere nostri Dōmine . Evangēlicam vocem non frustratoria aure capiētes ; Beāti qui lugent , quoniam ipsi consolabuntur . Manducaverunt , sicut scriptum est , panem doloris ; lacrymis stratum suum rigaverunt ; cor suum luctu , corpus afflixerunt jejuniis , ut animarum reciperent , quam perdiderant , sanitatem . Unicum itaque est poenitentiae suffragium , quod & singulis prodest , & omnibus in commune succurrit .

His dictis , Pontifex surgens accedit cum Ministris ad ostium Ecclesiæ , Clericorum Choro se non movente . Et stans in medio ostii facit eis brevem exhortationem de clementia divina , & de veniæ promissione , dicens eis , qualiter mox in Ecclesiam reducuntur , & qualiter vivere debent . Quo facto , cantat Antiphonam ton. 7.

Venite , venite , venite , filii audite me ; timorem Dōmini docēbo vos .

Qua dicta , Diaconus ex parte poenitentium stans dicit pro eis : **Flectāmus gēna .**

Tunc omnes genua flectunt poenitentes .

Quo facto , Diaconus ex parte Pontificis dicit : **Levate .**

Et Episcopus secundo dicit dictam Antiphonam : **Venite , venite , &c .**

Et Diaconus idem iterum dicit : **Flectāmus gēna .**

Et mox Episcopus tertio repetit præfatam Antiphonam . **Venite , venite , &c .**

Et Diaconus idem tertio dicit : **Flectāmus gēna .**

Deinde Pontifex ingreditur Ecclesiam , stans infra ostium , distans ab illo spatio conveniente , & tunc Archidiaconus inchoat , & schola prosequitur , Antiphonam ton. 6.

Accē-

Accédite ad eum, & illuminámini: & fácies vestráe non confundén tur.

Psalmus 33.

Benedícam Dóminum in omni témpore: * semper laus ejus in ore meo.

In Dómino laudábitur ánima mea: * áudiant man-
suéti, & lætén tur.

Magnificáte Dóminum mecum: * & exaltémus ne-
men ejus in idípsum.

Exquisívi Dóminum, & exaudívit me: * & ex
ómnibus tribulatió nibus meis erípuit me.

Accédite ad eum, & illuminámini: * & fácies ve-
stræ non confundén tur.

Iste pauper clamávit, & Dóminus exaudívit eum: *
& de ómnibus tribulatió nibus ejus salvávit eum.

Immíttet Angelus Dómini in circúitu timéntium
eum: * & erípiet eos.

Gustáte, & vidéte quóniam suávis est Dóminus: *
beátus vir, qui sperat in eo.

Timéte Dóminum omnes sancti ejus: * quóniam
non est inópia timéntibus eum.

Dívites eguérunt & esuriérunt: * inquirentes autem
Dóminum non minuén tur omni bono.

Veníte filii, audíte me: * timórem Dómini docébo vos.

Quis est homo qui vult vitam: * díligit dies vidé-
re bonos?

Próhibe linguam tuam à malo: * & lábia tua ne
loquántur dolum.

Divérte à malo, & fac bonum: * inquire pacem,
& perséquare eam.

Oculi Dómini super justos: * & aures ejus in pre-
ces eórum.

Vultus autem Dómini super faciéntes mala: * ut per-
dat de terra memóriam eórum.

Clamavérunt justi, & Dóminus exaudívit eos: * &
ex ómnibus tribulatió nibus eórum liberávit eos.

Juxtà est Dóminus iis, qui tribuláto sunt corde: *
& húmiles spírítu salvábit.

Multæ tribulatió nes justórum: * & de ómnibus his
liberábit eos Dóminus.

Custódit Dóminus ómnia ossa eórum: * unum ex
his non conterétur.

Mors peccatorum pessima: * & qui oderunt, iustum, delinquent.

Redimet Dominus animas servorum suorum: * & non delinquent omnes qui sperant in eo.

Qua incepta, mox Poenitentes ingredienti-
fra ostium Ecclesiae corruunt ad pedes Pontificis,
sicque prostrati & stantes jacent, donec praemissa
Antiphona & Psalmus compleantur. Quibus ex-
pletis, Archipresbyter dicit in tono Lectionis id,
quod sequitur:

Redintegra in eis, Apostolice Pontifex, quidquid
diabolo suadente corruptum est, & orationum
tuarum patrocinantibus meritis, per divinae reconci-
liationis gratiam fac homines proximos Deo: ut qui
antea in suis sibi perversitatibus displicebant, nunc
etiam placere se Domino in regione vivorum, devi-
cto suae mortis auctore, gratulentur.

Et Pontifex interrogat:

Scis illos reconciliatione fore dignos?

Et ille respondet:

Scio & testificor fore dignos.

Et tunc alter Diaconus dicit:

Levate.

Quibus surgentibus, Pontifex accipit unum ex
illis per manum, omnibus aliis similiter sese ad
manus tenentibus. Tunc Archipresbyter dicit alta
voce:

Ps. Iniquitates meas ego cognosco.

R. Et peccatum meum contra me est semper.

Ps. Averte faciem tuam a peccatis meis.

R. Et omnes iniquitates meas dele.

Ps. Redde mihi laetitiam salutaris tui.

R. Et spiritu principali confirma me.

Quo dicto, Pontifex inchoat, ichola prosequen-
te, Antiphonam ton. 5.

Dico vobis, gaudium est Angelis Dei super uno
peccatore poenitentiam agente.

Qua dicta, trahit illum quem manu tenet, & il-
le alios, ducens eos usque ad faldistorium in me-
dio Ecclesiae prius ibi paratum. Et ibi stans super
scabellum conversus ad illos genua flectentes in-
choat Antiphonam ton. 8.

O pòrret te, fili, gaudere, quia frater tuus mórtuus fúerat, & revíxit; perierat, & invéntus est.

Qua dicta, dicit in modum Orationis.

O Mnípotens Deus vos absólvat ab omni vínculo peccatórum, ut habeátis vitam æténnam, & vivátis. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritus sancti Deus.

Deinde dicit super illos voce mediocri, tenens manus apertas ante pectus, hanc Præfationem:

Per ómnia sæcula sæculórum. *R.* Amen.

V. Dóminus vobiscum.

R. Et cum spíritu tuo.

V. Sursum corda.

R. Habémus ad Dóminum.

V. Grátias agámus Dómino Deo nostro.

R. Dignum & justum est.

Verè dignum & justum est, æquum & salutáre, nos tibi semper, & ubique grátias ágere: Dómine sancte, Pater omnípotens, æténe Deus, per Christum Dóminum nostrum. Quem omnípotens Génitor ineffabiliter nasci voluísti, ut débítum Adæ tibi persólveret æténo Patri, mortémque nostram sua interficeret, & vúlnera nostra in suo córpore ferret, nostrásque máculas sángine suo dilúeret; ut qui antíqui hostis corruerámus invídia, & ipsíus resurgerémus cleméntia. Te per eum, Dómine, supplices rogámus ac pétimus, ut pro aliórum excéssibus nos dignéris exaudíre, qui pro nostris non sufficimus exoráre. Tu igitur, clementíssime Dómine, hos fámulos tuos, quos à te separavérunt flagítia, ad te révoca pietáte sólita. Tu namque nec Achab scelestíssimi humiliatiónem despexísti, sed vindíctam débítam protelásti. Petrum quoque lacrymán-tem exaudísti, clavésque póstmodum caléstis regni ipsi tradidísti; & contenti latróni ejúsdem regní præmia promisísti. Ergo clementíssime Dómine, hos, pro quibus preces tibi fúndimus, clemens recóllige, & tuæ Ecclésiæ grémio redde, ut nequáquam de eis váleat triumpháre hostis, sed tibi reconcíliet Fílius, tibi coæquális, emundétque eos ab omni facínore, & ad tuæ sacratíssimæ Coenæ

dapes dignetur admittere. Sicque sua carne & sanguine reficiat, ut post hujus vitæ cursum ad cælestia regna perducat.

Quod sequitur dicit submissa voce legendo:

Iesús Christus Fílius tuus Dóminus noster: Qui tecum vivit & regnat in unitate Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. **R.** Amen.

Præfatione finita Pontifex super faldistorium, & Ministri super tapetia, & clerus & populus ad terram prosternuntur, & Cantor inchoat, schola prosequente, Antiphonam & Psalmos sequentes:

Antiphona ton. 1.

Cor mundum crea in me Deus: & spíritum rectum innova in viscéribus meis.

Psalmus. Miserere mei Deus: * secúndum magnam misericórdiam tuam, **ut suprâ**, pag. 91.

Psalmus 55.

Miserere mei Deus, quóniam conculcávit me homo: * tota die impúgnans tribulávit me.

Conculcavérunt me inimíci mei tota die: * quóniam multi bellántes advérsum me.

Ab altitúdine diéi timébo: * ego verò in te sperábo.

In Deo laudábo fermónes meos, in Deo sperávi: * non timébo quid fáciat mihi caro.

Tota die verba mea execrabántur: * advérsum me omnes cogitátiones eórum in malum.

Inhabitábunt & abscondent: * ipsi calcáneum meum observábunt.

Sicut sustinuérunt ánimam meam, pro níhilo salvos fácies illos: * in ira pópulos confrínges.

Deus vitam meam annuntiávi tibi: * posuísti lácrymas meas in conspéctu tuo.

Sicut & in promissióne tua: * tunc converténtur inimíci mei retrórsim.

In quacúmque die invocávero te: * ecce cognóvi quóniam Deus meus es.

In Deo laudábo verbum, in Dómino laudábo fermónem: * in Deo sperávi, non timébo quid fáciat mihi homo.

In me sunt Deus vota tua, * quæ reddam, laudatiónes tibi.

Quó-

Quoniam eripuisti animam meam de morte, & pedes meos de lapsu : * ut placeam coram Deo in lumine viventium.

Psalmus 56. **M**iserere mei Deus, miserere mei, prout supra habetur sub benedictione Campanae, pag. 300.

Quibus dictis, Pontifex ab accubitu surgens, dicit super Poenitentes.

K yrie eleison. **C** hriste eleison. **K** yrie eleison.

Pater noster : **reliqua secretò.**

V. Et ne nos inducas in tentationem.

R. Sed libera nos à malo.

V. Domine non secundum peccata nostra facias nobis.

R. Neque secundum iniquitates nostras retribuas nobis.

V. Domine ne memineris iniquitatum nostrarum antiquarum.

R. Citò anticipent nos misericordiae tuae.

V. Convertere Domine usquequò.

R. Et deprecabilis esto super servos tuos.

V. Salvos fac servos tuos & ancillas tuas.

R. Deus meus sperantes in te.

V. Esto eis Domine turris fortitudinis.

R. A facie inimici.

V. Mitte eis Domine auxilium de sancto.

R. Et de Sion tuere eos.

V. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Adesto Domine supplicationibus nostris, & me, qui etiam misericordia tua primus indigeo, clementer exaudi : & quem non electione meriti, sed dono gratiae tuae constituisti hujus operis ministrum, da fiduciam tui muneris exequendi, & ipse in nostro ministerio, quod tuae pietatis est, operare. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum : Qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia saecula saeculorum.

R. Amen.

Oremus.

Presta quæsumus Dómine his fámulis tuis dignum poeniténtiæ fructum : ut Ecclésiæ tuæ sanctæ , à cujus integritate deviáverant peccádo , admissórum véniam consequéndo reddántur innóxii . Per Christum Dóminum nostrum .

R. Amen.

Oremus.

PRecor , Dómine , tuæ cleméntiam majestátis , ut his fámulis tuis peccáta & facínora sua confiténtibus véniam præstáre , & præteritórum criminum víncula relaxáre dignéris : qui húmeris tuis ovem pérditam reduxísti ad caulas , & Publicáni preces placátus exaudísti ; tu étiam , Dómine , his fámulis tuis placáre ; tu horum précibus benígnus assíste : ut in confessióne flébili permanéntes , cleméntiam tuam celériter exórent , ac sanctis altáribus restitúti , spei rursus æternæ , ac cælésti glóriæ reforméntur : Qui vivis & regnas cum Deo Patre in unitáte Spíritus sancti Deus , per ómnia sæcula sæculórum .

R. Amen.

Oremus.

DEus , humáni géneris benigníssime cónditor , & misericordíssime reformátor , qui hóminem invídia diabóli ab æternitáte dejéctum , únici Fílii tui sángxine redemísti : vivífica hos fámulos tuos , quos tibi nullátenus mori desíderas ; & qui non derelínquis devios , assúme corréctos : móveant pietátem tuam , quæsumus Dómine , horum famulórum tuórum lacrymósa suspíria ; tu eórum medére vulnéribus ; tu jacéntibus manum pórrige salutárem , ne Ecclésiá tuá áliqua sui córporis portióne vastétur ; ne grex tuus detriméntum sustíneat ; ne de fámulæ tuæ damno inimícus exúltet , ne renátos lavácro salutári mors secúnda possídeat . Tibi ergo , Dómine , súpplíces fúndimus preces , tibi fletum cordis effúndimus ; tu parce confiténtibus , ut imminéntibus poenis senténtiam futúri judícii , te miseránte , non incidant ; nésciant quod terret in ténebris ; quod fridet in flammis ; atque ab erróris via ad iter revérsi justítiæ , nequáquam ultrá novis vulnéribus fauciéntur , sed íntegrum sit eis ac perpétuum , & quod grátia tua cóntulit , & quod misericórdia re-

for-

formavit. Per eundem Christum Dominum nostrum. *R.* Amen.

O remus.

Deus misericors, Deus clemens, Deus, qui secundum multitudinem miserationum tuarum peccata poenitentium deles, & praeteritorum criminum culpas venia remissionis evacuas: respice propitius super hos famulos tuos, & remissionem sibi omnium peccatorum suorum tota cordis confessione poscentes, deprecatus exaudi. Renova in eis, piissime Pater, quidquid terrena fragilitate corruptum, vel quidquid diabólica fraude violatum est, & unitati corporis Ecclesiae membrum redemptionis annecte. Misere Domine genitum, misere lacrymarum eorum; & non habentes fiduciam, nisi in misericordia tua, ad tuae Sacramentum reconciliationis admitte. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

O remus.

Maestatem tuam supplices deprecamur, omnipotens aeternae Deus, ut his famulis tuis longo squallore poenitentiae maceratis miserationis tuae veniam largiri digneris: ut nuptiali veste recepta, ad regalem mensam, unde ejecti fuerant, mereantur introire. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Absolutio.

Dominus Jesus Christus, qui totius mundi peccata sui traditione, atque immaculati sanguinis effusione dignatus est expurgare, quique discipulis suis, dixit, Quaecumque ligaveritis super terram, erunt ligata & in caelis; & quaecumque solveritis super terram, erunt soluta & in caelis; de quorum numero me, quamvis indignum, ministrum esse voluit, intercedente Dei Genitrice Maria, & beato Michael Archangelo, & sancto Petro Apostolo, cui data est potestas ligandi ac solvendi, & omnibus Sanctis, ipse per ministerium meum ab omnibus peccatis vestris, quaecumque aut cogitatione, aut locutione, vel operatione negligenter egistis, vos absolvat sancti sui sanguinis interventione, qui in remissionem peccatorum effusus est; atque a vinculis peccatorum absolutos

perducere dignetur ad regna cælorum: Qui cum Deo Patre & Spiritu sancto vivit & regnat in sæcula sæculorum. *R.* Amen.

Tunc Pontifex aspergat eos aqua benedicta, & thurificet eos, dicens:

Exurgite qui dormitis, exurgite à mortuis, & illuminabit vos Christus.

Ultimò dat eis indulgentiam, prout sibi placuerit: Qua data, manibus elevatis, & supra illos extensis, dicit solemnem benedictionem:

Precibus & méritis beátæ Mariæ semper Virginis, beáti Michaélis Archángeli, beáti Joánnis Baptiste, sanctorum Apostolorum Petri & Pauli, & omnium Sanctorum misereatur vestri omnipotens Deus, & dimissis omnibus peccatis vestris, perducatur vos ad vitam æternam. *R.* Amen.

Indulgentiam, absolutionem, & remissionem omnium peccatorum vestrorum tribuat vobis omnipotens & misericors Dominus. *R.* Amen.

Ultimò benedicit eis, dicens:

Benedicat vos omnipotens Deus, Pa-
ter, & Fi-
lius, & Spiritus sanctus. *R.* Amen.

Quo facto, crines & barbam, quam nutrierant, deponunt, & vestibus poenitentialibus dimissis, se cultioribus & mundioribus induunt.

DE OFFICIO IN FERIA

quinta Coenæ Domini, cum benedicatur Oleum Catechumenorum & Infirmorum, & conficitur Chrisma.

H*Ac die, singulis annis benedicatur Oleum Catechumenorum & Infirmorum, & conficitur Chrisma.*

Mane itaque Sacrista, vel ille ad quem spectat, omnia quæ ad Oleorum benedictionem, & Chrismatis confectionem necessaria sunt, parat, videlicet: Tres ampullas Oleo mundissimo, plenas, quas in sacratio ponit, & diligenter custodit: unam ad Oleum Infirmorum, aliam ad Oleum Catechumenorum,

tertiam quæ major sit, ad Chrisma: & hæc tertia cooperiri debet de panno sericeo albo; prima autem & secunda, de sericeo panno alterius coloris sint coopertæ: duas mappulas mundas, sive vela, pro Diaconis, qui ampullas Oleorum pro Chrismate & Oleo Catechumenorum de Sacristia ad Chorum portare debent; & ultra hæc sedem, seu faldistorium, & credentiam consuetam. Paratur etiam alia sedes in presbyterio ab opposito altaris, juxta gradus circa finem presbyterii; & ante ipsam sedem versus altare paratur mensa mappis ornata, quæ sit juxta sedem, inter ipsam & altare. Juxta dictam sedem hinc & inde, magis tamen ad finem presbyterii, posita sint scamna pro duodecim Sacerdotibus, ita ut ibidem sedentes facies vertant ad altare.

Deinde hora competenti, Pontifex venit ad Ecclesiam, ubi parat se ad Missam omnibus Pontificalibus ornamentis pretiosis albi coloris. Parant se etiam Ministri Pontificis, & ultra illos duodecim Presbyteri, septem Diaconi, septem Subdiaconi, Acolythi, & alii necessarii, omnes vestibus albi coloris Ordini suo congruentibus. Quibus omnibus paratis, procedunt ad altare processionaliter, hoc modo:

In primis procedit thuriferarius, quem sequuntur duo ceroferarii, post hos septem Subdiaconi, bini & bini, & in tertio loco tres simul vadunt; tum septem Diaconi, etiam bini & bini, & in tertio loco tres; post hos duodecim Presbyteri, bini & bini, quos sequitur Subdiaconus librum Evangeliorum portans ante pectus, cum manipulo in eo reposito; deinde Diaconus, & à dextris ejus Capellanus Assistens, quos demum Pontifex sequitur incedens medius inter duos digniores Canonicos Ecclesiæ, aut in dignitate constitutos, si Pontifex sit in Ecclesia sua, alioquin ibit medius inter Diaconum & Assistentem. Et si Pontifex sit Archiepiscopus vel Patriarcha, & in Ecclesia sua, portatur etiam in hujusmodi processione Crux per unum ex Ministris, ad hoc ordinatum, qui medius inter Ceroferarios incedit.

Duodecim Presbyteri suo ordine juxta sedilia, in fine presbyterii posita, hinc & inde stabunt vel sedebunt, aut genuflectent, prout tempus postulat, facies semper ad altare vertentes; post eos stabunt septem Diaconi, & post Diaconos septem Subdiaconi in gradibus presbyterii. Pontifex verò, postquam ante altare pervenerit, facit Confessionem; incipitur Introitus, & proceditur in Missa more consueto, usque ad illum locum Canonis, ubi dicitur:

Per quem hæc omnia, Dómine, semper bona creas, exclusivè.

Priusquam ergo Pontifex verba ipsa dicat, facta reverentia Sacramento in altari consecrato, retrahit se ad partem Epistolæ altaris, ubi super alium Calicem vacuum abluit digitos, & ad purificatorium extergit, & ablutio usque post Communionem Pontificis reservatur. Tum facta iterum Sacramento reverentia, descendit primum gradum altaris, & ibidem accepta mitra, vadit ad dictam sedem sibi paratam in presbyterio, ab opposito altaris; & sedet super ipsam, versa facie ad altare, dictam mensam ante se habens, circumstantibus Ministris, Sacerdotibus, & aliis paratis prædictis, in suis locis manentibus. Tunc Archidiaconus stans apud Pontificem dicit alta voce in tono Lectionis:

Oleum infirmorum.

Et mox unus Subdiaconus ex septem paratis prædictis cum duobus Acolythis hinc & inde associatus, vadit ad Sacristiam, ubi accipiens ampullam Olei, quod pro infirmis consecrari debet, cooperatam, ut invenit, portet eam sinistro brachio circumdatam ante Pontificem, ubi eam tradit in manibus Archidiaconi, planè dicens:

Oleum infirmorum.

Archidiaconus præsentat illam Pontifici ad benedicendum, idem dicens, collocans eam coram eo supra mensam supradictam.

Pontifex surgens cum mitra exorcizat & benedicit illud voce dimissa, ita tamen, quod à circumstantibus Sacerdotibus audiri possit, absolutè dicens:

Exorcizo te immundissime spiritus, omnisque incursio satanae, & omne phantasma, In nomine Pa- tris, & Fi- lii, & Spiritus sancti, ut recedas ab hoc Oleo, ut possit effici unctio spiritalis ad corroborandum templum Dei vivi: ut in eo possit Spiritus sanctus habitare, per nomen Dei Patris omnipotentis, & per nomen dilectissimi Filii ejus Domini nostri Jesu Christi, qui venturus est judicare vivos & mortuos, & saeculum per ignem.

R. Amen.

Deinde deposita mitra, benedicis ipsum Oleum, dicens eadem voce:

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

EMitte, quaesumus Domine, Spiritum sanctum tuum Paracletum de caelis in hanc pinguedinem olivae, quam de viridi ligno producere dignatus es, ad refectiorem mentis & corporis: ut tua sancta bene- dictio sit omni hoc unguento caelestis medicinae peruncto tutamen mentis & corporis, ad evacuandos omnes dolores, omnes infirmitates, omnemque aegritudinem mentis & corporis, unde unxisti Sacerdotes, Reges, Prophetas, & Martyres; sit Chrisma tuum perfectum Domine nobis a te benedictum, permanens in visceribus nostris: In nomine Domini nostri Jesu Christi.

His expletis, Oleum ipsum eo modo, quo apportatum fuit, ad sacrarium reportatur, & diligentissime conservatur. Tunc Pontifex reassumpta mitra, sedet, & lavat manus; tum surgit, & cum mitra & cum ministris suis (caeteris Sacerdotibus, & aliis paratis in locis suis manentibus) accedit usque ad gradum altaris, ubi deposita mitra, facit reverentiam Sacramento, tum ascendit ad altare, & incipiens ubi dimiserat, videlicet,

Per quem haec omnia, &c.

procedit in Missa usque ad Communionem Corporis & Sanguinis inclusivè, quam Pontifex ipse solus sumit. Quo facto, Diaconus ponit Hostiam consecratam pro crastina die reservandam in Calicem, seu

vasculum ad hoc paratum, & reverenter collocat ipsam super medium altaris. Deinde Pontifex communicat Diaconum & Subdiaconum, ac alios de Clero; & postquam se purificaverit, ac etiam primam digitorum abluitionem ex alio Calice sumpserit, facta reverentia Sacramento in altari posito, in secundo gradu altaris mitram accipit, & redit ad prædictam sedem cum Ministris suis, & aliis assistentibus, eo ordine quo præmissum est, & ibi cum mitra sedet. Tunc Archidiaconus stans apud Pontificem dicit alta voce in tono Lectionis:

O leum ad sanctum Chrisma,

Et mox eadem voce, in tono subjungit:

O leum Catechumenorum.

Quo dicto, oblato Pontifici thuribulo, Pontifex imponit incensum, & benedicit more solito. Tum duodecim Presbyteri, septem Diaconi, & septem Subdiaconi parati prædicti, & alii Ministri, quos necessarii fuerint, eo ordine quo venerunt, pergunt ad sacrarium ad deferendum cum omni decore & reverentia Oleum Chrisinale, & Oleum Catechumenorum, Ministris tamen Pontificis cum eo remanentibus. Incedunt autem redeuntés ad Chorum cum ampullis, hoc ordine: Primò thuriferarius cum thuribulo fumigante, quem sequitur Subdiaconus Crucem deferens, medius inter duos Acolythos cum cereis ardentibus, tum duo Cantores cantantes versus:

O Redemptor,

ut infra habentur; quos sequuntur bini & bini, Subdiaconi & Diaconi; deinde unus Subdiaconus portans vasculum cum balsamo; tum duo Diaconi ampullas Olei ad sanctum Chrisma & pro Oleo Catechumenorum portantes, qui habent mappulas mundas, sive vela ad collum, quorum extremitates ante pectus dependent, tenentes ipsas ampullas sinistris brachiis circumdatas, & extremitatibus mappularum, quæ à dextris dependent, involutas & coopertas; ita tamen, ut à medio suprâ videri possint. Diaconus autem, qui Oleum ad sanctum Chrisma portat, à dextris vadit; hos sequuntur duodecim Sacerdotes, Diaconi, & Subdiaconi prædicti, bini & bini.

bini. Quibus sic à sacristia versus Pontificem procedentibus, duo Cantores prædicti cantant versus sequentes ton. 2.

O Redemptor sume carmen temer concinéntium.

Et chorus idem replicat. Deinde dicti duo Cantores prosequuntur sequentes versus:

Audi iudex mortuorum, una spes mortálium, audi voces proferéntum donum pacis prævium.

Chorus repetit versum:

O Redemptor.

Deinde dicti duo Cantores prosequuntur versum:

Arbor foeta alma luce hoc sacrándum protulit: fere hoc prona præsens turba Salvatóri sæculi.

Chorus repetit versum:

O Redemptor.

Tum illi duo Cantores prosequuntur versum:

Stans ad aram immò supplex infulátus Póntifex, débítum persólvit omne, consecráto Chrísmate.

Chorus repetit versum:

O Redemptor.

Deinde illi duo Cantores prosequuntur versum:

Consecráre tu dignáre, Rex perénnis pátriæ, hoc olívum signum vivum, jura contra dæmonum.

Chorus repetit versum:

O Redemptor.

Eis igitur ordine præmissis, in Presbyterium Ecclesiæ cantando Versus præmissos pervenientibus, Crux cum candelabris & incenso situatur prope altare, juxta cornu Epistolæ; Archidiaconus, Diaconus, & Subdiaconus, ministrantes, sint circa Pontificem hinc & inde. Sacerdotes verò duodecim parati juxta eos, duo cornua faciunt, sex hinc, & sex illinc, vertentes faciem ad altare, à lateribus assistentes Pontifici, tamquam ejus testes, & ministerii sacri Chrismatis cooperatores. Diaconi verò post tergum Pontificis, & post eos, Subdiaconi parati stant, tamquam Ministri & inspectores. Interim Diaconi ampullas Olei Chrismalis & Olei Catechumenorum portantes, & Subdiaconus cum balsamo subsistunt, quousque omnes prædicti in suis locis fuerint ordinati. Omnibus itaque dispositis, Diaconus ampullam Olei Chrismalis ferens venit

ante

ante Pontificem, & Archidiaconus illam involutam cum mappula, quam Diaconus ipse circa collum portavit, de manu ejus accipiens, eam sic involutam ostendit Pontifici sedenti, & illam super mensam ante Episcopum positam collocat diligenter, alio Diacono ampullam aliam assidue inter brachia tenente. Tunc Subdiaconus vasculum cum balsamo portans, illud tradit Archidiacono, qui balsamum Pontifici similiter ostendens ipsum supra mensam collocat. Tum Pontifex, deposita mitra surgit, & versus ad altare, habens ante se super mensam ampullam Olei Chrismalis & balsamum, ante omnia benedicit ipsum balsamum, dicens:

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

DEus, mysteriorum caelestium & virtutum omnium preparator, nostras quaesumus preces exaudi: hanc odoriferam sicci corticis lacrymam (quae felicitis virgae profluendo sudorem, Sacerdotali nos opimat unguento) acceptabilem tuis praesta mysteriis, & concessa benedictione sancti *✠* fica. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. *R. Amen.*

Oremus.

CReaturarum omnium Domine procreator, qui per Moysen famulum tuum permistis herbis aromaticum fieri praecipisti sanctificationem unguenti: clementiam tuam suppliciter deprecamur, ut huic unguento, quod radix produxit stirpea, spiritualem gratiam largiendo, plenitudinem sancti *✠* ficationis infundas. Sit nobis, Domine, fidei hilaritate conditum; sit sacerdotalis unguenti Chrisma perpetuum; sit ad caelestis vexilli impressionem dignissimum: ut quicumque Baptismate sacro renati, isto fuerint liquore peruncti, corporum atque animarum benedictionem plenissimam consequantur, & beatae fidei collato munere perenniter ampliuntur. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. *R. Amen.*

Deinde accepta mitra, stans adhuc Pontifex, miscet super Patenam, vel in aliquo parvo vasculo balsamum cum modico olei de ampulla Chrismali sumpti, dicens:

O Remus Dominum Deum nostrum omnipotentem, qui incomprehensibilem unigeniti Filii sui sibi-que coæterni divinitatem mirabili dispositione veræ humanitati inseparabiliter conjunxit, & cooperante gratia Spiritus sancti, oleo exultationis præ participibus suis linivit, ut homo fraude diaboli perditus, gemina & singulari constans materia, perenni redderetur de qua exciderat hæreditati: quatenus hos ex diversis creaturarum speciëbus liquores creatos sanctæ Trinitatis perfectione bene ✠ dicat, & benedicendo sancti ✠ ficet, concedatque, ut simul permisti unum fiant; & quicumque exteriùs inde perunctus fuerit, ita interiùs liniatur, quod omnibus sordibus corporalis materiæ carens, se participem regni cælestis effici gratuletur. Per eundem Dominum nostrum Jesum Christum Filium suum: Qui cum eo vivit & regnat in unitate ejusdem Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum.

R. Amen.

Quo facto, sedet Pontifex, retenta mitra, & halat planè tertio in modum Crucis super os ampullæ Chrismalis involutæ ante se super mensam stantis. Deinde duodecim Sacerdotes parati, qui juxta eum sunt, ordinatim facientes reverentiam Sacramento in altari posito & Pontifici, ad mensam prædictam accedunt, & stantes ante eam singuli successivè eodem modo, ut Pontifex fecerat, in modum Crucis super os ampullæ prædictæ halant. Tum reverentiam, ut suprà facientes, ad loca sua revertuntur. Quo facto, surgit Pontifex, & stans, cum mitra, legendo dicit exorcismum Chrismalem, absolute dicens:

BENEDICTIO CHRISMATIS

EXorcizo te creatúra olei per Deum Patrem omnipotentem, qui fecit cælum & terram, mare, & omnia quæ in eis sunt, ut omnis virtus adversarii, omnis exercitus diaboli, omnisque incursio, & omne phantasma satanæ eradicetur, & effugetur à te: ut fias omnibus qui ex te unguendi sunt, in adoptionem filiorum, per Spiritum sanctum: In nomine Dei Pa-
 tris omnipotentis, & Je-
 su Christi Filii ejus Domini nostri, qui cum eo vivit & regnat Deus, in unitate ejusdem Spiritus sancti.

Deinde deposita mitra, extensis manibus ante pectus, dicit Præfationem:

P er omnia sæcula sæculorum. *R.* Amen.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

V. Sursum corda.

R. Habemus ad Dominum.

V. Grátias agamus Dómino Deo nostro.

R. Dignum & justum est.

Verè dignum & justum est, æquum & salutäre, nos tibi semper, & ubique grátias ágere: Dómine sancte, Pater omnipotens, æterne Deus. Qui in principio inter cétera bonitátis tuæ múnera terram producere fructífera ligna jussisti, inter quæ hujus pinguíssimi liquóris ministri olivæ nasceréntur, quarum fructus sacro Chrísmati deservíret. Nam & David prophético spíritu grátiae tuæ Sacraménta præno-scens, vultus nostros in óleo exhilarandos esse cantávit: & cùm mundi crimina dilúvio quondam expiaréntur effúso, similitúdinem futúri múnemis columba demonstrans per olivæ ramum pacem terris redditam nuntiávit. Quod in novíssimis temporibus manifestis est effectibus declarátum, cùm Baptísmatis aquis ómnium criminum commissa deléntibus, hæc olei únctio vultus nostros jucúndos éfficit, ac ferénos. Inde étiam Móysi fámulo tuo mandátum dedísti, ut Aaron fratrem suum prius aqua lotum per infusiónem hujus unguénti constitúeret Sacerdótem.

Accéssit

Accéssit ad hoc ámplior honor, cum Fílius tuus: Jesus Christus Dóminus noster lavári se à Joánnē undis Jordánicis exegisset, ut Spíritu sancto in columbæ similitúdine desuper misso Unigénitum tuum, in quo tibi óptimè complacuisse testimonio subsequéntis vocis osténderes, & hoc illud esse manifestíssimè comprobáres, quòd cum óleo lætitiæ præ consórtibus suis ungéndum David Prophéta cecinisset. Te igitur deprecámur, Dómine sancte, Pater omnipotens, ætérne Deus, per eúndem Jesum Christum Fílium tuum Dóminum nostrum, ut hujus creatúræ pinguédinem sancti ✠ ficáre tua bene ✠ dictióne dignéris, & sancti ✠ Spíritus ei admiscére virtutem, cooperánte Christi Fílii tui poténia, à cujus nómine sancto Chrisma nomen accépit, unde unxisti Sacerdótes, Reges, Prophétas, & Mártýres; ut spirituális lavácri Baptísma renovándis, creatúram Chrísmatis in Sacraméntum perféctæ salutis vitæque confirmes; ut sanctificatióne unctiónis infúsa, corruptiône primæ nativitátis absorpta, sanctum uniuscujusque templum acceptábilis vitæ innocentiae odóre redolésca; ut secúndum constitutiónis tuæ Sacraméntum, Régio & Sacerdotáli, Propheticóque honóre perfúsi, vestiménto incorrupti múnieris induántur; ut sit his, qui renáti fúerint ex aqua & Spíritu sancto, Chrisma salutis, eosque ætérnæ vitæ partícipes, & caléstis glóriæ fáciat esse consórtes.

Quod sequitur dicit submissa voce legendo, ita tamen, quod à circumstantibus audiri possit:

Per eúndem Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitáte ejúsdem Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. *R.* Amen.

Præfatione hujusmodi finita, Pontifex balsamum cum illo modico Oleo ex ampulla Chrismali sumpto mistum commiscet sancto Chrismati, reponens ipsum in ampullam Chrismalem, & dicens:

Hæc commixtio liquórum fiat ómnibus ex ea perúntis propitiatio & custódia salutáris in sæcula sæculórum.

R. Amen.

Tum Diaconus, qui ampullam Chrismalem de sacri-

sacristia portavit, deponit mappulam, five velum de ipsa ampulla, dimissa ei sua serica veste alba, quam antea habebat, & Pontifex capite inclinato, salutat Chrisma dicens:

A ve sanctum Chrisma.

Et hoc secundo & tertio facit, semper altius dicendo; quod postquam tertio dixerit, osculatur labium ampullæ: quo facto, sedet Pontifex, & accipit mitram. Tum singuli duodecim Sacerdotes parati prædicti accedunt successivè per ordinem ad mensam, supra quam posita est ampulla Chriftatis, & factis reverentiis Sacramento in altari posito, & Pontifici, tertio in varia distantia genuflectunt coram ampulla, qualibet vice semper altius dicendo in tono prædicto:

A ve sanctum Chrisma.

Quo tertio dicto, labium ampullæ reverenter osculantur, & ad sua loca revertuntur. Quo peracto, ampulla in uno latere mensæ prædictæ collocatur. Et mox Diaconus aliam ampullam sua veste coopertam cum Oleo Catechumenorum ferens accedit ad præsentiam Pontificis, & ampullam ipsam sine mappula, quam Diaconus ipse circa collum retinet, tradit Archidiacono, qui illam suscipiens, eam ostendit Pontifici, & collocat supra mensam prædictam, in medio ante Pontificem; super quam ampullam statim tam ipse Pontifex, quam etiam duodecim Presbyteri prædicti halant, prout supra de ampulla Chriftatis factum est. Quo facto, Pontifex surgens cum mitra submissa voce legendo absolute exorcismum Olei Catechumenorum, dicit:

BENEDICTIO OLEI

Catechumenorum.

EXorcizo te creatura Olei, In nomine Dei Patris omnipotentis, & in nomine Jesu Christi, & Spiritus sancti, ut in hac invocatione individuae Trinitatis, atque unius virtute deitatis, omnis nequissima virtus adversarii, omnis invete-

inveterata malitia diaboli, omnis violenta incursio, omne confusum & cæcum phantasma eradicetur, & effugetur, & discédât à te: ut divinis Sacramentis purificata fias in adoptionem carnis & spiritus, eis qui ex te unguendi sunt, in remissionem omnium peccatorum; ut efficiantur eorum corpora ad omnem gratiam spiritualem accipiendam sanctificata. Per eundem Dominum nostrum Jesum Christum: Qui venturus est judicare vivos & mortuos, & sæculum per ignem. *R.* Amen.

Deinde deposita mitra, Pontifex stans benedicit dictum Oleum Catechumenorum eadem voce dicens:

✠. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

DEus incrementorum omnium & profectuum spirituum remunerator, qui virtute sancti Spiritus imbecillarum mentium rudimenta confirmas, te oramus, Domine, ut emittere digneris tuam bene & dictionem super hoc Oleum, & venturis ad beatæ regenerationis lavacrum, tribuas per unctionem hujus creaturæ purgationem mentis & corporis: ut si quæ illis adversantium spirituum inhæseré maculæ, ad tactum sanctificati Olei hujus abscedant; nullus spiritualibus nequitiis locus, nulla refugis virtutibus sit facultas, nulla insidiantibus malis latendi licentia relinquatur. Sed venientibus ad fidem servis tuis, & Sancti Spiritus tui operatione mundandis, sit unctionis hujus præparatio utilis ad salutem, quam etiam cælestis regenerationis nativitate in Sacramento sunt Baptismatis adepturi. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui venturus est judicare vivos & mortuos, & sæculum per ignem.

R. Amen.

Deinde Pontifex, & successivè duodecim Sacerdotes prædicti reverenter salutant Oleum ipsum, dicentes tertio in tono Lectionis:

Ave sanctum Oleum.

Et postquam tertio id fecerint, osculantur os ipsius ampullæ, prout supra de Chrismate positum est. His itaque peractis, ambæ ampullæ per dictos duos Diaconos, eo ordine & decore, quo delatæ fue-

fuerunt, ad sacrarium sive sacristiam processionaliter reportantur. Interim dum reportantur, duo præmissi Cantores cantant hos versus:

Ut novetur sexus omnis unctiōe Chrismatis, ut sanetur sauciata dignitatis gloria.

Chorus replicat totum versum:

O Redemptor.

Tum dicti duo Cantores prosequuntur versum:

Lota mente sacro fonte aufugantur crimina; uncta fronte sacrosancta influunt charismata.

Chorus replicat versum:

O Redemptor.

Deinde dicti duo Cantores prosequuntur versum:

Corde natus ex parentis alvum implens Virginis, præsta lucem, claude mortem Chrismatis consoribus.

Chorus replicat versum:

O Redemptor.

Quo replicato, dicti duo Cantores prosequuntur versum:

Sit hæc dies festa nobis sæculorum sæculis: sit sacrata digna laude, nec senescat tempore.

Chorus replicat versum:

O Redemptor.

Vetus autem Chrisma, & Oleum Catechumenorum ac infirmorum, si quod remanserit in ampullis, ponitur in lampadibus Ecclesiæ ante Sacramentum, ut comburatur. Reliquum autem, quod est in pyxidibus, sive capsulis cum bombyce, igni comburitur; & novum deinde cum nova bombyce in pyxidibus, sive capsulis imponitur. Interim dum Chrisma, & Oleum Catechumenorum ad sacristiam portantur, Pontifex sedens cum mitra lavat manus, deinde redit ad altare, prosequitur Missam, ut in Missali habetur, & dicto,

Ite Missa est;

dat Benedictionem, & dicens Evangelium sancti Joannis, accedit ad faldistorium, ubi sedet cum mitra, & jubet Presbyteros attentè, ut juxta Canonum traditionem Chrisma & Olea fideliter custodiant, & nulli sub prætextu medicinæ vel maleficii tradere præsumant; alioquin honore priventur.

ORDO AD SYNODUM.

Sacerdotes & Clerici universi, qui ad Synodum de jure vel consuetudine venire tenentur, conveniunt in civitate, vel alio loco, prout Pontifex ordinaverit.

Prima autem die Synodi Pontifex summo manè capam indutus, ab universo Clero cum superpelliceis comitatus ad Ecclesiam pergit, paratur in sede, celebrat Missam de Spiritu sancto, & præbet Clero sacram Communionem. Qua finita, paratur faldistorium ante medium altaris, juxta inferiorem gradum, per quem ad altare ascenditur; & alia sedes in plano altaris (poterit tamen faldistorium suo tempore, loco secundæ sedis, cum tempus erit, poni.) Pontifex verò supra rochetum, vel si sit Regularis, supra superpelliceum amictu, stola, pluviali rubeo, & mitra pretiosa induitur, quibus paratus, baculum pastorem manu ferens, accedit coram altari; Diacono & Subdiacono paratis rubeis ornamentis, ac si in Missa servire deberent, ipsum hinc & inde associantibus, & ibi ante faldistorium sibi paratum genuflexus, deposita mitra, incipit, schola prosequente, Antiphonam ton. 8.

Exaudi nos Domine, quoniam benigna est misericordia tua: & secundum multitudinem miserationum tuarum respice nos Domine.

Psalmus 68.

Salvum me fac Deus: * quoniam intraverunt aquæ usque ad animam meam.

Incepto Psalmo, sedet Pontifex, accepta mitra, & sic manet quousque finiatur Psalmus, & Antiphona repetatur.

Infixus sum in limo profundi: * & non est substantia.

Veni in altitudinem maris: * & tempestas demersit me.

Laboravi clamans, rucæ factæ sunt fauces meæ: * defecerunt oculi mei, dum spero in Deum meum.

Multiplicati sunt super capillos capitis mei, * qui oderunt me gratis.

C. or.

Confortati sunt qui persecuti sunt me inimici mei
injuste : * quæ non rapui , tunc exsolvébam .

Deus tu scis insipientiam meam : * & delicta mea
à te non sunt abscondita .

Non erubescant in me qui expectant te Domine , *
Domine virtutum .

Non confundantur super me , * qui quærunt te ,
Deus Israel .

Quoniam propter te sustinui opprobrium : * operuit
confusio faciem meam .

Extraneus factus sum fratribus meis , * & peregrinus
filiis matris meæ .

Quoniam zelus domus tuæ comedit me : * &
opprobria exprobrantium tibi ceciderunt super
me .

Et operui in jejûnio animam meam : * & factum
est in opprobrium mihi .

Et posui vestimentum meum cilicium : * & factus
sum illis in parabolam .

Adversum me loquebantur qui sedebant in porta : *
& in me psallébant qui bibébant vinum .

Ego verò orationem meam ad te Domine : * tem-
pus beneplaciti Deus .

In multitudine misericordiæ tuæ exaudi me , * in
veritate salutis tuæ .

Eripe me de luto , ut non infigar , * libera me ab
iis qui odérunt me , & de profundis aquarum .

Non me demergat tempestas aquæ , neque absor-
beat me profundum : * neque urgeat super me pú-
teus os suum .

Exaudi me Domine , quoniam benigna est miseri-
cordia tua : * & secundum multitudinem miseration-
um tuarum respice in me .

Et ne avertas faciem tuam à púero tuo : * quoniam
tribulor , velociter exaudi me .

Intende animæ meæ , & libera eam : * propter ini-
micos meos eripe me .

Tu scis impropérium meum , & confusionem me-
am , * & reverentiam meam .

In conspectu tuo sunt omnes qui tribulant me : *
impropérium expectavit cor meum , & misé-
riam .

Et

Et sustinui qui simul contristaréur, & non fuit: *
& qui consolaréur, & non invéni.

Et dederunt in escam meam fel: * & in siti mea
potaverunt me aceto.

Fiat mensa eorum coram ipsis in láqueum, * & in
retributiónes, & in scándalum.

Obscuréntur óculi eorum ne vídeant: * & dorsum
eorum semper incúrva.

Effúnde super eos iram tuam: * & furor iræ tuæ
comprehéndat eos.

Fiat habitatio eorum deserta: * & in tabernáculis
eorum non sit qui inhábitet.

Quóniam quem tu percussisti, persecúti sunt: * &
super dolórem vúlnerum meorum addiderunt.

Appone iniquitatem super iniquitatem eorum: * &
non intrent in justitiam tuam.

Deleántur de Libro vivéntium: * & cum justis non
scribántur.

Ego sum pauper & dolens: * salus tua Deus suscepit me.

Laudábo nomen Dei cum cántico: * & magnificábo eum in laude:

Et placébit Deo super vítulum novéllum, * córnua
producéntem & úngulas.

Vídeant páuperes & læténtur: * quærite Deum, &
vivet ánima vestra.

Quóniam exaudivit páuperes Dóminus: * & vinctos
suos non despéxit.

Laudent illum cæli & terra, * mare, & ómnia re-
ptília in eis.

Quóniam Deus salvam fáciat Sion: * & ædificabúntur civitates Juda.

Et inhabitábunt ibi, * & hæreditáte acquírent eam.

Et semen fervórum ejus possidébit eam; * & qui dí-
ligunt nomen ejus, habitábunt in ea.

Glória Patri, & Sicut erat, &c.

Finito Psalmo, & repetita Antiphona, Pontifex
surgit, deposita mitra, & versus ad altare, dicit:

Adsumus, Dómine sancte Spíritus, ádsumus,
peccáti quidem immanitate deténti, sed in nó-
mine tuo speciáliter aggregáti: veni ad nos, adésto
nobis, dignáre illábi córdibus nostris: doce nos,
quid

quid agamus : quò gradiámur , osténde : quid efficiámus , operáre . Esto solus & suggéstor , & efféctor judiciórum nostrórum , qui solus cum Deo Patre , & ejus Fílio nomen pössides gloriósum : non nos patiáris perturbatóres esse justítiæ , qui summè díligis æquitátem ; ut sinístium nos non ignorántiæ trahat ; non favor inflectat ; non accéptio múnieris , vel persónæ corrúmpat ; sed junte nos tibi efficaciter solúm tuæ grátiae dono , ut simus in te unum , & in nullo deviémus à vero ; quátenus in nómine tuo collécti , sic in cunctis teneámus cum moderámine pietátis justítiam , ut hic à te in nullo disséntiat senténtia nostra , & in futúro pro benè gestis consequámur præmia sempitérna .

Respondetur ab omnibus, Amen.

Oremus.

OMnípotens sempitérne Deus , qui misericórdia tua nos incólumes in hoc loco speciáliter aggregásti : mentes nostras , quæsumus , Paráclitus , qui à te procédit , illúminet , & indúcat in omnem , sicut tuus promísit Fílius , veritátem ; cunctósque in tua fide & charitáte corróboret ; ut excitáti à temporáli Synodo , proficiámus ad æternæ felicitátis augméntum . Per eúndem Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum : Qui tecum vivit & regnat in unitáte ejúsdem Spíritus sancti Deus , per ómnia sæcula sæculórum . **R.** Amen.

Finita Oratione, Pontifex, accepta mitra procumbit supra faldistorium prædictum, aliis omnibus genuflectentibus ; & Cantores dicunt Litanias, prout habentur supra, pag. 24. Est postquam dictum fuerit, Ut ómnibus fidélibus defúctis, &c.

R. Te rogámus audi nos,

Pontifex surgit, & baculum pastorem in sinistra tenens, stans versus ad Synodum, dicit:

Ut hanc præsentem Synodum visitáre, dispónere, & bene + dicere dignéris.

R. Te rogámus audi nos.

Producens lignum crucis pariter super omnes : quo facto, iterum accumbit, Cantoribus Litanias perficientibus. Quibus dictis, surgunt omnes, & Pontifex, deposita mitra, dicit stans versus ad altare:

Ore-

O rémus.

Et ministri: Flectamus gēna. R. Levate.

DA quāsumus Ecclēsiæ tuæ misēricors Deus: ut Spīritu sancto congregāta, secūra tibi devotiōne servīre mereātur. Per Dōminum nostrum Jesum Christum Fīlium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate ejūsdem Spīritus sancti Deus, per ōmnia sēcula sēculōrum. R. Amen.

Deinde Pontifex, accepta mitra, ascendit ad sedem sibi paratam in plano altaris, ita ut in ea sedens dorsum suum vertat ad altare. Et imponit incensum in thuribulum, & benedicit more solito. Diaconus dalmatica indutus, præcedentibus thuriferario & duobus ceroferrariis, & Subdiacono tunicella induto, paramentis rubeis, benedictione accepta à Pontifice, cantat in loco convenienti:

Sequētia sancti Evangelii. ✠ secūndū Lucam.
Cap. 9.

IN illo tēpore: Convocātis Jesus duōdecim Apōstolis, dedit illis virtutem & potestatem super ōmnia dæmōnia, & ut languōres curārent. Et misit illos prædicāre regnum Dei, & sanāre infirmos. Et ait ad illos: Nihil tulēritis in via, neque virgam, neque peram, neque panem, neque pecūniam, neque duas tūnicas habeātis. Et in quamcūque domum intravēritis, ibi manēte, & inde ne exeātis. Et quicūque non recēperint vos, exeūtes de civitate illa, etiā pūverem pedum vestrōrum excūtite in testimōnium super illos. Egrēssi autem circuībant per castēlla evangelizātes, & curāntes ubique.

Quo finito, liber Evangeliorum apertus per subdiaconum portatur Pontifici per eum osculandus, qui & deinde incensatur. Quo facto, Pontifex ipse ante sedem suam prædictam, deposita mitra, versus ad altare, atque alii omnes in locis suis genuflectunt. Tum Pontifex sic genuflexus incipit cantando, schola prosequente, Hymnum.

Veni, Crēator Spīritus. Et dicitur totus, prout habetur supra. pag. 172.

Finito primo versu, Pontifex surgit, stans versus ad altare, sine mitra, usque ad finem Hymni; si-

Pontif. Rom.

Q

mi-

inter omnes alii cum Pontifice surgunt. Expleto Hymno, omnes sedent in silentio, & Pontifex, accepta mitra, sedens in sede prædicta suprâ, in plano altaris posita, eos, si placet, in hanc sententiam alloquitur:

Venerabiles confacerdotes, & fratres nostri charissimi, præmissis Deo præcibus, oportet ut ea, quæ de divinis Officiis, vel sacris Ordinibus, aut etiam de nostris moribus & necessitatibus Ecclesiasticis à nobis conferenda sunt, cum charitate & benignitate unusquisque vestrum suscipiat, summâque reverentia, quantum valet, Domino adjuvante, percipiat, vel quæ emendatione digna sunt, omni devotione unusquisque fideliter studeat emendare: & si cui forte quod dicetur, aut agetur, displiceat, sine aliquo scrupulo contentionis, palàm coram omnibus conferrat: quatenus Domino mediante, & hoc ad optimum statum perveniat; ita ut nec discordans contentio ad subversionem justitiæ locum inveniat, neque iterum in perquirenda veritate vigor nostri ordinis, vel sollicitudo repescat.

Post allocutionem hujusmodi, vel prius, prout magis placuerit Pontifici, fit per aliquem virum doctum idoneum sermo, in quo tractatur de disciplina Ecclesiastica, de divinis mysteriis, & de correctione morum in Clero secundum ea, quæ Pontifici videbuntur: & post sermonem, querelæ, si quæ sint, audiuntur.

Deinde Archidiaconus ex suggesto alta voce legit decreta sacri Concilii Tridentini de Residentia, & de Professione Fidei, quam tunc emittent omnes, qui ad eam tenentur, in manibus Pontificis, juxta formam infrâ positam; item de eligendis Examinatoribus, qui statim nominantur & approbantur, & jurant in manibus Pontificis; demùm de eligendis Judicibus causarum, qui similiter proponuntur, ut suprâ.

Postremò charitative monentur omnes, quòd durante Synodo honestè se habeant in omnibus, & extrâ; ita quòd eorum conversatio ceteris sit meritò in exemplum. Quo facto, surgit Pontifex, & solemniter omnibus benedicit, dicens:

Sit nomen Domini benedictum, &c.

More consueto, quæ data, discedunt omnes.

FOR

FORMA JURAMENTI.

Ego **N.** firma fide credo, & profiteor omnia & singula, quæ continentur in Symbolo fidei, quo sancta Romana Ecclesia utitur; videlicet, Credo in unum Deum, Patrem omnipotentem, factorem cæli & terræ, visibilibus omnium, & invisibilibus. Et in unum Dominum Jesum Christum, Filium Dei unigenitum. Et ex Patre natum, ante omnia sæcula. Deum de Deo, lumen de lumine, Deum verum de Deo vero. Genitum, non factum, consubstantialem Patri, per quem omnia facta sunt. Qui propter nos homines, & propter nostram salutem descendit de cælis. Et incarnatus est de Spiritu sancto ex Maria Virgine: & homo factus est. Crucifixus etiam pro nobis sub Ponto Pilato, passus, & sepultus est. Et resurrexit tertia die, secundum Scripturas. Et ascendit in cælum, sedet ad dexteram Patris. Et iterum venturus est cum gloria judicare vivos & mortuos; cujus regni non erit finis. Et in Spiritum sanctum Dominum, & vivificantem, qui ex Patre Filioque procedit. Qui cum Patre & Filio simul adoratur, & conglorificatur: qui locutus est per Prophetas. Et unam sanctam Catholicam & Apostolicam Ecclesiam. Confiteor unum baptisma in remissionem peccatorum. Et expecto resurrectionem mortuorum. Et vitam venturi sæculi. Amen. Apostolicas & Ecclesiasticas traditiones, reliquasque ejusdem Ecclesiæ observationes & constitutiones firmissimè admitto & amplector.

Item Sacram Scripturam juxta eum sensum, quem tenuit & tenet sancta mater Ecclesia, cujus est judicare de vero sensu & interpretatione sacrarum Scripturarum, admitto: nec eam unquam nisi juxta unanimen consensum Patrum accipiam & interpretabor.

Profitetur quoque septem esse verè & propriè Sacramenta novæ legis, à Jesu Christo Domino nostro instituta, atque ad salutem humani generis, licet non omnia singulis necessaria, scilicet Baptismum, Confirmationem, Eucharistiam, Poenitentiam,

tiam, Extrémam Unctiōnem, Ordinem, & Matrimōnium; illaque grātiā conférre, & ex his Baptīsum, Confirmatiōnem, & Ordinem, sine sacrilégio reiterāri non posse. Recēptos quoque & approbātos Ecclesiæ Catholice ritus, in supradictōrum omnium Sacramentōrum solēnni administratiōe recípio & admitto: omnia & singula, quæ de peccato origināli & de justificatiōe, in sacrosācta Tridentina Synodo definita & declarata fuērunt, amplector & recípio.

Profitetur pāriter, in Missa offerri Deo verum, proprium & propitiatorium sacrificium, pro vivis & defūctis; atque in sanctissimo Eucharistiæ Sacramēto esse verè, réaliter, & substantiāliter Corpus & Sanguinem, unā cum anima & divinitate Dōmini nostri Jesu Christi, fierique conversionem totius substantiæ panis in Corpus, & totius substantiæ vini in Sanguinem, quam conversionem Catholica Ecclesia Transubstantiatiōem appellat.

Fáteor etiā, sub altera tantum specie, totum atque integrum Christum, verūnque Sacramētum sumi. Constāter téneo Purgatorium esse, animasque ibi detēntas fideliū suffrāgiis juvāri. Similiter & Sanctos unā cum Christo regnāntes, venerādos atque invocādos esse; eorūque oratiōes Deo pro nobis offerre; atque eorū reliquias esse venerādas. Firmissimè assero, imāgines Christi ac Deiparæ semper Virginis, necnon aliorū Sanctōrum habēndas & retinēndas esse, atque eis debitum honorem ac veneratiōnem impertiēdam. Indulgentiarū etiā potestatem à Christo in Ecclesia relictam fuisse; illarūque usum Christiāno pōpulo máximè salutārem esse affirmo. Sanctam, Catholicam, & Apostolicam Romanā Ecclesiā, omnium Ecclesiārum matrem & magistram agnōsco; Romanoque Pontifici, beāti Petri Apostolorū principis successōri, ac Jesu Christi Vicārio veram obediētiā spōndeō ac juro. Cetera item omnia à sacris Canonibus & Oecumēnicis Conciliis, ac præcipuè à sacrosācta Tridentina Synodo tradita, definita, & declarata, indubitanter recípio atque profiteor: simulque contraria omnia,

omnia; atque hærefes quascunque ab Ecclesia damnatas, & reiectas, & anathematizatas, ego pariter damno, rejicio, & anathematizo. Hanc veram Catholicam fidem, extra quam nemo salvus esse potest, quam in præsentì spontè profiteor, & veraciter teneo, eandem integram & inviolatam, usque ad extremum vitæ spiritum, constantissimè (Deo adjuvante) retinere & confiteri, atque à meis subditis, vel illis, quorum cura ad me in munere meo spectabit, teneri, doceri, & prædicari, quantum in me erit, curaturum, Ego idem **N.** spondeo, voveo, ac juro. Sic me Deus adjuvet, & hæc sancta Dei Evangelia.

Secunda die convenientibus iterum omnibus in Ecclesia, finita Missa, Pontifex, paratus ut supra, procedit coram altari, Diacono & Subdiacono paratis ut supra, ipsum associantibus, & ibi in faldistorio ante medium altaris juxta inferiorem gradum sibi parato genuflexus, deposita mitra, inchoat, schola prosequente, Antiphonam ton. 8.

Propitius esto peccatis nostris Domine, nequando dicant Gentes, Ubi est Deus eorum?

Finita Antiphona, & incepto Psalmo, sedet Pontifex, reassumpta mitra, usque ad finem Psalmi.

Psalmus 78.

Deus venerunt Gentes in hæreditatem tuam, polluerunt templum sanctum tuum: * posuerunt Jerusalem in pomorum custodiam.

Posuerunt morticina servorum tuorum, escas volatilibus cæli: * carnes sanctorum tuorum bestiis terræ.

Effuderunt sanguinem eorum tamquam aquam in circuitu Jerusalem: * & non erat qui sepeliret.

Facti sumus opprobrium vicinis nostris: * subsannatio & illusio his, qui in circuitu nostro sunt.

Usquequò Domine irascèris in finem: * accendetur velut ignis zelus tuus?

Effunde iram tuam in Gentes, quæ te non novèrunt: * & in regna, quæ nomen tuum non invocaverunt.

Quia comedérunt Jacob: * & locum ejus desolaverunt.

Ne memineris iniquitatum nostrarum antiquarum ; cito anticipent nos misericordiae tuae : * quia pauperes facti sumus nimis.

Adjuva nos Deus salutaris noster ; & propter gloriam nominis tui Domine libera nos : * & propitius esto peccatis nostris , propter nomen tuum.

Ne forte dicant in Gentibus : Ubi est Deus eorum ? * & innotescat in nationibus coram oculis nostris ,

Ultio sanguinis fervorum tuorum , qui effusus est : * introeat in conspectu tuo gemitus compeditorum .

Secundum magnitudinem brachii tui , * posside filios mortificatorum .

Et redde vicinis nostris septuplum in sinu eorum : * improperium ipsorum , quod exprobraverunt tibi Domine .

Nos autem populus tuus , & oves pascuae tuae , * confitebimur tibi in saeculum .

In generationem & generationem * annuntiabimus laudem tuam .

Gloria Patri & Filio , &c. Sicut erat in principio , &c.

Deinde finito Psalmo , & repetita Antiphona , Pontifex deposita mitra , surgit , & stans versus ad altare , dicit : **O**remus .

Nostrorum tibi , Domine , curvantes genua cordium , quaesumus , ut bonum quod in nobis a te requiritur , exequamur : scilicet , ut prompta tecum sollicitudine gradientes , discretionis arduae subtile iudicium faciamus , ac misericordiam diligentes , clareamus studiis tibi placitae actionis . Per Christum Dominum nostrum . **R.** Amen .

Oremus .

Mentibus nostris , quaesumus Domine , Spiritum sanctum benignus infunde , quatenus in nomine tuo collecti , sic in cunctis teneamus cum moderamine pietatis iustitiam : ut hic a te in nullo dissentiat voluntas nostra , sed semper rationabilia meditantes , quae tibi sunt placita , & dictis exequamur , & factis . Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum : Qui tecum vivit & regnat in unitate ejusdem Spiritus sancti Deus , per omnia saecula saeculorum .

Amen .

Ore .

Oremus.

*Et ministri dicunt: Flectamus gēnua.**R. Levate.*

DEus, qui nos iustitiam loqui, & quæ recta sunt præcipis iudicare: tribue nobis, ut neque iniquitas in ore, nec pravitas inveniatur in mente; ut puro cordi purior sermo consentiat, ostendatur in opere iustitia, neque appareat dolus in lingua, sed ex corde veritas proferatur. Per Dñm nostrum Jesum Christum Fñm tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate Sp̃itus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. *R. Amen.*

Post hæc Pontifex, accepta mitra, ascendit ad planum altaris, & sedet in sede, seu baldistorio ibidem sibi parato.

Tum accedit Diaconus cum thuriferario, & Pontifex imponit incensum; deinde Diacono benedicit, qui procedens ad locum consuetum signat, incensat, & cantat Evangelium, ut heri, Pontifice ante sedem prædictam sine mitra verso ad Diaconum stante.

Sequētia sancti Evangelii secundum Lucam.

Cap. 10.

IN illo tempore: Designavit Dñus & alios septuaginta duos: & misit illos binos ante faciem suam in omnem civitatem & locum, quò erat ipse venturus. Et dicebat illis: Messis quidem multa, operarii autem pauci. Rogate ergo dñm messis, ut mittat operarios in messem suam. Ite: ecce ego mitto vos sicut agnos inter lupos. Nolite portare sacculum, neque peram, neque calceamenta, & neminem per viam salutaveritis. In quamcunque domum intraveritis, primum dicite: Pax huic domui: & si ibi fuerit filius pacis, requiescet super illum pax vestra: sin autem, ad vos revertetur. In eadem autem domo manete edentes & bibentes, quæ apud illos sunt: dignus est enim operarius mercede sua. Nolite transire de domo in domum. Et in quamcunque civitatem intraveritis, & susceperint vos, manducate quæ apponuntur vobis: & curate infirmos, qui in illa sunt, & dicite illis: Appropinquavit in vos regnum Dei.

Quo finito, & per Pontificem libro osculato, & ipso incensato, Pontifex sine mitra ante sedem prædictam versus ad altare, ac aliis omnibus in suis locis genuflexis, incipit, schola prosequente, Hymnum:

Veni, Creator Spiritus.

Et dicitur totus, ut supra, pag. 43. quæ schola prosequitur, ut in primo die. Finito primo versu, Pontifex surgit, stans versus ad altare, detecto capite usque ad finem Hymni. Simili modo faciunt omnes alii. Expleto Hymno, omnes sedeant in silentio. Tunc Pontifex sedens in sede prædicta cum mitra, Synodum his verbis alloquitur, si velit:

Venerabiles & dilectissimi fratres nostri; oportet, ut sicut hesternæ die admonuimus benignam mansuetudinem vestram, de divinis officiis & sacris altaris gradibus, aut etiam de moribus & necessitatibus Ecclesiasticis, quæcunque emendanda vel renovanda sunt, charitas omnium vestrum, ubicunque noverit aliqua emendatione condigna, in medium proferre non ambigat; ut per vestræ charitatis studium, Domino largiente, ad optimum perveniant statum, ad laudem & gloriam nominis Jesu Christi Domini nostri.

Post allocutionem hujusmodi, vel prius, si magis placet Pontifici, fit sermo per aliquem doctum idoneum, in quo iterum tractetur de disciplina Ecclesiastica, & aliis, de quibus Pontifici videbitur. Deinde Archidiaconus alta voce legit Apostolicas Constitutiones ibi non promulgatas, vel alias, pro Pontificis arbitrio. Quo finito leguntur Constitutiones per Synodum approbandæ; quibus lectis, habito scrutinio, quæ placent, per Patres confirmantur. His peractis, Pontifex surgens benedicit omnibus solemniter, ut heri. Deinde omnes discedunt.

De tertia conventionem facta in Ecclesia, finita Missa, Pontifex paratus, ut heri, assistentibus sibi Diacono & Subdiacono paratis, genuflexus in saluto io juxta inferiorem gradum ante medium altaris sibi parato, deposita mitra, incipit, schola prosequente, Antiphonam:

Exau.

Exáudi nos Dómine, quóniam benigna est misericórdia tua : & secúndum multitudinem miserationum tuárum réspice nos Dómine.

Psalmus. **S**alvum me fac Deus : * quóniam intravérunt aquæ usque ad ánimam meam. **Et dicitur totus, prout habetur supra in primo die, pag. 343.** Deinde repetitur Antiphona. Incepto Psalmo, Pontifex sedet, & accipit mitram, sic manens quousque Psalmus finiatur, & Antiphona repetatur; qua repetita, deposita mitra, surgit, & stans versus ad altare, dicit :

O rémus.

AD te, Dómine, inténi clamóris vóciis proclamántes, unánimiter postulámus : ut respéctu tuæ grátia solidáti, præcónes veritátis efficiámur intrépidi, tuúmque valeámus verbum cum omni fidúcia loqui. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum : Qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritus sancti Deus per ómnia sæcula sæculórum.

R. Amen.

O rémus.

OMnípotens sempitérne Deus, qui sacro verbi tui oráculo promisísti, ubi duo, vel tres in nómine tuo congregáti essent, te médium fore : adésto coetui nostro propítius, & cor nostrum illúmina miséricors, ut à bono miséricórdia tuæ nullátenus aberrémus, sed rectum justitiæ tuæ tráitem in ómnibus teneámus. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum : Qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum.

R. Amen.

O rémus.

Et ministri dicunt : Flectámus génua.

R. Leváte.

DEus, qui pópulis tuis & indulgéntia cónsulis, & amore domináris : da spíritum sapiéntia tuæ, quibus dedísti régimen disciplinæ ; ut de profécto sanctárum óvium fiant gáudia æténa pastórum. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum : Qui tecum vivit & regnat in unitáte ejúsdem Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum.

R. Amen.

Post hæc Pontifex, accepta mitra, ascendit ad planum altaris, sedens in sede, seu faldistorio ibidem sibi parato. Tum accedit Diaconus cumthurifario, & Pontifex imponit incensum; deinde benedicit Diacono, qui procedens ad locum consuetum signat, incensat, & cantat Evangelium, ut heri, Pontifice ante sedem prædictam sine mitra verso ad Diaconum stante.

Sequéntia sancti Evangelii secundum

† Matthæum. Cap. 18.

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Si peccaverit in te frater tuus, vade, & corripe eum inter te & ipsum solum: si te audierit, lucratus eris fratrem tuum. Si autem te non audierit, adhibe tecum adhuc unum vel duos, ut in ore duorum vel trium testium stet omne verbum. Quod si non audierit eos, dic Ecclesiæ. Si autem Ecclesiam non audierit, sit tibi sicut ethnicus & publicanus. Amen dico vobis, quæcunque alligaveritis super terram, erunt ligata & in cælo: & quæcunque solveritis super terram, erunt soluta & in cælo. Iterum dico vobis: quia si duo ex vobis consenserint super terram, de omni re quamcunque petierint, fiet illis à Patre meo, qui in cælis est. Ubi enim sunt duo vel tres congregati in nomine meo, ibi sum in medio eorum. Tunc accedens Petrus, ad eum dixit: Domine, quoties peccabit in me frater meus, & dimittam ei? usque septies? Dicit illi Jesus: Non dico tibi usque septies: sed usque septuagies septies.

Quo finito, & per Pontificem libro osculato, & ipso incensato, Pontifex sine mitra ante sedem prædictam versus ad altare, atque aliis omnibus in locis suis genuflexis, incipit, schola prosequente; Hymnum.

Veni, Creator Spiritus.

Et dicitur totus, ut supra, pag. 43. Finito primo versu, Pontifex surgens, stans versus ad altare, de recto capite usque ad finem Hymni. Simili modo faciunt omnes alii. Expleto Hymno, omnes sedent in silentio. Tunc Pontifex sedens in sede prædicta cum mitra, Concilium seu Synodum his verbis alloquitur, si velit. Poterit tamen huiusmodi allocutio-

tionem omittere, & quod ejus loco, si placebit, per aliquem doctum idoneum, de his quæ in allocutione continentur, & aliis opportunis sermo fiat, committere.

Venerábiles & dilectíssimi fratres: Cónvenit, ut ea quæ de Ecclesiásticis officiis, & Sacerdotálibus grádibus, vel étiam Canónicis funciónibus, propter divérsas occupatiónes, aut (quod negáre non póssumus) propter nostram aliorúmque desídiam, non tam plenè, ut opórtet, executá sunt, ómnium nostrum unánimi consénsu & voluntáte requirántur, & humíliter coram charitáte vestra reciténtur: ut quæ digna sunt emendatióne, ad meliorem statum, auxiliánte Dómino, perducántur. Et cui fortásse áliquid, quod digéstum est, displicet, charitati vestræ cum benignitáte & modéstia intimáre non differat, quátenus totum quod synodáli conventiône nostra statútum fúerit vel renovátum, absque omni contrarietáte, concórdia sanctæ pacis ab ómnibus æquè custodiátur ac teneátur, ad augméntum æternæ beatitudinis ómnium nostrum.

Post hæc leguntur Constitutiones, si quæ sint per Synodum approbandæ: quibus lectis, & per Patres, si placet, confirmatis, atque omnibus terminatis, Pontifex sedens cum mitra omnium orationibus se commendat. Deinde leguntur nomina omnium qui Synodo interesse debent, & præsentés ad sua nomina surgunt, & respondent Singuli: **Adsum.**

Absentes verò notantur, & per Pontificem debita poena mulctantur. Demùm Pontifex adhuc in sede prædicta cum mitra sedens, si placet, congregatos admonet, & exhortatur sub hujusmodi verbis:

Fratres dilectíssimi, & Sacerdótes Dómini: Cooperatóres Ordinis nostri estis. Nos, quamvis indigni, locum Aaron tenémus, vos autem locum Eleázari & Ithámari. Nos vice duódecim Apostolorum fúngimur, vos ad formam septuaginta duórum discipulórum estis. Nos pastóres vestri sumus, vos autem pastóres animárum vobis commissárum. Nos de vobis ratiónem redditúri sumus summo Pastóri nostro Dómino Jesu Christo, vos de plébibus vobis com-

mendátis. Et ideò, fratres dilectissimi, videte periculum vestrum. Admonemus itaque & obsecramus fraternitatem vestram, ut quæ vobis suggérimus, memoriæ commendétis, & ópere exercere studeátis. In primis admonemus, ut vita & conversatio vestra sit irreprehensibilis. In dómibus vestris mulieres non cohábitent. Omni nocte ad noctúrnas horas súrgite. Officium vestrum horis certis decantáte. Nullus nisi jejúnus, Missam célebret, & non in véstibus comúnibus, sed sacris & nítidis, amíctu, alba, cingulo, manípulo, stola, & cásula, quæ ad álios usus non sérviant. Missas religiósè celebráte: Corpus & Ságuinem Dómini nostri Jesu Christi cum omni reveréntia & tremóre súmite. Corporália mundíssima sint. Vasa sacra própriis mánibus ablúite, & extérgite diligénter. Nulla fémina ad altáre Dómini accédât, nec cálicem Dómini tangat. Altáre sit coopértum mundis línteis, saltem tribus divérsis. Et desuper nihil ponátur, nisi reliquiae, ac res sacrae, & pro sacrificio opportúnæ. Missále, Breviárium, & Martyrológium, unusquísque hábeat. Ecclesiæ vestrae benè sint coopértæ, & mundæ. In sacristiis sive secrezáriis, aut juxta altáre majus, sit locus præparátus ad infundéndum aquam ablutionis corporálium, & vasórum sacrórum, ac mánuum, postquam sanctum Chrísma, aut óleum Catechumenórum, vel Infirmórum tractavéritis. Ibique péndeat vas cum aqua munda, pro lavándis mánibus Sacerdótum, & aliórum qui rem sanctam & officium divinum sunt peractúri, & propè, línteum mundum ad illas abstergéndum. Atria Ecclesiæ sint benè múnita. Nullus sine ícitu & consénsu nostro, per potestátem saculárem, Ecclesiám obtíneat. Nullus Ecclesiám, ad quam intitulátus est, dimíttat, & ad áliam quæstus grátia se transférât. Nullus plures Ecclesiás sine título, & contra sacrórum Cánónum dispositiões nancísci præsumat. Nullátenus étiam una Ecclesiá inter plures dividátur. Nullus extra Ecclesiám in locis non consecrátis célebret. Nullus altérius parochiánum, nisi itinerántem, & tunc de Rectóris sui licéntia ad communionem recípiat. Nullus in altérius Paróchia absque próprii Sacerdótis licéntia Missam célebret.

In

In celebratione, quisque Cálicem & Oblata, non circulo, aut digitorum vacillatione, ut quidam faciunt, sed junctis & extensis digitis cruce signet, sicque benedicat. Calix & patena sint aurei, vel argentei, non ærei, aut aurichálcei, vitrei, vel lignei. Quisque Præbyter clericum habeat, vel scholarem, qui cum eo Psalmos cantet, Epistolam & Lectionem legat, & in Missa respondeat. Ipse quoque Præbyter infirmos visitet, & reconciliet, & juxta Apostolum propria manu communicet, oleo sancto inungat. Nullus præsumat tradere communionem laico aut feminae, ad deferendum infirmo. Nullus pro baptizandis infantibus, five adultis, aut infirmis reconciliandis, aut mortuis sepeliendis, præmium vel munus exigat. Per negligentiam vestram nullus infans sine Baptismo, & adultus sine Communionem pereat. Nullus vestrum sit ebriosus, aut litigiósus. Nullus arma ferat. Nullus canum, aut avium jocis inserviat; nullus in tabernis bibat. Quisque vestrum, quantum sapit, de Evangelio Domínico & ceteris festivis diebus suæ plebi annuntiet. Verbum Domini prædicat. Curam páuperum, peregrinorum, viduarum, & orphanorum habete; ipsosque peregrinos ad prandium vestrum vocat. Estote hospitales, aliis exinde bonum exemplum præbentes. Singulis diebus Domínicis ante Missam, aquam, qua populus aspergatur, benedicite, ad quod vas proprium habete. Vasa sacra & vestimenta Sacerdotalia, nolite negotiári aut tabernario in pignus dare. Minus dignè poenitentem cujuscunque rei grátia ad reconciliationem non adducite, neque ei reconciliationis testimonium perhibete. Usúras non exigite. Nec facultates vestras post ordinationem vestram acquisitas alienate, quóniam Ecclesiæ sunt. Nullus etiam res, possessiones, aut mancipium Ecclesiæ vendere, commutare, aut quocunque ingenio præsumat alienare. Nullus decimam alterius recipiat. Nullus poenitentem, carnem manducare, aut vinum bibere invitet, nisi pro eo tunc eleemósyfam fecerit. Quisque fontes baptismales lapideos habeat benè mundos; quos si habere non

póte-

póterit , vas áliud ad hoc opus solúm deputátum teneat . Omnibus parochiánis vestris Symbolum & Oratióem Domínicam insinuáte . Jejúnia Quatuor Témporum , & ália Ecclesiæ mandata significáte observánda . Ante Quadragésimam quarta féria pópulum ad confessiόem invitáte , & conféssis juxta qualitátem críminum poeniténtiam injúngite . Tribus tempóribus in anno , id est , Nativitáte Dómini , Pascha , & Pentecóste , omnes fidéles accédere ad communiόem Córporis Dómini nostri Jesu Christi admonéte , & ne omíttant , quin saltem in Pascha commúnicent . Certis tempóribus conjugátos abstinére ab uxóribus exhortámini . Nullus vestrúm rúbeis , aut virídibus , vel laicálibus véstibus utátur . Diem Domínicam , & céteras festivitátes , absque ópere servíli , à véspera in vésperam celebrári docéte . Cantus & chóreas mulierum in átrio Ecclesiæ prohibéte . Incantatiόes super mórtuos noctúrnis horis à vulgo fieri consuétas sub contestatiόe Dei omnipoténtis vetáte . Cum excommunicátis nolíte communicáre : Nec quis vestrúm in eórum præséntia celebráre præsúmat , quod étiam plebi nuntiáte . Et nullus ex plebe uxórem domum ducat , nisi prius núptiæ tempóribus ab Ecclesiá permissis , públicè fúerint celebrátæ . Quòd nullus ad raptam , vel consanguíneam accédát , aut altérius sponsam ducat omnímodis prohibéte . Porcários , & álios pastóres , saltem Domínica die faciátis venire ad Missam . Patrínos , ut filiólos Symbolum & Oratiόem Domínicam doceant , aut docéri faciánt , exhortámini . Sacraméntum Eucharistiæ , sanctum Chrísma , & Oleum Catechumenórum , ac sanctum seu Infirmórum , in Ecclesiá in loco mundo , condecénti , & secúro , sub fera & fida custódia diligénter serváte . Quisque vestrúm expositiόem Symboli & Oratiόis Domínicæ juxta Orthodoxórum Patrum Traditiόes penes se habeat , eásque atque Oratiόes Missárum , & Epístolas , Evangélia , & Cánones benè intélligat , ex quibus prædicádo , pópulum sibi commíssum sédulò instruat , & máximè non benè credéntem . Intróitum Missæ , Oratiόes , Epístolam ,

lam, Graduále, Evangélium, Symbolum, & cetera non secreta, alta & intelligibili voce próferat. Secreta verò, & Cánonem, morosè & distinctè submissa voce legat. Psalmórum verba, & distinctiões, reguláriter cum Cánticis consuétis intelligibíliter pronúntiet. Symbolum sancti Athanásii de Trinitáte & fide Cathólica memoriter téneat. Exorcísmos & Oratiões ad Catechúmenos faciéndos, ac réliquas preces super másculum & féminam, pluraliter vel singulariter respectíve distinctè próferat. Ordinem baptizándi, & ad succurréndum infirmis, reconciliatiónis, & commendatiónis animæ, & in agéndis exéquiis defunctorum, juxta modum canónicum obsérvet. Exorcísmos, & benedictiões salis & aquæ pertinenter legat. Cánticum diúrnium & noctúrnium sciat. Cómputum étiam minórum ad inveniéndum litteram Dominicálem, tempus intervállí diéi Paschæ, & majórum móbiliū Festórum non ignóret. Vólumus autem, fratres dilectíssimi, quatenus quæ nostra percepístis traditióne, bonis studeátis opéribus adimplére: Præstante Dómino nostro Jesu Christo, cui cum Patre & Spíritu sancto est honor & glória in sæcula sæculórum.

Tum Pontifex, dimissa mitra, surgit, & stans versus ad altare, dicit absolutè:

Oremus.

Nulla est, Dómine, humánæ consciéntiæ virtus, quæ inoffensè possit tuæ voluntátis júdicia experíri: & ideò, quia imperfèctum nostrum vident óculi tui, perfectiáni députa miséricors Deus, quod perfècto æquitátis fine conclúdere peroptámus; te in nostris principiis occursórem póscimus, te in hoc fine júdiciórum nostrórum indultórem nostris excéssibus sperámus, scilicet, ut ignorántiæ parcas, erróri indúlgeas, ut perfèctis votis perfèctam óperis efficáciam largiáris: & quia consciéntia remordénte tabéscimus, ne aut ignorántia nos tráxerit in errórem, aut præceps fórfitan volúntas impúlerit justítiam declináre; hoc te póscimus, te rogámus; ut si quid offensiónis in hac Synodi celebritáte contráximus, te miseránte, indul-

indulgentiam sentiámus; ut in eo, quòd solutúri fu-
mus aggregátam Synodum, à cunctis primùm ab-
solvámur nostrórum néxibus delictórum; quáliter,
& transgressóres vénia, & confiténtes tibi, subse-
quátur remunerátio sempitérna. Per Christum Dó-
minum nostrum.

R. Amen.

Deinde benedicit solemniter omnibus dicens:

Sit nomen Dómini benedíctum, &c.

Et dat indulgentiam. Quibus peractis, Archi-
diaconus stans juxta Pontificem, dicit alta voce:

Recedámus cum pace.

Et respondent omnes:

In nómine Christi.

Tunc omnes pariter surgentes, Pontificem cappa
indutum cum superpelliceis ad domum reducunt. Si
verò in primo die vel in secundo omnia negotia Sy-
nodi expediuntur; approbatis omnibus, & conclu-
sione Synodi facta, Pontifex sedens cum mitra, ut
suprà, commendat se omnium orationibus, & le-
guntur nomina interesse debentium, admonentur
per Pontificem congregati, & alia fiunt, prout su-
prà sunt ordinata.

ORDO SUSPENSIONIS,

Reconciliationis, Depositionis, Dispensationis, Degradationis, & Restitutionis sacrorum Ordinum.

P Rænotandum est, quòd Clericus quandoque suspenditur, quandoque deponitur, quandoque degradatur. Suspenditur quis quandoque ab homine, quandoque à jure, & quandoque ad tempus, quandoque in perpetuum.

Ab homine, quando Prælatus sic in scriptis pronuntiat:

O Via constat re tale quid commisisse; ideò ab officio & executione Ordinum tuorum te suspendimus.

Vel quando fit in genere, dicit:

Q Uicunque tale quid fecerit, aut non fecerit; ipsum in his scriptis suspendimus, vel in his scriptis nòverit se suspensum.

Hujusmodi autem suspensionis sententia taliter revocatur.

Q Uia de tali negotio propter quod suspensions sententiam incurreras, emendationem plenam, & poenitentiam condignam egisti; ideò sententiam suspensionis hujusmodi misericórditer relaxamus.

Illud autem sciendum est, quòd simpliciter & sine temporis præfinitione ab homine vel à jure suspensus, perpetuò intelligitur esse suspensus; ad tempus verò suspensus, utpote donec poenituerit, vel à crimine abstinuerit, eo ipso, quòd abstinet, vel poenitet, executionem sui officii recuperat; nec alia est reconciliatio, seu sententiæ suspensionis relaxatio necessaria. Ad hæc Clerici publicè delinquentes, & enormiter, executionem sui Ordinis secundum Canones perdunt; & etiam post peractam poenitentiam ab executione suorum Ordinum suspensi remanent; adeò, quòd absque dispensatione & reconciliatione non possunt in illis licitè ministrare, neque ad majores Ordines promoveri; præcipue
si de

si de hoc convicti fuerint in iudicio, & puniti. Episcopi tamen possunt in adulteriis, & aliis criminibus, quæ sunt minora, & generaliter ubicumque à jure expressè non prohibentur, post peractam poenitentiam, vel partem ipsius, cum talibus dispensare, & eos reconciliare, quæ reconciliatio & dispensatio fit hoc modo:

QUAMVIS tale enorme crimen publicè commiseris, quod confessus es, (vel de quo convictus es) & in iudicio condemnatus, propter quod secundum juris rigorem merueras ab officio & beneficio amoveri, & propterea non vales ulterius secundum Caneones in tuis Ordinibus licitè ministrare: quia tamen defectus nostri temporis antiquam non patitur Canonum manere censuram, eligentes potius de misericordia, quam de severitate reddere rationem; idcirco vitam tuam plenius agnoscèntes, & meliora & salutis viciniora de te de cetero verisimiliter expectantes, de misericordia quæ superexaltat iudicium, hanc poenam auctoritate nobis in hac parte à jure concessa tibi duximus relaxandam, & relaxamus. Indulgentes tibi, ut hoc non obstante, licitè possis ad superiores Ordines conscendere, & in susceptis etiam Ordinibus licitè ministrare. Infamiam insuper canonicam propter hoc per te contractam penitus abolentes, & restituèntes te in integrum pristino statui, ac famæ.

Circa dispositionem verò notandum est, quòd si agitur, ut deponatur quis à beneficio, solus Episcopus hoc potest. Sicut potest deponere ab Ordine cum Capitulo suo, sive ab ipso Capitulo deputatis, & etiam solus ex consuetudine. Et similiter Episcopus cum Capitulo suo deponit ab Ordine Clericos primæ tonsuræ, & in minoribus Ordinibus constitutos, si post hujusmodi verbalem depositionem secutura sit actualis degradatio. Et si isto modo agitur, in depositione Subdiaconi, vel Diaconi ab Ordine requiritur numerus trium Episcoporum ultra proprium Episcopum, in examine, & in definitione; & sex in causa Presbyteri, excepta causa hæresis. In depositione verò Episcopi ab ordinatione exigitur numerus duodecim Episcoporum, præter Metropolita-

num, qui debet esse tertiusdecimus, qui omnes possint procedere contra Episcopum usque ad conclusionem tantum; & definitio tam circa condemnationem, quam absolutionem, reservatur Papæ. Sed in ipsa actuali degradatione non requiritur numerus Episcoporum. Et præmissa de numero Episcoporum adhibendo procedunt, si agitur ex potestate ordinaria. Dictabitur autem sententia depositionis ab Ordine, si intenditur, ut post eam sequatur actualis degradatio nomine Episcopi ordinarii, cum præsentia Capituli, sive cum consilio & assensu Episcoporum respectivè, prout eam requirit, in hunc modum, videlicet:

Quia nobis evidenter & legitimè constat, te tale crimen, seu flagitium commisisse, quod non solum grave, verum etiam damnabile est & damnosum, idcirco de talium consilio & assensu ab omni ordine & privilegio clericali te sententialiter perpetuò duximus deponendum, & deponimus.

Per talem itaque sententiam taliter depositus, omni Ordinum, tam majorum, quam minorum executione perpetuò est exutus.

Verum si Episcopus deponens, evidenter agnoverit in posterum emendationem vitæ & morum depositi, vel fortè sententiam suam injustam fuisse; poterit ei de jure misericorditer restituere Graduum & Ordinum executionem, qua privatus extiterat; quæ restitutio debet fieri in Ecclesia, in qua Episcopus elegerit hoc facere, sive sit Cathedralis, sive alia; & coram altari, quia & ibi Ordinum gradus distribuuntur; & potest fieri per Episcopum solum cum Capitulo suo, non solum in Quatuor Temporibus, verum etiam quolibet tempore, & sine Missæ celebratione; & tam restituens, quam restituentus debent esse jejuni.

Depositus ergo, qui restitutionem privilegii clericalis, & executionis quatuor minorum Ordinum petierit, vestibus suis consuetis indutus debet genua flectere coram Pontifice parato amictu, stola, pluviali, tempori convenientibus, & mitra simplici, baculum pastorem in manu tenente, & in faldistorio

istorio ante medium altaris sedente, qui deposita mitra surgit, & stans versus ad illum coram se genuflexum, dicit:

V. Deus in adiutorium meum intende.

R. Domine ad adjuvandum me festina.

V. Gloria Patri, & Filio, & Spiritui sancto.

R. Sicut erat in principio, & nunc, & semper, & in secula seculorum. Amen.

Et hæc secundo & tertio dicuntur. Deinde subiungit Pontifex:

K yrie eleison.

C hriste eleison.

K yrie eleison.

P ater noster. *reliqua secretò. Deinde*

V. Et ne nos inducas in tentationem.

R. Sed libera nos à malo.

V. Salvum fac servum tuum Domine.

R. Deus meus sperantem in te.

V. Mitte ei Domine auxilium de sancto.

R. Et de Sion tuere eum.

V. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

O rémus.

DEus, qui in sanctis habitas, & pia corda non deris, suscipe propitius orationem nostram: & hunc famulum tuum, quem delictorum catena constringit, miseratio tuæ pietatis absolvat. Per Christum Dominum nostrum. *R.* Amen.

Tum sedet Pontifex, accepta mitra, & super caput illius coram eo genuflexi imponit manum dexteram, dicens:

IN nomine Domini: Ego, licet peccator, tamen Episcopus, auctoritate à Deo mihi concessa per hanc manus impositionem restituo tibi charissimo filio privilegium clericale, & executionem Ordinis & gradus Ostiariatus, Lectoratus, Exorcistatus, atque Acolythatus, quibus fueras iuste privatus, & ab eis depositus: ut amodo possis dignè custodire ostia domus Domini, cum omnibus quæ intra retinentur; & distinctè legere de codice, audi-

diēnte pópulo Dei ; & abhinc in ántea hábeas potestátem imponēdi manus super energuménos , five baptizátos , five Catechúmenos ; & ut deinceps possis dignè accéndere luminária Ecclésiæ , & ante Evangélium portáre . Præstánte Dómino nostro Jesu Christo : Qui vivit & regnat in unitáte Spíritus sancti Deus , per ómnia sæcula sæculórum .

R. Amen .

Deinde Pontifex adhuc cum mitra sedens benedicit illi , dicens :

Benedictio Dei omnipoténtis Pa tris , & Fi lii , & Spíritus sancti descéndat super te , & máneat semper . R. Amen .

Quo tacto , ille osculatur manum dexteram Pontificis , surgensque discedit .

Executionis Subdiaconatus , & minorum Ordinum , ac privilegii clericalis restitutio fit similiter per omnia , prout suprà , usque ad manus impositionem , ad quam Pontifex cum mitra sedens , dicit :

IN nómine Dómini : Ego , licèt peccátor , tamen Epíscopus , per hanc manus impositionem restitua tibi dilectíssimo filio privilégium clericále , & executionem Ordinum & grádum Ostiariátus , Lectorátus , Exorcistátus , Acolythátus , & Subdiaconátus , quibus fúeras justè privátus , & ab eis depósitus : ut ámodò dignè possis custodíre óstia domus Dómini , cum ómnibus quæ intrà retinéntur ; & distíctè légere de Códice , audiēte pópulo Dei ; & abhinc in ántea hábeas potestátem imponēdi manus super energúmenos , five baptizátos , five Catechúmenos ; & possis dignè accéndere luminária Ecclésiæ , & ante Evangélium portáre , ac légere Prophetías , Epístolas ad Missas , & ministráre Diácono , ac Presbytero , vel Epíscopo . Præstánte eódem Dómino nostro Jesu Christo : Qui vivit & regnat in unitáte Spíritus sancti Deus , per ómnia sæcula sæculórum .

R. Amen .

Tum benedicit ei , ut suprà : quo factó , ille osculatur manum dexteram Pontificis , surgensque discedit .

EXecutionis verò Diaconatus, Subdiaconatus, & minorum Ordinum, ac privilegii clericalis restitutio fit similiter per omnia, prout suprà, usque ad manus impositionem, ad quam Pontifex sedens cum mitra dicit:

IN nómine Dómini: Ego, licèt peccátor, tamen Epíscopus, per hanc manus impositionem restituo tibi dilectíssimo filio privilégium clericále, & executionem Ordinum & gráduum Ostiariátus, Lectorátus, Exorcistátus, Acolythátus, Subdiaconátus, & Diaconátus, quibus fúeras justè privátus, & ab eis depósitus: ut ámodò possis dignè custodíre Ostia domus Dómini, cum ómnibus quæ intrà retinéntur; & distíntè légere de Códice, audiénte pópulo Dei; & hábeas potestátem imponéndi manus super energúmenos, sive Catechúmenos, sive baptizátos; & possis dignè accéndere luminária Ecclésiæ, & ante Evangélium portáre, ac légere Prophetías, & Epístolas, ac Lectiónem Evangélicam ad Missas, & in eis ministráre Presbytero, vel Epíscopo, & fúndere aquam in Eucharistíam Sánguinis Christi. Præstánte Dómino nostro Jesu Christo: Qui vivit & regnat in unitáte Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum, Amen.

Tum benedicit ei, ut suprà: quo factó, ille osculatur manum dexteram Pontificis, surgensque discedit.

EXecutionis autem Presbyteratus, Diaconatus, Subdiaconatus, & minorum Ordinum, & privilegii clericalis restitutio fit similiter, prout suprà, usque ad manus impositionem, in qua Pontifex cum mitra sedens, dicit:

IN nómine Dómini: Ego, quamvis peccátor, tamen Epíscopus, per hanc manus impositionem restituo tibi dilectíssimo filio privilégium clericále, & executionem Ordinum & gráduum Ostiariátus, Lectorátus, Exorcistátus, Acolythátus, Subdiaconátus, Diaconátus, & Presbyterátus, quibus fúeras justè depósitus & privátus: ut ámodò possis dignè custodíre Ostia domus Dómini, cum ómnibus quæ intrà retinéntur; & distíntè légere de Códice, audiénte pópulo Dei; & abhinc in ánteà

há-

habeas potestatem imponendi manus super energúmenos, sive Baptizátos, sive Catechúmenos; & possis dignè accendere luminária Ecclesiæ, & ante Evangelium portare; ac légere Prophetías, & Epístolas, ac Lecciónem Evangélicam ad Missas, & in eis ministrare Diacono, Presbytero, & Episcopo, & fúndere aquam in Eucharistíam Ságuinis Christi; ac Missas celebrare pro vivis ac defúntis, acceptábiles quoque Hóstias offérre Deo, & ministérium Presbyterále devótè perficere. Præstánte Dómino nostro Jesu Christo: Qui vivit & regnat Deus, in sæcula sæculórum. Amen.

Tum benedicit ei, ut suprà: quo factó, ille osculatur manum dexteram Pontificis, surgensque discedit.

Nunc degradationem subjicimus.

SI Clericus, secundum primam formam sententia-liter depositus, incorrigibilis appareat, debet excommunicari. Et si postmodum in profundum malorum veniens contempserit, tunc, ut cum Ecclesia non habeat ultrà quid faciat, Pontifex debet illum degradare, & curiæ sæculari relinquere, quæ degradatio fit hoc modo.

DEGRADATIONIS

Forma.

DEgradandus, indumentis Sacerdotalibus si Sacerdos sit, indutus; vel Diaconalibus, si sit Diaconus; & sic de reliquis Ordinibus & indumentis, offertur Pontifici. Pontifex verò quasi exequendo sententiam depositionis in illum dudum prolatam, præsentem iudicem sæculari, cui degradandus debet relinqui, publicè abradit cum vitro vel cultello vel alio hujusmodi, leviter sine sanguinis effusione, loca manuum illius, quæ in collatione Ordinum inunctæ fuerunt, & etiam tonsuram, si velit. Et consequenter seriatim & sigillatim detrahit illi omnia insignia, sive sacra ornamenta, quæ in Ordinum susceptione recepit, & demum exiit illum habitu clericali, & induit laicali, dicens publicè iudici sæculari

præfenti, ut illum propter scelera fua fic depositum, degradatum, expoliatum, & exauctoratum in fuum, fi velit, forum recipiat.

Et eft notandum, quòd in hac executione fententiæ non eft neceffaria Coepifcoporum præfentia, nec etiam refert, five in Ecclefia fiat, five extra in platea, five Pontifex degradans indutus fit Pontificali-
bus ornamentis, five non: & talis degradatio, fo-
lemnis depositio vocatur, propriè tamen loquendo
quis à dignitatibus & honoribus deponitur, fed
ab Ordinibus degradatur; & poft talem degradatio-
nem juftè & ritè factam folus Romanus Pontifex
cum tali difpenfat. Epifcopus tamen ante ipfam in-
fignium detractionem, & etiam poft fententiæ depo-
fitionis prolationem difpenfare, & reftituere folo
verbo poteft, ficut & verbaliter depositus fuit, ut
præmiſſum eft.

Sed fi, priuſquam fæcularis iudex in illum animad-
verterit, talis depositio & degradatio injuſta vel
nulla inveniat, tunc non ſolùm verbo, ſed etiam
facto ſecundùm ea, quæ præmiſſa ſunt, difpenſatio
& reſtitutio fiat, & infignia ſibi detracta ſeriatim,
ſigillatim, & ſolemniter ei coram altari reſtituan-
tur. Et, fi fit Epifcopus, recuperabit orarium,
baculum, annulum, ſandalia, mitram, & alia in-
fignia Pontificalia; fi Presbyter, orarium & plane-
tam; fi Diaconus, orarium & dalmaticam; fi Sub-
diaconus, tunicellam & manipulum. Et reliqui
gradus in reſtitutione ſua recuperant ea, quæ, cum
ordinarentur, receperunt. Poteſt tamen (quod con-
venientius videtur) ad aliorum terrorem actualis
degradatio fic fieri.

In primis in publico extra Eccleſiam paratur ali-
quis eminens congruentis ſpatii locus, pro degra-
datione facienda; ſupra quem ordinatur una cre-
dentia ſimplici tobalea cooperta, ſupra quam po-
nuntur ampulla vini, ampulla aquæ; calix cum pa-
tena, & hoſtia; unum vas vini, unum vas aquæ;
liber Evangeliorum, liber Epiftolarum; bacile cum
buccali & mantili; unum candelabrum cum can-
dela extincta; liber Exorcifmorum; liber Lectio-
num; claves; Antiphonarium; forfices, cultellus,
aut

aut vitrum; paramenta pro degradando: videlicet, si degradandus sit Archiepiscopus, ordinentur super dictam credentiam superpelliceum; sandalia, cum caligis; amictus; alba; cingulum; manipulus; tunicella; stola; dalmatica; chirothecæ; alia stola; planeta; mitra; annulus Pontificalis; pallium; baculus pastoralis; & aliqua vestis habitus sæcularis. Si verò degradandus non sit Archiepiscopus, sed Episcopus tantum, omisso pallio, ponuntur super credentiam omnia alia prædicta. Si verò Presbyter tantum, omisso pallio & aliis Pontificalibus paramentis prædictis, ponuntur ibidem omnia alia prædicta. Idem in aliis Ordinibus, etiam in ordinatione credentiæ observatur. Item paratur in dicto loco faldistorium pro Pontifice degradatore, sedilia pro Officialibus. Vocantur, & ibidem adsint ministri Pontificis; Judex sæcularis, cui degradatus committatur; Notarius, qui processum degradationis legit (si opus erit, vel Pontifici placet) & barbitonsor.

Hora congruenti ducitur degradandus, sive sit Archiepiscopus, sive quicumque alius, quotidiano suo habitu indutus, super dictum locum ad hoc præparatum; ubi cum fuerit, solvitur, & liber ibidem manet. Tum à Clericis induitur omnibus paramentis sui Ordinis, ut præmittitur, supra credentiam ordine suo positus; incipiendo à superpelliceo, & continuando usque ad ultimum paramentum sui Ordinis. Quo sic induto, Pontifex degradator indutus, amictu, alba, cingulo, stola, & pluviæ rubeis, ac mitra simplici, baculum pastorem in sinistra tenens, ascendit ad locum prædictum, & ibidem sedet in faldistorio, in conveniente loco sibi parato, versus ad populum, astante sibi Iudice sæculari. Tum degradandus, sive Archiepiscopus fuerit, sive alius, omnibus sui Ordinis vestibus sacris indutus, & singulis ornamentis ornatus, habens in manibus ornamentum ad Ordinem suum spectans, ac si deberet in suo officio ministrare, adducitur ante Pontificem, coram quo genuflectit. Tum Pontifex ut suprâ sedens, populo in vulgari notificat degradationis huiusmodi causam; deinde contra degradandum sententiam fert in hæc verba, si sit Sacerdos, aut Diaconus, aut Subdiaconus, vel Clericus, & prius huiusmodi sententia lata non sit.

IN nómine Pa *†* tris, & Fí *†* lii, & Spíritus *†* sancti, Amen. Quia nos *N.* Dei & Apostólicæ Sedis grátia Epíscopus *N.* per viam accusatiónis, *vel* denuntiatiónis, *aut* inquisitiónis cognoscentes de crimine *N.* contra *N.* Presbyterum, *vel* Diáconum, *vel* Subdiáconum, *feu* Cléricum propter ipsius confessi-
nem, vel legítimas probatiónes, evidenter invéni-
mus eum ipsum crimen commisisse; quod cum non
solum grande, sed étiam damnábile & damnósum sit,
& ádeo enórme, quòd exínde non tantum divína ma-
jéstas offénsa, sed & univérfa civitas commóta est,
& ob hoc indignus officio & beneficio Ecclesiástico
sit rédditus: idcirco nos auctoritaté Dei omnipotén-
tis, Patris, & Fílii, & Spíritus sancti, & nostra, ip-
sum omni hujúsmodi officio & beneficio Ecclesiástico
sententiáliter perpétuò privámus in his scriptis, ip-
súmque ab illis verbo depónimus, & pronuntiámus
realiter & actualiter secúndum traditiónem Cánonum
deponéndum & degradándum.

*Qua sententia sic, ut præfertur, lata, Pontifex
degradator aufert ab illo singula ornamenta sibi juxta
Ordinem suum tradita, inchoando ab ultimo orna-
mento, & descendendo gradatim, continuans usque
ad primum, quod in prima Tonsura sibi datum fuit,
hoc ordine.*

D E G R A D A T I O

ab Ordine Pontificali.

*Si degradandus sit Archiepiscopus, Pontifex degra-
dator aufert ab eo pallium, sic dicendo:*

Prærogatíva Pontificális dignitátis, quæ in pállio
designátur, te exúimus, quia malè usus es ea.

*Deinde, vel si degradandus sit Episcopus tantum,
Pontifex degradator amovet ei mitram, dicendo:*

Mitra, Pontificális dignitátis videlicet ornátu,
quia eam malè præsidéndo soedásti, tuum ca-
put denudámus.

*Deinde unus ex Ministris tradit degradando librum
Evangeliorum, quem Pontifex degradator aufert de
manibus degradandi, dicens:*

Redde

Redde Evangelium, quia predicandi officio, quo spreta Dei gratia te indignum fecisti, te iuste privamus.

Deinde Pontifex degradator amovet annulum de digito degradandi, sic dicens:

Annulum, fidei scilicet signaculum, tibi digne subtrahimus, quia ipsam sponsam Dei Ecclesiam temere violasti.

Tum unus ex Ministris tradit degradando in manus baculum pastorem, quem mox Pontifex degradator tollit de manibus degradandi, dicens:

Auferimus a te baculum pastorem, ut inde correctionis officium, quod turbasti, non valeas exercere.

Deinde extractis sibi per Ministros chirothecis, Pontifex degradator abradit degradando pollices & manus leviter cum cultello, aut vitro, dicens:

Sic spiritualis benedictionis & delibutionis mysticæ gratia, quantum in nobis est, te privamus, ut sanctificandi & benedicendi perdas officium & effectum.

Post hæc Pontifex cum eodem cultello aut vitro abradit leviter caput degradandi, dicens:

Consecrationem, & benedictionem, atque unctionem tibi traditam radendo delémus, & te ab ordine Pontificali, quo inhabilis es redditus, abdicamus.

Tum degradando per Ministros extrahuntur sandalia.

DEGRADATIO

ab Ordine Presbyteratus.

Ministri tradunt in manus degradandi Calicem cum vino & aqua, ac Patena & Hostia, quem Pontifex degradator aufert de manibus degradandi, dicens:

Amovemus a te, quin potius amotam esse ostendimus, potestatem offerendi Deo Sacrificium, Missamque celebrandi tam pro vivis, quam pro defunctis.

Deinde Pontifex degradator abradit leviter cum cultello vel vitro, pollices & indices utriusque manus degradandi, dicens:

Potestatem sacrificandi, consecrandi, & benedicendi, quam in unctione manuum & pollicum recepisti, tibi tollimus hac rasura.

Quo dicto, Pontifex degradator accipit casulam five planetam per posteriorem partem caputii, & degradandum exuit, dicens:

Veste Sacerdotali charitatem signante te merito expoliamus, quia ipsam & omnem innocentiam exuisti.

Tum Pontifex degradator aufert à degradando stolam, dicens:

Signum Domini per hanc stolam turpiter abiectioni, ideoque ipsam à te amovemus, quem inhabilem reddimus ad omne Sacerdotale officium exercendum.

DEGRADATIO

ab Ordine Diaconatus.

Ministri tradunt degradando in manus librum Evangeliorum, quem Pontifex degradator tollit de manibus ejus, dicens:

Amovemus à te potestatem legendi Evangelium in Ecclesia Dei, quia id non competit, nisi dignis.

Tum Pontifex degradator exuit degradandum dalmaticam, dicens:

Leytico ordine te privamus, quia tuum in eo ministerium non implevisti.

Deinde Pontifex degradator amover degradando stolam de humeris, projiciens eam post tergum, dicens:

Stolam candidam, quam accéperas immaculatam in conspectu Domini perferendam, quia non sic cognito mysterio exemplum conversationis tuæ fidelibus præbueris, ut plebs dicata Christi nomine posset exinde imitationem acquirere, justè à te amovemus, omne Diaconatus officium tibi prohibentes.

DEGRADATIO

375

ab Ordine Subdiaconatus.

Ministri tradunt in manus degradandi librum Epistolarum, quem Pontifex degradator de manibus illius accipit, dicens:

Auferimus tibi potestatem legendi Epistolam in Ecclesia Dei, quia hoc ministerio indignus es redditus.

Tum Pontifex degradator exuit degradandum tunicella, dicens:

Tunica Subdiaconali te exuimus, cuius cor & corpus, timor Domini castus & sanctus in æternum permanens, non constringit.

Deinde Pontifex degradator accipit à degradando manipulum, dicens:

Depone manipulum, quia per fructus bonorum Operum quos designat, non expugnasti spirituales insidias inimici.

Tum Pontifex tangens amictum degradandi, dicit:

Quia vocem tuam non castigasti, ideo amictum à te auferimus.

Post hæc unus ex Ministris tradit in manus degradandi urceolos cum vino & aqua, ac bacile cum manutergio, ac Calicem vacuum cum patena. Tum Archidiaconus tollit de manu degradandi urceolos cum vino & aqua, ac bacile cum buccali & manutergio. Pontifex verò calicem vacuum & patenam tollit, dicens:

Potestatem introeundi sacrarium, tangendi pallas, vasa, & alia indumenta sacra, omneque Subdiaconatus ministerium exercendi, à te amovemus.

Deinde Ministri exuunt degradandum cingulum, albam, & amictum.

DEGRADATIO

ab Ordine Acolythatus.

Unus ex Ministris tradit in manus degradandi urceolum vacuum, quem Pontifex degradator tollit de manibus illius, dicens:

Immunde, vinum & aquam ad Eucharistiam de cetero non ministres.

Tum unus Ministrorum tradit in manu degradandi candelabrum cum cereo extincto, quod Pontifex degradator accipit de manibus illius, dicens:

Dimitte perferendi visibile lumen officium, quia præbere spirituale moribus neglexisti, atque universum Acolythatus officium hic depone.

DEGRADATIO

ab Ordine Exorcistatus.

Unus ex Ministris tradit degradando in manu librum Exorcismorum, quem Pontifex degradator tollit de manibus illius, dicens:

Privamus te potestate imponendi manum super energúmenos, & dæmones de obsessis corporibus expellendi, omni tibi Exorcistatus officio interdicto.

DEGRADATIO

ab Ordine Lectoratus.

Unus Ministrorum tradit degradando in manus librum Lectionum, quem Pontifex degradator tollit de manibus illius, dicens:

IN Ecclesia Dei non legas ulterius aut cantes, nec panes aut fructus novos ullatenus benedicas, quia tuum officium non implevisti fideliter & devotè.

DEGRADATIO

377

ab Ordine Ostiariatus.

Unus ex Ministris tradit degradando in manus claves Ecclesiæ, quas Pontifex degradator tollit de manibus illius, dicens:

Quia in clavibus errasti, claves dimitte; & quia ostia cordis tui malè dæmonibus obferasti, amovemus à te officium Ostiarii; ut non percutias cymbalum; non apérias Ecclesiā, non sacrarium, non librum ampliùs prædicanti.

DEGRADATIO

à prima Tonsura.

Pontifex degradator extrahit degradando superpelliceum, dicens:

Auctoritate Dei omnipotentis, Patris, & Filii, & Spiritus sancti, ac nostra, tibi auferimus habitum clericalem, & nudamus te religionis ornatu, ac depōnimus, degradamus, spoliāmus, & exuimus te omni Ordine, beneficio, & privilegio clericali, & velut clericalis professionis indignum, redigimus te in servitutem, & ignominiam habitus sæcularis, ac status.

Tum Pontifex degradator cum forcipibus tondere incipit, & per barbitonforem ibidem præsentem totaliter tonderi fecit caput degradandi, dicens:

Te velut ingrātum filium à forte Dōmini, ad quam vocātus fūeras, abjicimus, & coronam tuī capitis, regāle quidem signum Sacerdotii, de tuo capite amovēmus, propter tuī regiminis pravitatem.

Tum Ministri Pontificis exuunt degradatum veste & habitu Clericali, & ipsum induunt habitum sæcularem. Quo tacto, si fuerit talis casus, quo degradatus tradi debeat Curiaæ sæculari, Pontifex degradator degradatum ampliùs non tangit, sed in hunc modum contra ipsum pronuntiat, dicens:

R 4 P ro-

PRonuntiāmus, ut hunc exātum omni Ordine ac privilegio Clericali, Cūria ſæcularis in ſuum forum recipiat degradātum.

Tum Pontifex degradator efficaciter, & ex corde, & omni instantia, pro miſerrimo illo dereliſto intercedit apud iudicem ſæcularem, ut citra mortis periculum, vel mutilationis, contra degradatum ſententiam moderetur, dicens:

Domine Iudex, rogāmus vos cū omni affēctu, quo poſſumus, ut amore Dei, pietātis & miſericordiæ intūitu, & noſtrorum intervētu precāminum, miſerrimo huic nullum mortis vel mutilatiōnis periculum inferātis.

Quo factō Miniſtri Curia ſæcularis degradatum ſub ſua cuſtodia recipiunt, & diſcedunt.

O R D O

EXCOMMUNICANDI

& absolvendi.

Notandum quòd triplex est excommunicatio ; videlicet, minor, major, & anathema. Minor excommunicatio contrahitur per solam participationem cum excommunicato, & à tali potest simplex Sacerdos absolvere absque juratoria cautione ; taliter autem excommunicatus confiteatur proprio Sacerdoti, dicens :

Confiteor Deo, & tibi **N.** quòd sum excommunicatus, quia participavi **tali** excommunicato in oratione, **vel** locutione, **vel** bibendo, **vel** comedendo cum eo.

Sacerdos verò absolvens eum, dicit hujusmodi verba :

Auctoritate Dei omnipotentis, & mihi concessa, absolvo te à vinculo hujus excommunicationis quàm confessus es, & à quolibet alia simili, (si qua teneris,) in quantum possum & debeo ; ac restituo te Ecclesiasticis Sacramentis : In nomine Pa **†** tris, & Fi **†** lii, & Spiritus **†** sancti. **R.** Amen.

Major verò excommunicatio, quam Pontifex per sententiam scriptam legendo promulgat, hoc modo profertur :

Cum ego **N.** talem primò, secundo, tertio, & quarto, ad malitiam convincendam legitime monuerim, ut **tale quid** faciat, **vel** non faciat, ipse verò mandatum hujusmodi contempserit adimplere, quia nihil videretur obedientia prodesse humilibus, si contemptus contumacibus non obesset : Idcirco auctoritate Dei omnipotentis Patris, & Filii, & Spiritus sancti, & beatorum Apostolorum Petri & Pauli, & omnium Sanctorum, exigente ipsius contumacia, ipsum excommunico in scriptis ; & tamdiu ipsum vitandum denuntio, donec adimplerit quod mandatur, ut Spiritus ejus in die judicii salvus fiat.

Circa absolutionem verò ab hac majori excommunicatione, sive à Canone, sive ab homine prolatam,

R. 5**tria**

tria sunt specialiter attendenda. Primum est, ut excommunicatus juret ante omnia parere mandatis Ecclesie, & ipsius absolventis, super eo propter quod excommunicationis vinculo est ligatus; & si propter manifestam offensam excommunicatus sit, quod ante omnia satisfaciat competenter.

Secundum est, ut reconcilietur, quod fieri debet hoc modo. Excommunicatus namque (ubi sic fieri solitum est) exutus usque ad camisiam ante fores Ecclesie, coram Pontifice ipsum absolvere volente, qui indutus amictum, stolam, pluviale violaceum, & mitram simplicem sedens super faldistorium ante principalem portam Ecclesie sibi paratum, genuflexus detecto capite humiliter absolutionem petit. Pontifex verò primum accipit ab eo juramentum de parendo mandatis Ecclesie, deinde accepta in dextera manu virga, dicit Psalmum. *Miserere mei Deus, * secundum magnam misericordiam tuam.*

Totus dicitur ut supra, pag. 91. cum Gloria Patri, & Sicut erat.

Deinde subsequenter Psalmus. *Deus misereatur nostri, & benedicat nobis: prout habetur supra in benedictione Campanæ, pag. 301. cum Gloria Patri, & Sicut erat.*

Et in quolibet versa Pontifex cum virga leviter inter spatulas verberat absolvendum. Finitis Psalmis, deposita mitra, surgit Pontifex, & dicit:

K yrie eleison.

C hriste eleison.

K yrie eleison.

P ater noster. reliqua secreto; deinde dicit:

℣. Et ne nos inducas in tentationem.

℞. Sed libera nos a malo.

℣. Salvum fac servum tuum, vel ancillam tuam, Domine.

℞. Deus meus sperantem in te.

℣. Nihil proficiat inimicus in eo, vel in ea.

℞. Et filius iniquitatis non nocébit ei.

℣. Esto ei Domine turris fortitudinis.

℞. A facie inimici.

℣. Domine exaudi orationem meam.

℞. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dó-

V. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spírítu tuo.

O rémus.

DEus, cui próprium est miseréri semper, & pá-
cere: súscipe deprecationem nostram, & hunc
fámulum tuum, *vel* fámulam tuam, quem, *vel* quam
excommunicationis caténa constringit, miserátio tuæ
pietátis cleménter absólvat. Per Christum Dóminum
nostrum. *R.* Amen.

O rémus.

PRæsta, quæsumus Dómine, huic fámulo tuo, *vel*
huic fámulæ tuæ, dignum poeniténtiæ fructum:
ut Ecclesiæ tuæ sanctæ, à cuius integritáte deviáve-
rat peccándo, admíssórum véniam consequéndo red-
dátur innóxius, *vel* innóxia. Per Christum Dómi-
num nostrum. *R.* Amen.

*Deinde iedet Pontifex, & accepta mitra,
dicit:*

AUctoritáte Deí omnipoténtis, & beatórum Apo-
stolórum Petri & Pauli, atque Ecclesiæ tuæ san-
ctæ, & ea qua fungor, absólvo te à vínculo *talis*
excommunicationis, qua ex *tali* causa ligátus, *vel*
ligátas eras: In nómine Pa *✠* tris, & Fí *✠* lii, &
Spírítus *✠* sancti.

R. Amen.

*Deinde surgit Pontifex cum mitra, & apprehen-
dens absolutum per dexteram manum, introducit
eum in Ecclesiam, dicens:*

REdúco te in grémium sanctæ matris Ecclesiæ, &
ad consórtium & communionem totíus Christia-
nitátis, à quibus fúeras per excommunicationis sen-
téntiam eliminátus; & restítuo te participatióni Ec-
clesiasticórum Sacramentórum: In nómine Pa *✠* tris,
& Fí *✠* lii, & Spírítus *✠* sancti.

R. Amen.

*Tertium est, quòd absoluto fieri debent iusta
& rationabilia præcepta. Circa quod consideran-
dum est, utrùm ipse fuerit ligatus à Canone,
vel ab homine. Si à Canone, satisfacto ei, quem
laxit, injungendum est sibi, ne ulteríus contra il-
lum Canonem faciat. Quandoque tamen cogen-
dus est de jure sufficienter super hoc cavere. Si*

verò excommunicatus Auctoritate Apostolica habeat temporale impedimentum, quò minùs ad Sedem Apostolicam accedere possit, & propterea ab Ordinario absolvatur; tunc injungendum est absolute, ut statim impedimento cessante, debeat se summo Pontifici præsentrare, vel ejus Legato, mandatum illius super hoc impleturus; quod tamen in pueris, & mulieribus, & similibus non servatur, qui sicut perpetuum habent impedimentum, perpetuò excusantur. Si verò aliquis ligatus est ab homine, & tunc aut offensa ejus est manifesta, tunc satisfacere debet, priusquam absolvatur; aut est dubia, & tunc si post absolutionem apparuerit, ipsum injustè fuisse ligatum, nihil omnino præcipiendum est ei. Si verò apparuerit, ipsum justè fuisse ligatum, præcipiendum est ei, quòd satisfaciat competenter.

Quando verò anathema, id est, solemnis excommunicatio pro gravioribus culpis fieri debet, Pontifex paratus amictu, stola, pluviali violaceo, & mitra simplici, assistentibus sibi duodecim Presbyteris superpelliceis indutis, & tam ipso, quàm Presbyteris candelas ardentes in manibus tenentibus, sedet super faldistorium ante altare majus, aut alio loco publico, ubi magis sibi placebit, & ibi pronuntiat & profert anathema, hoc modo:

Quia **N.** diabolo suadente, Christianam promissionem, quam in Baptismo professus est, per apostasiam postponens, Ecclesiam Dei devastare, Ecclesiastica bona diripere, ac pauperes Christi violenter opprimere non veretur; idcirco solliciti, ne per negligentiam pastoralem pereat, pro quo in tremendo judicio ante Principem Pastorum Dominum nostrum Jesum Christum rationem reddere compellamur, juxta quod Dominus ipse terribiliter comminatur dicens: Si non annuntiaveris iniquo iniquitatem suam, sanguinem ejus de manu tua requiram: monuimus eum Canonicè, primò, secundo, tertio, & etiam quarto ad ejus malitiam convincendam, ipsum ad emendationem, satisfactionem, & poenitentiam invitantes, & paterno affectu corripièntes. Ipse verò, prohi dolor! mènita
sa-

salutaria spernens, Ecclesiae Dei quam laesit, superbiam spiritu inflatus, satisfacere dedignatur. Sanè præceptis Dominicis atque Apostolicis informamur, quid de huiusmodi prævaricatoribus agere nos oporteat. Ait enim Dominus: Si manus tua vel pes tuus scandalizat te, abscinde eum, & projice abs te. Et Apostolus inquit: Auferte malum ex vobis. Et iterum: Si is qui frater nominatur, est fornicator, aut avarus, aut idolis serviens, aut maledicus, aut ebriosus, aut rapax, cum ejusmodi nec cibum sumere. Et Joannes, præ ceteris dilectus Christi discipulus, talem nefarium hominem salutare prohibet, dicens: Nolite recipere eum in domum, nec AVE ei dixeritis. Qui enim dicit illi AVE, communicat operibus ejus malignis. Dominica itaque atque Apostolica præcepta adimplentes, membrum putridum & insanabile, quod medicinam non recipit, ferro excommunicationis ab Ecclesiae corpore abscindamus, ne tam pestifero morbo reliqua corporis membra veluti veneno inficiantur. Igitur quia monita nostra crebrasque exhortationes contempsit, quia tertio secundum Dominicum præceptum vocatus, ad emendationem & poenitentiam venire despexit, quia culpam suam nec cogitavit, nec confessus est, nec missa legatione excusationem aliquam prætendit, nec veniam postulavit; sed diabolo cor ejus indurante in incepta malitia perseverat, juxta quod Apostolus dicit: Secundum duritiam suam & cor impoenitens thesaurizat sibi iram in die irae: Idcirco eum cum universis complicibus fautoribusque suis judicio Dei omnipotentis Patris, & Filii, & Spiritus sancti, & beati Petri principis Apostolorum, & omnium Sanctorum, necnon & mediocritatis nostrae auctoritate, & potestate ligandi & solvendi in caelo & in terra nobis divinitus collata, à pretiosi Corporis & Sanguinis Domini perceptione, & à societate omnium Christianorum separamus, & à liminibus sanctae matris Ecclesiae in caelo & in terra excludimus, & excommunicatum & anathematizatum esse decernimus; & damnatum cum diabolo & angelis ejus, & omnibus reprobis in ignem æternum judicamus: donec à diaboli laqueis resipiscat, & ad emendationem

nem & poenitentiam redeat, & Ecclesiae Dei quam laesit satisfaciat; tradentes eum satanae in interitum carnis, ut spiritus ejus saluus fiat in die judicii.

Et omnes respondent:

Fiat. Fiat. Fiat.

Quo facto, tam Pontifex, quam Sacerdotes debent projicere in terram candelas ardentes, quas in manibus tenebant. Deinde Epistola Presbyteris per Parochias, & etiam vicinis Episcopis mittatur, continens nomen excommunicati, & excommunicationis causam; ne quis per ignorantiam ulterius illi communicet, & ut excommunicationis occasio omnibus auferatur.

SI verò anathematizatus poenitentia ductus veniam postulare voluerit, & emendationem promittere, Pontifex qui cum excommunicavit, paratus ut supra, ante januas Ecclesiae venit, sedens ibidem in faldistorio sibi parato, & duodecim Presbyteri superpelliceis induti eum hinc inde circumstare debent. Adsint etiam illi, quibus injuria vel damnum est illatum, & ibidem secundum leges divinas omne damnum commissum emendetur. Tum anathematizatus genuflectit coram Pontifice, quem interrogat Pontifex, si poenitentiam, prout Canones percipiunt, pro perpetratis sceleribus suscipere velit? Ille tunc genuflexus veniam postulat, culpam confitetur, poenitentiam implorat, & de futuris cautelam spondet. Tunc Pontifex sedens cum mitra, dicit cum Ministris septem Psalmos Poenitentiales, (quos require supra sub Benedictione Abbatis pag. 88.) Pontifice quandoque illum leviter inter spatulas verberante: finitis Psalmis, Pontifex, deposita mitra, surgit, & dicit:

K yrie eléison.

Christe eléison.

K yrie eléison.

Pater noster. reliqua secretò; deinde dicit:

V. Et ne nos inducas in tentationem.

R. Sed libera nos à malo.

V. Salvum fac servum tuum, vel ancillam tuam, Domine.

R. Deus meus sperantem in te.

V. Nihil proficiat inimicus in eo, vel in ea.

R. Eu

R. Et filius iniquitatis non apponat nocere ei.

V. Esto ei Domine turris fortitudinis.

R. A facie inimici.

V. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Deus, cui proprium est misereri semper, & parcere: suscipe deprecationem nostram, & hunc famulum tuum, *vel* famulam tuam, quem, *vel* quam excommunicationis catena constringit, miseratio tuae pietatis clementer absolvat. Per Christum Dominum nostrum. *R.* Amen.

Oremus.

Praesta, quaesumus Domine, huic famulo tuo, *vel* famulae tuae, dignum poenitentiae fructum: ut Ecclesiae tuae sanctae, a cuius integritate deviaverat peccando, admisorum veniam consequendo reddatur innoxius. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Deinde sedet Pontifex, & accepta mitra, dicit:

Auctoritate Dei omnipotentis, & beatorum Apostolorum Petri & Pauli, atque Ecclesiae suae sanctae, & ea qua fungor, absolvo te a vinculo *talis* excommunicationis, qua ex *tali* causa ligatus eras: In nomine Pa- *tris*, & Fi- *lii*, & Spiritus *sancti*. *R.* Amen.

Tum surgit cum mitra Pontifex, & apprehendens absolutum per dexteram manum introducit eum in Ecclesiam usque ante gradus majoris altaris, interim dicens:

Reduco te in gremium sanctae matris Ecclesiae, & ad consortium & communionem totius Christianitatis, a quibus fueras per excommunicationis sententiam eliminatus; & restituo te participationi Ecclesiasticorum Sacramentorum: In nomine Pa- *tris*, & Fi- *lii*, & Spiritus *sancti*. *R.* Amen.

Quo dicto, & cum ante gradus majoris altaris pervenerint, ille ibidem in inferiori gradu altaris genuflectit. Pontifex vero ascendit ad altare, ubi stans versus ad introductum, deposita mitra, absolute dicit:

Ore-

Oremus.

MAjestatem tuam, quæsumus Dómine sancte, Pater omnipotens, ætérne Deus, qui non mortem peccatórum, sed poeniténtiam semper inquiris, réspice flentem fámulum tuum, atténde prostrátum, ejúsque planctum in gáudium tua miseratione converté: scinde delictórum faccum, & índue eum lætítia salutári; ut post longam peregrinationis famem de sanctis Altáribus satiétur, ingressúsque cubículum Regis in ipsíus aula benedicat nomen glóriæ tuæ semper. Per Christum Dóminum nostrum.

R. Amen.

Oremus.

DEus miséricors, Deus clemens, qui secúndum multitudinem miserationum tuárum peccáta poeniténtium deles, & præteritórum criminum culpas vénia tuæ miserationis evácuas: réspice propítius super hunc fámulum tuum, & remissionem sibi ómnium peccatórum suórum tota cordis devotíone poscentem deprecátus exáudi; rénova in eo, piíssime Pater, quidquid terréna fragilitáte corrúptum, seu diabólica fraude violátum est, & unitáti córporis Ecclésiæ membrum perfécta remissioné restítue. Misere Dómine gemitum, misere lacrymárum ejus, & non habéntem fidúciám, nisi in misericórdia tua, ad tuæ Sacraméntum reconciliatiónis admítte. Per Christum Dóminum nostrum.

R. Amen.

Deinde Pontifex producit signum crucis super introductum, qui surgit, & discedit.

O R D O

AD RECONCILIANDUM

Apostatam, Schismaticum vel
Hæreticum.

Pontifex Apostatam, Schismaticum, vel Hæreticum reconciliare volens, paratus amictu, stola, pluviali albo, & mitra simplici sedet super faldistorium ante fores Ecclesiæ sibi paratum, coram quo genuflectit reconciliandus, quem interrogat Pontifex de fide, dicens:

Credis duodecim Artículos Fidei?
Ille respondet:

Credo.

Pontifex interrogat:

Credis in Deum Patrem omnipotentem, creatorem cæli & terræ?

Ille respondet:

Credo.

Pontifex interrogat:

Credis & in Jesum Christum Filium ejus unicum Dominum nostrum?

Ille respondet:

Credo.

Pontifex interrogat:

Credis quod conceptus est de Spiritu sancto, natus ex Maria Virgine?

Ille respondet:

Credo.

Pontifex interrogat:

Credis quod passus est sub Ponto Pilato, crucifixus, mortuus, & sepultus?

Ille respondet:

Credo.

Pontifex interrogat:

Credis quod descendit ad inferos?

Ille respondet:

Credo.

Pontifex interrogat:

Credis quod tertia die resurrexit a mortuis?

Ille

Ille responder:

Credo.

Pontifex interrogat:

Credis quòd ascéndit ad cælos, & sedet ad dexte-
ram Dei Patris omnipoténtis?

Ille responder:

Credo.

Pontifex interrogat:

Credis quòd ventúrus est judicáre vivos & mór-
tuos?

Ille responder:

Credo.

Pontifex interrogat:

Credis in Spíritum sanctum?

Ille responder:

Credo.

Pontifex interrogat:

Credis sanctam Ecclesiám Cathólicam, Sanctórum
communióem?

Ille responder:

Credo.

Pontifex interrogat:

Credis remissióem ómnium peccatórum?

Ille responder:

Credo.

Pontifex interrogat:

Credis carnis resurrectióem, & vitam æternam?

Ille responder:

Credo.Deinde Pontifex surgit cum mitra, & super illum
genuflexum dicit absolutè, incipiens:**E**xorcizo te, immunde spíritus, per Deum Patrem
omnipoténtem, & per Jesum Christum Fílium
ejus, & per Spíritum sanctum, ut recédas ab hoc fá-
mulo Dei, quem Deus & Dóminus noster ab erróribus
& perceptiõibus tuis liberáre, & ad sanctam matrem
Ecclesiám Cathólicam atque Apostólicam revocáre
dignátur. Ipse tibi imperet, maledicte, ac damnáte,
qui pro salutè hóminum passus, mórtuus, & sepúltus
est, te atque omnes vires tuas superávit, ac resúrgens
cælos ascéndit, inde ventúrus judicáre vivos & mór-
tuos, & sæculum per ignem.

Tunc

Tunc signat illum cum pollice dexteræ manus in fronte signo crucis, dicens:

Accipe signum Crucis Christi atque Christianitatis, quod prius acceptum non custodivisti, sed malè decéptus abnegasti.

Deinde surgit ille, & Pontifex, retenta mitra, sinistra sua illum apprehendit per manum dexteram dicens:

Ingredere in Ecclesiam Dei, à qua incautè aberrasti; ac evasisse te laqueo mortis, agnósce: horrésce idóla, réspue omnem pravitatem, sive superstitionem hæreticam, vel gentilem, aut Judaicam. Cole Deum Patrem omnipotentem, & Jesum Christum Fílium ejus, & Spíritum sanctum, unum, vivum & verum Deum, sanctam & indivíduam Trinitátem.

Tum introducit illum in Ecclesiam per manum, ut eum apprehendit, usque ad altare majus, coram quo in infimo gradu ille genuflectit. Pontifex verò ascendit ad medium altaris, ubi deposita mitra, stans versus ad illum, dicit absolutè:

Omnípotens sempitérne Deus, hanc ovem tuam de fáucibus lupi tua virtúte subtráctam paterná récipe pietáte, & gregi tuo refórma pia benignitáte: ne de familiæ tuæ damno inimicus exúltet, sed de conversióne & liberatióne ejus, Ecclesiá tua ut pia mater de filio reperto gratulétur. Per Christum Dóminum nostrum. *R.* Amen.

O rémus.

Deus, qui hóminem ad imáginem tuam cónditum misericórditer réparas, quem mirabíliter creásti: réspice propítius super hunc fámulum tuum, ut quod hujus ignorántiæ cæcitate, hostíli & diabólica fraude surréptum est, indulgéntia tuæ pietátis ignóscat & absólvat, & altáribus sacris recépta veritátis tuæ communióne reddátur. Per Christum Dóminum nostrum. *R.* Amen.

Deinde sedet ibidem Pontifex super faldistorio, & accepta mitra interrogat illum iterum de Fide Catholica, dicens:

Credis in Deum Patrem omnipotentem, creatórem cæli & terræ?

Re-

Respondet ille:

Credo.

Interrogatio.

Credis & in Jesum Christum ejus Filium unicum,
Dominum nostrum, natum & passum?

Respondet:

Credo.

Interrogatio.

Credis in Spiritum sanctum, sanctam Ecclesiam
Catholicam, Sanctorum communionem, remissio-
nem peccatorum, carnis resurrectionem, & vitam
aeternam post mortem?

Respondet:

Credo.

Postea interrogat Pontifex:

Homo, abrenuntias satanae & angelis ejus?

Respondet:

Abrenuntio.

Interrogatio.

Abrenuntias etiam omni sectae gentilitatis, vel ha-
reticae pravitatis, five Judaicae superstitionis?

Respondet:

Abrenuntio.

Interrogatio.

Vis esse & vivere in unitate sanctae Fidei Catho-
licae?

Respondet:

Volo.

Tunc deposita mitra surgit Pontifex, & reconci-
liatus accedit ad pedes ejus, coram eo genuflectens.
Pontifex vero imponit manum dexteram super caput
illius, dicens:

Oremus.

Domine Deus omnipotens, Pater Domini no-
stri Jesu Christi, qui dignatus es hunc famulum
uum ab errore gentilitatis, vel mendacio haereti-
cae pravitatis, five Judaicae superstitionis clementer
eruire, & ad Ecclesiam tuam sanctam revocare:
tu, Domine, emitte in eum Spiritum sanctum para-
clitum de caelis. *R.* Amen.Spiritum sapientiae & intellectus. *R.* Amen.Spiritum consilii & fortitudinis. *R.* Amen.

Spi-

Spiritus sciëntiæ & pietatis. *R.* Amen.

Adimple eum lumine splendoris tui, & in nomine ejusdem Domini nostri Jesu Christi signetur signo **Cru** *†* **cis** in vitam æternam. *R.* Amen.

Post hæc si reconciliatus sit is, qui præcipuus & notabilis fautor schismatis extitit, genuflexus, ut supra, facit publicè professionem, & abjurationem, Pontifice cum mitra in faldistorio ante altare sedente, dicens:

Ego *N.* comperto divisiõnis láqueo, quo tenébar, diutina mecum deliberatione pertractans, prona & spontanea voluntate ad unitatem Sedis Apostolicæ, divina grátia duce, reversus sum: ne verò non pura mente, seu simulata reversus existimer, spondeo sub ordinis mei casu & anathématis obligatione, atque promitto tibi, *tali* Episcopo, & per te sancto Petro Apostolorum principi, atque sanctissimo in Christo Patri, & Domino nostro, Domino *N.* Papæ *N.* & successoribus suis, me numquam quorúmlibet suasionibus, vel quocúmque álio modo, ad schisma, de quo Redemptoris nostri grátia liberante eréptus sum, reversurum; sed semper in unitate Ecclesiæ Catholicæ, & in communione Romani Pontificis per omnia permansurum: unde jurans dico per Deum omnipotentem, & sancta Dei Evangelia, me in unitate & communione præmissis inconcussè mansurum. Et si (quod absit) ab hac me unitate aliqua occasione vel argumento diviserò, perjuri reatum incurrens æternæ obligatus poenæ inveniar, & cum auctore schismatis habeam in futuro sæculo portionem.

Deinde super librum Evangeliorum, quem Pontifex ante se tenet apertum, ponit ambas manus extensas, junctis digitis, dicens:

Sic me Deus adjuvet, & Hæc sancta Dei Evangelia.

Tum producto per Pontificem signo crucis super reconciliatum, surgit reconciliatus, & discedit.

Si verò reconciliatus fuerat hæresiarcha, seu præcipuus auctor alicujus hæresis, omissa promissione præcedente, facit sequentem, genuflexus coram Pontifice cum mitra in faldistorio ante altare sedente, dicens:

Ego

392
Ego **N.** cognoscens veram Catholicam & Apostolicam Fidem, anathematizo hic publice omnem hæresim, præcipue illam de qua hæctenus exiti infamatus, quæ asserere conatur *hoc, vel illud*, Consentio autem sanctæ Romanæ Ecclesiæ, & Apostolicæ Sedi ore & corde profiteor me credere *hic, vel sic*, & eandem Fidem tenere quam sancta Romana Ecclesiæ auctoritate Evangelica & Apostolica tenendam tradit. Jurans hoc per sanctam Homousion, id est, ejusdem substantiæ Trinitatem, per sacrosancta Evangelia Christi; eos autem qui contra Fidem hanc venerint, cum dogmatibus & sectatoribus suis æterno anathemate dignos esse pronuntio. Et si ego ipse, (quod absit,) aliquando contra hæc aliquid assentiri, aut prædicare præsumpsero, canonum severitati subjaceam.

Et mox ambas manus extensas, digitis non disjunctis, ponit super librum Evangeliorum, quem Pontifex ante se apertum tenet, dicens:

Sic me Deus adjuvet, & hæc sancta Dei Evangelia.

Tum producto per Pontificem signo crucis super reconciliatum, surgit ipse reconciliatus, & discedit.

DE ITINERATIONE

Prælatorum.

Prælatus incipiens iter agere, antequam equum ascendat, inchoat hanc Antiphonam:

In viam pacis.

Canticum Zachariæ. Luc. i.

Benedictus Dominus Deus Israel, * quia visitavit, & fecit redemptionem plebis suæ:

*Et erexit cornu salutis nobis: * in domo David pueri sui.*

*Sicut locutus est per os Sanctorum, * qui à sæculo sunt, prophetarum ejus:*

*Salutem ex inimicis nostris, * & de manu omnium, qui odérunt nos:*

Ad

Ad faciendam misericordiam cum patribus nostris : *
& memorari testamenti sui sancti.

Iusjurandum , quod juravit ad Abraham patrem nostrum , * daturum se nobis :

Ut sine timore , de manu inimicorum nostrorum liberati , * serviamus illi ,

In sanctitate & iustitia coram ipso , * omnibus diebus nostris.

Et tu puer , Propheta Altissimi vocaberis : * præbis enim ante faciem Domini parare vias ejus :

Ad dandam scientiam salutis plebi ejus , * in remissionem peccatorum eorum :

Per viscera misericordiae Dei nostri : * in quibus visitavit nos , oriens ex alto :

Illuminare his , qui in tenebris , & in umbra mortis sedent : * ad dirigendos pedes nostros in viam pacis .

Gloria Patri , &c. **S**icut erat , &c.

Deinde dicit totam Antiphonam , & alia sequentia .

IN viam pacis & prosperitatis dirigat nos omnipotens & misericors Dominus , & Angelus Raphael comitetur nobiscum in via , ut cum pace , salute & gaudio revertamur ad propria .

Kyrie eleison . **C**hriste eleison .

Kyrie eleison .

Pater noster . **reliqua secretò ; deinde dicit :**

V. Et ne nos inducas in tentationem .

R. Sed libera nos à malo .

V. Salvos fac servos tuos .

R. Deus meus sperantes in te .

V. Mitte nobis Domine auxilium de sancto .

R. Et de Sion tuere nos .

V. Esto nobis Domine turris fortitudinis .

R. A facie inimici .

V. Nihil proficiat inimicus in nobis .

R. Et filius iniquitatis non apponat nocere nobis .

V. Benedictus Dominus die quotidie .

R. Prósperum iter faciat nobis Deus salutarium nostrorum .

V. Vias tuas Domine demonstra nobis .

R. Et semitas tuas edoce nos .

V. Uti-

- V. Utinam dirigantur viæ nostræ.
 R. Ad custodiendas justificationes tuas.
 V. Erunt prava in directa.
 R. Et áspera in vias planas.
 V. Angelis suis Deus mandávit de te.
 R. Ut custódiant te in ómnibus viis tuis.
 V. Dómine exáudi orationem meam.
 R. Et clamor meus ad te véniat.
 V. Dóminus vobíscum.
 R. Et cum spíritu tuo. O rémus.

Deus, qui filios Israel per maris médium sicco vestígio ire fecísti, quique tribus Magis iter ad te, stella duce, pandísti: tríbue nobis quæsumus iter próspere, tempúsque tranquillum; ut Angelo tuo sancto cómite, ad eum quò pèrgimus locum, ac demum ad æternæ salutis portum pervenire feliciter valeámus.

Deus, qui Abraham púerum tuum de Ur Chaldaeorum edúctum, per omnes suæ peregrinationis vias illæsum custodísti: quæsumus, ut nos famulos tuos custodire dignéris: esto nobis, Dómine, in procínctu suffrágium, in via solátium, in æstu umbráculum, in plúvia & frígore teguméntum, in lassitúdine vehículum, in adversitate præsidium, in lúbrico báculus, in naufrágio portus; ut te duce quò téndimus, próspere perveniámus, & demum incólumes ad própria redeámus.

Adesto, quæsumus Dómine, supplicationibus nostris, & viam famulorum tuorum in salutis tuæ prosperitate dispóne: ut inter omnes viæ & vitæ huius varietates tuo semper protegámur auxílio.

Præsta quæsumus omnipotens Deus: ut familia tua per viam salutis incédât, & beáti Joánnis præcursóris hortaménta sectándo, ad eum, quem prædixit, secúra perveniat, Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. R. Amen.

Tum dicit Pontifex:

V. Procedámus cum pace.

R. In nómine Dómini.

Et discedant.

AD RECIPIENDUM

Proceſſionaliter Prælatus,
vel Legatum.

CUm Prælatus vel Legatus civitatem aliquam vel oppidum inſigne eſt ingreſſurus, proceſſio Cleri ex more loci ordinata cum Cruce procedit illi obviàm extra portam urbis, & cum Legatus, ſive Prælatus advenerit, Prælatus ejus loci indutus amictu, ſtola, pluviali, & mitra pretioſis, ſive primam dignitatem habens indutus ſuperpelliceo, & pluviali pretioſo offert venienti crucem oſculandam, quam Legatus ſeu Prælatus ex equo, vel ſi maluerit, deſcendens in terram ſuper tapetem ſtratum genuflexus devotè oſculatur. Tum, ſi intrans eſt Epiſcopus, vel Major, aut Presbyter, vel Epiſcopus Cardinalis, Cantores incipiunt, & proſequuntur Antiphonam ton. 2. **S**acèrdoſ & Póntifex; & virtútum ópifex; paſtor bone in pópulo ſic placuíſti Dómino.

Vel dicatur Reſponſorium ton. 8.

Ecce Sacèrdoſ magnus, qui in diébus ſuis plácuít Deo: * Ideò jurejurádo fecit illum Dóminus créſcere in plebem ſuam. **Ÿ.** Benediçtiónem ómnium Gén-tium dedit illi, & teſtaméntum ſuum confirmávit ſuper caput ejus. * Ideò. **G**lória Patri. * Ideò.

Si verò Legatus recipiendus ſit Diaconus Cardinalis, cantatur Reſponſorium ton. 7.

Fidélis namque & prudens diſpensátor in magná patrifamílias domo conſtitútus erat: * Ut conſérvis ſuis menſúram trítici erogáret.

Ÿ. Pro ſalúte & augméto gregis ſibi commíſſi cura pervígili ſolícitus erat. * Ut conſérvis.

Si autem duo, vel plures reciperentur Legati, etiam ſi non eſſent Epiſcopi, vel Presbyteri Cardinales, cantatur Antiphona ton. 8.

Vos eſtis cives Sançtórum, & doméſtici Dei; ſuperædicáti ſupra fundaméntum Apoſtolórum & Prophetárum.

Pontif. Rom.

S

In

In porta autem urbis consueverunt Magistratus illius obviare Legato, vel Prælato primò intranti, ac illum benignè suscipere & associare, ac baldachinum super eum deferre. Incepta Antiphona, processio, quæ locum habere debet immediatè ante crucem Prælati, nisi intersint Canonici Cathedralis Ecclesiæ, ordine suo progreditur, & cantantur post dictas Antiphonas, seu Responsorialia, alia Cantica, vel Hymni, prout magis placebit, usque ad Ecclesiam majorem, seu principalem loci. Si verò processioni intersint Canonici Ecclesiæ Cathedralis, illi soli possunt ire post crucem Legati immediatè ante eum. Equitantes verò omnes equitare debent ante processionem; togati verò debent Legatum, seu Prælatum sequi. Cum Prælatus, seu Legatus descenderit, & intrat portam majoris seu principalis Ecclesiæ, Prælatus Ecclesiæ, seu majorem dignitatem habens, indutus, ut suprà; detecto capite offert illi aspersorium cum aqua benedicta, quod Prælatus seu Legatus accipiens aspergit primò seipsum, deinde alios. Tum idem Prælatus Ecclesiæ, seu primam dignitatem habens, offert ei naviculam, aliquo alio Sacerdote superpelliceo induto thuribulum porrigente, & Legatus, seu Prælatus imponit incensum, & statim Prælatus Ecclesiæ, seu dignitatem habens incensat ipsum Prælatum, seu Legatum stantem cooperto capite, more consueto. Deinde procedunt ad altare majus Ecclesiæ, & ibi super faldistorio ante infimum gradum altaris parato procumbit, & orat Prælatus, seu Legatus. Interim verò Prælatus Ecclesiæ, seu dignitatem majorem habens, stans in cornu Epistolæ altaris versus ad orantem detecto capite, dicit:

✠. Protector noster aspice Deus.

R. Et respice in faciem Christi tui.

Cum omnibus sequentibus, si receptus sit Prælatus, aut Legatus, Episcopus vel Presbyter Cardinalis. Si verò sit Diaconus Cardinalis, omisso versu præcedente, dicit sequentes tantum:

✠. Salvum fac servum tuum.

R. Deus meus sperantem in te.

✠. Mitte ei Domine auxilium de sancto.

R. Et de Sion tuere eum.

✠. Ni-

- V. Nihil proficiat inimicus in eo.
 R. Et filius iniquitatis non apponat nocere ei.
 V. Domine exaudi orationem meam.
 R. Et clamor meus ad te veniat.
 V. Dominus vobiscum.
 R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Omnipotens sempiternus Deus, qui facis mirabilia magna solus, præstende super hunc famulum tuum, & cunctas congregationes illi commissas, Spiritum gratiæ salutaris: & ut in veritate tibi compláceat, perpétuum ei rorem tuæ benedictionis infunde. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

His dictis, Cantores cantant aliquam Antiphonam eis magis placentem de Sancto Patrono Ecclesiæ cum versiculo de eodem Sancto. Et cum dicitur versiculus, surgens Prælatus vel Legatus ascendit ad altare, osculaturque illud in medio, deinde procedit ad cornu Epistolæ, ubi stans, ad ipsum altare versus, cantat Orationem de dicto Sancto, deinde ad medium altaris revertitur, ubi stans dat benedictionem solemnem populo, dicens:

Sit nomen Domini benedictum, &c.

Qua data, facit promulgari per unum ex suis, sive ex beneficiatis Ecclesiæ Indulgentias, quas ipse interessentibus concedit; deinde Prælatus Ecclesiæ, & alii dimissis paramentis, associant illum usque ad diversorium suum. Cum verò novus Prælatus primò ad Ecclesiam suam veniens recipitur, loco Orationis prædictæ,

Omnipotens sempiternus Deus, &c. dicitur sequens Oratio.

Oremus.

Deus omnium fidelium pastor & rector, famulum tuum **N.** quem Ecclesiæ tuæ præesse voluisti, propitius respice: da ei, quæsumus, verbo & exemplo, quibus præest, proficere, ut ad vitam unâ cum grege sibi credito perveniat sempiternam. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

AD VISITANDAS

Parochias.

Pontifex visitaturus Diocesim & Parochias suas, cum ad civitatem seu oppida suæ Diocesis pervenerit, recipitur processionaliter eo ordine, prout supra in receptione Prælati, seu Legati dictum est. Hoc solo dempto, quod loco Orationis, **O**mnipotens sempiternus Deus, qui facis mirabilia magna, &c. seu Deus omnium, &c. ipso Prælato ante altare in faldistorio genuflectente, dicitur sequens Oratio. **O**remus.

Deus humilium visitator, qui eos paterna dilectione consolâris: prætende societati nostræ grâtiâ tuam; ut per eos, in quibus habitas, tuum in nobis sentiâmus adventum. Per Christum Dôminum nostrum, &c. Amen.

Qua unita, Pontifex surgens ascendit ad altare majus, osculaturque illud in medio, & ibidem populo solemniter benedicit.

Deinde, vel in medio Missæ, versus ad populum sedens proponit populo causas adventus sui, quia sacri Canones & Ecclesiasticus ordo hoc fieri præcipiunt propter multa.

Primò ad absolvendas animas defunctorum.

Secundò, ut sciat, & videat qualiter Ecclesia ipsa spiritualiter & temporaliter gubernetur; quomodo se habeat in ornamentis; qualiter ibi Ecclesiastica Sacramenta ministrantur, & divina officia peraguntur; quale servitium ibi impenditur; qualis sit vita Ministrorum, & populi; ut ex officio inquisitionis suæ, per eum, si qua in præmissis corrigenda fuerint, corrigantur & emendentur.

Tertiò ad adulteria, fornicationes, sacrilegia, divinationes, & similia publica in populo punienda, ad quod interdum non sufficiunt Ecclesiarum Rectores; ostendens diligenter populo, quàm damna-bilia, & detestanda sunt crimina ipsa.

Quar-

Quartò propter casus, qui de jure, vel consuetudine, ad Episcopum dumtaxat pertinere noscuntur, quia in Constitutionibus Synodalibus continentur, in quibus nullus alius se intromittere potest; protestans plebi, quòd si quis, vel si qua in aliquo ipsorum casuum, vel in quocumque alio, consilio ejus indiguerit, paratus sit benignè audire, & consilium & absolutionem impendere; ac poenitentiam misericorditer injungere salutarem.

Quintò ad exhibendum Sacramentum Confirmationis, cujus solus Episcopus ordinarius Minister est.

Deinde inducit diligenter populum ad poenitentiam, & instruit in Ecclesiasticis Sacramentis, & in Articulis Fidei; & qualiter debent declinare à malo, & facere bonum; fugere vitia, & sectari virtutes; alteri non facere, quod sibi fieri nolunt. His expletis, fit populi confessio, & absolutio generalis, & indulgentia datur per Pontificem. Post hæc Pontifex, deposita cappa, induitur amictu, stola, pluviali violacei vel nigri coloris, & mitra simplici, & stans cum mitra juxta altare, versus ad populum incipit Antiphonam: **S i iniquitates,**

Posteà cum Ministris seu Capellanis suis dicit Psalmum:

D e profundis clamavi ad te Dómine, totum, ut supra in benedictione Abbatis, pag. 93. & in fine, V. Réquiem æternam * dona eis Dómine: Et lux perpétua * luceat eis.

Tum dicit totam Antiphonam:

S i iniquitates observáveris Dómine: Dómine quis sustinébit?

Qua dicta, deposita mitra, dicit:

K yrie eléison. C hriste eléison.

K yrie eléison,

P ater noster.

Quod secretè completur. Et interim accepto aspersorio, cum aqua benedicta, tertio aspergit ante se, deinde imposito incenso in thuribulo, & illo benedicto, eodem modo incensat. Quo facto, pronuntiat versus:

E t ne nos inducas in tentationem.

V. Sed libera nos à malo.

✠. In memória ætérna erunt justí.

R. Ab auditióne mala non timébunt.

✠. A porta inferi.

R. Erue Dómine ánimas eórum.

✠. Réquiem ætérnam dona eis Dómine.

R. Et lux perpétua lúceat eis.

✠. Dómine exáudi oratióem meam.

R. Et clamor meus ad te véniat.

✠. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

DEus, qui inter Apostólicos Sacerdótes fámulos tuos Pontificáli fecísti dignitáte vigére : præsta quæsumus ; ut eórum quoque perpétuo aggregéntur consórtio . Per Christum Dóminum nostrum.

R. Amen.

Deinde aqua benedicta, thuriferario, duobus ceroferariis, cruce & Clero præcedentibus, & cantantibus Responsorium:

Qui Lázarum resuscitásti à monuménto foetidum, * Tu eis Dómine dona réquiem, & locum indulgéntiæ.

✠. Qui ventúrus es judicáre vivos & mórtuos, & sæculum per ignem, * Tu eis Dómine.

Pontifex cum mitra exit ad Coemeterium, interim dicens cum Ministris suis Antiphonam:

Si iniquitátes, &c.

Deinde Psalmum. De profundis clamávi, totum ut suprà, pag. 93. Et in fine ✠. Réquiem ætérnam * dona eis Dómine: Et lux perpétua * lúceat eis.

Et Antiphona repetitur:

Si iniquitátes observáveris Dómine : Dómine quis sustinébit?

Quibus omnibus dictis, cum fuerint in medio Coemeterii, subsistunt suo ordine, & Chorus cantat Responsorium:

Libera me Dómine de morte ætérna, in die illa treménda : * Quando cæli movéndi sunt, & terra :

* Dum véneris judicáre sæculum per ignem.

✠. Tremens factus sum ego, & tímeo, dum discússio vénerit, atque ventúra ira. * Quando cæli movéndi sunt, & terra.

✠. Dies

✠. Dies illa, dies iræ, calamitatis & miseriæ, dies magna & amara valde. * Dum véneris.

✠. Réquiem ætérnam dona eis Dómine : & lux perpétua luceat eis.

Tum repetitur Responsorium :

Libera me Dómine, &c.

Ulque ad primum versum. Interim dum Responso-
rium repetitur, offertur per digniorem Ecclesiæ na-
vicella, & per alium ex Ministris thuribulum Pon-
tifici ; qui imponit incensum more consueto. Res-
ponsoRIO repetito, Chorus cantat :

K yrie eléison.

C hriste eléison.

K yrie eléison.

Mox Pontifex, mitra deposita, conveniente voce dicit :

Pater noster, reliqua secretò.

Deinde aspergit, & incensat, prout fecit in Ec-
clesia. Quo factò, dicit versus :

Et ne nos indúcas in tentationem.

R. Sed libera nos à malo.

✠. In memória ætérna erunt iusti.

R. Ab auditióne mala non timébunt.

✠. A porta inferi.

R. Erue Dómine ánimas eórum.

✠. Réquiem ætérnam dona eis Dómine.

R. Et lux perpétua luceat eis.

✠. Dómine exáudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te véniat.

✠. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spíritu tuo.

Oremus.

Deus, qui inter Apostólicos Sacerdótes fámulos
tuos Sacerdotáli fecísti dignitáte vigére : præsta
quæsumus ; ut eórum quoque perpétuo aggregéntur
consórtio.

Deus vénix largitor, & humánæ salútis amátor :
quæsumus cleméntiam tuam, ut nostræ congre-
gatiónis fratres, propínquos, & benefactóres, qui
ex hoc sæculo transiérunt, beáta María semper Vír-
gine intercedénte cum ómnibus Sanctis tuis, ad per-
pétuæ beatitúdinis consórtium pervenire concédas.

DEus, cujus miseratione animæ fidelium requiescunt, famulis & famulabus tuis omnibus hic & ubique in Christo quiescentibus, da propitius veniam peccatorum: ut à cunctis reatibus absoluti, tecum sine fine latentur. Per Christum Dominum nostrum. *R.* Amen.

Ps. Requiem æternam dona eis Domine.

R. Et lux perpétua luceat eis.

Tum duo Cantores dicunt:

Ps. Requiescant in pace. *R.* Amen.

Et mox Pontifex, elevata dextera, producit signum crucis ab omni parte super Coemeterium. Tum accepta mitra per Pontificem, revertantur omnes ad Ecclesiam, ordine quo venerunt, Choro dicente congruenti voce sine nota totum Psalmum:

Miserere mei Deus; * secundum magnam misericordiam tuam, ut supra, pag. 91. cum *Ps.* Requiem æternam * dona eis Domine. *R.* Et lux perpétua * luceat eis.

Quem etiam Pontifex ipse dicit voce demissa cum Ministris, seu Capellanis suis: quibus dictis, & cum ad Chorum ante majus altare pervenerit Pontifex, deposita mitra, stans ibidem in medio, versus ad altare, dicit:

Kyrie eléison.

Christe eléison.

Kyrie eléison.

Pater noster. *reliqua secretò; deinde dicit:*

Ps. Et ne nos inducas in tentationem.

R. Sed libera nos à malo.

Ps. A porta inferi.

R. Erue Domine animas eorum.

Ps. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

Ps. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Absolve, quæsumus Domine, animas famulorum famularumque tuarum, ab omni vinculo delictorum: ut in resurrectionis gloria inter Sanctos & electos tuos resuscitati respirent. Per Christum Dominum nostrum. *R.* Amen.

His

His peractis, depositis stola & pluviali nigris, seu violaceis, & assumptis albis, incipit visitationem à sanctissima Eucharistia, ad Baptisterium, inde ad sancta Olea, ad sacras Reliquias, tum ad Altaria & Capellas, & sacras Imagines, item ad Sacristiam, & Coemeterium se confert; post, ad ædes Canonicales, hospitalia, confraternitates, & alia loca pia. Poterit postea Pontifex confirmare pueros, præmissa monitione, & aliis servatis, prout supra in principio de Confirmandis dictum est.

Expedita itaque Confirmatione, & benedictis ornamentis, si qua benedicenda sunt, depositisque indumentis Ecclesiasticis, confessiones, & deinde querelas, si quæ sunt, audit. Tum de conversatione Cleri & populi, ac qualiter spiritualia & temporalia in ipsa Ecclesia ministrantur; & de libris ac ornamentis diligenter de plano inquit.

Peracta demum visitatione illius loci, & omnibus expeditis, cum discedere voluerit Pontifex, in suo habitu communi accedit ad Ecclesiam, & stans ante altare in cornu Epistolæ versus ad illud, dicit Psalmus: *Dē profundis*, pag. 93. totum, cum R. *requiem æternam*, & Antiphonam, *Si iniquitates*; deinde dicit: *Pater noster*.

V. Et ne nos inducas in tentationem.

R. Sed libera nos à malo.

V. A porta inferi.

R. Erue Domine animas eorum.

V. Requiescant in pace.

R. Amen.

V. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Deus, cujus miseratione animæ fidelium requiescunt, famulis & famulabus tuis omnibus hic & ubique in Christo quiescentibus, da propitius veniam peccatorum: ut à cunctis reatibus absoluti, tecum sine fine latentur. Per Christum Dominum nostrum. *R.* Amen.

Post hæc discedit, quò voluerit.

S

ORDO

A D R E C I P I E N D U M

processionaliter Imperatorem.

Quando Imperator venit ad aliquam urbem, vel oppidum insigne, Clerus urbis obviam venit ei processionaliter, ut dictum est superius de receptione Prælati, vel Legati; tamen extra portam aliquantulum magis remotè, quàm Prælato, & Legato fieri solet. Imperator ex equo, vel (quod magis convenit) descendens in terra, super tapete stratum genuflexus osculatur ibidem Crucem, & sub baldachino ducitur usque ad Ecclesiam. Processio præcedit immediatè Imperatorem, & is qui gladium Imperatori præfert, equitat immediatè post Prælatum processionis. Si verò Legatus Apostolicus Imperatorem reciperet, aut cum eo urbem intraret, vel aliàs secum iret, vel equitaret; ille qui gladium Imperatori præfert, & alius Crucem Legati portans, simul ire debent. Crux Legati, quia debetur ei latria, erit à dexteris, & gladius Imperatoris à sinistris. Interim dum procedunt ad Ecclesiam, cantatur Antiphona ton. 8.

Ecce mitto Angelum meum; qui præparabit viam tuam ante facièm meam.

Et post Antiphonam prædictam cantantur Hymni, vel alia Cantica devota, prout magis placebit. Cùm Imperator descenderit, & intrat Ecclesiam, Prælatus Ecclesiæ, accepto aspersorio, aspergit eum, deinde alios in genere, & procedunt usque ad altare majus, coram quo Imperator genuflectit super faldistorio ibidem sibi parato. Prælatus verò Ecclesiæ ascendit ad cornu Epistolæ altaris, ubi stans versus ad orantem, detecto capite, dicit:

Ps. Deus judicium tuum Regi da.

R. Et justitiam tuam filio Regis.

Ps. Salvum fac N. Imperatorem nostrum Dómine.

R. Deus meus sperantem in te.

Ps. Mitte ei Dómine auxilium de sancto.

R. Et

R. Et de Sion tuere eum.

V. Nihil proficiat inimicus in eo.

R. Et filius iniquitatis non apponat nocere ei.

V. Fiat pax in virtute tua.

R. Et abundantia in turribus tuis.

V. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

DEus, in cuius manu sunt corda Regum, inclina ad preces humilitatis nostrae aures misericordiae tuae: & Imperatori nostro famulo tuo *N.* regimen tuae sapientiae appone; ut haustis de tuo fonte consiliis, & tibi placeat, & super omnia regna praecellat.

Praetende, Domine quaesumus, famulo tuo *N.* Imperatori nostro dexteram caelestis auxilii: ut te toto corde perquirat, & quae digne postulat, assequi mereatur. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Deinde si Praelatus sit Episcopus, vel Major, stans ante altare benedicit solemniter populo dicens:

Sit nomen Domini benedictum, &c.

Intellige, si non sit praesens Legatus, quia benedicit Legatus, si sit praesens ibi. Qua benedictione data, depositis sacris vestibus, associat Imperatorem usque ad ejus hospitium. Si autem Praelatus ipse non sit Episcopus, vel Major, finitis orationibus praedictis, depositis vestibus sacris, associat, ut supra.

O R D O

AD RECIPIENDUM

processionaliter Regem.

QUando Rex ad aliquam urbem, aut oppidum insigne venit, Clerus processionaliter obviam vadit ei extra portam, ubi Rex ex equo, vel (quod magis convenit) descendens, in terra super tapete stratum genuflexus osculatur Crucem, quae per

Prælatum sibi porrigitur. Deinde sub baldachino ducitur usque ad Ecclesiam ordine supradicto. Interim cantatur Responsorium ton. 8.

Elégit eum Dóminus, * Et excélsū fecit illum præ Régibus terræ. *Ps.* Glorificávit eum in conspéctu Regum, & non confundétur. * Et excélsū. *Ps.* Glória Patri, & Fílio, & Spirítui sancto. * Et excélsū.

Deinde cantantur Hymni, vel alia Cantica magis placentia. Cū Rex Ecclesiam intrat, Prælatus accepto aspersorio aspergit eum, deinde alios in genere; & procedunt usque ad altare majus, coram quo Rex genuflectit super faldistorio ibidem sibi parato, & orat. Prælatus verò ascendit ad cornu Epistolæ altaris, ubi stans versus ad orantem, detecto capite, dicit:

Ps. Deus iudícium tuum regi da.

R. Et iustitiam tuam filio Regis.

Ps. Salvum fac Regem nostrum Dómine.

R. Deus meus sperántem in te.

Ps. Mitte ei Dómine auxílium de sancto.

R. Et de Sion tuére eum.

Ps. Nihil proficiat inimícus in eo.

R. Et filius iniquitátis non appónat nocére ei.

Ps. Fiat pax in virtúte tua.

R. Et abundántia in túrribus tuis.

Ps. Dómine exáudi oratióem meam.

R. Et clamor meus ad te véniat.

Ps. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spírítu tuo.

Orémus.

Deus, cui omnis potéstas & dignitas famulátur: da huic famulo tuo Regi nostro *N.* prósperrum suæ dignitátis effectum, in qua te semper tímeat, tibi que júgiter placére conténdat. Per Christum Dóminum nostrum. *R.* Amen.

Deinde Prælatus, si sit Epíscopus, vel Major, accedit ad medium altaris, & ibi populo solemniter benedicit. Tum sacris dimissis vestibus, Regem usque ad hospitium comitatur.

O R D O

AD RECIPIENDUM

processionaliter Principem
magnæ potentia.

Quando Princeps magnæ potentia ad aliquam urbem, aut insigne oppidum venit, Clerus processionaliter ei obviam venit extra portam. Ubi Princeps ex equo, (vel quod magis convenit) descendens, in terra super tapete stratum genuflexus osculatur Crucem, quæ per Prælatum sibi porrigitur. Deinde sub baldachino ducitur usque ad Ecclesiam ordine consueto. Interim cantatur Responsorium ton. 1.

Posui adiutorium super potentem; & exaltavi electum de plebe mea: * Manus enim mea auxiliabitur ei. **ψ.** Inveni David servum meum, oleo sancto meo unxi eum. * Manus enim mea. **G**loria Patri, & Filio, & Spiritui sancto. * Manus.

Deinde cantantur Hymni, vel alia Cantica magis placentia. Cum Princeps Ecclesiam intrat, Prælatus accepto aspersorio aspergit eum, deinde alios in genere; & procedunt usque ad altare majus, coram quo Princeps genuflectit super faldistorio ibidem sibi parato, & orat. Prælatus verò ascendit ad cornu Epistolæ altaris, ubi stans versus ad orantem, detecto capite, dicit:

ψ. Salvum fac Principem nostrum Domine!

R. Deus meus sperantem in te.

ψ. Mitte ei Domine auxilium de sancto;

R. Et de Sion tuere eum.

ψ. Nihil proficiat inimicus in eo.

R. Et filius iniquitatis non nocébit ei.

ψ. Fiat pax in virtute tua.

R. Et abundantia in turribus tuis.

ψ. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

ψ. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

DEus, cui omnis potestas & dignitas famulatur: da huic famulo tuo Principi nostro **N.** prosperum sue dignitatis effectum, in qua te semper timeat, tibi que jūgiter placere contēdat. Per Christum Dōminum nostrum. **R.** Amen.

Deinde Prælatus, si sit Episcopus, vel Major, accedit ad medium altaris, & ibi populo solemniter benedicit. Tum sacris dimissis vestibus, Principem usque ad hospitium comitatur.

O R D O

AD RECIPIENDUM

processionaliter Imperatricem,
vel Reginam.

QUando Imperatrix, vel Regina, ad aliquam urbem, aut insigne oppidum venit, Clerus processionaliter ei obviam venit extra portam. Imperatrix, vel Regina ex equo, (vel quod magis convenit) descendens, in terra super tapete stratum genuflexa osculatur Crucem, quæ per Prælatum sibi porrigitur. Deinde sub baldachino ducitur usque ad Ecclesiam ordine consueto. Interim cantatur Responsorium ton. 8.

Ista est speciosa inter filias Jerúsalem. * Sicut vidistis eam plenam charitate & dilectione in cubilibus, & in hortis aromatatum.

V. Ista est speciosa, quæ ascendit de deserto, deliciis affluens. * Sicut. **G**loria Patri, & Filio, & Spiritui sancto. * Sicut.

Deinde cantantur Hymni, vel alia Cantica magis placentia. Cum Imperatrix, vel Regina Ecclesiam intrat, Prælatus accepto aspersorio aspergit eam, deinde alios in genere; & procedunt usque ad altare majus, coram quo Imperatrix, vel Regina genuflectit super faldistorio ibidem sibi parato, & orat. Prælatus verò ascendit ad cornu Epistolæ altaris, ubi stans versus ad orantem, detecto capite, dicit:

V. Sal-

- Ps.* Salvam fac ancillam tuam Dómine.
R. Deus meus sperántem in te.
Ps. Mitte ei Dómine auxílium de sancto.
R. Et de Sion tuére eam.
Ps. Nihil proficiat inimícus in ea.
R. Et filius iniquitátis non appónat nocére ei.
Ps. Fiat pax in virtúte tua.
R. Et abundántia in túrribus tuis.
Ps. Dómine exáudi oratióem meam.
R. Et clamor meus ad te véniat.
Ps. Dóminus vobíscum.
R. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

Deus, cujus providéntia in sui dispositióne non fállitur, ineffáblem cleméntiam tuam súpplíces exorámus: ut sicut Esther Regínam Israelíticæ plebis causa salútis ad Regis Assuéri thálamum regníque sui consórtium transíre fecísti; ita hanc fámulam tuam Christiánæ plebis salútis grátia ad grátiam tuam transíre fácias, ut tibi super ómnia júgiter placére desíderet, & te inspiránte, quæ tibi plácita sunt, toto corde perficiat, & délixtera tuæ poténtiæ illam semper híc & ubíque circúmdet. Per Christum Dóminum nostrum. *R.* Amen.

Deinde Prælatus, si sit Episcopus, vel Major, accedit ad medium altaris, & ibi solemmniter populo benedicit. Tum sacris dimissis vestibus, Imperatricem, vel Reginam usque ad hospitium comitatur.

O R D O

AD RECIPIENDUM

*processionaliter Principissam
magnæ potentia.*

Pincipissa magnæ potentia recipitur processionaliter eo modo & ordine, prout suprà de Imperatrice, vel Regina dictum est; hoc solo excepto, quòd loco Orationis, Deus, cujus providéntia, &c. dicitur hæc sequens:

Oré-

Oremus.

Quæsumus omnipotens Deus: ut hanc famulam tuam ubique sapientia tua doceat & confortet; atque eam Ecclesia tua fidèlem semper agnoscant. Per Christum Dòminum nostrum. *R.* Amen.

DE OFFICIO,

quod post Missam solemnem pro
Defunctis agitur.

IN exequiis alicujus Summi Pontificis, S. R. E. Cardinalis, seu Metropolitanì, aut Episcopi proprii, seu Imperatoris, Regis, vel Ducis magni, aut Domini loci, finita Missa, ordinantur in loco, ubi absolutiones fieri debebunt, in capite loci, in medio, unum faldistorium pro illo qui celebravit, & in quatuor angulis quatuor scabellum. Subdiaconus accipit Crucem processionalem; unus Acolythus accipit thuribulum cum igne, & naviculam cum thure, & cochleari; alius Acolythus vas aquæ benedictæ cum aspersorio; & duo alii Acolythi duo candelabra cum luminaribus ardentibus capiunt. Interim Prælatus, qui celebravit, apud faldistorium prope altare deponit planetam, & si placet, poterit deponere dalmaticam. & tunicellam, & accipit pluviale nigrum, & mitram simplicem; & quatuor alii Prælati (si adsint) accedunt ad sacristiam, vel alium locum convenientem & propinquum, ubi quilibet eorum accipit super rochetum, vel (si sit Regularis) supra superpellicum, amictum, stolam, pluviale nigrum, & mitram simplicem; si ea uti possunt; sin minus biretum, & omnes sic parati accedunt apud Prælatum celebrantem paratum, cum quo vadunt ad castrum doloris, seu feretrum, aut sepulturam, vel alium locum, in quo absolutiones fieri consueverant, hoc ordine. Præcedant duo Acolythi, unus cum thuribulo & navicula incensi; alius cum vase aquæ benedictæ, & aspersorio; tum duo alii Acolythi cum duobus aliis candelabris & candelis accensis, in quo-

quorum medio erit Subdiaconus, qui in Missa cantavit Epistolam, paratus deferens Crucem: post eam duo juniores Prælati; deinde duo seniores, & quilibet eorum penes se habebit unum Capellanium superpelliceo indutum, qui mitra sibi serviat, & unum scutiferum, qui cereum accensum portet; ultimo loco incedet Prælatus qui Missam celebravit, ad sinistram habens Diaconum paratum, qui eum comiteatur; & post eum Capellani superpelliceis induti. Si verò non adsint quatuor Prælati, loco deficientium parantur digniores Canonici Ecclesiæ, vel alii in dignitate constituti, supra superpellicea pluvialibus nigris; & ordine supradicto procedunt ad locum absolutionis: ubi cum fuerint, locantur hoc ordine. Thurificarius cum Acolytho deferente aquam benedictam subsistunt in capite loci à parte dextera. Acolythi verò ceroferarii ac Subdiaconus cum Cruce vadunt ad pedes loci, & Subdiaconus cum Cruce collocabit se in medio eorum. Junior Prælatus sedebit in scabello in angulo castri doloris ad pedem dexterum; alius post eum in angulo ad humerum sinistrum; tertius in angulo ad pedem sinistrum; quartus qui erit senior, in angulo ad humerum dexterum loci. Celebrans verò sedebit in faldistorio in capite loci in medio, ita ut Crucem directò respiciat. Omnibus sic ordinatis, surget Celebrans detecto capite, omnibus similiter surgentibus, & incipiet in tono Lectionis, absolute Orationem.

Non intres in iudicium cum servo tuo Dómine, quóniam nullus apud te justificabitur homo, nisi per te ómnium peccatórum ei tribuatur remissio: non ergo eum tua, quæsumus, judiciális sententia premat, quem tibi vera supplicatio fidei Christiænæ comméndat, sed grátia tua illi succurrénte, mereatur evádere iudicium ultiónis, qui dum viveret insignitus est signáculo sanctæ Trinitátis. Per Christum Dóminum nostrum. *R. Amen.*

Qua finita, omnes sedent coopertis capitibus, & Cantores incipiunt Responsorium ton. 4.

Subveníte Sancti Dei, occúrrite Angeli Dómini, suscipiéntes ánimam ejus, * Offeréntes eam in conspéctu Altíssimi.

✠. Suscipiat te Christus, qui vocavit te: & in sinum
Abrahæ Angeli deducant te. * Offerentes eam, &c.
✠. Réquiem æternam dona ei Dómine: & lux per-
pétua luceat ei.

Offerentes eam, &c.

Tunc duo Acolythi cum thuribulo & navicula, &
aqua benedicta, & aspersorio accedent ad angulum
dexterum capitis, ubi est dignior Prælatus, & se ad
ejus dexteram collocabunt. Incepto versiculo, **Ré-**
quiem æternam, &c.

Acolythus dabit naviculam Diacono; & ipse ac-
cedet cum thuribulo ante dictum digniorem Præ-
latum, qui ministrante Diacono naviculam impo-
net thus in thuribulum; finito Responsorio, Cho-
rus cantat:

Kyrie eléison. Christe eléison.

Kyrie eléison.

Et cum dicitur primum **Kyrie eléison**, surgunt omnes
detectis capitibus, & ultimo **Kyrie eléison** dicto,
prædictus dignior Prælatus dicit voce intelligibili:
Pater noster.

Quod secretè complet, & interim accepto asper-
sorio cum aqua benedicta de manu Diaconi, asper-
git sepulturam, seu lectum mortuorum, circumcirca
ambulans, incipiens à sua parte dextera, tertio asper-
gens quamlibet lecti partem lateralem, Diacono à
dextris comitante, & fimbrias pluvialis sublevante;
& dum transibit ante alios Prælatos, illos salutabit,
& similiter Cruci reverentiam faciet transiens ante il-
lam ad pedes lecti. Postquam cum aspersorio circum-
ierit lectum, & ad locum suum redierit, ibidem ab
eodem Diacono capiet thuribulum, & lectum simili-
ter circumcirca thurificabit tertio, in qualibet parte la-
terali thuribulum ducens; & cum redierit post thuri-
ficationem ad locum suum, ante scabellum stans in-
telligibili voce dicet versiculos:

Et ne nos inducas in tantationem.

R. Sed libera nos à malo.

✠. A porta inferi.

R. Erue Dómine animam ejus.

✠. Requiéscat in pace.

R. Amen.

Et ne nos inducas in tentationem.

R. Sed libera nos à malo.

V. A porta inferi.

R. Erue Dómine ánimam ejus.

V. Requiéscat in pace. **R.** Amen.

V. Dómine exáudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te véniat.

V. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spíritu tuo.

Oremus.

Absolve, quæsumus Dómine, ánimam fámuli tui **N.** ab omni vínculo delictórum : ut in resurrectionis glória inter Sanctos & Eléctos tuos resuscitatus respíret. Per Christum Dóminum nostrum.

R. Amen.

Qua finita, omnes similiter sedent cum mitra, & Chorus cantat Responsorium ton. 1.

Libera me Dómine de morte ætérna, in die illa treménda : * Quando cæli movéndi sunt & terra : * Dum véneris judicáre sæculum per ignem.

V. Tremens factus sum ego, & tímeo, dum discússio vénerit, atque ventúra ira. * Quando cæli movéndi sunt & terra.

V. Dies illa, dies iræ, calamitátis & misériæ, dies magna & amára valdè. * Dum véneris.

V. Réquiem ætérnam, &c. **L**ibera me Dómine.

Tunc duo Acolythi cum thuribulo & navicula, & aqua benedicta, & aspersorio accedent ad dexteram Prælati, qui Missam celebravit.

Incepto versiculo Réquiem ætérnam, &c. Acolythus dabit naviculam Diacono, & ipse accedet cum thuribulo ante dictum Prælatum, qui ministrante Diacono naviculam, imponet thus in thuribulum, finito Responsorio, Chorus cantat :

K yrie eléison. C hriste eléison.

K yrie eléison.

Et cum dicitur primum K yrie eléison, surgunt omnes detectis capitibus, & ultimo K yrie eléison dicto, prædictus Prælatus dicit voce intelligibili : P ater noster.

Quod secretè complet, & interim accepto aspersorio cum aqua benedicta de manu Diaconi, aspergit

git sepulturam, seu lectum, circumcirca ambulans, incipiens à sua parte dextera, tertio aspergens quamlibet lecti partem lateralem, Diacono à dextris comitante, & fimbrias pluvialis sublevante; & dum transibit ante alios Prælatos, illos salutabit, & similiter Cruci reverentiam faciet, transiens ante illam ad pedes lecti. Postquam cum asperforio circumierit lectum, & ad locum suum redierit, ibidem ab eodem Diacono capiet thuribulum, & lectum similiter circumcirca thurificabit tertio; in qualibet parte laterali thuribulumducens; & cum redierit post thurificationem ad locum suum, ante faldistorium stans intelligibili voce dicet versiculos:

✠. Et nē nos inducās in tentationem.

℟. Sed libera nos à malo.

✠. A porta inferi.

℟. Erue Dómine ánimam ejus.

✠. Requiéscat in pace.

℟. Amen.

✠. Dómine exáudi orationem meam.

℟. Et clamor meus ad te véniat.

✠. Dóminus vobíscum.

℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

Absolve, quæsumus Dómine, ánimam fámuli tui **N.** ut defúnctus sæculo tibi vivat: & quæ per fragilitatem carnis humana conversatione commisit, tu vénia misericordissimæ pietátis absterge. Per Christum Dóminum nostrum.

℟. Amen.

Deinde dicit idem Pontifex benedicens lectum:

✠. Réquiem atérnam dona eis Dómine;

℟. Et lux perpétua luceat eis.

Tum duo ex cantoribus dicunt alta voce:

Requiéscant in pace.

℟. Amen.

Quo dicto, Prælati ipsi qui mitris utuntur, illas recipiunt, & omnes eo ordine quo venerunt, revertuntur ad sacristiam, vel alium locum idoneum, ubi deponunt sacras vestes, & ad propria quisque revertitur.

Ab.

post Missam pro Defunctis.

415

tium digniorem Prælatum sedentem in angulo ad sinistram pedem, & se ad ejus dexteram collocabunt. Incepto versiculo **R** *equiem æternam, &c.* Acolythus dabit naviculam Diacono, & ipse accedet cum thuribulo ante dictum tertium digniorem Prælatum, qui ministrante Diacono naviculam, imponet thus in thuribulum; finito Responserio, Chorus cantat:

K *yr̄ie el̄eison. C* *hr̄iste el̄eison.*

K *yr̄ie el̄eison.*

Et cum dicitur primum **K** *yr̄ie el̄eison*, surgunt omnes detectis capitibus, & ultimo **K** *yr̄ie el̄eison* dicto, prædictus secundus dignior Prælatus dicit voce intelligibili: **P** *ater noster.*

Quod secreto complet; & interim accepto aspersorio cum aqua benedicta de manu Diaconi, aspergit sepulturam, seu lectum, circumcirca ambulans, incipiens à sua parte dextera, tertio aspergens quamlibet lecti partem lateralem, Diacono à dextris comitante, & fimbrias pluvialis sublevante; & dum transibit ante alios Prælatos, illos salutabit, & similiter Cruci reverentiam faciet transiens ante illam ad pedes lecti. Postquam cum aspersorio circumierit lectum, & ad locum suum redierit, ibidem ab eodem Diacono capiet thuribulum, & lectum similiter circumcirca thurificabit tertio, in qualibet parte laterali thuribulum ducens; & cum redierit post thurificationem ad locum suum, ante scabellum stans intelligibili voce dicet versiculos:

E *ne nos inducas in tentationem.*

R. Sed libera nos à malo.

V. A porta inferi.

R. Erue Domine animam ejus.

V. Requiescat in pace.

R. Amen.

V. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

O *remus.*

I *nclina, Domine, aurem tuam ad preces nostras; quibus misericordiam tuam supplices deprecamur;*
ut

ut animam famuli tui **N.** quam de hoc sæculo migrare iussisti, in pacis ac lucis regione constituas, & Sanctorum tuorum iubeas esse consortem. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Qua finita, omnes similiter sedent cum mitra, & Chorus cantat Responsorium ton. 6.

NE recordéris peccáta mea Dómine, * Dum véneris iudicáre sæculum per ignem.

* Dirige Dómine Deus meus in conspéctu tuo viam meam. * Dum véneris.

* Réquiem ætérnam, &c. * Dum véneris.

Tunc duo Acolythi cum thuribulo & navicula, & aqua benedicta, & aspersorio accedent ad quartum & juniorem Prælatum sedentem in angulo ad dexterum pedem, & se ad ejus dexteram collocabunt. Incepto versiculo **R** équiem ætérnam, &c. Acolythus dabit naviculam Diacono, & ipse accedet cum thuribulo ante dictum quartum digniorem Prælatum, qui ministrante Diacono naviculam, imponet thus in thuribulum; finito Responsorio, Chorus cantat:

K yrie eléison. **C** hriste eléison.

K yrie eléison.

Et cum dicitur primum **K** yrie eléison, surgunt omnes delectis capitibus, & ultimo **K** yrie eléison, dicto, prædictus quartus Prælatus dicit voce intelligibili: **P**atèr noster.

Quod secretè complet; & interim accepto aspersorio cum aqua benedicta de manu Diaconi, aspergit sepulturam, seu lectum, circumcirca ambulans, incipiens à sua parte dextera, tertio aspergens quamlibet lecti partem lateralem, Diacono à dextris comitante, & fimbrias pluvialis sublevante; & dum transibit ante alios Prælatos, illos salutabit; & similiter Cruci reverentiam faciet transiens ante illam ad pedes lecti. Postquam cum aspersorio circumierit lectum, & ad locum suum redierit, ibidem ab eodem Diacono capiet thuribulum, & lectum similiter circumcirca thurificabit tertio, in qualibet parte laterali thuribulum ducens; & cum redierit post thurificationem ad locum suum, ante scabellum stans intelligibili voce dicit versiculos:

Et ne nos inducas in tentationem.

R. Sed libera nos à malo.

V. A porta inferi.

R. Erue Dómine ánimam ejus.

V. Requiéscat in pace. **R.** Amen.

V. Dómine exáudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te véniat.

V. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spíritu tuo.

Oremus.

Absolve, quæsumus Dómine, ánimam fámuli tui **N.** ab omni vínculo delictórum : ut in resurrectionis glória inter Sanctos & Eléctos tuos resuscitatus respíret. Per Christum Dóminum nostrum.

R. Amen.

Qua finita, omnes similiter sedent cum mitra, & Chorus cantat Responsorium ton. i.

Libera me Dómine de morte atérna, in die illa treménda: * Quando cæli movéndi sunt & terra:

* Dum véneris judicáre sæculum per ignem.

V. Tremens factus sum ego, & tímeo, dum discússio vénerit, atque ventúra ira. * Quando cæli movéndi sunt & terra.

V. Dies illa, dies iræ, calamitátis & misériæ, dies magna & amára valdè. * Dum véneris.

V. Réquiem atérnam, &c. **L**ibera me Dómine.

Tunc duo Acolythi cum thuribulo & navicula, & aqua benedicta, & asperforio accedent ad dexteram Prælati, qui Missam celebravit.

Incepto versiculo Réquiem atérnam, &c. Acolythus dabit naviculam Diacono, & ipse accedet cum thuribulo ante dictum Prælatum, qui ministrante Diacono naviculam, imponet thus in thuribulum, finito Responsorio, Chorus cantat:

K yrie eléison. C hriste eléison.

K yrie eléison.

Et cum dicitur primum K yrie eléison, surgunt omnes detectis capitibus, & ultimo K yrie eléison dicto, prædictus Prælatus dicit voce intelligibili:

P ater noster.

Quod secretè complet, & interim accepto asperforio cum aqua benedicta de manu Diaconi, aspergit

git sepulturam, seu lectum, circumcirca ambulans, incipiens à sua parte dextera, tertio aspergens quamlibet lecti partem lateralem, Diacono à dextris comitante, & fimbrias pluvialis sublevante; & dum transibit ante alios Prælatos, illos salutabit, & similiter Cruci reverentiam faciet, transiens ante illam ad pedes lecti. Postquam cum aspersorio circumierit lectum, & ad locum suum redierit, ibidem ab eodem Diacono capiet thuribulum, & lectum similiter circumcirca thurificabit tertio; in qualibet parte laterali thuribulum ducens; & cum redierit post thurificationem ad locum suum, ante baldistorium stans intelligibili voce dicet versiculos:

℣. Et nē nos inducas in tētionem.

℞. Sed libera nos à malo.

℣. A porta inferi.

℞. Erue Dōmine animam ejus.

℣. Requiescat in pace.

℞. Amen.

℣. Dōmine exaudi orationem meam.

℞. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dōminus vobiscum.

℞. Et cum spīritu tuo.

Orémus.

Absolve, quæsumus Dōmine, animam famuli tui **N.** ut defūctus sæculo tibi vivat: & quæ per fragilitatem carnis humana conversatione commisit, tu vènia misericordissimæ pietatis absterge. Per Christum Dōminum nostrum.

℞. Amen.

Deinde dicit idem Pontifex benedicens lectum:

℣. Réquiem ætèrnā dona eis Dōmine.

℞. Et lux perpétua luceat eis.

Tum duo ex cantoribus dicunt alta voce:

Requiescant in pace.

℞. Amen.

Quo dicto, Prælati ipsi qui mitris utuntur, illas recipiunt, & omnes eo ordine quo venerunt, revertuntur ad sacristiam, vel alium locum idoneum, ubi deponunt sacras vestes, & ad propria quisque revertitur.

Abolutiones istas quatuor vel quinque non semper in omnibus exequiis fieri convenit, sed tantum in primis exequiis, quæ fieri solent post obitum.

In exequiis verò anniversariis non debent fieri hujusmodi quatuor abolutiones, sed una tantum per Prælatum celebrantem, post Missam; vel si adesset castrum doloris, vel alius locus quo eundem esset ad absolvendum, Celebrans solus paratus, ut suprà, præcedente Cruce cum omnibus Ministris superius narratis, & sequentibus cum suis Capellanis accedat ad castrum doloris, & ibidem dispositis Ministris, ut suprà dictum est, stante ante suum faldistorium in capite lecti dicit Orationem: **N**on intres in iudicium cum servo tuo, &c. in tono prædicto; qua finita sedet, & Chorus cantat Responsorium, **L**ibera me, Dómine, &c. & **K** yrie eléison, ut suprà.

Prælatus verò imponit incensum, ac aspergit, & incensat lectum ordine, quo suprà dictum est; & demum dicit unam ex quinque præfatis Orationibus, quam maluerit; & in fine dicto Responso, **R**equiem æternam, &c. ordine, quo venit, revertitur ad Sacristiam, vel alium locum deputatum; & ibidem depositis paramentis, recedit ad propria. Quod similiter fervari poterit etiam in primis exequiis, ubi commodè quatuor Prælati, qui post Missam, ut suprà dictum est, absolvant, haberi non poterunt.

DE SCRUTINIO

Serotino, quo antiqui utebantur antequam Electum in Episcopum consecraretur.

Scrutinii ferotini ordo hic erat. Sabbato ante Dominicam ad consecrandum Electum statutam, hora vespertina Metropolitanus residebat super faldistorium in atrio Ecclesiæ, vel in alio solito, vel quo maluerat loco paratum. Et Suffraganei Episcopi duo ad minùs ad hoc specialiter

convocati, à dextris & sinistris ejus super faldistoria similiter residebant, parati supra rochetum, vel (si essent Regulares) supra superpelliceum, amictu, alba, cingulo, stola, pluviali, coloris temporis convenientis, mitra, baculum pastorem in sinistra, & libros Pontificales ante se tenentes.

Tunc Archipresbyter, vel Archidiaconus Ecclesiæ, ad quam in crastino consecrandus erat Electus, vel alius juxta morem Ecclesiæ, paratus amictu, alba, cingulo, & pluviali, vel casula, si moris erat, deductus medius inter duos Canonicos ejusdem Ecclesiæ veniebat coram Metropolitano, & flexis à remoto genibus, à Metropolitano benedictionem petebat, dicens in tono Lectionis:

Jube domne benedicere.

Respondabat Metropolitanus sedens eodem tono, voce minori:

Nos regat, & salvet cælestis cõditor aulæ.

Deinde idem Archipresbyter, vel Archidiaconus surgens appropinquabat se paululum, & iterum genuflectens benedictionem simili modo petebat, dicens:

Jube domne benedicere.

Et Metropolitanus respondabat:

Nos Dóminus semper custódiat, atque gubérnet.

Tertiò propinquius Metropolitano genuflexus coram illo tertiam benedictionem petebat, dicens:

Jube domne benedicere.

Respondabat Metropolitanus:

Gáudia cælórum det nobis rector eórum.

Benedictione itaque completa, interrogabat eum Metropolitanus coram se genuflexum:

Fili mi, quid póstulas?

Respondabat Archidiaconus:

Ut Deus & Dóminus noster concédât nobis Pastórem.

Interrogatio.

Est de vestra Ecclesiá, vel de ália?

Respondabat:

De nostra.

Interrogatio.

Quid vobis complácuít in illo?

Re-

Respondebat :

Modéstia , humilitas , patiéntia , & cétera vir-
tutes .

Interrogatio .

Habétis decretum ?

Respondebat :

Habémus .

Metropolitanus dicebat :

Legátur .

Tunc proferebatur , & legebatur decretum , hoc
modo .

Reverendíssimo in Christo Patri Dómino **N.** Me-
tropólicæ sedis dignitáte conspicuo , Capítu-
lum **N.** Ecclesiæ totius devotiõnis famulátum . Cré-
dimus non latére vestram Celsitudinem , quòd nostra
Ecclesiæ suo sit viduáta pastóre . Qua síquidem so-
látio próprii destitúta Rectóris , ne grex Domínicus
perfidórum lupórum mórsibus patéret , & ne improbi
fieret præda raptóris , commúni voto atque consénsu
elégimus nobis in Pontíficem **N.** Presbyterum nostræ
Ecclesiæ , **vel N.** Ecclesiæ , **si non sit de ipsa** , virum
útique prudéntem , hospitálem , móribus ornátum ,
castum , sóbrium , & manúetum , Deo & homíni-
bus per ómnia placéntem , quem ad Celsitudinis ve-
stræ dignitátem dedúcere curávimus ; unánimiter po-
stulántes , & obsecrántes à vestra Reverendíssima Pa-
ternitáte nobis illum Pontíficem ordínari ; quáte-
nus auctóre Dómino , nobis velut idóneus Pastor
præesse váleat , & prodéssé ; nosque sub ejus sa-
cro regímine Dómino semper militáre condigné pos-
símus . Ut autem ómnium nostrum vota in hanc
electiõnem conveníre noscátis , huic Canóico de-
créto própriis mánibus roborándo nos subscripsi-
mus .

Et quilibet scribens dicebat :

Ego **N.** scripsi , & subscripsi ,
& sic de aliis . Lecto decreto , prosequēbatur Metro-
politanus , & dicebat :

Vidéte , ne aliquam promissiõnem vobis fécerit , quia
simoníacum , & contra Cánones est .

Respondebat :

Abst .

Et Metropolitanus dicebat:

Ducatur.

Tunc Archidiaconus, vel Archipresbyter, exhibito dicto decreto ipsi Metropolitanus, revertebatur cum Canonicis sicut venerant ad vestiarium, & ibi deponebant vestes. Accensis autem cereis, Electus adhuc jejunus pluviali albi coloris, supra superpelliceum paratus ducebatur processionaliter coram Metropolitanus, præcedentibus cum Canonicis Ecclesiæ, ad quam erat Electus, Archidiacono & Archipresbytero Ecclesiæ Metropolitanae hinc & inde ipsum deducantibus, qui stans convenienter remotus à Metropolitanus, flexis genibus petebat intelligibili voce benedictionem, dicens:

Jube domne benedicere.

Metropolitanus sedens, in eodem tono, voce minori dicebat:

Lux de luce Patris sacro vos lumine lustret.

Deinde surgens, & procedens paululum, iterum genua flectebat, dicens:

Jube domne benedicere.

Metropolitanus respondebat:

Protegat, & salvet nos Christus conditor orbis.

Rursum surgens adhuc paululum appropinquans, & genuflectens, dicebat tertio:

Jube domne benedicere.

Metropolitanus respondebat:

Sédibus à súperis véniat benedíctio nobis.

R. Amen.

Tum interrogabat eum coram se genuflexus Metropolitanus:

Fili mi, quid póstulas?

Respondebat Electus:

Reverendissime Pater, Confrátres mei elegérunt me (licèt indignum) sibi esse Pastórem.

Interrogatio:

Quo honóre fúngeris?

Respondebat:

Presbyterátus, vel talis.

Interrogatio:

Quot annos habes in Presbyterátu?

Res

Responderebat :

Decem, vel tot.**S**i verò forsan ipsa die, vel infra breve tempus fuerat ab eo in Presbyterum ordinatus, respondebat :**T**u scis Dómine.

Interrogatio :

Habuisti conjúgium?

Responderebat :

Minimè.**S**i fortè habuerat, & per ipsum Consecratorem ejus electo examinata, & confirmata fuerat, tunc respondebat :**T**u scis Dómine.

Interrogatio :

Disposuisti domui tuæ?**R.** Disposui.

Interrogatio.

Qui libri legúntur in Ecclesiá tua?**R.** Pentatéuchus, Prophétæ, Evangélium, Epístolæ Pauli, Apocalypsis, & reliqui.

Interrogatio :

Nosti Cánones?**R.** Doce me Dómine.**V**ide cùm Ordinationes féceris, certis temporibus fácias, jejúniis primi, quarti, séptimi, & décimi mensis. Bigamos, sive spúrios, aut curiales, aut de servili conditione ad sacros Ordines non promóveas. A simoníaca verò hæresi te omnino custódias. Dábitur tamen tibi edíctum de scrinio nostro, quáliter débeas conversári. Vide autem, ne áliquam promissionem propterea féceris, quia simoníacum, & contra Cánones est.**R.** Absit.

Metropolitanus dicebat :

Tu videris. Quia ergo ómnium in te vota convéniunt, hódie abstinébis, & cras, Deo annuente, consecráberis.**R.** Præcepisti Dómine.**S**ed si expediebat, Metropolitanus dispensabat cum illo, ut comederet, & deputabat ei aliquem discretum de sua Ecclesiá confessorem, cui Consecrandus peccata

sua confitebatur; & mox Consecrando ad terram prostrato, Metropolitanus sedens cum mitra incipiebat, schola prosequente, Antiphonam ton. 8.

Confirma hoc Deus, quod operatus es in nobis à templo sancto tuo, quod est in Jerúsalem.

Psalmus. E xúrgat Deus, & dissipéntur inimici ejus. 106.

Totus dicebatur cum **G** lória Patri, &c. Deinde repetebatur Antiphona. Qua dicta, Metropolitanus deposita mitra surgebat, & stans versus ad Consecrandum prostratum dicebat:

V. Salvum fac servum tuum.

R. Deus meus sperántem in te.

V. Esto ei Dómine turris fortitúdinis.

R. A fácie inimici.

V. Nihil proficiat inimicus in eo.

R. Et filius iniquitátis non appónat nocére ei.

V. Dómine exáudi oratióem meam.

R. Et clamor meus ad te véniat.

V. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spíritu tuo.

Oremus.

OMnípotens sempitérne Deus, miserére huic fámulo tuo **N.** & dirige eum secúndum tuam cleméntiam in viam salútis æternæ; ut, te donánte, tibi plácita cúpiat, & tota virtúte perficiat.

Actiões nostras, quæsumus Dómine, aspirándo præveni, & adjuvándó proséquere: ut cuncta nostra orátio & operátio à te semper incípiat, & per te coepta finiátur. Per Christum Dóminum nostrum. **R.** Amen.

Deinde Metropolitanus detecto capite Crucem ante se habens benedicebat populo, dicens:

Sit nomen Dómini, &c.

Qua data, singuli ad propria revertebantur.

Die Dominica, qua Consecratio fieri debebat, parabantur Ecclesia & Capellæ, credentia, paramenta, & omnia alia suprà in principio Consecrationis Electi posita. Deinde veniebant Metropolitanus, Electus, & Episcopi assistentes ad Ecclesiam, & in Capellis suis se induebant, ut suprà. **¶** In quibus paratis, & Metropolitanus in faldistorio ante alta-

altare sedente, adducebatur Electus medius inter assistentes Episcopos, & facta reverentia Metropolitano, senior assistentium Episcoporum stans deposita mitra, dicebat:

Reverendissime Pater, postulat sancta mater Ecclesia Catholica, ut hunc presentem Presbyterum ad onus Episcopatus sublevetis.

Metropolitanus dicebat:

Scitis illum esse dignum?

Respondebat Episcopus:

Quantum humana fragilitas nosse sinit, & scimus, & credimus illum dignum esse.

Metropolitanus respondebat:

Deo gratias.

Tunc omnibus sedentibus, ut supra dictum est, Metropolitanus intelligibili voce, & assistentes Episcopi submissa voce faciebant examinationem supra scriptam, videlicet:

Antiquam sanctorum, &c. & omnia alia suo ordine, prout supra sunt ordinata, 56. usque ad finem examinis. Quo completo, & manu Metropolitanum per Electum osculata, idem Electus ante Metropolitanum genuflexus, ante se habens schedulam scriptam jurabat, & prestabat fidelitatis debitæ solitum juramentum Metropolitano in hunc modum.

Ego N. Ecclesie N. vocatus Episcopus, promitto in conspectu omnipotentis Dei, atque totius Ecclesie, quod ab hac hora in antea fidelis & obediens ero perpetuo more predecessorum meorum, beato N. sanctæque Ecclesie N. nominando Ecclesiam Metropolitanam, & vobis Domino meo N. Dei gratia ejusdem Ecclesie Archiepiscopo, vestrisque successoribus canonicè intrantibus, prout est à sanctis Patribus institutum, & Ecclesiastica ac Romanorum Pontificum commendat auctoritas. Non ero in consilio, aut consensu, vel in facto, ut vitam perdatis, aut membrum, aut capiāmini mala captione. Consilium, quod mihi per vos, aut per litteras, vel per nuntium credituri estis, ad damnum vestrum, me sciēte, nulli pandam. Vocatus ad Synodum veniam, nisi præpeditus fuero canonica præpeditiōe. Vos quoque, & nuntios

tios vestros, ac Ecclesiam **N.** nominando Ecclesiam **Metropolitanam**, quos certos esse cognóvero, in eundo, stando, & redeundo, honoríficè tractábo, & in suis necessitatibus adjuvábó; possessiones verò ad mensam mei Episcopátus pertinentes non vendam, neque donábo, neque de novo infeudábo, vel aliquo modo contra jus, vel consuetúdinem Ecclesiæ meæ alienábo, vobis vel vestris successóribus inconsúltis.

Deinde librum Evangeliorum, quem Metropolitanus coram eo apertum super genibus tenebat, Electus ambabus manibus supra scripturam tangebatur, dicens:

Sic me Deus ádjuvet, & hæc sancta Dei Evangelia.

Quo factó, sigillum suum litteræ juramenti hujusmodi pro majori illius robore appendebatur, seu appendi faciebat, & eam Metropolitanus tradebat.

Tunc deposita mitra, surgebat Metropolitanus, & faciebat Confessionem, & procedebatur in omnibus & per omnia, prout suprà ordinatum est, usque **Ad multos annos**, inclusivè.

Quo per Consecratum dicto, Metropolitanus tradebat Consecrato edictum scriptum hujusmodi tenoris.

Dilecto nobis fratri & Coepiscopo **N.** salutem in Dómino sempitérnam. Quóniam, ut credimus, divíno te nutu vocánte, Capítulum **N.** Ecclesiæ unanimiter elegérunt Rectórem, & ad nos usque perducéntes petiérunt Episcopum consecrári. Et ideò, auxiliánte Dómino, testimónium illis reddéntibus de consciéntia tua, ob utilitátem ipsius Ecclesiæ, per manus nostræ impositionem te Episcopum consecrávimus. Amodò, frater charíssime, scias te máximum pondus suscepisse labóris, quod est sárcina regíminis animárum, & cómodis servíre multórum, omniúmque fieri mínimum atque mínistrum, & pro crédito tibi talénto in die exáminis & judícii ratiónem redditúrum. Nam si Salvátor noster dicit: Non veni ministrári, sed ministráre; & ánimam suam pósuit pro óvibus suis: quantò magis nos inútiles servi summi patrisfamilias debémus máximo cum sudóre incúmbere, oves

Dó-

Domínicas à summo nobis Pastóre consignátas ad ovíle Domínicum, suffragánte divína grátia, absque morbo vel mácula perdúcere? Exhortámur ergo dilectiónem tuam, ut fidem, quam in exórdio tuæ consecratiónis breviter lucidéque digéssimus, illibátam & inviolabíliter custódias; quia fides ómnium virtútum fundaméntum est. Scimus quòd ab infántia sacris es lítteris eruditus, & canónicis institútis edóctus; áttamen breviter ad te nobis dirigéndus est sermo. Ordinatiónes ergo cùm féceris, secúndum Cánones atque Apostólicam Ecclésiám aptis tempóribus fac, id est, mensis primi, quarti, séptimi, & décimi. Vide, ut manus citò némini impónas, neque commúnices peccátis aliénis; bigamos, vel curiáles, aut servum cuiuslibet ad sacrum Ordinem nequáquam promóveas, nec neóphytum, ne secúndum Apóstoli senténtiam in supérbiam elátus, in iudícium incidat diaboli; sed eos in sacrosáncta Ecclésia ordináre stude, qui ætátem hábeant maturitátis, & apud Deum & hómines fidéliter víxerint, & deinceps vívere stúdeant. Et hoc cavéndum est tibi, & quasi venénium pestíferum rejiciéndum, ne avarítia furrípiat cor tuum; ut per quódlibet munus accéptum manus impositiõem alicui tríbuas, & in simoníacam hæresim, quam Salvátor noster omnimodè detestátur, in præceps ruas. Meménto quia gratis accepísti, gratis & da; secúndum enim Vatis elóquium: Qui prójicit avarítiam, & éxcutit manus suas ab omni múnere, iste in excélsis habitábit, muniménta saxórum sublímitas ejus, panis ei datus est, aquæ ejus fidéles sunt, Regem in decóre vidébunt óculi ejus. Temetípsum mitem castúmque custódias. In habitáculum tuum aut rarò, aut numquam mulíeri sit ingrèssus. Omnes puéllas & vírgines Christi aut æquanímiter ignóra, aut æquanímiter dílige, nec de prætérita castitáte confidas, quia neque Samsóne fórtior, nec David sánctior, nec Salomóne póteris esse sapiéntior. Quando autem ob animárum lucrum visitatiónis causa in Collégium, vel infra septa ingrèssus fúeris ancillárum Dei, non solus intróeas, sed tales tecum ádhibe sócios, de quorum contubérnio non diffaméris:

quia oportet Episcopum irreprehensibilem esse, & testimonium habere bonum ad omnes, ut ne quis ex eo scandalumumat; scandalizanti enim unum de pusillis scimus quanta animadversio à Domino comparatur. Prædicationi insta; verbum Dei plebi tibi commissæ affluenter, & mellifluè, ac distinctè, in quantum rore cælesti perfusus fueris, prædicare non desinas. Scripturas divinas sæpius lege; imò (si potest fieri) lectio sancta in manibus tuis maximèque in pectore tuo semper inhæreat, ipsam verò lectionem oratio interrumpat; ad instar namque speculi anima tua in ipsam sedulo respiciat, ut vel quæ incorrecta sunt, corrigat, vel quæ pulchra sunt, amplius exornet. Disce quod sapienter doceas, amplectens eum qui secundum doctrinam est, fidèlem sermonem; ut possis exhortari in doctrina sana, & eos qui contradicunt, arguere. Permane in his, quæ didicisti, & credita sunt tibi eloquia divinæ dispensationis. Paratus semper esto ad satisfactionem. Nec confundant opera tua sermonem tuum, ne cum in Ecclesia tua loqueris, tacitus quilibet respondeat: Cur ergo ipse non facis quod jubes? Recognosce magister, qui turgidum ventrem ferre videris, quomodo mihi de jejuniis prædicas? Furta atque perjuria possunt etiam detestari latrones, & avaritiam cupidi. Vita igitur tua irreprehensibilis fiat, in ipsa filii tui regulam sumant; ex ipsa quidquid in eis minus correctum fuerit, corrigant; ex ipsa videant quod diligant; cernant quod imitari festinent; ut ad exemplum tuum omnes fideli studio vivere compellantur. Sit erga subiectos tuos sollicitudo laudabilis. Exhibeatur cum mansuetudine disciplina, cum discretione correctio. Iram benignitas mitiget, benignitatem zelus exacuet; ita & alterum ex altero condiatur, ut nec immoderata ultio, ultra quam oportet, affligat, neque iterum frangat rectorem remissio disciplinæ. Itaque boni te dulcem, pravi asperum sentiant correptorem; in qua videlicet correptione hunc esse ordinem noveris observandum, ut personas diligas, & vitia persequaris, ne si aliter agere fortasse volueris, transeat in crudelitatem correctio, & perdas per irremissam iram, quos

quos emendare per discretiōnem debueras. Sic enim vúlnera cónvenit te abscíndere, ut non fácias ulcerári quod sanum esse vidétur; neque si plus, quàm res exégerit, ferrum incisíonis imprésseris, nóceas, cui prodéssé festínas. Nec dícimus, ut in te delinquentibus non te osténdas ultórem, & vítia nutriri permíttas; sed hortámur, ut in iudício semper misericórdia misceátur, ut possis cum Prophéta fiducia-liter dícere: Misericórdiam & iudícium cantábo tibi Dómine. Sit in te Pastóris píetas, amabilísque dulcédo, & secúndum canónicas régulas sevéra dístríctio, videlicet, ut innocénter vivéntes leniter fóveas, & inquietos perfidósque feriéndò à pravitate compéscas. Nullius faciém in iudício aspicias, ut nec dívitem poténtia sua apud te extóllere possit, nec páuperem propter paupertátem humilitatémque ipsíus, exasperátio tua de re quam súggerat, humiliórem reddat. Substántiam Ecclésiæ, quam ad dispensándum súscipis, fidéliter ac discretè erogáre ne dissímules. Scias te aliénium esse dispensatórem, ut in te Domínicum impleátur elóquium, dicens: Fidélis servus & prudens, quem constituit Dóminus super familiam suam, ut det illis escam in témpore. Hospitalitátem sectáre. Misericórdem, prout vires súppetunt, paupéribus te exhibe: quia qui obtúrat aurem ad clamórem eórum, ut non exáudiat; ipse clamábit, & non exaudiétur. Víduæ, órphani, pupillíque te benigníssimum Pastórem ac tutórem se habére gáudeant. Opprélis defénsio tua subvéniat. Illis autem, qui ópprimunt, vigor tuus effícaciter contradícat. Et ita cuncta Deo adjuvánte præmúnias, ut lupo faviens, sequacésve illíus adhuc in carne vitam ágéntes, huc illúcque debacchántes, & ánimas innocéntium laniáre cupiéntes, in ovíle Domínicum ingrediéndi ad perdéndas ánimas locum non hábeant. Nullus te favor extóllat, nulla advérsitas átterat, id est, ut nec in prósperis cor tuum elevétur, neque in advérsis in álquo dejiciátur; sed ómnia & in ómnibus cautè & cum discretiōne ágere te vólumus, ut absque reprehensiōne ab ómnibus vívere comprobéris. Sancta Trínitas fraternitátem tuam sua protectiōne incólumem custódiat,

ut dum tali moderamine in Deo nostro onus, quod suscepisti, perégeris, in die æternæ retributiōnis, eo dicente, audire merearis: Euge serve bone & fidélis, quia super pauca fuisti fidélis, supra multa te constituam, intra in gáudium Dómini tui: Quod ipse tibi præstare dignétur, qui cum Patre & Spíritu sancto vivit & regnat Deus, in sæcula sæculórum. Amen.

Quo tradito, ibunt omnes, quilibet ad locum suum ad se exuendum.

DE BARBA TONDENDA

Quando primò Clericis barbæ tondentur, dici debet, Pontifice sedente cum mitra, Antiphona.

Sicut ros Hermon, qui descendit in montem Sion, sic descéndat super te Dei benedíctio. Psalmus. Ecce quàm bonum, cum Glória Patri, & Sicut erat in princípio, &c. prout suprà sub Benedictione Abbatis, pag. 81. Quo expleto, repetitur tota Antiphona. Sicut ros Hermon, &c. Qua finita, Pontifex deposita mitra surgit, & stans versus ad illum dicit:

O remus.

Deus, ejus providéntia omnis creatúra incrementis adúlta congáudet: preces nostras super hunc fámulum tuum juvenílis ætátis decóre latántem, & primis auspíciis attondéndum exáudi; ut in ómnibus protectionis tuæ munitus auxílio, avóque largióre provéctus, cæléstem bene dictiónem accípiat, & præsentis vitæ præsídiis gáudeat & futúre. Per Dóminum nostrum Jesum Christum, &c.

DE OFFICIO

Psalmistatus.

Psalmistā, id est, Cantor potest sola iussione Presbyteri Officium suscipere cantandi, dicente sibi Presbytero:

Vide, ut quod ore cantas, corde credas; & quod corde credis, opéribus cōprobes.

Et sic Episcopus Clericum ordinans hæc faciat; benè facit.

Si Officium Psalmistatus collatum olim fuerit degradando, post degradationem à prima tonsura, si velit Pontifex, dicit:

Quia quod ore cantasti, corde non credidisti, nec opere implevisti; ideò cantandi officium in Ecclesia Dei à te amovemus.

F O R M A C O N F I R M A T I O N I S E T O R D I N U M U N I T A N T U M C O N F E R E N D O R U M

ex eodem Pontificali deprompta.

C O N F I R M A T I O U N I U S.

Confirmationi conferendæ necessaria. *Chrisma, Stuppa aut Gossipion ad tergendum frontem ei qui non habet vittam, Bacile cum buccali, Manutergium, Medulla panis.*

Confirmando necessaria. *Prævia Confessio, Patrinus vel Matrinx, Vittæ lineæ munda.*

Pontifex supra Rochetum, vel (si sit Regularis) supra superpelliceum paratus amictu, stola & pluviali albi coloris, cum mitra simplici & baculo pastoralis; vel si hoc Sacramentum minus solemniter conferatur, stola alba supra mozettam, & mitra simplici paratus, accedit ad faldistorium ante medium Altaris, si sit in aliqua Capella, aut in alio convenienti loco sibi paratum, & sedens brevi sermone alloquitur adstantes & Confirmandum: quo facto, lavat manus, deinde deposita mitra surgit, & versa facie ad Confirmandum ante se genuflexum, junctis manibus dicit:

Spíritus sanctus supervéniat in te, & virtus Altíssimí custódiat te à peccátis. *R.* Amen.

Deinde signans se manu dextera à fronte ad pectus signo Crucis, dicit:

℣. Adjutórium nostrum in nómine Dómini.

R. Qui fecit cælum & terram.

℣. Dómine exáudi oratiónem meam.

R. Et clamor meus ad te véniat.

℣. Dó-

Ÿ. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spírítu tuo.

Tum extensis versus Confirmandum manibus, dicit:

O rémus.

OMnípotens sempitérne Deus, qui regeneráre dignátus es hunc fámulum tuum (vel hanc famulam tuam) ex aqua & Spírítu sancto, quique dedísti ei remissionem ómnium peccatórum: emítte in eum (vel in eam) septifórmem Spírítum tuum sanctum paráclitum de cælis. R. Amen.

Spírítum sapiéntiæ & intelléctus. R. Amen.

Spírítum consílii & fortitúdinis. R. Amen.

Spírítum sciéntiæ & pietátis. R. Amen.

ADímple eum (vel eam) Spírítu timóris tui, & consígna eum (vel eam) signo Cru **†** cis Christi, in vitam propitiátus ætérnam. Per eúndem Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitáte ejúsdem Spírítus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. R. Amen.

Pontifex accepta mitra sedet in faldistorio, & inquisito Confirmandi nomine sibi per Parrinum vel Matrinam flexis genibus præsentati, & summitate pollicis dexteræ manus Chrismate intincta dicit: N. Signo te signo Cru **†** cis, quod dum dicit, producit pollice signum Crucis in fronte illius; deinde prosequitur:

Et confirmo te Chrismate salutis: In nómine Pa **†** tris, & Fí **†** lii, & Spírítus **†** sancti. R. Amen.

Deinde leviter cum in maxilla cædit dicens: Pax tecum.

Unctione peracta, Pontifex tergit cum mica panis, & lavat pollicem & manus super pelvim, & aqua lotionis cum pane funditur in piscinam sacrarii.

Interim dum lavat manus, legitur à Ministris sequens Antiphona:

Confirma hoc Deus, quod operátus es in nobis à templo sancto tuo, quod est in Jerúsalem. Ÿ. Glória Patri, &c. Sicut erat, &c.

Deinde repetitur Antiphona; qui repetita, Pontifex deposita mitra, surgit, & stans versus ad altare, junctis ante pectus manibus, dicit:

Ÿ. Osténde nobis Dómine misericórdiam tuam.

R. Et

R. Et salutare tuum da nobis.

V. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Deus, qui Apostolis tuis sanctum dedisti Spiritum, & per eos eorumque successores ceteris fidelibus tradendum esse voluisti, respice propitius ad humilitatis nostrae famulatum: & presta, ut illius cor, cuius frontem sacro Chrismate delinivimus, & signo sanctae Crucis signavimus, idem Spiritus sanctus in eo (*vel* in ea) superveniens templum gloriae suae dignanter inhabitando perficiat: Qui cum Patre & eodem Spiritu sancto vivis & regnas Deus, in saecula saeculorum. *R.* Amen.

Deinde dicit:

Ecce sic benedicetur omnis homo, qui timet Dominum.

Et vertens se ad Confirmatum, & faciens super eum signum Crucis, dicit:

Bene *✙* dicat te Dominus ex Sion, ut videas bona Ierusalem omnibus diebus vitae tuae, & habeas vitam aeternam. *R.* Amen.

DE CLERICO faciendo.

Tonsurae conferendae necessaria. Forfices pro incidendis capillis, Bacile minus pro illis imponendis, Gremiale.

Tonsurando necessaria. Confirmatio antequam suscepta, Attestatio Baptismi, Praevia Confessio, Tunica talaris, Superpelliceum, Candella, si intra Missarum solemnia Tonsura recipiatur, Oratio: **D**ominus pars hereditatis, &c. memoriter.

Si extra Missarum solemnia, quocumque scilicet die, hora & loco minus solemniter Tonsura conferatur, Pontifex supra rochetum, vel (si sit Regularis) supra superpelliceum stola alba, supra mozettam, & mitra simplici paratus, accedens ad faldistorium ante medium Altaris, si sit in Capella vel in loco convenienti sibi paratum, sedet.

¶ Vel si antequam immediate, vel post Missam privatim cele-

Tonsura uni conferenda.

435

celebratam conferatur, Pontifex deposita planeta, vel ea indutus & mitra simplici, accedens ad faldistorium ante medium altaris positum, sedet.

¶ Vel denique si Tonsuram tantum in privata Missæ celebratione, cum mitra simplici, aut etiam cum aliquo ex majoribus Ordinibus intra Missarum solemnias Pontificaliter paratus conferat Episcopus; in Missa de Sabbato ante Dominicam Passionis, & in aliis Missis, in quibus non dicitur **Gloria in excelsis**, post Introitum Tonsura conferri debet. In Missis verò de Quatuor Temporibus, de Sabbato sancto, & in aliis Missis in quibus dicitur **Gloria in excelsis**, dicto **Kyrie eleison**, ad Tonsuram proceditur.

Pontifice igitur sedente in faldistorio vocatur Tonsurandus nominatim; & respondens **Adsum**, accedit: tum facta profunda reverentia Pontifici, genuflectit coram illo.

Deinde surgit Pontifex cum mitra, & dicit:

V. Sit nomen Domini benedictum.

R. Ex hoc nunc & usque in sæculum.

V. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit cælum & terram.

O Remus, fratres charissimi, Dominum nostrum Jesum Christum pro hoc famulo suo, qui ad deponendum comas capitis sui pro ejus amore festinat, ut donet ei Spiritum sanctum, qui habitum Religionis in eo in perpetuum conservet, & à mundi impedimento ac sæculari desiderio cor ejus defendat: ut sicut immutatur in vultu, ita dextera manus ejus, virtutis tribuat incrementa, & ab omni cæcitate spiritali & humana oculos ejus aperiat, & lumen ei æternæ gratiæ concedat: Qui vivit & regnat cum Deo Patre in unitate ejusdem Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum.

Post hæc sedente Pontifice, schola seu Ministri inchoant & prosequuntur Antiphonam & Psalmum sequentes:

Tu es Domine qui restitues hereditatem meam mihi.

Psalmus 15.

Conserva me Domine, quoniam speravi in te. *
Dixi Domino: Deus meus es tu, quoniam bonorum meorum non eges.

S an

Sanctis, qui sunt in terra ejus, * mirificavit omnes voluntates meas in eis.

Multiplicatae sunt infirmitates eorum: * postea acceleraverunt.

Non congregabo conventicula eorum de sanguinibus: * nec memor ero nominum eorum per labia mea.

Repetitur Antiphona. Tu es Domine, &c.

Incoepto Psalmo, Pontifex cum forficibus incidit Tonsurando extremitates capillorum in quatuor locis, videlicet in fronte, in occipitio, & ad utramque aurem, deinde in medio capitis aliquot crines capillorum, & in bacille deponit, dicente eo qui rondetur:

Dominus pars hereditatis meae, & calicis mei: tu es qui restitues hereditatem meam mihi.

Tonso Clerico, Pontifex deposita mitra surgit, & stans versus ad illum, dicit:

Oremus.

Praesta quæsumus omnipotens Deus: ut hic famulus tuus, cujus hodie comas capitis pro amore divino deposuimus, in tua dilectione perpetuo maneat, & eum sine macula in sempiternum custodias. Per Christum Dominum nostrum. *Rx.* Amen.

Tunc schola seu Ministri inchoant & prolequuntur Antiphonam & Psalmum sequentes, qua incoepta: Pontifex sedet cum mitra.

Añā. Hic accipiet benedictionem à Domino, & misericordiam à Deo salutari suo: quia hæc est generatio quærentium Dominum.

Psalmus 23.

Domini est terra, & plenitudo ejus; * orbis terrarum, & universi qui habitant in eo.

Quia ipse super maria fundavit eum: * & super flumina præparavit eum.

Quis ascendet in montem Domini? * aut quis stabit in loco sancto ejus?

Innocens manibus & mundo corde: * qui non accepit in vano animam suam, nec juravit in dolo proximo suo.

Hic accipiet benedictionem à Domino: * & misericordiam à Deo salutari suo.

Hæc

Hæc est generatio quærentium eum, * quærentium faciem Dei Jacob.

Attollite portas principes vestras, & elevamini portæ æternales: * & introibit Rex glóriæ.

Quis est istæ Rex glóriæ? * Dóminus fortis & potens, Dóminus potens in prælio.

Attollite portas principes vestras, & elevamini portæ æternales: * & introibit Rex glóriæ.

Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus virtutum ipse est Rex glóriæ.

Gloria Patri, &c. **S**icut erat, &c.

Repletur Antiphona. Hic accipiet, &c.

Qua finita, Pontifex deposita mitra surgit, & conversus ad altare, dicit:

Oremus.

Et Ministri dicunt:

Flectamus genua.

R. Levate.

Pontifex versus ad Tonsum, dicit:

Adesto Dómine supplicationibus nostris: & hunc famulum tuum bene **✠** dicere dignare, cui in tuo sancto nómine hábitum sacre religionis imponimus; ut te largiente & devótus in Ecclesiá tua persistere, & vitam percipere mereatur æternam, **P**er Christum Dóminum nostrum. **R.** Amen.

Tum Pontifex accepta mitra sedet, & acceptum præ manibus superpelliceum Tonsum totaliter induit, dicens:

Induat te Dóminus novum hóminem, qui secundum Deum creatus est, in iustitia & sanctitate veritatis.

Quo expedito, Pontifex deposita mitra surgit, & versus ad illum dicit: **O**remus.

OMnípotens sempitérne Deus, propitiare peccátis nostris, & ab omni servitute sæcularis hábitus hunc famulum tuum emúnda: ut dum ignominiam sæcularis hábitus depónit, tua semper in ævum grátia perfruatur; ut sicut similitudinem coronæ tuæ eum gestare facimus in cápite, sic tua virtute hæreditatem subsequi mereatur æternam in corde: Qui cum Patre & Spíritu sancto vivis & regnas Deus, per omnia sæcula sæculórum. **R.** Amen.

Dein-

Deinde Pontifex accepta mitra sedet, & Clericum sic alloquitur:

Fili charissime, animadvertere debes, quod hodie de foro Ecclesiae factus sis, & privilegia clericalia sis sortitus. Cave igitur, ne propter culpam tuam illa perdas; & habitu honesto, bonisque moribus, atque operibus Deo placere studeas: Quod ipse tibi concedat per Spiritum sanctum suum.

R. Amen.

Dic semel septem Psalmos Poenitenciales cum Litanis, Versiculis, & Orationibus, & Omnipotentem Deum etiam pro me ora.

DE MINORIBUS

Ordinibus uni tantum Conferendis.

Minoribus conferendis necessaria. Claves Ecclesiae in aliqua pelvicula, Campanula, si non adsint campanae majores, Codex Lectoris, Liber exorcismorum, *vel* Pontificale *seu* Missale, Candelabrum cum cereo extincto, Urceolus vacuus, Hostia cum Mappa pro Ordinandi communione, si Ordines intra Missam recipiat.

Ordinando necessaria. Prævia Confessio, in Capillis modestia, Corona minorum Ordinum, Tunica talaris, Superpelliceum, Candela pro Offertorio, si Ordines intra Missam recipiantur.

Si extra Missarum solemnitas, Dominicis diebus scilicet & festivis in mane tantum, minus solemniter conferantur, Pontifex supra rochetum, vel (si sit Regularis) supra superpelliceum stola alba, supra mozettam, & mitra simplici paratus, accedens ad faldistorium ante medium altaris sibi paratum, sedet.

¶ Vel si ante immediate, vel post Missam privatim celebratam conferantur, Pontifex sine, vel cum planeta & mitra simplici accedens ad faldistorium, sedet.

¶ Vel denique si minores tantum Ordines in privata Missae celebratione, cum mitra simplici, aut etiam cum aliquo ex majoribus Ordinibus intra Missarum

farum solemniter Pontificaliter paratus conferat Episcopus : in Missa de Sabbato ante Dominicam Passionis, & in aliis Missis, in quibus non dicitur **G lória in excélsis**, post **K yrie eléison**, omnes minores Ordines conferantur. In Missis verò de Sabbato sancto, & in aliis Missis, in quibus dicitur **G lória in excélsis**, eo dicto, ad quatuor minores Ordines proceditur. In Missis autem de Quatuor Temporibus, dicta prima Lectione ordinatur Ostiarius, post secundam Lectionem Lector, post tertiam Exorcista, post quartam Acolythus.

Dum igitur Pontifex ante medium altaris, in faldistorio sibi parato sedet, renibus altari versis, Archidiaconus aut alius Minister vocat Ordinandum dicens :

Accédât qui Ordinándus est ad Officiu Ostiariórum. Mox Notarius appellat eum nomine suo, qui respondens Adsum, accedit, & facta profunda Pontifici reverentia genuflectit coram eo. Tum Pontifex illum admonet dicens :

Suscepturus, fili charissime, Officiu Ostiariórum, vide quæ in domo Dei ágere debeas. Ostiárium opórtet percútere cymbalum & campánam, aperíre Ecclesiám & sacrárium, & librum aperíre ei qui prædicat. Próvide igitur, ne per negligéntiam tuam, illárum rerum, quæ intra Ecclesiám sunt, áliquíd depéreat; certisque horis domum Dei apérias fidélibus, & semper claudas infidélibus. Stude étiam, ut sicut materiálibus clávibus Ecclesiám visíbilem áperis & claudis, sic & invisibilem Dei domum, corda scilicet fidélium, dictis & exémpis tuis claudas diabolo, & apérias Deo; ut divína verba, quæ audierint, corde retíneant, & ópere cómpleant : Quod in te Dóminus perficiat per misericórdiam suam.

Hujusmodi admonitiones non fiunt Cardinali, nec Episcopo electo.

Deinde claves Ecclesiæ, quas manu dextera tangit Ordinandus, traduntur à Pontifice dicente :

Sic age, quasi redditurus Deo ratió nem pro iis rebus, quæ his clávibus recludúntur.

Post hæc Archidiaconus vel alius vices ejus tenens ducit eum ad ostium Ecclesiæ, aut Capellæ, & facit

facit illum claudere & aperire : tradit etiam illi Archidiaconus funem Campanarum, faciens eum campanas, aut illarum defectu campanulam pulsare ; deinde reducit illum ad Pontificem, quo coram Pontifice genua flectente, stans cum mitra Pontifex versus ad ipsum, dicit :

Deu[m] Patrem omnipotentem, fratres charissimi, suppliciter deprecemur, ut hunc famulum suum bene + dicere dignetur, quem in officium Ostiatoriorum eligere dignatus est : ut sit ei fidelissima cura in domo Dei diebus ac noctibus, ad distinctionem certarum horarum, ad invocandum nomen Domini, adjuvante Domino nostro Jesu Christo : Qui cum eo vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia secula seculorum.

R. Amen.

Tum mitra deposita, stans Pontifex, & conversus ad altare dicit :

Oremus.

Ministri subjungunt :

Flectamus genua. R. Levate.

Et statim Pontifex conversus ad genuflexum stans sine mitra, dicit :

Domine sancte, Pater omnipotens, æterne Deus, bene + dicere dignare hunc famulum tuum in officium Ostiatoriorum : ut inter janitores Ecclesiæ tuæ pareat obsequio, & inter electos tuos partem tuæ mereatur habere mercedis. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum : Qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia secula seculorum. R. Amen.

DE ORDINATIONE

Lectoris.

Pontifex in faldistorio ante medium altaris posito reassumpta mitra sedet ; tum Archidiaconus vocat Lectorem hoc modo :

Accedat qui Ordinandus est ad officium Lectorum.

Mox per Notarium ut supra nominatum & genuflexum admonet Pontifex dicens :

E le-

Electus, fili charissime, ut sis Lector in domo Dei nostri, officium tuum agnosce, & imple. Potens est enim Deus, ut augeat tibi gratiam perfectionis æternæ. Lectorem siquidem oportet legere ea quæ (*vel ei qui*) prædicat, & lectiones cantare, & benedicere panem, & omnes fructus novos. Stude igitur verba Dei, videlicet Lectiones sacras distinctè & apertè ad intelligentiam & ædificationem fideliū abique omni mendacio falsitatis proferre; ne veritas divinārum lectionum incuria tua ad instructionem audientium corrumpatur. Quod autem ore legis, corde credas & opere cõpleas; quatenus auditores tuos, verbo pariter & exemplo tuo docere possis. Ideoque dum legis ista in alto loco Ecclesiæ, ut ab omnibus audiaris & videaris, figurans positione corporali te in alto virtutum gradu debere conversari; quatenus cunctis, à quibus audiris & videris, cælestis vitæ formam præbeas: Quod in te Deus impleat per gratiam suam.

Deinde Pontifex accipit & tradit Ordinando Codicem de quo lecturus est, quem manu dextera tangit, Pontifice interim dicente:

Accipe, & esto verbi Dei relator, habiturus, si fideliter & utiliter implēveris officium tuum, partem cum iis, qui verbum Dei benè administraverunt ab initio.

Stans Pontifex cum mitra conversus ad genuflexum dicit:

Oremus, fratres charissimi, Deum Patrem omnipotentem, ut super hunc famulum suum, quem in ordinem Lectorum dignatur assumere, bene *†* dictionem suam clementer effundat: quatenus legat distinctè quæ in Ecclesia Dei legenda sunt, & eadem operibus impleat. Per Dōminum nostrum Jesum Christum Filium suum: Qui cum eo vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculōrum.
R. Amen.

Tum Pontifex, mitra deposita, stans conversus ad altare dicit:

Oremus.

Ministri subjungunt:

lectāmus gēnua. R. Levāte.

De.

Deinde stans conversus ad Ordinatum genuflexum sine mitra dicit:

Domine sancte, Pater omnipotens, æterne Deus, bene ✠ dicere dignare hunc famulum tuum in officium Lectoris: ut assiduitate Lectionum instructus sit atque ordinatus, & agenda dicat, & dicta opere impleat, ut in utroque sanctæ Ecclesiæ exemplo sanctitati suæ consulat. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. *R.* Amen.

DE ORDINATIONE

Exorcistæ.

Pontifice in baldistorio ante medium altaris posito sedente cum mitra, vocatur Exorcista per Archidiaconum modo consueto.

Accedat qui Ordinandus est ad officium Exorcistarum.

Mox per Notarium ut supra nominatum & genuflexum admonet Pontifex dicens:

Ordinandus, fili charissime, in officium Exorcistarum, noscere debes quid suscipis. Exorcistam etenim oportet abjicere dæmones, & dicere populo, ut, qui non communicat, det locum; & aquam in ministerio fundere. Accipis itaque potestatem imponendi manum super Energúmenos; & per impositionem manuum tuarum, grátia Spiritus sancti & verbis exorcismi, pelluntur spiritus immundi à corpóribus obséssis. Stude igitur, ut sicut à corpóribus aliorum dæmones expellis, ita ab ánimo tuo & corpore omnem immunditiam & nequitiam ejicias; ne illi succumbas, quem ab aliis tuo effugas ministerio. Disce per officium tuum vitiis imperare, ne in tuis moribus aliquid sui juris inimicus valeat vindicare. Tunc etenim rectè in aliis dæmonibus imperabis, cum prius in teipso eorum omnimodam superas nequitiam: Quod tibi Dominus agere concedat per Spiritum suum sanctum.

Post hæc acceptum Exorcismi librum tradit Pontifex, vel illius loco Pontificale, seu Missale, & dum

Ordi-

Exorcistatus uni conferendus.

Ordinandus librum tangit manu dextera, dicit Pontifex:

Accipe, & commenda memoria, & habe potestatem imponendi manus super energumenos, sive baptizatos, sive catechumenos.

Postea stans cum mitra Pontifex conversus ad genuflexum dicit:

D Eum Patrem omnipotentem, fratres charissimi, suppliciter deprecemur, ut hunc famulum suum bene *✠* dicere dignetur in officium Exorcistarum: ut sit spiritalis imperator ad abigendos daemones de corporibus obsessis, cum omni nequitia eorum multiformi. Per unigenitum Filium suum Dominum nostrum Jesum Christum, qui cum eo vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia secula seculorum. *R. Amen.*

Tum conversus ad altare deposita mitra, dicit:

Oremus.

Et ministri: Flectamus genua.

R. Levate.

Mox conversus ad Ordinatum genuflexum dicit:

D Omine sancte, Pater omnipotens, æterne Deus, bene *✠* dicere dignare hunc famulum tuum in officium Exorcistarum: ut per impositionem manuum & oris officium, potestatem & imperium habeat spiritus immundos coercendi, ut probabilis sit medicus Ecclesie tue gratia curationum virtuteque celesti confirmatus. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia secula seculorum.

R. Amen.

DE ORDINATIONE

Acolythi.

P ontifex in faldistorio ante medium altaris reassumpta mitra sedet, tum Archidiaconus Acolythum vocat dicens:

Accedat qui Ordinandus est ad officium Acolythorum.

Pontif. Rom.

V

Mox

Mox nominatum ut supra & genuflexum admonet Pontifex, dicens:

Suscepturus, fili charissime, officium Acólythi, pensa quod súscipis. Acólythum etenim oportet ceroferarium ferre, luminaria Ecclésiæ accendere, vinum & aquam ad Eucharistiam ministrare. Stude igitur susceptum officium dignè implere. Non enim Deo placere poteris, si lucem Deo manibus præferens, operibus tenebrarum inservias, & per hoc aliis exempla perfidiæ præbeas. Sed juxta quod Veritas dicit: Luceat lux tua coram hominibus, ut videant opera tua bona, & glorificent Patrem tuum qui in cælis est. Et secundum quod ait Apóstolus Paulus: In médio nationis pravæ & perversæ luceas sicut luminare in mundo, verbum vitæ continens. Sint ergo lumbi tui præcincti, & lucernæ ardentes in manibus tuis, ut sis filius lucis. Abjicias opera tenebrarum, & induaris arma lucis. Eras etenim aliquando tenebræ, nunc autem lux in Dómino, ut filius lucis ambula. Quæ sit verò ista lux, quam tantóperè inculcat Apóstolus, ipse demonstrat, subdens: Fructus enim lucis est, in omni bonitate, & justitia, & veritate. Esto igitur solícitus in omni justitia, bonitate, & veritate, ut & te, & alios, & Dei Ecclésiám illúmines. Tunc étiam in Dei sacrificio dignè vinum súggeres & aquam, si tu ipse Deo sacrificium, per castam vitam & bona opera oblátus fueris: Quod tibi Dóminus concédât per misericórdiam suam.

Post hæc accipit & tradidit Pontifex Acolytho candelabrum cum candela extincta, quod ipse manu dextera tangit, Pontifice dicente:

Accipe ceroferarium cum céreo, & scias te ad accendenda Ecclésiæ luminaria mancipari: In nómine Dómini. R. Amen.

Tum accipit & tradit urceolum vacuum, quem similiter tangere debet Acolythus, & dicit Pontifex:

Accipe urcéolum, ad suggerendum vinum & aquam in Eucharistiam Sánguinis Christi: In nómine Dómini. R. Amen.

Posteà stans Pontifex cum mitra versus ad eum genuflexum dicit:

Deum

D Eum Patrem omnipotentem, fratres charissimi, suppliciter deprecamur, ut hunc famulum suum bene ✠ dicere dignetur in ordine Acolythorum: quatenus lumen visibile manibus præferens, lumen quoque spirituale moribus præbeat: Adjuvante Domino nostro Jesu Christo, qui cum eo & Spiritu sancto vivit & regnat Deus, per omnia sæcula sæculorum.

R. Amen.

Tum Pontifex stans sine mitra, & convertens se ad altare, dicit:

O rémus.

Et ministri: Flectamus gēnua.

R. Levate.

Et mox Pontifex conversus ad Acolythum genuflexum, dicit:

Domine sancte, Pater omnipotens, æterne Deus, qui per Jesum Christum Filium tuum Dominum nostrum, & Apostolos ejus, in hunc mundum lumen claritatis tuæ misisti, quique ut mortis nostræ antiquum abolerēs chirógraphum, gloriosissimæ illum Crucis vexillo affigi, ac sanguinem & aquam ex latere illius pro salute generis humani effluere voluisti: bene ✠ dicere dignare hunc famulum tuum in officium Acolythorum; ut ad accendendum lumen Ecclesiæ tuæ, & ad suggerendum vinum & aquam ad faciendum Sanguinem Christi Filii tui in offerenda Eucharistia sanctis altaribus tuis fideliter subministret. Accende Domine cor ejus & mentem ad amorem gratiæ tuæ, ut illuminatus vultu splendoris tui, fideliter tibi in sancta Ecclesia deserviat. Per eundem Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

O rémus.

Domine sancte, Pater omnipotens, æterne Deus, qui ad Moysen & Aaron locutus es, ut accenderentur lucernæ in tabernaculo testimonii: bene ✠ dicere dignare hunc famulum tuum, ut sit Acolythus in Ecclesia tua. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

O rémus.

Omnipotens sempiternæ Deus, fons lucis, & origo bonitatis, qui per Jesum Christum Filium tuum, lumen verum, mundum illuminasti, ejusque passionis

mystério redemisti: bene ✠ dicere dignare hunc famulum tuum, quem in officium Acolythorum consecramus, poscentes clementiam tuam, ut ejus mentem & lumine scientiæ illustres, & pietatis tuæ rore irriges; ut ita acceptum ministerium te auxiliante peragat, qualiter ad æternam remunerationem pervenire mereatur. Per eundem Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Deinde Pontifex accepta mitra sedet, & ad minores Ordines Ordinatam sic alloquitur:

Fili dilectissime, diligenter considera Ordines per te susceptos: stude sanctè & religiosè vivere, atque omnipotenti Deo placere, ut gratiam suam possis acquirere, quam ipse tibi per suam misericordiam concedere dignetur.

Dic semel septem Psalmos Poenitentiæ cum Litanis, Versiculis, & Orationibus, & Omnipotentem Deum etiam pro me ora.

DE ORDINATIONE

Subdiaconi.

Missæ celebrandæ pro sacris Ordinibus conferendis necessaria. Altare decentiori Pallio coloris convenientis, Tobaleisque mundis ornatum; Tapete super gradus altaris extendendum; Pulvinus; Faldistorium; Quatuor Candelabra cum Cereis albis; Crux in medio altaris, ad cujus pedem Tabella Secretarum; Tabella Evangelii, In principio, in cornu Evangelii; Pontificalia ornamenta secundum seriem sub initium Missalis descripta, in medio altaris preparata, & oblongo velo coloris paramentorum cooperta; Mitra ~~simplex~~ in medio altaris, Baculus pastoralis, à latere Epistola; Missale cum cussino in cornu Epistola, in quo Missa Diei; Oratio pro Ordinando, Exaudi quæsumus Dómine, circa finem Missalis edita, & Commemorationes, si quæ sint faciendæ, cum signaculis disponantur; Pontificale; Bugia super Credentiam; Calix cum purificatorio mundo desuper; Patena cum duabus Hostiis majoribus; una aut plures Particula ceu Hostia, si pluribus diversi conferuntur Ordines; Palla linea munda, non colorata, aut alterius materia; Velum parvum coloris paramentorum super ipsum Calicem; Bursa desuper ejusdem coloris, habens crucem in medio, & intus Corporale; Pelvicula cum Ampullis vitreis, quantum fieri potest, cum suis operculis, vino & aqua plenis; Bacile cum Buccali Quadruplex, si verò Presbyteratus Ordo conferratur Quintuplex; Manutergium cum medulla panis, & duæ aut plures Stola pro Sacerdotibus manuum impositionem cum Episcopo facturis; Mappa pro Communionem; Calix cum vino & mappula pro Ordinandi Purificatione post Communionem.

Ordinando Subdiacono. Mandatum Apostolicum, si ordinetur extra Tempora, Vestis talaris, Modestia in capillis, Corona Subdiaconalis, Prævia Confessio, Amictus, Alba, Cingulum, Manipulus & Tunicella albi coloris, Calix vacuus cum Patena superposita, Bacile cum Urceolis & Manutergio, Liber Epistolarum, Candelæ pro Offeritorio.

Pontifex cum Pontificali paratus ut Subdiaconatus Ordinem conferat in Missis de Quatuor Temporibus, dicta quinta Lectione in cornu Epistolæ: In Missis verò & Sabbatis ante Dominicam Passionis, aut Resurrectionis Domini; aut in Missis de festivo die duplici, vel de Dominicis, dicta Collecta cum Oratione pro Ordinatis sub una conclusione, & factis Commemorationibus, si quæ sint faciendæ; accepta mitra accedit ad faldistorium ante medium altaris sibi paratum, & sedet.

Tum Archidiaconus, aut illius locum tenens vocat Ordinandum, & dicit:

Accédât qui Ordinandus est Subdiáconus.

Deinde Notarius sub una ex triplici formula convenienti eum vocat dicens:

N. ad titulum Ecclesiæ **N. N.** ad titulum patrimonii sui. **F**rater **N.** professus Ordinis **N.** ad titulum paupertatis.

Ordinandus verò, quisquis sit, respondet, **A**dsum, & accedit versus Episcopum, quem profunda reverentia salutat. Denique stantem Ordinandum Pontifex cum mitra sedens admonet, dicens:

Fili dilectissime, ad sacrum Subdiaconatus Ordinem promovendus, iterum atque iterum considerare debes attentè, quod onus hodie ultrò appetis. Hactenus enim liber es, licetque tibi pro arbitrio ad sæcularia vota transire; quòd si hunc Ordinem susceperis, amplius non licebit à proposito resilire, sed Deo, cui servire regnare est, perpetuò famulari; & castitatem, illo adjuvante, servare oportebit, atque in Ecclesiæ ministerio semper esse mancipatum. Proinde, dum tempus est, cògita, & si in sancto proposito perseverare placet, in nomine Domini huc accède.

Hac admonitio non fit Religiosis.

Illo tunc accedente, & genua flectente coram Pontifice, si sit alius ad altiorum Ordinem promovendus, Archidiaconus vocat eum, dicens:

Accédât qui Ordinandus est Diáconus vel Præsbyter.

Mox Ordinandus super Tapete se prostermit. Pontifex verò, cum Missa fiat sine cantu, super pulvinum genuflectit ante faldistorium, & incipit Litanias, dicens:

cens: **K** yrie eléison, prosequendo totas, prout **suprà**. 24.
genuflexis respondentibus Ministris.

Postquam autem dictum fuerit, **U**t omnibus fidelibus defunctis, &c.

R. Te rogamus audi nos;

Pontifex surgit cum mitra, & baculum pastorem in sinistra tenens, conversus ad Ordinandum, dicit:

Primò.

Ut hunc Eléctum bene **+** dicere dignéris.

R. Te rogamus audi nos.

Secundò.

Ut hunc Eléctum bene **+** dicere & sancti **+** ficare dignéris.

R. Te rogamus audi nos.

Tertiò.

Ut hunc Eléctum bene **+** dicere, sancti **+** ficare, & conse **+** crare dignéris.

R. Te rogamus audi nos.

Si pluribus diversos Ordines conferat Pontifex, supradictum in plurali dabit benedictionem, dicens:

Ut hos Eléctos, &c. ut **suprà**. 28.

Deinde reddito baculo pastorali, rursus ante faldistorium genuflectit Pontifex, & perficit Litanias, dicendo, **U**t nos exaudire, &c.

Quibus finitis, surgens Pontifex cum mitra sedet ut **suprà**: si verò sit aliquis alius intra eadem Missarum solemnities Ordinandus, alta voce dicit Archidiaconus aut Capellanus vices illius gerens:

Recedat in partem qui Ordinandus est Diaconus, vel Présbyter.

Tum Pontifex Subdiaconum ante se genuflexum admonet, dicens:

Accepturus, fili dilectissime, officium Subdiaconatus, sedulò atténde quale ministérium tibi traditur. Subdiaconum enim oportet aquam ad ministérium altaris præparare, Diacono ministrare, pallas altaris & corporalia ablúere, Cálicem & Patenam in usum Sacrificii eidem offerre. Oblationes quæ véniunt in altare, panes Propositionis vocantur: de ipsis oblationibus tantum debet in altari poni, quantum pópulo possit sufficere, ne áliquid pútridum in Sacrário remáneat. Pallæ, quæ sunt

in substratorio altaris, in alio vase debent lavari, & in alio corporales pallæ. Ubi autem corporales pallæ lotæ fuerint, nullum aliud linteamen debet lavari, ipsaque lotionis aqua in Baptisterium debet vergi. Stude itaque ut ista visibilia ministeria, quæ diximus, nitidè & diligentissimè complens, invisibilia horum exemplo perficias. Altare quidem sanctæ Ecclesiæ, ipse est Christus, teste Joanne, qui in Apocalypsi sua altare aureum se vidisse perhibet stare ante thronum, in quo, & per quem oblationes fidelium Deo Patri consecrantur. Cujus altaris pallæ & corporalia sunt membra Christi, scilicet fideles Dei, quibus Dominus, quasi vestimentis pretiosis, circumdatur, ut ait Psalmista: Dominus regnavit, decorem indutus est. Beatus quoque Joannes in Apocalypsi vidit Filium hominis præcinctum zona aurea, id est, Sanctorum caterva. Si itaque humana fragilitate contingat in aliquo fideles maculari, præbenda est à nobis aqua cælestis doctrinæ, qua purificati, ad ornamentum altaris, & cultum divini Sacrificii redeant. Esto ergo talis, qui Sacrificiis divinis, & Ecclesiæ Dei, hoc est, Corporis Christi dignè servire valeas, in vera & Catholica fide fundatus, quoniam, ut ait Apostolus: Omne quod non est ex fide, peccatum est, schismaticum est, & extra unitatem Ecclesiæ est. Et ideò, si usque nunc fuisti tardus ad Ecclesiam, amodò debes esse assiduus. Si usque nunc somnolentus, amodò vigil. Si usque nunc ebriosus, amodò sóbrius. Si usque nunc inhonestus, amodò castus: Quod ipse tibi præstare dignetur, qui vivit & regnat Deus in sæcula sæculorum.

R. Amen.

Deinde Pontifex adhuc sedens accipit, & Ordinando Calicem vacuum tradit cum Patena vacua superposita, quem ille manu dextera tangit, Pontifice interim dicente:

*V*ide cujus ministerium tibi traditur: ideò te admoneo, ut ita te exhibeas, ut Deo placere possis.

Et Archidiaconus accipit, & tradit ei Urceolos cum vino & aqua, ac bacile cum manutergio; quæ omnia similiter Ordinandus tangere debet.

Post

Subdiaconatus uni conferendus.

Postea surgit Pontifex, & versus ad populum itans cum mitra dicit:

O Remus Deum, ac Dominum nostrum, fratres charissimi, ut super hunc servum suum, quem ad Subdiaconatus officium vocare dignatus est, infundat bene⁺ dictionem suam & gratiam: ut in conspectu ejus fideliter serviens, prædestinata Sanctis præmia consequatur: Adjuvante Domino nostro Jesu Christo, qui cum eo vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum.

R. Amen.

Tum deposita mitra, conversus ad altare Pontifex dicit:

O remus.

Et ministri: Flectamus genua. R. Levate.

Mox Pontifex versus ad Ordinandum genuflexum dicit sine mitra:

Domine sancte, Pater omnipotens, æterne Deus, bene⁺ dicere dignare hunc famulum tuum, quem ad Subdiaconatus officium eligere dignatus es: ut eum in sacrario tuo sancto strenuum sollicitumque cælestis militiæ instituas excubitorem, sanctisque altaribus tuis fideliter subministret, & requiescat super eum Spiritus sapientiæ & intellectus, Spiritus consilii & fortitudinis, Spiritus scientiæ & pietatis, & repleas eum Spiritu timoris tui; ut eum in ministerio divino confirmes, ut obediens facto, ac dicto parens, tuam gratiam consequatur. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. **R. Amen.**

Tum Pontifex sedens cum mitra, accipit amictum qui in collo Ordinandi jacet, imponitque super caput ejus, dicens:

Accipe amictum, per quem designatur castigatio vocis: In nomine Pa⁺tris, & Fi⁺lii, & Spiritus⁺ sancti. **R. Amen.**

Tum immittit Pontifex manipulum in sinistrum brachium ejusdem, dicens:

Accipe manipulum, per quem designantur fructus bonorum operum: In nomine Pa⁺tris, & Fi⁺lii, & Spiritus⁺ sancti. **R. Amen.**

Post hæc Tunica illum totaliter induit, dicens:
Tunica iucunditatis, & indumento lætitiæ induat te
 Dóminus: In nómine Pa **+** tris, & Fi **+** lii, & Spí-
 ritus **+** sancti.

R. Amen.

Tandem tradit illi librum Epistolarum, quem tan-
 git manu dextera, dicente interim Pontifice:

Accipe librum Epistolárum, & habe potestátem le-
 géndi eas in Ecclésia sancta Dei, tam pro vivis, quàm
 pro defúctis: In nómine Pa **+** tris, & Fi **+** lii, &
 Spíritus **+** sancti. **R.** Amen.

His peractis, Archidiacono suggerente, Subdiacono
 surgit, & facta Pontifici profunda reverentia,
 redit ad locum suum, & genuflectit. Tum Pontifex
 surgit, & accedit ad cornu Epistolæ, ubi deposita
 mitra prosequitur Missam.

Lectó autem Offertorio, Pontifex accepta mitra,
 in faldistorio ante medium altaris posito sedet: mox
 Subdiaconus candelam accensam dextera sustinens, si-
 nistra pectori admota, accedit; tum facta Pontifici
 profunda reverentia, genuflectit, cuius manum dex-
 teram, dum tradit candelam, osculatur: deinde sur-
 git, & facta iterum reverentia, redit ad locum suum.
 Facta Oblatione, Pontifex Annulum & Chirothecas
 deponit, & lotis manibus, resumit Annulum, & sur-
 git: sublatoque faldistorio, accedit ante medium al-
 taris, ubi deposita mitra, prosequitur Missam; Se-
 cretæ diei Ordinandi Secreta adjuncta, sub uno, Per
 Dóminum, cum aliis Secretis, si quæ sint dicendæ.

Dum Pontifex dicit Orationem, D ómine Jesu Chri-
 ste, qui dixisti, &c. Subdiaconus accedit ad dexte-
 ram Pontificis, & Oratione dicta uterque simul oscu-
 latur altare, & conversa faciem ad invicem, Ponti-
 fex dat osculum pacis Subdiacono, dicens: P ax te-
 cum. Cui ille respondet, E t cum spírítu tuo. Tum
 Subdiaconus, facta antè & post profunda reverentia
 Pontifici, & genuflexione SS. Sacramento, vadit ad
 locum suum.

Postquam verò Pontifex se communicaverit, & to-
 tum Sanguinem sumpserit, priusquam se purificet,
 Palla Calix tegitur, & ultra medium Corporalis ex
 parte Evangelii, non extra, ipsum collocatur. Tum

Pon-

Pontifex supponit Patenam Hostiæ, qua communicandus est Ordinatus; qui ante medium altaris accedens, genuflexus dicit intelligibili voce: **C**onfiteor Deo, &c. quo peracto, Pontifex facta genuflexione SS. Sacramento, surgit, & aliquantulum se retrahit ad cornu Evangelii; & versus ad Ordinatum, junctis manibus, dicit, licet unicus sit communicandus.

Misereatur vestri omnipotens Deus, & dimissis peccatis vestris, perducat vos ad vitam æternam.

R. Amen.

Indulgentiam, ✠ absolutionem, & remissionem peccatorum vestrorum tribuat vobis omnipotens & misericors Dominus.

R. Amen.

Tum accedit Ordinatus ad supremum altaris gradum, ubi genuflexus, & communicaturus mappulam recipit. Pontifex verò versus ad altare, facit genuflexionem SS. Sacramento; deinde surgens, sinistra Patenam, dextera verò Hostiam reverenter, accipit quam aliquantulum elevatam tenet super Patenam, & conversus ad Ordinatum in medio altaris, dicit:

Ecce Agnus Dei, ecce qui tollit peccata mundi: **Mox ter subjungit,** Domine non sum dignus, ut intres sub tectum meum: sed tantum dic verbo, & sanabitur anima mea.

Tum accedens, Ordinato porrigit SS. Sacramentum, faciens cum eo signum Crucis super Patenam, & simul dicens:

Corpus ✠ Domini nostri Jesu Christi custodiat te in vitam æternam, & respondet, Amen.

Tum manum Pontificis Hostiam tenentem osculatur, & communionem reverenter sumit, oris ejus supposita Patena. Deinde unus Ministrorum purificat Ordinatum Calice, aut alio vase cum vino ad hoc destinato; & cum Ordinatus os ad mappulam extenderit, redit ad locum suum.

Communione peracta, Pontifex colligit fragmenta Patena, quam super Calicem suum extergit, purificationem sumit, cum digitorum ablutione; quo facto, mitram accipit, & lavat manus, quibus extensis, statim deposita mitra, stans in cornu Epistolæ Missam prosequitur, Postcommunioni dici Ordinandi

Subdiaconatus uni conferendus.
 Postcommunione adjuncta sub uno **Per Dóminum**,
 cum aliis Postcommunibus, si quæ sint dicendæ.

Data Benedictione, ut moris est, & reddito baculo
 pastorali, sedet Pontifex in faldistorio ante medium
 altaris posito: mox Ordinatus accedit, qui, facta
 profunda Pontifici reverentia, genuflectit; tum his
 verbis Subdiaconum aut Diaconum alloquitur Ponti-
 fex dicens:

Fili dilectissime, diligenter considera Ordinem per
 te susceptum, ac onus húmeris tuis impósitum:
 stude sanctè & religiósè vivere, atque omnipoténti
 Deo placere, ut grátiam suam possis acquirere, quam
 ipse tibi per misericórdiam suam concedere dignetur.
 Ad Subdiaconátum (*vel* ad Diaconátum) ordináte,
 dic Noctúrnum hujus diéi, & Omnipoténtem Deum
 étiam pro me ora.

Tum surgit Pontifex, & amoto faldistorio, conver-
 tit se ad cornu Evangelii, ubi, deposita mitra, di-
 cit intelligibili voce: **Dóminus vobíscum.** Deinde
Inítiúm sancti Evangelii secúndum Joánnem. **I**n
príncípío erat Verbum: & signat tabellam in qua est
 Evangelium; aut (si deficiat) signat altare & se.
 Mox acceptis mitra & baculo, prosequitur, factaque
 Cruci debita reverentia in infimo gradu altaris, re-
 vertitur ad faldistorium, ubi exiit sacris vestibus.
 Si verò aliud Evangelium sit dicendum, illud in cornu
 Evangelii dicit, eoque dicto, recedit ut prius.

DE ORDINATIONE

Diaconi:

Missa celebranda pro Diaconatus Ordine conferendo necessaria, *ut supra*. 447.

Ordinando Diacono. *Mandatum Apostolicum, si ordinetur extra Tempora, Vestis talaris, Modestia in capillis, Corona Diaconalis, Prævia confessio, Amictus, Alba, Cingulum, Manipulus, Stola & Dalmatica albi coloris, Liber Evangeliorum, Candela pro Offertorio.*

Pontifex ritu Pontificali paratus, ut Ordinationem Diaconatus conferat, in Dominicis aut Festivis diebus, aut statutis à jure temporibus, dicta Oratione pro Ordinando, *Exaudi quæsumus Domine, &c. ut in fine Missalis habetur, cum Oratione diei sub uno Per Dominum, & factis aliis Commemorationibus, si quæ sint faciendæ, legit Epistolam; quæ finita, accipit mitram, & accedens ad faldistorium ante medium altaris paratum, sedet.*

Interim promovendus ad Ordinem Diaconatus per Archidiaconum, aut illius locum tenentem vocatur, dicendo:

Accedat qui Ordinandus est ad Diaconatum.

Mox Ordinandus per Notarium nominatus accedit, & facta Pontifici profunda reverentia, genuflectit.

Tum Archidiaconus illum offerens Pontifici sub his verbis loquitur, dicens:

Reuerendissime Pater, postulat sancta mater Ecclesia Catholica, ut hunc præsentem Subdiaconum ad onus Diaconii Ordinétis.

Pontifex interrogat, dicens:

Scis illum dignum esse?

Respondet Archidiaconus:

Quantum humana fragilitas nosse sinit, & scio, & testificor ipsum dignum esse ad hujus onus officii.

Mox Pontifex respondet:

Deo grátias.

Et ad ejus Ordinationem procedit. In primis Pontifex sedens cum mitra Clero populoque annuntiat, dicens:

Auxiliante Dómino Deo, & Salvatóre nostro Jesu Christo, elíginus hunc præséntem Subdiáconum in Ordinem Diaconii. Si quis habet áliquid contra illum, pro Deo, & propter Deum cum fidúcia éxeat, & dicat: verúmtamen memor sit conditionis suæ.

Facta aliquali morula, Pontifex convertit Oratíonem suam ad Ordinandum, quam sic admonet:

Provehéndus, fili dilectíssime, ad Levíticum Ordinem, cógita magnóperè ad quantum gradum Ecclesiæ ascéndis. Diáconum enim opórtet ministráre ad altáre, Baptizáre, & Prædicáre. Sanè in véteri lege, ex duódecim, una tribus Levi elécta est, quæ speciáli devotíone tabernáculo Dei, ejúsque sacrificiis, ritu perpétuo deservíret. Tán-taque dignitas illi concéssa est, quòd nullus, nisi ex ejus stirpe, ad divínium illum cultum atque officium ministratúrus ascénderet; ádeò, ut grandi quodam privilégio hæreditátis & Tribus Dómini esse mererétur, & dici: quorum hódie, fili dilectíssime, & nomen & officium tenes; quia in ministérium tabernáculi testimónii, id est, Ecclesiæ Dei, elígeris in Levítico officio, quæ semper in procínctu pósita, incessábili pugna contra inimícos dímicat: unde ait Apóstolus: Non est nobis colluctátio advérsus carnem & sánguinem, sed advérsus príncipes & potestátes, advérsus mundi rectóres tenebrárum harum, contra spiritúalia nequitiæ, in cæléstibus. Quam Ecclesiám Dei, véluti tabernáculum, portáre & muníre debes ornátu sancto, prædicátu divíno, exémplo perfectó. Levi quippe interpretátur ádditus, sive asúptus. Et tu, fili dilectíssime, qui ab hæreditáte patérna nomen áccipis, esto asúptus à carnálibus desidériis, à terrénis concupiscéntiis, quæ militánt advérsus ánimam. Esto nítidus, mundus, purus, castus, sicut decet místrum Christi, & dispensatórem mysteriórum Dei; ut dignè addáris ad númerum Ecclesiástici gradus: ut hæreditas & tribus amábilis Dómini esse mereáris. Et quia com-
muni-

minister & cooperator es Corporis & Sanguinis Domini, esto ab omni illécebra carnis alienus; sic enim ait Scriptura: Mundamini qui fertis vasa Domini. Cógita beátum Stéphanum, mérito præcipuæ castitátis ab Apóstolis ad officium istud eléctum. Cura, ut quibus Evangélium ore annúntias, vivis opéribus expónas; ut de te dicátur: Beáti pedes evangelizántis pacem, evangelizántis bona. Habes pedes tuos calceátos Sanctórum exémplis, in præparatione Evangélii pacis: Quod tibi Dóminus concédât per grátiam suam.

Deinde si non sit Ordinatus Subdiaconus, Ordinandus Diaconus se prosternit ad cornu Evangelii, vel ubi genuflectebat. Pontifex verò cum mitra ante faldistorium suum genuflectens recitat Litanias, pag. 24. Ordinandus autem per Pontificem benedicitur, prout supra, pag. 28. dictum est, in Ordinatione Subdiaconi. Post hæc Ordinando ab accubitu surgente, & tamen genuflexo manente, Pontifex sedens in faldistorio cum mitra, intelligibili voce alloquitur Clerum & populum, dicens:

Commune votum communis Oratio proféquatur: ut hic totius Ecclesiæ prece, qui ad Diaconatus ministérium præparatur, Leviticæ bene-⁺dictiónis ordine claréscat; & spirituáli conversatióne præfúlgens, grátia sanctificatiónis elúceat: Præstante Dómino nostro Jesu Christo, qui cum Patre & Spíritu sancto vivit & regnat Deus in sæcula sæculórum.

Deinde surgens cum mitra Pontifex, itans versus ad Ordinandum, dicit alta voce legendo:

ORémus, fratres charíssimi, Deum Patrem omnipotentem, ut super hunc famulum suum, quem ad officium Diaconatus dignatur assumere, benedictiónis suæ grátiam cleménter effúndat; eique consecratiónis indúltæ propítius dona consérvet, & preces nostras cleménter exáudiat: ut quæ nostro gerénda sunt ministério, suo benígnus proféquatur auxílio; & quem sacris mystériis exequéndis pro nostra intelligentia crédimus offeréndum, sua bene-⁺dictiône sanctíficet & confirmet. Per unigénitum Fílium suum Dóminum nostrum Jesum Christum, qui cum eo & Spíritu sancto vivit & regnat Deus.

De-

Deinde deposita mitra, & extensis ante pedus
manibus dicit:

Per omnia secula seculorum. **R.** Amen.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

V. Sursum corda.

R. Habemus ad Dominum.

V. Grátias agámus Dómino Deo nostro.

R. Dignum & justum est.

V. erè dignum & justum est, æquum & salutáre, nos
tibi semper, & ubique grátias ágere: Dómine fan-
cte, Pater omnipotens, ætérne Deus, honórum
dator, ordinúmque distribútor, atque officiórum
dispósitor, qui in te manens innovas omnia, & cun-
cta dispónis per Verbum, virtútem, sapientiámque
tuam, Jesum Christum Fílium tuum Dóminum no-
strum, sempitérna providéntia præparas, & singulis
quibúsque tempóribus aptánda dispénfas. Cujus cor-
pus, Ecclesiám videlicet tuam, cæléstium gratiárum
varietáte distíctum, suorúmque connéxum distin-
ctióne membrórum, per legem mirábilem totíus
compáginis unítum, in augméntum templi tui cré-
scere dilataríque largiris; sacri múnieris servitútem
trinís grádibus ministrórum nómini tuo militáre con-
stituens, eléctis ab inítio Levi filiis, qui in mysti-
cis operatió nibus domus tuæ fidélibus excúbíis per-
manéntes, hæreditátem benedicti ónis ætérnæ forte
perpétua possidérent. Super hunc quoque famulum
tuum, quæsumus Dómine, placátus inténde, quem
tuis sacris altáribus servitúrum in officium Diaco-
nátus suppliciter dedicámus. Et nos quidem tam-
quam hómines, divíni sensus & summx ratiónis
ignári, hujus vitam, quantum póssumus, æstimá-
mus. Te autem Dómine, quæ nobis sunt ignóta
non tránseunt, te occúlta non fallunt. Tu cógni-
tor es secretórum; tu scrutátor es córdium. Tu
istíus vitam cælésti póteris examináre judício, quo
semper prævalet & admíssa purgáre, & ea quæ sunt
agéndá concedere.

**hic solus Pontifex extensam manum dexteram po-
nit super caput Ordinandi, dicens:**

Accipe Spíritum sanctum, ad robur, & ad resi-
stén-

stendum diabolo, & tentationibus ejus : In nomine Domini.

Postea prosequitur ut prius extensam tenens manum dexteram usque in finem Præfationis.

E Mitte in eum, quæsumus Domine, Spiritum sanctum, quo in opus ministerii tui fideliter exequendi septiformis gratiæ tuæ munere roboretur. Abundet in eo totius forma virtutis, auctoritas modesta, pudor constans, innocentiae puritas, & spiritalis observantia disciplinæ. In moribus ejus præcepta tua fulgeant, ut suæ castitatis exemplo imitationem sanctam plebs acquirat; & bonum conscientiae testimonium præferens, in Christo firmus & stabilis perseveret; dignisque succëssibus de inferiori gradu per gratiam tuam capere potiùra mereatur. Per eundem Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate ejusdem Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. *R.* Amen.

Post hæc Pontifex sedens cum mitra, Ordinando ante se genuflexo stolam imponit super humerum sinistrum, dicens:

A ccipe stolam ✠ candidam de manu Dei: adimple ministerium tuum; potens enim est Deus, ut augeat tibi gratiam suam: Qui vivit & regnat in sæcula sæculorum. *R.* Amen.

Faciens super Ordinandum signum Crucis; aliquis verò minister reflectet capita stolæ, & alligabit sub brachio dextro.

Deinde Pontifex accipiens Dalmaticam ea totaliter induit Ordinandum, dicens:

I nduat te Dominus induimento salutis & vestimento lætitiæ, & Dalmatica justitiæ circumdet te semper: In nomine Domini. *R.* Amen.

Postremò Pontifex accipit, & Ordinando tradit librum Evangeliorum, quem manu dextera tangenti dicit:

A ccipe potestatem legendi Evangelium in Ecclesia Dei, tam pro vivis, quàm pro defunctis: In nomine Domini. *R.* Amen.

Quo facto, Pontifex stans sine mitra, ad altare conversus dicit:

O rémus.

Ministri:

Flectamus gēnua.

R. Levate.

Deinde vertens se ad Ordinatū, dicit:

EXaudi, Dómine, preces nostras, & super hunc fámulum tuum Spíritum tuæ bene + dictiónis emitte: ut cælésti múnere ditátus, & tuæ majestátis grátiam possit acquirere, & benè vivéndi áliis exémpulum præbere. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitáte ejúsdem Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. R. Amen.

O rémus.

Domine sancte, Pater Fídei, Spei, & Grátia, & profectuum remunerátor, qui in cæléstibus & terrenis Angelórum ministériis ubique dispósitis per ómnia eleménta voluntátis tuæ diffúndis efféctum: hunc quoque fámulum tuum spirituáli dignare illustráre afféctu; ut tuis obséquiis expeditus, sanctis altáribus tuis miníster purus accréscat, & indulgéntia tua púrior, eórum gradu, quos Apóstoli tui in septenárium númerum beáto Stéphanó duce ac prævio, Spíritu sancto auctóre, elegérunt, dignus exístat; virtútibus univérſis, quibus tibi servíre opórtet instrúctus, tibi compláceat. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitáte ejúsdem Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. R. Amen.

His peractis, Archidiacono suggerente Diaconus surgit, factaque Pontifici profunda reverentia, redit ad locum suum, ibique genuflectit: Pontifex verò surgit, & accedit ad cornu Epistolæ, ubi deposita mitra prosequitur Missam, & se gerit in Offertorio suscipiendo, & in omnibus aliis, prout habetur suprà, pag. 452. in Ordinatione Subdiaconi.

DE ORDINATIONE

Presbyteri.

Missæ celebrandæ pro conferendo Presbyteratus Ordine necessaria, *ut supra*, 447.

Ordinando Presbytero . *Mandatum Apostolicum , si ordinetur extra Tempora ; Vestis talaris ; Modestia in capillis ; Corona Sacerdotalis ; Prævia Confessio ; Amictus ; Cingulum ; Manipulus ; Stola & Planeta albi coloris ; Oleum Catechumenorum ; Calix cum vino & aqua ; Patena & Hostia desuper posita ; Vittæ lineæ pro sustentandis manibus post Unctionem , si sit consuetudo ; Pelvis & Vas aquæ ; Medulla panis & Manutergium pro Presbyterandi manuum lotionem ; Candela pro Offertorio ; Missale ad legendam Missam cum Pontifice ; Sacerdos adjuvans in Missæ recitatione .*

Pontifex ornatu Pontificali indutus , ut Ordinem Presbyteratus conferat in Missis de Quatuor Temporibus , & in Dominicis ac Festivis diebus à Dominica Septuagesimæ usque ad Pascha exclusivè , ante ultimum versum Tractus : In Sabbato verò infra Octavam Pentecostes , & in Festis quæ habent Sequentiam : ante ultimum Sequentiæ versum : In Dominicis autem & Festivis diebus per Annum , & per Adventum ante versum Allelujæ , accipit mitram , & accedens ad balditorium ante medium altaris sibi paratum , sedet .

Interim ad Ordinem Presbyteratus promovendum Archidiaconus , aut illius locum tenens evocat , dicens :

Accédât qui Ordinandus est ad Ordinem Presbyteratus .

Mox Ordinandus per Notarium nominatus accedit , & facta Pontifici profunda reverentia , genuflectit .

Tum Archidiaconus illum offerens Pontifici , sub his verbis loquitur , dicens :

Reuerendissime Pater , postulat sancta mater Ecclesia

sia Catholica, ut hunc præsentem Diaconum ad onus Presbyterii Ordinétis.

Et Pontifex interrogat, dicens:

S cis illum esse dignum?

Respondet Archidiaconus:

Quantum humana fragilitas nosse finit, & scio, & testificor ipsum dignum esse ad hujus onus officii.

Mox Pontifex dicit:

D eo grátias.

Et annuntiat Clero & populo, dicens:

Quoniam, fratres charíssimi, rectori navis, & navigio deferendis, eadem est vel securitátis ratio, vel communis timoris; par eorum debet esset sententia, quorum causa communis existit. Neque enim fuit frustra à Patribus institutum, ut de electione eorum, qui ad regimen altaris adhibendi sunt, consulatur etiam populus, quia de vita & conversatione præsentandi, quod nonnunquam ignoratur à pluribus, scitur à paucis; & necesse est, ut facilius ei quis obedientiam exhibeat Ordinatio, cui assensum præbuerit Ordinando. Hujus siquidem Diaconi in Presbyterum, auxiliante Domino, Ordinandi conversatio (quantum mihi videtur) probata, & Deo placita existit & digna (ut arbitror) Ecclesiastici honoris augmento. Sed ne unum fortasse, vel paucos, aut decipiat assensio, vel fallat affectio, sententia est expetenda multorum. Itaque, quid de ejus actibus, aut moribus novéritis, quid de mérito sentiátis, libera voce tradátis; ac illi testimonium Sacerdotii, magis pro mérito, quam affectione aliqua tribuátis. Si quis igitur habet aliquid contra illum, pro Deo, & propter Deum, cum fiducia éxeat, & dicat: Verumtamen menor sit conditionis suæ.

Postea Pontifex, aliqua interjecta morali, convertens sermonem suum ad Ordinandum, admonet eum, dicens:

Consecrandus, fili dilectissime, in Presbyteratus officium, illud dignè suscipere, ac susceptum laudabiliter exequi studeas. Sacerdotem etenim oportet offerre, benedicere, prælle, prædicare,

cāre , & baptizāre . Cū magno quippe timōre ad tantum gradum ascendendum est , ac providendum ut cælēstis sapiētia , probi mores , & diutūrna iustitiæ observatio ad id elēctos commēdent . Unde Dōminus præcīpiens Mōysi , ut septuaginta viros de univērso Israel in adiutōrium suum eligeret , quibus Spīritus sancti dona divideret , suggēssit , quos tu nosti , quōd senes pōpuli sunt . Tu siquidem in septuaginta viris & sēnibus signātus es , si per Spīritum septifōrmem , decalogum Legis custodiens , probus & matūrus in sciētia similiter & in ōpere fūeris . Sub eōdem quoque mystērio & eādē figurā in novo Testamēto Dōminus septuaginta duos elēgit , ac binos ante se in prædicationem misit ; ut doceret verbo simul & factō , minīstros Ecclēsiæ suæ fide & ōpere debere esse perfēctos , seu gēminæ dilectionis , Dei scilicet & prōximi virtute fundatos . Talis itaque esse stūdeas , ut in adiutōrium Mōysi & duōdecim Apostolorum , Episcopōrum videlicet Catholicōrum , qui per Mōysen & Apōstolos figurantur , dignē , per grātiā Dei , eligi vāleas . Hac certē mira varietate Ecclēsia sancta circūmdatur , ornatur , & regitur ; cum alii in ea Pontīfices , alii minōris ordinis Sacerdōtes , Diaconi , & Subdiaconi diversōrum ordinum viri consecrantur ; & ex multis , & alternæ dignitatis membris unum Corpus Christi efficitur . Itaque fili dilectissime , quem ad nostrum adiutōrium fratrum nostrōrum arbitrium consecrandum eligit , serva in mōribus tuis castæ & sanctæ vitæ integritatem . Agnosce quod agis . Imitare quod tractas ; quātenus mortis Domīnicæ mystērium celebrans , mortificāre membra tua à vitiis & concupiscētiis omnibus procūres . Sit doctrīna tua spirituālis medicīna pōpulo Dei . Sit odor vitæ tuæ delectamētum Ecclēsiæ Christi ; ut prædicatione atque exēplo ædifices domum , id est , familiam Dei , quātenus nec nos de tua provectione , nec tu de tanti officii susceptione damnari à Dōmino , sed remunerari pōtius mereāmur : Quod ipse nobis concēdat per grātiā suam .

Re. Amen.

Deinde si non sit Ordinatus Subdiaconus vel Diaconus,

corus, Ordinandus Presbyter se prosternit ad cornu Evangelii, vel ubi genuflectebat: Pontifex vero cum mitra ante faldistorium suum genuflectens recitat Litaniis ut supra, pag. 24. Ordinandus autem per Pontificem benedicitur prout dictum est in Ordinatione Subdiaconi.

Post hæc Ordinando ab accubitu surgente, & ante Pontificem genuflexo manente, Pontifex, cum mitra, stans ante faldistorium suum simul utramque manum super Ordinandi caput imponit nihil dicens: Idemque faciunt post eum omnes Presbyteri præsentés, superpelliceo & stola à collo pendente parati. Quo facto, tam Pontifex quam Sacerdotes tenent dexterarum manus extensas super illum, dum Pontifex stans, cum mitra, dicit:

O Rémus, fratres charissimi, Deum Patrem omnipotentem, ut super hunc famulum suum, quem ad Presbyterii munus elegit, celestia dona multiplicet: & quod ejus dignatione suscipit, ipsius consequatur auxilio. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Pontifex deposita mitra, conversus ad altare, dicit:

O rémus.

Et Ministri:

Flectamus genua.

R. Levate.

Et mox conversus ad Ordinandum, dicit:

EXaudi nos, quæsumus Domine Deus noster: & super hunc famulum tuum bene + dictionem sancti Spiritus, & gratiæ Sacerdotalis infunde virtutem; ut quem tuæ pietatis aspectibus offerimus consecrandum, perpétua muneris tui largitate prosequaris. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate ejusdem Spiritus sancti Deus.

Tunc extensis manibus ante pectus, dicit:

Per omnia sæcula sæculorum. R. Amen.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

V. Sursum corda.

R. Habemus ad Dominum.

V. Grátias agamus Domino Deo nostro.

R. Di-

R. Dignum & justum est.

Verè dignum & justum est, æquum & salutàre, nos tibi semper, & ubique gràtias àgere: Dómine sancte, Pater omnipotens, ætérne Deus, honorum auctor, & distribútor ómnium dignitátum, per quem proficiunt univérſa, per quem cuncta firmántur, amplificátis semper in mélius natúra rationalis incrementis, per órđinem cógrua ratióne dispositum. Unde & Sacerdotáles gradus atque officia Levitárum sacraméntis mysticis institúta crevérunt; ut cùm Pontífices summos regéndis pópulis præfécisses, ad eórum societátis & óperis adjuméntum, sequéntis órđinis viros, & secúndæ dignitátis elígeres. Sic in erémo, per septuagínta virórum prudéntium mentes, Móysi spíritum propagásti; quibus ille adjutóribus usus, in pópulo innúmeras multitúdines fácilè gubernávit. Sic & in Eleázarum & Ithamárum filios Aaron patérnæ plenitúdinis abundántiam transfudísti; ut ad hóstias salutáres, & frequentióris officii sacraménta ministerium sufficeret Sacerdótum. Hac providéntia, Dómine, Apóstolis Fílii tui Doctóres fidei cómites addidísti, quibus illi orbem tuum secúndis prædicatióibus implevérunt. Quaprópter infirmitáti quoque nostræ, Dómine quæsumus, hæc adjuménta largíre; qui quantò fragilióres sumus, tantò his plúribus indigémus. Da, quæsumus, omnipotens Pater, in hunc fámulum tuum Presbytérii dignitátem; innova in viscéribus ejus Spíritum sanctitátis; ut acceptum à te, Deus, secúndi mériti munus obtíneat, censurámque morum exémplo suæ conversatiónis insínuet. Sit próvidus cooperátor órđinis nostri; lúceat in eo totíus forma justitiæ, ut bonam ratiónem dispensatiónis sibi crédito reddisúrus, ætérnæ beatitúdinis præmia consequátur. Per eúndem Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit & regnat in unitáte ejúsdem Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum.

R. Amen.

His dictis, Pontifex sedet, & accepta mitra reflectit orarium sive stolam ab humero sinistro Ordinandi, capiens partem quæ retrò pendet, & imponens

nens super dexterum humerum, aptat eam ante pectus, in modum Crucis, dicens:

Accipe jugum Domini: jugum enim ejus suave est, & onus ejus leve.

Tum Pontifex imponit Ordinando Casulam usque ad scapulas, remanentem tamen super humeros complicatam, & a parte anteriori deorsum dependentem, interim dicens:

Accipe vestem Sacerdotalem, per quam charitas intelligitur: potens est enim Deus, ut augeat tibi charitatem, & opus perfectum.

R. Deo gratias.

Surgit Pontifex sine mitra, & Ordinando genuflexo dicit:

Deus sanctificationum omnium auctor, cujus vera consecratio, plenaque benedictio est: tu, Domine, super hunc famulum tuum, quem ad Presbyterii honorem dedicamus, munus tue bene **✠** dictionis infunde; ut gravitate actuum & censura vivendi probet se seniore, his institutus disciplinis, quas Tito & Timotheo Paulus exposuit; ut in lege tua die ac nocte meditans, quod legerit, credat; quod crediderit, doceat; quod docuerit, imitetur; justitiam, constantiam, misericordiam, fortitudinem, ceterasque virtutes in se ostendat; exemplo praebeat, admonitione confirmet, ac purum & immaculatum ministerii sui donum custodiat, & per obsequium plebis tue panem & vinum in Corpus & Sanguinem Filii tui immaculata benedictione transformet; & inviolabili charitate in virum perfectum, in mensuram aetatis plenitudinis Christi, in die justis & aeterni judicii Dei, conscientia pura, fide vera, Spiritu sancto plenus resurgat. Per eundem Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia saecula saeculorum.

R. Amen.

Tum Pontifex sine mitra conversus ad altare genuflectit ante faldistorium, mox intelligibili voce incipit primum **V.** Hymni, **Veni, Creator Spiritus:** & prosequuntur Ministri cum assistantibus, & dicitur usque ad finem.

Finis.

Finito primo *ψ.* seu prima strophe, surgit Pontifex & sedet in faldistorio ante medium altaris, & assumpta mitra deponit annulum & chirothecas; resumit annulum, & ponitur ei gremiale sive mappula super gremium à ministro, & Ordinandus accedens, facta profunda reverentia coram eo, genuflectit; & Pontifex cum Oleo Catechumenorum inungit ipsi ambas manus simul junctas, in modum Crucis, producendo cum pollice suo dextro in dictum Oleum intincto duas lineas, videlicet à pollice dexteræ manus, usque ad indicem sinistræ; & à pollice sinistræ usque ad indicem dexteræ, ungendo mox totaliter palmas, dicens:

Consecrâre & sanctificâre digneris, Dómine, manus istas per istam unctiónem, & nostram bene ✠ dictiónem. *R.* Amen.

Mox Pontifex producit manu dextera signum Crucis super manus illius quem ordinat, & prosequitur:

Ut quæcúmque benedixerint benedicántur, & quæcúmque consecráverint consecréntur, & sanctificéntur. In nómine Dómini nostri Jesu Christi.

Tum Ordinandus respondet, Amen.

Deinde Pontifex claudit, seu jungit illi manus, quas sic consecratas aliquis ministrorum Pontificis albo panniculo lineo simul, videlicet dexteram super sinistram, alligat; si consuetudo ferat.

Tum Pontifex pollice mica panis exterso accipit, & Ordinando tradit Calicem, cum vino & aqua, & Patenam superpositam cum Hostia, & ipse illam accipit, inter indices & medios digitos, cuppam Calicis & Patenam simul tangens, dum Pontifex dicit:

Accipe potestâtem offerre sacrificium Deo, Missasque celebrâre, tam pro vivis, quàm pro defunctis. In nómine Dómini.

R. Amen.

His peractis, Ordinandus surgit, & facta Pontifici profunda reverentia, paulum recedit & genuflectit. Pontifex verò amoto annulo, lavat manus cum mica panis, & aqua lotionis hujusmodi projicitur in sacrarium: tum acceptis chirothecis & annulo, surgit, & accedit ad cornu Epistolæ, ubi deposita

mitra prosequitur Missam usque ad Offertorium. Interim Ordinatus Sacerdos stans lavat manus cum medulla panis, & aqua benè mundatas extergit linteo illo quo erant ligatæ, vel alia mappula, & aqua lotionis hujusmodi projicitur in sacrarium; tum genuflectit.

Pontifex autem lecto Offertorio, accipit mitram, & in faldistorio ante medium altaris posito sedet. Mox Ordinatus candelam accensam dextera sustinens, sinistra pectori admota, accedit; tum facta profunda reverentia genuflectit, & Pontificis manum dexteram, dum tradit candelam, osculatur: deinde surgit, & facta iterum reverentia paulum retrocedens genuflectit; si verò aliquis sit Ordinatus Subdiaconus, aut Diaconus, eadem observat ad oblationem accedens.

Facta oblatione, Pontifex annulum & chirothecas deponit, & lotis manibus resumit annulum, & surgit; tum sublato faldistorio, accedit ante medium altaris, ubi deposita mitra prosequitur Missam.

Sacerdos autem Ordinatus post Pontificem genuflexus habeat librum coram se dicens: **Suscipe sancte Pater, &c.** & omnia alia de Missa prout dicit Pontifex, qui Secretas morosè, & aliquantulum altè dicat: ita ut Ordinatus Sacerdos possit secum omnia dicere, & præsertim verba Consecrationis, quæ dici debent eodem momento per Ordinum, quo dicuntur per Pontificem.

Secreta pro Ordinato, quæ dicitur cum Secreta Missæ diei sub uno **Per Dóminum, &c.**

Tuis, quæsumus Dómine, operáre mystériis: ut hæc tibi múnera dignis méntibus offerámus. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum.

R. Amen.

Tum dicit alias Secretas, si quæ dicendæ sint.

Dum Pontifex dicit Orationem, **Dómine Jesu Christe, qui, &c.** Ordinatus accedit ad dexteram Pontificis, & Oratione peracta, ambo simul osculantur altare, & conversa facie ad invicem, Pon-
tífex

Pontifex dat osculum pacis Ordinato dicens, Pax tecum. Cui ille respondet, Et cum spiritu tuo. Tum Ordinatus, facta antè & post profunda reverentia Pontifici, & genuflexione SS. Sacramento, vadit ad locum suum. Si verò sit aliquis Subdiaconus, aut Diaconus Ordinatus, eodem ritu pacem à Pontifice recipit.

Postquam verò Pontifex se communicaverit, & totum Sanguinem sumpserit, priusquam se purificet, Ordinatus Presbyter, non præmissa Confessione, nec data Absolutione, (quia concelebrat Pontifici) ad supremum Altaris gradum accedit, ubi genuflexus mappulam recipit ad Communionem sumendam. Interim Pontifex, Hostia consecrata super Patenam posita, genuflectit, surgit, & Patenam sinistra, Hostiam verò dextera reverenter accipiens convertit se ad Ordinatam Presbyterum, cui porrigit SS. Sacramentum cum eo faciens signum Crucis super Patenam & simul dicens:

Corpus ✠ Domini nostri Jesu Christi custodiat te in vitam æternam. Et respondet, Amen.

Tum manum Pontificis Hostiam tenentem osculatur, & Communionem reverenter sumit, ori communicandi supposita Patena. Deinde unus Ministrorum purificat Presbyterum Calice ad hoc destinato, vel eo potius quem paulò antè tetigerat, ex quo vinum cum aqua paratum in purificationem exhaurit.

Si aliquis Subdiaconus, aut Diaconus ordinatus, ad Communionem accedit, eo ritu quo dictum est suprà in Ordinatione Subdiaconi pag. 453. Communionem peracta, Pontifex colligit fragmenta Patena, quam super Calicem suum extergit, purificationem sumit, & digitorum ablutione; quo facto, accipit mitram & lavat manus; quibus extersis, statim deposita mitra, stans in cornu Epistolæ, versus ad illud inchoat, Ministris prosequentibus, Responsorium, quod à Septuagesima usque ad Pascha dicitur sine Allelúja.

Iam non dicam vos servos, sed amicos meos, quia omnia cognovistis quæ operatus sum in medio vestri, Allelúja. * Accipite Spiritum sanctum in vobis

Paráclitum: * Ille est quem Pater mitter vobis ;
Allelúja. *v.* Vos amici mei estis, si feceritis quæ
ego præcipio vobis. Accípite. *G* lória Patri, & Fi-
lio, & Spíritui sancto. Ille est.

Incoepto Responsorio, Pontifex, accepta mitra, ver-
tit se ad Presbyterum Ordinaturn, qui ante altare
coram ipso stans profitetur fidem quam prædicaturus
est, dicens:

Credo in Deum, Patrem omnipotentem, crea-
torem cæli & terræ. Et in Jesum Christum Fi-
lium ejus unicum Dóminum nostrum. Qui concéptus
est de Spíritu sancto, natus ex María vírgine. Pas-
sus sub Póntio Piláto, crucifixus, mórtuus, & se-
púltus. Descéndit ad inferos, tértia die resurréxit à
mórtuis. Ascéndit ad cælos, sedet ad dexteram Dei
Patris omnipotentis. Inde ventúrus est judicáre vi-
vos & mórtuos.

Credo in Spíritum sanctum, sanctam Ecclesiám Ca-
thólicam. Sanctórum Communiómem. Remissiómem
peccatórum. Carnis resurrectionem. Vitam æté-
nam. Amen.

Quo finito, Pontifex cum mitra sedens super faldi-
storium, ante medium altaris, imponit ambas manus
super caput illius coram se genuflexi, dicens illi:

Accipe Spíritum sanctum, quorum remis-
eris pec-
cáta, remittúntur eis, & quorum retinúeris,
reténta sunt.

Deinde explicans casulam, quam Ordinatus ha-
bet complicatam super humeros, ea induit illum,
dicens:

S tola innocentíæ induat te Dóminus.

Tum genuflexus adhuc Ordinatus ponit manus suas
junctas inter manus Pontificis interim dicentis:

Si suus sit Ordinarius:

Promittis mihi, & successóribus meis reverén-
tiam, & obediéntiam?

Et ille respondet, *P* romitto.

Si verò Pontifex non est suus Ordinarius, cum
manus ejus inter suas tenet, ut præfertur, dicit
Presbytero Sæculari:

P romittis Pontífici Ordinário tuo, &c. Sacerdoti
verò Regulari: *P* romittis Præláto Ordinário tuo, &c.

P Romittis Pontífici, vel Prælato Ordinário tuo pro témpore existénti, reveréntiam, & obediéntiam?

Et ille respondet, P romitto.

Tum Pontifex, adhuc tenens manus illius inter suas, osculatur ipsum, dicens:

Pax Dómini sit semper tecum. Et ille respondet, Amen.

His expletis, Pontifex sedens cum mitra & baculo admonet eum, dicens:

Quia res, quam tractatúrus es, satis est periculósa, fili dilectíssime, moneo te, ut diligénter totius Missæ órđinem, atque Hóstiæ consecrationem ac fractionem, & communionem, ab áliis jam doctis Sacerdótibus discas, priúsq̃uam ad celebrándum Missam accédas.

Pontifex surgit cum mitra & baculo, & Presbytero coram eo adhuc genuflexo benedicit, dicens:

Benedíctio Dei omnipoténtis Pa tris, & Fí-
lii, & Spíritus sancti, descéndat super te, ut sis benedíctus in Ordine Sacerdotáli: & offeras placábiles Hóstias pro peccátis atque offensionibus pópuli omnipoténti Deo; cui est honor & glória per ómnia sæcula sæculórum. **R.** Amen.

Post hæc depositis baculo & mitra, & amoto faldistorio convertitur ad altare, & profequitur Missam, dicens in cornu Epistolæ Communionem; & Postcommunioni Missæ diei adjungitur sub una conclusione sequens

Postcommunio.

Quos tuos, Dómine, réficis Sacraméntis, contínuis attólle benignus auxiliis: ut tuæ redemptionis efféctum, & mystériis capiamus, & móribus. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum.

R. Amen.

Deinde aliæ Postcommuniones, si quæ sint dicendæ.

Tum Pontifex dicit: Ite Missa est; vel Benedicámus Dómino, prout tempus requirit: post hæc, P laceat tibi sancta, &c. Quo dicto, Pontifex accepta mitra dicit: Sit nomen Dómini benedíctum, & alios y. tum accepto Pastorali baculo dat solitam benedictionem.

Qua concessa & reddito baculo, sedet Pontifex, & Ordinatum Sacerdotem sub his verbis alloquitur:

Fili dilectissime, diligenter considera ordinem per te susceptum, ac onus humeris tuis impositum: stude sanctè & religiòse vivere, atque omnipotenti Deo placere, ut gràtiam suam possis acquirere, quam ipse tibi per misericórdiam suam concedere dignetur.

Dic, post primam tuam Missam, tres alias Missas, videlicet, unam de Spíritu sancto, aliam de beata María semper vírgine, tertiam pro fidelibus Defunctis, & omnipotentem Deum etiam pro me ora.

Quòd ille devotè suscipit, & respondet se facturum.

Verùm si pluribus Ordines, sed singulis diversos, contulerit, his verbis eos universim alloquetur

Pontifex, dicens:

Filii dilectissimi, diligenter considerate Ordinem per vos susceptum, ac onus humeris vestris impositum: studete sanctè & religiòse vivere, atque omnipotenti Deo placere, ut gràtiam suam possitis acquirere, quam ipse vobis per suam misericórdiam concedere dignetur.

Tum ad singulos ista singulariter dicit:

Clerico.

Ad primam Tonsuram

Promôte.

IV. Minoribus initiato.

Ad Quatuor ^{vel} Minores Ordines
Dic semel septem Psalmos Poenitentiáles cum Litaníis, versículis, & Oratíonibus.

Promôte.

Subdiacono.

Ad Subdiaconátum

Ordinate.

Diacono.

Ad ^{vel} Diaconátum
Dic Noctúrnium hujus diéi.

Ordinate.

Sacerdoti.

Ad Presbyterátum
Post Primam tuam Missam dic tres alias Missas, videlicet, unam de Spíritu sancto, aliam de beata María semper vírgine, tertiam pro fidelibus Defunctis:

Ordinate.

Et omnipotentem Deum etiam pro me orate. Quòd illi devotè suscipiunt, & respondent se tacturos.

Tum surgit Pontifex, & amoto faldistorio, convertit se ad cornu Evangelii, ubi deposita mitra, dicit

cit intelligibili voce : Dóminus vobíscum . Iní-
tium sancti Evangélii secundum Joánnem . In prín-
cípío erat Verbum , &c. signat tabellam in qua est
Evangelium , aut (si deficiat) signat altare , &
se . Mox acceptis mitra & baculo , prosequitur .
Factaque Cruci debita reverentia in infimo gradu
altaris , revertitur ad faldistorium , ubi exiit fa-
cris vestibus . Si aliud Evangelium sit dicendum ,
illud dicit in cornu Evangelii , eoque dicto , rece-
dit , ut prius dicitur .

SECUNDA PARTIS

I N D E X

P R I M Æ P A R T I S.

D E Confirmandis.	pag. 1.
De Ordinibus conferendis.	4
De Clericis faciendis.	10
De minoribus Ordinibus.	14
De Ordinatione Ostiariorum.	ibid.
De Ordinatione Lectorum.	16
De Ordinatione Exorcistarum.	18
De Ordinatione Acolythorum.	20
De sacris Ordinibus in genere.	23
De Ordinatione Subdiaconi.	ibid. & seqq.
De Ordinatione Diaconi.	31
De Ordinatione Presbyteri.	37
De Consecratione Electi in Episcopum.	50
Forma Juramenti.	53
Examen.	56
De Pallio.	73
De Benedictione Abbatis.	76
De Benedictione Abbatis auctoritate Apostolica.	84
De Benedictione Abbatis auctoritate Ordinarii.	105
De Benedictione Abbatis.	110
De Benedictione & Consecratione Virginum.	118
Anathema contra molestantes bona Monialium, vel eas ad malum inducentes.	131
De Benedictione & Coronatione Regis.	134
De Benedictione & Coronatione Reginae.	146
De Benedictione & Coronatione Reginae solius.	149
De Benedictione & Coronatione Reginae, ut Regni Dominæ.	150
De Benedictione & Coronatione Regis in consortem electi.	157
De Benedictione novi Militis.	159
De Creatione Militis Regularis.	162

S E C U N D Æ P A R T I S.

D E Benedictione & impositione primarii lapidis pro Ecclesia ædificanda.	163
De	

I N D E X.

De Ecclesiæ Dedicatione seu Consecratione.	172
De Altaris Consecratione.	189
De allocutione Episcopi ad fundatores Ecclesiæ super debita donatione Ecclesiæ.	
De Benedictione Tobalearum, Vasorum, & ornamentorum Ecclesiæ, & Altaris consecratorum.	222
De Altaris Consecratione, quæ fit sine Ecclesiæ Dedicatione.	225
De Benedictione Tobalearum, Vasorum, & ornamentorum Altaris consecrati.	247
De Altaris Consecratione, cujus sepulchrum Reliquiarum est in medio summitatis stipitis.	250
De Altaris portatilis Consecratione.	252
De Benedictione Coemeterii.	263
De Reconciliatione Ecclesiæ, & Coemeterii.	270
De Reconciliatione Coemeterii, sine Ecclesiæ Reconciliatione.	279
De Consecratione Patenæ & Calicis.	281
De Benedictione Sacerdotalium indumentorum in genere.	283
Specialis Benedictio cujuslibet indumenti.	284
De Benedictione Mapparum, seu Lintheaminum sacri Altaris.	285
De Benedictione Corporalium.	286
De Benedictione novæ Crucis.	287
De Benedictione Crucis pectoralis.	291
De Benedictione Imaginis B. Mariæ virginis.	292
De Benedictione Imaginum aliorum Sanctorum.	295
De Benedictione sacrorum vasorum, & aliorum ornamentorum in genere.	295
De Benedictione Tabernaculi, seu Vasculi pro sacrosancta Eucharistia conservanda.	296
De Benedictione capsarum pro Reliquiis, & aliis sanctuariis includendis.	297
De Benedictione Signi, vel Campanæ.	299
De Benedictione, & impositione Crucis proficiscen- tibus in subsidium, & defensionem Fidei Chri- stianæ, seu recuperationem Terræ sanctæ.	310
De Benedictione Armorum.	312
De Benedictione Ensis.	313
De Benedictione, & traditione vexilli bellici.	ibid.

I N D E X.

T E R T I Æ P A R T I S.

D E publicatione Festorum Mobilium in Epiphania Domini ordinata pro Anno Domini bissextili 1664.	315
De expulsiōe publicè poenitentium ab Ecclesia, in Feria quarta Cinerum.	316
De Reconciliatione poenitentium, quæ fit in quinta Feria Coenæ Domini.	320
De Officio in Feria quinta Coenæ Domini, cū benedicitur Oleum Catechumenorum, & infirmorum, & conficitur Chrisma.	330
Ordo ad celebrandam Synodum.	343
Forma juramenti Synodalis.	349
Ordo Suspensionis, Reconciliationis, Depositionis, Dispensationis, Degradationis, & Restitutionis sacerdotum Ordinum.	363
Degradationis forma.	369
Degradatio ab Ordine Pontificali.	372
Degradatio ab Ordine Presbyteratus.	373
Degradatio ab Ordine Diaconatus.	374
Degradatio ab Ordine Subdiaconatus.	375
Degradatio ab Ordine Acolythatus.	376
Degradatio ab Ordine Exorcistatus.	ibid.
Degradatio ab Ordine Lectoratus.	ibid.
Degradatio ab Ordine Ostiariatus.	377
Degradatio à prima Tonsura.	ibid.
Ordo excommunicandi, & absolvendi.	379
Ordo ad reconciliandum apostatam, schismaticum, vel hæreticum.	387
De Itineratione Prælatorum.	392
Ordo ad recipiendum processionaliter Prælatum, vel Legatum.	395
Ordo ad visitandas Parochias.	398
Ordo ad recipiendum processionaliter Imperatorem.	404
Ordo ad recipiendum processionaliter Regem.	405
Ordo ad recipiendum processionaliter Principem magnæ potentiae.	407
Ordo ad recipiendum processionaliter Imperatricem, vel Reginam.	408
	Ordo

I N D E X.

Ordo ad recipiendum processionaliter Principissam magnæ potentiaë.	409
De Officio, quod post Missam solemnem pro De- functis agitur.	410
De scrutinio serotino, quo antiqui utebantur, ante- quam Electus in Episcopum consecraretur.	419
De barba tondenda.	430
De Officio Psalmistatus.	431

A D D I T A M E N T I.

D E Confirmatione unius.	432
De Clerico faciendo.	434
De Minoribus Ordinibus uni tantum conferen- dis.	438
De Ordinatione Lectoris.	440
De Ordinatione Exorcistæ.	442
De Ordinatione Acolythi.	ibid.
De Ordinatione Subdiaconi.	447
De Ordinatione Diaconi.	455
De Ordinatione Presbyteri.	461

F I N I S.

Pontificale Romanum

Venetia 1770

Liturg. 1076

urn:nbn:de:bvb:12-bsb10591373-9